

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

115 inci Birleşim
22 Haziran 2005 Çarşamba

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	441
II. - GELEN KÂĞITLAR	443
III. - YOKLAMALAR	459,480
IV. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	459,466
A) GÜNDEMĐİŞİ KONUŞMALAR	459:464
1.- Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, üniversitelerde yılsonu mezuniyet törenlerinde yaşanan son olaylar ile jakobenizmin geldiği son duruma ilişkin gündemdişı konuşması	459:461
2.- Hatay Milletvekili Mehmet Eraslan'ın, tarım sektörünün son durumu ile çiftçilerimizin içinde bulunduğu sorunlara ve alınması gereken önlemlere ilişkin gündemdişı konuşması	461:463
3.- İstanbul Milletvekili Güldal Okuducu'nun, Babalar Gününe ilişkin gündemdişı konuşması	463:464
B) TEZKERELER VE ÖNERGELER	466,468:469
1.- Adana Milletvekili A. Zeynep Tekin Börü'nün KİT Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/307)	466

2.- Amasya Milletvekili Hamza Albayrak'ın KİT Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/308)	466
3.- Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullah Gül'ün Bahreyn'e yaptığı resmî ziyarete katılacak milletvekillerine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/858)	468:469
<i>C) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ</i>	466:468
1.- Konya Milletvekili Atilla Kart ve 25 milletvekilinin, Mercedes Benz Türk AŞ'nin "Travego" adıyla ürettiği yolcu otobüslerinde teknik kusurların bulunup bulunmadığı konularının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/288)	466:468
V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	465,494
1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının 2005 yılı Ocak, Şubat ve Mart Ayları Hesabına Ait Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu Raporu (5/15) (S. Sayısı: 947)	465:466
2.- Çanakkale Milletvekilleri Mehmet Daniş ve İbrahim Köşdere'nin, Gelibolu Yarımadası Tarihi Millî Parkı Kanununa Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Kamu İhale Kanununa Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/212) (S. Sayısı: 305)	494
3.- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/995) (S. Sayısı: 940)	494:552
VI.- ÖNERİLER	469,481,493
<i>A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ</i>	469:480,481:488,493
1.- (8/22) esas numaralı Avrupa Birliği müzakerelerine başlamadan önce imzalanacak uyum protokolü konusundaki genel görüşme önergesinin görüşme gününe ilişkin CHP Grubu önerisi	469:480,481
2.- Genel Kurulun çalışma gün ve saatleri ile gündemdeki sıralamanın yeniden düzenlenmesine ilişkin AK Parti Grubu önerisi	481:488,493
VII.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER	488
1.- Meclis çalışmalarında iktidar kanadının, söz talepleriyle İftüzükteki konuşmacı sayısını doldurarak muhalefetin söz hakkını kısıtlama girişimlerine Başkanlık Divanının himaye göstermemesi gerektiğine ilişkin	488:493
VIII.- SORULAR VE CEVAPLAR	553
<i>A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI</i>	553:624
1.- Denizli Milletvekili Ümmet KANDOĞAN'ın, devlet memurları için kullandığı iddia edilen bir ifadeye ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali COŞKUN'un cevabı (7/5789)	553:556
2.- Adana Milletvekili Atilla BAŞOĞLU'nun, Türkiye'nin Irak'taki petrol arama çalışmalarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mehmet Hilmi GÜLER'in cevabı (7/6145)	556:558

- 3.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, 2003-2004 yıllarında Erzurum İline yapılan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mehmet Hilmi GÜLER'in cevabı (7/6148) 558:565
- 4.- Antalya Milletvekili Feridun Fikret BALOĞLU'nun, Antalya ve Karaman'ın bazı köylerinde sıkça görülen kanser hastalığına ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Recep AKDAĞ'ın cevabı (7/6171) 566:572
- 5.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, 2003-2004 yıllarında Ak-saray İline yapılan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına, 2003-2004 yıllarında Erzurum İline yapılan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına, İlişkin soruları ve Ulaştırma Bakanı Binali YILDIRIM'ın cevabı (7/6194, 6195) 573:576
- 6.- Konya Milletvekili Atilla KART'ın, 58 ve 59 uncu hükümetler döneminde vekâleten görevlendirilen bürokratlara ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Ali ŞAHİN'in cevabı (7/6211) 577:581
- 7.- Bursa Milletvekili Ertuğrul YALÇINBAYIR'ın, "Dünya Çevresel Sürdürülebilirlik İndeksi"ne ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Osman PEPE'nin cevabı (7/6229) 582:589
- 8.- Antalya Milletvekili Feridun Fikret BALOĞLU'nun, alerjik tepkilere neden olduğu gerekçesiyle kavak ağaçlarının kesilmesine ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Osman PEPE'nin cevabı (7/6231) 590:592
- 9.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bursa İli çevresindeki plajların kirliliğine ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Osman PEPE'nin cevabı (7/6232) 592:596
- 10.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, 2003-2004 yıllarında Bartın İline yapılan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Binali YILDIRIM'ın cevabı (7/6263) 596:598
- 11.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Gümüşhane İlinde 2003-2004 yıllarında gerçekleştirilen yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Osman PEPE'nin cevabı (7/6342) 598:599
- 12.- İzmir Milletvekili Ahmet ERSİN'in, THY'nin, Adnan Menderes Havalimanının doğrudan yurtdışı seferlerine açılması için gösterdiği çabaya ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Atilla KOÇ'un cevabı (7/6383) 600:601
- 13.- Yozgat Milletvekili Emin KOÇ'un, Kral FM'in bazı DJ'lerinin işlerine son verilme gerekçesine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdüllatif ŞENER'in cevabı (7/6393) 601:602
- 14.- İzmir Milletvekili Erdal KARADEMİR'in, İzmir-Aydın çevre yolunun tamamlanmasına ve Kordon Otoyolu Projesine ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Faruk Nafiz ÖZAK'ın cevabı (7/6416) 603:605

- 15.- İzmir Milletvekili Enver ÖKTEM'in, yabancı uyruklulara satılan arazilere ve elde edilen gelire ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Faruk Nafiz ÖZAK'ın cevabı (7/6418) 605:606
- 16.- Ordu Milletvekili İdris Sami TANDOĞDU'nun, yeşilkart sahiplerinden ilaç katılım payı alınmasıyla ilgili düzenlemeye ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Recep AKDAĞ'ın cevabı (7/6419) 607:608
- 17.- Ankara Milletvekili Zekeriya AKINCI'nın, Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanvekilinin yurt içi ve yurt dışı görev seyahatlerine ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Recep AKDAĞ'ın cevabı (7/6420) 608:610
- 18.- Ankara Milletvekili Zekeriya AKINCI'nın, Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığının ihalelerine ve dönersermaye prim ödemelerine ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Recep AKDAĞ'ın cevabı (7/6421) 610:612
- 19.- İstanbul Milletvekili Kemal KILIÇDAROĞLU'nun, akaryakıt ve LPG istasyonlarında yapılan denetimlere ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali COŞKUN'un cevabı (7/6429) 612:615
- 20.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Düzce İlinde 2005 yılı için planlanan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Osman PEPE'nin cevabı (7/6433) 615:616
- 21.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Sakarya İlinde 2005 yılı için planlanan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Osman PEPE'nin cevabı (7/6467) 617:618
- 22.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kütahya İlinde 2005 yılı için planlanan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Osman PEPE'nin cevabı (7/6468) 618:620
- 23.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Gümüşhane İlinde 2005 yılı için planlanan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Osman PEPE'nin cevabı (7/6479) 620:622
- 24.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bolu İlinde 2005 yılı için planlanan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Osman PEPE'nin cevabı (7/6480) 622:624

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak dört oturum yaptı.

Edirne Milletvekili Ali Ayağ, 644 üncü tarihî Kırkpınar yağlı güreşleri ile bu çerçevede gerçekleştirilen sosyal etkinliklere,

Kırıkkale Milletvekili Vahit Erdem, Federal Almanya Parlamentosunun, Birinci Dünya Savaşı esnasında, 1915 yılında cereyan eden Ermeni olaylarıyla ilgili aldığı karara,

İlişkin, gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Zonguldak Milletvekili Harun Akın'ın, Zonguldak'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 84 üncü yıldönümü ile kömür havzasında yaşanan sorunlara ilişkin gündem dışı konuşmasına, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mehmet Hilmi Güler cevap verdi.

Trabzon Milletvekili Cevdet Erdöl'ün, Ödeme Gücü Olmayan Vatandaşların Tedavi Giderlerinin Yeşil Kart Verilerek Devlet Tarafından Karşlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifini (2/465) geri aldığına ilişkin önergesi okundu; Plan ve Bütçe ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarında bulunan teklifin geri verildiği bildirildi.

Van Milletvekili Hacı Biner ve 51 milletvekilinin, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesindeki yolsuzluk ve usulsüzlük iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması (10/291),

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ali Topuz, İzmir Milletvekili K. Kemal Anadol ve Samsun Milletvekili Haluk Koç'un, Avrupa Birliği müzakerelerine başlamadan önce imzalanacak uyum protokolü konusunda bir genel görüşme (8/22),

Açılmasına ilişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve öngörüşmelerinin, sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

Kültür ve Turizm Bakanı Atilla Koç'un Rusya Federasyonuna,

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Amerika Birleşik Devletlerine,

Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen'in:

Bulgaristan'a,

Finlandiya'ya,

Yaptıkları resmî ziyaretlere katılacak milletvekillerine ilişkin Başbakanlık tezkereleri;

Genel Kurulun 21.6.2005 Salı günü birleşiminde, sözlü sorular ile diğer denetim konularının görüşülmesiyle bu birleşimde de kanun tasarısı ve tekliflerinin görüşülmesine; 22.6.2005 Çarşamba günü birleşimde sözlü soruların görüşülmemesine; gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 5 inci sırasına yer alan 940 sıra sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısının bu kısmın 4 üncü sırasına, 272 nci sırasında yer alan 920 sıra sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısının 5 inci sırasına alınmasına; 21.6.2005 Salı günü 15.00-23.00; 22.6.2005 Çarşamba ve 23.6.2005 Perşembe günleri de 14.00-23.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesine ilişkin Danışma Kurulu önerisi, yapılan müzakerelerden sonra;

Kabul edildi.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1 inci sırasında bulunan, Kamu İhale Kanununa Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifinin (2/212) (S. Sayısı: 305) görüşmeleri, daha önce geri alınan maddelere ilişkin komisyon raporu henüz gelmediğinden, ertelendi.

2 nci sırasında bulunan, Cumhurbaşkanınca bir kez daha görüşölmek üzere geri gönderilen, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında 5356 Sayılı Kanunun (1/1052) (S.Sayısı: 941 ve 941'e 1 inci ek), ikinci görüşmesi tamamlanarak, yapılan gizli oylamadan sonra,

3 üncü sırasında bulunan, Trabzon Milletvekili Cevdet Erdöl ile 2 milletvekilinin; Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu, Sağlık Personelinin Tazminat ve Çalışma Esaslarına Dair Kanun, Devlet Memurları Kanunu ve Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun ile Sağlık Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin (2/506) (S. Sayısı: 934), görüşmeleri tamamlanarak,

Kabul edilip kanunlaştıkları açıklandı.

22 Haziran 2005 Çarşamba günü, alınan karar gereğince saat 14.00'te toplanmak üzere, birleşime 23.37'de son verildi.

İsmail Alptekin

Başkanvekili

Harun Tüfekci

Konya

Kâtip Üye

Yaşar Tüzün

Bilecik

Kâtip Üye

Bayram Özçelik

Burdur

Kâtip Üye

II. - GELEN KÂĞITLAR

No.: 161

22 Haziran 2005 Çarşamba**Tasarı**

1.- Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı (1/1057) (Millî Savunma ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.6.2005)

Teklif

1.- Kırşehir Milletvekili Hacı Turan'ın; Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/547) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.6.2005)

Rapor

1.- Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Bazı Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanun Tasarısı ve Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir ile Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan ve Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş ile 12 Milletvekilinin, Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanun Teklifleri ve Adalet Komisyonu Raporu (1/994, 2/321, 2/474) (S. Sayısı: 952) (Dağıtma tarihi: 22.6.2005) (GÜNDEME)

Sözlü Soru Önergeleri

1.- İzmir Milletvekili Vezir AKDEMİR'in, halıcılık sektörü hakkındaki açıklamalarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/1561) (Başkanlığa geliş tarihi: 9.6.2005)

2.- Mersin Milletvekili Ersoy BULUT'un, Rusya'nın ülkemizden yaş sebze ve meyve ithalatını durdurmasıyla yaşanan sorunlara ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1562) (Başkanlığa geliş tarihi: 9.6.2005)

3.- Ağrı Milletvekili Naci ASLAN'ın, Ağrı-Patnos Kaymakamı hakkındaki bir şikâyete ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1563) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

4.- İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz KETENCI'nin, İstanbul tüpgeçit projesi ve Boğaz köprülerine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1564) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Konya Milletvekili Atilla KART'ın, MİT'in telefonları dinlediği iddialarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6711) (Başkanlığa geliş tarihi: 3.6.2005)

2.- Yozgat Milletvekili Emin KOÇ'un, reklam sektörüne ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6712) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

3.- Tekirdağ Milletvekili Enis TÜTÜNCÜ'nün, Tekirdağ-Çerkezköy Belediyesinin yaptırdığı bazı binalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6713) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

4.- Denizli Milletvekili Ümmet KANDOĞAN'ın, TSE Başkanının yönettiği kuruma yönelik yolsuzluk suçlamalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6714) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

5.- Antalya Milletvekili Feridun Fikret BALOĞLU'nun, personel atamalarına ve açılan idari davalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6715) (Başkanlığa geliş tarihi: 9.6.2005)

6.- Antalya Milletvekili Feridun Fikret BALOĞLU'nun, Kars-Digor Hisarönü Köyünün köprü ihtiyacına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6716) (Başkanlığa geliş tarihi: 9.6.2005)

7.- Antalya Milletvekili Feridun Fikret BALOĞLU'nun, Antalya-Elmalı'ya kaymakam atanmasına ve bazı görevlerin vekâleten yürütülmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6717) (Başkanlığa geliş tarihi: 9.6.2005)

8.- İstanbul Milletvekili Berhan ŞİMŞEK'in, ABD ziyaretinde bir televizyon programındaki beyanına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6718) (Başkanlığa geliş tarihi: 9.6.2005)

9.- İstanbul Milletvekili Bihlun TAMAYLIGİL'in, engellilerin istihdamına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6719) (Başkanlığa geliş tarihi: 9.6.2005)

10.- Adana Milletvekili Tacidar SEYHAN'ın, İstanbul-Esentepe'de yaptırılan bir inşaata ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/6720) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

11.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarındaki personel sayısına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/6721) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

12.- Manisa Milletvekili Nuri ÇİLİNGİR'in, Manisa-Saruhanlı-İshakçelebi Beldesinde meydana gelen sel felaketine ve alınacak önlemlere ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/6722) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

13.- Manisa Milletvekili Ufuk ÖZKAN'ın, Manisa-Gördes Barajına ve sulama projelerine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/6723) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

14.- Isparta Milletvekili Mevlüt COŞKUNER'in, Isparta-Sütçüler-Çandır Köyünün yeni yerleşim yerinin haritada yer almasına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/6724) (Başkanlığa geliş tarihi: 9.6.2005)

15.- Adana Milletvekili N. Gaye ERBATUR'un, iş kazalarını azaltmak amacıyla yapılan çalışmalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/6725) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

16.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarındaki personel sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/6726) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

17.- Adana Milletvekili N. Gaye ERBATUR'un, Merkez Av Komisyonunun yaban hayvanlarının avlanmasıyla ilgili kararına ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/6727) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

18.- Mersin Milletvekili Hüseyin ÖZCAN'ın, otomatik istasyon alımı ihalesine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/6728) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

19.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarındaki personel sayısına ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/6729) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

20.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarındaki personel sayısına ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından yazılı soru önergesi (7/6730) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

21.- Denizli Milletvekili Ümmet KANDOĞAN'ın, Ankara'da bazı ilan panolarında yer alan ilanlara ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından yazılı soru önergesi (7/6731) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

22.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarındaki personel sayısına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Abdüllatif ŞENER) yazılı soru önergesi (7/6732) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

23.- Kırklareli Milletvekili Mehmet S. KESİMOĞLU'nun, TMSF'ye devredilen İmar Bankasındaki mevduat sahiplerine ödeme yapıp yapılmayacağına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Abdüllatif ŞENER) yazılı soru önergesi (7/6733) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

24.- Adana Milletvekili N. Gaye ERBATUR'un, kadınlara yönelik şiddet uygulanmasının önlenmesi çalışmalarına ilişkin Devlet Bakanından (Nimet ÇUBUKÇU) yazılı soru önergesi (7/6734) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

25.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarındaki personel sayısına ilişkin Devlet Bakanından (Nimet ÇUBUKÇU) yazılı soru önergesi (7/6735) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

26.- Adana Milletvekili N. Gaye ERBATUR'un, Enerji Topluluğu kurulmasını öngören mutabakat zaptına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/6736) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

27.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarındaki personel sayısına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/6737) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

28.- Manisa Milletvekili Nuri ÇİLİNGİR'in, Manisa-Saruhanlı-İshakçelebi Beldesinde meydana gelen sel felaketine ve alınacak önlemlere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/6738) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

29.- Adana Milletvekili N. Gaye ERBATUR'un, Adana-Havutlu Belediye Başkanı hakkındaki iddialara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6739) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

30.- Adana Milletvekili N. Gaye ERBATUR'un, Adana-Sofulu'da yer alan çöplüğe ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6740) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

31.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, 2005 yılında Erzurum İlinde yapılan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6741) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

32.- Konya Milletvekili Atilla KART'ın, Konya-Doğanhisar Devlet Hastanesinin yatak sayısının artırılmasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6742) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

33.- Antalya Milletvekili Feridun Fikret BALOĞLU'nun, Ankara-Çankaya İlçesindeki bir çarşının onarımına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6743) (Başkanlığa geliş tarihi: 9.6.2005)

34.- Denizli Milletvekili Ümmet KANDOĞAN'ın, İstanbul'daki taksicilere yönelik bir açıklamasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/6744) (Başkanlığa geliş tarihi: 7.6.2005)

35.- Adana Milletvekili N. Gaye ERBATUR'un, Anavarza Antik Kentinin restorasyonuna ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/6745) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

36.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarındaki personel sayısına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/6746) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

37.- Isparta Milletvekili Mevlüt COŞKUNER'in, Isparta İlindeki bazı belediyelerin yardımlardan yararlanamamasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/6747) (Başkanlığa geliş tarihi: 9.6.2005)

38.- Isparta Milletvekili Mevlüt COŞKUNER'in, Isparta'nın Yenişehirbademli İlçesindeki Pınargözü yer altı gölünün tanıtımına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/6748) (Başkanlığa geliş tarihi: 9.6.2005)

39.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarındaki personel sayısına ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/6749) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

40.- Denizli Milletvekili Ümmet KANDOĞAN'ın, ilaç bedellerinin ödenmesindeki uygulamalara ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/6750) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

41.- Denizli Milletvekili Ümmet KANDOĞAN'ın, makam araçlarının kullanımının sınırlandırılmasına ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/6751) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

42.- İstanbul Milletvekili Berhan ŞİMŞEK'in, bazı ilköğretim okullarında yapıldığı iddia edilen ankete ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6752) (Başkanlığa geliş tarihi: 3.6.2005)

43.- Adana Milletvekili N. Gaye ERBATUR'un, çocuklar ve gençler arasında bilgisayarın eğitim-araştırma amaçlı kullanımının yaygınlaştırılmasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6753) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

44.- Adana Milletvekili N. Gaye ERBATUR'un, ilköğretim müfettişlerinin ücret ve emekliliklerine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6754) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

45.- Adana Milletvekili N. Gaye ERBATUR'un, öğretmenlerin sosyal ve ekonomik durumlarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6755) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

46.- Yalova Milletvekili Muharrem İNCE'nin, görevlendirme yoluyla çalıştırılan personele ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6756) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

47.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarındaki personel sayısına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6757) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

48.- Adana Milletvekili N. Gaye ERBATUR'un, Adana Yumurtalık Devlet Hastanesinin uzman doktor ve personel ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6758) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

49.- Adana Milletvekili N. Gaye ERBATUR'un, üreme sağlığına yönelik çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6759) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

50.- Ankara Milletvekili İsmail DEĞERLİ'nin, Ankara İl Sağlık Müdürlüğü tarafından yapılan sağlık malzemeleri alımı ihalesine ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6760) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

51.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarındaki personel sayısına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6761) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

52.- İzmir Milletvekili Hakkı AKALIN'ın, bakanlığa devredilen sağlık personeline ve ücretlerine ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6762) (Başkanlığa geliş tarihi: 9.6.2005)

53.- Adana Milletvekili N. Gaye ERBATUR'un, Kemerhisar-Pozantı otoyolunun yapımına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6763) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

54.- Mersin Milletvekili Hüseyin ÖZCAN'ın, Mersin İlindeki PTT'ye ait eğitim tesislerine ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6764) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6/2005)

55.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarındaki personel sayısına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6765) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

56.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarındaki personel sayısına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/6766) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

57.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarındaki personel sayısına ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6767) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

58.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarındaki personel sayısına ilişkin Millî Savunma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6768) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

59.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarındaki personel sayısına ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/6769) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

60.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarındaki personel sayısına ilişkin Devlet Bakanından (Kürşad TÜZMEN) yazılı soru önergesi (7/6770) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

61.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarındaki personel sayısına ilişkin Devlet Bakanından (Beşir ATALAY) yazılı soru önergesi (7/6771) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

62.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarındaki personel sayısına ilişkin Devlet Bakanından (Ali BABACAN) yazılı soru önergesi (7/6772) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

63.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarındaki personel sayısına ilişkin Devlet Bakanından (Mehmet AYDIN) yazılı soru önergesi (7/6773) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

64.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bakanlık ve bağlı kuruluşlarındaki personel sayısına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Mehmet Ali ŞAHİN) yazılı soru önergesi (7/6774) (Başkanlığa geliş tarihi: 8.6.2005)

65.- Diyarbakır Milletvekili Muhsin KOÇYİĞİT'in, kamulaştırma bedellerine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/6777) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.6.2005)

66.- İstanbul Milletvekili Emin ŞİRİN'in, Köykent Projesine ilişkin Başbakan yazılı soru önergesi (7/6778) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.6.2005)

67.- Antalya Milletvekili Osman KAPTAN'ın, yabancı kaynaklardan finanse edilen projelere ilişkin Başbakan yazılı soru önergesi (7/6779) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2005)

68.- İstanbul Milletvekili Berhan ŞİMŞEK'in, Başbakanlık tarafından yayınlanan bir kitaba ilişkin Başbakan yazılı soru önergesi (7/6780) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2005)

69.- İstanbul Milletvekili Emin ŞİRİN'in, bazı ülkelerle sınır kapılarına ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından yazılı soru önergesi (7/6781) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.6.2005)

70.- İstanbul Milletvekili Emin ŞİRİN'in, uluslar arası alanda Türk bestekarlarının fikri haklarının korunmasına ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından yazılı soru önergesi (7/6782) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2005)

71.- İstanbul Milletvekili Emin ŞİRİN'in, bir siyasi parti genel başkan yardımcısının BDDK ile ilgili iddialarına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Abdüllatif ŞENER) yazılı soru önergesi (7/6783) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.6.2005)

72.- Iğdır Milletvekili Dursun AKDEMİR'in, TMSF'ye devredilen Pamukbank'taki personel istihdamına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Abdüllatif ŞENER) yazılı soru önergesi (7/6784) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.6.2005)

73.- Yozgat Milletvekili Emin KOÇ'un, TMSF'ye devredilen Star Grubunun kiraladığı araçlara ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Abdüllatif ŞENER) yazılı soru önergesi (7/6785) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2005)

74.- Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Vedat MELİK'in, bazı trafik kuralları ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6786) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2005)

75.- Antalya Milletvekili Osman ÖZCAN'ın, bir şahsa usulsüz olarak yeşil kart verildiği iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6787) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2005)

76.- Adana Milletvekili N. Gaye ERBATUR'un, Ankara'da bazı ilköğretim okullarında yapıldığı iddia edilen bir ankete ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6788) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.6.2005)

77.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan-Samanbeyli Köyünün sorunlarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6789) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2005)

78.- İstanbul Milletvekili Şükrü Mustafa ELEKDAĞ'ın, ÖSS'ye hazırlık için öğrencilerce rapor alınmasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6790) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2005)

79.- Antalya Milletvekili Osman ÖZCAN'ın, istihbarat birimlerince hazırlandığı belirtilen bir rapora ilişkin Devlet Bakanından (Mehmet AYDIN) yazılı soru önergesi (7/6791) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2005)

80.- Ordu Milletvekili Kazım TÜRKMEN'in, Ordu İlindeki kadın doğum ve çocuk hastanelerinin birleştirileceği iddialarına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6792) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.6.2005)

81.- Ordu Milletvekili İdris Sami TANDOĞDU'nun, aile hekimliği pilot uygulamasına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6793) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.6.2005)

82.- Ordu Milletvekili İdris Sami TANDOĞDU'nun, Ordu İlindeki bir SSK hastanesinin Bakanlığa devrine ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6794) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.6.2005)

83.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Sağlık personeline mecburi hizmet yükümlülüğü getirilmesine ve büyük hastane projelerine ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6795) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.6.2005)

84.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan Merkez Samanbeyli Köyünün sağlık ocağı ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6796) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2005)

85.- Ordu Milletvekili İdris Sami TANDOĞDU'nun, Ordu-Korgan Devlet Hastanesine personel alımına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6797) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2005)

86.- Ordu Milletvekili İdris Sami TANDOĞDU'nun, Ordu-Ünye'deki bazı hastanelere ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6798) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2005)

87.- İstanbul Milletvekili Berhan ŞİMŞEK'in, bir şahsın Türk Telekom'a olan borçlarına ve ödeme usulüne ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6799) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2005)

88.- Antalya Milletvekili Osman ÖZCAN'ın, bir şahsın Türk Telekom'a olan borçlarına ve ödeme usulüne ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6800) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2005)

89.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, İstanbul'da yapılması planlanan yeni havaalanına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6801) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2005)

- 90.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, zarar eden havaalanlarına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6802) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2005)
- 91.- Mardin Milletvekili Muharrem DOĞAN'ın, Mardin-Mazıdağı fosfat tesislerine ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/6803) (Başkanlığa geliş tarihi: 9.6.2005)
- 92.- Ordu Milletvekili İdris Sami TANDOĞDU'nun, Ordu sahil yolu yapımına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/6804) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.6.2005)
- 93.- Ordu Milletvekili İdris Sami TANDOĞDU'nun, Ordu sahil yolu yapımı için ödenek gönderip göndermediğine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/6805) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.6.2005)
- 94.- İzmir Milletvekili Canan ARITMAN'ın, İzmir Arkeoloji Müzesinde yolsuzluk yapıldığı iddialarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/6806) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.6.2005)
- 95.- Adana Milletvekili N. Gaye ERBATUR'un, pamuk üretiminde kirlenmeyi önleyici tedbirlerle ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6807) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.6.2005)
- 96.- İzmir Milletvekili Hakkı ÜLKÜ'nün, belediyeçilik hizmetleri yürüten uluslar arası şirketlere ve üstlendikleri projelere ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6808) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.6.2005)
- 97.- İzmir Milletvekili Hakkı ÜLKÜ'nün, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtlarındaki eğitime ilişkin Devlet Bakanından (Nimet ÇUBUKÇU) yazılı soru önergesi (7/6809) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.6.2005)
- 98.- İzmir Milletvekili Hakkı ÜLKÜ'nün, İzmir İlindeki hava kirliliğine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/6810) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2005)
- 99.- Muğla Milletvekili Ali ARSLAN'ın, bazı fatura ve reçetelerin kaybolduğu iddialarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/6811) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.6.2005)
- 100.- Denizli Milletvekili V. Haşım ORAL'ın, son ABD gezisinde ABD Başkanı ile yapılan görüşmelere ve sonuçlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6812) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)
- 101.- İstanbul Milletvekili Emin ŞİRİN'in, TÜBİTAK Kanununda Bilim Kurulu üyelerinin belirlenme şekline ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6813) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)
- 102.- Iğdır Milletvekili Dursun AKDEMİR'in, Kamu Personel Seçme Sınavına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6814) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)
- 103.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/6815) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)
- 104.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/6816) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)
- 105.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/6817) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)
- 106.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/6818) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

107.- Ankara Milletvekili Ersönmez YARBAY'ın, 2004-2005 futbol sezonunda spor kulüplerinin gelirlerine ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Mehmet Ali ŞAHİN) yazılı soru önergesi (7/6819) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

108.- Hatay Milletvekili Mehmet ERASLAN'ın, Hatay merkez, ilçe, kasaba ve köylerindeki spor kulübü, tesisi ve sporculara ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Mehmet Ali ŞAHİN) yazılı soru önergesi (7/6820) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

109.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Mehmet Ali ŞAHİN) yazılı soru önergesi (7/6821) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

110.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Mehmet Ali ŞAHİN) yazılı soru önergesi (7/6822) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

111.- Iğdır Milletvekili Dursun AKDEMİR'in, kamuda çalışan personelin dağılımına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Mehmet Ali ŞAHİN) yazılı soru önergesi (7/6823) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

112.- Iğdır Milletvekili Dursun AKDEMİR'in, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlardaki atamalara ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Mehmet Ali ŞAHİN) yazılı soru önergesi (7/6824) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

113.- Hatay Milletvekili Mehmet ERASLAN'ın, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan yapılan yardımlara ilişkin Devlet Bakanından (Nimet ÇUBUKÇU) yazılı soru önergesi (7/6825) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

114.- Hatay Milletvekili Mehmet ERASLAN'ın, muhtaç ailelere yapılan yardımlara ilişkin Devlet Bakanından (Nimet ÇUBUKÇU) yazılı soru önergesi (7/6826) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

115.- Hatay Milletvekili Mehmet ERASLAN'ın, sokakta yaşayan uyuşturucu madde kullanımına açık durumdaki çocuklara ilişkin Devlet Bakanından (Nimet ÇUBUKÇU) yazılı soru önergesi (7/6827) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

116.- Hatay Milletvekili Mehmet ERASLAN'ın, SHÇEK'nin yaptığı hizmetlere ilişkin Devlet Bakanından (Nimet ÇUBUKÇU) yazılı soru önergesi (7/6828) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

117.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Devlet Bakanından (Nimet ÇUBUKÇU) yazılı soru önergesi (7/6829) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

118.- Ordu Milletvekili İdris Sami TANDOĞDU'nun, 2002 yılından itibaren SHÇEK'e atanan idari personele ilişkin Devlet Bakanından (Nimet ÇUBUKÇU) yazılı soru önergesi (7/6830) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

119.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/6831) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

120.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/6832) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

121.- İstanbul Milletvekili Emin ŞİRİN'in, Beykoz Belediyesince asılan bir afişe ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6833) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

122.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6834) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

123.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/6835) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

124.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/6836) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

125.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6837) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

126.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6838) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

127.- Tekirdağ Milletvekili Enis TÛTÛNCÛ'nun, Tekirdağ Fen Lisesi Müdürü hakkındaki bazı iddialara ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6839) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

128.- İstanbul Milletvekili Emin ŞİRİN'in, okul yöneticilerine ve sendikalı eğitimcilere ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6840) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

129.- İstanbul Milletvekili Emin ŞİRİN'in, Anadolu İmam Hatip Liseleri Yönetmeliğine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6841) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

130.- İstanbul Milletvekili Emin ŞİRİN'in, liselerin dört yıla çıkarılmasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6842) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

131.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/6843) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

132.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/6844) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

133.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6845) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

134.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6846) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

135.- Ordu Milletvekili İdris Sami TANDOĞDU'nun, sağlık harcamalarının artışına ve nedenlerine ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6847) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

136.- Ordu Milletvekili İdris Sami TANDOĞDU'nun, Bakanlığa ve bağlı kuruluşlara 2002 yılından itibaren atanan idari personele ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6848) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

137.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6849) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

138.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6850) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

139.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6851) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

140.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6852) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

141.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kars İliyle ilgili yatırımlara ve ödeneklere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/6853) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

142.- İstanbul Milletvekili Emin ŞİRİN'in, Fener Rum Patrikhanesinin Ekümenlik statüsünün tanınmasına yönelik alınan tavsiye kararına ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından yazılı soru önergesi (7/6854) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.6.2005)

143.- Samsun Milletvekili Cemal Yılmaz DEMİR'in, Cumhurbaşkanı tarafından affedilen mahkumlara ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/6855) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

144.- İstanbul Milletvekili Bülent TANLA'nın, TRT'nin reklam gelirlerine ve bazı iddialara ilişkin Devlet Bakanından (Beşir ATALAY) yazılı soru önergesi (7/6856) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

145.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6857) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

146.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6858) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

147.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6859) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

148.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6860) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

149.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6861) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

150.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6862) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

151.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6863) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

152.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6864) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

153.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6865) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

154.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6866) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

155.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6867) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

156.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6868) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

157.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6869) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

158.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6870) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

159.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6871) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

160.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6872) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

161.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6873) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

- 183.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6895) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 184.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6896) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 185.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6897) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 186.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6898) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 187.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6899) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 188.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy yoluna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6900) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 189.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, İstanbul-Sarıyer'deki bir hazine arazisine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6901) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 190.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy sağlık ocağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6902) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 191.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy sağlık ocağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6903) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 192.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy sağlık ocağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6904) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 193.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy sağlık ocağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6905) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 194.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy sağlık ocağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6906) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 195.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy sağlık ocağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6907) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 196.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy sağlık ocağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6908) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 197.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy sağlık ocağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6909) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 198.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy sağlık ocağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6910) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 199.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy sağlık ocağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6911) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 200.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy sağlık ocağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6912) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 201.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy sağlık ocağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6913) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 202.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy sağlık ocağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6914) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 203.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy sağlık ocağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6915) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

- 267.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy okuluna ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6979) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 268.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy okuluna ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6980) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 269.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy okuluna ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6981) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 270.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy okuluna ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6982) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 271.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy okuluna ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6983) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 272.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy okuluna ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6984) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 273.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy okuluna ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6985) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 274.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy okuluna ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6986) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 275.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy okuluna ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6987) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 276.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy sağlık ocağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6988) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 277.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy sağlık ocağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6989) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 278.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy sağlık ocağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6990) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 279.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy sağlık ocağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6991) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 280.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy sağlık ocağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6992) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)
- 281.- Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün, Ardahan İlindeki bir köy okuluna ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6993) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.6.2005)

Meclis Araştırması Önergesi

1.- Konya Milletvekili Atilla KART ve 25 Milletvekilinin, Mercedes Benz Türk A.Ş.'nin "Travego" adıyla ürettiği yolcu otobüslerinde teknik kusurların bulunup bulunmadığı konularının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/288) (Başkanlığa geliş tarihi: 9.6.2005)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

22 Haziran 2005 Çarşamba

BAŞKAN: Başkanvekili İsmail ALPTEKİN**KÂTİP ÜYELER: Yaşar TÜZÜN (Bilecik), Harun TÜFEKÇİ (Konya)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 115 inci Birleşimini açıyorum.

III. - YOKLAMA

BAŞKAN - Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için 4 dakika süre vereceğim. Sayın milletvekillerinin oy düğmelerine basarak salonda bulduklarını bildirmelerini, bu süre içerisinde elektronik sisteme giremeyen milletvekillerinin, salonda hazır bulunan teknik personelden yardım istemelerini, buna rağmen sisteme giremeyen üyelerin ise, yoklama pusulalarını, görevli personel aracılığıyla, 4 dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yetersayıtı vardır; görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, gündeme geçmeden önce, üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

İlk söz, üniversitelerin yıl sonu mezuniyet törenleri hakkında söz isteyen Samsun Milletvekili Sayın Musa Uzunkaya'ya aittir.

Buyurun Sayın Uzunkaya. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

IV. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) GÜNDEM DİŞİ KONUŞMALAR**

1.- Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, üniversitelerde yılsonu mezuniyet törenlerinde yaşanan son olaylar ile jakobenizmin geldiği son duruma ilişkin gündem dışı konuşması

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üniversitelerimizin mezuniyet merasimlerinde yaşanan müessif olaylar ve Jakobenizmin geldiği son nokta üzerinde gündem dışı söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, eğitim ve öğretim yılının sonuna gelmiş olmamız nedeniyle, her birimiz seçim bölgelerimizde bir kısım ilk ve ortaöğrenim kurumlarının yılsonu veya mezuniyet merasimlerine davet ediliyor, zamanlarımızın elverdiği ölçüde de bu programlara iştirak etmeye gayret ediyoruz.

Toplumda yapılan birçok etkinlikte olduğu gibi bu etkinliklere de kadın erkek, genç ihtiyar, kapalı açık, eğitilmiş eğitimsiz, zengin fakir, hulasa, toplumun bütün kesimleri katılmakta, çocuklarının yılsonu coşkularını onlarla paylaşmaya gayret etmektedir. Bazen bu yılsonu merasimleri, illerin semt ve eğitim kurumlarının vasıflarına göre hiçbir şarta, öğrencilikle telif edilemeyecek kadar açık kılık kıyafet, yönetmeliklerin kalıplarına giremeyecek kadar aşırı olmaktadır ki, RTÜK'ün ekran karartmalarını aratmayacak mahiyette olmasına, bazı okulların mezuniyet merasimlerinde su gibi alkol kullanılmasına rağmen, ne idarecilerin ne de cumhuriyet adına her fırsatta ortaya çıkan siyasi veya gayri siyasi çevrelerin en ufak bir sadası çıkmamaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; zannediyorum bu çevrelerin tek ve mutlak hassasiyetleri olduğu bir nokta var. Kılık kıyafet denilince, ilgili yönetmelik denince akıllara gelen tek şey... Hani Mecnuna sormuşlar "güneşe bakınca neyi hatırlıyorsun", "Leylamı" demiş. Aya, yıldıza, taş, toprağa, kayaya, hulasa, ne varsa nesnel varlık "neyi hatırlatıyor" denince, yine "Leylamı" demiş. Demişler ki "yahu, birbiriyle ilişkisiz bu kadar konular sana nasıl Leyla'yı hatırlatır" o da "benim gözümde Leyla'dan başkası yok ya" demiş.

Şimdi, toplumumuzun bazı kesimlerinde, maalesef, kılık kıyafet ve diğer, yönetmeliklerle alakalı sıkıntılar söylenince akla tek şey geliyor; başörtüsü, diğer adı, eski bir YÖK Başkanının ifadesiyle "türbana dönüşün" dediği, Anadolu'daki kadınlarımızın, kızlarımızın kullandığı başörtüsü ve bununla ilgili kullanılan kumaş. Neredeyse tekstil fabrikalarında başörtüsü olabilir düşüncesiyle bu kumaş dahi üretmeyi âdeta mendecek mantığa ulaştılar.

Açık ve net olarak ifade ediyorum; Roma Jüstinyen Mektebi ve İtalyan ceza hukuku ve dünyada geçerli hiçbir hukuk devleti ve kaidesi "kanunsuz suç, suçsuz da ceza" tanımlamasını yapmamıştır, yapamamıştır. Siz, Anayasanın sorumsuzluk kapsamındaki yetkilerinizle, ilgili mahkemeye, yaklaşım veya hayat tarzı şu veya bu insanları atayacaksınız, onlar da Anayasanın 153 üncü maddesine rağmen bağlayıcı olduğu iddiasıyla yorumda bulunacak, milletin çocuklarının, eşlerinin nasıl giyineceklerine fetva çıkaracaklar; böyle bir şeyi kabullenmek, akılla mantıkla telif etmek ne derece mümkündür.

Başörtüsü ve benzeri konularda tamamen aksine düşünen, farklı dünya görüşü ve yaşam tarzı olan üyelerin bu konudaki görüşlerinin kayıtlara itiraz şerhi değil, çoğunluğu, yani, üye tam sayısının yarısından fazlası olması halinde nasıl bir sonuç doğacaktı, o zaman konuyu hangi değerlendirmeye tabii tutacaktık, bunu izanlarınıza ve idraklerinize arz ediyorum.

Eskiden bürokrasinin toplumu engelleme ve işi savsaklama anlamında, ananın adı, babanın adı vesaire diye sorular sorulurdu. Şimdi de eşinin kıyafeti, annenin başörtüsü, hulasa, özel hayat ve günlük yaşam tarzınız sorulmaya ve sorgulanmaya başlandı.

Değerli arkadaşlar, suç olmayan bir yaşam ve özgür tercihi suç haline sokmaya, sonra da onu suçların şahsiliği hukukî prensibinden çıkarıp, tüm aileyi suçlayıcı bir noktaya getirmeye hangi hukuk, hangi vicdan ve insanî kanaat böyle -bir yoruma- ulaşabilir.

Nene Hatunların, Aziziye Tabyalarının destansı tarihini bağrında taşıyan dadaşlar diyarı Erzurum'da son olarak meydana gelen iki olayı itilalınıza hulasaten arz etmek istiyorum. Bunlardan birisi, bildiğiniz gibi Narman Yüksekokulunda geçenlerde yapılan bir mezuniyet merasimi esnasında aniden bastıran şiddetli yağmur ve dolu karşısında öğrenci ve velilerin bina içerisine sığınma taleplerine... Başörtülü 70 yaşındaki bir nineyi yağmurun önüne terk ettiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen toparlayınız.

Buyurun.

MUSA UZUNKAYA (Devamla) - Başkanım, toparlıyorum.

Ve maalesef, bu, mümkündür ki bir canavar saldırısı da olabilirdi, mümkündür ki, Allah vermesin, bir düşman saldırısı da olabilirdi. Ne garip tecellidir ki, yağmura, ıslanmaya terk edildi; ama, bina içerisine bu annemiz kabul edilmedi, hüsnükabul görmedi.

Cumhuriyet denince mangalda kül bırakmayan, cumhuriyetle yaşıt ve onu kurduğu iddialarının sahipleri onlar dahi bu konudaki toplumsal hassasiyeti gerektiği şekilde ortaya koymadılar. Dolayısıyla, son olarak 13.6.2005'te, Erzurum Üniversitesinin mezuniyet merasiminde -ki, bu üniversite beni de ilgilendiriyor, o üniversitenin mezunu olmakla da onur duyuyorum- üniversitede yaşanan olay hepimizi dilhun etmiş, hepimizin acılarını yeniden depresif hale getirmiştir.

Değerli arkadaşlar, artık, toplum, bu bağına, bu yaklaşıma mutlaka bir son demek durumunda olmalıdır. Bu mezuniyet merasimine, başı örtülü kızların değil, onların annelerinin, yani, ömrünü emniyet, güvenlik kuvvetlerinde polis şefi olarak geçirmiş, neredeyse yaşı 60'ına dayanmış bir bacağımızın, hem de türban değil, normal olarak kulağının üzerinden, halk arasında şarba veya çember dediğimiz, başörtüsü dediğimiz örtüyle içeriye alınması olmasını, doğrusu, ciddi bir garabet... Ve bugüne kadar da, biz esasen analarımızın, bacılarımızın örtülerine bir şey demiyoruz, bizim esasen sorunumuz okullardaki başörtüsüdür diyenlerin hangi amaçla, bu olayı nerelere kadar getirdiğinin toplumun nazarına sunulacağı bir hadisedir.

Dolayısıyla, devleti adına icraatta bulunduğunu iddia eden bu kurumların toplum ile devleti karşı karşıya getirme anlayışının devlete karşı kurulan bir hileli tuzak olduğunu düşünüyor, devlet adına icrai faaliyette bulunan cumhuriyet savcılarımızı, bu husustaki hassasiyet, devletin güvenliği ve geleceği açısından, özellikle Erzurum gibi hassas bölgelerimizin kaşınması amacına matuf bu gibi tavırlardan sakındırılması amacıyla, bu milletin bir vekili olarak göreve davet ediyorum.

İnanıyorum ki, bundan sonra, aziz milletimiz, gerilimlere meydan vermeden, yetmiş milyon istisnasız kucaklaşacağı, sevgi, barış gölüne dönüşen, hangi dini, hangi inancı, hangi düşüncüyü ve hangi yaşam tarzını tercih ediyorsa etsin, Mevlana'nın sözüyle "gel, gel, ne olursan ol yine gel" dediği gibi, o anlayışla, bütün milletimizi kucaklayacak bir devlet ve bürokrasi anlayışının, bütünlük içerisinde icrai faaliyette bulunmasını temenni ediyor, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

FERİDUN FİKRET BALOĞLU (Antalya) - İktidardasınız düzELTSenize; biz mi düzELteceğiz muhalefet olarak!

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Uzunkeya.

Gündem dışı ikinci söz, çiftçilerin sorunları hakkında, Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Eraslan'a aittir.

Buyurun Sayın Eraslan.

Süreniz 5 dakika.

2- Hatay Milletvekili Mehmet Eraslan'ın, tarım sektörünün son durumu ile çiftçilerimizin içinde bulunduğu sorunlara ve alınması gereken önlemlere ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET ERASLAN (Hatay) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tarım sektörünün, çiftçimizin sorunlarını izah etmek üzere söz almış bulunmaktayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'de, tarım sektörü, istihdamın yüzde 34'ünü oluşturan en büyük sektörümüzdür; buna karşılık, tarımın gayri safi millî hâsıladan aldığı pay her geçen gün azalmaktadır; 1998 yılında yüzde 16'ya, 2002'de yüzde 14'e gerilemiş ve 2004 yılı itibarıyla, tarımın gayri safi millî hâsıladan aldığı pay yüzde 10'lara kadar düşmüş ve bundan sonra da düşeceği görülmektedir.

Tarım sektörümüz, her geçen gün kan kaybetmekte ve maalesef, can çekişmektedir. Enflasyonun çok üzerinde artan girdi maliyetleri, mazot, gübre, tohumluk, ziraat ilaçlar vesaire sürekli zamlanırken, çiftçi, ürününü, zarar ederek, çok düşük fiyatlarla satmak durumunda kalmıştır. Çiftçi, büyük bir oy deposu olarak görülmüş, seçimden önce ona bol vaatlerde bulunulmuş ve ne yazık ki, seçimden sonra unutulmuş, bir kenara itilmiştir.

Geçen yıl bu zamanlarda 1 litre mazot 1 450 000 lira iken, bugün 1 litre mazot 2 000 000 lira dolaylarına ulaşmıştır. Çiftçiye verilen litre başı 300 000 liralık destek, devde kulak kalmıştır. Gübre fiyatları, yine, geçen yıl 350 000 lira iken, yüzde 50-yüzde 60 civarında bir zamlarla 550 000-560 000 lira dolaylarına ulaşmıştır. Çiftçi, 404 000 liraya mal ettiği buğdayı, büyük bir zararla, serbest piyasada, maalesef 210 000-220 000 liraya satmak zorunda kalmıştır. Toprak Mah-

sulleri Ofisinin depolarının ve silolarının üzerinde şöyle bir slogan yazardı: "Ofis çiftçinin kara gün dostudur." Gerçekten, Toprak Mahsulleri Ofisi, üreticinin maliyetini de dikkate alarak gerçekçi bir alım fiyatı tespit ederdi; ödemeyi peşin yaptığından, serbest piyasa, Ofisin fiyatını takip etmek mecburiyetinde kalırdı. Böylece, üretici, ürününü maliyetinin altında satmak zorunda kalmazdı; fakat, bugün, bu durum hiç de öyle değil. Toprak Mahsulleri Ofisi, yanlış alım politikalarıyla, çiftçiyi maalesef mağdur etmiştir; şöyle ki: Bir defa, 30 tonluk limitle alım yapması son derece yanlış bir uygulamadır. 10 tonluk peşin ödemesi, piyasayı düzenleme amacına tamamen terstir. 30 ton limitin üzerinde teslimat yapan çiftçiler, paralarını ne zaman alacaklarını bilmedikleri için, serbest piyasada, maalesef, tüccarın ocağına düşmüştür, kucağına düşmüştür. Adana-Ceyhan İlçesinde çiftçi bu durumu protesto etmiş ve ne yazık ki, ürettiği buğdayı nehre dökmüştü. Biz, geçen hafta perşembe günü, Doğru Yol Partisi Genel Başkanımız Sayın Mehmet Ağar ve milletvekillerimizle beraber Adana'daydık, Ceyhan'daydık; orada siz de olsaydınız ve o feryatları keşke dinliyor olsaydınız.

Tekstil sektörünün hammaddesi pamukta da dışa bağımlı hale geldik; tekstil sektörünün ihtiyacı olan hammaddenin önemli bir bölümünü ithal eder olduk. Her yıl, yaklaşık 1 milyar dolarlık pamuk ithal edilmektedir. Yunanistan, Avrupa Birliğinden aldığı destekle pamuk ekim sahalarını her geçen gün artırırken, ürettiği pamuğun ortalama yüzde 7'sini, yüzde 8'ini bizlere satar ve ihraç eder oldu. Pamuk ithalatı, çiftçimizi, pamuk üreticimizi olumsuz yönde etkilerken, pamuk üreticisi, pamuğunu maliyetinin altında, zararına satmak zorunda kalmıştır. Geçen yıl 800-850 bin lira dolaylarında olan pamuk fiyatları, bu yıl, maalesef, 600 000 liraya, hatta 550 000 liraya alıcı bulamamaktadır.

Avrupa Birliği sürecinde tarım sektörünün yüzde 20'lere indirileceği sözü verilmiştir. IMF'yle yapılan ikinci stand-by anlaşmasında, çiftçilere sübvansiyonun ve desteklerin kısılacağı sözü verilmiştir. Oysaki, Avrupa Birliği, her geçen gün kendi çiftçisine vermiş olduğu destekleri artırmakta ve yılda 50 milyar euro gibi büyük bir rakam çiftçiye destek olarak giderken, Türkiye'de, sadece ve sadece 2,5 milyar dolar gibi cüzi bir rakam, maalesef, verilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Eraslan, tamamlayın konuşmanızı lütfen.

MEHMET ERASLAN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, maalesef, çiftçimizin her geçen gün gayri saftı millî hâsıladan aldığı pay azalmaktadır.

Değerli arkadaşlar, çiftçimizin desteklenmesi gerekiyor, çiftçimizin yanında, hükümetimizin, durması gerekiyor ve sübvansiyonların artırılması gerekiyor.

Çiftçimizin diğer en büyük sorunu da, maalesef, sulama sorunudur. Türkiye'nin birçok yerinde, çiftçi, arazisini sulayacak suyu bulamamaktadır. Maalesef, Hatay'ın Amik Ovasında da durum böyledir. Kış mevsiminde Amik Ovası, suların altında, sel altında kalırken, yaz mevsiminde, sulama döneminde Amik Ovasındaki çiftçilerimiz bir litre suyu, bir gram suyu bulamamaktadır ve 1996 yılında devletin yatırım programına alınan Reyhanlı Barajı, büyük bir özlemlerle yapılmayı beklemektedir.

Değerli arkadaşlar, benim, Enerji Bakanımızla ve Tarım Bakanımızla defalarca yapmış olduğum görüşmeler, hatta, Hatay Valisiyle beraber yapmış olduğumuz görüşmeler -Reyhanlı Barajının yapılmasına ve Amik Ovasının suya kavuşturulmasına ilişkin yapmış olduğumuz bir dizi görüşmeler- maalesef sonuçsuz kalmıştır ve biz ve çiftçimiz, gelişen bu olaylar karşısında büyük bir üzüntü içerisinde olmuştuzdur. Bunu bilgilerinize arz ediyorum.

Değerli arkadaşlar, çiftçi deyip geçmeyelim. Çiftçilik, yetmişiki milyon insanı besleyen, yetmişiki milyon insanın ihtiyaçlarını ve gıdasını temin eden, yediren, içiren bir sektörümüzdür. Çiftçimizin mutlaka desteklenmesi gerektiğini, çiftçimizin mutlaka daha güzel tarım politikalarıyla

yanında olunması gerektiğini ve mazot desteğinin, doğrudan gelir desteğinin, ürün desteğinin en kısa zamanda, geciktirilmeksizin verilmesi gerektiğini söylüyor ve hepinizi saygıyla, muhabbetle selamlıyorum. (DYP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Eraslan.

Gündem dışı üçüncü söz isteği, Babalar Günü münasebetiyle, İstanbul Milletvekili Sayın GÜLDAL Okuducu'ya aittir.

Buyurun Sayın Okuducu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

3.- İstanbul Milletvekili GÜLDAL Okuducu'nun, Babalar Gününe ilişkin gündem dışı konuşması

GÜLDAL OKUDUCU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yılki Babalar Günü nedeniyle konuşmak üzere söz aldım ve söze, bugün, ölüm yıldönümünde andığımız Büyük Ozan Can Yücel'in dizeleriyle başlamak istiyorum. Diyor ki Can Yücel :

"Hayatta ben en çok babamı sevdim.

En son teftişine çıkana değin/ Koştururken ardından o uçmaktaki devin./ Daha başka tür aşklar, geniş sevdalar için/ Açıldı nefesim, fikrim, canevim./ Hayatta ben en çok babamı sevdim."

Can Yücel, kuşakların babasına, aydınlığıyla kuşakları geleceğe taşıyan bir babaya, Hasan Ali Yücel'e yazmış bu dizeleri.

Aydınlığını, kuşaklarının aydınlığıyla buluşturan ve ülkesini mutlu, umutlu yarınlarla taşımak için yaşam mücadelesi veren bütün babaları, babamı ve hepinizin babalarını bu Babalar Gününde saygıyla anıyorum.

Değerli arkadaşlarım, birkaç şeye bu vesileyle değinmek istiyorum. Pazar günüydü, 19 Haziran'dı ve Babalar Günüydü. Bu Babalar Günü'nün bizim açısından bir başka anlamı daha oldu. Biz, bu ülkede çocuklarının geleceğini iyi ve umutlu görmek isteyen anneler; biz, şu sayıyı bilen kadınlar, sayı şu: Ülkemizde, 6 yaşına varmamış çocukların yüzde 40'ı yoksulluk sınırının altında; yani, daha 6 yaşına varmadan, yoksulluk sınırı altında yaşam kavgası veren ve oranı yüzde 40 olan çocuklarımızı hatırladık ve ülkemizin çarçur edilen kaynakları, ülkemizin iyi kullanılmayan kaynakları nedeniyle, geleceğinde açlığa ve yoksulluğa mahkûm edilmiş çocuklarımız adına, doğru bir iş yapmaya çalıştık.

Herkes biliyor ki, Türkiye'de yaşanan bu büyük işsizliğin ve yaşanan bu derin yoksulluğun vardığı, dayandığı temel noktalar var. Bu temel noktalardan biri de, Türkiye'nin, yolsuzluklar batağına bulaşmış olması, batmış olması; yani, yolsuzluklar nedeniyle, babaların ve onların çocuklarının geleceğinin karartılmış olması. Öyleyse, kuşakları aydınlatmakla yükümlü olan babalar, yeni bir görevi, en temel görevi yeniden okuyabilirler, yeniden görebilirler. Kuşakları aydınlatmakla ve onları yönetmekle yükümlü babaların görevi, bu yolsuzluk batağından ülkelerini çekip çıkarmaktır, bu yoksulluk batağından ülkelerini ve kuşaklarını çekip çıkarmaktır ve bunun gereğini yapmaktır.

Şimdi, Meclisin önünde önemli bir görev var. Çünkü, Meclisin üzerinde bir büyük gölge var. Bu gölge, 117 milletvekili hakkında Mecliste bulunan soruşturma dosyalarıdır. Bu gölge, milletvekili dokunulmazlığı nedeniyle 117 milletvekilimizle ilgili iddiaların yargı tarafından soruşturulamıyor olmasıdır. 208 soruşturma dosyasının var olmasıdır. Bu 208 dosyadan 176 tanesinin, dokunulmazlık nedeniyle, dönem sonuna ertelenmiş olmasıdır ve bu dosyalardaki suç iddialarının da, ihaleye fesat karıştırma, görevi kötüye kullanma, hayalî ihracat, naylon fatura, dolandırıcılık, zimmet, nitelikli zimmet, özel evrakta sahtecilik, resmî evrakta sahtecilik, usulsüz arsa satışı, kayıp trilyon, kamu taşıma biletlerinde kalpazanlık gibi, bu nitelikteki suçları içeriyor olmasıdır.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, şunu hatırlatmakta yarar var diye düşünüyorum: Bu Meclis, 600 yıllık bir imparatorluğu yıkan ve onun üzerinde bağımsız bir devlet kuran meclistir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Okuducu, lütfen konuşmanızı tamamlayın.

Buyurun.

GÜLDAL OKUDUCU (Devamla) - Bu Meclis, hilafeti ve saltanatı kovan meclistir, cumhuriyeti kuran meclistir. Bu Meclis, emperyalizmin bütün güçlerini, süper güçleri ülkesinden döve döve atan meclistir. Böyle bir Meclisin devamı, üzerindeki gölgeyi kaldırmayı başarabilmelidir.

Ben, şimdi, size, değerli yazar Erol Toy'un bir kitabından, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 1920'de yaptığı bir konuşmayı okumak istiyorum. Gazi diyor ki: "Bir hükümet varsa, ülkemizi, ulusumuzu, yazgımızı yönetecek ve yönlendirecek bir güç varsa, o, beş on kişiden ibaret değildir. Evet, siz, beş on kişiye görev veriniz. Ama, böylelikle sorumluluktan sıyrılmış değilsiniz. Tam tersine, her şeyi siz düşüneceksiniz. Bakanlarınızın davranışı sizin düşüncelerinize uymazsa, onların yerine başkalarını seçersiniz. Size egemen olan hiçbir güç yoktur. Size egemen hiçbir kişi olamaz."

Değerli milletvekilleri, Gazi Mustafa Kemal diyor ki: "Meclise, size egemen olan hiçbir güç yoktur. Size egemen hiçbir kişi olamaz."

Günlerdir, sokaklarda halkın taleplerini topladık ve biz, o imzaları Meclisinize emanet edeceğiz, Meclisinizin vicdanına emanet edeceğiz. Meclis, üzerinde hiçbir egemen güç olmadığını kanıtını, inanmak istiyorum ki, ortaya koyacaktır.

Yine, değerli yazar Erol Toy'un sözleriyle konuşmamı bitirmek istiyorum. Diyor ki Sayın Toy: "Edilgen, uyumlu ve teslimiyetçi bir Türkiye'nin gelebileceği nokta, şu an geldiğimiz noktadır. Bağımsız, özgür, demokrat, laik, devrimci, halkçı bir Türkiye Cumhuriyeti ise, tıpkı 1920'lerde olduğu gibi, tarihi yeniden değiştirebilir."

Bizim gibi bir Yüce Meclisin görevi, yapılmış olan tarihi, ilkeleri ve ahlakı doğrultusunda taşımaktır ve gerektiğinde, tarihi yeniden yapmaktır. Böyle bir meclis, üzerindeki bu gölgenin kalmasına izin vermeyecektir diye düşünüyorum; böyle bir meclis, dokunulmazlıklar zırhını adı suçlara kalkan yapmaya tenezzül etmeyecektir diye inanmak istiyorum ve bizim bütün Türkiye'den taşıdığımız milyonlarca imzayı ve milyonların sesini Meclisin vicdanına bırakıyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Okuducu.

Sayın milletvekilleri, gündem dışı konuşmalar tamamlanmıştır.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula diğer sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu raporu vardır; okutup bilgilerinize sunacağım.

Ancak, Kâtip Üyenin sunuşlarını oturarak yapmasını oylarınıza sunuyorum...

HALUK KOÇ (Samsun) - Sayın Başkan, karar yetersayısının aranılmasını istiyorum.

BAŞKAN - Oylarınıza sundum ve karar sayısının aranılması da istenmiştir; bu, bir haktır.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Karar yetersayısı yoktur; birleşime 5 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.37

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.51

BAŞKAN: Başkanvekili İsmail ALPTEKİN**KÂTİP ÜYELER: Yaşar TÜZÜN (Bilecik), Harun TÜFEKÇİ (Konya)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 115 inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum. Kâtip Üyenin sunuşları oturarak okuması için yapılan oylamada karar yetersayısı bulunamamıştı.

Şimdi, Kâtip Üyenin sunuşları oturarak okumasını tekrar oylarınıza sunup, karar yetersayısı arayacağım. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yetersayısı vardır ve kabul edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonunun raporu vardır; okutup, bilgilerinize sunacağım.

Raporu okutuyorum:

**V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER**

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının 2005 yılı Ocak, Şubat ve Mart Ayları Hesabına Ait Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu Raporu (5/15) (S. Sayısı: 947) (x)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2004 yılı Aralık ayından devreden para	4 834 586,62.- YTL
2005 yılı Ocak-Şubat-Mart ayları borç toplamı	+ 64 451 386,78.- YTL
Toplam	69 285 973,40.- YTL
2005 yılı Ocak-Şubat-Mart ayları alacak toplamı	- 64 254 882,19.- YTL
2005 yılı Nisan ayı başında mevcut para	5 031 091,21.- YTL

Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının 2005 yılı Ocak-Şubat-Mart aylarına ait hesapları incelendi;

2005 yılı Ocak ayında Ziraat Bankasındaki hesabımızda; 2004 yılı Aralık ayından devreden mevcut para 4 834 586,62.- YTL'dir. 2005 yılı Ocak-Şubat-Mart dönemi itibarıyla Hazineden ve Saymanlıkça yapılan tahsilatlarla birlikte 64 451 386,78.- YTL'lik bir giriş olup banka borç toplamı 69 285 973,40.- YTL olmuştur. Mevcut paradan bu üç aylık dönemde yapılan harcamalar 64 254 882,19.- YTL, kalan paramız 5 031 091,21.- YTL olup Saymanlıktaki defterlerle sarf evrakının birine uygun olduğu görülmüştür.

Genel Kurulun bilgisine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
İsmail Özgün	İsmail Ericekli	Fahri Keskin
Balıkesir	Çankırı	Eskişehir
Denetçi	Üye	Üye
Mehmet Emin Tutan	Ahmet Işık	Mustafa Zeydan
Bursa	Konya	Hakkâri

(x) 947 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Üye
Fetani Battal
Bayburt

Üye
Abdullah Çalışkan
Adana
Üye
İsmet Atalay
İstanbul

Üye
Gökhan Durgun
Hatay

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

2 adet, komisyondan istifa önergesi vardır; ayrı ayrı okutuyorum:

IV. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1.- Adana Milletvekili A. Zeynep Tekin Börü'nün KİT Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/307)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gördüğüm lüzum üzerine KİT Komisyonu üyeliğinden istifa ediyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

A. Zeynep Tekin Börü
Adana

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

2.- Amasya Milletvekili Hamza Albayrak'ın KİT Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/308)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gördüğüm lüzum üzerine, Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonu üyeliğinden istifamın kabulünü tensiplerinize saygılarımla arz ederim.

Hamza Albayrak
Amasya

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Bir Meclis araştırması önergesi vardır; okutuyorum:

C) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- Konya Milletvekili Atilla Kart ve 25 milletvekilinin, Mercedes Benz Türk AŞ'nin "Travego" adıyla ürettiği yolcu otobüslerinde teknik kusurların bulunup bulunmadığı konularının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/288)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Son altı yedi yıl içinde, sayıları 100'leri aşan 0 403 SHD Mercedes marka otobüsler ile benzer tasarıma sahip olan Neoplan ve Setra marka yolcu otobüslerinin, yakıt tanklarından ve elektrik tablolarından kaynaklandığı iddia edilen kaza ve yangın haberleri kamuoyu gündeminde önemli bir yer tutmaktadır. Bu kazalar sonucunda yine sayıları 100'leri aşan insanlar yanarak ölmüşlerdir.

Bu konudaki iddiaları araştırmak üzere, 2003 yılında hem CHP ve hem de AKP Grubuna mensup milletvekilleri tarafından 2 ayrı önergeyle ve aynı yönde olmak üzere araştırma önergesi verilmiş, Genel Kurul görüşmeleri esnasında her iki gruba mensup milletvekilleri aynı yönde görüş

beyan etmişler ise de, Sanayi ve Ticaret Bakanının hukuka ve gerçeğe uygun olmayan yaklaşımları sonucunda AKP Grubuna mensup milletvekillerinin aleyhte oy kullanmaları sebebiyle, araştırma komisyonu kurulması yönündeki önerge reddedilmiştir.

Gelinen süreçte ise; 0 403 SHD marka otobüsleri üreten Mercedes Benz Türk AŞ'nin, Haziran 2005 tarihinden itibaren bu otobüsleri üretmeyeceği, 2005 model olarak "Travego" adıyla yolcu otobüsleri ürettiği öğrenilmiştir. Bu otobüslerde yakıt tankları ve elektrik tablosunun arka tekerin arkasına alındığı yolunda ciddi bilgiler söz konusudur. Son derece önemli olan bu gelişme karşısında, sözü edilen otobüslerde teknik birtakım kusurların bulunup bulunmadığı konularının araştırılması ve alınması gereken önlemlerin tespiti amacıyla, Anayasanın 98 ve Meclis İçtüzüğü'nün 104-105 inci maddeleri gereğince inceleme yapılmasını ve Meclis araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

- 1- Atilla Kart (Konya)
- 2- Abdurrezzak Erten (İzmir)
- 3- Mehmet Ziya Yergök (Adana)
- 4- Mehmet Semerci (Aydın)
- 5- Kemal Demirel (Bursa)
- 6- Ufuk Özkan (Manisa)
- 7- Enver Öktem (İzmir)
- 8- Mehmet Küçüktaşık (Bursa)
- 9- Ahmet Yılmazkaya (Gaziantep)
- 10- Ali Cumhur Yaka (Muğla)
- 11- Nuri Çilingir (Manisa)
- 12- Mevlüt Coşkun (Isparta)
- 13- Orhan Ziya Diren (Tokat)
- 14- Yılmaz Kaya (İzmir)
- 15- Mehmet Vedat Yücesan (Eskişehir)
- 16- Mehmet Sefa Sirmen (Kocaeli)
- 17- Mustafa Yılmaz (Gaziantep)
- 18- Mustafa Özyurt (Bursa)
- 19- Halil Tiryaki (Kırıkkale)
- 20- Ali Arslan (Muğla)
- 21- Osman Kaptan (Antalya)
- 22- Hüseyin Ekmekcioğlu (Antalya)
- 23- Muharrem İnce (Yalova)
- 24- Mustafa Gazalcı (Denizli)
- 25- Nadir Saraç (Zonguldak)
- 26- Ali Oksal (Mersin)

Gerekçe:

24 Ekim 1997 tarihinde Karapınar-Ereğli devlet karayolunun 21 inci kilometresinde saat 22.00 sularında 0 403 SHD Mercedes marka yolcu otobüsü ile boş olan yakıt tanklarının kafa kafaya çarpışması sonucunda, tanker şoförü ve yardımcısı ile otobüste bulunan 47 yolcu -ki, toplam 49 kişi- 1 dakika

içinde meydana gelen yangın sebebiyle yanarak ölmüşlerdir. Otobüs şoförü ve yardımcısı ile 2 ve 3 numaradaki yolcular ise, çarpışmanın şiddetiyle dışarıya savrulduklarından ölümden kurtulmuşlardır.

Kazada ölen yolcuların çok büyük bölümü, Cumhuriyet Bayramı öncesinde, Ege yöresinde bulunan ailelerini ziyarete gitmekte olan ve Niğde, Kayseri üniversitelerinde okumakta olan üniversite öğrencileriydi.

Karapınar Asliye Ceza Mahkemesinde yargılama esnasında ODTÜ'den Prof. Dr. Hüseyin Vural ve üç arkadaşının beş aylık mesai sonucunda hazırlamış oldukları ve ekleriyle beraber 2 185 sayfaya ulaşan bilirkişi raporuna göre;

İşletmeci firmaların ve sürücülerin olayın meydana gelmesindeki kusurları açık olarak tespit edilmiş, bunun yanında, İçişleri, Sanayi ve Ticaret, Ulaştırma, Bayındırlık ve İskân Bakanlıkları ile Karayolları ve Emniyet Genel Müdürlüğünün "görev ve hizmet kusurları" 50-100 sahifelik bölümler halinde gerekçeli ve tutarlı olarak açıklanmıştır. En nihayet, üretici firmanın ülkemiz şartlarını nazara almayan ve evrensel normların altında kalan, bunun yanında "yolcu ve tüketici güvenliğini" ihlal eden "tasarım ve üretim" hatasını, Avrupa ve Amerika'daki üretim normlarıyla kıyaslayarak ve değerlendirerek tespit ettiler.

Araştırma önergesinde de ifade edildiği gibi, daha evvel (10/7) sıra sayılı önergeyle bu konu görüşülmüş ise de, aradan geçen iki yılı aşkın süre içerisinde 0 403 SHD Mercedes marka otobüsler ile benzer tasarımdaki otobüsler yanmaya devam ettiklerinden ve en önemlisi de, 0 403 Mercedes marka otobüslerin üretimlerinin durdurulduğu, Travego adıyla üretilen 2005 model otobüslerde ise, yakıt tankları ve elektrik tablosunun arka tekerleğin arkasında bulunduğu yolunda tasarım ve üretim değişikliği yapıldığı açıklık kazanmış olmakla; ortada, artık, yeni gelişmeler ve yeni olaylar söz konusu olduğundan, işbu araştırma önergesinin verilmesi gereği doğmuştur.

Ayrıca, işbu araştırma önergesiyle, Anayasanın 138/3 maddesi anlamında herhangi bir soru sorulması, bu aşamada görüşme yapılması veya Meclis gündeminde ilgili kişi ve kurumların hukukunu etkileyecek herhangi bir beyanda bulunulması da söz konusu değildir. Meclis araştırması sonucunda tespit edilecek bulgular, yasal zemin içinde ayrıca değerlendirilecektir.

Demokrasinin ve hukuk devleti kavramının, bütün kurum ve kurallarıyla işleyip işlemediğinin tahkiki, soruşturmanın sonucuna göre iddiaların doğruluğu sübut bulunduğu takdirde ilgililer hakkında idarî ve adlî incelemenin yapılabilmesi bakımından ve resen görülecek sebepler nazara alınarak;

Türkiye Büyük Millet Meclisinin doğru bilgilendirilmesi amacıyla, Anayasanın 98 ve Meclis İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğinde Meclis araştırması açılmasını arz ve talep etmek zorunluluğu doğmuştur.

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge, gündemde yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki ön görüşme, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Başbakanlığın, Anayasanın 82 nci maddesine göre verilmiş bir tezkeresi vardır; okutup oylarınıza sunacağım.

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER (Devam)

3.- Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullah Gül'ün Bahreyn'e yaptığı resmî ziyarete katılacak milletvekillerine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/858)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullah Gül'ün, görüşmelerde bulunmak üzere bir heyetle birlikte 29-31 Mayıs 2005 tarihlerinde Bahreyn'e yaptığı resmî ziyarete, ekli listede adları yazılı milletvekillerinin de iştirak etmesi uygun görülmüş ve bu konudaki Bakanlar Kurulu kararının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Anayasanın 82 nci maddesine göre gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Liste:

Ahmet Ertürk (Aydın)

Abdurrezzak Erten (İzmir)

İsmail Bilen (Manisa)

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun, İçtüzüğü'nün 19 uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır; okutup oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- (8/22) esas numaralı Avrupa Birliği müzakerelerine başlamadan önce imzalanacak uyum protokolü konusundaki genel görüşme önergesinin görüşme gününe ilişkin CHP Grubu önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 22.06.2005 Çarşamba günü (bugün) yapılan toplantısında siyasi parti grupları arasında oybirliği sağlanamadığından Grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İçtüzüğü'nün 19 uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Prof. Dr. Haluk Koç
Samsun
Grup Başkanvekili

Öneri:

21.6.2005 tarihli gelen kâğıtlarda yayımlanan ve Genel Kurulun aynı tarihli 114 üncü Birleşiminde okunmuş bulunan (8/22) esas numaralı "Avrupa Birliği müzakerelerine başlamadan önce imzalanacak uyum protokolü" konusundaki genel görüşme önergesinin, İçtüzüğü'nün 102 nci maddesi gereğince yapılacak öngörüşmelerinin, Genel Kurulun 22.6.2005 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Öneri lehinde söz isteği var.

İstanbul Milletvekili Sayın Onur Öymen, buyurun.

Sayın Öymen, süreniz 10 dakika.

ONUR ÖYMEN (İstanbul) - Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Kıbrıs konusunda son derece önemli ve tehlikelerle dolu bir sürece girmiş bulunuyoruz. Hükümetin önümüzdeki günlerde alacağı tavır, Kıbrıs meselesinin geleceği ve Kıbrıslı Türklerin kaderi üzerinde kalıcı etkiler yapacaktır.

Maalesef, ülkemiz, 17 Aralık 2004 tarihli AB zirvesinde hiç hak etmediği baskılara maruz kalmıştır ve Ankara Anlaşmasının yeni üyelere ve bu arada Kıbrıslı Rumlara temsilini öngören bir protokolü 3 Ekim tarihinden önce imzalama taahhüdünde bulunmuştur.

Değerli arkadaşlarım, bu dayatma Avrupa hukukunun bir gereği değildir. Biz, on yıl önce üye olmuş olan Avusturya'yla, Finlandiya'yla, İsveç'le henüz bu protokolü imzalamadık. O zaman, niçin bize dayatıyorlar? Bir tek sebebi vardır: Kıbrıslı Rumlar bundan yararlanarak, Türkiye'den bazı beklentilerini elde etmek istemektedirler. İşte, bunun için, zirve toplantısında Türkiye'ye baskı yap-

mışlardır. Türkiye de, maalesef, bu baskılara dayanamamıştır ve Devlet Bakanı Beşir Atalay imzasıyla bu protokolü imzalamayı taahhüt etmiştir.

Şimdi, uluslararası hukuka göre, tanımadığımız bir ülkeyle bir ülkeyle bir protokol imzalarsanız, bu fiilen tanıma anlamına gelir. Yeni üyeler ve Kıbrıslı Rumlar adına Avrupa Birliğiyle bunu imzalamanız, hiçbir şeyi değiştirmiyor, işin esasını değiştirmiyor ve sizi, adım adım tanıma yoluna sürüklemektedir.

İmzalarsanız ne olur? İmzalarsanız, imzalayacağınız Ankara Anlaşmasının 9 uncu maddesine göre, Kıbrıslı Rumlar sizden eşit haklar talep edeceklerdir, gemilerini ve uçaklarını Türk limanlarına ve havaalanlarına sokmalarını isteyeceklerdir; şimdiden istiyorlar. Büyükelçilik açmak isteyeceklerdir; şimdiden istiyorlar. O bakımdan, buna karşı çok duyarlı olmak zorundayız.

Bakınız, kamuoyunun ve Yüce Meclisin bilgisine sunulmadı; 25 Nisan tarihinde, Türkiye-AB Ortaklık Konseyi toplantısında, Avrupa Birliği bir "ortak tutum belgesi" yayımladı. Bu belgede, açık bir şekilde Rumların bu beklentileri desteklenmektedir. Limanlarınızı açın diyorlar, havaalanlarınızı açın diyorlar, Rumlarla ilişkilerinizi normalleştirin diyorlar. Bu, onları tanıyın anlamına gelir.

Şimdi, biz, hükümete diyoruz ki, Avrupa Birliğinde bu kadar önemli gelişmeler varken, Avrupa Birliğinin geleceği hakkında kuşku uyanmışken, Türkiye durup düşünmelidir. Avrupa'nın en önde gelen liderleri diyorlar ki, şimdi düşünme zamanıdır, ilerde ne yapacağımızı oturup düşünelim. Herkes düşünecek, herkes ne yapacağını aralarında tartışacak; bir tek Türkiye düşünmeyecek, biz yolumuza devam ediyoruz diyecek, yolun ilerisini görmeden. İşte, tehlike buradadır.

Onun için, biz, hükümeti uyarıyoruz, dikkatli olun diyoruz; illâ ısrar ediyorsanız bunu imzalamayı, diyoruz ki altına rezerv koyun. Rezerv koyun ve deyin ki, bu metni imzalamamız, hiçbir şekilde Güney Kıbrıs'ın tanınması anlamına gelmemektedir, Kıbrıs Cumhuriyetinin tanınması anlamına gelmemektedir. Bunu yapamıyoruz. Hükümet bunu yapamıyor; "izin vermiyoruz" diyorlar.

Değerli arkadaşlar, siz, 17 Aralık tarihinde Brüksel'de bu protokolü imzalarken, rezerv koyacağımıza dair bir taahhütte bulundunuz mu? Diyorsunuz ki, biz, o zaman da söyledik, Kıbrıslı Rumları tanımamaya devam ediyoruz. Çok güzel, o zaman bunu koyun metne. "İzin vermiyorlar." İzin vermiyorlarsa, dersiniz ki, bu rezervi koymak bizim hakkımızdır; bunu kabul etmiyorsanız, biz de bunu imzalamıyoruz. "Efendim" diyor Sayın Başbakan "öyle şey olur mu; uluslararası ilişkilerin icabı vardır, verilen sözler tutulmalıdır." Güzel de, verilen sözleri karşı taraf tutuyor mu, size verdikleri sözleri tutuyorlar mı?!

Bakın, Fransa'da İktidar Partisinin Başkanı olan Sarkozy, çok açık bir şekilde diyor ki: "Türkiye'yle üyelik askıya alınmalıdır; Avrupa'da Anayasa reddedilmişken Türkiye'yle müzakereye başlamak tuhaf olur." 18 Eylülde iktidara gelmesi kuvvetle muhtemel Alman Hıristiyan Demokrat Partisi lideri Angela Merkel aynı şeyi söylüyor, kısa bir süre öncesine kadar Komisyon Başkanlığı yapan Prodi aynı şeyi söylüyor "Türkiye'nin, görünebilir bir gelecekte üyeliği için şartlar oluşmamıştır" diyor. Daha önce, Genişlemeden Sorumlu Komisyon Üyesi Verheugen aynı şeyi söylüyor. Yani, Türkiye'nin üyeliğini, bazıları, maalesef, pamuk ipliğine bağlıyorlar.

O zaman, ne yapmak lazımdır; yapacağımız iş şudur: Biz, tam üyelik hedefimizden vazgeçelim demiyoruz; tam tersine, tam üyelik hedefini sürdüreceğiz, tam üyeliğin gerektirdiği, Avrupa hukukunun gerektirdiği reformları yapacağız; ama, bize tek taraflı dayatmalarla kabul ettirilme istenen koşulları kabul etmeyeceğiz. Hiçbir üyeye sunulmayan, hiçbir üyenin kabul etmediği koşulları kabul etmeyeceğiz. Hele Kıbrıs gibi millî bir davada, onlar istiyor diye boyun eğmeyeceğiz. Kıbrıs'ın Avrupa Birliğine üyeliği, maalesef, büyük bir hata olmuştur; Türk Hükümetinin bunu engellemek için gerekli gayreti göstermemesi de gerçekten çok büyük bir eksiklik olmuştur; ama, şunu size söylemek istiyorum ki, maalesef, o dönemde hükümetin söylediklerinin hiçbiri gerçekleşmemiştir.

Bakın, size çok açık söylüyorum; Sayın Başbakan 9 Aralık 2004 tarihinde, zirveden önce ne diyor: "Üyelikle sonuçlanmaması halinde, Türkiye, Avrupa Birliğiyle müzakerelere neden başlasın." Size diyorlar ki, ucu açık müzakereler, üyelik garantisi yok. Başbakan diyor ki, üç tane hayrımız var: Bir, özel ilişki statüsüne hayır; sonucu önceden belirlenmemiş sürece hayır, Kıbrıs konusunun Türkiye'nin üyelik süreciyle bağdaştırılmasına hayır. Çok güzel, ama, bunların hepsi maalesef gerçekleşmiştir ve maalesef Türkiye bütün bunlara boyun eğme durumunda kalmıştır. Bunu büyük bir üzüntüyle karşıyoruz. Diyor ki Başbakan: "Uluslararası ilişkilerin gereğini yapmak lazımdır." Biz de biliyoruz, ahde vefa kuralı var; ama, bir başka kural daha var: Uluslararası ilişkilerde koşullar değişince diyor, taahhütler de değişir. Bize karşı bu kuralı uygulamak istiyorlar ve biz bunu hiç görmezlikten geliyoruz, bilmezlikten geliyoruz. Burada, gerçekten, hüznü verici olan budur. Şimdi, yani, bizim yaklaşımımız şu: Onlar değişen koşullara göre tutumlarını değiştirirse de biz değiştirmeyiz. Değerli arkadaşlar, bu, Türkiye'ye zaaf getirir, Türkiye'ye irtifa kaybettirir. Millî çıkarlarımızı böyle bir anlayışla savunamayız.

Şimdi, şunu da söylemek istiyoruz: Brüksel Zirvesi sırasında bize yapılan dayatmaların bugün ne kadar vahim sonuçlar verdiği ortaya çıkmıştır. O bakımdan, biz şimdi yeniden düşünmek, yeniden değerlendirmek zorundayız ve Kıbrıslı Rumları, bizi, tanımaya zorlayacak, o yola götürecek girişimlere karşı kararlılıkla karşı çıkmalıyız. Bizden bugün bunları istiyorlar. Yarın "askerinizi çekin" diyecekler. Kıbrıslı Rumları Kıbrıs Cumhuriyeti olarak tanıdığımız zaman size diyeceklerdir ki "şimdi askerlerinizi çekin" ve Türkiye'nin oradaki mevcudiyeti ortadan kalkacaktır; Türkiye, ikinci sınıf bir devlet durumuna düşürülecektir, Kıbrıslı Türkler de ikinci sınıf bir azınlık haline getirileceklerdir.

Şimdi, maalesef, hükümetin bu konudaki tavrında bizi çok rahatsız eden bir unsur var, AB'yle ilişkilerde. Sayın Dışişleri Bakanı diyor ki: "Avrupa Birliği, Türkiye'nin dönüşüm sürecidir. Türkiye, iç dinamikleriyle bunu seksen yılda gerçekleştirememiştir; dolayısıyla, dışarıdaki bir siyasî gücün desteğiyle bunu yapıyor." Değerli arkadaşlar, bunu esefle karşıyoruz. 80 yıldan beri en büyük reformları yapan ülke Türkiye Cumhuriyetidir. Hiçbir dış baskı altında kalmadan, hiçbir ülkenin, hiçbir milletlerarası kuruluşun talebi olmadan biz dünyanın en büyük dönüşümlerini yaptık 20 nci Yüzyılda. Şimdi, geriye dönüp de "seksen yılda biz hiçbir şey yapamadık, beceremedik; yabancıların zorlamasıyla, bugün, bunu yapıyoruz" demek, tarihimize karşı saygılı bir davranış değildir. Bu sözleri kınıyoruz.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Dışişleri Bakanı bu gibi güçlüklerle karşılaşınca muhalefeti kınıyor. Sayın Başbakan da Amerika seyahatinde muhalefeti jurnallıyor "Amerikan düşmanıdır" diye. Sayın Dışişleri Bakanı da "dünyadan kopuktur Cumhuriyet Halk Partisi" diyor, bizim dünyadan uzak olduğumuzu söylüyor.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'yi, cumhuriyetimizi dünyayla birleştiren parti, bütünleştiren parti Cumhuriyet Halk Partisidir. Daha 1930'lu yıllardan itibaren bölgesel ittifakları biz yaptık, dünyanın bütün ülkeleriyle ilişkileri biz kurduk. "Efendim, o geçmişteydi, bugün yapıyorsunuz" diyebilir misiniz?!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun efendim.

HALİL AKYÜZ (İstanbul) - Sosyalist Enternasyonele üyeyiz.

ONUR ÖYMEN (Devamla) - Söyleyeceğim onu.

Bugün, 140'dan fazla ülkenin üye olduğu, partinin üye olduğu Sosyalist Enternasyonelin Başkan Yardımcısı Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanıdır. Yarın Avrupa Sosyalist Partisi toplantısına gidiyoruz orada Avrupa meselelerini görüşmek üzere. Bu parti midir dünyadan kopuk olan?! Sayın Dışişleri Bakanının, maalesef, dünyadan da, Cumhuriyet Halk Partisinden de haberi

yoktur. Türkiye'yi dünyayla en çok bütünleştirmek isteyen ve bunu yapmaya da gücü yeten tek parti Cumhuriyet Halk Partisidir.

Değerli arkadaşlarım, biz dünyayla bütünleştirmek istiyoruz Türkiye'yi; acaba, siz de istiyor musunuz? İstiyorsanız, çok memnun oluruz; ama, Sayın Başbakan bakın ne diyor; bir güçlkle karşılaştığında, 5 Eylül 2003 tarihinde basına diyor ki: "Eğer Türkiye'nin AB'ye girmesine izin verilmezse kendimize yeni dostlar bulma yoluna gideriz; buna İslam dünyası da dahil." Bu mudur bizim hedefimiz?! Bunun için mi çalışıyoruz?! Sizin dünyayla bütünleşmekten hedefiniz bu mudur?! Türkiye'yi İslam dünyasıyla bütünleştirip Batı dünyasından koparmak mıdır?! Batı'daki güçlüklerle mücadele edeceğiz, gayet tabii ki, haksızlıklarla mücadele edeceğiz; bunun öncülüğünü biz yapıyoruz; ama, Türkiye'nin yeri çağdaş dünyadır, Türkiye'nin yeri Batı dünyasıdır. Hiç kimsenin bundan kuşkusunu olmasın. Bütün ülkelerle iyi ilişki kurarız; ama, bizim gözümüzü çevireceğimiz ufuk, maalesef Sayın Başbakanın söylediği İslam âlemi değildir; bizim ufkumuz, çağdaş ülkelerin bulunduğu ülkeler grubudur. Bütün güçlüklerle rağmen bunu yapacağız.

Değerli arkadaşlar, şimdiye kadarki bütün Türk hükümetleri Kıbrıs konusunda yapılan baskılara, uygulanan haksız ambargolara cesaretle göğüs germişlerdir. Niçin; çünkü, Kıbrıs millî bir davamız olmuştur. Hiçbir hükümet kalkıp da şimdiye kadar, bugüne kadar "baskılar karşısında biz kuzu kuzu çekileriz" dememiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Öymen, lütfen toparlayın efendim.

ONUR ÖYMEN (Devamla) - Toparlıyorum.

Hiçbir Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı, ülkemizi bir "kuzu devlet" olarak tanımlamamıştır. Şimdi diyoruz ki, baskılar karşısında kuzu kuzu çekiliriz; önümüze dayatmalarla getirilen metinleri kuzu kuzu imzalarız.

Değerli arkadaşlar, cumhuriyet Türkiye'si bu değildir, Atatürk Türkiye'si bu değildir. Atatürk Türkiye'si, her koşullarda baskılara dirençle karşı çıkmış bir ülkedir ve hep doğrusunu yapmıştır.

Bakınız, Sayın Abdullah Gül, Dışişleri Bakanımız, 21 Ocak 1997'de Yüce Meclisin kürsünde ne diyordu: "Kıbrıs, Türkiye'nin millî meselesidir, partilerüstü bir meseledir. Kim iktidarda olursa olsun, otuz senedir, Kıbrıs'a karşı yapılması gerekeni yapmıştır; bundan sonra da yapacaktır. Kıbrıs'ta bugünkü problemin sorumlusu kesinlikle Türkiye değildir." Şimdi, ne diyoruz: "Otuz yıldır yanlış işler yaptık. Çözumsuzlük, çözüm değildir. Bizden önceki hükümetler çözumsuzlük politikası izledi."

Değerli arkadaşlar, bu ne perhizdir, bu ne lahana turşusu! Hangisi sizin görüşünüz? Geçmişteki yanlışların sorumlusu Türkiye midir, karşı taraf mıdır? Kendiniz diyorsunuz ki: "hiçbir hata yapmadık." Bugün diyorsunuz ki: "Bütün hatayı biz yaptık."

Arkadaşlar, şimdi, bütün bunları, geçmişi bir tarafa bırakalım. Şimdi, birlik olma zamanıdır; millî davaları omuz omza savunmanın zamanıdır. Şimdi, kararlılık gösterme zamanıdır. Şimdi, cesaret gösterme zamanıdır. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak, bu cesaret ve kararlılığı sonuna kadar göstermeye hazırız. Biliniz ki, millî davalarda cesaret ve kararlılık gösteremeyenler, halkın içine çıkamazlar, milletin yüzüne bakamazlar.

Geliniz, bu genel görüşme önergemize olumlu oy veriniz. Bütün bu konuları daha kapsamlı biçimde Yüce Mecliste, halkın gözünün önünde ele alalım ve ülkemiz için en doğru yola birlikte gidelim. Bu millet bizden bunu bekliyor. Bu millet bizden yüreklilik bekliyor. Bu yürek bizde var, umarım ki sizde de vardır.

Yüce Meclisi saygılarla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Öymen.

Öneri lehinde ikinci söz isteği, İstanbul Milletvekili Sayın Şükrü Elekdağ'a aittir.

Sayın Elekdağ, buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Bir tek bakan yok, bir tek bakan!

ŞÜKRÜ MUSTAFA ELEKDAĞ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; benden önce konuşan değerli meslektaşım Onur Öymen, Türkiye'nin Avrupa Birliğine tam üyeliğinin gerçekleşmesi ihtimalinin tehlikeye düştüğü bir dönemde uyum protokolünün bize önerildiği şekilde imzalanmasının Türkiye için yaratacağı sakıncaları ve ulusal çıkarlarımıza vereceği zararları tam bir vukufu ve açıklıkla izah etti.

Gerçekten de, değerli arkadaşlarım, Türkiye'nin kendinden beklenen adımları atabilmesi için, verdiğinin karşılığını alıp alamayacağı hususunda kesin bir görüşe sahip olması lazım, muhataplarına güven duyması gerekli. Böyle bir güven ortamı halen mevcut değil, ne zaman oluşacağı da belli değil.

Değerli arkadaşlarım, Kıbrıs konusunda atacağı adımdan önce, Türkiye'nin, Avrupa Birliğinin geleceği ve kendisine karşı tutumu konusunda sağlıklı bir analiz yapması zorunlu. Ben, bu konudaki görüşlerimi, değerlendirmemi sizlerle paylaşacağım; hepinize saygılarımı sunuyorum.

Değerli arkadaşlarım, iki kurucu üye olan Fransa ve Hollanda'da yapılan halk oylamalarında Avrupa Birliği Anayasasına hayır denilmesi, Avrupa ülkelerinde depremsele etkiler yarattı. Avrupa siyasi çevrelerindeki genel kanaat, siyasi birlik sürecinin aldığı bu çok ağır yaradan sonra, artık, Avrupa birleşik devletleri hedefinin, yani, süper Avrupa'nın, süper Avrupa idealinin, önümüzdeki uzun yıllar boyunca gündeme gelmeyeceği yolunda oluştu; fakat, bu, Avrupa Birliğinin çöktüğü anlamına gelmiyor; Avrupa Birliği, ulus devletler topluluğu kavramı çerçevesinde bir ekonomik birlik olarak yaşayacak.

Yapılan araştırmalar ve kamuoyu yoklamaları, hayır oylarının nedenlerinin çok geniş bir yelpazeye yayıldığını ortaya koydu; fakat, Batı Avrupa'daki siyasi çevrelerin büyük bir bölümü, tüm günahları genişlemeye yüklemek gibi bir yolu seçiverdi; genişleme ile bütün bu sorunlar arasında organik bir bağ kurdular ve genişlemeyi bütün bu olumsuzlukların ortak paydası olarak değerlendirdiler. Diğer bir deyişle değerli arkadaşlarım, Türkiye günah keçisi yapıldı, Türkiye'nin tam üyelik perspektifinin tamamen yok edilmesi birdenbire Avrupa gündeminin ön sıralarında yer aldı.

Referandumların üzerinden daha on gün geçmeden, Avrupa Birliğinin, Türkiye'yi içine alacak bir genişleme için frene basacağı belli olmuştu; ancak, Avrupa Birliğinin, Brüksel'de toplanan, 17 Haziran Zirve Toplantısında hava büsbütün Türkiye'nin aleyhine dönüştü. Avrupa Birliğinin genişlemeye ve Türkiye'nin üyeliğine nasıl baktığını ortaya koyan kararlar birbirini izledi. Önce, aday ülkelere yönelik bilgilendirme toplantısı iptal edildi, Sayın Abdullah Gül bu nedenle Brüksel'e gitmekten vazgeçmek durumunda kaldı, sonra, devlet ve hükümet başkanları, sanki ellerini kirletmek istemezlermiş gibi, genişleme konusunu zirve gündeminden tamamen çıkardılar.

Değerli arkadaşlarım, 40 sayfalık sonuç bildirgesinde "genişleme" sözcüğü bir kere dahi sarf edilmiyor. Sonuç bildirgesi taslağında yer alan ve Türkiye'yle müzakere tarihi olarak 3 Ekimin telafuz edildiği pasaj da metinden çıkarıldı ve yasak savma kabilinden Aralık 2004'te alınan kararların uygulanacağı belirtildi.

Şimdi, Fransız devlet adamları yaptıkları açıklamalarla referandumun faturasını Türkiye'ye çıkardılar ve ülkemizin Avrupa Birliği yolunu var gücüyle tıkamaya çalışan bir tutum ortaya koydular. Alman Hıristiyan Demokrat Partisinin Başkanı Angela Merkel de Fransa'daki referandum sonuçlarının kendisinin Türkiye hakkındaki değerlendirmesini teyit ettiğini coşkuyla söylüyor. Partisinin sözcüsü "3 Ekim tarihi Avrupa Birliğiyle üyelik müzakerelerinin başlama tarihi olamaz. 18

Eylül seçiminden sonra kurulacak yeni Alman hükümetinin çizgisi, Avrupa Birliğinin Türkiye'yle tam üyelik değil, imtiyazlı ortaklık müzakereleri yapması olacaktır" diyor.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, bu gelişmeler şunu ortaya koyuyor: Avrupa'nın en etkili iki ülkesi, yani, Fransa ile Almanya Türkiye'ye imtiyazlı ortaklı formülü dayatmak için güç birliği yapıyorlar. Bu durum, maalesef, Türkiye'nin Avrupa Birliğine tam üyeliğinin gerçekleşme olasılığına umutla bakmanın artık pek mümkün olmadığını ortaya koyuyor.

Avrupa Birliği, sözünden dönmüş görünmek istemediği için de, Türkiye'yle müzakereleri büyük bir olasılıkla 3 Ekim'de başlatmak eğiliminde. Ancak, bu Türkiye'yi yanıltmamalı değerli arkadaşlarım, esas zorluklar bundan sonra başlayacak. Fransa Dışişleri Bakanı tarafından da açıklandığı üzere, Fransa, Avrupa Birliğinin Türkiye'yle üyelik sürecinin önünü kesmek için kesin bir tavır koyacak ve imtiyazlı ortaklık formülünü ısrarla dayatmaya çalışacak.

Avrupa Anayasasının reddedilmesinin açığa vurduğu bir olgu da değerli arkadaşlarım, Avrupa kamuoyundaki milliyetçi, şoven, ırkçı ve dinci eğilimleri oya çevirmek isteyen ırkçı, dinci ve Hıristiyan demokrat partilerin güçlenmiş olmasıdır. Bu durumda, Avrupa Birliği krizinin daha da derinleşmesini beklemek yanlış olmayacaktır.

Değerli arkadaşlarım, burada önemle belirtmek istediğimiz husus, Türkiye'nin imtiyazlı ortaklık gibi bir özel statüyü kesinlikle kabul etmeyeceğidir. Türkiye'nin Avrupa Birliğiyle imzaladığı hiçbir anlaşmada, müzakere sürecinin imtiyazlı ortaklık olduğu belirtilmemiştir. Türkiye'nin hakkı tam üyeliktir. Avrupa Birliği, Türkiye'ye karşı açık bir yükümlülüğe girmiştir bu hususta. Türkiye, bu hakkından hiçbir zaman feragat etmeyecektir.

Ancak, buraya kadar söylediklerimden, değerli arkadaşlarım, şu üç nokta ortaya çıkmaktadır:

1- Biraz önce de belirttiğim şekilde, önümüzdeki en azından iki üç yıl içinde, Avrupa Birliğinde tam bir belirsizlik havası sürecektir, birlik bütünleşme sürecindeki tıkanıklığı aşma ve hedeflerini yeniden belirleme ve tartışma dönemine girecektir.

2- Avrupa Birliği içinde, Türkiye'ye karşı açık ve resmi taahhütler unutulmuştur; Türkiye'yi de kapsayan genişleme süreci askıya alınmıştır. Türkiye'den tam üyelik hakkının esirgenmesi ve ona imtiyazlı ortaklık statüsünün dayatılması hususunda çok kuvvetli bir cephe oluşmuştur.

3- Türkiye'den belirli ödümlerin koparılması için, Türkiye'nin tam üye olarak Avrupa Birliğine alınıp alınmayacağı, önümüzdeki dönemde bilinçli olarak muğlak bırakılacaktır.

Değerli arkadaşlarım, bu belirsizlik döneminde, Türkiye'nin Avrupa Birliğiyle müzakerelerde son derece ihtiyatlı hareket etmesi gerekir ve önünü tam anlamıyla görmeden adım atması çok yanlış olur. Türkiye açısından en isabetli hareket hattı, Avrupa Birliğiyle ilişkilerdeki konuları iki gruba ayırmak suretiyle ele almasıdır.

Bunlardan birinci grup, Avrupa müktesebatına ilişkin olanlardır. Bu çerçevede, Türkiye, demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü ile ekonomik, sosyal ve çevreye ilişkin olan alanlarda hem yasama hem de uygulama açısından üstüne düşeni en mükemmel şekilde yerine getirmelidir. Reformlar gerçekleştirilmeli, bütün bu alanlarda Türkiye en mükemmel bir performans sergileyemeyi bir ulusal gurur meselesi haline getirmelidir.

İkinci grup ise, Avrupa Birliği müktesebatı dışında olan ve bazıları diğer üyelerden talep edilmediği halde Türkiye'ye önşart olarak dayatılan hususlardır. Kıbrıs, Ege sorunları ve Lozan Antlaşmasına ilişkin konular bu gruba dahildir. Bu konularda, Türkiye, azamî ihtiyatla hareket etmelidir. Örneğin, halen Güney Kıbrıs'ın tanınması anlamına gelmediği belirtilerek, Türkiye'ye gümrük birliği protokolü imzalatılmak istenmektedir. Bununla koşut olarak, hükümetimiz, bu imza keyfiyetinin herhangi bir şekilde Güney Kıbrıs'ı tanıma anlamına gelmediği konusunda bir deklarasyon yapmayı kabul etmiştir.

Değerli arkadaşlarım, bu şekilde bir deklarasyonun hiçbir kıymeti harbiyesi yoktur. Böyle bir deklarasyon, amacına kesinlikle hizmet etmeyecektir; çünkü, bu tür tek yanlı bir bildirgenin hiçbir hukukî bağlayıcılığı yoktur uluslararası hukukta. Bu, sadece bir duyuru olmaktan ileri gidemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun efendim.

ŞÜKRÜ MUSTAFA ELEKDAĞ (Devamla) - Türkiye'nin çekincesinin bağlayıcı olması için, imzalanacak protokol metnine bu işlemin tanıma anlamına gelmeyeceğinin açık bir ifadeyle konulması gerekir. Bu şekilde, çekince metninin altında Türkiye'nin yetkilisinin imzasının yanında, Avrupa Birliği temsilcisinin de imzası bulunacaktır. Bu, çekinceyi hukuken geçerli hale getirir.

Türkiye, bu tarz hukuken bağlayıcı bir çekinceye ısrarlı olmalıdır. Bu yapılmadığı takdirde, Kıbrıs Rum Yönetimi, protokolün imzalanmış olmasını tanıma olarak ilan edecektir ve Türkiye'den, bunun hukukî sonuçlarını yerine getirmesini isteyecektir; Avrupa Adalet Divanına gidecek, buradan arzu ettiği yönde bir karar çıkaracak ve Türkiye bu kararı kabul edinceye kadar, vetosuyla müzakereleri askıya alacaktır.

Tanımanın hukukî sonuçlarının en başında, KKTC'nin varlığının dayandığı uluslararası anlaşmaların keenlemeyekün olması gelir. Bu durumda, artık, KKTC'nin Rum Yönetimiyle müzakerede bulunmasının bir anlamı kalmaz değerli arkadaşlarım; çünkü, KKTC, artık, ayrı ve egemen bir siyasî varlık olma hakkını kaybetmiş olur. Bunun anlamı, Kıbrıs Türklerinin, korumaya alınmış azınlık statüsünde, Rum Cumhuriyeti içinde yok edilmeye mahkûm edilmeleri olur. Tanımanın bir sonucu da, Kıbrıs'tan Türk askerlerinin çekilmesinin Avrupa Birliği tarafından Türkiye'ye dayatılmasıdır. Bu bakımdan, Türk Hükümeti, protokolü, metne doğrudan rezerv koymadan imzalamak gibi fahiş bir hataya düşmemelidir; çünkü, bunun telafisi yoktur. Değerli arkadaşlarım, Lipponen mektubunu zihninizden çıkarmayın.

Tekrar ediyorum; izah ettiğim koşullar dolayısıyla, halen, Türkiye'nin Avrupa Birliği yolu kalın bir sisle kaplıdır. Şu an, Türkiye'nin tam üyeliği, her zamankine oranla karanlıkta görünüyor. Önümüzdeki bu ağır sis açılıncaya kadar, Türkiye reform sürecini devam ettirmelidir; müktesebat dışındaki hususlarda ise adım atmamalıdır; atıyorsa, bastığı zeminin sağlam olduğuna azamî dikkati göstermelidir ve gümrük protokolü, ancak ve ancak, önerdiğim şekilde bir rezervle imzalanmalıdır.

Değerli arkadaşlarım, halen, imtiyazlı ortaklık ülkemize yegâne seçenek olarak sunulur ve Türkiye, imtiyazlı ortaklıktan fazlasının verilmemesi görüşü lehinde yoğun bir kampanya yürütülürken, Ankara'nın, daha müzakere sürecinin başlangıcında, stratejik çıkarlarıyla ilgili alanlarda ödün vermesi affedilmez bir hata olur. Türkiye bu şekilde hareket ederse, gerçekleşmeyecek bir Avrupa Birliği hayaliyle, bir kere verildikten sonra, telafisi imkânsız stratejik imkânlarını elinden çıkarmış olur.

Değerli arkadaşlarım, son sözüm, diplomaside ve askerlikte karar alma sorumluluğuna sahip olanların önerilerini görmeden, işi şansa bırakarak adım atma gibi bir lüksleri olmadığıdır. Bu şekilde atılan adımların sonunun, çok büyük bir olasılıkla, hüsrarla sonuçlandığı unutulmamalıdır.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Elekdağ.

Önerinin aleyhinde söz isteği var.

Denizli Milletvekili Sayın Ümmet Kandoğan; buyurun,

ÜMMET KANDOĞAN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grup önerisinin aleyhinde söz aldım. Şunun için aleyhinde söz aldım: Son derece önemli bir konu gündemimizde. Kıbrıs, bizim için hayatî önemi haiz olan bir yer, yıl-

lardan beri Türk Milletinin gözbebeği olan bir yer. Bu kadar önemli bir yerle ilgili olarak, Meclis-teki bir genel görüşme isteğinin bizlere daha önceden ulaştırılıp, bizlerin de bu konuya katkı sağ-lamamıza zaman ayarabilecek bir süreyi bizlere vermelerini beklememizden dolaydır; yoksa, böy-le bir konunun Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesinin, bir genel görüşme açılmasının karşısında olmak, bir milletvekili olarak, herhalde söz konusu olamaz.

Değerli milletvekilleri, Avrupa Birliği, bizim kırkbeş yıllık bir hayalimiz, arzumuz ve is-teğimiz. Kırkbeş yıl önce Türkiye'de ilk adımları atılan ve geçmiş bütün hükümetlerin, iyi veya kötü, desteklediği, yardımcı olduğu ve bir nihaî hedef olarak Türk Milletinin önüne konulan bir proje. 22 nci Dönem Parlamentosu olarak bizler de, burada, Avrupa Birliğiyle uyum yasalarıyla il-gili olarak, iktidar ve muhalefet, elbirliğiyle gayret gösterip, bu Meclis, birlik ve beraberlik içerisin-de Avrupa Birliğine tam üye olabilmenin yolunu açacak gerçek çalışmaları hep birlikte yaptık; an-cak, ne yazık ki, 17 Aralıkta o toplantıdan sonra, maalesef, o toplantıdan çıkan neticelerin bir-çoğunun Türkiye'nin aleyhinde olmasına rağmen, Kızılay'da, bir bayram havası içerisinde, bindiril-miş kıtalarla yapılan o gösterinin ardından, ertesi günü, bunun bir bayram olmadığı, bu metnin içerisinde Türkiye'nin kabul edemeyeceği birçok hükümlerin yer aldığı, çok açık bir gerçek olarak karşımızda. İşte, serbest dolaşımın olmaması, ucu açık ve sonucu önceden belirlenemeyen müzakereler, bütün dosyaların tek tek ele alınarak, oylanarak diğer dosyalara geçilecek olması, tarımla ilgili kısıtlamalar ve buna benzer, Türkiye'nin kabul edemeyeceği ve bugüne kadar hiçbir Avrupa Birliği ülkesine dayatılmayan, öngörülme-yen hususların o metnin içerisinde olması; ama, Adalet ve Kalkınma Partisi, 6 Ekimdeki metnin sonunda "dengeli ve olumlu bir rapordur" diye, hem Sayın Başbakan hem de Dışişleri Bakanı ifadede bulundular. 17 Aralıkta biz neyin bayramını yap-tık?! İşte, bugün gelinen noktada, Türkiye'nin ancak imtiyazlı bir ortaklıkla Avrupa Birliğine girebileceği yolunda çeşitli görüşler ortaya çıkmaya başladı; işte Prodi'nin görüşü, işte Verheugen'in görüşü ve Fransa'nın yeni Başbakanının görüşü... Bütün bunlar bize gösteriyor ki, Avrupa Birliğiyle ilgili yapılacak olan görüşmelerin ucu açıktır, belirsizdir; hatta, Avrupa'daki iki anayasa oy-lamasından sonra, Avrupa Birliğinin geleceği de belirsizdir. Ben isterdim ki, bugün, Türkiye'nin dış-politikalarının tamamıyla ilgili bir genel görüşme isteği gelmiş olsaydı.

Bakınız, Irak'la ilgili de, Adalet ve Kalkınma Partisinin ve Sayın Başbakanın onlarca konuş-ması vardı, kırmızı çizgileri vardı Irak'la ilgili; ama, bugün, o kırmızı çizgilerin hepsi yemyeşil çiz-giler olmuş ve yanı başımızdaki Irak'la ilgili alınan hiçbir kararda Türkiye'nin görüşünün ne olacağını bırakınız sormayı, tam tersine, Türkiye'nin aleyhinde gelişen birçok olay bizi şu anda rahatsız etmektedir. Daha yakın bir zamanda, Irak'taki yönetimin Kandil Dağı'nda PKK yöneticileriyle yaptığı görüşme de hafızalarımızdan henüz silinmemiştir.

Değerli milletvekilleri, Ermenilerle ilgili olarak, sözde soykırımla ilgili olarak, 16 ncı ülkede de bunun bir soykırım olduğu, bunun bir katliam olduğu yolunda kararlar çıkıyor. Hani bizim şah-siyetli dışpolitikamız, hani yüzbinlerce kilometre yapılarak dünyanın dört bir köşesine düzenlenen geziler?! Bütün o gezilerin neticesi böyle mi olmalıydı değerli milletvekilleri?!

En son Almanya Parlamentosunda...

Sayın Başbakan çıkıyor, diyor ki: "Ben, politikacının omurgasını, kemiklisini severim."

Sayın Başbakan, size, bugüne kadar "my brother, kardeşim" şeklinde bir dışpolitika ilişkisini yutturdular; birbirinize ön isimle hitap edince dışpolitikayla ilgili tüm meselelerin çözüleceğine inandırdılar.

Berlusconi size "my brother" diyor; ama, gelip Türkiye'de, İtalyan şirketlerinin alacaklarını çatır çatır tahsil edip ülkesine dönüyor.

Schröder size gelip birçok şeyi söylüyor; ama, işte bir hafta önce Alman Parlamentosundan böyle bir karar çıkıyor.

Değerli milletvekilleri, bizler birlik ve beraberlik içerisinde olmak mecburiyetindeyiz. Bakanız, biraz önce, Avrupa Parlamentosunda, Almanya'da özellikle, alınan bir kararla ilgili Cumhuriyet Halk Partisinin bir teklifinin de, yine, olumsuz bir şekilde karşılandığı bize ifade edildi. Özellikle 17 Aralıkta karar ile Ankara Anlaşmasının yeni üyelere uyarlanmasıyla ilgili verilen taahhüt son derece önemli; ama, bakınız, bu arada, daha yakın bir zamanda, Sayın Başbakan, Kıbrıs'la ilgili şunları söyledi: "Biz de Kıbrıs'la ilgili olarak geçmiş dönemlerde uygulanan politikaların aynısını uygulaysaydık, nasıl Suriye'nin Lübnan'dan çıkarılmasıyla ilgili dayatılan bir karar alındıysa, aynı şekilde bir karar bize de dayatılacak, bir süre direnecek, daha sonra dayanamayıp, Kıbrıs'tan kuzu kuzu çıkardık." Bu cümlelerini söyledi Sayın Başbakan ve bunu, sonra tavzih etme ihtiyacını da duymadı. Eğer, bir sayın başbakan bunu rahatlıkla söyleyebiliyorsa, yarın, bu ek protokol imzalandıktan sonra, Kıbrıs Rum Yönetimi, Sayın Başbakanın bu konuşmasını da ele alıp, o protokolün imzalanmasını da ele aldıktan sonra, karşımıza Kıbrıs'ın tek temsilcisi olarak çıkacak ve Avrupa Birliği ülkelerine uygulanan bütün muamelelerin eşit olarak kendisine de uygulanmasını isteyecektir.

Geçenlerde bir Rum lider "yıllardan beri, Kıbrıs'la ilgili uyumsuzluğu çıkaran, anlaşmazlığı çıkaran bizdik" diye itiraf etmek mecburiyetinde kaldı; ama, biz, kırk yıldan beri bu davanın savunucu Rauf Denktaş için bile, buralarda, Meclis kürsüsünde ve dışarıda hangi ağır ithamlarda bulduğuk değerli milletvekilleri.

Değerli milletvekilleri, getirilmiş olan bu genel görüşme isteği, hakikaten, son derece önemli bir istek. Bunun, mutlaka, bu Parlamentosunda bulunan milletvekillerimiz tarafından kabul edilmesi ve bu konuyla ilgili bir genel görüşme açılması ve bu genel görüşmeden çıkacak netice sonunda da, ben de öyle inanıyorum ki, hem hükümetin eli güçlenecek hem Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak, 547 milletvekili olarak ortak bir karar alacağız ve ortak aldığımız karardan sonra hükümetimizin, iktidarımızın eli güçlenecek ve bu ek protokolün imzalanması noktasında, masaya daha güçlü bir şekilde oturacağı inancındayım.

O nedenle, ben, bu önerinin, bizlere daha önceden iletilip, bu konuyla ilgili yeterli hazırlığı yapıp, yeterli katkıyı sağlayacak süreyi bize vermediği için, Cumhuriyet Halk Partisinin bu Grup önerisi aleyhinde söz aldım. Ancak, tekrar ediyorum, bu mesele, bir millî meseledir, bir millî davadır. Bu ek protokolün imzalanmasından sonra gelişebilecek yeni olaylara karşı, bu Meclisin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kandoğan, lütfen son cümlelerinizi alalım.

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Evet, dışpolitika, son derece önemli bir konu. O nedenle, dışpolitikada karar verirken, kesinlikle yanlışlıklar içerisinde olunmaması lazım. Hele hele, millî davalarda, hepimizin, birlik ve beraberlik içerisinde olması lazım; ama, bakınız, dışpolitika konusunun nasıl içpolitika malzemesi yapıldığının bir örneği: Sayın Başbakan, kısa bir süre önce, Amerika gezisinde bulundu ve Amerika gezisine gitmeden önce, Anamuhalefet Partisiyle ilgili çok ağır bir ithamda bulundu; ama, bir sayın başbakan, ilk defa, bir dışpolitika konusunu içpolitika malzemesi yapma uğruna, böyle bir ifadeye bulundu ve bir sayın başbakan, yine ilk defa, yurt dışında, Türkiye'de özgürlüklerin olmadığı şeklinde bir ifadeye bulunarak, Türkiye'yi, dışarıdaki, Amerika'daki insanlara şikâyet etme durumunda kaldı. O nedenle, ben...

FAZLI ERDOĞAN (Zonguldak) - Ne alakası var!

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Çok alakası var; çok alakası var; dışpolitika son derece önemli.

AHMET YENİ (Samsun) - CHP'yi savunmak size mi kaldı?!

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Hayır, ben CHP'yi savunmuyorum.

HALİL TİRYAKİ (Kırıkkale) - CHP'yi savunan var.

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Ben, Türkiye Cumhuriyeti Devleti Başbakanının, Amerika'ya giderken, bunu, Amerika'ya biraz daha yaranabilme uğruna, muhalefet partisiyle ilgili böyle bir görüşü ortaya koymasını eleştiriyorum; Amerika'daki bir basın toplantısında, Türkiye'deki özgürlüklerin olmadığı şeklindeki ifadesini eleştiriyorum.

Türkiye'de özgürlükler yoksa, 354 tane milletvekiline sahipsiniz...

BAŞKAN - Sayın Kandoğan...

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Toparlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Kandoğan, son cümlelerinizi rica ediyorum.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sayın Başkan, yeter artık.

BAYRAM ALİ MERAL (Ankara) - Ne demek canım! Ne demek milletvekilinin konuşmasını kesmek?!

SALİH KAPUSUZ (Anka-ra) - Sen ne karışıyorsun!

BAYRAM ALİ MERAL (Ankara) - Ne demek ne karışıyorsun! Burası babanızın çiftliği mi?!

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - 354 milletvekiliniz var, Türkiye'de hangi alanda özgürlük yoksa, o özgürlüklerin önünü açmak için Parlamente'ye istediğiniz kanun tasarılarını, tekliflerini getirin, o özgürlüklerle ilgili biz de sizlere destek olalım.

BAŞKAN - Sayın Kandoğan, son cümlelerinizi almazsam, mikrofonu kapatacağım.

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Tamam.

Ben, bu duygu ve düşüncelerle, bu genel görüşme isteğinin milletvekillerimiz tarafından mutlaka olumlu bir şekilde değerlendirileceği inancımı ifade ediyor, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Kandoğan.

Sayın Meral, siz, yeni parlamentosunuz; ama, hayatınız boyunca, genel kurulları iyi bilen birisiniz. İhtizapta çok açık hükümler var. Biz, siyaseti hep beraber yapıyoruz. Bu hükümleri, Başkanlık, büyük bir toleransla uygulamıyor. Sizlere rica ediyorum -hem diğer arkadaşlarımıza, hem sizlere- kürsüde hatip konuşurken müdahale diye bir hakkınız yok efendim.

BAYRAM ALİ MERAL (Ankara) - Sayın Başkan, yanlışlık var.

BAŞKAN - Genel Kurulu...

BAYRAM ALİ MERAL (Ankara) - Efendim, Grup Başkanvekiliniz size müdahale ediyor; diyor ki "sözünü kes." Yanlışınız var; ben, sizi savundum Sayın Başkan.

BAŞKAN - O takdir benim. Ben, onu duymadım.

BAYRAM ALİ MERAL (Ankara) - Ben sizi savundum. Lütfen, yanlış anlamayın.

BAŞKAN - Grup Başkanvekili de bana öyle bir şey söyleyemez.

BAYRAM ALİ MERAL (Ankara) - Müdahale ediyor, "sözünü kes" diyor Sayın Başkan.

BAŞKAN - Söyleyemez... Lütfen...

Teşekkür ederim.

SALİH KAPUSUZ (Ankara) - Sayın Başkan, biz, kurallara uymaya herkesi davet ederiz. 10 dakikalık süre var burada.

BAŞKAN - Aleyhte ikinci söz isteği, Antalya Milletvekili Sayın Mehmet Dülger'e aittir.

Buyurun Sayın Dülger. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

MEHMET DÜLGER (Antalya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Ankara Anlaşmasının yeni ülkelere de teşmil edilmesini sağlayacak uyum protokolünün 3 Ekim tarihinden önce imzalanması talebi karşısında, bu ihtimalin yerinde olmadığı istikametinde Cumhuriyet Halk Partisi sayın grup başkanvekillerinin Meclis Başkanlığımıza vermiş olduğu önerinin aleyhinde konuşmak üzere görüşlerimi bildirmek istiyorum size.

Önce bir olaylara bakalım. 17 Aralık 2004'te, Brüksel Zirvesinde, ülkemizle üyelik müzakerelerinin açılması kararı alınırken, Ankara Anlaşmasının tüm yeni ülkelere teşmil edilmesini sağlayacak uyum protokolününün 3 Ekim 2005 tarihinden önce imzalanması talep edildi. Biz de, bu talebe uyduğumuzu beyan ettik. Müzakerelerin 3 Ekim 2005 tarihinde açılması için Türkiye tarafından yerine getirilmesi gereken tek şart bu uyum protokolününün imzalanmasıdır.

Bu imzalanma, bu uyum protokolü metninin hazırlanması meyanında, tabii, birçok işler oldu, birçok görüşler de ortaya kondu. Hem Avrupa Komisyonu hem troyka, yani şu andaki başkan, bir sonraki başkan ve biz, beraberce ve ortaklık komitesi dahil, Avrupa Birliğiyle çeşitli düzeylerde yapılan toplantılarda, limanlarımızın Güney Kıbrıs Rum Yönetiminin gemi ve uçaklarına açılmasının gerektiği, bu konudaki mevcut kısıtlamaların kaldırılması lazım geldiği talep edildi. Ayrıca, çeşitli uluslararası kuruluşlara Güney Kıbrıs Rum yönetiminin katılımı konusundaki engellemelerimizin de kaldırılması talep edildi. Biz, bunları cevaplandırdık. Bütün bunların; ancak, Kıbrıs sorununun kapsamlı bir çözümü çerçevesinde sonuçlandırılabilceğini, ek protokolü imzalasak dahi, bu durumun değişmeyeceğini çok açıkça beyan ettik. Zaten, 17 Aralıkta bu beyan da oldu. Bu herkes tarafından biliniyor. Çok yakın bir tarihte Papadopoulos'un yaptığı beyanda, bu protokolün imzalanmasının Güney Kıbrıs'ın tanınmayacağı anlamına geldiği de açıkça söylendi.

SÜLEYMAN SARIBAŞ (Malatya) - Orada bir şey daha söyledi Papadopoulos "büyük bir merhaledir" dedi.

MEHMET DÜLGER (Devamla) - Büyük bir merhaledir, doğru; büyük bir merhaledir Süleyman Bey. Doğru, büyük bir merhaledir; ama, Türkiye'nin de müzakerelerini başlatması çok büyük bir merhaledir, bu çok büyük bir merhaledir.

SÜLEYMAN SARIBAŞ (Malatya) - Sonu belli olmayan bir müzakere.

MEHMET DÜLGER (Devamla) - Sonucu belli... Mevcut durumda, Ankara Anlaşmasının, Avrupa Birliğinin yeni üyelerine teşmilini sağlayacak olan ek protokol, Avrupa Birliği tarafının da gerekli işlemleri tamamlaması neticesinde imzaya hazır hale getirilmiş; Dönem Başkanı Lüksemburg, Avrupa Birliği nezdindeki daimî temsilciliğimizi yazılı olarak bilgilendirmiş ve ülkemizi imzaya davet etmiştir. Ek protokolü ya doğrudan imza ya da mektup veyahut nota teatisi sistemiyle, yöntemiyle imzalayacağız. Dolayısıyla, bu imzadan sonra, Türkiye'nin 3 Ekimde başlayacak olan müzakerelerinin önünde hiçbir engel kalmamış olacak.

Ek protokolü imzalarken yapacağımız deklarasyonda Kıbrıs'a ilişkin politikamızda bir değişiklik olmayacağı kayda geçirilecek ve uluslararası kamuoyuna bir kere daha duyurulacaktır. Ayrıca, en önemli tarafı, bu protokolün imzasını takiben, protokol Büyük Millet Meclisinde tartışılacaktır. Onun onayı gerekmektedir. Onay süreci de, her halükârda, 3 Ekimden sonra başlayacaktır.

Şimdi, müsaade buyurursanız, Cumhuriyet Halk Partisi grup başkanvekillerinin vermiş olduğu bu önergeyi biraz tahlil edelim. Orada çok ciddi konular yer almakta; ama, bunların hepsi büyük bir endişe içerisinde -bizim dikkatimizi çekme bakımından kendilerine elbette müteşekkirimiz- henüz daha söz konusu olmayan, olması mümkün olmayan, belki birileri tarafından dile getirilmiş sözler yer almaktadır. Bir tanesi, Avrupa Birliği Anayasasının iki ülkede reddedilmiş olmasından doğan bir şey. Şüphesiz, Avrupa Birliği için çok büyük bir kriz konusudur. Onlar da onun farkındalar ve zirve bir netice vermeden bitti. Yalnız, Avrupa Birliği Anayasasının iki kurucu üyenin referan-

dumunda reddedilmiş olmasından dolayı çıkarılacak sonuçlar arasında -burada metinde yer alıyor- Türkiye'nin üyeliğinin yeniden düşünülmesi... Yani, bu konuda birtakım tartışmalar olabilir; ama, Türkiye'nin üyeliğinin yeniden düşünülmesi -bundan kasıt, tabii reddi- tam üyelik yerine imtiyazlı ortaklık konusunun teklif edilmesi. Böyle bir şey söz konusu değil. 17 Aralık kararının en önemli yönlerinden bir tanesi, Avrupa Birliği üyesi 25 ülkenin ittifakıyla, Türkiye'yle müzakerelerin başlatılması, tam üye olma perspektifiyle müzakerelerin başlatılması şeyidir.

Zirvede Türkiye'nin adı yer almadı; çünkü, zirvenin konuşma konusu genişleme değildi, bütçe müzakereleriydi, 2007-2013 bütçe müzakereleriydi. Türkiye'nin, burada, üye olmaması hasebiyle yer alması mümkün değil. Bir gazetemiz manşet de çekti "Türkiye'nin bayrağı yoktu" diye. Orada Türkiye'nin temsilcisi yoktu; çünkü, Türkiye'yi ilgilendiren bir mesele değildi:

Şimdi, burada, ihtimaller... Yakın gelecekte Avrupa Birliğinin tutumunu değiştirmesi ihtimalinin zayıflığı, sakinçali sonuçların mevcudiyeti ve bizden, bu protokolün imzalanması dolayısıyla hak edilmemiş ve ancak tanınmış ülkeyle olabilecek birtakım taleplerin -Rum gemilerinin Türkiye limanlarına yanaşması, Rum uçaklarının hava meydanlarına inmesi gibi- ortaya çıkacağı gibi birtakım endişeler yer almaktadır.

Bu sakinçali sonuçlar meyânında, bunun böyle olmayacağını çok rahatlıkla söyleyebiliriz; çünkü, resmen, bu açık beyan, herkes tarafından kabul edilmiş, muhatap tarafından da kabul edilmiş büyük bir ilerleme olmakla beraber. Dolayısıyla, bunu, arizamik, her tarafıyla görüşmek için, bir vesileyle, zaten, biz huzurunuzda gelmek mecburiyetindeyiz.

Bu konudaki ihtimalleri, müsaade buyursanız, bebek bekleyen bir hanımın, duvara asılmış baltadan korkup gözyaşı dökmesine benzetiyorum. Böyle bir şey söz konusu değil. Türkiye'nin büyük menfaatlarını görme konusunda en az muhalefetimiz kadar hassasiyetimiz vardır, dikkatimiz vardır. Onlarla beraber olduk.

Müsaade ederseniz, Sayın Onur Öymen'in sözleriyle sözlerimi bitireyim: Gerçekten, beraberlik, birlik zamanıdır. Bu birlik zamanı içerisinde, mutlaka, biz, kırk yıldır peşinde koştuğumuz, hayal ettiğimiz ve mutlak surette içine gireceğimiz bir sürecin içerisinde bulunacağız. Avrupa Birliğinin bugünkü sıkıntıları da, aslında, bir çocukluk hastalığı gibi, ateşli geçen bir kızamık gibi, ateşli geçen bir kabakulak gibi telakki edilmelidir; yoksa, parasını birleştirmiş, menfaatlarını birleştirmiş, bu konuda kurumlaşmış, elli seneye yakın bir zamandan beri çalışan bir kurumun, bir entegrasyonun kendisini bir anda bir iki şeyle sifira irca etmesi diye bir şey söz konusu olamaz. O zamana kadar, ne onların emekleri ne de bizim emeklerimiz zayı olacak kadar kıymetsiz emeklerdir. Bu, içinde bulunulan bir merhalelidir. Bu da mutlak surette konuşulacak. Bunu, daha ileride, her tarafıyla görüşebileceğimizi ümit ediyorum. Zaten bunu getirmek mecburiyetindeyiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET DÜLGER (Devamla) - Dolayısıyla, böyle bir genel görüşme düzenlenmesinin şu anda uygun olmadığı görüşündeyiz.

Bu vesileyle, hepimize sevgilerimi, saygılarımı sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Dülger.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

III. - YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Toplantı yetersayısı istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun, İçtüzüğü'nün 19 uncu maddesine göre verdiği önerenin oylamasından önce bir yoklama talebi vardır. Şimdi, bu talebi yerine

getireceğim; ancak, yoklama talebini işleme koyabilmem için, ayakta olup, yoklama talep eden milletvekillerinin sayısının 20 olup olmadığını tespit edeceğim.

Sayın Anadol, Sayın Koç?.. Kim tekabül ediyor?.. Geçiyorum. Sayın Ekmekcioğlu, Sayın Büyükcengiz, Sayın Akyüz, Sayın Bodur, Sayın Özakcan, Sayın İnce, Sayın Özyurt, Sayın Işık, Sayın Ufuk Özkan, Sayın Elekdağ, Sayın Sözen, Sayın Öymen, Sayın Saygun, Sayın Kerim Özkan, Sayın Canan, Sayın Ercenk, Sayın Küçük, Sayın Yetenç, Sayın Araslı, Sayın Gazalıcı, Sayın Boztaş.

Şimdi, yoklama için 5 dakika süre vereceğim.

Adlarını okuduğum sayın üyelerin yoklama için elektronik cihaza girmemelerini rica ediyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısı vardır.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- (8/22) esas numaralı Avrupa Birliği Müzakerelerine Başlamadan Önce İmzalanacak Uyum Protokolü konusundaki genel görüşme önergesinin görüşme gününe ilişkin CHP Grubu önerisi (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İçtüzüğü'nün 19 uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır; okutup oylarınıza sunacağım.

2.- Genel Kurulun çalışma gün ve saatleri ile gündemdeki sıralamanın yeniden düzenlenmesine ilişkin AK Parti Grubu önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 22.6.2005 Çarşamba günü (bugün) yapılan toplantısında siyasi parti grupları arasında oybirliği sağlanamadığından, Grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İçtüzüğü'nün 19 uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Salih Kapusuz

Ankara

Grup Başkanvekili

Grup Önerisi:

Gelen Kâğıtlar listesinde yayımlanan ve bastırılarak dağıtılan 951 sıra sayılı Hâkim ve Savcılar Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 48 saat geçmeden gündemin Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler kısmının 3 üncü sırasına, gündemin 279 uncu sırasında yer alan 930 sıra sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 4 üncü sırasına, 191 inci sırasında yer alan 821 sıra sayılı T.C. Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA) ile Moğolistan Maliye ve Ekonomi Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısının 6 ncı sırasına, 241 inci sırasında yer alan 855 sıra sayılı Avrupa İmar ve Kalkınma Bankasının Kuruluş Anlaşmasında Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısının 7 nci sırasına, 257 nci sırasında yer alan 890 sıra sayılı Türkiye İstatistik Kanunu Tasarısının bu kısmının 8 inci sırasına, 289 uncu sırasında yer alan 944 sıra sayılı Belediye Kanunu Tasarısının 9 uncu sırasına, 269 uncu sırasında yer alan

918 sıra sayılı 4.5.2005 tarihli ve 5344 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 10 uncu sırasına alınması,

Genel Kurulun 24. 6.2005 Cuma, 25. 6.2005 Cumartesi ve 27.6.2005 Pazartesi günlerinde de saat 14.00-23.00 saatleri arasında kanun tasarısı ve tekliflerini görüşmek üzere çalışması, 28.6.2005 Salı günü 15.00-23.00, 29.6.2005 Çarşamba ve 30.6.2005 Perşembe günleri de 14.00-23.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi; 28.6.2005 Salı günü birleşimde sözlü soruların ve diğer denetim konularının görüşülmemesi; 29.6.2005 Çarşamba günü birleşimde de sözlü soruların görüşülmemesi,

Önerilmiştir.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, önerinin lehinde, Ankara Milletvekili Sayın Salih Kapusuz; buyurun efendim. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

SALİH KAPUSUZ (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce okunan grup önerimizde, biz, çalışmaların son dönemine geldiğimiz yasama yılının son iki haftasıyla ilgili yeni bir düzenleme yaptık. Düzenlemelerimizde çalışma saatleri, bugün dahil olmak üzere, her gün 14.00-23.00, salı günleri ise 15.00-23.00 olarak öneriyoruz. Çalışacağımız, gündemde bulunan ve komisyonlardan gelmek üzere yapılan çalışmaların da bu süre içerisinde çalışmalara dahil olması konusunda yeni bir düzenleme yaptık. Biliyorsunuz, bugün, sivil havacılık, Hâkim ve Savcılar Kanununda yapılacak değişiklik, Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkındaki Kanun; ayrıca, perşembe günü, Devlet İstatistik Enstitüsünün -bildiğiniz gibi- kuruluş, görevleriyle ilgili olarak bir tasarısı gündemimizde uzun zamandır beklemektedir; cuma günü, kalkınma ajanslarıyla ilgili, herkesin çok yakından ilgilendiği önemli bir kanunumuz; ayrıca, Anayasa Mahkemesi tarafından oylaması iptal edilen ve süre verilen belediyelerle ilgili olan kanun tasarısı. Bunların bu haftaki çalışmamız gündeminde yer alması ve Genel Kurul olarak bunların yasalaşması konusundaki çabalarımızı düzenlemektedir; ancak, önümüzdeki hafta da pazartesi günü çalışmalarımıza devam edeceğiz. Pazartesi, salı, çarşamba ve perşembe günü olmak üzere planlamaktayız.

Bildiğiniz gibi, finans camiasının uzun zamandır beklediği Bankalar Kanunu gibi temel bir yasa var. Bu yasa üzerinde çok uzun çalışmalar ve tartışmalar yapıldı; yaklaşık bir aydan fazla da altkomisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu çalışmalarını sürdürmektedir. İnaniyorum ki, yarın başlayacak olan çalışmalarla, Plan ve Bütçe Komisyonumuz, bu hafta sonuna kadar bu kapsamlı tasarısını Genel Kurula gönderecek.

Yine, toplumumuzun her kesimini ve herkesi ilgilendiren sosyal güvenlik ve genel sağlık sigortasıyla ilgili bir temel çalışma da, uzun müddettir Genel Kurulumuza inmek üzere komisyonlarda tartışıldı. Özellikle Çalışma Komisyonumuz, bildiğiniz gibi, altkomisyon kurdu; üstkomisyon da tali komisyon olmasına rağmen, çalışmalarını tamamladı. Şu anda, Plan ve Bütçe Komisyonu, aslı komisyon olarak, bu konuyu bugün görüşmeye başladı. İnaniyorum ki, bunu da hızlı bir performansla çalışacaktır.

Yine, Türk Ceza Yasasında, uzun tartışıldıktan sonra gönderilen, 2 maddelik iadesi olan, Cumhurbaşkanı'nın iade etmiş olduğu Türk Ceza Yasasıyla ilgili 2 maddelik bir tasarısı var; bunu görüşeceğiz. Yani, toplumumuzun bizden beklediği, yasama olarak bugüne kadar göstermiş olduğumuz performansı son dönemde de yorulmadan, kararlı bir şekilde göstermek, zannederseniz, iktidarıyla, muhalefetiyle herkesin bir görevidir.

Ben, arkadaşlarımızın fedakârlıklarına, bu uzun ve yorucu çalışmalardaki katkılarından dolayı herkese teşekkür ediyorum. Ama, hepimizin varlık sebebi, burada bulunmamızın bir tek amacı var;

bu asil millete, bu cefakâr ve vefakâr millete, aslı olarak, yasama görevinden sorumluluğumuz gereği olarak, bu çalışmalara katılmak ve katkı vermektir diye düşünüyorum.

Ümit ederim ki, bu konuda alacağımız karar, hem Parlamentomuzun itibarı, yasama görevimizi layıkıyla yerine getirmek hem de milletimizin bizden beklediği görevleri yerine getirmek üzere çalışmalarımızı sürdürmek bilinciyle, ben, hayırlı olmasını, bunun, mutlaka, burada, Genel Kurul kararıyla netleşmesini temenni ediyor; hepinize saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Kapusuz.

Lehte ikinci söz isteği, Tokat Milletvekili Sayın Zeyid Aslan'a ait.

Buyurun Sayın Aslan.

ZEYİD ASLAN (Tokat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün yapılan Danışma Kurulunda gruplar arasında bir anlaşma olmaması nedeniyle AK Parti Grubunun getirmiş olduğu önerinin lehinde konuşmak üzere söz aldım; bu vesileyle, Yüce Meclisi saygıyla selamliyorum.

Değerli arkadaşlar, biraz önce Sayın Grup Başkanvekilimizin de belirttiği gibi, önümüzdeki hafta sonu itibarıyla 22 nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı sona eriyor; yani, şurada yaklaşık on günlük bir çalışma süremiz kaldı. Tabii ki, milletimizin bizden beklediği, ciddî anlamda, bir an önce çıkması gereken, yasallaşması gereken yasalar var. Bunun için de, önümüzde kalan şu yaklaşık on günlük süreyi çok iyi bir şekilde değerlendirmemiz, bundan sonra üç aylık bu tatil süresi içerisinde mutlaka çıkması gereken, ki, bunların içerisinde biraz önce Sayın Başkanımın da söylediği gibi, daha önce Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen ve yeni bir düzenleme yapılması için altı ay süre verilen Belediye Kanunu gibi, yine daha önce, burada, bölge adliye mahkemelerinin kurulmasına ilişkin çıkardığımız kanun gereğince bir an önce bu mahkemelerin teşekkül edebilmesi açısından Hâkimler ve Savcılar Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun gibi, yine finans sektörünü ilgilendiren ve yaklaşık 200 maddelik Bankacılık Kanunu gibi, gerçekten çok önem arz eden ve zamanla yarıştığımız yasalar var. Bu nedenle, burada, AK Parti Grubunun önerdiği önergede şu önümüzdeki hafta sonuna kadar, perşembe günü akşamına kadarki süreç içerisinde, pazartesi, cuma, cumartesi ve pazartesi günlerini de içine alan ve çalışma saatlerini, biraz daha, saat 14.00-23.00 olarak uzatan bu önerinin, burada, sizlerin oylarıyla kabul edilmesi gerektiği inancımı taşıyorum; çünkü, biraz önce de söylediğim gibi, mutlaka şu son on günümüzü çok iyi değerlendirmek, milletimizin, bizden, mutlaka yasallaşmasını beklediği bu yasaların çıkarılması noktasında biraz daha yoğun faaliyet içerisinde olmak, biraz daha gayret içerisinde olmak gerektiğine inanıyorum; bu vesileyle, AK Parti Grup önerisine sizlerden destek bekliyor, saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Aslan.

Öneriyle ilgili aleyhte söz istekleri var.

Çankırı Milletvekili Sayın Tevfik Akbak.

HALUK KOÇ (Samsun) - Sayın Başkan, ikinci konuşmacıyı çekmişlerdi... Eyüp Fatsa Beyle konuştuk, İrfan Hoca da burada. İkinci konuşmacıyı çekmişlerdi...

BAŞKAN - Efendim...

HALUK KOÇ (Samsun) - Aleyhte olarak bizim konuşmamız gerekiyor burada.

BAŞKAN - Recep Garip'in konuşmasını çekmişler.

HALUK KOÇ (Samsun) - İkinci konuşmacıyı çekmişlerdi. Bu şekilde uygun olmuyor; AK Parti Grubunun önerisinin aleyhinde konuşacak! Ben, Eyüp Fatsa ve Sadullah Beyle konuşmuştum...

BAŞKAN - O, tabii, benim bileceğim bir şey değil. Grup başkanvekillerinin...

HALUK KOÇ (Samsun) - Efendim, söyledim... Sayın İrfan Bey de burada. Lütfen...

BAŞKAN - Feragat ediyor musunuz?

TEVFİK AKBAK (Çankırı) - Ben konuşacağım.

BAŞKAN - Sayın milletvekilimizin kendi iradesi, tabii ki, takdir kendisindedir.

TEVFİK AKBAK (Devamla) - Konuşacağım.

BAŞKAN - Peki; buyurun.

TEVFİK AKBAK (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; AK Parti Grubumuzun vermiş olduğu bu öneriyle alakalı olarak aleyhte söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Değerli Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii, burada, ben bir şeyi özellikle açıklamakta yarar görüyorum. Meclisimiz, bu yasama yılı içerisinde çok hayırlı hizmetlerde, çok hayırlı çalışmalarda bulundu. Özellikle mutat çalışma günlerimiz olan salı, çarşamba, perşembe günleri, iktidarıyla, muhalefetiyle millet'in hayrına çok güzel yasalar çıkardık. Bu yasama yılının sonuna geldiğimizde, bizim, elbirliğiyle çıkarıp, milletimizin beklentilerine cevap verme adına çok hayırlı hizmetlerimizi devam ettirmemiz lazım; ancak, takdir edersiniz ki, Meclisin ve Meclisteki çalışan arkadaşlarımızın da bu çalışmaları belli bir program dahilinde sürdürmesi lazımdır; dolayısıyla, ben, cuma ve cumartesi günleri çalışmanın doğru olduğu kanaatinde değilim; ancak, ben, grup başkanvekillerimizle görüştüğümde bu önerinin neden bu şekilde düşünüldüğünü kendilerine sorduğumda, Meclisin, ne yazık ki, eğer mutat günlerindeki çalışmaları verimli geçmiş olsaydı, değerli muhalefet sözcüleri, ülkenin yararına olan yasalarda katkılarını bize verselerdi...

HALUK KOÇ (Samsun) - Vermediler mi?!

GÜROL ERGİN (Muğla) - Vermediler mi?! Allah'tan korkun!..

TEVFİK AKBAK (Devamla) - Eğer, burada az önce konuşan Doğru Yol Partisi sözcüsünün, burada sadece laf üretmek adına, millet'in ve memleketin yararına olmayan sözlerle bu Yüce Heyeti meşgul etmemiş olsalardı, biz, cuma ve cumartesi günleri çalışma lüzumunu görmezdik; ancak, ne yazık ki, geçmişteki bu verimsiz, engelleyici çalışmalar yüzünden milletimizin beklediği bu yasaları çıkarma adına, mecbur olduğumuz bu yasaları çıkarma adına cuma, cumartesi ve pazartesi günü çalışmayı uygun gördüğünü ifade ettiler.

Benim temennim, değerli muhalefet partisi arkadaşlarımdan, geliniz, bu cuma ve cumartesiyi bugünkü çalışmalarımızdaki... Elbette verimli katkılarınıza iktidarın ihtiyacı vardır; ama, eğer boş vakit geçirip, sadece millete, buradan, hani tabiri caizse, suya sabuna dokunmak adına çıkıp konuşmak yerine, değerli katkılarınızı burada mutlaka sunacağınıza inanıyorum; ama...

GÜROL ERGİN (Muğla) - Sen bugüne kadar hangi değerli katkıyı verdin?!

ÜMMET KANDOĞAN (Denizli) - Hangi katkıyı verdin Mecliste şimdiye kadar?!

GÜROL ERGİN (Muğla) - Türk Milleti senden ne duydu?!

TEVFİK AKBAK (Devamla) - Değerli kardeşim, hele siz bir dinlemesini öğrenirseniz, çok kolay bu işlerin ne olduğunu...

GÜROL ERGİN (Muğla) - Boş boş konuşuyorsun... Boş konuşuyorsun orada.

BAŞKAN - Sayın Akbak, bir dakikanızı rica ediyorum.

Burada Genel Kurulu germeye gerek yok...

GÜROL ERGİN (Muğla) - Hakaret etmeye ne hakkı var!

BAŞKAN - ... siz aleyhte söz aldınız; aleyhte düşüncelerinizi lütfen aktarın ve konuşmanızı tamamlayın.

GÜROL ERGİN (Muğla) - Boş konuşuyor, boş...

TEVFİK AKBAK (Devamla) - Ben, bugün, yarın ve önümüzdeki salı, çarşamba ve perşembe günleri verimli bir çalışmayla, cuma, cumartesi ve pazartesi günleri çalışmaya ihtiyaç olmadığı kanaatindeyim.

BAYRAM ALİ MERAL (Ankara) - Yedi gün çalışacağız...

TEVFİK AKBAK (Devamla) - O yüzden, Partimizin vermiş olduğu bu önerinin aleyhinde söz almış bulunuyorum.

Takdir Yüce Meclisindir, takdir milletimizindir diyorum ve hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Akbak.

ÜMMET KANDOĞAN (Denizli) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Bir dakika efendim, rica ediyorum... Duydum...

Sayın Kandoğan, size en geniş müsamahayı gösteriyoruz; ama, siz bize göstermiyorsunuz.

ÜMMET KANDOĞAN (Denizli) - Kızmanıza gerek yok Sayın Başkan.

BAŞKAN - Neticede biz de insanız efendim. Ben, her türlü müsamahayı gösteriyorum.

ÜMMET KANDOĞAN (Denizli) - Ama, ben bir kanaatte bulunuyorum efendim.

BAŞKAN - Tamam efendim; kusura bakmayın.

Buyurun oturun.

Sayın Koç, buyurun efendim.

HALUK KOÇ (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bir uzlaşma kültüründen bahsediyoruz, uzlaşma kültürünü aramanın gerekliliğinden bahsediyoruz; daha başından olayı dinamitliyoruz; ondan sonra da, "bu Meclis çalıştığı zaman muhalefet engelliyor", "muhalefet toplumun beklediği yasaların çıkmasında bize engel çıkarıyor" söylemleriyle kendi kendimizi kandırıyoruz.

Değerli arkadaşlarım, bakın, Adalet ve Kalkınma Partisinin temel sıkıntısını ben daha önce de söylemiştim. Parlamentonun kapanmasına beş altı çalışma günü kaldı; uzatılabilir, bu uzatmaya da biz hazırız; onu da ifade ediyorum.

Şimdi, şunu söyleyeceğim: Daha Adalet ve Kalkınma Partisi, hükümet ile grup arasındaki koordinasyonunu sağlayıp, hangi yasaların öncelikle görüşülmesi gerektiği konusunda bir tespit yapmış değil. Yani, usul nedir? Ben, bu dönem parlamentorum, Sayın Kapusuz daha deneyimli; ama, iki partili, iki grubu olan partiden oluşan bir Parlamentoda çalışıyoruz. Toplumun beklediği, toplumsal sorunların çözümüne inandığımız, öncelikli çıkmasını istediğiniz yasa tasarılarıyla ilgili, ben, muhatabım olan arkadaşlarımdan bir görüşme talep ederdim. Kalan beş altı günde, bunlar gerekli, bunların önceliği var, sizin karşı çıktığınız şu noktalar olabilir; ama, şunlarda bir ortak noktaya varalım, bunları çıkaralım, ondan sonra Meclis tatile girsin diye bir uzlaşma aranabilirdi. Böyle bir şey yok. Her gün torbadan bir tavşan çıkıyor; her gün yeni bir şey çıkıyor. Komisyonunda şu gelecek, o; o bakan burada, başka bakan başkasının peşinde. Geçen dönemlerde de buna tanık olduk. Bu kafa karışıklığı içinde yol almanızın imkânı yok değerli arkadaşlarım.

Muhalefet olarak, allahaşkına söyleyin, elinizi vicdanınıza koyun, burada İctüzüğün bize tanıdığı hakları kullanmaktan başka -ki, onları da sonuna kadar kullanmıyoruz- bir şey yaptık mı? Genellikle, yasaların çıkması yönünde eleştirilerimiz olmayacak mı; olacak. Onları dile getirmeyecek miyiz; getireceğiz. Onları haklı olarak görmüyor musunuz; böyle bir şey yaşanabilir mi.

Değerli arkadaşlarım, şimdi "asil milletimize verdiğimiz sözleri yerine getirmek zorundayız..." Asil milletinize verdiğiniz sözleri yerine getirmek son beş günde mi aklınıza geldi?! (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH KAPUSUZ (Ankara) - Hayır!..

HALUK KOÇ (Devamla) - Değerli arkadaşlarım...

SALİH KAPUSUZ (Ankara) - Başından beri devam ediyor bu tutum!

HALUK KOÇ (Devamla) - Değerli arkadaşlarım...

Lütfen, demagoji yapmayın. Efendim, siz konuştunuz, müsaade edin...

SALİH KAPUSUZ (Ankara) - Ama, haksızlık yapmayacaksınız.

HALUK KOÇ (Devamla) - ... müsaade edin, siz konuştunuz. Bakın, demin de müdahale ettiniz, Başkanı zor durumda bıraktınız. Lütfen...

SALİH KAPUSUZ (Ankara) - Haksızlık yapmayacaksınız!

HALUK KOÇ (Devamla) - Lütfen...

Şimdi bakın, asil milletimiz, kendisinin prim ödeyerek almaya, daha doğrusu, vatandaş olarak almaya hak kazandığı bir sağlık hizmetini, prim ödeyerek, üzerine para vererek almak istemiyor Sayın Kapusuz; asil millet bunu beklemiyor.

SALİH KAPUSUZ (Ankara) - Sizin düşünceniz bu!

HALUK KOÇ (Devamla) - Asil millet, onurlu bir Türkiye bekliyor. Onurlu bir Türkiye bekliyor ve burada, temel konularda bir genel görüşmenin öngörüşmesi sırasında, hükümetle ilgili bir tek bakan bulunmuyor; bu bir aczdir, bu bir zayıflıktır değerli arkadaşlarım. Bunları tartışmanız lazım. Ben, manzarayı tarif ediyorum; asil milletimiz bunları görmek istiyor. Yani, bir önprotokol imzalanacak; Sayın Başbakan Grupta esip gürlüyor; ben dinledim bugün televizyondan; ama, burada bir bakanın olup, bu konu hakkında hükümetin görüşünü ifade etmesi, hiç olmazsa beklenirdi; yapmayın!

SALİH KAPUSUZ (Ankara) - Bunu söyledik; başında söyledik!

HALUK KOÇ (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, bakın, mutabakat diyoruz, uzlaşma diyoruz. Yaşadığımız değişik olaylar var. TESK'le ilgili bir kanun geçti biliyorsunuz. TESK'le ilgili kanun bir birbuçuk ay sürüncemede kaldı. Birtakım talepler vardı; konfederasyonlar vardı, konfederasyonu oluşturan alt federasyonlar vardı ve burada, Sayın Bakan zor durumda kaldı. Bir söz verildi, belirli önergeler doğrultusunda bu kanunun çıkacağı doğrultusunda; bunlara, bizim komisyondaki temsilci arkadaşımız, Grup Başkanvekilimiz ve bizler, bu konuda evet dedik; fakat, ne oldu?! Mutabakattan bahsediyordu da demin konuşan, aleyhte konuşan, takıyye yapan arkadaşımız!

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Aa!.. Aa!..

HALUK KOÇ (Devamla) - Evet; a'sı, b'si yok; c, d, e... İsterseniz, devamını sayayım size. Lütfen, siz karışmayın.

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Alfabeyi biliyor musunuz?!

HALUK KOÇ (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, bakın, bu mutabakat, burada, geçici 2 nci maddeyle sabote edildi. Şimdi, yaşananlar burada. Peki, bir kanun teklifi verelim dedik. Bunu, ortaklaşa verdiğimiz mutabakat doğrultusunda, tekrar tamir edelim, bir eşitsizlik doğuyor; Ziraat Odaları Kanununda Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kanununa paralel bir düzenleme olsun dedik; ama, yok!.. Niyet "benim tek başıma çoğunluğum var ve ben, bu çoğunluğu, bir kişi için kanun değiştirerek gösterebilirim..."

Değerli arkadaşlarım, bakın, çok acı bir eleştiride bulunacağım. Sayın Mir Dengir Fırat -yok burada- 12 Eylülle ilişkin düşüncelerini zaman zaman dile getirir, zaman zaman, 12 Eylülü andırarak açıklamalar karşısında ise tornistan eder "ne kadar güzel konuştu yetkili kişi" diye över. Böyle bir takıyyenin temsilcisi Genel Başkan Yardımcınız; burada yok, gelse cevap veririz. Şimdi, bakın, 12 Eylül'den çok bahsediyordu. 12 Eylül faşist rejiminde bile, bir tek kişi için kanun çıkarılmadı Sayın Kapusuz. Bunu, siz yaptınız, geçici 2 nci maddeyi bozarak yaptınız ve mutabakatı torpillediniz. Ondan sonra, bizden uzlaşma bekliyorsunuz. Ne uzlaşması gösterelim biz size?! Ne uzlaşması gösterelim Değerli Arkadaşım?!

Her gün, bir torbadan bir şey çıkarıyorsunuz...

SALİH KAPUSUZ (Ankara) - Zaten, siz, uzlaşma göstermediniz ki, her gün karar yetersayısı istiyordunuz.

HALUK KOÇ (Devamla) - Ne göstermedik?!. Bakın, Avrupa Birliği yolunda atılan birsürü uyum yasasında, Cumhuriyet Halk Partisinin yapıcı katkısı olmasa, bugün, o çok tartışmalı, sisli, bulutlu Avrupa yolunda 3 Ekim yolu gözükür müydü Türkiye'nin önünde?! Yapmayın!.. İnsaf edin biraz bazı şeyleri söylerken.

Değerli arkadaşlarım, verdiğiniz her türlü sözden bir anda dönebiliyorsunuz. Bunu, değişik kereler burada bizler yaşadık. Siyasette güven unsuru önemlidir. Güven unsuru, şu iki yapılı Parlamentoda o kadar kolay harcanıyor ki, birbiri ardı sıra yaşanan örnekler... Yani, acı tespitlerim var. Sadece, Parlametodaki muhatabımız olan muhalefet partisine karşı verdiğiniz sözleri tutmuyor değilsiniz. Bunu söyleyeceğim.

Bakın, köylüye sözler verdiniz, onları tutmadınız. İşçiye sözler verdiniz, onu tutmadınız. Esnafa söz verdiniz, onu tutmadınız. Türkiye'ye sözler verdiniz, onu tutmadınız. Amerika Birleşik Devletlerine... Sizler değil... Sizler, bu Parlametodonun 1 Mart onurlu irade kararının altında... Oylama gizli; ama, çok büyük katkısı olan arkadaşlarım var aranızda. Amerika'ya sözler verdiniz kapalı kapılar arkasında, onu tutmadınız. Şimdi, hangi sözünüze güvenelim sizin? Hangi sözünüze güvenelim? Çıkın buraya, bana cevap verin; hangi sözünüze güvenelim sizin? İkili bir yapıda, bu kadar çok güven erozyonu yaratan bir İktidar Partisi... Bakın, şimdi, perşembe, cuma, cumartesi, pazartesi, salı.. Devam edin, temmuz ayında da biz buradayız. Devam edin; asil milletimiz ne bekliyorsa, onu biz çıkarırız, yardımcı oluruz; ama, asil milletimizi, beklediklerinin dışında birtakım beklentilerle karşı karşıya bırakmayın. Getirdiğiniz yasaların bir kısmında, toplumun beklentilerinin dışında maddeler var.

SALİH KAPUSUZ (Ankara) - Mesela?..

HALUK KOÇ (Devamla) - Sosyal Güvenlik Yasası, Türkiye dokusuna uygun bir yasa değil.

SALİH KAPUSUZ (Ankara) - O sizin görüşünüz Haluk Bey! O sizin görüşünüz!..

HALUK KOÇ (Devamla) - O bizim görüşümüz.

Sayın Başkan, müsaade eder misiniz.

SALİH KAPUSUZ (Ankara) - Ama, öyle bir takdiminiz var ki...

BAŞKAN - Sayın Kopusuz, itiraz ettiğiniz işi, şimdi siz kendiniz yapıyorsunuz; lütfen..

Buyurun.

HALUK KOÇ (Devamla) - Sayın Kopusuz'un böyle sık sık uyarılmaya ihtiyacı oluyor Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

SALİH KAPUSUZ (Ankara) - Hak edenleri uyarmak gerek!..

HALUK KOÇ (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, şimdi, bakın...

Konuşmaya devam ediyor Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Koç, siz Genel Kurula hitap edin.

HALUK KOÇ (Devamla) - O kadar güzel ifade ediyor ki, birsürü kanun sayıyor; fakat, ben size gerçeği söyleyeyim: Olmayacak duaya amin diyorsunuz, Danışma Kurulunun bitişinde de söyledim; çünkü, siz, bir süre sonra devam sorunu yaşayacaksınız, bunu gösteremiyorsunuz değerli arkadaşlarım. Asil milletimiz, sizden, Parlamento sıralarında iktidar olarak oturmanızı bekliyor, kulislerde değil; Cumhuriyet Halk Partisinin önermesine oy verirken veya karar yetersayısı istediğimizde, içeriye koşarak el kaldırmanızı beklemiyor değerli arkadaşlarım. Bakın, ben size bir ayna tutuyorum, lütfen, görün.

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Sakarya) - Siz 20 kişi yoksunuz.

HALUK KOÇ (Devamla) - Biz muhalefetiz, biz görevimizi yapıyoruz; siz iktidarsınız, bunun ayırımında değilseniz ne âlâ.

Değerli arkadaşlarım, bu sorunu önce kendi içinizde aşacaksınız. Önce, kendi önceliklerinizi belirlemek zorundasınız ve bugün olduğu gibi, her gün, komisyonda şu çıktı, bunu da araya sıkıştırıralım, şu bakan rica etti, hemen onu da devreye sokalım... Böyle bir şey olmaz, mümkün değil. Bunun bir hazırlık süresi var, bir değerlendirme süresi var ve ben, kendi konusuna, belki, görevim gereği daha öncelikli olarak çalışmaya çalışan bir arkadaşınızım, ben, yakalayamıyorum işin ucunu; yani, birçok milletvekilinin de burada duygularına tercüman olmak istiyorum.

Arkadaşlar, görevimiz ne, burada oturmanın görevi ne; çıkarılan yasalar hakkında hiç olmazsa asgarî bir bilgiye sahip olmak, ne getiriyor ne götürüyor. Bu konuda da lütfen kendi dağarcığınızı bir yoklayın. Birsürü kanun teklifi geliyor, bunların hepsi 40, 50, 60, Bankalar Yasasında olduğu gibi 100'den fazla maddeli. Bunlar hakkında komisyonda görev yapan temel arkadaşlarımız dışındada, ana görevliler dışında asgarî bir bilginiz var mı?

İNCİ ÖZDEMİR (İstanbul) - Var.

HALUK KOÇ (Devamla) - "Görevliler dışında" dedim İnci Hanım, siz görevli olabilirsiniz; ama, geneli için söylüyorum.

Yapmayın, böyle bir yasama yaralayıcı bir yasama dönemi oluyor. Ben bunu ifade etmek istiyorum. Fazla vaktinizi işgal etmeyeceğim. Biraz samimiyet diyorum, biraz uzlaşma kültürünü bu kadar sabote eden bir partiden bunu beklemek biraz zor; ama, bundan sonrası için hiç olmazsa sağduyu diyorum; ama, bunların gerçekleşmeyeceğini de maalesef biliyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Koç.

Sayın milletvekilleri, Sayın Anadol, İçtüzüğün 63 üncü maddesine göre usul hakkında söz istemiştir.

Buyurun Sayın Anadol.

VII.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Meclis çalışmalarında iktidar kanadının, söz talepleriyle İçtüzükteki konuşmacı sayısını doldurarak muhalefetin söz hakkını kısıtlama girişimlerine Başkanlık Divanının himaye göstermemesi gerektiğine ilişkin

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Sayın Başkan, Yüce Meclisin saygıdeğer üyeleri; önce Sayın Başkana talebimi kabul ettikleri için teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin İçtüzükte belirlenen veya uygulaması gelenek haline gelen çalışma usulleri var. Şimdi, biz, hakkın suiistimali, hakkın kötüye kullanılması hukukta hiçbir zaman izin verilmeyen bir eylem; aynı şekilde, muvazaa hiçbir zaman hukuken himaye görmeyen bir eylem, bu Mecliste bu tür olaylarla karşılaşmak her şeyden önce demokrasimize ve Meclisin çalışmalarına, saygınlığına gölge düşüren eylemlerdir.

Değerli arkadaşlar, bu Mecliste, bu dönem iki parti ağırlıklı, tek başına iktidar ve tek başına anamuhalefet... Diğer değerli parti temsilcilerimizin grubu olmadığı için kullanıyorum. O değerli arkadaşlarımız da görevlerini birey olarak, grup haklarından yararlanamaları bile, yapmak durumundalar. Ama, İktidar Partisi, çoğunluğuna güvenerek ve hakkın suiistimali denilen kavramı bu kürsüye yansıtarak Meclisin çalışma usullerini sabote etmektedir. Nasıl...

Değerli arkadaşlar, iki dönem evvelki bütçede, bütçenin aleyhinde ve lehinde İktidar Partisi milletvekilleri söz aldı, koskoca Anamuhalefet Partisininin, bağımsız milletvekillerininin, diğer partilere mensup milletvekillerininin hakkını gasp ederek, hem lehte hem aleyhte söz hakkını kullanıp muhalefet milletvekillerininin konuşmasını engellediler. Bu, hukukta himaye görmez, görmemesi gerekir.

MUHARREM DOĞAN (Mardin) - Siz de uzlaştınız...

K. KEMAL ANADOL (Devamla) - İktidar Partisi olarak bütçeye lehte oy kullanacaksınız; ama, bu kürsüde milletvekili olarak aleyhte konuşma yapacaksınız.

MUHARREM DOĞAN (Mardin) - Uzlaştınız...

HALUK KOÇ (Samsun) - Ne diyorsun sen ?Terbiyesiz!..

MUHARREM DOĞAN (Mardin) - Terbiyesiz sensin.

HALUK KOÇ (Samsun) - Sus be!..

MUHARREM DOĞAN (Mardin) - Sana yakıştıramıyorum.

K. KEMAL ANADOL (Devamla) - Değerli arkadaşlar...

MUHARREM DOĞAN (Mardin) - Seni profesör yapan üniversiteye üzülüyorum ben.

K. KEMAL ANADOL (Devamla) - Sayın Başkan...

BAŞKAN -Lütfen efendim... lütfen...

K. KEMAL ANADOL (Devamla) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Siz, buyurun.

MUHARREM DOĞAN (Mardin) - Efendim, bana sataştı "terbiyesiz" dedi, lütfen, ben, söz hakkı istiyorum.

BAŞKAN - Efendim, kendi...

K. KEMAL ANADOL (Devamla) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Siz, devam edin efendim.

K. KEMAL ANADOL (Devamla) - Efendim, bu koşullarda nasıl devam edeyim?!

Şimdi, aynı olaya bir kez daha tanık olduk. Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu, Meclisin çalışma saatlerini, çalışma günlerini ve gündemini belirlemek için Danışma Kurulunu çağırmış, Danışma Kurulunda mutabakat sağlanamamış ve Grup adına birtakım öneriler getirmiş.

Peki, arkadaşlar, ne olacak; lehinde İktidar Partisi milletvekilleri konuşacak -grup başkanvekili veya milletvekilleri- aleyhinde kim konuşacak; muhalefet konuşacak. Hayır, aleyhinde de biz konuşuruz diyerek, yangından mal kaçırır gibi, selden kütük kapar gibi, buraya çıkıp, muhalefetin söz hakkını gasbetmek, Meclis çalışmalarını sabote etmektir. Şiddetle kınıyorum ve bunun gelenek haline gelmesini istemediğim için, İçtüzüğü'nün 63 üncü maddesine göre söz aldım. Bırakın, muhalefet partisi çıksın, asil millete hizmet için değil, asil millete layık görülen mezarda emekliliği teşhir etsin; bu hakkımızı niye elimizden alıyorsunuz?!

4 000 hâkim, savcı alınacak, göreve başlayacak. Onları, partizan emellerle, kendi kadrolaşma anlayışınız içinde işe başlatmak istediğinizi teşhir edelim, anlatalım millete. Hayır; aleyhte de söz alıyor... (AK Parti sıralarından gürültüler)

SALİH KAPUSUZ (Ankara) - Neyle alakalı konuşuyorsunuz?!

AHMET YENİ (Samsun) - Öyle bir şey yok.

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Sakarya) - Moğultay'ı unutma!..

K. KEMAL ANADOL (Devamla) - Moğultay'la bizim uzaktan yakından bir ilgimiz yok.

BAŞKAN - Sayın Anadol, bir dakikanızı rica edebilir miyim.

Şimdi, siz, bu öneriyle ilgili müzakereler tamamlandığında, usul hakkında, yani, benim tutumumla ilgili bir söz istediniz; lütfen, bu konuda söyleyeceklerinizi söyleyin ve konuşmanızı tamamlayın.

K. KEMAL ANADOL (Devamla) - Söylüyorum Sayın Başkan, tamamlıyorum.

SALİH KAPUSUZ (Ankara) - Usulde hangi eksiklikler yapıldı Sayın Başkan?!

K. KEMAL ANADOL (Devamla) - Haa, diyorlarsa...

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Kendisi bir hakkı suiistimal ediyor!

K. KEMAL ANADOL (Devamla) - Bağırmanıza, heyecanlanmanıza lüzum yok. Ben, Başkanın uygulaması hakkında konuşuyorum ve diyorum ki, bu İçtüzükte madde yok; biz, hem lehte hem aleyhte söz isteriz diyorsanız; siz, iyi niyetli değilsiniz.

ZEYİD ASLAN (Tokat) - Ne alakası var?!

K. KEMAL ANADOL (Devamla) - Hakkınızı kötüye kullanıyorsunuz; onu söylemek istiyorum ve sizin bu eyleminiz himaye görmemelidir Divan tarafından; söylediğim bu.

SALİH KAPUSUZ (Ankara) - Sayın Başkan, bir milletvekilinin nasıl konuşacağını siz daha iyi bilirsiniz!

K. KEMAL ANADOL (Devamla) - Sayın Başkan, ben, uyarımı tekrarlıyorum. Bu tür uygulamalarla Meclisin saygınlığına gölge düştüğüne inanıyorum ve Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Anadol.

MUHARREM DOĞAN (Mardin) - Sayın Başkan...

ÜMMET KANDOĞAN (Denizli) - Sayın Başkan, müsaadenizle...

BAŞKAN - Sayın Milletvekilimiz...

MUHARREM DOĞAN (Mardin) - Ben ona cevap vereceğim. Burada bırakmam...

BAŞKAN - Şimdi, efendim, sizin talebiniz, şahsınıza karşı bir milletvekilinin... Kendi aranızdaki tartışmayla ilgili. Zabıtlarınızı getirin; yani, İçtüzüğümüze göre böyle bir durumda kürsüden bir açıklama yapma durumu yok; ama, başka bir şekilde, siz, bir söz aldığınızda bu açıklamayı yapabilirsiniz.

MUHARREM DOĞAN (Mardin) - Rica ediyorum...

BAŞKAN - Yani, şu anda bir şey yapamayacağım; üzgünüm...

Sayın Kandoğan, sizin benden 69'a göre bir söz isteğiniz oldu.

ÜMMET KANDOĞAN (Denizli) - 63'e göre de oldu...

BAŞKAN - Hayır...

ÜMMET KANDOĞAN (Denizli) - 63'e göre de söz isteğim var ayrıca.

BAŞKAN - Efendim, daha önce, sataşıldığından bahisle bir söz isteğiniz oldu.

Şimdi, bu konuya bir açıklık getirmemiz lazım: Yazınızda diyorsunuz ki: "Benim Meclis çalışmalarını engellediğimden bahsetti."

ÜMMET KANDOĞAN (Denizli) - "Boş konuşup, laf üretip..."

BAŞKAN - Şimdi, değerli arkadaşlar, bu iş iktidar-muhalefet işi değil; Parlamento geleneği ve teamülleri işi ve siyaset anlayışımız işi. Eğer, bu kürsüde bir milletvekilimiz konuşurken, şu veya bu sebeple bir partiden bahseder ya da bir milletvekilimizin konuşma yahut fiillerinden, tavrından bahsederken eğer eleştiri sınırlarını aşmamışsa, bu, bir sataşma olarak kabul edilip, söz hakkı doğmaz; eğer, eleştiri sınırlarını aşmış da, hakikaten o milletvekilimizi inciteceği bir durum varsa, Başkan bunu takdir eder.

Bu bakımdan, sizin 69'a göre bu talebinizi eleştiri sınırları içerisinde görüyorum; ancak, 63'e göre talebinizi yerine getiriyorum.

63'e göre, biliyorsunuz, sadece Başkanlığın tavrıyla ilgili; başka bir konuya girmeyelim lütfen.

Buyurun.

ÜMMET KANDOĞAN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yüce Heyetinizi selamlıyorum.

Ben, öncelikle 69 uncu maddeyle ilgili bir söz talebinde bulunmuştum; ancak, kendi takdirinizle, bunun eleştirisi sınırları içerisinde kaldığını ifade etmenizi de kabul etmem mümkün değildir.

Ben, burada 150'ye yakın konuşma yapmışım. Bu konuşmalarımın tutanakları orta yerededir. Bu 150 konuşmada eleştirilerimin, önerilerimin, tavsiyelerimin olduğunu çok rahatlıkla görebilirsiniz.

Beni o şekilde itham eden milletvekilimize şunu söylemek istiyorum: Ben, Cumhurbaşkanımızdan geri dönen, Meclisçe kabul edilmiş kanunlarla ilgili olarak, burada, tamamıyla ilgili konuşmalarda bulundum. Bir tek kanunda yanıldım Cumhurbaşkanından geri dönmeye konusunda. Onun dışında, Sayın Cumhurbaşkanlığı tarafından geri gönderilen bütün kanunlarda bunun Cumhurbaşkanından geri döneceğini ifade ettim. Eğer, o ifadelerim, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu tarafından değerlendirilmiş olsaydı, Meclisimiz onlarca saati boşu boşuna harcamamış olurdu sayın Çankırı Milletvekilimiz. Meclisin nasıl meşgul edildiğinin en güzel örneği odur.

AHMET YENİ (Samsun) - Sayın Başkan, sizin tutumunuzla ilgili konuşuyor!..

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Lütfen, benim, biraz önceki, dışpolitikayla ilgili, Kıbrıs'la ilgili genel görüşme açılmasıyla ilgili yaptığım o konuşmayı dikkatle dinleseydiniz, ben orada şunu da söyledim: Geliniz, bunu Mecliste bir genel görüşmeye açalım, bu genel görüşmenin neticesinde de, bütün milletvekilleri olarak, 547 milletvekili olarak ortak bir karar alalım, hükümetimizin, iktidarımızın elini güçlendirelim ifadelerinde bulundum. Ben İktidarın bu ek protokolün imzalanma noktasında güçlü bir şekilde masaya oturması için, iktidar ve muhalefet el ele verelim dedim. Sayın Başbakanın demokratikleşmeyle ilgili sözleri karşısında da hangi konuda sıkıntınız varsa, geliniz, bunu Meclise getiriniz, Mecliste biz de muhalefet olarak elimizden gelen gayreti ve desteği gösterelim ve bu konuda da, memleketimizdeki demokratikleşmeyle ilgili, özgürlük alanlarıyla ilgili sınırlamaların ortadan kaldırılması noktasında destek olalım dedim. Eğer, siz, bu konuşmaları boş ve lüzumsuz olarak addediyorsanız...

ZEYİD ASLAN (Tokat) - Boş, boş...

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - ... bu kürsü her zaman müsaittir. Benim o konudaki konuşmalarımı eleştirirsiniz, yanlışlar varsa ortaya koyarsınız, doğrusu neyse onu söylersiniz ve bütün milletimiz de, bütün milletvekillerimiz de sizin konuşmalarınız ile benim konuşmalarımı yan yana koyar, değerlendirir; hangisinin doğru, hangisinin yanlış olduğu kararını milletimiz verir.

Bana bu açıklama fırsatını verdiği için de Sayın Başkanıma teşekkür ediyorum.

Ayrıca, bugün, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu önerisinin, İçtüzüğü'nün nasıl suiistimal edildiğinin güzel bir örneği olarak karşımızda durduğunu da büyük bir üzüntüyle müşahede ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bakınız, bunlar nasıl dolduruluyor, biliyor musunuz; Danışma Kurulu toplantısı devam edip, o salonda, o odada oturulurken dolduruluyor bunlar sayın milletvekilleri.

Niye muhalefetin söz hakkını kısıtlıyorsunuz? Niçin muhalefetin en tabii hakkı olan eleştiri hakkını muhalefetin elinden almaya çalışıyorsunuz?

AHMET YENİ (Samsun) - Hangi parti adına konuşuyorsunuz?!

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Ben, sayın milletvekilimizi de dinledim, bu, Cuma, cumartesi çalışmasıyla ilgili görüşlerini söylüyor.

Ben iddia ediyorum... Bakınız, daha demin, Meclis açılırken, daha ilk anda 15 kişi vardı, karar yetersayısı olmadığı için Meclis ara vermek durumunda kaldı. Geçmişte, bakınız, elimde rakam da var...

ZEYİD ASLAN (Tokat) - Ne alakası var!

Sayın Başkan, konuyla ne alakası var!

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Elimde rakam da var; tam 104 kez karar yetersayısı bulunamamış bu Mecliste, değerli milletvekilleri, 104 kez.

Onun için, cuma, cumartesi, pazartesi... Ben, Meclise en fazla devam eden milletvekiliyim...

BAŞKAN - Sayın Kandoğan...

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Cuma da buradayım, cumartesi de buradayım, pazartesi de buradayım; ama, bu sıralar...

BAŞKAN - Sayın Kandoğan, bir dakikanızı rica ediyorum.

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - ...bu sıralar lütfen dolu olsun. Madem ki millet için, memleket için önemli konular...

ZEYİD ASLAN (Tokat) - Ne alakası var!

BAŞKAN - Sayın Kandoğan...

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Toparlıyorum, son cümlem.

BAŞKAN - Bir dakika efendim, ben bir şey söyleyeceğim size.

Sayın Kandoğan, siz, usul hakkında, benim tutumumla ilgili söz aldınız; siz başka şeylerden bahsediyorsunuz. Benimle ilgili konuşun, Başkanlıkla ilgili...

ÜMMET KANDOĞAN (Devamla) - Peki.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, 63'e göre, aleyhte; yani, usul hakkında, Başkanlığın tutumunun aleyhinde, iki arkadaşımız söz aldı.

Şimdi, yine, bu maddeye göre, iki milletvekilimize de lehte söz verme imkânımız var.

Sayın Muharrem Doğan, lehte mi söz istiyorsunuz efendim?

MUHARREM DOĞAN (Mardin) - Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN - Lehte söz istiyorsunuz.

Başka söz isteyen var mı?.. Yok.

Sayın Doğan, yalnız, herhangi bir satışmaya meydan vermeyelim, benim tutumumla ilgili düşüncelerinizi aktarın; lehte söz aldınız tabii ki.

Buyurun.

MUHARREM DOĞAN (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, otuzbir aydır, birlikte, bu Yüce Parlamentonun çatısı altında, kardeş gibi, Türkiye'nin sorunları, geleceğimizin teminatı olan işsiz gençlerimizin geleceği için hizmet sunuyoruz; yeni siyaset için, yeni Türkiye için hizmet veriyoruz.

Bu çatı altında hepimiz kardeşiz; ama, biraz evvel Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili Sayın Haluk Koç'un bana hakaret etmesi, ağır söz söylemesi beni derinden üzmüştür. Bilhassa siyasete bilimsel bir boyut taşımak üzere hizmet sunduğumuz bu milletvekillerimiz...(CHP sıralarından gürültüler)

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Sayın Başkan, tutumunuzla mı ilgili bu konuşma?!

BAŞKAN - Sayın Doğan, siz konuya gelir misiniz.

MUHARREM DOĞAN (Devamla) - Geleceğim efendim.

İSMET ATALAY (İstanbul) - Sayın Başkan, lehte mi konuşuyor?

BAŞKAN - Efendim, rica ederim...

MUHARREM DOĞAN (Devamla) - Sayın Grup Başkanvekili, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Sayın Salih Kapusuz Beye sataşırken, ben de, oradan, usulüne uygun olarak "uzlaşmayı birlikte yapıyorsunuz" dedim. Bana, oradan "sus ulan, terbiyesiz" dedi. Ben, bu kelimeyi kendisine yakıştıramıyorum.

BAŞKAN - Sayın Doğan, o, zabıtlarda vardır. Siz, o konuyu...

MUHARREM DOĞAN (Devamla) - Bir milletvekilinin, böyle bir kardeşine, böyle bir söz söylemesi karşısında, lütfen, buraya gelsin, özür dilesin. (AK Parti sıralarından alkışlar) Aksi halde, bir profesör arkadaşımız olarak, böyle bir hizmet sunmasına karşı... (CHP sıralarından gürültüler)

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Sayın Başkan, bu İçtüzüğün hangi maddesine giriyor?

UFUK ÖZKAN (Manisa) - Sayın Başkan, bu nedir böyle?!

ZEYİD ASLAN (Tokat) - Sen de alakasız konuşuyorsun!

UFUK ÖZKAN (Manisa) - Ne bağırıp duruyorsun!

BAŞKAN - Arkadaşlar...

Sayın Doğan, siz, buyurun, konuşmanızı gayet seviyeli bir şekilde yapıyorsunuz; tamamlayın; maksat hâsıl olmuştur. (CHP sıralarından gürültüler)

UFUK ÖZKAN (Manisa) - Ne bağırıyorsun?!.. Meclisin çalışmasını sen engelliyorsun. Ayıp! Sen de çık konuş.

MEHMET SEMERCİ (Aydın) - Senin kadar pislik yok burada...

BAŞKAN - Sayın Doğan, siz cümlelerinizi tamamlayın efendim.

Buyurun. (CHP sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar...

MUHARREM DOĞAN (Devamla) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum. Benim ailemden aldığım terbiye icabı ve bana gösterdiğiniz bu ilgiden dolayı teşekkür ediyorum. Sayın Grup Başkanvekilimizin buraya gelip, özür dilemesini bekliyorum. Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum, Yüce Heyetinize saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Doğan.

Konuşmalar tamamlanmıştır.

VI. - ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- Genel Kurulun çalışma gün ve saatleri ile gündemdeki sıralamanın yeniden düzenlenmesine ilişkin AK Parti Grubu önerisi (Devam)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun, İçtüzüğün 19 uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir. (Gürültüler)

KEMAL ANADOL (İzmir) - Sayın Başkan, aleyhte konuşan, kabul oyu kullandı, zabıtlara geçsin diye söylüyorum. Hani aleyhte konuşuyordun?! (Gürültüler)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, birleşime 5 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.50

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.03

BAŞKAN: Başkanvekili İsmail ALPTEKİN**KÂTİP ÜYELER: Yaşar TÜZÜN (Bilecik), Mehmet DANIŞ (Çanakkale)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 115 inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince, sözlü soru önermelerini görüşmüyor ve gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına devam ediyoruz.

V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

2.- *Çanakkale Milletvekilleri Mehmet Daniş ve İbrahim Köşdere'nin; Gelibolu Yarımadası Tarihi Millî Parkı Kanununa Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Kamu İhale Kanununa Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/212) (S. Sayısı: 305)*

BAŞKAN - 1 inci sırada yer alan kanun teklifinin geri alınan maddeleriyle ilgili komisyon raporu gelmediğinden, teklifin görüşmelerini erteliyoruz.

2 nci sırada yer alan, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Plan ve Bütçe Komisyonları raporlarının görüşmelerine başlıyoruz.

3.- *Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/995) (S. Sayısı: 940) (x)*

BAŞKAN - Komisyon?.. Yerinde.

Hükümet?.. Yerinde.

Komisyon raporu 940 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde, AK Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Mustafa Tuna.

Buyurun Sayın Tuna.

Süreniz 20 dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA TUNA (Ankara) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; 940 sıra sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı üzerinde Grubum adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dünyada olduğu gibi, ülkemizde de havacılık, kültürel faaliyetlerin yanı sıra uluslararası ticaretin ve turizmin gelişmesinde öncü rolünü korumaktadır.

Sivil havacılığın sınırlarının olmaması ve uluslararası bir özellik arz etmesi, havacılığın, uluslararası standartlara uygun olarak yapılmasını zorunlu hale getirmektedir. Bu sebeple, uygulamalarda, millî mevzuatımıza ilave olarak uluslararası mevzuata uyum da gerekmektedir.

Dünyada sivil havacılık, devletlerin tamamına yakınının taraf olduğu, 1945 yılında imzalanan Chicago Konvansiyonuyla düzenlenmektedir. 18 ayrı konuda kural ve standart getiren bu atlaşmayla, uluslararası sivil havacılık hizmetleri yürütülmektedir.

(x) 940 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, ülkemizdeki havacılık faaliyetlerinin düzenlenmesinden ve denetiminden sorumlu bir kuruluş olarak 14 Ekim 1983 tarih ve 2920 sayılı Kanunla birlikte yasal bir çerçeveye oturtulmuştur. Son dönemlerde hükümetimiz tarafından sivil havacılık alanında uygulanan politikalar meyvelerini vermeye başlamış ve sivil havacılık alanında meydana gelen ani ve geniş çaplı ilerlemelerin, sağlıklı bir büyümeyle turizme ve dolayısıyla ülke ekonomisine katkılarının daha da artırılmasına çalışılmaktadır.

Bu sayede, ülkemizin turizmde hedeflediği gelirlere rahat bir şekilde ulaşılacak ve sahip olduğu rekabet gücüyle de, rakip konumundaki diğer ülkelere karşı daha güçlü bir konuma gelerek pazar payını artırabilecektir. Ülkemiz için oldukça önemli olan sivil havacılık, otuzdan fazla alt sektörü de desteklemektedir.

Başta, Sayın Başbakanımız olmak üzere hükümetimizin büyük desteği ve özellikle "her Türk vatandaş hayatında en az bir defa uçağa binecektir" sloganıyla yola çıkan Ulaştırma Bakanımız Sayın Binali Yıldırım'ın sektöre verdiği önem ve destekler hızla amacına ulaşmaktadır. Bunu rakamlarla ifade edersek, havaalanlarımızda hizmet verilen yolcular bakımından 2003 ve 2004 yılı sonu itibariyle mukayese yapıldığında, içhatlarda yüzde 57, dışhatlarda yüzde 28, toplamda da yüzde 30,7'lik bir artış gerçekleştiği görülmektedir.

Geçtiğimiz son on yıllık döneme bakıldığında, Sivil Havacılık Teşkilâtının yeniden yapılandırılması amacıyla çeşitli girişimlerde bulunmuş olmasına rağmen, maalesef, bir sonuç alınamamıştır. Görüşülmekte olan bu tasarının yasallaşması, sivil havacılık alanındaki sorunların çözümü yönünde atılmış en önemli adım olacaktır. Konunun uluslararası boyutuna bakıldığında önemli daha net anlaşılabilir.

Sivil havacılık alanında ülkemiz, bugün itibariyle, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı, Avrupa Sivil Havacılık Konferansı, Avrupa Havacılık Otoriteleri Birliği ve Avrupa Seyrüsefer Güvenlik Teşkilâtına üye konumundadır. Üyesi olunan bu uluslararası teşkilâtlar tarafından belirlenen ve uygulanması üyelikten kaynaklanan bazı sorumluluklar olduğu da aşikârdır. Bu bağlamda en önemli sorumluluk, üye devletin sivil havacılık teşkilâtının uçuş emniyetini sağlamak ve sivil havacılık sektörünün belirlenen standartlara uyumunu kontrol ederek sürekli bir gözetim görevini yerine getirmesidir. Söz konusu uluslararası kuruluşlar, bünyelerinde oluşturdukları çeşitli organlarla, üye ülkelere periyodik olarak denetimler yaparak, denetim sonuçlarını diğer üye devletlerle paylaşmaktadırlar. Bu durum, tüm üyelerin sorumluluklarını hangi ölçüde yerine getirdiklerini, imkân ve kabiliyetlerinin yeterli olup olmadığı hakkında şeffaf bir görüntü vermektedir. Bu alandaki sonuçların tartışılabilir olması bile, ülkemiz taşıyıcılarının Sivil Havacılık Teşkilâtı tarafından yeterince denetlenmediği ve bu sebeple uçuş emniyet gözetiminin ülkemizde tam olarak yapılamadığı gibi, hiç de istenmeyen sorunları beraberinde getirecektir.

Bu tasarıyla, ülkemiz sivil havacılık faaliyetlerinin düzenlenmesinde yaşanan sorun ve eksikliklerin giderilmesi amacıyla, gelişmiş ülkelerde kurulmuş bulunan sivil havacılık otoritelerine benzer bir yapıda, üyesi olduğumuz uluslararası sivil havacılık teşkilâtları tarafından da öngörülen yapıyı sağlamak üzere, teknik ve idarî konularda karar alabilme yetkisine sahip ve malî özerkliği olan, bağımsız yeni bir sivil havacılık teşkilâtının kurulması amaçlanmaktadır. Bu sebeple, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün mevcut yapısının hem uçuş emniyeti gibi son derece hayati bir konudaki ülkemiz sorumluluğunun yerine getirilmesi hem de turizm açısından sahip olduğu tartışmasız önemi sebebiyle, ülke ekonomisine katkısının artırılmasında vazgeçilmez önemi bulunan sivil havacılık sektörümüzde düzenleme, denetim ve gözetim ile yaptırım yetkisine sahip bir teşkilâta dönüştürülmesinde zaruret hâsıl olmuştur. Ayrıca, bu sayede, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün en öncelikli görevi olan uçuş emniyetinin uluslararası standartlara uygun olarak sağlanması ve ülkemiz sivil havacılık sektörünün sorunlarının çözüme kavuşturulabilme süreci de hızlandırılmış olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi de bu tasarının getirdiklerinden biraz bahsetmek istiyorum. Gelişmiş ülkelerde olduğu gibi tüzelkişiliğe sahip bir sivil havacılık teşkilatı kurulacaktır. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünde görev alacak teknik ve denetici uzman personelin özlük haklarının iyileştirilmesi sağlanmış olacak, bu suretle, halen mümkün olmayan uzman ve yetişmiş personelin istihdamına imkân sağlanacaktır. Son dönemde sivil havacılık sektöründeki büyümeye paralel olarak öngörülen yıllık yaklaşık yüzde 7'lik büyümenin, sağlıklı ve kurallara uygun olarak gerçekleşmesi de sağlanacaktır. Uzmanlık ve özel meslekî bilgi gerektiren konularda, ihtiyaç duyulması halinde yabancı personel istihdamı da mümkün olacaktır. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün ihtiyaç duyduğu ve gerekli görülen durumlarda hizmet almasına imkân tanınacak ve sistemin önünün açılması sağlanacaktır. Teknik denetici olarak görevlendirilen personelin yetkilendirilmesine imkân sağlanarak uluslararası denetimlerde önemle üstünde durulan bir eksiklik giderilmiş olacaktır. Ayrıca, bu personelin özlük hakları belirlenerek güvence altına alınacak ve istihdamının sürekliliği sağlanacaktır. Bu suretle, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün sivil havacılık teşkilatları tarafından üstlenilen denetim görevinin uluslararası standartlara uygun olarak yapılabilmesi için gerekli olan 8 kritere sahip olmasına da imkân tanınmış olacaktır. Ülkemiz sivil havacılığının sağlıklı ve emniyetli büyümesinin garantisi olarak bölgemizde önder rol üstlenmesi ve uluslararası alanda hak ettiği yeri almasına yardımcı olacak bu girişimle, hava taşıma işletmelerimizin uluslararası alandaki rekabet gücünü de artıracak, aynı zamanda bir prestij kaynağı da olacaktır.

Şu anda görüşmekte olduğumuz tasarı, bahsettiğim nedenlerle, dünyadaki sosyoekonomik gelişmelerde lokomotif görevi bulunan havacılık endüstrisinin hak ettiği yeri bulması bakımından da son derece önemlidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu duygu ve düşüncelerle, görüşülmekte olan tasarının arzu edilen bu hedeflere ulaşılması temennisiyle, ülkemiz için hayırlı olmasını diler, emeği geçenlere teşekkür eder; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlarım. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Tuna.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Aydın Milletvekili Sayın Mesut Özakan; buyurun.

CHP GRUBU ADINA MEHMET MESUT ÖZAKCAN (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 940 sıra sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısıyla ilgili olarak, tasarının tümü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1983 yılında 2920 sayılı Sivil Havacılık Kanununun yürürlüğe girmesiyle, Türk sivil havacılık faaliyetlerinde önemli bir dönüşüm süreci başlamıştır. Havayolu trafiği ciddi boyutlarda artmış, yeni havayolu işletmeleri ve havaalanları kurulmuş, genel havacılık faaliyetleri canlanmış ve havacılıkla ilgili eğitim kurumları açılmıştır. Ancak, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bu gelişmelerin gerisinde kalmıştır. Bu durum, sivil havacılığımızı olumsuz yönde etkilemiştir.

Havacılık faaliyetlerinde en önemli unsur, uçuş ve yer emniyetinin sağlanmasını güçlendirmektir. Sivil havacılık faaliyetlerinde emniyetin sağlanabilmesi amacıyla gerekli önlemlerin alınması bir zorunluluktur.

Nitekim, Uluslararası Havayolu Pilotları Derneği Başkanının yaptığı açıklamada "dünya sivil havacılık sistemi bugünkü altyapısını ve emniyet kültürünü değiştirmemesi halinde, 2005 yılından sonra her hafta büyük bir kaza meydana gelebilecektir" denilmektedir.

Diğer yandan, 11 Eylül 2001 tarihinde Amerika Birleşik Devletlerinde yaşanan terörist saldırılar, havacılık güvenliğinin uçuş emniyetini ne denli tehdit ettiğinin göstergesidir.

Değerli milletvekilleri, tasarının genel gerekçesinde "ülkemizce taraf olunan uluslararası anlaşmalar çerçevesinde, yabancı ülkelerle ilişkiler, bu ülkelerin hava taşıyıcılarının ticarî hak ile uçuş

faaliyetlerinin belirlenmesi ve denetlenmesi ile ülkemiz hava taşıyıcılarının ve havacılık şirketlerinin kurulması, havacılık standartlarının belirlenmesi ve hepsinden önemlisi uçuş emniyetinin yeterli düzeyde sağlanmasına ilişkin faaliyetler, Ulaştırma Bakanlığı ana hizmet birimlerinden birisi olan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

Sivil havacılığın sağlıklı gelişiminin sağlanması ve sivil havacılık faaliyetlerinin emniyetli bir şekilde yürütülebilmesi için, düzenleme ve denetim görevini etkin biçimde yerine getirebilecek teşhisat, personel ve idari yapıya sahip merkezî bir sivil havacılık otoritesi oluşturulması, günümüz ihtiyaçları karşısında bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır" denilmektedir.

Ayrıca, yine, tasarımın genel gerekçesinde "dünyada yaşanan gelişmeler karşısında ülkemizde de sivil havacılık hizmetlerinin daha etkin ve güvenli bir ortamda verilebilmesi amacıyla, kamu tüzelkişiliğini haiz özel bütçeli olarak Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün yeniden teşkilatlanması amacıyla bu tasarı hazırlanmıştır" denilmektedir.

Genel gerekçede bahsedilen hususlar ve sorunların, yalnız günümüzün değil, uzun zamandan bugüne kadar devam eden sorunlar olduğu bilinmektedir. Nitekim, sorunların tespiti ve çözüm yollarının araştırıldığı, tartışıldığı havacılık şûraları ve sempozyumları düzenlenmiştir.

Ayrıca, Yedinci ve Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planları Havacılık Özel İhtisas Komisyonlarında sektörün sorunları tespit edilmiştir, çözüm önerileri dile getirilmiştir. Bunlarla ilgili her türlü bilgi, gerek Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planında, gerekse şûra sonuç bildirimlerinde yer almaktadır.

Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı özel ihtisas komisyonları havayolu altkomisyon raporunda, ulaştırma sektörünün önemli bir alt sektörünün sivil havacılık olduğu bilinmektedir. Nitekim, sivil havacılıkta yaşanan sorunlar ve bu sorunlarla ilgili çözüm, sektörü, faaliyet konusu, faaliyeti yürüten kamu ve özel kurum ve kuruluşlar, kullanılan yüksek teknoloji ürünü araçlar, donanım, özel altyapı ve haberleşme sistemleri, nitelikli insan gücü, hizmet verilen insanlar, ulusal ve uluslararası özelliğe sahip kurallar ve mevzuat konularının oluşturduğu önemli bir sistemdir.

Yine, genel gerekçede "bütün bu özellikleri taşıması nedeniyle, havayolu ulaştırma sektörünün bir bütün olarak ele alınması kaçınılmazdır. Sektöre bu şekilde bakılmadığı sürece, gereksiz altyapı, geciken yatırımlar, ihtiyaca cevap veremeyen yasal düzenleme ve örgütlenme gibi sorunlarla karşı karşıya gelinecektir" denilerek, sektörün kompleks bir yapıya sahip olduğu ve sorunların çözümününün de, genel politikaların doğru belirlenmesine sıkı sıkıya bağlı olduğu gerçeğinin altı çizilmektedir.

Ancak, plan ve programlar ile yapılan uygulamalar arasındaki ilişkilerde de, ne yazık ki, ülkemizde istikrarsızlık rekorları kırıldığından, yapılan doğru tespitlerle, pratikte uygulanması gereken doğru hedeflerin ilişkisi kopmaktadır. Sivil havacılık uluslararası bir sektördür ve uluslararası uçuş operasyonunu gerektiren sistematiği nedeniyle uluslararası kurallara bağlı dinamik bir sektördür. Ayrıca, hizmet sektörü olması nedeniyle, insanın tam merkezde olduğu bir sektördür. Bu merkezde olma, hem sektör çalışanları hem de tam güvenlik isteyen yolcular için gereklidir.

Sektörün diğer bir önemli özelliği, uluslararası rekabetin en yoğun yaşandığı stratejik bir sektör olması, devletlerin ulusal sivil havacılık menfaatlarını en üst düzeyde gözeterek politikalarını belirlemesidir.

Değerli milletvekilleri, 2-3-4 Kasım 1998 tarihlerinde Birinci Yüksek Havacılık Şûrası gerçekleştirilmiştir. Şûra sonuç bildirgesinin 1 inci maddesinde "havacılığın uluslararası bir karakter taşıması nedeniyle, globalleşen dünyada uçuş emniyetinin en üst seviyede temini bakımından, ülkemiz havacılığının uluslararası uygulamalarla tam bir paralelliğin sağlanması esastır" denilmektedir. Yine, sonuç bildirgesinin 3 üncü maddesinde "kurulması önerilen bu yeni özel statülü sivil havacılık yönetimi ile bağlı bulunduğu bakanlık makamı arasında, gerek strateji belirlemede gerekse belirlenen stratejilerini ve hükümet politikalarını hayata geçirmede, ülke genelinde eşgüdümü sağlama ve bunu kurumsallaştırma fonksiyonunu yerine getirebilecek ve aynı zamanda, sivil

havacılık otoritesini denetleyebilecek, kamu ve özel sektörün eşit ağırlıklı temsil edildiği havacılık yüksek kurulunun oluşturulması uygun bulunmuştur" ifadesi de yer almaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 57 nci hükümet döneminde, Sivil Havacılık Kurumu Kanunu Tasarısı hazırlanmış ve bu tasarıyla ilgili olarak, Başbakanlık nezdinde icra kurulu oluşturulmuştur. Hazırlanan tasarı Türkiye Büyük Millet Meclisine havale edilmiştir. O dönem hazırlanan tasarı kadük olmuştur. O kanun tasarısı hazırlanırken, sektör temsilcilerinin, akademik çevrelerin, sivil toplum kuruluşlarının görüşleri alınarak hazırlanması bakımından çok ciddi bir çalışma yapıldığı anlaşılıyor. O yasa, hem içeriğinin sektörün sorunlarını kapsayıcı çözümler taşıması hem de katılımcı demokrasi anlayışı bakımından değer ifade ediyordu. AKP İktidarının, 22 nci Dönem başından beri, her şeyi biz biliriz tarzında ortaya koyduğu yönetim anlayışıyla taban tabana zıt, bir o kadar da demokratik sayılabirdi.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti tarihinde hiçbir zaman keşfedilemeyen, üstün yetenekli İstanbul Belediyesi kökenli belediye bürokratları AKP İktidarı döneminde keşfedildi ve bürokrasi, hiçbir dönemde olmadığı kadar siyasallaştırıldı. Amaç, hizmetten ziyade, devlette köşe başı tutma anlayışına dönüştü. Arkadaşlarımız belediyeçi olunca, İstanbul'da imar uygulaması yapar gibi bürokrasiyi parsellediler. Tabii, boğaz gören parseller de Sayın Başbakanının kadim dostlarına düştü. Bu üstün yetenekli(!) belediyeçilerimiz, liyakat kuralları ve devlet gelenekleri hiçe sayılarak bir yerlere atandı. Atandı da ne oldu; bakin, hafızalarımızı tazeleyeyim; bu üstün yetenekler(!) işbaşına gelince trenler çarpışmaya, literatüre Sayın Bakanın soktuğu hızlandırılmış trenler raydan çıkıp devrilmeye başladı. Bu tarz örnekleri çoğaltmamız mümkün.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak sizi ve hükümetinizi bu kürsüden bir kez daha uyarıyoruz. Bakınız, bu tasarı hazırlanırken de işi bilenlerin görüş ve önerileri gözönünde bulundurulmamış, yine, yetenekli belediyeçi arkadaşlarımız kendi başlarına bir hazırlık yapmışlardır. Gelin, bu tasarıyı, ihtiyaçları karşılayacak -sektör çalışanlarını işin mutfağına alarak -dört başı mamur bir kanun tasarısına dönüştürelim. Bunu yapıp yapmamak, elbette, siyasî bir tercihtir; ama, sonuçları açısından bakıldığında, acı olaylar cereyan ettiğinde işin boyutu değişmekte, toplumsal bir hal almaktadır. "Hızlandırılmış tren olmaz" dediler, "altyapı buna uygun değil" dediler; dinlemediniz. Kim dedi; hayatını bu işi yaparak kazananların örgütlü olduğu sendikalar söyledi. Kim söyledi; bilim adamlarımız söyledi; ama, dinlemediniz. Şimdi de biz söylüyoruz, sektör çalışanları söylüyor, "57 nci hükümetin tasarısı bile bundan daha sağlıklıydı" diyor. Yine, bu söylenenler dikkate alınmıyor. Umut ediyorum, demiryollarındaki benzer bir akıbeti sivil havacılık sektöründe yaşamayız.

Değerli milletvekilleri, bu getirilen tasarıda, sektör temsilcilerinin, Türkiye Özel Sektör Havayolu İşletmeleri Derneğinin, Türkiye Havayolu Pilotları Derneği, Türkiye Hava Trafik Kontrolörleri Derneği, Hava Enformasyon Derneği, Hava Trafik Güvenlik Elemanları Derneği, Uçak Teknisyenleri Derneği gibi derneklerin, ilgili işkolunda örgütlü sendikaların görüşlerinin alınmadığını; hatta, en önemlisi, bu sektörde eğitim veren Anadolu Üniversitesi Sivil Havacılık Yüksekokulunun ve diğer akademik çevrelerin görüşlerinin alınmadığını görüyoruz. Bu kesimin görüşlerinin alınmadığı bir yasa tasarısı Plan ve Bütçe Komisyonuna geldiğinde, Cumhuriyet Halk Partisine mensup komisyon üyeleri olarak, tasarının önemine istinaden altkomisyona havale edilmesi yönünde önergemiz olmuştur; maalesef, bu önergemiz, Sayın Bakan tarafından "tasarının hemen yasalaşması gerekiyor; AB'ye uyum için bu gerekli" denilerek ve AKP'li komisyon üyelerinin de katılımıyla reddedilmiştir. Üzülerek ifade ediyorum ki, bu tasarı da, Avrupa Birliğinin siparişi olduğu için aceleyle hazırlanmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, hiçbir dönemde, böylesine, fason imalat yapar gibi çalıştırılmamıştır. Yalnız, bu tasarı, AB'ye uyum için değil, aynı zamanda, sözlerimin başında da ifade ettiğim gibi, uluslararası uyumun sağlanabilmesi için önemli olduğuna inandığımızdan ve benzer teşkilât tasarılarında da olduğu gibi, altkomisyonda daha geniş, kapsamlı tartışılmasını talep etmiştik.

Değerli milletvekilleri, tasarı, AKP İktidarınca getirilen birçok yasada olduğu gibi, yap boz haline getirilip çeşitli gerekçelerle tekrar Meclisin gündemine getirilemez diyemiyorum, Türk Ceza Kanununda da olduğu gibi, diğer birçok tasarıda da olduğu gibi; çünkü, bu tasarı, sivil havacılık sektörünün sorunlarının çözümüne yönelik bir tasarı olmaktan çok uzaktır ve ileride değişikliğe ihtiyaç duyulacaktır. Tasarıyla getirilen tek farklılık, bugünkü yapı ve işleyişten farklı olarak özel bütçeli olma durumudur. Oysa, sivil havacılığın sorunlarının çözümüne yönelik olarak getirildiği söylenen bu tasarıyla sivil havacılık otoritesinin özerkliği sağlanamamıştır. Bu haliyle, Ulaştırma Bakanlığına bağlı olarak devam etmesi söz konusudur. Oysa, ülkemizin, kamu tüzelkişiliğini haiz, idarî ve malî özerkliğe sahip bir Türk sivil havacılık otoritesine ihtiyacı vardır. Nitekim, Türkiye'de bu tür kuruluşların ilgili sektörleri düzenlemelerine sıkça rastlanmaktadır; Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ile Sermaye Piyasası Kurumu gibi, EPDK gibi. Türkiye için sivil havacılık otoritesinin günümüz şart ve gereklerine uygun bir yapıya kavuşturulabilmesi için, bu konuda dünyadaki temel eğilimleri belirlemek amacıyla gelişmiş ülkelerin organizasyon yapıları incelendiğinde bunu görmek mümkün olacaktır.

Sivil havacılık otoritelerinin bir yönetim kurulu tarafından yönetilmelerinin son yılların bir eğilimi olduğu sektörün ilgililerince düşünülmekte ve bu seçimin çoğunlukla yeniden yapılanma süreçleri sırasında ortaya çıktığı görülmektedir.

Sivil havacılık konusunda ileri ve önder durumdaki ülkelerde sivil havacılık yönetimi özerk yapıdadır; örneğin, Amerika Birleşik Devletlerinde Federal Havacılık İdaresi, İngiltere'de Sivil Havacılık Otoritesi gibi. Avustralya, Yeni Zelanda, Güney Afrika, İrlanda, İtalya gibi ülkelerin sivil havacılık organizasyonlarına baktığımızda, bir yönetim kurulu tarafından yönetildikleri dikkat çekmektedir. Dünyadaki mevcut gelişmelere paralel olarak kurulan ve Türkiye için önem taşıyan Avrupa Havacılık Otoriteleri Birliği de bir yönetim kurulu tarafından yönetilmektedir.

Yönetim kurulu üyeleri, sivil havacılık sektöründe görev almış, sistemi çok iyi tanıyan, tecrübeli ve profesyonel kişilerden seçilmektedir. Bu yönetim şekli, sivil havacılığın farklı faaliyet konularında uzman kişileri bir araya getirmektedir. Böylece, yönetimin işlevleri, tek bir bakış açısı yerine, sistemin tamamını kapsayacak biçimde yürütülmektedir. Başka bir örnek vermek gerekirse, Avustralya Hükümeti, sivil havacılık otoritesini, Türkiye'deki şart ve gerekliliklere benzer sebeplerle, 1995 yılında yeniden yapılandırmaya başlamıştır ve süreç hâlâ devam etmektedir.

Getirilen yenilikler, Türk sivil havacılık sistemi içinde yer alan kurum ve kuruluşların değişik istekleriyle örtüşmektedir. Avustralya Hükümeti tarafından sivil havacılık otoritesini yeniden yapılandırmak amacıyla belirlenen vizyonun temelinde, havacılıkla ilgili olay ve kaza oranını en az seviyeye indirmek, uluslararası standartlarla uyumlu basit ve kolayca anlaşılır bir düzenleyici sistem yaratmak amaçlanmıştır. Bu amaçla, söz konusu vizyona ulaştıracak stratejiler çerçevesinde, yaptığı reformlardan en önemlisi "Havacılık Emniyet Forumu" adı altında bir danışma kurumunu devreye sokması olmuştur. Bu ya da başka diğer gelişmiş ülkelerin sivil havacılık yönetimiyle ilgili bölümlerinin benzer bir yapıda olduğunu biraz araştırılırsa görmek mümkün olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde sivil havacılık faaliyetlerinin düzenlenmesinden Ulaştırma Bakanlığı sorumludur. Bakanlık adına, bu görevler, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Bununla birlikte, sivil havacılık faaliyetlerinin düzenlenmesi kapsamındaki bazı konular, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü, Demiryolları, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü, İçişleri Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı gibi birimler arasında dağılmaktadır. Bu durum, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün Ulaştırma Bakanlığı adına düzenleyici otoritesinin yeterince kullanılmamasına neden olmaktadır. Ayrıca, Türk sivil havacılık sisteminin gelişimine yönelik bir devlet politikasının şu ana kadar oluşturulmamış olması, sivil havacılık alanında faaliyet gösteren kuruluşlar arasındaki eşgüdümün sağlanmasını engellemektedir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, yürütmekte olduğu görevlerinden kural koyma, denetleme ve yaptırım uygulama gibi uçuş emniyetiyle doğrudan ilgili teknik konularda ve lisanslandırmada özerk davranabilmeli ve havacılığın gerektirdiği hız ve esneklikte karar alabilmeli ve uygulayabilmelidir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü üst yönetiminde sivil havacılık sistemini çok iyi tanıyan, yeterince bilgili, tecrübeli kişilerin görev alması kurumun başarısı için son derece önemlidir. Aynı zamanda, kurum yöneticilerinin görevde süreklilik göstermeleri de başarıyı beraberinde getirecektir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünde birçok teknik konu uzmanlaşma gerektirirken, kısıtlı personel kullanımı, uzmanlaşma yerine pek çok işi bir arada yapabilme zorunluluğunu önplana çıkarılmaktadır. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bünyesindeki az sayıda personel çeşitli olanaksızlıklara rağmen büyük bir özveriyle verilen görevleri yerine getirmeye çalışmaktadır; ancak, bu durum, personelin iş yoğunluğu nedeniyle uluslararası faaliyetleri takip etmesini ve havacılıktaki hızlı gelişmeye ayak uydurmasını engellemektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hava taşımacılığı hızlı bir şekilde gelişen ve 2001 yılı itibarıyla Avrupa Havacılık Otoriteleri Birliğine üye olan Türkiye'nin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın efendim.

MEHMET MESUT ÖZAKCAN (Devamla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

...ülkemiz çıkarları doğrultusunda Türk sivil havacılığına yön verecek, uluslararası sorumlulukları yerine getirecek, yalnız özel bütçeli olmakla kalmayıp, gerek idarî gerek malî yönden özerk bir sivil havacılık otoritesine ihtiyacımız vardır; ancak, bu şekilde, hava taşımacılığı ve özellikle havaalanı yapımıyla ilgili yatırım kararlarının siyasi değil, bilimsel gerçeklere dayandırılması, yeterli uzman personelin istihdam edilebilmesi sayesinde, ulusal çıkarlarımıza ve günün koşullarına uygun, dünyada ve sivil havacılık faaliyetlerinde ortaya çıkan gelişmelere yanıt verecek gerekli düzenleme ve yönetmeliklerin kısa bir zamanda çıkarılması, sektörde faaliyet gösteren kamu veya özel kurum ve kuruluşlar arasında eşgüdümün sağlanması, Türk sivil havacılığının uluslararası platformda daha iyi temsil edilmesi ve alınacak kararlarda söz sahibi olması mümkün olabilecektir.

Tasarının hayırlı olmasını dileyerek, Yüce Meclise saygılarımı sunuyor, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Özakcan.

Sayın milletvekilleri, tasarının tümü üzerinde şahısları adına söz istekleri var.

İstanbul Milletvekili Sayın İnci Özdemir; buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

İNCİ ÖZDEMİR (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 940 sıra sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısında şahsım adına söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Dünyanın her bölgesinde ülkelerin sosyoekonomik gelişmelerinde lokomotif görevi havacılık endüstrisinin olmuştur. Dünya çapında 30 000 000 kişiye istihdam yaratmış ve yıllık cirosu 400 milyar doları hava taşımacılığı olmak üzere 2 trilyon dolara yaklaşmıştır. Yine, dünyada yılda 2 milyara yakın yolcu iş ve gezi maksadıyla havayolunu tercih ederek uçmaktadır. Dünya çapında yapılan üretimin yüzde 40'ı hava taşımacılığıyla yerine ulaşmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bilindiği gibi havacılık sektörü diğer sektörlerle göre daha hızlı ve daha yüksek teknolojinin kullanıldığı bir sektördür. Havacılığın bu özelliği gerek kural koyucu olarak sivil havacılık teşkilatlarını gerekse de hava taşıyıcıları arasında yakın işbirliğini kaçınılmaz kılmaktadır.

Dünyada sivil havacılık, temel olarak bugün tamamına yakın dünya devletlerinin taraf olduğu 1945 yılında imzalanan Şikago Konvansiyonuyla düzenlenmektedir. Onsekiz ayrı konuda, personel lisansları, havacılık kuralları, uluslararası hava seyrüseferi için havacılık meteorolojisi, havacılık haritaları, hava- yer haberleşmesinde kullanılan ölçü birimleri, hava aracı işletmeciliği, hava aracı tescil işareti ve milliyeti, hava araçları uçuşa elverişliliği, kolaylıklar, havacılık haberleşmesi, hava trafik hizmetleri, arama ve kurtarma, hava aracı kaza inceleme, havaalanları, havacılık bilgi hizmetleri, çevre koruma, güvenlik, tehlikeli maddelerin taşınması konularında uluslararası kural ve standartlar getirilmiştir ve dünyada sivil havacılık kurallara göre yapılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; havacılık dünya ekonomisinin en hızlı büyüyen sektörüdür. Bu büyük pastadan Türkiye'nin gerekli payı alabilmesi için güçlü bir sivil havacılık sektörüne ihtiyaç vardır. Ancak, uluslararası arenada rekabet edebilecek güçlü bir sivil havacılık sektörüne sahip olabilmek için de, güçlü bir sivil havacılık otoritesine sahip olmak gerekmektedir.

Kamuoyu, Ulaştırma Bakanlığının merkez kuruluşlarından olan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü hakkında çok fazla bir bilgiye sahip değildir ve genellikle Türk Hava Yolları ve Hava Kuvvetlerinin, havacılık faaliyetlerinin baş aktörleri olduğu düşünülmektedir. Ancak, son yıllarda sivil havacılık alanındaki gelişmeler, Türk kamuoyunda, Ulaştırma Bakanlığının bu yöndeki faaliyetlerini ön plana çıkarmıştır, haklı olarak da olumlu tepkiler alınmıştır.

Tarifeli içhat uçuşlarının başladığı 20 Ekim 2003 tarihinden itibaren sefer yapan Fly Hava Yolları, Onur Hava Yolları, Atlasjet Hava Yollarına, 2005 yaz tarife döneminde Sun Ekspres Hava Yolları da katılmış bulunmaktadır. Şu anda da, yurt içinde özel sektöre ait 4 havayolu şirketi 16, Türk Hava Yolları 27 noktaya tarifeli seferler düzenlemektedir.

İçhatlarda 31 Mart 2005 tarihi itibarıyla Türk Hava Yollarının dışında özel havayolu taşıyıcılarımız tarafından 2 599 312 yolcu taşınmış, bunun sonucu olarak da özel havayolu taşıyıcılarımız 166 259 881 Yeni Türk Lirası ciro elde etmiş ve devlete 3 352 034 Yeni Türk Lirası vergi, 8 541 341 Yeni Türk Lirası sigorta primi ödemişlerdir. Ayrıca, 1 500 kişiye yeni iş imkânı yaratılmıştır.

Ancak, bu hızlı büyüme beraberinde birçok sorunu da birlikte getirmiştir. Hepimizin malumları olduğu üzere, 12 Mayıs 2005 tarihinde -eminim gayet iyi hatırlayacaksınız- Onur Hava Yollarının Hollanda'ya yapmış olduğu tüm uçuşların, yine aynı ülkenin sivil havacılık otoritesi tarafından -ki, adı Avrupa Sivil Havacılık Konferansıdır- yabancı uçakların denetim programı çerçevesinde Hollandalı denetçiler tarafından yapılan denetimler sonucu adı geçen havayolu şirketinin uçaklarında eksiklikler bulunduğu gerekçesiyle uçuşlarının durdurulmasıyla başlayan ve bu uygulamaya Fransa, Almanya, İsviçre havacılık otoritelerinin de katılımıyla uluslararası bir krize sebep olan gelişmeler bir kez daha göstermiştir ki, sivil havacılık faaliyetleri bir devlet politikası olmalı ve buna da paralel olarak bu politikaları kararlılıkla uygulayabilecek yeterli, deneyimli teknik personelle donatılmış güçlü bir sivil havacılık teşkilâtı meydana getirilmelidir.

Şimdi, kısaca, Türk sivil havacılığına bir göz atalım. Türkiye, esasen, 1945 yılında kurulan IKAO'nun kurucu üyelerinden olmakla beraber, ülkemizde havayolu ulaştırması sektörü 14 Ekim 1983 tarihli ve 2920 sayılı Kanunla birlikte yasal bir çerçeveye oturtulmuştur. Bu yasayla, sivil havacılık işletmelerinin kurulabilmesi mümkün hale gelmiş ve özellikle 1986 yılından sonra sektör hızlı bir gelişme göstermiştir; ancak, bu büyümenin sağlıklı ve istikrarlı bir büyüme olduğunu söylemek mümkün değildir. 2920 sayılı Yasayla sayıları hızla artan hava taşımacılığı işletmelerinin ve bunları denetleyici kurum olan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün yeterli bir altyapıya sahip olmaması, planlı bir büyümeyi maalesef engellemiştir.

Bu sebeple, hava taksi ve genel havacılık işletmeleri hariç olmak üzere, son onbeş yılda, sadece airline olarak 20 havayolu şirketi kurulmuş ve kapanmıştır. Bu durumun, ulusal ekonomiye, havacılığımıza, turizmimize olumsuz etkileri çok büyük olmuştur. 1999 ve 2000 yılları, hava

taşımacılığı açısından olumsuz geçmiştir. Ticarî alandaki kayıplarımızın yanı sıra, sivil havacılığımız büyük bir itibar kaybına uğramış, yurt dışından ülkemize yapılan yolcu taşımacılığın-
daki payımız, 1998 yılında yüzde 60'larda iken, 2000 yılında yüzde 40'lara inmiştir.

Türkiye, Avrupa'yı Asya'ya bağlayan yaklaşık iki saatlik geniş bir hava koridoruyla, jeopolitik konumuna uygun olarak, Avrupa, Asya, Kafkaslar ve Ortadoğu ekseninde önemli bir hava trafiğine sahiptir. 22 adedi uluslararası trafiğe açık, toplam 70 adet değişik kapasitelerde havaalanı mevcuttur. 87 ülkeyle ikili havacılık anlaşması mevcut olup, bu çerçevede, bayrak taşıyıcımız Türk Hava Yolları 78 ülkeye tarifeli seferler düzenlemektedir. Tarifeli uçuşların haricinde, charter bazında yaklaşık 386 yabancı havayolu taşıyıcısı ülkemizi ziyaret etmektedir.

Ülkemizde taraf olunan uluslararası anlaşmalar çerçevesinde yabancı ülkelerle ilişkiler, bu ülkelerin hava taşıyıcılarının ticarî hak ile uçuş faaliyetlerinin belirlenmesi ve denetlenmesi ile ülkemiz hava taşıyıcılarının ve havacılık şirketlerinin kurulması, havacılık standartlarının belirlenmesi ve hepsinden önemlisi, uçuş güvenliğinin yeterli düzeyde sağlanmasına ilişkin faaliyetler, Ulaştırma Bakanlığı anahizmet birimlerinden birisi olan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Bu kurum, aşağıdaki görevleri yürütmekle sorumludur:

- Sivil havacılık kurallarının geliştirilmesi,
- Havacılık personelinin lisanslarının düzenlenmesi,
- Tüm havacılık faaliyetlerinin ruhsatlandırılması,
- Hava sahamızdaki seyrüsefer hizmetlerinin koordinasyonu,
- Uluslararası gelişmelerin takibi,
- Uluslararası anlaşmaların uygulanmasının takibi,
- Hava aracı kazalarının incelenmesi,
- Sivil havacılık eğitiminin esaslarının belirlenmesi,
- Arama-kurtarma hizmetlerinde işbirliği yapılması,
- Havacılık güvenliği,
- 2920 sayılı Sivil Havacılık Kanunu kapsamında, sivil havacılık kurallarının geliştirilmesi,
- Sivil hava aracı kazaları,
- Türk hava sahası egemenliği hükümleri,
- Ticarî havacılık işletmeleri,
- Havaalanları ve tesisleri,
- Hava araçları ve sicillerin tutulması,
- Hava araçlarına ilişkin uçuş kuralları,
- Sivil havacılık personeli,
- Havayoluyla taşımalar, ki, bunun içinde taşıma sözleşmeleri, hava araçları kullanma sözleşmeleri vardır,
- Taşıma sözleşmesinden doğan sorumluluk.

Yukarıda anabашlıklarla ifade edilen bu görevleri yürütmekte mevcut yasanın öngördüğü anlayışla, Genel Müdürlük organizasyon yapısı, personel istihdam politikası, personel ücret politikası, Genel Müdürlük hareket kabiliyeti, hava trafiği yoğun illerde örgütlenebilmesi, Genel Müdürlüğün üye olduğu uluslararası organizasyonların karar değişikliklerine kısa sürede uyum sağlayabilmesi gibi hususları ifa edebilmesi, maalesef, mümkün değildir. Dolayısıyla, yeni yasayla, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, bugün itibarıyla, Uluslararası Havacılık Teşkilâtı, Avrupa Sivil Havacılık Kon-

feransı, Avrupa Havacılık Otoriteleri Birliği ve Avrupa Hava Trafik Kontrol Teşkilâtının üyesi konumundadır. Dünyadaki gelişmeler bize gösteriyor ki, Edirne'den Kars'a kadar yapılan bir millî havacılıktan söz edilemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun; konuşmanızı tamamlayın efendim.

İNCİ ÖZDEMİR (Devamla) - Bunu gerçekleştirmedeki en önemli aşama, ülkemizin, 3 Nisan 2001 tarihinde, Avrupa Havacılık Otoriteleri Birliğine üye olmasıdır ve bu, sivil havacılık için büyük bir adımdır.

Çok geniş bir yelpazeye sahip havacılığın sağlıklı gelişimindeki diğer bir unsur ise, ülkemizdeki sivil havacılık otoritesinin, uluslararası standartlarda yeniden organize olmasıdır. Havacılık gibi çok hızlı gelişen bir sektörde, havacılığın gelişim hızına ayak uydurabilecek hukuksal, idarî ve teknik bir altyapıya sahip, malî yönden özerk, hareket kabiliyeti yüksek olan bir sivil havacılık otoritesi, artık, bir zorunluluk olmuştur.

Uluslararası havacılığın gerçekleştirilebilmesi için, üyesi olduğumuz bu kuruluşlarca hazırlanan mevzuatın, üye ülkelerce uygulanması ve böylelikle, tüm dünyadaki havacılık sektörünün emniyet yönünden standartlaştırılması amaçlanmaktadır. Bir ülkenin hava taşıma işletmesinin başka bir ülkeye sefer yapabilmesi için, uluslararası standartlara uyum sağlaması şarttır.

Sayın milletvekilleri, sabrınızı daha fazla zorlamak istemediğim için bazı sayfaları da geçiyorum. Kısacası, görüşülmekte olan tasarıyla, arzu edilen bu hedeflere ulaşılması temennisiyle, Yüce Heyetinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Yalnız, bu arada, biraz önce, CHP'den arkadaşımız bir şey ifade ettiler, TCDD'nin hızlı treninden söz ettiler. Sivil havacılık görüşülürken, bu ifadeleri, açıkçası, yadırgadığımı ifade etmek istiyorum. Burada bir otobüs terminalinden Kağızman'a otobüs kaldırmakla eşdeğer diye düşünüyorum bu ifadelerini.

Heyetinizi, tekrar, saygılarımla selamlıyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Özdemir.

Şahsı adına ikinci söz isteği Kütahya Milletvekili Sayın Alaettin Güven'e ait.

Buyurun Sayın Güven.

ALAETTİN GÜVEN (Kütahya) - Konuşmayacağım efendim.

BAŞKAN - Sayın Güven, feragat ediyorsunuz.

Üçüncü sırada söz isteği Muğla Milletvekili Sayın Gürol Ergin'e ait.

Buyurun Sayın Ergin.

GÜROL ERGİN (Muğla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısının geneli üzerinde görüşlerimi açıklamak üzere kendi adıma söz almış bulunuyorum; sözlerime başlarken, siz değerli milletvekillerini ve Yüce Türk Ulusunu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan, benden önce konuşan değerli İstanbul milletvekilinin, Cumhuriyet Halk Partisi sözcüsünün konuşması üzerine eleştirisi konusunda da düşüncelerimi açıklamak istiyorum.

"Burada, Cumhuriyet Halk Partisi sözcüsü, sivil havacılık konusu konuşulurken nasıl olur da Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları üzerinde konuşur" dendi ve bu Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları üzerinde konuşmanın aynen otobüs terminalindeki bir otobüsün kaldırılışıyla ilgili

bir konuşma gibi gündem dışı olduğu, konuyla ilgisi olmadığı ifadesinde bulunuldu. Şaşkınlığımı gizleyemiyorum, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları, Ulaştırma Bakanlığının görev ve yetkisindedir ve bütünüyle sorumluluk burada ilgili Bakanlığa aittir. Elbette ki, sivil havacılık konusu görüşülürken, belli bir mantaliteyi açıklayabilmek açısından, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarında yaşanan, bütün Türk Ulusunu yasa boğan ve bir düşünce etrafında inatla direnmekten kaynaklanan konu üzerinde konuşulması burada söz konusu olacaktı. Bunun yadırganacak hiçbir yönü yok. Ayrıca da, şu otobüs terminali benzetmesinin...

İNCİ ÖZDEMİR (İstanbul) - Sivil havacılıkla o kadar alakasız olduğunu anlatmaya çalıştım.

GÜROL ERGİN (Devamla) - Evet, işte, ben de onu söylüyorum. "O kadar alakasız" değil, son derece alakalıdır, onu söylemek istiyorum.

TUNCAY ERCENK (Antalya) - Tren bağlantılı uçak seferleri var efendim!

GÜROL ERGİN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı yaklaşık onbir yıldan beri gündemdedir. Bugün, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna gelmiş bulunması sevindiricidir.

Tasarı incelendiği zaman, yenilikten uzak, uçuş emniyeti gibi duyarlı bir konuda politikanın etkinliğini azaltıcı hiçbir önlem getirmeyen, Ulaştırma Bakanlığının etki ve yetkisini korumaya yönelik bir yapıda olduğunu görmekteyiz.

Tasarının bizce en büyük zafiyeti, yeniden yapılandırılacak olan Genel Müdürlüğe özerk bir yapı getirmemesidir. Tasarı, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü, Ulaştırma Bakanlığına bağlı özel bütçeli bir Genel Müdürlük olarak tanımlamaktadır. Tasarıda, sivil havacılığın bağımsız bir otorite tarafından yönetilmesi yerine, yine, Ulaştırma Bakanlığının politik baskılarına açık yönetilmesi öngörülmüştür.

Bunu, şunun için söylüyorum: Benden önce konuşan konuşmacımız eleştirdiğim konunun yanında çok doğru şeyler de söyledi, Türkiye'de, 1983'ten bu yana sivil havacılık alanında çok ciddi çalışmalar yapılmış ve uçak sayıları şu günkü şirketlerin bile sahip olamayacağı boyutlara ulaşan şirketler kurulmuştu Türkiye'de; ama, bir dönemin çok ciddiye almamız gereken siyasal baskılarıyla yaptığı yönlendirmeler, ortaya koyduğu duyarsızlıklar ve özellikle batırma istekleri sonunda batırılan şirketler olmuştur Türkiye'de. O bakımdan, politikadan uzak durmak gerekmektedir. Onun için bunları ifade ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün iki temel görevi bulunuyor. Bu tasarıda da yer aldığı şekliyle, sivil havacılık faaliyetlerinin kamu yararına ekonomik ve sosyal gelişmeleri ve ulusal güvenlik amaçlarına uygun olarak düzenlenmesini ve gelişmesini sağlamak amacıyla Bakanlık tarafından oluşturulacak politikaları uygulamak ve izlemek, sivil hava ulaştırması konusunda ülke politikalarını belirlemek, ikili ve çoktarafli anlaşmaların çalışmalarına katılmak, sonuçlandırılmasına gayret etmektir.

İkincisi ise, sivil havacılık faaliyetlerinin uluslararası sivil havacılık kural ve standartlarında düzenlenmesini, sürdürülebilirliğini ve gelişmesini sağlayacak esasları saptamak, uçuş emniyetinin veya uluslararası standartlar ve kuralların ihlal edildiğinin saptanması durumunda uçuş operasyonlarını ve faaliyetlerini yasaklamak, gerektiğinde işletme ruhsatlarını askıya almak veya iptal etmek ve cezaı yaptırım da dahil gereken her türlü önlemi almaktır.

Bu iki görevin aynı organizasyon içinde olması, siyasal ve teknik konuların karıştırılmasına neden olmaktadır; çünkü, birinci olarak saydığımız görevler siyasal, ikinci olarak saydığımız görevler teknik görevlerdir. Bazı durumlarda teknik konular siyasal gibi ya da siyasal karar ve sorumluluk gerektiren bazı konular teknik bir konuymuş gibi algılanabilmektedir. Zaman zaman, teknik sorumluluk gerektiren görevlere siyasal müdahalede bulunulması ya da tamamen siyasal sorumluluk gerektiren, örneğin, havayollarının ekonomik yeterliliklerinin belirlenmesi, minimum uçak sayısı, teminat miktarları, uçuş hatları, ticarî uçuş izinleri gibi konularda konunun teknikmiş gibi algılanmasından dolayı gereken siyasal müdahalenin yapılmaması ya da müdahalede geç kalınması mümkün olabilmektedir.

Bu iki konuyu iki ayrı organizasyona dağıtmak yararlı olacaktır. Tasarıdaki Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün siyasi görevlerinin şimdiki Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün adı Hava Ulaştırması Genel Müdürlüğü olarak değiştirilip, bu genel müdürlüğe, teknik görevlerinin de kurulacak yeni Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne verilmesi en uygun çözümdür.

Ayrıca, sektörün hemen tüm temsilcilerinin katılımı ve desteğiyle, kısa adı TUHAB olan Türkiye Ulusal Havacılık Birliğinin kurulması çalışmaları sürdürülmektedir. Tasarıya bir madde eklenerek, TUHAB'ın kuruluşu da bu tasarinin yasalaşmasıyla gerçekleştirilebilir.

Yasanın geçici 2 nci maddesi, tasarinin yasalaşmasıyla birlikte tüm çalışanların görevini sonlandırmaktadır. Bu yaklaşım, sivil havacılık gibi teknik ve insan yaşamıyla ilgili bir kurumda kaos yaratır ve uçuş güvenliğini çok ciddi biçimde riske sokar. Kadrolaşma arzusu varmış hissi yaratan bu maddede atama sürecinin altı ayla sınırlı tutulmaması, kademeli olarak üç yıla uzatılması daha sağlıklı olacaktır.

Ayrıca, asıl amacı personelin klasifikasyonunu önplanda tutup, özellikle uzman personel istihdam ederek hizmet kalitesini yükseltmek olması gereken yasada "örgün eğitim" ibaresinin kaldırılması istenen amaca ulaşmak son derece zorlaşmıştır.

Değerli arkadaşlarım, yasanın olumlu yanları da vardır. Yasanın en önemli olumlu yanı, bu yasayla, idareye, kendi gelirlerini toplama ve harcama yetkisinin verilmiş olmasıdır; ancak, 657 sayılı Yasayla ilişkin koparılmamış olmasından ötürü, etkin kullanım, kaliteli personel istihdam edilmesi ve halen çalışmakta olan personelin ücretlerinde iyileştirmeye gidilmesi konusunda ne kadar yararlı olacağı meçhuldür.

Yasanın bir başka yararlı yanı ise, 28 inci maddeyle, uyuşmazlıkların halli için, mahkemeye gitmeden, belli limitler çerçevesinde olanak sağlamasıdır.

Bu yasanın felsefesi yapısal değişikliğe yeterince olanak sağlamadığından, Türk sivil havacılığına önemli bir katkısı olmayacaktır. Kaza kırım istatistiklerinde, maalesef, dünya ortalamasının üstünde seyreden Türkiye rakamlarının bu yasayla aşağıya çekilmesi, havacılığımızda gerek kamu gerekse özel sektörde çalışanların koşullarının iyileşmesi pek olası görünmemektedir.

Değerli milletvekilleri, tüm dünyadaki başarılı örnekler dikkate alınarak, Türk sivil havacılığına özerk bir yönetim anlayışı getirilmelidir. Konuşmamda önerdiğim yapılanmalara benzer yapılar, havacılıkta öncülük etmiş Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere gibi ülkelerde bulunmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Konuşmanızı tamamlayın efendim.

GÜROL ERGİN (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; her şeye karşın, tasarinin ulusumuza ve tüm sivil havacılığımıza hayırlı olmasını diliyorum, sizleri ve Yüce Türk Ulusunu, tekrar, saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Ergin.

Sayın milletvekilleri, tasarinin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

HALUK KOÇ (Samsun) - Sayın Başkan, karar yetersayısının aranılmasını istiyorum.

BAŞKAN - Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunacağım, bu oylamayı yaparken karar yetersayımı da arayacağım.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Karar yetersayısı bulunamamıştır; birleşime 5 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.58

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.14

BAŞKAN: Başkanvekili İsmail ALPTEKİN**KÂTİP ÜYELER: Yaşar TÜZÜN (Bilecik), Harun TÜFEKÇİ (Konya)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 115 inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

940 sıra sayılı kanun tasarısının görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

3.- *Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm İle Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/995) (S. Sayısı: 940) (Devam)*

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerinde.

Tasarının maddelerine geçilmesi için yapılan oylamada karar yetersayısı bulunamamıştı.

Şimdi, tasarının maddelerine geçilmesini tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yetersayısı arayacağım.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yetersayısı vardır ve kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum:

**SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ
HAKKINDA KANUN TASARISI****BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1.- Bu Kanunun amacı; Ulaştırma Bakanlığına bağlı, kamu tüzel kişiliğini haiz, özel bütçeli Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün teşkilât, görev, yetki ve sorumlulukları ile ilgili esasları düzenlemektir.

BAŞKAN - Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Muğla Milletvekili Sayın Gürol Ergin.

Sayın Ergin, buyurun.

GÜROL ERGİN (Muğla) - Sayın Başkan, şahsım adına da söz talebim vardı.

BAŞKAN - Efendim, arada başka isimler var.

CHP GRUBU ADINA GÜROL ERGİN (Muğla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; her ne kadar, bu gürültü ortamında söyleyeceklerimi anlatamayacağımı biliyorum; ama, yine de konuşmamı yapmak durumundayım.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısının 1 inci maddesi üzerinde görüşlerimizi açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ve kendi adıma söz almış bulunuyorum; sözlerime başlarken, sizleri ve Yüce Türk Ulusunu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de havacılık, kültürel faaliyetlerde, uluslararası ticaretin gelişmesinde ve turizmde öncü bir rol oynamaktadır. Bu bağlamda, sınırları olmayan ve 30'dan fazla alt sektörü besleyen havacılıkta, hem küresel hem bölgesel açıdan işbirliği kaçınılmazdır.

Sayın Başkan, devam edeyim mi?

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, Sayın Ergin gerçekten haklı. Genel Kurulda bir uğultu var. Sayın hatibi sükûnetle dinleyelim.

Sayın bakanımızın yanında olan sayın milletvekillerimiz de, eğer, bakanla bir işleri varsa, daha sakin bir şekilde konuşsunlar.

Buyurun Sayın Ergin.

GÜROL ERGİN (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu nedenle, ortak bir amacı sağlamak için, ülkelerin, kaynaklarını birleştirerek, Uluslararası Havacılık Örgütünün standart ve talimatlarını uygulamaları son derece önemli.

Ülkemizdeki sivil havacılık faaliyetlerini, üyesi bulunduğumuz uluslararası kuruluşların, standart ve tavsiyeleri doğrultusunda düzenleyen, bu doğrultuda yapılan uygulamaları denetleyen Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, aynı zamanda, 87 ülkeyle yapmış olduğu ikili sivil havacılık anlaşmalarının uygulanmasının izlenmesiyle de yükümlü.

Değerli milletvekilleri, son derece önemli görevler üstlenen Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, eğer görevlerini gerektiği gibi yerine getiremezse neler olabilecek, bu konuda sizin dikkatlerinizi çekmek istiyorum.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, Uluslararası Havacılık Örgütü, Avrupa Sivil Havacılık Konferansı, Avrupa Havacılık Otoriteleri Birliği ve Avrupa Hava Trafik Kontrol Teşkilâtının üyesidir. Uluslararası havacılığın gerçekleştirilebilmesi için, üyesi bulunduğumuz bu kuruluşlarca hazırlanan mevzuatın üye ülkelere uygulanması ve böylelikle tüm dünyadaki havacılık sektörünün emniyet yönünden standartlaştırılması amaçlanmaktadır.

Bir ülkenin hava taşıma işletmesinin, başka bir ülkeye sefer yapabilmesi için, uluslararası standartlara uyum sağlama koşulu vardır. Söz konusu standartlaşmanın gerçekleşmesi için yukarıda belirttiğim kuruluşlar, üye ülkelere periyodik denetlemeler gerçekleştirmekte ve bu denetlemelerin sonuçları, bir ülkenin emniyetli bir havacılık sistemine sahip olup olmadığını göstermektedir.

Uluslararası kuruluşlarca ülkelere gerçekleştirilen denetlemelerde, ülkenin havacılık işletmelerine yapmış olduğu denetlemeler kontrol edilmekte ve denetlemeyi yapan personelin niteliği araştırılmaktadır. Son derece pahalı ve özel bilgi gerektiren havacılık sektörü denetlemelerini yapacak personelin, yeterli donanımına sahip olması önkoşuldur. Nitekim, 1995 yılında, Amerika Birleşik Devletleri Federal Havacılık Örgütünden bir heyetin Türk sivil havacılığının güvenliği ve güvenilirliği konusunda ülkemize yapmış olduğu ziyaretin sonrasında, Türk Sivil Havacılık Örgütünün Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünün minimum standartlarını karşılayacak düzeyde olmadığı ve Türk Hava Yollarının Amerika Birleşik Devletlerine yapacağı uçuşların durdurulması konusu gündeme gelmişti. Benzer denetlemeler Avrupa Havacılık Otoriteleri Birliği tarafından da yapılmaktadır. Bu denetlemelerde, Avrupa Sivil Havacılık Otoritesi üyesi ülkelerin hava taşıyıcıları ile bakım merkezi ruhsatlandırma ve pilot ve teknisyenleri lisanslandırma usulleri denetlenmekte, olumsuz bulgular sonucunda, o ülkenin başka ülkelere yaptığı uçuşları durdurmak, üyeliği iptal etmek gibi yaptırımlar uygulanabilmektedir. Bu nedenle, bu konu, ülkemizin uluslararası itibarı ve turizm potansiyeli açısından da büyük önem arz etmektedir.

Bu denetimler, Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonu ve Avrupa Sivil Havacılık Konferansı üyesi tüm ülkeler için belirli zamanlarda yapılmaktadır. Ülkemiz sivil havacılığı da 2000

yılından bu yana denetimlere tabi olmuştur. Özellikle Avrupa Sivil Havacılık Otoritesinin yapmış olduğu denetimler sonucu Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından verilen bakım organizasyonu yetkisinin tüm Avrupa'da tanınması, hem ülkemize prestij sağlamış hem de başta Türk Hava Yolları olmak üzere tüm sektöre önemli miktarda tasarruf etme olanağı yaratmıştır. Bu da, sektörün hızlı büyümesine olanak sağlamıştır. Türk Hava Yollarının ve özel sektörün payı bu yıl itibariyle yüzde 50'lere ulaşmıştır. Havacılık sektörü bir önceki yıla göre yüzde 30 büyümüştür ki, bu, Avrupa ortalamasının çok üzerindedir. Ancak, tüm bu olumlu gelişmelere 12 Mayıs 2005 tarihinde Onur Havayollarının Hollanda, Almanya, Fransa ve İsviçre'ye tüm operasyonlarının durdurulmasıyla sonuçlanan olaylar gölge düşürmüştür.

Ülkemizdeki tüm havayolu şirketlerinin ve havacılık faaliyetlerinin denetimi, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Bu konudaki herhangi bir olumsuzluk ve ihmal, uluslararası mevzuat gereği, başta Türk Hava Yolları ve özel sektörün tüm havacılık faaliyetlerinin sona ermesi sonucunu meydana getirebilecektir.

Onur Havayolları uçuşlarının durdurulmasına gerekçe olan SAFA denetim sonuçları, bu havayolunun bir ülkeye yapmış olduğu tüm operasyonları engelleyecek boyutta olmayıp, sadece bulguların belirlendiği uçakla sınırlı kalması gerekmektedir.

Nitekim, aynı biçimde, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğümüz elemanlarının, Antalya ve İstanbul Atatürk Havalimanında, adı geçen ülkelerin havayolu araçlarına, SAFA programı çerçevesinde yapmış oldukları denetimlerde de benzer bulgulara rastlanmış, gerekli önlemler alınarak, uçakların eksiklikleri taraflarınca giderildikten sonra uluslararası teamüller ve uygulamalar gereğince uçuşlarına izin verilmiştir; ancak, bu denetimler, yeterli personel olmadığından ve var olan personel de çok düşük ücretle çalıştığından dolayı uzun süreli istihdam edilememeleri nedeniyle, gerektiği sıklıkla yapılamamaktadır. Bu bakımdan, Türk sivil havacılığında istenen düzeye gelebilmemiz açısından denetim personeli sıkıntısının giderilmesi, bunu giderebilmek için de, bu alanda çalışacak personelin yeteri düzeyde ücretle ücretlendirilmesi zorunluluğu vardır.

Avrupa havayolu taşıyıcılarıyla sıkı bir rekabete giren sektörün ve bu rekabette en önemli rolü oynaması gereken Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün eli zayıflamış ve hak etmediği olaylarla karşı karşıya kalmıştır. Şu anda görüştüğümüz yasa tasarısı, bu nedenle ülkemiz açısından son derece önemlidir.

Değerli milletvekilleri, bu yasa tasarısı son derece önemli olmakla birlikte, Plan ve Bütçe Komisyonunda, maalesef, altkomisyon kurulup, konunun enine boyuna tartışılması, incelenmesi istediğimiz kabul görmemiştir. Bugün görüştüğümüz tasarı, çok hızlı görüşme sonucunda birçok yanlışlıkla dolu olması yanında, uluslararası sivil havacılık organizasyonunun öngördüğü beş ana kriteri de sağlamaktan uzaktır. Birçok görev, komisyon tarafından ilgili maddelerden çıkarılmıştır; birçok maddede de düzeltmeye muhtaç bir durum bulunmaktadır. Örneğin, madde 8'in (d) bendi, madde 10'un (a) bendi, madde 12'nin (d) bendi gibi. Bu durum, uluslararası mevzuat gereği, Türk sivil havacılığı adına sorunlar yaratacaktır. Tasarının Genel Müdürlüğün görev ve yetkilerini belirleyen 4 üncü maddesinin (1) bendinde "sivil hava ulaştırması konusunda ülke politikalarını belirlemek, ikili ve çoktarafli anlaşmaların çalışmalarına katılmak ve bunları sonuçlandırmak" denmektedir. Burada "anlaşma" sözcüğüyle uluslararası anlaşmalar kastedilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Ergin.

GÜROL ERGİN (Devamla) - Fıkranın sonundaki "sonuçlandırmak" sözcüğüyle Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün, Dışişleri Bakanlığından ayrı, bağımsız olarak uluslararası anlaşma yapabileceği anlamı çıkıyor. Bu mümkün değildir. Bu nedenle, cümlelerin sonu "bunların sonuçlandırılmasına çalışmak" biçiminde değiştirilmelidir.

Madde 8'in (d) bendinde "hava trafik hizmetleri"nden sonra gelmek üzere "dışındaki" ifadesinin ilave edilmesi ve buna bağlı olarak "personelinin" sözcüğünün "personelin" olarak değiştirilmesi gerekmektedir; çünkü, Uçuş Standartları Daire Başkanlığı, hava trafik hizmetleri personelinin değil, hava trafik hizmetleri personeli dışındaki personelin lisans ve sertifikalarına ilişkin düzenlemeleri yapmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamın bundan sonraki kısmını, kişisel olarak da söz aldığımdan, orada yapacağım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Ergin.

Madde üzerinde, şahsı adına, İstanbul Milletvekili Sayın İnci Özdemir...

İNCİ ÖZDEMİR (İstanbul) - Konuşmayacağım.

BAŞKAN - Kütahya Milletvekili Sayın Alaettin Güven...

ALAEETTİN GÜVEN (Kütahya) - Konuşmayacağım.

BAŞKAN - Muğla Milletvekili Sayın Gürol Ergin; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜROL ERGİN (Muğla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama kaldığım yerden devam ediyorum.

Madde 9'da Hava Ulaşım Daire Başkanlığının görevleri sıralanmakta, maddenin (a) bendinde "tüm uçuş operasyonlarının millî kurallar, ikili ve çoktarafli anlaşmalar ve ilgili mevzuat çerçevesinde yapılmasını sağlamak ve denetlemek" denmektedir. Burada "tüm uçuş operasyonları" ifadesi yerine "hava taşımacılığı" ifadesinin kullanılması daha uygun olacaktır. Ayrıca, ilgili dairenin adının da "Hava Taşımacılığı Dairesi Başkanlığı" olması daha uygun görünmektedir. Aynı maddenin (e) bendinde "ikili veya çoktarafli hava ulaştırma anlaşmalarını yapmak ve anlaşma hükümlerine uyulup uyulmadığını denetlemek" denmektedir. Bu ifadeden de genel müdürlüğün Dışişleri Bakanlığından ayrı, bağımsız uluslararası anlaşma yapabileceği anlamı çıkıyor ki, bu, her halde mümkün değildir; daha uygun bir ifadenin kullanılması gerekir.

Plan ve Bütçe Komisyonunda madde 10'un (d) bendinde, NOTAM yayınlanması işinin Devlet Hava Meydanları İşletmeleri Genel Müdürlüğü sorumluluğunda olduğu gerekçesiyle tasarıdan çıkarılması uygun görülmüştür. Burada amaç, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün NOTAM yayınlanması değildir; gerekmesi halinde NOTAM yayınlanmasını da sağlamaktır. Bu koşullarda NOTAM konusunda Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü yetkisi bulunmayacaktır. NOTAM maddeye yeniden eklenmelidir.

Tehlikeli maddelerin hava araçlarıyla taşınması konusu uçuş emniyetinin sağlanmasıyla doğrudan ilgili olup, Havacılık Güvenliği Daire Başkanlığı sorumluluğunda olmamalıdır. Çeviri hatasından olduğu sanısında bulunduğum bu durumda 8 inci maddede yer alan Uçuş Standartları Daire Başkanlığının görev alanına dahil edilmesi, var olan uygulamaya da uygun olacaktır. Ayrıca, bu maddede, Genel Müdürlüğün üst yönetimine yapılacak atamalarda dikkate alınacak mesleklerin eğitimini veren kurumların örgün olması koşulu Plan ve Bütçe Komisyonunda metinden çıkarılmıştır.

Genel müdürlüğün sorumlu olacağı hizmetlerde oldukça önemli nitelikler aranırken "örgün" ifadesinin çıkarılması bu duyarlılıkla bağdaşmamaktadır. Bu ifadenin tasarıya tekrar eklenmesi uygun olur.

Havacılık Güvenliği Daire Başkanlığın görevlerine ilişkin 12 nci maddenin (d) bendinde "Tehlikeli maddelerin hava yolu ile taşınması ile ilgili düzenlemeler yapmak ve denetlemek" denmektedir. Dairenin görevlerinin bütününe bakıldığında, bu daire, havacılığın security kısmıyla ilgilenmektedir; ancak, konunun önemli bir kısmı safety'yle ilgilidir, ki, bu husus genel faaliyet yapısı bakımından bu dairenin uzmanlık alanına girmemektedir. Bu iki durumun ayrımı yapılmalıdır.

Atamalara ilişkin 21 inci maddede, genel müdürlük, genel müdür yardımcılığı, daire başkanlığı gibi kademeler için aranan yükseköğretim türleri dar tutulmuştur. Genel Müdürlük içinde yıllarca çalışarak, belirli bir havacılık bilgi ve deneyimine sahip olan diğer meslek kollarına bu kademeler kapatılmış olmaktadır.

Bu maddeye göre, coğrafya bölümünden mezun olup yıllarca hava trafik kontrolörlüğü yapmış, daha sonra şube müdürü olmuş bir kişi, seyrüsefer daire başkanı olamamaktadır. Aynı şekilde, iktisat fakültesi mezunu bir kişi güvenlik dairesi başkanı olabilirken, polis akademisi mezunu bir kişi olamamaktadır.

Sayılan okulların birinden mezun olmayan, ancak, son derece yüksek bilgi birikimine ve deneyimine sahip onbeş yıllık bir teknik denetici daire başkanı olamayacaktır.

Genel Müdürlüğün gelirlerini sayan 26 ncı maddenin (a) bendinde "Genel Müdürlükçe, bu Kanun ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve yönetmelikler gereğince verilen ruhsatlar, sertifikalar, tescil belgeleri, lisanslar, her türlü izin ve diğer yetki belgeleri, anılan belgelerin yenilenmesi ile tescil işlemleri karşılığında elde edilecek gelirler" denmekte ve diğer bentlerde de gelirler sıralanmaktadır.

Bu maddenin içeriğinde yer alan faaliyetlerle ilgili Ulaştırma Bakanlığı dönersermayesine de ücret yatırılmaktadır. Maddede, Ulaştırma Bakanlığı dönersermayesine ayrıca bir bedel ödenmeyeceğine dair bir hükmün yer alması yararlı olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun efendim.

GÜROL ERGİN (Devamla) - 27 nci maddede de "Genel Müdürlük görev ve yetkileri kapsamı içinde bulunan yeterli belgesini haiz veya yeni belge alacak sivil havacılık personelinin sınavları ve bunların denetimleri ile sivil havacılık işletmelerinin uluslararası sivil havacılık kural ve standartları, kanunlar ve yönetmeliklerle belirlenmiş her türlü denetim, yetkilendirme, ruhsat, sertifika ve lisans hizmetlerini, Bakanlık tarafından belirlenecek ücretler karşılığında yapar" denilmektedir. Bu maddenin içeriğinde yer alan faaliyetlerle ilgili, Ulaştırma Bakanlığı dönersermayesine yine ayrıca ücret yatırılmaktadır; bu nedenle, Ulaştırma Bakanlığı dönersermayesine ayrıca bir bedel ödenmeyeceğine dair bir hükmün de maddede yer alması yararlı olacaktır.

Değerli arkadaşlarım, sıraladığım gibi, yasa tasarısında değiştirilmesi gereken, ama mutlaka gereken birçok madde bulunmaktadır. Öyle umuyorum ki, tarafımızdan ya da tarafınızdan verilecek önergelerle bu konularda düzeltmeler yapacağız.

Özellikle, var olan personelin mağduriyetine neden olacağı görüntüsü veren maddelerde gerekli düzenlemelerin yapılmasına katkı vermenizi rica ediyorum.

Bu duygu, düşüncelerle, bu yasa tasarısının, Türk Ulusuna ve sivil havacılık örgütlerimize yararlı olmasını, Türk sivil havacılık kuruluşlarını çok daha ilerilere götüreceği çalışmaların başlangıcını oluşturmasını diliyorum, hepinizi, tekrar, saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Ergin.

Şahsı adına ikinci konuşmacı, Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Eraslan; buyurun.

MEHMET ERASLAN (Hatay) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki, çok önemli bir kanunu, sivil havacılıkla ilgili önemli bir kanunu görüşüyoruz. Sayın Bakanımız, yoğun bir çalışmadan sonra, böyle bir kanun tasarısını Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk etme noktasında gayret sarf etmiştir; kendisine de teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, çok özel bir konuyu sizlerle paylaşmak istiyorum. Daha önce, bazı milletvekillerimiz bunu sizinle paylaşmış olabilir; ben, özellikle, beni dinlemenizi istirham ediyorum. Hatay

Havaalanı, Türkiye'de, özel idare bütçesinden yapılan tek havaalanıdır. Türkiye'de, özel idare bütçesinden yapılan başka bir havaalanı yoktur.

TEVFİK ZİYAEDDİN AKBULUT (Tekirdağ) - Siirt'te var.

ABDULLAH VELİ SEYDA (Şırnak) - Mardin'de var.

MEHMET ERASLAN (Devamla) - Yani, bunu, eleştiri olsun diye söyleyiyorum değerli arkadaşlar; siz de dikkatle dinlerseniz... Tabii ki, Hatay Havaalanının 2001 yılında yapımına başlanmış, STOL tipi bir havaalanı ve şu ana kadar, 45 trilyon 690 milyar özel idare bütçesi marifetiyle bu projeye para harcanmış ve şu an pistin sadece altyapı çalışmaları devam etmekte ve pist henüz bitmemiştir. Değerli arkadaşlar, TEMA Vakfı, havaalanı inşaatının durdurulması için dava açtı ve 7.10.2003 tarihinde yürütmeyi durdurma kararı aldı ve daha sonra, inşaatı devam ederken, tabii, devam etmez oldu, bir ara durdu ve daha sonra, Sayın Bakanım, Çevre ve Orman Bakanlığı bünyesindeki ÇED Genel Müdürlüğü bünyesinde yapılan bir toplantıyla, ÇED raporu olumlu çıktı ve havaalanı inşaatının yapımına devam edildi; fakat, bu ÇED raporu, havaalanı inşaatının maliyetini artıran bir ÇED raporu oldu. Havaalanı nerede yapılıyor; Amik Ovasında. Amik Ovası, zaten her yıl sel altında, su altında kalıyor ve taşkın sulardan havaalanını korumak üzere ÇED raporunda, yeraltı drenaj kanalları, yerüstü drenaj kanalları, betonarme gibi tedbirler sunulmuş ve bu, havaalanı inşaatı maliyetini 200 trilyon liraya çıkarmıştır.

Şimdi, tabii ki, bizim, bunu, Hatay Özel İdare bütçesinden yapma gibi bir imkânımız yok. Bakın, size söyleyeyim; Hatay Havaalanının özel idare bütçesinden yapılması durumunda, on yıldan aşağı bitmeyeceği malum, Sayın Bakanım. Neden; çünkü, özel idare bütçesinin 2005 yılı yatırım bütçesi 12,5 trilyon lira. Biz ne yapmışız; bütçeyi yaparken buraya 4,5 trilyon lira para ayırmışız; geçen hafta da yapılan bir çalışmayla, ekbütçeyle 5 trilyon daha para oraya koymuşuz, 9,5 trilyon, yani 12,5 trilyon yatırım bütçesinin 9,5 trilyonunu havaalanına harcayacağız ve maalesef Hatay'a, Hatay'ın köylerine, Hatay'ın ilçelerine, kaymakamlıkların köylere hizmet götürme birliklerine; yol, su, altyapı, sulama suyuyla ilgili Hatay Özel İdare bütçesi marifetiyle şu an hiçbir hizmeti yapma imkânımız kalmamıştır.

Dolayısıyla, Sayın Bakanım, sizden rica ediyorum: Taşkın riski altında olan bu havaalanını nasıl kurtarabiliriz? Kuş göç yolları nedeniyle uçuş güvenliğinin hâlâ sorun olarak durduğu, hâlâ var olduğu söyleniyor; bu tehlikeyi nasıl aşacağız?

135 gün uçuş yasağı olan bir havaalanımız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET ERASLAN (Devamla) - Toparlıyorum, bitiriyorum.

Şimdi, Sayın Bakanım, sizden istirhamımız bu.

Şunu söylemek istiyorum: Biz, 200 trilyon lira tutarında bir projenin altından kalkamayız. Hatay Özel İdare bütçesi bunu yapabilecek kapasitede değil. Bunu, on yılda da, onbeş yılda da bitiremeyiz.

Şimdi, bu kadar problemlerle bir yerde, bu kadar problemi olan havaalanını, acaba nasıl bitirebiliriz? Siz, Ulaştırma Bakanı olarak, bu konuda bizlere nasıl yardımcı olabilirsiniz? Bunu kendi bünyenize almayı düşünüyor musunuz, devralmayı düşünüyor musunuz? Devralıp, Bakanlığımızın bütçesiyle bunu tamamlama düşünceniz var mı? Bu noktada bize söyleyebilecekleriniz nelerdir?

Bu noktada, hem Hatay kamuoyunu hem de Hatay'ın 10 milletvekilini bilgilendirme noktasında bizlere bir çözüm yolu önerirseniz, konuya ilişkin nasıl bir strateji, nasıl bir uygulama içerisinde olacağız, eğer bunu bizlere izah ederseniz, bizlere açıklarsanız, emin olun, bizleri de, Hatay

kamuoyunu da çok mutlu etmiş olacaksınız. Ben, büyük bir hassasiyet göstereceğinize inanıyorum. Bu noktada bize yardımcı olacağınıza ve bu noktada bizimle elbirliği yapacağınıza canı yürekten katılıyorum, inanıyorum ve Hatay Havaalanının sizin tarafınızdan devam ettirilmesi, yaptırılması ve daha sonra da Hataylı hemşerilerimizin hizmetine sizin gayretlerinizle sunulması gerektiğine inanıyorum ve sizin de bu konuda büyük bir hassasiyet göstereceğinize canı yürekten katılıyorum.

Sayın Başkanımıza da müsamahalarından dolayı sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum; Sayın Bakanımıza da teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Eraslan.

Sayın milletvekilleri, 1 inci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum:

Tanımlar

MADDE 2.- Bu Kanunda geçen;

- a) Bakan: Ulaştırma Bakanını,
- b) Bakanlık: Ulaştırma Bakanlığını,
- c) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,
- d) Sivil havacılık işletmeleri: Genel Müdürlükten işletme veya çalışma ruhsatı almış işletmeleri,
- e) Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşması: 5.6.1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanun ile onaylanmış olan Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşması ve eklerini,
- f) Yeterlik belgesi gerektiren personel: Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşması ile diğer uluslararası ve ulusal mevzuatta belirtilen niteliklere sahip olması gereken ve bu kapsamda Genel Müdürlükten yeterlik belgesi alması gereken personeli,

İfade eder.

BAŞKAN - Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ve şahsı adına, Ankara Milletvekili Sayın Yakup Kepenek söz istemişlerdir.

Sayın Kepenek, sürenizi birleştiriyorum.

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA YAKUP KEPENEK (Ankara) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, sevgili izleyenler; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü konusunda, CHP Grubunun ve kişisel görüşlerimi açıklamak üzere söz aldım; bu fırsattan yararlanarak, hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, sözlerime başlarken, sivil havacılığın gelişmesi, sivil havacılık uğraşısı yolunda yaşamlarını yitiren tüm insanlarımızı saygıyla, sevgiyle anıyorum, kendilerinin nur içinde yatmalarını diliyorum.

Değerli arkadaşlar, havacılığın, son yıllarda hızlı bir gelişme gösterdiği bilinen bir gerçektir. Yüzde 7 dolayında bir büyüme hızına ulaştığı, ülkemizde ve dünyada giderek artan sayıda insanın hava ulaşımını kullandığı bilinmektedir.

Bu nedenle ya da bu çerçevede, bu sektörün, bu ulaşım sisteminin ayrı bir özelliğine dikkatinizi çekmek istiyorum. Bu sektör, ulusal olduğu kadar, uluslararasıdır; o nedenle, düzenlemelerimizin yalnız ulusal değişkenlerle değil, uluslararası gidişata, ölçülere ve uygulamalara da uygun olması, o doğrultuda olması gerekir. Dilerim, burada görüşmekte olduğumuz tasarının yasalasmasıyla, bu konuda olumlu adımlar atılır.

Burada, söz konusu olan tasarıda bir çelişki hemen dikkati çekiyor: Tasarı, Genel Müdürlüğün bütçesini özerk, ancak, idarî yapısını bağımlı kılıyor. Şimdi, bütçesi özel, yönetimi hükümete bağımlı bir yapının, etkin, verimli, çağdaş, günümüzün uluslararası gelişmelerine uygun ve başarılı olma şansının ne kadar olacağını ayrıca tartışmamız gerekir diye düşünüyorum.

Bu arada belirtilmesi gereken bir nokta var; sivil havacılık düzenlemeleri, yalnızca yasalarda değil, Bakanlığımızın, Ulaştırma Bakanlığının çıkardığı yönetmeliklerle, talimatlarla, yönergelerle de bu düzenlemeler yapılıyor. Bu nedenle, bu tür düzenlemelerin, yönetmelik ve benzeri düzenlemelerin, yasaların dışında kalan düzenlemelerin de uluslararası ölçülere uygun olması ve bu doğrultuda olması beklenen noktalardır diye düşünüyorum.

Eğer gerekcede belirtildiği gibi, sivil havacılık hizmetinin dünyadaki gelişmelere koşut bir çerçevede, güvence içinde yürütülmesi isteniyorsa, çok önemli bir noktanın daha burada altı çizilmelidir değerli arkadaşlar. Bu nokta şudur: Yönetim, bu iş yalnız yasal düzenlemeyle olmaz, araç-gereç satın almakla olmaz; burada önemli olan, bu alanda çalışacak olan insangücünün niteliğidir, insangücünün becerisidir, üretkenliğidir. Yapılması gereken, bu konuda herhangi bir boşluğa, ödüne, herhangi bir savsaklamaya izin vermemektir; çünkü, bu konuda, insan kalitesi, insangücünün niteliği yönünde yapılacak olan bir yanlıştın maliyeti, insan maliyeti ve para maliyeti gerçekten yüksek olmaktadır. İktidarın, hükümetimizin bu kadro anlayışının bu kurallara çok da uygun olmadığı, en azından kimi yönleriyle çok kuşku olduğu, bilinen bir gerçektir. Hiç olmazsa, sivil havacılık konusunda iktidarın kendi kadro anlayışına bağlı kalmamasını, bunun dışına çıkmasını ve iktidara sadakatın değil, iktidara bağlılığın değil, işe bağlılığın, becerinin, yeterliliğin, deneyimin personel çalıştırmada önde tutulmasını istiyorum; çünkü, bununla, yalnız bununla bu tür kurumlaşmalar başarılı olabilir, yalnız bununla ulusal ve uluslararası düzeyde Türkiye'nin yeri ve konumu yükselebilir ve yalnız bununla insan ve para kayıplarından uzak bir yönetim yapısı oluşturulabilir.

Değerli arkadaşlar, bu çerçevede değinilmesi gereken çok önemli bir nokta daha var; o da şudur: Şu sırada, ülkemizde, diğer sivil şirketler ya da Türk Hava Yolları dışında özel şirketler faaliyet göstermeye başladılar. Türk Hava Yolları, uzakara, şimdilik en azından bu alanın amiral gemisidir. Özel uçak şirketlerinin belli bir standardı tutturmasında, çalışanlarına, özellikle çalışanlarına hak ve hukuk vermesinde, daha doğrusu, çalışanlarının dinlenmeleri, parasal hakları, uçuş süreleri veya hizmet süreleri gibi konularda haklarını tam olarak alabilmeleri için Türk Hava Yollarının örnek teşkil etmesi gerekiyor. Türk Hava Yollarının, çalışanlarına haklarını tam olarak vermesi gerekiyor. Havacılık çalışanlarının haklarını tam olarak alması gerekiyor. Türk Hava Yollarının, bu bağlamda...

Burada, biraz da kişisel görüşlerimi net olarak söyleyeyim; Türk Hava Yolları, yıllardır özelleştirme kapsamındadır ve hızla büyüyor, iyi ki büyüyor. Uluslararası düzlemde, uluslararası uçuşlarda yeni hatlar elde ediyor; ancak, Türk Hava Yollarının özelleştirilmesini, ben, hiç doğru bulmuyorum. Özelleştirme yerine, özerk bir yönetimle Türk Hava Yollarının daha da güçlendirilmesi, o bayrağın uçaklarda dünyanın her tarafına gitmesi hepimizin benimseyeceği bir ulusal onurdur, bir ulusal çıkardır. Bu nedenle, Türk Hava Yolları stratejik sektör sayılmalıdır. Geçen yıl 200 000 000 dolar kâr ettik; kârlı bir kuruluş ve özelleştirilmesi yoluna gidilmemelidir. Diğer kamu kuruluşlarında yapıldığı gibi, hükümetin yaptığı gibi, sudan ucuza, yıllık kârının birkaç katına satılacak bir Türk Hava Yolları, gerçekten, Türkiye için ulusal bir kayıp olur.

Bu noktada, iki örnek vermek istiyorum. Bilirsiniz, İngilizlerin bir Economist Dergisi var. Economist Dergisi geçtiğimiz aylarda Türkiye'yle ilgili bir yorumunda Türkiye'den olumlu söz ederken "Türkiye'nin havayolları iyi çalışıyor" demek zorunda kaldı. Kim için söyledi, ne için söyledi bunu; Türk Hava Yolları için söyledi. O nedenle, bu kurumu, yani, Türk Hava Yollarını güçlendirmemiz gerekiyor.

Bu çerçevede, bir başka anıyı da söyleyeyim. Bundan iki yıl önceydi; Bilkent Üniversitesinde yapılan bir uluslararası toplantıda, Türkiye'nin emekli bir büyükelçisi -Dünya Bankasının Türkiye Temsilcisi, o zaman Ajay Chibber'dı, Hintli bir iktisatçıydı, konuşmacı da oydu- bizim büyükelçimiz ona döndü ve "neden Türk Hükümetini sıkıştırmıyorsunuz, neden mecbur etmiyorsunuz, neden Türk Hava Yolları bir an önce satılmıyor" diye sordu ya da söyledi. Bunun üzerine, Dünya Bankasının Türkiye Baştemsilcisi, o bizim büyükelçiye şunu söyledi: "Bakın, bu işler kolay değil, hemen yapılacak şeyler değil, çok dikkat etmek gerekiyor. Türk Hava Yollarının o yıllarda ortağı Swiss Air'di. Eğer Türk Hava Yolları özelleştirilseydi Swiss Air alacaktı. Oysa, Swiss Air şimdi iflas etti; doğru mu olacaktı Türk Hava Yollarının satılması." Şimdi, Dünya Bankası temsilcisi bizlere böyle bir ders verdi. Bunu niye söylüyorum; bunu şunun için söylüyorum: Hükümetimizin USAŞ'tan başlayarak, HAVAŞ'tan giderek, kurumlarda çalışanları kıyımına uğratarak, ülkenin geleceğini ve çıkarımı hiçe sayarak uyguladığı özelleştirmelerde, genelde ekonominin, özelde ülkenin çok şey kaybettiğini düşünüyorum. Bu nedenle, özellikle hizmet sektörleri, stratejik sektörler, yer hizmetleri gibi alanlar bir tarafa; ama, Türk Hava Yolları gibi gerçekten stratejik kuruluşların, kurumların, KİT'lerin özelleştirilmesine karşı çıkmamız gerektiğini düşünüyorum.

Bu bağlamda, Sayın Başkan, izin verirseniz, birkaç noktaya daha değineyim. Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana, hatta öncesinden başlayarak ülkemizde sivil havacılığa ayrı ve özel bir önem verilmiştir. 1925'te, bildiğiniz gibi, Türk Hava Kurumu, o zamanki adıyla Tayyare Cemiyeti kurulmuştu. Oysa, yakın yıllarda, yine üzülerek belirteyim, Türk Hava Kurumu, kurban derisi kavgaları nedeniyle kendisi kurban edilmektedir. Bakın, o tartışmada şu veya bu doğrudur veya şöyle böyle olur demiyorum; birilerinin şu hakkı vardır, birilerinin bu hakkı vardır; ama, Türk Hava Kurumunun asıl gelir kaynağı olan kurban derilerine dokunulmamasını; Türkiye'de sivil havacılığın güçlenmesi için, özellikle hükümetinizin, bu konuda, Türk Hava Kurumuna çok daha hoşgörülü, çok daha sevecen, çok daha destekleyici davranmasını özellikle istiyorum. Neden istiyorum; çünkü, bu, ancak kurban derisi tartışmasına çözüm bulmada iktidarınızın, yani, AK Parti İktidarının özel bir konumu olabilir ve bu tutum, bu davranış, bu tavır, kesinlikle, Türk Hava Kurumu yararına çalışmalıdır, onun güçlenmesi için olmalıdır.

Yine, geçişli olarak bir başka noktaya değineyim. Hükümetiniz işbaşına gelmeden önce, Türk Hava Yollarının uçaklarının en önünde, Mustafa Kemal'in "istikbal göklerde" sözü yer alıyordu; şimdilerde pek rastlanmıyor. Bunun denetlenmesini, bunun açığa çıkmasını ve eğer istikbalin göklerde olduğunu düşünüyör isek -sanıyorum, Sayın Bakan böyle düşünüyor- o plaketlerin, o sözün yeniden uçakların en önünde, görkemiyle, eski görkemiyle ve düzgün biçimde konulmasını bir yurtaş olarak istiyorum, talep ediyorum.

Şimdi, geçişli konuşacağımı söylemiştim Sayın Bakan. Son olmayan, ama, sondan bir önceki bir nokta daha var; o da şu: Bizim havaalanlarımızda bir VIP uygulaması var. Bu, bildiğiniz gibi, önemli kişiler anlamına gelen yabancı sözcüklerin baş harflerinden oluşuyor. Şimdi, bu VIP uygulaması, Sayın Bakan, tam bir kargaşa içinde gidiyor. Ben, bireysel olarak, ülkemizde böyle bir uygulamanın olmasına taraftar değilim, bunun kaldırılmasından yanayım; ama, eğer ille de, kesinlikle, zorunlu olarak VIP uygulaması korunacaksa, muhafaza edilecekse, bunun doğru dürüst ve hakça olmasını istiyorum. Bunun, kimlere ve nasıl açık olacağını çok daha net saptanmasını, çok daha belirgin olmasını, çok daha düzgün bir işletme konusu olmasını özellikle istiyorum; çünkü, bu, başka ülkelerde olmayan, pek de olmayan bir uygulama ve yabancılardan gözünde de, kendi gözümüzde de ayırmacılığın, birinci sınıf-ikinci sınıf vatandaş ayırımının bir göstergesi olarak kullanılıyor. Bizim, çağdaş bir dünyada, uzay çağında, havacılığın onca geliştiği bir çağda bu tür birinci-ikinci sınıf vatandaş ayırımına gereksinimimiz, ihtiyacımız yoktur. Bu konuda bir düzenleme yapılmasını özellikle istiyorum.

Değerli arkadaşlar, ülkemizin havacılık sektörünün gelişmesinde, daha hızlı, özellikle daha güvenli, daha ucuz hava ulaşımının, çalışanlarının da haklarını koruyan ve uçuş güvenliğini asıl in-

sanında gören bir anlayışın egemen olması dileğiyle, bu yasanın, ülkemize, havayolu çalışanlarına, hepimize hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Kepenek.

Sayın Özdemir, konuşacak mısınız?

İNCİ ÖZDEMİR (İstanbul) - Konuşmayacağım.

BAŞKAN - Şahsı adına, Adana Milletvekili Sayın Recep Garip.

Buyurun Sayın Garip.

Süreniz 5 dakika.

RECEP GARİP (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; görüşmekte olduğumuz 940 sıra sayılı sivil havacılıkla ilgili tasarının 2 nci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum; hepinize saygılar sunuyorum.

Sözlerime başlarken, yıllar önce okumuş olduğum Saint Exupery'nin "Savaş Pilotu" isimli kitabının hafızalarımnda hâlâ durduğunu ve önemli bir kitap olduğunu edebiyatçı arkadaşlar, dostlar bilirler, kitap okuyan dostlarımız iyi bilirler. Sivil havacılıkta uzun yıllar pilotluk yapan arkadaşlarımızın, mutlaka, bu tür edebî metinler yazdıklarına, denemeler ortaya koyduklarına, romanlar yazdıklarına da tanık oluruz. Bu tür katkılarının hava yolculuklarında çok ciddi coşkular oluşturduğunu da biliriz.

Sivil hayatın, sivil düşünmenin, sivil yolculuğun her bireyimiz için hassas olduğu noktasında hemfikir olduğumuzu düşünüyorum. Gökyüzünün maviliklerinde kıtalara ulaşmak, dünyanın bir ucundan diğer tarafına geçmek önemli bir unsur olmalı. Dünya, eskisi kadar, kuşkusuz, büyük değil; eskisi gibi insanlar, ovalardan, dağlardan geçip gitmiyorlar kıtalara, ülkelere, şehirlere giderken; daha kolay, bir saatlik, birkaç saatlik bir zamanlamayla kıtalararası dolaşmaları da sürdürüyorlar. Belki de mavinin en tılsımlı katlarında gökyüzünün sırlarını çözmek, bembeyaz bulut balyaları arasında yol almak, sanıyorum, ilk defa uçuş yapan bir çocuğumuzun hayatında önemli ekim alanlarıdır, önemli sonuçlar verecektir diye düşünüyorum.

2 nci madde gayet açık bir maddedir, görev tanımlamaları yapılmıştır. İnsangücünün niteliği üzerinde önemle durmak gerektiğini düşünüyorum. Özellikle, Yakup Kepenek Hocam, ifadelerinde önemle üzerinde durdular; çünkü, insan niteliğinin, seçkin kadronun orada bulunuyor olmasının, herhangi bir şekilde zafiyet vermeden, risklere atılmadan bu uçuşların yapılıyor olmasının önemli olduğunu ve insan kaynağının çok ciddi noktada değerlendirilmesi gerektiği konusunda, hem madde olarak hem de insan kaynağımız açısından önemli olduğunu düşünmekteyim.

Bilindiği üzere, ülkemizde sivil havacılık hizmetleri, Ulaştırma Bakanlığı bünyesinde örgütlenen Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, yabancı ülkelerin hava taşıyıcılarının ticarî hak ile uçuş faaliyetlerinin belirlenmesi ve denetlenmesi ile ülkemiz hava taşıyıcılarının ve havacılık şirketlerinin kurulması konusunda, havacılık standartlarının belirlenmesinde, hepsinden önemlisi uçuş emniyetinin yeterli düzeyde sağlanmasına ilişkin faaliyetleri de kapsamaktadır.

Sivil havacılık, uluslararası platformlarda yeni yeni filizlenen bir alandır. Ülkeler, kendi sivil havacılık sahalarını düzenleme, denetleme ve kontrol etme hususlarında, bilindiği gibi, egemenlik yetkisine sahiptirler. Bu anlamda da, ülkemizde yeni yeni gelişen sivil havacılık, önemli bir oluşum halindedir. Her ülke kendi sivil havacılığını düzenlerken uluslararası sözleşmeler çerçevesinde bir uygulama alanı da oluşturmak durumundadır.

Sivil havacılık faaliyetlerinin emniyetli bir şekilde yürütülebilmesi için, düzenleme ve denetim görevini etkin biçimde yerine getirebilecek teçhizat, personel ve idarî yapıya sahip merkezî bir sivil

havacılık otoritesi oluşturulması günümüz ihtiyaçları karşısında bir zorunluluk olarak karşımızda durmaktadır. Bu konuda, elbette ki duyarlı olmak, elbette ki denetimi çok ciddiye almak mecburiyeti hâsıl olmaktadır.

Gelişmiş ülkelerin hava ulaştırma sektörü üzerinde yapılan incelemelerde, sivil havacılık otoritelerinin yaptırım gücü daha yüksek bir yapıda örgütlendiklerine de tanık olmaktadır. Dünyada yaşanan gelişmeler karşısında, ülkemizde de sivil havacılık hizmetlerinin daha etkin ve güvenli bir ortamda verilebilmesi amacıyla kamu tüzelkişiliğini haiz, özel bütçeli olarak Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün yeniden teşkilâtlanması amacıyla bu tasarı hazırlanmıştır. Dolayısıyla, 2 nci madde, bu yetkilerin kimlere ait olduğunu da bize açıkça belirtmektedir.

Bu tasarıyla, genel olarak, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün merkez teşkilâtı ile İstanbul ve Antalya temsilciliklerinden oluşması belirlenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

RECEP GARİP (Devamla) - Sivil havacılık faaliyetlerinin yoğun olduğu illerde sayısı 4'ü geçmemek üzere yeni temsilcilikler kurulabilmesine yönelik Ulaştırma Bakanlığına yetki verildiğine tanık oluyoruz.

Genel Müdürlükte havacılık uzmanı ve havacılık uzman yardımcısı istihdam edilmesi hükme bağlanmıştır. Genel Müdürlüğün görev kapsamı içinde olmak üzere, sözleşmelerle hizmet yapmaya ve yaptırmaya yetkili kılındığını da görmekteyiz. Ulaştırma Bakanlığında sürekli bir kurul olarak faaliyet göstermek üzere Ulaştırma Kurulu kurulmaktadır. Yeni oluşum nedeniyle, kadro iptal ve ihdasına yönelik düzenlemeler de yapılmaktadır.

Son cümleler şöyle olmalıdır: Sivil havacılık alanında verilebilecek belgelerden ücret alınması ve dönersermaye oluşturulmasının amaçlanması nedeniyle, bu kurum için özel bütçe hükme bağlandığına da, bağlanması gerektiğine de tanık olmaktadır. Dolayısıyla, sivil havacılık, bu anlamda, önemli bir görev yerine getirecektir.

Bu noktada, yasanın ülkemize hayırlar getirmesini temenni ediyorum, saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Garip.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, saat 20.00'de toplanmak üzere, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.06

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.07

BAŞKAN: Başkanvekili İsmail ALPTEKİN**KÂTİP ÜYELER: Harun TÜFEKÇİ (Konya), Yaşar TÜZÜN (Bilecik)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 115 inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

940 sıra sayılı kanun tasarısının görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

3.- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/995) (S. Sayısı: 940 (Devam))

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerinde.

Tasarının 3 üncü maddesini okutuyorum:

İKİNCİ BÖLÜM**Teşkilât, Görevler ve Yetkiler****Teşkilât yapısı**

MADDE 3.- Genel Müdürlük, merkez teşkilâtı ile doğrudan merkeze bağlı İstanbul ve Antalya temsilciliklerinden meydana gelir. Sivil havacılık faaliyetlerinin yoğun olduğu illerde Bakan onayı ile sayısı dördü geçmemek üzere yeni temsilcilikler kurulabilir.

Temsilcilikler bir müdüre bağlı olarak faaliyet gösterirler. Temsilciliklerin birimleri ile çalışma usûl ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

Genel Müdürlüğün merkez teşkilatı ana hizmet, danışma ve yardımcı hizmet birimlerinden oluşur.

Genel Müdürlük merkez teşkilâtı ekli (I) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

BAŞKAN - Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, İzmir Milletvekili Sayın Bülent Baratalı; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BÜLENT BARATALI (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 940 sıra sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun görüşlerini ve kişisel düşüncelerimi iletmeye çalışacağım; bu nedenle, Sayın Başkanı ve değerli milletvekillerini saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 3 üncü maddeyle, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün merkez teşkilatının ve olası taşra teşkilatının strüktürü yapılmaktadır.

Tasarının 1 inci maddesinde belirtildiği gibi, kurulacak olan bu teşkilât, bu örgüt, Ulaştırma Bakanlığına bağlı, kamu tüzelkişiliğini haiz, özel bütçeli Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüdür. Tasarının ilerleyen maddelerinde de görülecektir ki, teşkilâtın yapısı, Genel Müdürlüğün yapısı, taşra teşkilatının yapısı, şimdilik kurulan İstanbul ve Antalya temsilcilikleri; ama, ondan sonra gelişen durumlarda kurulacak olan temsilciliklerle, Ulaştırma Bakanlığına bağlı önemli bir genel müdürlük olmaktadır. Bunu, biz de önemsiyoruz; çünkü, bu Genel Müdürlük hem Türkiye içindeki sivil havacılığı düzenleyecektir, götürecektir, örtecektir hem de dünya ilişkilerini kuracaktır. O nedenle, yasanın Plan ve Bütçe Komisyonundan çıkması sırasında, önemli katkılarda da bulunmuştuk.

Yalnız, yasa, Plan ve Bütçe Komisyonuna geldiği zaman, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, bizler, bu yasanın, bir altkomisyona havale edilmesini istedik; çünkü, inceledik ve baktık ki, bir defa, tasarı olgun bir tasarı değil, üzerinde çok uğraşmak gerekiyor. Bu da zaman alacaktı. Ayrıca -bunu söyledik ve doğru da çıktı- komisyonda görüşülürken, yasanın olgunlaşması için çok zaman alacağı görüldü. Nitekim, dikkat edilirse, zabıtlara bakılırsa, bu yasanın her maddesinde devamlı redaksiyon yetkisi verilmiştir. İkincisi, kurumlar birbirini örtmemiştir. Yasanın dili pek güzel değildir; yani, Osmanlıca ve Arapça sık sık kullanılmıştır. Üstelik, diğer kurumlara, diğer yasalara atıflarda, kaldırılmış kanunlar da görülebilmektedir. Ancak, bizim de katkımızla, yasa, şu anda, önümüze gelmiş ve görüşülmeye başlanmıştır.

Yine, dil konusundaki eleştirilerimi getiriyorum. Kanunları yaparken de çok iyi hazırlanamıyoruz. Bir defa, daha önceki konuşmalarda da belirttiğim gibi, yasalar, bir defa Anayasaya aykırı olarak getiriliyor. Burada yok; ama, daha önce bunları gördük.

Diğeri, tasarı, Başbakanlıkta hazırlanırken, sanıyorum yeterli dikkat ve özen gösterilmemiştir. Sayın Bakana burada bir diyeceğim yok. Sayın Bakan, hakikaten, sempatik, çalışkan bakanlarımızdan bir tanesi. Üstelik, Sayın Bakanı havacılar çok seviyor. Özellikle özel havayolcular çok seviyor. Benim de yakın dostlarım var. Neden seviyorlar; çünkü, Sayın Bakan bir konuda çok önemli bir işlem yapmış. Yani, İskender'in kılıcı gibi, Gordion'da çekmiş kılıcı, çözilemeyen bir sorunu kılıçla ortadan bölmüş. Nedir bu sorun; bu, slot sorunudur. Slot çok önemli bir şey. Slot, hepimizin bildiği gibi, delik, boşluk, aralık demektir. Yani, hava trafik kurallarında tayyarenin ne zaman ineceğini ve ne zaman kalkacağını, hangi aralıklarda o havayolu için serbest olacağını gösteren bir hava trafik kuralıdır ve çok önemlidir. Bildiğiniz gibi, bu ülkede slot yüzünden daha önce çok büyük havayolları battı; yani, 70-80 trilyonlarla önemli bir havayolu batırdı. Adını herhalde biliyorsunuz.

Onun için, Sayın Bakan bu slot uygulamasıyla hakikaten büyük sempati toplamıştır. Ben, Sayın Bakan için, bu havacılıkta topladığı sempatiyi demiryollarında toplamasını diliyorum. Az önce Sayın Kapusuz'a sordum, Kayseri'de sizin cer atölyelerinizde güzel raylar yapılıyor mu dedim. O "bilemiyorum, ben artık Ankara Milletvekiliyim" dedi. Tabii, bunu Kayseri milletvekillerine sormam gerektiğini, sonra öğrenmiş bulunmaktayım.

Diğeri, Sayın Bakanın, balıkçı barınaklarında, limanlarda ve demiryollarında bu sempatiyi göstermesini ve halk tarafından da -bu özel havayolu şirketlerinin sahipleri tarafından ne kadar sevildiğini biliyoruz- sevildiğinin bilinmesini istiyorum. Çünkü, slotta çok önemli bir konu halletmiştir Sayın Bakan. Yani, Türkiye'de bir garabet var, biliyorsunuz. Yani, Sayın Bakan Ulaştırma Bakanı; ama, havayolları Sayın Bakana bağlı değil. Nereye bağlı Türk Hava Yolları; çok ilginç bir olay, Özelleştirme İdaresine bağlı. Peki, Özelleştirme İdaresi nereye bağlı; o da başka bir bakana bağlı. Yani, ilginç bir olay. Bakanlar Kurulunda -çok ilginç, belki Türkiye'de bir örnek yaşanıyor, suijenerist bir durum, çok değişik bir olay- Sayın Bakan Türk Hava Yollarına karışmıyor. Ama, çok ilginç, slot olayını da Türk Hava Yolları çözüyor. Yani, tam bir garabet; yani, deve mi, kuş mu olduğu belli olmayan bir durum yaşıyoruz; ama, bu özel hava yolcular, hakikaten, Sayın Bakanın yaptığı, yetkisi olmadığı halde yaptığı slot uygulamasıyla, Sayın Bakanımıza büyük sempati duyuyorlar, biz de bu sempatiyi duyuyoruz.

Bunu böyle kısaca ifade ettikten sonra, değerli arkadaşlar, sayın milletvekilleri, Sayın Başkan; şimdi, kanun tasarısına geçmeye çalışıyorum. Kanun tasarısı, bildiğiniz gibi, sivil havacılık olayında, Ulaştırma Bakanlığına bağlı bu Genel Müdürlüğün teşkilât yapısını, merkez teşkilat yapısını, taşra teşkilât yapısını ve İstanbul ve Antalya'daki diğer temsilcilikleri bağlıyor. Tabii, görev, yetki ve sorumlulukları sayarken, görevlerini, yetkilerini, sorumluluklarını, uluslararası ilişkileri ve ihtilafları sayıyor. İhtilaflar, ileriki maddelerde gelecek; onda da çok değişik düşünceler vardı; ama, sanıyorum, Plan Bütçede bu düzeltildi.

Şimdi, yasa tasarının 1 inci maddesine baktığımız zaman, bunun nasıl bir kurum olduğunu görüyoruz. Bu, özel bütçeli ve kamu tüzelkişiliğini haiz olan bir bağlı kuruluş. Bağlı kuruluş olduğu

zaman, değerli arkadaşlar, Sayın Başkan; bağlı kuruluşlar, Türkiye'nin idarî yapısı içerisinde yalnız bir genel müdürle temsil edilmez. Genel müdürün altında, ona destek olan, bağlı kuruluşa destek olan önemli bir kurul vardır. Plan Bütçede de söylemiş olmamıza karşın, bu kurulu oluşturamadık. Türkiye'de bunun bir tane örneği var, başka bir örneği de yok. Yani, Türk idarî teşkilât yapısı içerisinde, hakikaten, ikinci değişik bir kurum da oluşmuş bulunmakta; yani, genel müdürün dışında, ayrıca, Türk idarî yapısına uygun, Türk idarî teşkilâtına uygun olarak bir yönetim kurulu olması gerekiyordu; yani, genel müdürü ve kurumu, yönetim kuruluyla desteklemek, güçlendirmek, ona güç kazandırmak gerekiyordu; Plan Bütçede yaptığımız bütün katkılara, koyduğumuz bütün eleştirilere karşın, bunu burada yapamadık. Belki, biraz sonra bir önergeyle, yönetim kurulunu bu genel müdürün altına koyar ve bunu da yapmaya çalışırız.

Ayrıışık oyumuzda da belirttiğimiz gibi, diğer önemli bir husus da Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi, bu Adalet ve Kalkınma Partisinin yaptığı yasalarda, buraya getirdiği teklif ve tasarılar da genel müdürler var; ama, genel müdür yardımcılarını yok. Ne hikmetse, bu yasada, genel müdürün altına da genel müdür yardımcılarını koymuştur. Şimdi, 940 sıra sayılı tasarıyı incelediğimiz zaman, onun arkasında (I) sayılı cetveli görürüz. Bu (I) sayılı cetveli de incelediğimiz zaman, genel müdürün altında çeşitli şekilde genel müdür yardımcılarını da vardır. Oysa, bu da bir ilk, bu da garip bir durum; ilk defa, genel müdürün altında genel müdür yardımcılarını var. Bu, daha önce gelen, daha önce teklif edilen veya tasarıyla gelen yasalarda genel müdür yardımcılarını yoktu, burada bu var. Bu da hükümetin, Bakanlar Kurulunun hazırladığı tasarıların birbiriyle uyumsuzluklarını ortaya koyuyor. Bu da çok önemli bir konu. Ya tekriri müzakereyle, daha önce yaptığımız kanunların...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Baratalı, konuşmanızı tamamlayınız.

BÜLENT BARATALI (Devamla) - Sayın Başkan, 15 dakikaydı, değil mi?

BAŞKAN - Hayır, arada isimler var; eğer, konuşmazlarsa, size vereceğim. Şahsı adına sizden önce söz istekleri var.

BÜLENT BARATALI (Devamla) - Teşekkür ederim.

Evet, diğer konu da, işte, bir standart yok. Yani, genel müdür yardımcılarını burada var; ama, daha önceki kanunlarda yok.

Diğer konu ise, çok ilginç, hem ihdas edilen hem de iptal edilen kadrolara baktım, daha önce iptal edilenlerde mimar yok; ama, burada mimar var. Mimarların buradaki görevlerini anlamakta güçlük çekmekteyiz; bunu bir arkadaş bize anlatırsa burada, çok mutlu olurum. Üstelik mühendislerin hangi tür mühendis oldukları da belli değil. Yani, burada acaba peyzaj mühendisleri de çalıştırılacak mı veya buna benzer jeodezi mühendisleri olacak mı, olmayacak mı; bunları da pek bilmiyoruz. Mühendis konusunun da açıklanması gerekiyor.

Son olarak da -şimdiki konuşmamda ifade etmeye çalışıyorum- belki denebilir ki, genel müdür yardımcılarını biz kaldırmak istemedik; çünkü, onların kazanılmış hakları vardı; ama, dikkat ettiğimiz zaman, incelediğimiz zaman görmekteyiz ki, değerli arkadaşlar, Sayın Başkan; müktesep hakkı olan, kazanılmış hakkı olan belirli bir statüye elinde tutan bazı personelin de burada bu statüleri kaybolmaktadır. Bu, korkarım, yine bizler tarafından olmasa bile, salt dışardan izleyen yurttaşlar açısından, acaba, Adalet ve Kalkınma Partisi bunların hakkını korumamakla bir kadrolaşma konusunda yeni bir çığır mı açıyor diye düşünebilirler. Bunu ben destek olmak için söylüyorum. Böyle bir şey yoksa da duymak isteriz.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bu düşüncelerle, kanunun iyilikler getirmesini dileyerek Yüce Meclise saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Baratalı.

Şahsı adına söz isteyen, İstanbul Milletvekili Sayın İnci Özdemir; buyurun.

İNÇİ ÖZDEMİR (İstanbul) - Vazgeçtim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Feragat ediyorsunuz.

Kütahya Milletvekili Sayın Alaettin Güven; buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Sayın Güven, süreniz 5 dakika.

ALAETTİN GÜVEN (Kütahya) - Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; görüşmekte olduğumuz 940 sıra sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkındaki Kanun Tasarısının 3 üncü maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; bilindiği gibi, ülkemizin de taraf olduğu uluslararası anlaşmalar çerçevesinde, hava taşıyıcılığı faaliyetleri, 1954 yılında Ulaştırma Bakanlığı bünyesinde daire başkanlığı olarak kurulmuş ve yürütülmüştür.

Havayolu ulaştırma sektörü, 14.10.1983 tarihinde kabul edilen 2920 sayılı Sivil Havacılık Kanununun yürürlüğe girmesiyle, özellikle 1980'lerin ikinci yarısından itibaren belirgin bir gelişme gösterip ivme kazanmıştır.

Kurum, 1987 yılında genel müdürlük olarak günün koşullarına göre yeniden yapılandırılarak Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü halini almıştır. 2000'li yıllarda, gelişen ekonomik ve teknolojik şartlara bağlı olarak, birçok alanda olduğu gibi, bu alanda da büyük mesafe katedilmiştir. Öyle ki, ülkemizde, sivil uçak işletmesi, Türk Hava Yolları dahil 16'ya, sivil uçak sayısı 209'a, koltuk sayısı 35 000'e ulaşmıştır.

Son yıllarda gelişen havacılık sektörüyle iç ve dış seferlerde önemli artışlar yaşanmış, filonun büyümesi ve eleman ihtiyaçları, sektörde yeni bir düzenlemeyi gerekli kılmıştır.

Sivil havacılık faaliyetlerinin emniyetli bir şekilde yürütülebilmesi için, düzenleme ve denetim görevini etkin biçimde yerine getirebilecek, idari ve teknik kapasitesi yüksek merkezî bir sivil havacılık otoritesinin oluşturulması, günümüz ihtiyaçları karşısında bir zorunluluk haline gelmiştir.

Dünyada yaşanan terör olayları neticesinde, sivil havacılıkta Avrupa Birliği standartları belirlenmiş ve ülkeler bu kurallara uymaya başlamıştır. Bu kanunla, ülkemizde de bu standartlarda sivil havacılık yapılacaktır.

Ayrıca, bu sektörde nitelikli personel büyük önem arz etmektedir. Kanunla, sivil havacılıkta daha kalifiye elemanlara çalışma imkânı sağlanacaktır.

Kanunun ülkemize ve sivil havacılığa hayırlı olması dileğiyle saygılar sunarım. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Güven.

Şahsı adına, İzmir Milletvekili Sayın Bülent Baratalı; buyurun.

BÜLENT BARATALI (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Grup adına yaptığım konuşmaya, 940 sıra sayılı tasarı hakkında devam ediyorum; bu düşüncelerle, başta Sayın Başkan olmak üzere, saygıdeğer milletvekillerini saygıyla selamlıyorum.

Grup adına yaptığım konuşmada, bu yasanın yürürlüğe girmesiyle beraber, bazı kamu çalışanlarının bazı statülerinin bozulacağından bahsetmiştim. O nedenle de bunların durumlarının düzeltilmesi gerektiğini söylemiştim. Şimdi, şöyle denebilir; ihdas edilen ve iptal edilen kadrolar içinde, kadroları iptal edilen kamu görevlileri için bir sıkıntı doğabilir, bunu yapmamamız gerekmektedir. Bu, belki haksız olarak da yalnız bu kanun için söylenebilecek olan... Diğer kanunlar için çok önemlidir kadrolaşma düşüncesi. Nedir kadrolaşma; bir defa, kamu görevinde, kamu ajanlığında önemli olan liyakattir. Şimdi, layık olmayan insanları, yani liyakat kurallarını taşımayan insanları bazı

düşüncelerle bazı yerlere getirirseniz, onun adına "kadrolaşma" denir. Özellikle, bunlar "vücut dilinden anlayan kamu ajanı" veya "vücut dilinden anlamayan kamu ajanı" şeklinde de düzenlenirse, daha da büyük tenkitler, eleştiriler olabilir; bunu yapmamamız gerekiyor. Hepimizin bildiği gibi, bu ülke insanı, iki partili bir Parlamento kurarak sorunlarının bir an önce çözülmesini istemektedir.

Şimdi, liyakatten söz açılmışken, Sayın Bakanımıza bağlı olmayan bir Türk Hava Yolları var; Türk Hava Yolları ve onun karşısında şimdi gelişmekte olan, zaman zaman gelişmesi engellenen özel havayolları şirketleri var. Hepimizin de bildiği gibi, özel havayolları şirketleri, hakikaten güzel şeyler yapıyorlar; yani, önemli olan, hava taşımacılığını, insan ve kargo taşımacılığını... Çok önemli indirimlerle başladılar; bacak biletlerinde, özellikle bir gün sonra yapılacak olan uçuşlarda fiyatları otobüs biletlerine indirdiler; her tarafa uçuyorlar. Çok ilginç ki, Siirt'e bile uçuyorlar. Biliyorsunuz, Türk Hava Yolları, Siirt'e uçmuyordu. Nedense, özel bir havayolu şirketi bu işe talip olduktan sonra, yine Hava Yolları Genel Müdürlüğü müracaat etmiş "biz de Siirt'e uçmak istiyorduk" diye; demişler ki: "Sizin elinizdeki uçaklarla hani o pist ve apron sorunları nedeniyle oraya uçamazdınız"; ama, nedense, ne olmuşsa olmuş, şimdi havayolları da Siirt'e uçmak istiyor. Tabii, bu ülkede, bu tür hizmetlerin, her nereye gidebilirse oraya gitmesi gerekiyor; herkesin, ülkemizin batısına, doğusuna, kuzeyine ve güneyine konfor içinde yolculuklarını yapmaları gerekiyor, ucuz ve güvenli şekilde yolculuklarını yapmaları gerekiyor. Umarım, dilerim, bu rekabet olayı, slot işi de düzelirse, olacaktır. Siz, bir kuruma slotu veriyorsunuz, ondan sonra, diğer kurumlar, ondan izin almak zorunda kalıyor. Hani, biz özelleştirmeciydik; özelleştirmeye daha güzel şeyler yapardık, rekabeti sağlardık, ucuzluğu sağlardık, konforu sağlardık?.. O nedenle, bu, Türk Hava Yollarına verilen slot işinin, tekrar, Bakanlığa geri verilmesi gerekiyor. Sayın Bakanı bilemiyorum tabii, bu konuda ne düşünüyor.

Bakın, bu havayollarındaki ucuzluğu, sakın ola ki, yani, kazakırım işlerini de çok karıştırmamak lazım. Bugün, sivil havayollarında kazakırımı ben pek duymadım; ama, Türk Hava Yollarının tam 17 tane büyük kazakırımı var. Neden oluyorsa?.. Bunun nedenlerinden bir tanesi liyakat işidir değerli milletvekilleri; yani, Türk Hava Yolları içinden gelen bir kadroyu, meydanı bilen, apronu bilen, uçuşu bilen, slotu bilen bir kadroyu, hava trafiğini bilen bir kadroyu siz işbaşına getirmezsiniz gerekirken, oraya, daha önce ticaretle uğraşmış, zahire alıp satmış, et alıp satmış olan bir kadroyu getirirseniz, bu işler zor olur değerli arkadaşlar; yani, büyük sıkıntılar yaşanır.

O nedenle, ben, yine, bu duygularla, bu kadrolaşma iddialarına esas, temel etmemesi düşüncesiyle, bu statüleri ve müktesebatları bozulabilecek olan değerli kamu görevlilerini, bu fedakâr insanları bundan yoksun etmemek gerektiğini düşünüyorum ve bu duygu ve düşüncelerle, çok değerli Meclise ve Sayın Başkana saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Çok teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Baratalı.

Sayın milletvekilleri, 3 üncü madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

HALUK KOÇ (Samsun) - Sayın Başkan, karar yetersayısının aranılmasını istiyorum.

BAŞKAN - Karar yetersayısının aranılması isteği vardır.

3 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum ve karar yetersayısı arayacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Karar yetersayısı yoktur; birleşime 5 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.30

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 20.43

BAŞKAN: Başkanvekili İsmail ALPTEKİN**KÂTİP ÜYELER: Harun TÜFEKÇİ (Konya), Yaşar TÜZÜN (Bilecik)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 115 inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

940 sıra sayılı kanun tasarısının görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

3.- *Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/995) (S. Sayısı: 940) (Devam)*

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerinde.

Tasarının 3 üncü maddesinin oylanmasında karar yetersayısı bulunamamıştı.

Şimdi, maddeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve tekrar karar yetersayısı arayacağım.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir, karar yetersayısı vardır.

4 üncü maddeyi okutuyorum:

Görevler ve yetkiler

MADDE 4 . - Genel Müdürlüğün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Sivil havacılık faaliyetlerinin kamu yararına, ekonomik ve sosyal gelişmelere ve millî güvenlik amaçlarına uygun olarak düzenlenmesi ve gelişmesini sağlamak amacıyla, Bakanlık tarafından oluşturulacak politikaları uygulamak ve takip etmek.

b) Sivil havacılık faaliyetlerinin uluslararası sivil havacılık kural ve standartlarında düzenlenmesini, sürdürülebilirliğini ve gelişmesini sağlayacak esasları tespit etmek.

c) Uluslararası sivil havacılık alanındaki gelişmeleri takip etmek, ilgili uluslararası kuruluşlara üye olmak, katkı veya katılma paylarını ödemek, bu kuruluşlarla iş birliğinde bulunmak; üyesi olduğumuz uluslararası kuruluşlarca kabul görmüş kural ve standartların güncel olarak uygulanması için gerekli düzenlemeleri yapmak ve uygulanmasını sağlamak.

d) Sivil havacılık faaliyetlerine yönelik mevzuata aykırı eylemlerin önlenmesi amacıyla gerekli tedbirleri almak.

e) Türk hava sahası ve uluslararası anlaşmalar gereğince hizmet sorumluluğu üstlenilen uluslararası hava sahalarının kullanımına ilişkin strateji ve politikalara esas teşkil edecek ilkelerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapmak; hava trafik yönetim hizmetleri konusunda 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa uygun olarak sivil-asker koordinasyonuna ilişkin esasları belirlemek ve uygulanmasını sağlamak.

f) İlgili kuruluşların görüşlerini almak suretiyle, Türk hava sahasını kullanan sivil hava araçlarının uyması gereken hava trafik yönetim hizmetleriyle ilgili düzenlemeler yapmak.

g) Türk hava sahasında hava arama ve kurtarma hizmetlerinin ilgili kuruluşlarla koordineli bir şekilde mevzuata ve uluslararası standartlara uygun olarak yapılmasını sağlamak.

h) Yurt içinde ve yurt dışında hava ulaştırma faaliyetlerinde bulunmak isteyen Türk ve yabancı gerçek veya tüzel kişilere verilecek izinlerin esaslarını ve şartlarını hazırlamak, gerekli görülmesi halinde ilgili bakanlık ve kamu kurum ve kuruluşları ile koordinasyonu sağlamak.

i) Sivil hava ulaştırması konusunda ülke politikalarını belirlemek; ikili ve çok taraflı anlaşmaların çalışmalarına katılmak ve bunları sonuçlandırmak.

j) Sivil havacılığın yasadışı müdahaleler ile diğ er tehlikelerden, yangın, sel, deprem gibi doğal afetlerden korunması için gerekli politikaları belirlemek, önlemleri almak, ald irtmak ve uygulamaları takip etmek.

k) Bakanlık tarafından verilen yetki kapsamında sivil havacılık kazalarının ve olaylarının soruşturmasını yapmak veya yaptırmak, sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak, bu konuda kamuoyunu bilgilendirmek.

l) Türk hava aracı siciline kaydedilecek sivil hava araçlarının tescil ve sicil işlemlerini uluslararası standartlara uygun olarak yapmak, ilgili uluslararası kurum ve kuruluşlarla iş birliğinde bulunmak, sicilleri bildirmek ve siciller üzerindeki hukuki düzenlemelere uygun kayıtları tutmak.

m) Sivil hava araçlarıyla emniyetli uçuş operasyonları yapmak için gerekli olan önlemleri almak, denetimler yapmak ve belge düzenlemek, onaylamak, yenilemek, iptal etmek ve kayıtları tutmak.

n) Sivil havacılık alanında faaliyette bulunan ve kurallara aykırı hareket eden gerçek ve tüzel kişilere uygulanacak idari ve teknik yaptırımlara ilişkin esasları belirlemek ve bunlar hakkında yasal işlem yapmak.

o) Uçuş emniyetinin veya uluslararası standartlar ve kuralların ihlal edildiğ inin tespit edilmesi halinde, uçuş operasyonlarını ve faaliyetlerini yasaklamak, gerektiğ inde işletme ruhsatlarını askıya almak veya iptal etmek ve cezai yaptırım da dahil gereken her türlü önlemi almak.

p) Bu Kanunda öngörülen görev ve yetkileri yerine getirmek üzere yönetmelik ve genelgeleri hazırlamak.

r) Sivil havacılıkla ilgili teknik alt yapıya ilişkin düzenlemeler yapmak ve uygulanmasını sağlamak.

s) Genel Müdürlüğ ün hizmet alanı, görev ve yetkileriyle ilgili konularda Bakanlıkça belirlenen esaslar dahilinde, diğ er kamu kurum ve kuruluşları ve mahalli idarelerle gerekli iş birliğ i ve koordinasyonu sağlamak.

t) Sivil havacılık sektörünün gelişimini sağlayacak tedbirleri almak ve gerekli düzenlemelerin yapılması hususunda ilgili kuruluşlara önerilerde bulunmak.

u) Kurumun faaliyet alanları ile ilgili fiyat tarifelerini belirlemek ve Bakan onayına sunmak.

v) 14.10.1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu hükümleri ve uluslararası uygulamalar çerçevesinde, hava alanları, hava araçları, yolcu, yük ve üçüncü şahıslara yönelik sigorta sorumluluk limitlerinin belirlenmesi çalışmalarına katılmak, sigorta şartlarının sağ lanmasını kontrol ve takip etmek.

y) Genel Müdürlüğ ün imkânları dahilinde sivil havacılıkla ilgili yurt iç i ve yurt dış ı kurumlara müşavirlik hizmeti vermek, kurs, toplantı, konferans, seminer ve eğitim faaliyetleri düzenlemek,

z) Bakanlık tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

BAŞKAN - Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Kemal Kılıçdaroğ lu.

Sayın Kılıçdaroğ lu, şahsı söz isteğ inizi de birleştiriyorum.

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda bir görüşme yapıyoruz; ancak, Plan ve Bütçe Komisyonuna girerken masaların üzerine şu kitapçığın dağıtıldığını gördüm değerli milletvekilleri.

Sayın milletvekilimiz, lütfedip dinler misiniz...

Bu kitap, Başbakanlığa ait bir kitap. Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı tarafından hazırlanmış bir kitap. Bu kitabın iç kapağında şöyle bir ifade var: "İngiltere Büyükelçiliği Ankara. Bu kitabın basımı ve dağıtımı İngiltere Büyükelçiliği tarafından desteklenmiştir."

Değerli milletvekilleri, bu ifade ve bu yapı sömürge bir devlette normaldir, sömürge bir ülkede, kaynağı olmayan bir ülkede, yoksul bir ülkede, onurunu yitirmiş bir ülkede, ulusal kurtuluş savaşını vermemiş bir ülkede, sömürge olmayı baştan kabul etmiş bir ülkede, bu 48 sayfalık kitapçığı, bir başka ülkenin büyükelçiliği finanse eder ve o ülkenin parlamentosunda dağıtma cesaretini gösterir.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bu ülkenin Parlamentosuna sorduk tabii: Bu kitabı, kim dağıttı; dağıtmaya kimin ne hakkı ve yetkisi var? Efendim, Başbakanlık göndermiş, Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerine dağıtılsın diye. Biz, CHP milletvekilleri olarak, bu kitapları, Başbakanlığa aynen iade edilsin diye, Sayın Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanımıza verdik.

İstirham ediyorum, bu Yüce Mecliste görev yapan bütün milletvekillerinden istirham ediyorum, lütfen, Başbakanlığa, bu 48 sayfalık kitapçığı basma gücünün olmadığını nasıl izah edecekler; gelip burada anlatmaları lazım. Gerekirse, biz, hepimiz, aç kalabiliriz, susuz kalabiliriz, yemek yemeyebiliriz; ama, bu 48 sayfalık kitapçığı basabilecek gücümüz var arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Ne oluyor da, nasıl oluyor da, bir başka ülkenin büyükelçisi, Başbakanlığın kitabını, şu 48 sayfalık kitapçığı basacak ve arkasına da kendi ulusal armasını bastırarak... Bunu, sizin vicdanlarınıza terk ediyorum arkadaşlar. İstirham ediyorum, biz, muhalefet olarak, tepkimizi gösterdik, iktidar milletvekili olarak tepki göstermek de sizin hakkınız, o tepkiyi göstermenizi bekliyoruz.

Değerli milletvekilleri, şimdi, asıl konumuza gelirsek; bu tasarı, Plan ve Bütçe Komisyonuna geldiği zaman, ben, Sayın Bakandan istirham ettim, dedim ki: Sayın Bakanım, bu, teşkilât kanunu, pek çok yanlışlıklar olabilir, bir altkomisyona sevk edelim ve altkomisyonda bunu görüşelim; eğer, acele diyorsanız, altkomisyon bunu bir günde bitirebilir; önemli olan, yasayı, yasanın çıkış tekniğine uygun olarak, cümle yapıları düzgün olarak çıkaralım; nasıl olsa, bu, bir teşkilât kanunu. Sayın Bakan da "hayır, çok acelemiz var; biz, bunu bir an önce çıkaracağız" dedi.

Şimdi, ben, yine, sizin dikkatlerinize sunarak, 4 üncü maddeyle ilgili, bana verilen süre içerisinde size bilgiler sunmaya çalışacağım.

Değerli milletvekilleri, sunacağım bilgiler, hiçbir şekilde bu görevler olsun olmasın şeklinde değil, burada -en azından üç arkadaşımızın vermiş olduğu Türkçeyi geliştirme, Türkçeyi kullanmayla ilgili kanun teklifleri var- en azından o üç arkadaşımızın duyarlılığına hitap etmek istiyorum.

Bakın arkadaşlar, 4 üncü maddenin başlığı "görevler ve yetkiler." Deniliyor ki: "Sivil havacılık faaliyetlerinin kamu yararına, ekonomik ve sosyal gelişmelere ve millî güvenliğe amaçlarına uygun olarak düzenlenmesi ve gelişmesini sağlamak amacıyla, Bakanlık tarafından oluşturulacak politikaları uygulamak ve takip etmek."

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü... Politikaları Bakanlık tespit edecek, burası da uygulayacak. Şimdi, peki, bu Genel Müdürlük bu politikaların oluşmasına hiç katkıda bulunmayacak mı?!

Şimdi, düşünün, bir genel müdürlük birsürü şey uyguluyor, bakanlık politika belirliyor; ama, bu genel müdürlüğe lütfedip, yahu arkadaş, biz politika belirleyeceğiz, ey genel müdür sen de gel, bari bu politikaların yapılmasına katkıda bulun; olur ya, biz bir yanlışlık yaparız, sen bu işin fiilen içindesin, mutfağındasın; bu, yok.

Belki Sayın Bakan diyebilir ki, efendim bu yok; ama, biz Genel Müdürü çağıracağız, görüşünü alacağız; ama, bir de şöyle bir şey düşünün: Bakan ile genel müdürün arası iyi değil, bakan diyor ki, bırakın o genel müdürü yahu, bir de ondan görüş mü alacağız. Diyebilir mi; diyebilir bu kanuna göre. Birinci hata bu.

Değerli arkadaşlar geliyoruz (b) bendine. (b) bendi şöyle: "Sivil havacılık faaliyetlerinin uluslararası sivil havacılık kural ve standartlarında düzenlenmesini, sürdürülebilirliğini ve gelişmesini sağlayacak esasları tespit etmek."

Arkadaşlar, uluslararası kuruluşların esaslarını Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tespit etmez; esasları, uluslararası kuruluşlar tespit eder. Eğer, o esasların tespit edilmesi aşamasında uluslararası kuruluşlarla muhatap olunacaksa, Türkiye Cumhuriyeti adına Ulaştırma Bakanlığı muhatap olur: Dolayısıyla, burada da bir başka teknik hata var.

(e) bendine geliyoruz değerli milletvekilleri. Cümle "Türk hava sahası ve uluslararası anlaşmalar gereğince hizmet sorumluluğu üstlenilen uluslararası hava sahalarının kullanımına ilişkin strateji" diye başlıyor. Öncelikle, cümle yanlış arkadaşlar. Cümlenin şöyle olması lazım: "Türk ve uluslararası hava sahalarının" diye başlaması lazım; ama, yanlış. Sonradan ilave edildiği için oraya, cümle okunurken düşüklük kendi içinde belli oluyor.

Bir başka şey daha var değerli arkadaşlar: "Strateji ve politikalara esas teşkil edecek ilkelerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapmak..."

Değerli arkadaşlar, strateji ve politikalara esas teşkil edecek ilkelerin belirlenmesine yönelik çalışmaları Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü yapamaz. Neden; çünkü, (a) bendinde politikaların Bakanlık tarafından belirleneceği öngörülmüyor; kendi içinde çelişkisi var.

(h) bendine geliyoruz. (h) bendi şöyle, değerli arkadaşlar: "Yurt içinde ve yurt dışında hava ulaştırma faaliyetlerinde bulunmak isteyen Türk ve yabancı gerçek ve tüzelkişilere verilecek izinlerin esaslarını ve şartlarını hazırlamak..." Şimdi, hiç "şartlarını hazırlamak" diye bir deyim, bir kavram duydunuz mu? Türkçede "şartlarını hazırlamak" diye bir şey yoktur. Şartlarına uymak vardır, şartları oluşturmak vardır; ama, şartlarını hazırlamak diye bir kavram yoktur Türkçede; ama, bu kanunda var. Biraz sonra, siz, hepiniz el kaldıracaksınız, bu kanun geçecek. Bu kanunu, ileride, bir edebiyat fakültesinde okuyan çocuğunuz okuduğu zaman, ya baba, bu nasıl kanun diye size soracak.

Şimdi, bir diğer şey: "Şartlarını hazırlamak" diyorsunuz. Şartların arasında, diyelim ki, uçak almak da var. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, şartları hazırlamak için o kurumun uçağını mı satın alacak; hayır. Biz de biliyoruz ki, amaç o değil; ama, cümlenin kuruluş tarzı itibarıyla ve kullanılan ifade yanlış.

(i) bendine geliyorum değerli arkadaşlar: "Sivil hava ulaştırması konusunda ülke politikalarını belirlemek..." Şimdi, dersiniz ya, bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu; (a) bendinde diyor ki, politikaları Bakanlık belirler; (i) bendinde de diyor ki, ülke politikalarını Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü belirler. Ya (a) doğru, ya (i) doğru. Ya birini kaldıracaksınız, ya diğerini koymayacaksınız. Böylesine bir garabet.

Değerli milletvekilleri, şimdi, bakın, Gelir İdaresi Başkanlığı Yasası bu Parlamentodan geçerken, Gelir İdaresi Başkanlığının politikaları belirleme yetkisi yoktu. Plan ve Bütçe Komisyonunda ısrar ettik; ama, Sayın Bakan dedi ki: "Hayır, Gelir İdaresi ülke politikalarını belirleyemez, bu, bakanlığa aittir." Biz de dedik ki, siyasi tercihtir, bakanlık öyle istiyorsa, olur.

Şimdi, buraya geliyoruz, "Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bu politikaları belirler" diyor. Peki, nasıl oluyor da, aynı hükümet -fakat, bakanlıklar farklı- her bakana göre ayrı bir yasa çıkıyor. Bu da işin bir başka garabeti.

Şimdi (j) bendine geliyoruz arkadaşlar. "Sivil havacılığın yasadışı müdahaleler ile diğer tehlikelerden, yangın, sel, deprem gibi doğal afetlerden korunması için gerekli politikaları belirlemek..."

Az önce atladım; şimdi, (d) bendini okuyorum: "Sivil havacılık faaliyetlerine yönelik mevzuata aykırı eylemlerin önlenmesi amacıyla gerekli tedbirleri almak..."

Şimdi, mevzuata aykırıysa bir şey, yasadışı demektir. Yasadışı nerede sayılmış; az önce söylediğim bentte sayılıyor; yasadışı müdahaleler. Peki, (d) bendinde de aynı şeyi yazmışsınız. Olsun, ne fark eder; fazlalık göz çıkarmaz diye herhalde, aynı mantıkla buraya da bu konmuş.

İşin daha garip tarafına geleyim: "Yangın, sel, deprem gibi doğal afetlerden korunması için gerekli politikaları belirlemek..."

Arkadaşlar, deprem, yangın gibi doğal afetlerden korunulması için gerekli önlemler alınır; gerekli... Deprem şu saatte olsun diye politika belirleyebilir misiniz siz? Deprem olmadan önce, depremle ilgili önlemleri almaktır asıl olan; ama, dedik ya, Sayın Bakan "çok acele; ben bunu illâ çıkaracağım" diyor; çıkarın, hayırlısı olsun.

Değerli arkadaşlar, bir başka şey; (k) bendine geliyorum: "Bakanlık tarafından verilen yetki kapsamında sivil havacılık kazalarının ve olaylarının soruşturmasını yapmak veya yaptırmak..." Böyle garabet olabilir mi?! Düşünün, bir kaza olmuş bir yerde, kazayla ilgili soruşturmayı yapmak için Bakanlık izin verecek; Bakanlık izin vermezse, koskoca Genel Müdürlük oturacak yerinde. Peki, Bakanlık nasıl izin verecek? "Bakanlık tarafından verilen yetki kapsamında..." Yetki darsa o kapsamda, genişse o kapsamda. Herhalde, Sayın Bakanın, hızlı tren faciasından ağzı yanmış olacak ki, böyle bir yetki koymuş buraya.

Değerli arkadaşlar, bir kaza olduğu zaman, o kazaya ilk müdahale edecek olan bu Genel Müdürlüktür, ilk soruşturmayı yapacak olan bu Genel Müdürlüktür. Bakanlığın yetki belirleme konusu olmaz burada. Neyin yetkisini belirleyeceksiniz?! Sayın bakan, isterse, Başbakanlık Teftiş Kurulunu devreye koyup, daha geniş bir başka soruşturma yapabilir; ama, Genel Müdürlüğün kazayla ilgili soruşturma yapmasına, inceleme yapmasına sınır getirme yetkisi nereden çıktı? Ama, buradan çıkıyor.

İşin garip tarafı, "soruşturma" deniliyor, soruşturma kamu hukukunun deyimidir. Soruşturmayı yapacak olan teftiş kuruldur; bu Genel Müdürlüğün de teftiş kurulu yok. Peki, teftiş kurulu olmayan bir idare nasıl soruşturma yapacak? Herhalde, genel müdür çıkacak soruşturma yapmaya. Eğer o genel müdür de inşaat mühendisi ise, nasıl soruşturma yapacak bilmiyorum.

(m) bendine geliyorum değerli arkadaşlar; küçük bir şeyi daha belirteyim. "Sivil hava araçlarıyla emniyetli uçuş operasyonları yapmak için gerekli olan önlemleri almak..." "Gerekli olan önlem" olmaz arkadaşlar, "gerekli önlemleri almak" olur. Bir şeyin gerekli önlemini alırsınız. "Gerekli olan önlem" olur mu?! Ya "gerek" fazladır ya "olan" fazladır. Ama, dediğim gibi, maalesef, burası da böyle.

Değerli arkadaşlar, bir başka şey, (n) ve (o) bentlerinin ikisinin kalkması, tek bir bent olması lazım. Burada, "yapmak", "iptal etmek", "cezaî yaptırım yapmak" gibi düzenlemeler var. Bunlar, bu kanunun 32 nci maddesinde var. Buraya yazılması, bu kadar geniş kapsamda yazılması doğru değil, tamamen birbirini tekrarlamaktan öte bir anlam taşıyor.

(p) bendine geliyorum değerli milletvekilleri. "Bu Kanunda öngörülen görev ve yetkileri yerine getirmek üzere yönetmelik ve genelgesi hazırlamak."

Şimdi, bir genel müdürlük düşünün, genelge hazırlıyor; ama, bu genelgeyi yayımlayamıyor. Böyle bir genel müdürlük olabilir mi, düşünebilir misiniz? Ama, var; bu Genel Müdürlük. Bu Genel Müdürlük yönetmelik hazırlayacak, yönetmeliği yayınlamayacak. Doğrudur; çünkü, Sayın Bakanın onayı gerekiyor, Resmî Gazetede yayımlanacak, itiraz yok; ama, genelge, nasıl olur da bu Genel Müdürlüğün yetkisinde olmaz. Genelgeyi hazırlayacak, Bakanlığa gönderecek, Bakanlık uygun görürse Genel Müdürlük, genelge yayımlayacak. Bu Genel Müdürlüğü niye kurdunuz ki siz?! Genel Müdüre mi güvenmiyorsunuz, yönetimine mi güvenmiyorsunuz? Onu da anlamak mümkün değil.

Sayın milletvekilleri, bir başka şey daha; "sivil havacılıkla ilgili teknik altyapıya ilişkin düzenlemeler yapmak ve uygulanmasını sağlamak." Teknik altyapının uygulanması olmaz arkadaşlar, teknik alt yapı oluşturulur, teknik altyapıyı oluşturursunuz, uygulama altyapı üzerine inşa edilir; ama, burada da, maalesef, cümle böyle.

Bir başka şey; "Genel Müdürlüğün hizmet alanı, görev ve yetkileriyle ilgili konularda, Bakanlıkça belirlenen esaslar dahilinde, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mahallî idarelerle gerekli işbirliği ve koordinasyonu yapmak." Şimdi, Genel Müdürlüğün yetkileri var; ama, bu yetkilerini kullanması için Bakanlığın izin vermesi lazım. Bakanlık izin veremezse, böyle bir yetki kullanamayacak. Peki, bu Genel Müdürlüğü niye kuruyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEMAL KILIÇDAROĞLU (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (Devamla) - Bu Genel Müdürlük ayrı bir genel müdürlük ki, ayrı, özel bir bütçesi var. Kurun Bakanlık içinde bir genel müdürlük, herhangi bir sorun olmaz. Kimse de, size, niye genelge çıkardın, yönetmelik çıkardın, niye böyle yaptın demez; ama, ayrı bir genel müdürlük kuruyorsanız, ayrı bir bütçesi varsa, bu kadar kısıtlama getirmek doğru değil.

Değerli milletvekilleri, son olarak, yine bir başka şey daha; "kurumun faaliyet alanlarıyla ilgili fiyat tarifelerini belirlemek ve bakan onayına sunmak." Hatırlarsınız, KİT'lerin büyük ölçüde bu hale gelmesinin temel nedeni, hazırlanan fiyat listelerinin, hükümet tarafından, acaba oy kaybeder miyiz kaygısıyla imzalanmamasından olmuştur; KİT'lerin fiyatları düşük olmuştur; o düşük fiyatlar KİT'lerin iflasına yol açmıştır.

Şimdi, burada, Sayın Bakanın onayına sunuyor ve Sayın Bakan, imzalamıyorum arkadaş... En azından, buraya "ekonomik ve malî gerekçelerle" ifadesinin kullanılması lazımdı. Siz bir fiyat onayını götürürken, ekonomik ve malî altyapısını götüreceksiniz ki, Sayın Bakan onun hangi gerekçeyle hazırlanmış olduğunu bilebilsin. Ama, o kadar garip bir tasarı hazırlanmış ki değerli milletvekilleri, cümle olarak, Türkçe olarak "müşavirlik hizmeti, kurs, konferans, seminer, eğitim faaliyetleri düzenlemek" gibi, bir Genel Müdürlüğün görev alanına girebilecek bu kadar ayrıntıların sayılabildiği, herhalde, tek genel müdürlük tasarısı oluyor.

Son olarak değerli milletvekilleri... 2005 yılı programı buradan geçti. Bu hükümetin programı. Bunun 222 nci sayfasını izninizle okuyorum. 222 nci sayfasında "havayolu ulaştırmasıyla ilgili hukukî ve kuramsal düzenlemeler" diye bir bölüm var. Bir cümle; aynen şöyle: "Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün yaptırım gücünü artırmak amacıyla başlatılan yasal düzenleme çalışmaları tamamlanacaktır." Bu önünüze gelen taslağa baktığınız zaman, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün yetkilerini artıran bir düzenleme göremeyeceksiniz. Bütün yetkiler Bakanlığa gidiyor. Sivil Havacılık Genel Müdürü de, maskot olarak genel müdürlük görevini yapacak.

Hepinize teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ediyoruz Sayın Kılıçdaroğlu.

Madde üzerinde, şahsı adına, Denizli Milletvekili Sayın Ümmet Kandoğan...

Buyurun Sayın Kandoğan.

ÜMMET KANDOĞAN (Denizli)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Benden önce aynı madde üzerinde konuşan Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun o güzel tespitlerinden sonra benim madde üzerinde söyleyebileceğim çok fazla bir şey kalmadı. Bu da gösteriyor ki, kanun tasarısı ve tekliflerini hazırlarken çok daha dikkatli olunması, çok acele edilmemesi gerektiği, bu konuşmadan sonra bir kez daha ortaya çıkmış bulunuyor.

Değerli milletvekilleri, ben bu fırsattan istifade ederek, Denizli'de 22 sivil toplum örgütünün birleşmesinden oluşan bir platformun Denizli milletvekillerine göndermiş olduğu bir rapordan bahsetmek istiyorum. Bu platform, Denizli Sanayi Odası, Denizli Ticaret Borsası, Denizli Esnaf Odaları, Denizli Ticaret Odası, Denizli Belediye Başkanlığı, BASİAD gibi, Denizli'de çok önemli 22 odadan, sivil toplum örgütünden meydana gelen bir platform.

Bu platformun yapmış olduğu bir çalışmada Denizli'yle ilgili 11 mesele tespit edilmiş ve bunların içerisinde öncelik sırası olarak ilk iki konu, Ulaştırma Bakanımızın görev alanı içerisinde olan konuya hasredilmiş. Bunlardan birisi, Denizli'deki havaalanıyla ilgili olanı.

Değerli milletvekilleri, Denizli Havaalanı, Denizli il merkezine 63 kilometre uzaklıkta bulunan, 3 kilometre pist uzunluğuna ve 45 metre genişliğe sahip olan bir havaalanı ve bu havaalanı, gece uçuşlarına da elverişli olan bir havaalanı; ancak, askerî alan içerisinde kalmış olması nedeniyle, Hava Kuvvetlerinin izin verdiği yerden ve askerî uçak hangarlarına yakın mesafeden yapılmaktadır. Bu nedenle de, Denizli'de havayolu ulaşımında çok ciddi problemler ortaya çıkmış bulunmaktadır. Bunların başında, terminal binası inşaatının dört yıl önce temeli atılmış olmasına rağmen, hâlâ bitirilememesi nedeniyle, özel havayolu şirketlerinin uçuşuna müsaade edilmemesi söz konusudur. Eğer, yeni bir terminal binası yapılacak ve bir an önce bitirilecek olursa, havaalanında iki uçağın bekleyebileceği bir yer elde edilmiş ve bundan dolayı da Hava Kuvvetlerinin bölgesinin dışında bu uçakların bekletilmesi imkânı elde edilmiş olacaktır. Bu nedenle, özel havayolu şirketlerinin uçaklarının Denizli'ye sefer yapamaması nedeniyle, Denizlili sanayici, işadamları ve Denizli'deki vatandaşlarımız ciddi manada sıkıntı çekmektedirler.

Denizli, yılda 1 300 000 000 dolar civarında sadece tekstil ihracatıyla, Türkiye'nin en önemli ihracat merkezlerinden biri olma özelliğini sürdürmektedir. Denizli'ye, her gün, yurt dışından, dünyanın değişik ülkelerinden yüzlerce insan gelip gitmektedir. Ayrıca, Denizlispor, birinci ligde yer alan takımımız da, havaalanının bu özelliğinden dolayı, deplasmanlara giderken, havaalanını düzenli olarak kullanma imkânını bulamadığı için, Denizlispor'a büyük külfetler getiren uçuşlarla deplasmana gitme durumlarıyla karşı karşıya kalmaktadır.

Bütün bunların önünü kesebilmek ve Denizli'nin bu sıkıntısını giderebilmek için, şu anda Sayın Bakanımız burada değiller ama, ben, Denizli halkı adına kendilerinden istirhamda bulunuyorum; inşaatı devam eden bu bölümün inşaatının bir an önce bitirilmesi ve yeterli ödeneğin verilmesi halinde, Denizli halkı, bu hizmetlerden dolayı şükranlarını her zaman bu hizmetleri getirenlere iletacaktır; bundan hiç kimsenin şüphesi olmasın.

Ben, bu duygu ve düşüncelerle, bu kanunumuzun ülkemize hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. Bazı eleştiriler getirildi, o eleştirilerde haklılık payı var; ama, genel manada iyi hazırlanmış bir kanun tasarısı olduğu inancımı bir kez daha ifade ediyorum, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (Bağımsız sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Kandoğan.

Madde üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

1 önerge var; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan (1/995) sıra sayılı "Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı"nın 4 üncü maddesinin (y) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Salih Kapusuz

Abdullah Çalışkan

Abdulkadir Kart

Ankara

Adana

Rize

Yahya Baş

Fikret Badazlı

İstanbul

Antalya

"y) Bakanlık döner sermaye imkânları ve kabiliyetleri kapsamında sivil havacılık eğitimi veren kişi ve kurumları desteklemek, teşvik etmek, sivil havacılıkla ilgili yurt içi ve yurt dışı kurumlara müşavirlik hizmeti vermek, kurs, toplantı, konferans, seminer ve eğitim faaliyetleri düzenlemek,

BAŞKAN - Sayın Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABAHATTİN YILDIZ (Muş) - Sayın Başkan, takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN - Sayın Hükümet?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ATILLA KOÇ (Aydın) - Katlıyoruz.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Bakanlık döner sermaye imkânları ile sektörün gelişiminin sağlanması amaçlanmıştır.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Komisyonun takdire bıraktığı, Hükümetin katıldığı ve gerekçesini dinlediğiniz önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

5 inci maddeyi okutuyorum:

Genel Müdür

MADDE 5.- Genel Müdür, Genel Müdürlüğün en üst amiri olup;

a) Genel Müdürlüğü mevzuat hükümlerine, uluslararası sivil havacılık kural ve standartlarına, hükümet programına ve Bakanlar Kurulunca belirlenen politika ve stratejilere uygun olarak yönetir.

b) Genel Müdürlüğün görev alanına giren hususlarda politika ve stratejiler geliştirir, bunlara uygun olarak yıllık amaç ve hedefler oluşturur, performans ölçütleri belirler, Genel Müdürlük bütçesini hazırlar, gerekli kanunî ve idarî düzenleme çalışmalarını yapar, belirlenen stratejiler, amaçlar ve performans ölçütleri doğrultusunda uygulamayı koordine eder, izler ve değerlendirir.

c) Genel Müdürlüğün faaliyetlerini ve işlemlerini denetler, yönetim sistemlerini gözden geçirir, kurumun yapısı ve yönetim süreçlerinin etkililiğini gözetir ve yönetimin geliştirilmesini sağlar.

d) Genel Müdürlüğün orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarının belirlenmesinde katılımcı bir anlayışla üniversite, meslek kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği konusunda gerekli ortamı oluşturur.

e) Faaliyet alanına giren konularda diğer kamu kurum ve kuruluşları ile iş birliği ve koordinasyonu sağlar.

Genel Müdür yukarıda belirtilen hizmetlerin yürütülmesinden doğrudan Bakana karşı sorumludur.

BAŞKAN - Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu ve şahsı adına, Ağrı Milletvekili Sayın Naci Aslan; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NACİ ASLAN (Ağrı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 940 sıra sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Plan ve Bütçe Komisyonları raporlarınının 5 inci maddesi üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu ve şahsım adına söz almış bulunuyorum; Yüce Meclise saygılar sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, gündeme gelen bu tasarıyla, dünyada yaşanan gelişmeler karşısında ülkemizde de sivil havacılık hizmetlerinin daha etkin ve güvenli bir ortamda verilmesi amacıyla,

kamu özel kişiliğini haiz, özel bütçeli olarak Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün yeniden teşkilatlanması amacıyla bu tasarı hazırlanmıştır.

Ülkemizde ilk havacılık çalışmaları 1912 yılında, bugünkü Atatürk Havalimanının hemen yanındaki Sefaköy'de, tesis olarak 2 hangar ve küçük bir meydana başladı. 1925 yılında, daha sonra Türk Hava Kurumu adını alacak olan "Türk Tayyare Cemiyeti"nin kurulmasıyla, Türk havacılığının kurumsal temelleri atılmıştır. 1933 yılında 5 uçaklık küçük bir filoyla "Türk Hava Postaları" adıyla ilk sivil hava taşımacılığımız başlatılmıştır.

Cumhuriyetimizin 10 uncu yılında Millî Savunma Bakanlığına bağlı olarak kurulan Havayolları Devlet İşletme İdaresi, Türkiye'de sivil havayolları kurmak ve bu yolda taşıma yapmak üzere görevlendirilmiştir.

Gelişmiş ülkelerin hava ulaştırma sektörü üzerinde yapılan incelemelerde, sivil havacılık otoritelerinin yaptırım gücünün daha yüksek bir yapıda olduğu görülmektedir. Dünya sivil havacılığının hızlı bir gelişme göstermesi, teknolojinin büyük önem taşıması karşısında ulusal çıkarlarımızın korunması ile uluslararası ilişkilerimizin düzenli bir şekilde yürütülmesi ve denetlenmesi için, 1954 yılında Ulaştırma Bakanlığı bünyesinde kurulan Sivil Havacılık Daire Başkanlığı, 1987 yılında Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü olarak günün koşullarına göre yeniden teşkilatlandırılmıştır. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü organizasyon yapısı içinde 1 genel müdür, 2 genel müdür yardımcısı ve 4 daire başkanı ile 1'i geçici olmak üzere 12 şube müdürüyle birlikte toplam 121 personel istihdam edilmekteyken, bu tasarıyla, ekli cetvelde de görüldüğü gibi, bu personel sayısı 154'e çıkarılmış bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Genel Müdürlüğün görev ve yetkileriyle ilgili arkadaşlarımız açıklamalarda bulundular. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, Ulaştırma Bakanlığının ana hizmet birimi olarak 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığı Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun çerçevesinde görev yapmaktadır. Genel Müdürlüğümüzün ve Genel Müdürün yetkileriyle ilgili, arkadaşlarımız çeşitli açıklamalarda bulundular, burada değerdendirdiler. Ben, Genel Müdürlüğün ve Genel Müdürün yetki ve görevleri üzerinde fazla durmayacağım.

Havayolu ulaştırması sektörü, 14.10.1983 tarihinde kabul edilen 2920 sayılı Sivil Havacılık Kanununun yürürlüğe girmesiyle, özellikle 1980'li yılların ikinci yarısından itibaren belirgin bir gelişme içine girmiştir. Bu dönemde, Türk Hava Yollarının bir modernizasyon ve standardizasyon programı çerçevesinde filosunu geliştirmeye başladığı, hizmet standartlarını yükseltme çabasına girdiği ve yurtiçi hatlardan ziyade, ekonomik açıdan avantajlı dış hatlara yönelmekte olduğu görülmektedir. Aynı dönemde, özel sektör havayollarının sayılarında, filo kapasitelerinde ve sektörden aldıkları payda önemli artışlar gözlenmiştir. İşletme sermayesi sıkıntısı, nispeten yaşlı uçaklarla operasyon yapma dezavantajı, bakım, onarım ve diğer altyapı imkânlarının yetersizliği, faaliyetlerinin her kademesinde kalifiye personel temininde karşılaşılan güçlükler, sektörün yeteri kadar desteklenmemesi, özel havayollarının genelde karşılaştıkları sorunlar olmuştur.

Havaalanı yatırımlarının, 1980'li yılların sonunda ve 1990'lı yılların başlarında, yeni bir konvansiyonel havaalanı yapımından daha ziyade, mevcutların standartlarının geliştirilmesi üzerinde yoğunlaştırıldığı görülmektedir. Bu arada, hava trafik kontrol, haberleşme, seyrüsefer hizmetleri, yer hizmetleri ve bunun gibi hizmetlerin kalite ve güvenilirliğini artırmaya yönelik yatırımlar sürdürülmüştür. 1980'lerin sonunda, muhtelif yörelere, mahallî idarelerin de katkılarıyla, STOL tipte küçük havaalanları yapımı başlatılmış ve askerî havaalanlarının sivil hava ulaşımına da açılması çalışmalarına hız verilmiştir. Yıldan yıla istikrarlı biçimde artış gösteren toplam giden-gelen yolcu ve uçak trafiğinin, başta Atatürk Hava Limanı olmak üzere, Antalya, Esenboğa, Adnan Menderes ve giderek, Dalaman Havalimanlarına yoğunlaştığı görülmektedir. Sektör, 1990'lı yıllarda da aynı gelişme trendi içine girmiştir; ancak, 1990 yılının ağustos ayında patlak veren Körfez Krizi, sonraki yıllarda turistik yörelerimizde meydana gelen terör olayları, turizm sektörüne bağlı olarak, havayolu

ulaştırması sektörünü de, o yıllar içinde, olumsuz yönde etkilemiştir; ancak, sektörün gelişimi, son beş yılın bütünü itibarıyla değerlendirildiğinde, gelişmenin halen sürdürüldüğü görülmektedir.

Değerli milletvekilleri, kamu adına ülkemiz havaalanlarını işletme görevini üstlenmiş bulunan Devlet Hava Meydanları Genel Müdürlüğü, 39 havaalanında teşkilatlanmış olup, bunlardan 5 tanesi, Sayın Başbakanımızın talimatıyla kapatılmıştır, 16'sı dışhat seferlere açıktır. Türk Silahlı Kuvvetleri envanterlerindeki havaalanlarından da istifade edilerek, sivil hava ulaşımının yaygınlaştırılmasına katkı amacıyla Genelkurmay Başkanlığıyla yapılan protokolle, toplam 27 askerî havaalanı sivil havacılık işletmelerinin kullanımına açık durumdadır. Bu havaalanlarından 13'ünde Devlet Hava Meydanları Genel Müdürlüğüne işletme yapılmakta olup, bu havaalanlarının bir kısmında terminal binası, kargo binası, taksirut ve apron gibi sivil tesislerin yapımı sürdürülmektedir. Evrensel düzeyde düzenlenen ve uluslararası hava hukukunun cari kurallarını belirleyen temel bir metindir.

Değerli arkadaşlar, ülkemizin coğrafi durumunu ve uluslararası hava servislerinin ülkemizden geçmesinin sağlayacağı imkânları gözönünde tutarak, aynı zamanda millî sivil havacılığımızı teşvik ve kalkındırmak amacıyla, bugüne kadar 81 ülkeyle ikili hava ulaştırma anlaşması yapılmıştır.

Türkiye'de, gerçek ve tüzelkişilerin mülkiyetinde veya işletiminde bulunan sivil hava araçlarının Bakanlığımız Türk sivil hava aracı siciline kayıtları zorunludur. Bir hava aracının Türk sivil hava aracı sayılması, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununda yazılı şartların yerine getirilmesini takiben, Bakanlık tarafından tescil sertifikası düzenlenmesi sonucu gerçekleşmektedir.

Bir hava aracının Türk sivil hava aracı sayılması için "TC" ile başlaması zorunlu olan ve devamında 3 harften oluşan bir çağrı kodu verilir. Türk sivil uçak siciline tescil edilen hava aracının, daha önce kayıtlı bulunduğu sicilden silinmesi zorunludur.

Türk sivil havacılık sahasında görev yapacak olan veya yapmakta olan lisans alacak uçuş personelin lisanslandırılmasına ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlükçe düzenlenmektedir. Lisans ve sertifikaların tanzimi ile geçerli kılma işlemlerinin yapılması, takip edilmesi, sicil kayıtlarının tutulması, lisans ve sertifika sahiplerinin havalimanları ile işletme mahallinde kontrol ve denetimiyile kurallara aykırı davranışları tespit edilenler hakkında yasal işlemlerin yapılması Genel Müdürlükçe yürütülmektedir. Ayrıca "TC" tescil işaretli hava araçlarında görev yapacak olan yabancı uyruklu bakım personelinin, kendi ülkelerinin sivil havacılık otoritelerinden almış oldukları belgelerin geçerli kılınması ve denetimiyile, ülkemize sefer düzenleyen yabancı havayolu şirketlerinde görevli lisans ve sertifikalı personelin uluslararası kurallara uygun lisans ve belgelerinin geçerliliğinin kontrolü de Genel Müdürlük tarafından yürütülmektedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de uçuş eğitim okulları birkaç tane olup, bunlar Türk sivil havacılık sektörüne çok olumlu hizmetler üretmektedirler; buna rağmen, hükümetten, yeteri kadar destek alamamaktadırlar. Bu okulların en büyük karşılaştıkları sorunlardan başta geleni finans sorunudur. Bunun nedeni de, yakıt fiyatlarının devamlı yükselmesidir. Yakıt fiyatlarının yükselmesi, eğitim gören öğrencilerin eğitim masraflarını ve eğitim saat ücretlerini de yükseltmektedir. Örneğin, geçen yıl, saati 125 dolara verilen eğitim, şimdi 185 dolara çıkmıştır. Geçen seneden bu zamana kadar akaryakıt fiyatları 17 defa artmıştır.

Şu anda havayolu şirketleri, İranlı, Pakistanlı, İsveçli, Kanadalı ve ABD'li pilotları istihdam etmektedir. Bu da ülkemizin büyük döviz kaybına uğramasına neden olmaktadır. Oysa, hükümetimiz, sivil havacılık kurs okullarına ve eğitim programlarına maddî temelde ve teknik olanaklar bakımından destek yaptığı takdirde, çok kaliteli ve donanımlı sivil havacılık kurs okullarından yeteri kadar kaliteli ve donanımlı pilotlar yetiştirmemiz daha çok olanaklı olacaktır. Dolayısıyla, devletimiz, ticarî pilot lisanslı pilot yetiştirebilen yetkiye sahip okullara yakıtta vergi indirimine gitmeli ve destekleme teşviki vermelidir. Nitekim, bu okulların sayısı o kadar da çok değildir. Bu okullar, şu anda 4 tanedir.

Okul girdilerinin çok pahalı olması, yetişen pilotların maliyetlerini yükseltmektedir. Bir pilotun kurs masrafı, yaklaşık olarak 45 000 dolar civarındadır. Diğer taraftan, sivil havacılık kurs okulları, pilot yetiştirirken, özellikle bu pilotlara sık sık deney yaptırmakla -ki, bu da uçuş anlamında- tecrübe kazandırmakla yükümlüdürler. Bu uçuşların yapılabilmesi için pilot eğitimi için kullanacakları meydanlar çok kısıtlıdır. Bununla ilgili olarak, örneğin, İstanbul bölgesinde okullar, mecburen, yoğun trafiğin olduğu meydanlarda eğitim yapmak zorunda kalmaktadırlar. Ancak "istikbal göklerde" diyen Mustafa Kemal Atatürk, bir asır önce havacılığın önemini büyük dehasıyla sezerek, daha sonra yetkili bir kişi olduğunda yaptırdığı meydanlarda uçuşlar yapılmaktaydı. Örneğin, Tuzla, Samandıra, Gemlik, Bursa -ki 'eski meydan' denilir buna- Çorlu ve bunun gibiler. Aynı örnekler diğer bölgelerden de verilebilir. Ancak, şu anda, lisanslı ticarî pilot yetiştiren kurs okullarına bu havaalanları kullanılmamaktadır. Belirtilen bu meydanlar bomboş dururken, bir iki meydan sıkışıp ve ayrıca, iniş başına verilen parayla yetişecek öğrencinin maliyetini artırmak hiç de akılcı bir iş değildir.

Devlet Hava Meydanları, özel havacılık şirketlerinin gerek meydan kiralarını gerek uçak vergilerini keyfi olarak artırmaktadır.

Ayrıyeten, uçak benzini yılda 3 misli arttı. Bu da, sivil havacılığımızın önünde bir engeldir.

Bu durumların, ülke havacılığının iyi bir trendi yakalaması için, acilen çözüme kavuşturulması gerekir.

Değerli milletvekilleri, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüyle ilgili yasa tasarısı görüşülürken bir altkomisyonun kurularak söz konusu yasanın olgunlaştırılması hedeflenmiş ve belirtilmişti; ancak, bu talep uygun görülmedi. Yasa tasarısı komisyonda görüşülürken, Komisyon Başkanı, çeşitli maddelere redaksiyon yetkisi alarak, çeşitli düzenlemeler yapmıştır. Bu da, tasarının yeteri kadar olgunlaştırılmadan Meclis gündemine getirildiğini göstermektedir.

Bu tasarıda, bütün yetkiler Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcılarında toplanmıştır. Ancak, böyle özel bütçeye sahip olan bir genel müdürlükte, mutlak surette, bir yönetim kurulunun oluşmasının daha çok faydalı olacağı görülmüştür.

Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcılığına, yetkili makamlara atanacaklar arasında, Genel Müdürlüğün uğraş alanıyla bağdaşmayan branşlar da sayılmıştır. Diğer taraftan, getirilen düzenlemelere ve koşullara durumları uymayan mevcut personelin kazanılmış hakları korunmamıştır.

Değerli milletvekilleri, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı görüşülürken, konuyla ilgili olduğu için Ağrı Havameydanından bahsetmek istiyorum.

Ağrı Havameydanı 1995 yılında, o zamanın valisi tarafından, özel idare bütçesi, Devlet Su İşleri araçları, Köy Hizmetleri araçları ve Karayolları araçları, lokal bazda, oradaki güçlerini kullanarak, bir havaalanı inşa edildi ve 1997'de faaliyete geçti. Sonra, bu havaalanı, Murat Nehri yakınında olduğu için, kışın yoğun sisle kaplı. Üstelik, burada ILS aleti de olmadığı için, sisli havalarda normal uçakların inmesi mümkün değildi. Sonra da anlaşıldı ki, bu havaalanı 700 metre kısa ve 20 metre de dar yapılmıştır. Dolayısıyla, çok küçük kapasiteli uçaklar ancak buraya inebilmektedir. 70 yolcuyla oraya inen uçak, ancak 35 yolcuyla havalanabilmektedir; çünkü, pisti kırtar-maz endişesiyle, pilotlar, bu sayıyı tahditli olarak tutmakta; ayrıyeten, halk da, korkarak, bu uçaklara binmemekteydi; ama, geçen sene, Bakanlık nezdinde yaptığımız faaliyetlerde, teşebbüslerde, Sayın Bakanımız, bu havameydanının projesinin ihalesi için 8 trilyon lira paranın ayrılacağını vaat etmişlerdi 2005 yılı bütçesinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

NACİ ASLAN (Devamla) - ...ama, ne yazık ki, o proje için sadece 2 milyar lira ayrılmış görülmektedir. Ama, dün -Sayın Bakan da şu anda karşımda- Sayın Bakanımın Genel Kurulda

görüştüğümüzde "Ağrı halkına bir müjde verebilirsiniz" dedi ve "ben, en kısa zamanda, o projeyi gerçekleştirip, ki, şu anda Devlet Havameydanları Genel Müdür Yardımcımız Erol Bey bu proje üzerinde çalışıyor..." Sayın Bakanımız da, inşallah... Bugün, bu mikrofonun başında, televizyonda bizi seyreden Ağrı halkına bu müjdeyi veriyorum. Sayın Ulaştırma Bakanımız bu ödeneği vererek, en kısa zamanda bu projenin ihalesi yapılacak, 2006 yılında Ağrı Havameydanı, normal koşullarda alet ve edevata yetişmek kaydıyla, bitirilecektir.

Beni dinlediğiniz için, Yüce Meclise en derin saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Aslan.

Şahsı adına ikinci söz isteği, Ağrı Milletvekili Sayın Mehmet Melik Özmen'e aittir.

Sayın Özmen, buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakikadır.

MEHMET MELİK ÖZMEN (Ağrı) - Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, ben, aslında, sözü, bir üzücü haber vermek için istemiştim. Bugün saat 19.15 civarında Ağrı İlimiz Taşlıçay İlçemize bağlı Yukarı Toklu Köyünde bir jandarma aracımız, maalesef, yola döşenmiş olan bir mayına çarpmak suretiyle, 2 şehit verdik, 6 da yaralımız var. Şehitlerimize, diğer milletvekili arkadaşlarım adına da, Allah'tan rahmet diliyorum; yaralılara da, inşallah - bir tanesi çok ağır durumda, ona ve hepsine birlikte- bir an evvel acil şifalar diliyorum. Ben, bunun üzerine, artık, bir şey söylemeyeyim.

Ağrı Havaalanıyla ilgili olarak arkadaşımız da bahsetti, 2005 yılı bütçesi içerisinde projenin alınmasıyla ilgili, sağ olsun, Plan ve Bütçe Komisyonunda bütçe görüşmeleri sırasında Sayın Bakanım ile görüşmüştük, proje için ben bir önerge vermiştim, o önerge kabul edildi. Sayın Bakanım da himmet göstermişti o zaman ve o dönem projesi gündeme alındı; böylelikle, aslında, yatırım programına girmiş oluyordu. 2006 yılında da, inşallah, havaalanımız yapılmış olacak. Tabii, Naci Beyin de katkılarına teşekkür ediyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Özmen.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum:

Genel Müdür yardımcısı

MADDE 6.- Hizmetlerin yürütülmesinde Genel Müdüre yardımcı olmak üzere iki Genel Müdür Yardımcısı görevlendirilir. Genel Müdür Yardımcısı Genel Müdüre karşı sorumludur.

BAŞKAN - Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu ve şahsı adına, İzmir Milletvekili Sayın Hakkı Ülkü; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Sürenizi birleştiriyorum.

CHP GRUBU ADINA HAKKI ÜLKÜ (İzmir) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısının 6 ncı maddesi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu ve şahsım adına söz almış bulunmaktayım; tümünüzü saygıyla selamlıyorum.

Son günlerde ülkemizde sivil havacılık alanında çok önemli sorunlar yaşanmaktadır. Yaşanan olumsuz gelişmeler, bu alanda ciddi ve kapsamlı bir çalışmayı zorunlu hale getirmiştir. Bu bağlamda, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün yeniden yapılandırılması konusunda hükümetin de çalış-

malarını hızlandırdığını görmekteyiz; fakat, hükümet, çalışmalarını o denli hızlandırmıştır ki, Plan ve Bütçe Komisyonunda, Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlarımızın tüm uyarılarına rağmen, bir alt-komisyon kurularak tasarının olgunlaştırılmasına bile gerek görmemişlerdir. Bu nedenle, önümüze gelen tasarı, maalesef, sektörün sorunlarını çözmekten uzak bir nitelik taşımaktadır.

Bildiğiniz gibi, altkomisyon çalışmalarında, genellikle, konunun uzmanları, sektör temsilcileri, ilgili sivil toplum örgütleri tasarıya katkıda bulunarak, düzenlenen alanda, toplum adına, kamu yararı adına, kimi zaman ulusal çıkarlarımız adına yararlı bir işlevi yerine getirirler. Hatta, bunun güzel bir örneğini geçtiğimiz hafta perşembe günü kabul edilen Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Yasa Tasarısında görmüştük. Hükümetin sunduğu metin, önce altkomisyonda, sonra İçişleri Komisyonunda görüşülerek, meslek odalarının, sivil toplum örgütlerinin, belediyelerin, yerel yönetimlerin ve yerel yönetim birliklerinin çok değerli katkılarıyla, ülkemiz adına önemli değişikliklere uğradı ve ilk metinden çok daha olgun bir şekilde Genel Kurula sunuldu ve böylece yasalaştı. Hükümet, ne yazık ki, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne ilişkin bu tasarıda, sektörün giderek büyümesi ve her geçen gün yeni sorunlarla karşılaşmasına rağmen, herhangi bir katılma ya da katkıya gerek duymadan, bu tasarıyı önümüze getirmiştir.

Bununla birlikte, sizlerin de takip ettiği gibi, havacılık sektöründe son günlerde gerçekten önemli sorunlar yaşamaktayız. 12 Mayıs'ta, başka arkadaşlarımızın da ifade ettiği gibi, Onur Hava Yollarına ait uçakların, teknik bakımları yapılmadığı gerekçesiyle, Hollanda sivil havacılığı tarafından durdurulmasının ardından, birkaç Avrupa ülkesi daha, benzer gerekçelerle bu şirketimizin uçuşlarını durdurmuştur. Bu havayolu şirketimizin yaşadığı sorunun ardından ise, bu sefer, Atlas Jet ile Türk Hava Yolları arasında uçuş izni krizi patlak vermiştir. Ayrıca, Türk Hava Yollarının İzmir'den yurt dışına direkt seferler koymaması, Egeli yurttaşlarımızı uzun süre mağdur ettiği gibi, gündemde de önemli bir sorun olarak yer almıştır. Bu anlamda, İzmir Ticaret Odasının büyük şikâyetleri vardır. Onlardan almış olduğumuz bilgi ve yaşadığımız günlük olaylardan yola çıkarak şunu belirtmek isterim ki, Adnan Menderes Havaalanından yurtiçi ve yurtdışı uçuşlar çok sınırlıdır; bu da ticarete büyük bir sorun teşkil etmektedir.

Yunanistan ile yıllık 1 milyar dolarlık ticarî ilişkimiz var; ancak, İzmir bundan çok küçük bir pay almaktadır. O nedenle, o 1 milyar dolarlık paydan İzmir'e daha çok pay düşmesini sağlamak ya da 1 milyar dolarlık payı daha çok yükseltmek amacıyla, özellikle Yunanistan'la ve giderek başka ülkelerle dışhatların acele devreye sokulması gerekir diye düşünüyoruz.

Ülkemiz sivil havacılığında, demin de dediğim gibi, ciddi bir kriz yaşandığı söylenebilir. Bu krizin önemli bir nedeni, halen, altyapısız, teknik donanımsız, yeterli eğitimli personeli olmayan bir sivil havacılık otoritesiyle işlerin yürütülmeye çalışılmasıdır. Önümüze gelen bu tasarının gerekçesinde "sivil havacılık faaliyetlerinin emniyetli bir şekilde yürütülebilmesi için, düzenleme ve denetim görevini etkin biçimde yerine getirebilecek, idarî ve teknik kapasitesi yüksek merkezî bir sivil havacılık otoritesinin oluşturulması, günümüz ihtiyaçları karşısında bir zorunluluk haline gelmiştir" denmesine rağmen, tasarının bütününde gerekli düzenlemeye, ne yazık ki, rastlayamıyoruz. Yetkisi, sorumluluğu ve uygulamaları tamamlanmış bir otoriteden otorite olarak bahsetmek mümkün değildir. Bugün, ülkemiz sivil havacılığı bir bütün olarak değerlendirilmeden, bir yandan Ulaştırma Bakanlığı, bir yandan Devlet Hava Meydanları İşletmeleri, bir yandan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, karmaşa içinde sivil havacılığımızı yönlendirmeye çalışmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sivil havacılık uluslararası bir sektördür ve uluslararası uçuş sistematığı nedeniyle, uluslararası kurallara bağlıdır. Ayrıca, hizmet sektörü olması nedeniyle, insanın tam merkezde olduğu bir sektördür. Bu nedenle, hem sektör çalışanları hem de tam güvenlik isteyen yolcular için yaşamsal bir niteliktedir. Bu yapı içinde hızla büyüyen Türk sivil havacılık sektörüyle, beş yıl içerisinde, yolcu uçağı filosunu 145'ten 250'ye çıkarmayı, taşınan yolcu sayısını ise, 20 000 000'dan, 45 000 000'a yükseltmeyi hedeflemektedir.

Diğer yandan, Dünya Seyahat ve Turizm Konseyinin yaptığı araştırmaya göre, bu yıl, Türkiye'de, turizm sektörü 32 milyar dolar ciroyu yakalayacaktır. 700 000'e yakın kişiye istihdam sağlayan turizm sektörünün en dinamik kolunun ise havacılık olduğu sıkça da vurgulanmaktadır. 12 000 kişinin çalıştığı havacılık sektörünün ekonomiye katkısı ise yılda 5 milyar dolara ulaşmaktadır.

Sivil havacılık sektörünün diğer bir önemli özelliği, uluslararası rekabetin en yoğun yaşandığı stratejik bir sektör olmasıdır. Devletler, ulusal sivil havacılık menfaatlarını en üst düzeyde gözeterek politikalarını belirlemektedir. Bu açıdan, bir ülke, sivil havacılığı kesinlikle uluslararası tekelin eline terk edemeyeceği gibi, eğitime çok büyük önem vererek, sivil havacılık uzmanları yetiştirmek zorundadır; hatta, bu alanda amatör havacılık kursları da açılması gerekmektedir.

Bu açıdan, 6 ncı madde önemli bir eksikliği de göstermektedir. Bildiğiniz gibi, 6 ncı madde, Sivil Havacılık Genel Müdür Yardımcısı olarak düzenlenmiştir. Buna göre, iki genel müdür yardımcısı genel müdüre karşı sorumlu olarak görevlendirilecektir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne genel müdür, genel müdür yardımcısı ve daire başkanı olarak atanacaklar arasında belli meslek grupları sayılmış; fakat, şu anda yaşanan deneyimli personel sıkıntısına karşı yetişmiş elemanları istihdam etme konusunda herhangi bir düzenleme yapılmamıştır.

Havacılık uzmanlığı ve havacılık uzman yardımcılığı görevleri için, inşaat mühendisliği, mimarlık, kamu yönetimi, maliye gibi belli bölüm mezunları işaret edilerek, benzer bölümlerden mezun olanların bir anlamda dışarıda bırakılması gibi eşitsizliklere neden olacak bir düzenlemeye yer verilmiştir. Yapılan düzenlemeyle, getirilen koşullara uymayan mevcut personelin kazanılmış hakları ise, ne yazık ki, korunmamıştır.

Önümüze gelen tasarıda bir sivil havacılık otoritesi oluşturmaktan söz edilmektedir; fakat, sektör temsilcilerinin, bilim adamlarının, hizmetten faydalananların ve sektörde çalışanların temsilcilerinin yer aldığı bir üstkurul ya da bir yüksek kurul benzeri bir yapı oluşturmadan, sadece bakan, genel müdür ve yardımcılardan oluşacak yönetim yapısıyla nasıl otorite olunur, bilinemez. Her fırsatta, sivil toplum, şirketler ve kamu eliyle oluşan yönetim anlayışını önümüze getiren hükümet, bu alanda, neden bu anlayışa yer vermemiştir, anlamak mümkün değil.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; küreselleşme olgusu sivil havacılık sektörünü de derinden etkilemektedir elbette. Küresel değişim, sektörde küçük şirketlerin yaşamasını her geçen gün zorlaştırmaktadır. 1980'li yıllardan itibaren, sektörde, liberalizasyon, rekabet, denetimlerin kaldırılması, özelleştirme, yoğun tekelleşmeler ve buna benzer gerçekler, artık belirleyici unsurlar olmaya başlamıştır.

Ancak, sivil havacılık sektörünün, ülkeler açısından stratejik önemi her yönden giderek artmaktadır. Jeopolitik olanakları benzersiz olan bizim ülkemiz için hayati önemi ise, hiçbir ülkeyle karıştırılmayacak kadar büyüktür.

Bu nedenle, öncelikli olarak, bütünselliği olan bir ulusal sivil havacılık politikası oluşturmak zorundayız. Ulusal sivil havacılık politikamızı oluştururken, ulusal çıkarlarımızı, içinde yer aldığımız coğrafyanın stratejik olanaklarını, yüzölçümü ve ulaşım gereksinimlerimizi, havalimanları ve bunların altyapılarını, turizm potansiyellerimizi, uluslararası rekabet koşullarını, sivil havacılıkta dünya ölçeğinde oluşturulan politikaları, uluslararası alanda uçuş güvenliği yönünden güvenilir ülke imajı sağlamayı, havacılık sanayiinde eğitilmiş, nitelikli ve sürekli istihdam olanağını geliştirmeyi, teknolojik gelişmelere ayak uydurabilme kriterlerini dikkate almak durumundayız.

Biliyorsunuz, 8 Ocak 2003 tarihinde Diyarbakır'da 75 yolcunun yanarak can verdiği uçak kazasına, havaalanında sisli ve kötü hava koşullarında inişi sağlayan ve fiyatı da çok fazla pahalı olmayan -150 ile 400 000 dolar arasında değişen- inişi kontrol eden ILS cihazının kullanılmayışının ya da bozuk oluşunun nedenleri büyük faktördür. Arkadaşlarımız bunlara değindi, ben de

yinelemekte yarar gördüm. Bunlar dikkate alınmadığında, stratejik açıdan, ekonomik açıdan ülkemiz adına olumsuz gelişmelerle karşılaşmaya devam edebiliriz.

Havada ya da yerde uçağın güvenliğiyle ilgili olarak görevleri üstlenen havacılık çalışanlarına devlet tarafından yüksek profesyonellik düzeyinde eğitim ve bu eğitimi gördüklerini belgeleyen bir lisans verilmelidir. Ulaştırma sektöründe, özellikle de sivil havacılık sektöründe ticarî kaygıların güvenliği ikame etmesine hiçbir şekilde göz yumulmamalıdır. Kuşkusuz, güvenlik marjının yüksek tutulması, kimi işletme maliyeti kalemlerinin artmasını göze almayı gerektirir. Bakım kontrollerinin yeterli ve etkin olması, filoların belli bir yaşın altında uçaklardan oluşturulması, çalışanların eğitim düzeyinin yükseltilmesi, personelin yorgunluk düzeyi ve çalışma saatleri gibi konular uçuş güvenliğiyle direkt olarak ilgilidir. Uçuş güvenliğini sağlayan bu zincirin halkaları teknelci rekabet ortamında sürekli olarak törpülenmektedir. yirmibeş yılı aşkın bir süredir devam eden neoliberal ideolojik bombardıman sayesinde insanların güvenliği kavramı sürekli itibar yitirirken, maliyetleri düşürmekten, üretkenliği artırmaktan, verimlilikten söz edildiğinde akan sular durmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hükümet, havacılık gibi hayatî bir alanda yeniden yapılandırılan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü, insan güvenliğini, ulusal havacılığımızı, iktisadî ve stratejik çıkarlarımızı zor durumda bırakmayacak bir anlayışla bütünsel bir şekilde ele almak ve bu konuda gerçekten bir otorite olmak zorundadır. Bunlar yapılabilirse, belki, büyük noksanları olmasına rağmen yasa da amacına ulaşır.

Bu düşüncelerle, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ediyoruz Sayın Ülkü.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum:

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ana Hizmet Birimleri

Ana hizmet birimleri

MADDE 7.- Genel Müdürlüğün ana hizmet birimleri şunlardır:

- a) Uçuş Standartları Daire Başkanlığı.
- b) Hava Ulaşım Daire Başkanlığı.
- c) Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığı.
- d) Hava Alanları Daire Başkanlığı.
- e) Havacılık Güvenliği Daire Başkanlığı.

BAŞKAN - Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu ve şahsı adına, Hatay Milletvekili Sayın Gökhan Durgun; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 15 dakika.

CHP GRUBU ADINA GÖKHAN DURGUN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısının 7 nci maddesi üzerinde şahsım ve Grubum adına söz almış bulunuyorum; bana söz hakkı veren Sayın Başkana teşekkür ediyor, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizde sivil havacılığın yeniden yapılanmasına yönelik politikaların nasıl bir gelişme izleyeceği, geçen yıl yapılan 9 uncu Ulaştırma Şurası ve bunun ardından yapılan 1 inci Yüksek Havacılık Şurası toplantısında açıkça ortaya çıkmıştır ve bir dizi de karar alınmıştır. 1997'de Bakanlar Kurulu, aldığı kararla, Türkiye'nin, Havacılık Otoriteleri Birliğine üye olmasına ilişkin Ortak

Havacılık Kurallarının Geliştirilmesi, Kabulü ve Uygulanması Konusunda Anlaşmanın onaylanmasını da kabul etmiştir.

Bu çalışmalar ve alınan kararlar, uçuş eğitimiyle ilgili, teknik eğitimle ilgili yeni düzen ve standartlar getirmekte, pilotların, kabin memurlarının, bakım teknisyenlerinin sertifikalarının, ulusal sivil havacılık otoriteleri yerine, uluslararası sivil havacılık otoriteleri tarafından verilmesini, kontrolünün ve uygulamasının da, yine, bu uluslararası sivil havacılık otoriteleri tarafından yapılmasını hedeflemektedir.

Bütün bu gelişmeler, sivil havacılıkta 1990 krizinden sonra uluslararası büyük havayolu tekellerinin oluşturduğu liberalizasyon politikalarının sonucudur. Ulusal havayollarının tasfiyesi, denetimlerin kaldırılması, istihdamda esneklik ve sendikasılaştırılmaların hızlanması da aynı politikanın bir başka sonucudur. 1980'li yıllarda başlayan özelleştirme ve küreselleşme dalgası, sivil havacılık sektöründe uçuş güvenliğini hiçe sayan uygulamalara, kalitesiz hizmet, istikrarsız bilet fiyatlarına, işten çıkarmalara, çalışma koşullarının kötüleşmesine, düşürülen reel ücretler olarak da sivil havacılık çalışanlarına yansımıştır.

Diğer bir önemli gelişme ise, rekabet koşullarında büyük havayollarının dayattığı koşulların belirleyici olduğu havayolu ittifaklarının hızla oluşmaya başlamasıdır. Böylelikle, dünya pazarı 4-5 büyük havayolu tekeli arasında yeniden paylaşılmaya başlanmıştır. Bu gelişmelerle küçük ve orta ölçekli ulusal havayollarının taşeron şirketler durumuna düşürülmesi hedefleniyor. Büyük rezervasyon sistemleri oluşturularak, bu tekellerin denetimine alınıyor; böylelikle, pazar tamamen kontrol edilmeye başlanıyor.

Ülkemizdeki yeni gelişmeleri de bu yönde irdelemekte yarar var. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü yeni yasa tasarısıyla ilgili olarak yapılan görüşmelerde, tasarının, altkomisyon oluşturularak olgunlaştırılması talep edilmesine rağmen, uygun görülmemiştir. Böylece, konuyla ilgili kurum, kuruluş, en önemlisi de Sivil Havacılık Çalışanları Sendikası da bu gelişmelerin tartışıldığı platformların dışında tutulmuştur. Yeni teşkilât yasasında, incelendiğinde açıkça görülmektedir ki, özerklik adı altında özel sektör işverenleri bile en yetkili sivil havacılık otoritesi olarak öngörülen Sivil Havacılık Yüksek Kurulu oluşumunda yer almasına rağmen, çalışanları temsil eden kurumlar dışlanmıştır.

Özel bütçeli kamu tüzelkişiliğini haiz söz konusu bağlı kuruluşun genel müdür dışında ayrıca bir yönetim kuruluyla güçlendirilmesi de mümkün olmamıştır. Daha önce gelen teşkilât yasalarında genel müdür yardımcılarını yer almazken, bu tasarıda genel müdür yardımcılıklarına da yer verilmiş, böylece kamu kuruluşlarında örgütlenme açısından farklılıkların oluşmasına ortam sağlanmıştır.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünde genel müdür, genel müdür yardımcılığı ve daire başkanlığına atanacaklar arasında inşaat mühendisi ve mimar da sayılmıştır. Bu düzenleme, söz konusu genel müdürlüğün uğraşı alanıyla bağdaşmamaktadır. Ülkemizde sivil havacılık iki yönlü bir kriz yaşamaktadır. Bu krizin bir yönü, halen altyapısız, teknik donanımsız, yeterli eğitimli personeli olmayan bir sivil havacılık otoritesiyle işlerin yürütülmeye çalışılmasıdır. Ülkemiz sivil havacılığı bir bütün olarak değerlendirmeden, bir konuda Ulaştırma Bakanlığı, diğer bir konuda Devlet Hava Meydanları İşletmesi, bir başka konuda Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü karmaşası içinde sivil havacılığımızı yönlendirmeye çalışmaktadır.

Yine, geçtiğimiz yıllarda, Amerikan sivil havacılık otoritesinin ülkemizde yaptığı denetimlerde ülkemiz sivil havacılığının eksikleri nedeniyle neredeyse kategori iki, yani kendi ülkelerine yapılacak seferleri durdurma uygulaması başlatma noktasına gelmeleri de bu konuda önemli örneklerden biridir. Şimdi, aynı uygulamalara yönelik başvurusunda bulunduğumuz Havacılık Otoriteleri Birliği, daha sıkı bir şekilde bu denetimi yapmaya başlayacaktır. Avrupa uçuş noktalarımızın sayısı dikkate alındığında bu konunun ne kadar önemli olduğu ortadadır. Bu, ülkemizin sivil havacılığının

çözülmesi gereken en önemli krizidir; ancak, bu çözümlerde de alelacele hareket edilerek daha büyük yanlışlıklar yapılmamalıdır.

Sivil havacılığımızın ikinci büyük krizi -ki, bugün iyice açığa çıkmıştır- piyasa ekonomisi politikalarıyla plansız, programsız yeni bir özel sektör, yani deyim yerindeyse, âdeta zorla yaratma çabalarının geldiği acı noktadır. Bir yandan aşırı teşviklerle kurdurulup aynı yıl batan havacılık şirketleri, bir yandan ikram, yer hizmetlerinde özelleştirme adı altında bu hizmetlerin yabancılara devredilmesi sivil havacılığımızı iflas noktasına getirmiştir. Yukarıda belirttiğim gibi, bu kuruluşların şimdi sahibi Swiss Air'dir; havayolu ittifaklarının en güçlü şirketlerinin birisi durumuna da gelmiştir.

Bu son on yıl içinde batan özel sektör havacılık şirketlerini şöyle bir anımsayalım. Bunlara aktarılan teşvikler, kaynaklar heba edilmiştir. Ülkemiz için âdeta dolar basan ikram kuruluşumuz blok olarak SAS'a satılmış daha sonra tümünü Swiss Air almıştır. Yer hizmetlerinde Avrupa'yla boy ölçüşebilecek kapasitedeki HAVAŞ yine özelleştirme adı altında yok pahasına bir başka şirkete satılmış, satın alan bu şirket de, daha iki yıl dolmadan şirketin hisselerinin büyük bölümünü Swiss Air'e devretmiştir.

Ulusal havayolumuz Türk Hava Yollarının ise Swiss Air'in etkili olduğu bir grupla yaptığı işbirliği anlaşmasının Türk Hava Yolları için neler kaybettiği ortaya çıkmaya başlamıştır. Bütün bunlar bize gösteriyor ki, sivil havacılığımızın liberalizasyonu ulusal yararlarımıza büyük darbeler vermiştir.

En son turizmde yaşanan kriz, havacılığı temel yatırım alanı almayan, teşvik edilen özel sektörü bir ölçüde bitirme noktasına getirmiştir. Bu iki yönlü krizin aşılması için sivil havacılığın yeniden yapılandırılması süreci önemli bir fırsattır. Hükümet, bu fırsatı, ulusal çıkarlarımızı gözette yönde de kullanmalıdır.

Avrupa'da, yeniden yapılanma kapsamında yapılan diğer önemli bir tartışmaysa, sivil havacılık çalışanlarının çalışma koşulları ve asgarî limitler meselesidir. Bu konuda halen uygulanmakta olan asgarî limitleri işveren kesimince gevşetilmek istenmekte, çalışanlar ise uçuş güvenliği için çalışma koşullarında iyileştirmeler yapılmasını talep etmektedirler. Özellikle kokpit ve kabin görevlilerinin uçuş süreleri, dinlenme süreleri ve çalışma esaslarının yeniden belirlenmesi konusunda tartışmalar sürmektedir.

Ülkemizde uçuşu personelin çalışma koşullarını belirleyen yasa olmadığı gibi, mevcut İş Yasası da bu kapsamda büyük eksiklikler taşımaktadır. Yeni bir yasa oluşturulmalı ve uluslararası standartların ihlali söz konusu olmamalı, uçuş güvenliğinin sağlanması temel hedef seçilmeli, uçuş güvenliği için insan faktörünün önemi anlaşılmalıdır.

Sorunlar, sivil havacılık sektöründe temel unsur olan insan faktörünün bu yeni yapılanmada merkezde olduğunu kabul ederek aşılabılır. Bu tasarı, keşke, daha iyi incelenip, gerçekten sivil havacılığımızın sorunlarını temelden çözecek bir biçimde getirilebilseydi, ülkemiz sorunlarından bir tanesini çözmüş olacaktı. Bu haliyle bir eksik iş yaptığımıza inanıyorum.

Diğer önemli bir konu da, Sayın Bakan buradayken ifade etmekte yarar görüyorum; tüm Hataylılar adına, Hatay Havaalanı konusundaki dilekelerimizi de ifade etmek istiyorum. Bir yılın hikâyesine dönmek üzere olan Hatay Havaalanını -Sayın Bakanımın bilgileri vardır- kurtarma talebinde bulunuyorum. 1993-1994 yılları arasında, DLH Genel Müdürlüğü Hatay Havaalanını etüt programına almıştır, yapılan etütler sonunda havaalanı yapılması uygun görülmüştür; ancak, yatırım programına alınamamıştır. Dolayısıyla, özel idare bütçesinden yapımına başlanmış ve şu ana kadar 35 trilyon lira harcanarak yüzde 73'ü tamamlanmıştır; geriye kalan teknik donanım, kule ve idarî binanın yapımı, özel idare kaynaklarıyla mümkün görülmemektedir. Bu nedenle, Hatay'ın turizmine ve Türkiye'ye katmadeğer sağlayacak olan bu altyapının, Hatay Havaalanının, Sayın Bakanın bu konudaki çalışmaları sonucunda gerçekleşeceğine, bu yatırımın devam edeceğine inanıyorum; bu dilekelerimi dile getiriyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Durgun.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

7 nci maddeyi...

HALUK KOÇ (Samsun) - Sayın Başkan, karar yetersayısı...

BAŞKAN - 7 nci maddeyi oylarken karar yetersayısını da arayacağım.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir; karar yetersayısı vardır.

8 inci maddeyi okutuyorum:

Uçuş Standartları Daire Başkanlığı

MADDE 8 . - Uçuş Standartları Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Sivil havacılık faaliyetlerinde bulunmak isteyen gerçek ve tüzel kişilere verilecek izin, ruhsat ve diğer yetkilendirmelerin esaslarını ve şartlarını uluslararası standartlara uygun olarak düzenlemek, gerekli izinleri vermek; bu işlemlerin faaliyetlerini denetlemek, yetkilerini yenilemek ve gerektiğinde iptal etmek, bu amaçla yapılan uygulamalara ait kayıtları tutmak.

b) Hava araçları ile gövde, motor, pervane, elektrik ve elektronik cihaz ve sistemleri ve parçaları ile hava araçlarında kullanılan diğer teçhizatın uluslararası mevzuata uygun olarak uçuşa elverişlilik standartlarını belirlemek, bu kapsamda gerekli belge ve sertifikaları düzenlemek, denetlemek, yenilemek, iptal etmek ve kayıtlarını tutmak.

c) Ülkemizde üretilen hava aracı gövde, motor ve pervane ile diğer donanımların sivil hava araçlarında kullanımına imkân sağlayacak uçuşa elverişlilik ve gürültü standartlarını belirlemek; tasarım, üretim, bakım, onarım, tadilat ve yenileme yapan işletmeleri belirlenen standartlara uygun olarak yetkilendirmek, bu konuda denetlemeler yapmak, ilgili belgeleri düzenlemek, onaylamak, yetkileri yenilemek, gerektiğinde iptal etmek ve kayıtlarını tutmak.

d) Sivil havacılık alanında yeterlik belgesi gerektiren hava trafik hizmetleri personelinin, lisans ve sertifika işlemlerine esas olan düzenlemeleri yapmak, belgeleri vermek, onaylamak, yenilemek, gerektiğinde iptal etmek ve kayıtlarını tutmak.

e) Yeterlik belgesi gerektiren personelin ihtiyaç duyduğu eğitimlere ve sağlık koşullarına ait standartları belirlemek, bu personeli yetiştiren eğitim ve sağlık kuruluşlarını yetkilendirmek, yapılan uygulamaların uluslararası standartlara uygunluğunu denetlemek, gerektiğinde iptal etmek ve kayıtlarını tutmak.

f) Sivil havacılık işletmelerinin her türlü faaliyetleri ile bu faaliyetlerinde kullandıkları sistem, tesis, donanım ve belgelerini, uluslararası sivil havacılık standartlarına uygun olarak, mevzuatla belirlenmiş usul ve esaslar içinde yürütmelerini denetlemek.

g) Sivil hava trafiğine açık hava alanlarını kullanan yerli ve yabancı tescilli hava araçları ve bunların mürettebatını, uçuş emniyetinin sağlanmasını teminen uluslararası kurallar çerçevesinde denetlemek, gerekli önlemleri almak ve yaptırımlar uygulamak.

h) Türk hava aracı sicilinde kayıtlı olan sivil hava araçlarının Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşmasına uygun olarak başka bir Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı üyesi ülke tarafından yetkilendirilmiş olan işletme bünyesinde operasyon yapma şartlarını ve ilgili ülke ile operasyon sorumluluklarını belirlemek, yetki devri yapmak veya almak, denetlemek, yaptırım uygulamak ve kayıtları tutmak, başka bir Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı üyesi ülke sicilinde kayıtlı olan sivil hava araçlarının, Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşmasına uygun olarak Türkiye'de Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından yetkilendirilmiş olan bir işletme bünyesinde operasyon yapma şart-

larını ve ilgili ülke ile operasyon sorumluluklarını belirlemek, yetki devri yapmak veya almak, denetlemek, yaptırım uygulamak ve kayıtları tutmak.

i) Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtına üye başka bir ülke ya da uluslararası bir kuruluş tarafından tanzim edilmiş ya da geçerli kılınmış bir uçuşa elverişlilik sertifikasını, bu sertifikaların tanzim ya da geçerlik şartlarını Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı standartlarının üzerinde ya da eşit olması koşuluyla geçerli kılmak.

j) Ülkemiz tescilindeki tüm uçakların, belirlenen kurallara göre her zaman uçuşa elverişli olup olmadığını denetlemek, uygunluk sağlanmayan durumlarda uçuşa elverişlilik sertifikalarını askıya almak veya iptal etmek.

k) Yeterlik belgesi alacak personelin belge alması ile ilgili usul ve esasları belirlemek, bunların yürütülmesini sağlamak.

l) Yeterlik belgesi alacak personeli yetiştiren kurumların eğitim esaslarını belirlemek, bunları ruhsatlandırmak, denetlemek ve kayıtlarını tutmak.

m) Yeterlik belgesi verilmesi ile yenilenmesi hususunda teorik ve uygulamalı sınavların yapılması veya yaptırılması için yetki verilecek kuruluşları belirlemek ve uygunluğunu denetlemek.

n) Uçucu personelin uçuş görev saatlerine ve çalışma şartlarına ilişkin düzenlemeleri yapmak ve uygulamalarını denetlemek.

o) Alkol, uyuşturucu ve diğer uyarıcı maddelerin etkisi altında iken uçuş operasyon ya da hizmetleri ile ilgili görevlerin ifa edilmemesi için gerekli önlemleri almak.

p) Kurulmuş veya kurulacak olan tüm havacılık işletmelerini, organizasyon, mali yapı ve personel yapısı ile ilgili olarak belirlenen şartlara uygunluğu bakımından denetlemek veya denetlemek.

r) Havacılık işletmelerine işletme ruhsatı vermek için oluşturulacak inceleme komisyonunun sekreterlik hizmetlerini yürütmek.

s) Sivil hava araçlarının tescil işlemlerini yapmak, tescilden düşmek ve kayıtlarını tutmak, yasal yollardan konulması istenen her türlü hukuki kısıtlamaları işlemek, uçuşlarını durdurmak.

t) Genel Müdür tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

BAŞKAN - Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu ve şahsı adına Ardahan Milletvekili Sayın Ensar Öğüt; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreleri birleştirdim.

CHP GRUBU ADINA ENSAR ÖĞÜT (Ardahan) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısının 8 inci maddesi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu ve şahsım adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, maddeye girmeden önce, Türkiye Cumhuriyetinin kurucusunun, Büyük Millet Meclisimizin kurucusunun -yeryüzünde olmayan bir doğa harikası- Atatürk'ün gölgesi ve silueti Ardahan'ın Damal Dağlarına düşmektedir. Her yıl 15 Haziran ve 15 Temmuzda, Allah'ın bir lütfu olarak, dünyada hiçbir kişiye, hiçbir lidere nasip olmayan, dünyanın sekizinci harikası denebilecek bu güzel olay Ardahan'da oluşur. Damal Belediye Başkanlığımız, 25 Haziran Cumartesi günü Atatürk'ün izinde ve gölgesinde festival yapıyor. Tüm milletvekillerini, tüm vatandaşlarımızı 25 Haziran Cumartesi günü Ardahan'a ve Damal'a davet ediyorum bu olağanüstü doğa harikasını izlemek üzere.

Değerli arkadaşlarım, maddeye girdiğimizde... Ben, sivil havacılıkla ilgili olarak, 2004'ün ağustos ayında Bakanlığımıza bir soru önergesi vermişim. Bu soru önergesinin aslı şu: Avrupa Sivil

Havacılık Otorite Birliğine 2001 yılında üye olan Türkiye, Avrupa standartlarında niçin uçak uçurmuyor? Şöyle ki: Daha sonra Ukrayna tescilli Antonov 26 tipi Rus uçakları bir kargo şirketine kiralanmak kaydıyla; yani, yabancı tescille, yabancı pilotla Türkiye'de uçuruldu ve bu uçakların tehlikeli olduğunu, dünya standartlarında tehlikeli olduğunu ve bizim, 2001 yılında uluslararası standartlara uyacağımızı açıklamamıza rağmen, Antonov 26 Rus tipi uçaklarının Türkiye'de -4 adet- uçuşunun hava sahalarımızda tehlike yaratacağı gerekçesiyle soru önergesi verdim. Bakanlığımız da, bu uçaklara -altı ay süreli- geçici bir süre izin verildiğini, Genelkurmay Başkanlığından izin alındığını, yasalara uygun olduğunu söylediler.

Ancak, değerli arkadaşlar -demin, Sayın Genel Müdürlüğe de görüştüm, Sayın Bakanla da- Avrupa standartları, 2006 Ocak itibarıyla Rus uçaklarını ve buna benzer ülkenin eski model uçaklarını tamamen ve kesinlikle yasaklıyor.

Bu nedenle, ben, buradan Sayın Bakandan istihdam ediyorum, bu tip uçakların ülkemizin sahalarda uçuşması, Allah göstermesin, bir tehlike arz ederse -onun için arz ediyor ve tutanaklara geçmesini istiyorum- bu hepimize bir yara verir. İşte, bir hızlandırılmış tren olayı bütün Türkiye'yi derinden sarstı. Tabii, bu, kimsenin elinde değil, hepimiz üzüldük. Yani, böyle bir olayın tekrar yaşanmaması için, Cumhuriyet Halk Partisi olarak diyoruz ki, sağlam basalım, sağlam standartlarla, uluslararası standartları olan araç gereçlere uçuşlarımızı yapalım. Bu, çok önemlidir Sayın Bakanım.

Ben, ayrıca, size teşekkür ediyorum;. Kars-Tiflis demiryolunu da temmuz ayında ihaleye çıkardınız. Bu, Türkiye için çok önemli bir projedir stratejik anlamda. Yani, İngiltere'den kalkan bir trenin gelip Kars'ta durması, bizim ayıbımız; ama, Kars'tan Gürcistan'a, Tiflis'e, oradan da Türk cumhuriyetlerine, Çin'e kadar gitmesi, Moskova'ya gitmesi, Türkiye için çok önemli bir prestij projesidir. Bu proje olduğu zaman, tarihi İpek Yolu da, Türkiye'den Türk cumhuriyetlerine bağlanan çok önemli bir yol olacaktır. Bu anlamda da, ben, Bakanlığımıza teşekkür ediyorum. Umuyorum, Türkiye, Gürcistan ve Azerbaycan konsorsiyumuyla kurulan bu ortaklıkla, Türkiye'nin önderliğinde, bu proje tamamlanmış olacaktır.

Değerli arkadaşlar, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünde, Türk Hava Kurumunda, Türk Hava Yollarında, Türk Hava Kuvvetleri Komutanlığında... Bugün -ben, Milli Savunma Komisyonu üyesiyim- Komisyon Başkanımızla beraber, üyelerimizle birlikte, Türk Hava Kuvvetleri Komutanı Sayın Fırtına'ya gittik. Orada da aynı konu konuşuldu; havacılıkta çok geri olduğumuz, Büyük Atatürk'ün "istikbal göklerde" cümlesi... Hakikaten, uzay çağına, dünyadaki gelişen hızlı atmosfere ayak uydurmanın yolu, bir ülkenin havacılığının güçlü olmasına bağlıdır.

Şimdi, Türk Hava Kurumu ne iş yapıyor; orman yangınına söndürüyor. Hangi tarım arazisini ilaçlıyor? Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ne iş yapıyor? Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün iznine bağlı olarak... Türk Hava Kuvvetleri, Türk Hava Yolları, Türk Hava Kurumu, vatandaşa ne veriyor; yani, sivil halka ne veriyor? Türk Hava Kurumu... Askeriye, tamam, anlıyoruz;ama, Türk Hava Kuvvetleri, askeriye, ordumuzun gözbebeği, onu biliyoruz ve onur duyuyoruz; ama, Türk Hava Kurumu ne iş yapıyor, Türk Hava Kurumu -Atatürk'ün kurduğu- amacına ulaşıyor mu?

Onun için, ben, Bakanlığımızdan rica ediyorum, Türk Hava Kurumunun, yeniden, realize edilerek, sivil havacılığı geliştiren, sivil pilot yetiştiren, tarım arazilerini ilaçlayan, orman yangınlarını söndüren ve çok aktif, daha doğrusu beyingücü yetiştiren, matematiği, fiziği güçlü olan, araştırma-geliştirme (ar-ge) programlarını geliştiren ve havacılığımıza beyin yetiştiren bir kurum olması lazım. Bu da, Ulaştırma Bakanlığımıza düşüyor diye düşünüyorum; çünkü, Türk Hava Kurumu da, söndürmeye veya ilaçlamaya, bir yere gittiği zaman Bakanlıktan izin alıyor. Bunun hepsini bir çatı altında toplayıp, bu çatıyı Ulaştırma Bakanlığımızın bünyesinde toparlayıp, özellikle sivil toplum ve halkın, sivil halkın ihtiyaçlarını giderecek, mutlaka, organizeler yapmamız lazım. Yani, Allah göstermesin, yaz geldi, şimdi orman yangınları başlayacak; dışarıdan uçak kiraliyoruz, milyonlarca

dolar veriyoruz. Yani, Türk Hava Kurumu ne iş yapıyor? Biz, niye Türk Hava Kurumuna beyin yetiştirmiyoruz?

Bunun için, araştırma-geliştirme (ar-ge) laboratuvarları kurup, fizik, matematik ve fenle ilgili, çocuklarımızı yetiştirip, Atatürk'ün aydınlık yolundaki "istikbal göklerdedir" dediği çizgisinde, mutlak surette, Türk Hava Kurumumuzu, Türk Hava Yollarımızı, Türk Hava Kuvvetlerimizi güçlendirelim.

Değerli arkadaşlar, hakikaten istikbal göklerdedir. Yani, biliyorsunuz, eskiden bir yerden bir yere gitmek olmuyordu; ama, şimdi, binyorsunuz, Amerika'ya gidiyorsunuz, istediğiniz ülkeye gidiyorsunuz. Türkiye'nin bir başından bir başına, çok rahatlıkla, 69 000 000 liraya, 89 000 000 liraya, promosyon fiyatlarıyla gidiyoruz. Bu, beyingücüyle oluyor, ilimle oluyor, bilimle oluyor. Bu beyingücünü, ilim ile bilimi ve araştırma-geliştirme kurumlarını, laboratuvarlarını kurarak, bu laboratuvarlarda beyin ve çağdaş insanlar yetiştirerek, ülkemize yararlı evlatlar yetiştirmemizi temenni ediyorum.

Çok fazla da uzatmak istemiyorum.

Değerli arkadaşlar, havacılığımızın, tekrar söylüyorum, geliştirilmesi, ancak ve ancak -şunu söyleyeyim, belki, çok abartmış olabilirim; ama- Mustafa Kemal'in aydın yolunda gider; çünkü, daha o dönemde istikbali göklerde gören ve... İstikbal göklerdedir, aman göklerde güçlü olalım, medeniyeti yakalamış çağdaş toplumlarla, çağdaş ülkelerle yarışmanın yolu bilimden geçer, fenden geçer, akıldan geçer, insangücünden geçer. Bu gücü kullanmak da devletin görevidir.

Eğer, bugün, demin de söyledim, araştırma-geliştirme grupları, laboratuvarları kurar, TÜBİTAK gibi bilim yuvalarını, özerk bir kurum halinde, tamamen bilim adamlarına bırakır, siyasetten soyutlar, tamamen bilimle uğraşan, bilimi geliştiren insanlara bırakırsak, o zaman, fen liselerinden mezun olan çocuklarımızın, buralarda, çağdaş, aydın kişiler olarak yetişmesi ve bu çağdaş bilimle yetişen insanların dünya insanlarıyla yarış yapmasıyla, gelecekteki uzay çağını da yakalayıp, Türkiye Cumhuriyetinin de uzaya araç göndererek, uzayda ay yıldızlı bayrağımızı dikeceğimize inanıyorum ben. Evet, bu nedenle diyorum ki, burada, eğer, biz, sadece Türk Hava Kurumuna bırakır, sadece Türk Hava Kuvvetlerine bırakırsak, o zaman, sivil havacılık ne işe yarar? Sivil havacılıkta kargo şirketlerini, diğer ulaşım şirketlerini hızlı bir şekilde Türkiye'nin her yerine yayıp, Türkiye'nin her yerinde iletişimi sağlamak, ulaşımı sağlamak... Hızlı bir şekilde; yani, bir kargoyu, Erzurum'dan alıp İstanbul'a 1 saatte yetiştirirse, o zaman, düşünün, işgücünün ne kadar arttığını, katmadığının ne kadar arttığını. Şimdi, artan katmadığının Türk ekonomisine ne kadar vergi ödeyeceğini düşündüğümüz zaman, o zaman, hızlı bir şekilde araştırma-geliştirme...

AHMET YENİ (Samsun) - Size 1 saat çok. 1 saatte gidemezsiniz.

ENSAR ÖĞÜT (Devamla) - 1 saat çok olabilir; yarım saatte de ulaşabiliriz.

Değerli arkadaşlar, şunu söyleyeyim: Şimdi, buradan bir çıkım, trafikte... Ankara'dan İstanbul'a gidin, en hızlı 3,5 saatte giderseniz; ama, uçakla, 35 dakikada giderseniz, o adam işini yetiştirir, para kazanır, devlete vergi verirse, o zaman, hem devlet güçlü olacak hem de vatandaş işini yapmış olacak. Ben bunu anlatmaya çalışıyorum.

O bakımdan, diyorum ki, kesinlikle, sivil havacılığın, şirketlere, özellikle kargo şirketlerine, taşıma şirketlerine, hizmet şirketlerine ve diğer kuruluşlara, mutlak surette, hizmet yapabilmesi için...

Mesela, şimdi, şunu söyleyeyim: Beni bir kargo şirketi aradı bugün; diyor ki: "Ben müracaat ettim, bana uçuş izni vermediler. Dediler ki 'sen İstanbul'dan Ankara'ya gidersen, Ankara'dan İstanbul'a dönersin.' Ben de istiyorum ki, İstanbul'dan Ankara'ya gideyim, Samsun, Erzurum, Diyarbakır, Antalya dolaşayım, İstanbul'a geleyim. Buna müsaade etmediler."

Şimdi, ben, Sayın Bakana, biraz önce söyledim; dediler ki: "Hayır, gelsin o arkadaş, izin vereceğim."

Değil mi Sayın Bakanım?.. Teşekkür ederim.

Şimdi, ben de buradan diyorum bütün kargo şirketlerine; çünkü, bakın, isim de verebilirim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENSAR ÖĞÜT (Devamla) - Bütün kargo şirketlerinin ve diğer kurumların iyi hizmet yapabilmesi, kendi uçağımızı kendimizin yapması ve çağdaş normlarda insan yetiştirmemiz için, araştırma-geliştirme laboratuvarlarına ve bilim yuvalarına önem verip, oraları özerk hale getirerek, fen bilimiyle uğraşan gençlerimizi, beyinli ve becerikli insan gücü şeklinde, ülkemize yararlı evlatlar olarak yetiştirelim, ülkemizi kalkındıralım.

Yüce Atatürk'ün dediği gibi, istikbal göklerde. Arkadaşlar, hakikaten, istikbal göklerde. O zaman, seksen yıl önce söylenmiş bir laf seksen yıl sonra yapılmıyorsa, bu, Türkiye Cumhuriyetinin bir ayıbıdır.

BAŞKAN - Sayın Öğüt, tamamlar mısınız.

ENSAR ÖĞÜT (Devamla) - Onun için, ben, Sayın Bakanım'a güveniyorum. Bu işe el atıp, bu yeni kanunla, hakikaten, istikbalimize önem vereceğine inanıyor, hepimize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Öğüt.

Sakarya Milletvekili Sayın Hasan Ali Çelik; buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

HASAN ALİ ÇELİK (Sakarya) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ben önce şunu söylemek istiyorum: Belki maddenin çok içerisinde değil; ama, sivil havacılığı konuştuğumuz için, yaşadığımız çağda, nasıl bir ulaşım şartlarına kavuştuğumuzu ifade etmek istiyorum. 70 yaşında, 80 yaşında bir insanın, düşünün, Cidde'ye, hacca gitmesini, bir işçi kardeşimizin Almanya'ya gitmesini, bir öğrencimizin Amerika'ya gitmesini, bir işadamımızın Japonya'ya gitmesini; hava trafiğinin, hava hareketlerinin, insan yolculuklarının bu kadar hızlı, bu kadar önemli olduğu bir çağda, elbette düzgün bir düzenlemenin ve bir disiplinin yapılması gerektiğini vurgulamak istiyorum.

Dolayısıyla, bugün, bu görüştüğümüz yasa, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bünyesi içerisinde, benim konuştuğum madde, bir standardı öngörüyor; yani, her şeyin dünyada, dünya şartlarındaki standartlarda, en iyisinin, can güvenliği, emniyet, ulaşım şartları, hizmet, rekabet içerisinde yaşama gibi, bütün sektörün her alanını ihtiva eden bir maddedir. Dolayısıyla, bu madde içerisinde 19 ayrı düzenleme var, 19 ayrı başlıkta düzenleme var. Hem burada okundu, Başkanlık tarafından okundu hem de madde basılı halde elimizde. Ben çok detaylı bir çalışma gördüm. Açıkçası, sivil havacılığımıza verilen düzenlemenin, ülkemiz açısından çok yararlı olacağı kanaatimi burada ifade etmek istiyorum.

Uçuş güvenliği her şeyin başındadır, özellikle havayolunda; dolayısıyla, bir daha tafisi olmayacak bu faaliyetlerin, uygun standartlarda, en üst standartlarda değerlendirilerek, denetlenerek yapılmasının çok yararlı olduğunu tekrar söylüyorum.

Aynı zamanda, uçak motorlarıyla ilgili, gaz türbinleriyle ilgili, zaman içerisinde ders vermiş de bir insanım; dolayısıyla, uçak motorlarının güvenliği, bunların bakım ve onarımı, bu onarımı yapan yerlerin standardizasyonu, uluslararası normlarda olması, her şeyi daha doğrusu, burada kullanılacak insanların da, kullanılan standartlarının ve şartlarının nasıl olması gerektiğini ortaya koyan bu maddenin, her şeyi en iyisiyle, yeniden belirlediğini görüyor ve bu çalışmanın ülkemiz için hayırlı olmasını diliyor, saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Çelik.

Madde üzerindeki konuşmalar tamamlandı.

Maddeyle ilgili 1 önerge var; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/995) sıra sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısının 8 inci maddesinin (d) bendindeki "personelinin" şeklindeki düzenlemenin "dışındaki personel" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Salih Kapusuz

Abdullah Çalışkan

Abdulkadir Kart

Ankara

Adana

Rize

Yahya Baş

Fikret Badazlı

İstanbul

Antalya

BAŞKAN- Sayın Komisyon katılıyor mu?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SAİT AÇBA (Afyonkarahisar)- Takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN- Sayın Hükümet katılıyor mu?..

ULAŞTIRMA BAKANİ BİNALİ YILDIRIM (İstanbul)- Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN- Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

10 uncu maddenin (i) bendine göre, hava trafik hizmetleri personeline Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığı yeterli belgesi vermekle yetkilidir. Uçuş Standartları Daire Başkanlığının yeterli belgesi vermesi gereken personeli ise hava trafik hizmetleri dışındaki personel olduğundan, metne bu doğrultuda açıklık getirilmesi gerekmiştir. Yapılan değişiklikle bu çelişki giderilmiş olacaktır.

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri, Komisyonun uygun görüşle takdire bıraktığı, Hükümetin katıldığı, gerekçesini dinlediğiniz önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SAİT AÇBA (Afyonkarahisar)- Sayın Başkan...

BAŞKAN- Buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SAİT AÇBA (Afyonkarahisar)- 8 inci maddenin (h) bendindeki "Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü" ibaresinin sadece "Genel Müdürlük" olarak kalmasının daha uygun olduğuna ifade etmek isterim.

BAŞKAN- "Genel Müdürlük" olarak redaksiyonda düzeltme yapıyoruz.

Bu açıklama, düzeltme ve kabul edilen önerge doğrultusunda 8 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

9 uncu maddeyi okutuyorum:

Hava Ulaşım Daire Başkanlığı

MADDE 9 . - Hava Ulaşım Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Tüm uçuş operasyonlarının millî kurallar, ikili ve çok taraflı anlaşmalar ve ilgili mevzuat çerçevesinde yapılmasını sağlamak ve denetlemek.
- b) Türkiye'ye sefer yapan yabancı hava taşıma işletmelerinin uçuş tarifelerini ve seferlerini incelemek, onaylamak ve izinlerini vermek.
- c) Türkiye üzerinden geçen tüm sivil uçaklara uçuş izni vermek.
- d) Hava taşıma işletmelerinin hat taleplerini değerlendirmek.
- e) İkili veya çok taraflı hava ulaştırma anlaşmalarını yapmak ve anlaşma hükümlerine uyulup uyulmadığını denetlemek.

f) Hava aracı hareketleri, yolcu, kargo ve posta trafiği ile ilgili istatistiksel veri ve eğilimleri değerlendirmek.

g) Yolcu hakları ile ilgili uluslararası alanda belirlenen kuralları uygulamak için gerekli düzenlemeleri yapmak ve denetlemek.

h) Trafiği yoğun hava alanlarında slot uygulanmasını sağlamak, bu konuda gerekli düzenlemeleri yapmak ve takip etmek.

i) Genel Müdür tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

BAŞKAN - Maddeyle ilgili olarak, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Sayın Ufuk Özkan.

Sayın Özkan'ın şahsı adına da söz isteği var; birleştiriyorum.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UFUK ÖZKAN (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; sıra sayısı 940 olan kanun tasarısı üzerinde şahsım ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, kısaca, sivil havacılık tarihiyle ilgili birkaç bilgiyi sizlerle paylaşmak istiyorum. İlk havacılık sözleşmesi olan, 13 Ekim 1919'da Paris'te, Barış Konferansında kurulan özel bir komisyon tarafından hazırlanan Hava Ulaştırma Sözleşmesi, 27 devlet tarafından imzalanmış ve 11 Temmuz 1922'de yürürlüğe girmiştir. Paris Sözleşmesi, yalnız barış zamanlarındaki durumlarla ilgilidir.

Paris Sözleşmesi, bütün devletlerin kabul ettiği bir sözleşme olamamıştır. Devletler, ancak, yakın ilişkileri bulunan devletlerle sözleşmeler akdederek, hava ulaşımını düzenlemeyi tercih etmişlerdir.

Madrid Sözleşmesinin ana hatları Paris Sözleşmesine benzemektedir. Paris ve Madrid Sözleşmelerinden farklılıklar arz eden, 1928 yılında imzalanan Havana Sözleşmesi, genelde ticarî amaçla kullanılan uçaklara daha çok serbestiyet tanıyan bir anlaşmadır.

1929 yılında imzalanan Varşova Sözleşmesinin tam ismi, Uluslararası Hava Taşımalarına İlişkin Bazı Kuralların Birleştirilmesine İlişkin Sözleşmedir. Sivil havacılığın çok büyük bir hızla gelişmekte olması, özellikle, ulusal ve uluslararası alanda havayoluyla yapılan yolcu ve yük taşımalarından doğan hukukî ilişkilere uygulanacak kuralların önemi büyük ölçüde artmıştır. Bir taraftan havacılığa ilişkin milletlerarası hukuk alanında yasal düzenlemeler yapılırken, diğer taraftan milletlerarası özel hukuk ve kanunlar ihtilafı konularına da eğilinmesi gerektiği ortaya çıkmıştır.

Türkiye'nin 1 Mart 1977 tarihinde 2073 sayılı Kanunla onaylayarak taraf olduğu Varşova Sözleşmesi ve bu sözleşmeye değişiklik getiren 1955 tarihli Lahey Protokolü, 1960 tarihli Guadalajara Ek Sözleşmesi, 1971 tarihli Guatemala City Protokolü, 1971 tarihinde 1, 3 ve 4 sayılı Montreal Ek Protokolleri yer almaktadır. Varşova Sözleşmesi, uluslararası hava taşımasının ve bu tür taşımalarda taşıyıcının sorumluluğunun düzenlenmesi ve şartlarda birlik sağlanması ihtiyacından doğmuştur. Varşova Sözleşmesi ve Lahey Protokolünden sonra uluslararası taşımaların, taşıma sözleşmesine taraf olan taşıyıcıdan başka bir hava taşıyıcısı tarafından yerine getirildiği gözönünde tutularak, fiili taşıyıcının sorumluluğunu düzenleyen bir sözleşme, Guadalajara'da toplanan diplomatik konferansta kabul edilmiştir.

Paris Sözleşmesinin uluslararası hava ulaşımını düzenlemekteki yetersizliği, yeni teknik gelişmeler ve ihtiyaçlar, bu alanda yeni tedbirler alınmasını zorunlu kılmıştır. 1944 yılı, dünya havacılığı açısından önemli bir dönüm noktası teşkil etmiştir. Amerika Birleşik Devletlerinin Chicago Kentinde 7 Aralık 1944 tarihinde 52 devletin temsilcileri toplanarak, Chicago Sözleşmesi diye adlandırılan

Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesini imzaladılar. Chicago Sözleşmesi, uluslararası sivil havacılığın esaslarını evrensel düzeyde düzenleyen ve uluslararası hava hukukunun cari kurallarını belirleyen temel bir metindir. Türkiye'nin 5 Haziran 1945 tarih ve 4749 sayılı Kanunla onaylamış bulunduğu Chicago Anlaşmasına, bugün, 152 devlet taraf olmuştur. Bu anlaşma, hava seyrüseferi, hava nakil vasıtalarının tabiyeti ve tescili, lisans ve sertifikaları, hava seyrüseferini kolaylaştırıcı tedbirler, kazaların tahkiki, uluslararası standartlar ve usuller gibi genel ve gayri ticarî konularda önemli düzenlemeler getirmiştir.

Kısaca tarihçesini anlatmış olduğum çalışmalar, sivil havacılığın sadece Türkiye Cumhuriyetini değil, uluslararası bir protokolün ve uluslararası bir çalışmanın olduğunu da burada gözler önüne sermiştir.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; Plan ve Bütçe Komisyonumuzun hazırlamış olduğu raporun birinci paragrafına bakarsak, burada az önce anlattıklarımınla çelişen bir durumu da gözönüne getirmiş olacağız.

Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan, Bakanlar Kurulunca 18 Mart 2005 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, Başkanlıkça 23 Mart 2005 tarihinde tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu ile Adalet Komisyonuna, esas komisyon olarak da komisyonumuza havale edilen (...) esas numaralı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilâtı olarak devam eden, bu komisyonların yapmış olduğu çalışmalarda, Dışişleri Komisyonunun olmadığını, Dışişleri Bakanlığı yetkililerinin olmadığını görmek önemli bir eksiklik. Uluslararası bir taşımacılık olan -ama yük, ama yolcu- sivil taşımacılığın, sivil uluslararası havacılığın, burada Dışişlerinin olmamasını ciddi bir eksiklik olarak tespit ediyorum.

Yine, aynı şekilde, toplantılarda fikir yürütenler arasında Ulaştırma Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Devlet Personeli Başkanlığı olmasına rağmen Dışişleri Bakanlığı yetkililerinin olmaması çok ciddi ve önemli bir eksiklik. Burada sivil toplum örgütü olarak gördüğümüz, şayet kabul edersek, Türk Hava Yolları dışında hiçbir sivil toplum örgütü, bu komisyon çalışmalarına, bu çalışmalara katılıp fikrini beyan edememiştir. Kaldı ki, ülkemizde bugün sayısı 16'yı bulan özel havayolu şirketlerinin, burada, ama dernekleriyle, ama, temsilcileriyle temsil edilip onların da problemlerini, sıkıntılarını aktarması gerektiğinin, sivil havacılığın teşkilâtlandırılmasına önemli bir katkı koyacaklarına inanıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine, komisyon raporundan bazı yerleri sizlerle paylaşmak istiyorum.

"Türk Hava Yollarının bir modernizasyon ve standardizasyon programı çerçevesinde filosunu geliştirmeye başladığı ve hizmet standartlarını yükseltme çabasına girmiş olduğu görülmektedir. Yolcu trafiğinde yoğunluk görülen meydanların kapasitelerinin artırılmasına yönelik yatırımlar ile hizmet standartlarının yükseltilmesi ve hava trafik kontrolü hizmetlerinin modernize edilmesi, sektör açısından önem ve önceliğini korumaktadır. Uçaklarda kullanılan akaryakıtta Özel Tüketim Vergisinin sıfırlanması ile havayolu şirketlerinin maliyetlerindeki düşüş, içhatlardaki talebin artması ve yeni firmaların pazara girmesini sağlamıştır."

Yeni firmaların pazara girmesi için Özel Tüketim Vergisini düşürürken, taşımacılığı sadece hava olarak görmek, karayollarında taşımacılık yapan turizm şirketlerine, yolcu taşıyan şirketlere, yük taşıyan şirketlere ve şahıslara ciddi bir yük getirmiştir. Buradaki ikilemi aşmak, elbette, hükümetin görevidir. Kamyoncuya 2 000 000 lira mazot verirken, otobüsçüye 2 000 000 lira mazot verirken, uçakla hava taşımacılığı yapan insanlara ÖTV'siz akaryakıt vermek ne kadar adildir, Adalet ve Kalkınma Partisinin temsilcilerine soruyorum.

Değerli arkadaşlarım "sivil havacılık faaliyetlerinin emniyetli bir şekilde yürütülebilmesi için düzenleme ve denetim görevini etkin biçimde yerine getirebilecek idarî ve teknik kapasitesi yüksek

merkezî bir sivil havacılık otoritesinin oluşturulması" diye devam eden maddede, aslında, biz, burada, iki işi birbirine karıştırıyoruz. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün iki temel görevi vardır, bu iki temel görev de burada açıklanmaktadır.

Bunlardan birincisi şudur: "Sivil havacılık faaliyetlerinin kamu yararına, ekonomik ve sosyal gelişmelere ve millî güvenlik amaçlarına uygun olarak düzenlenmesi ve gelişmesini sağlamak amacıyla, Bakanlık tarafından oluşturulacak politikaları uygulamak ve takip etmek."

Bir diğer görevi de teknik görevlerdir ki "sivil havacılık faaliyetlerinin uluslararası sivil havacılık kural ve standartlarında düzenlenmesi, sürdürülebilirliğini ve gelişmesini sağlayacak esasları tespit etmek."

Burada, teknik ve siyasal görevi aynı kuruma vermenin son derece ciddi problemlerini ve sıkıntılarını önümüzdeki dönemlerde yaşayacağımızı zannediyorum. Bu noktadan hareketle, bu iki konuyu, siyasî ve idarî konulardaki, teknik konulardaki organizasyonu dağıtmak faydalı olacak kanaatindeyim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; yine raporda yazıldığı kadarıyla "kara, hava, deniz ve demiryolu ulaştırmasıyla ilgili" diye devam eden paragrafın iyi niyetle konulduğunu; ama, maddelere geçildiği zaman, maddelerin hiçbirinde karayolunun, demiryolunun ve deniz yolunun hava taşımasıyla bağdaştırılmadığını görmüş bulunuyoruz. Bugün, sivil havayollarının yaşamış olduğu sıkıntılarının en önemlilerinden bir tanesi, ilden havaalanına, havaalanından ile bağlantıların kurulmasıyla ilgili Bakanlıktan istenilen izne, hâlâ, Bakanlığın cevap vermemiş olmasıdır.

Bir konudan daha bahsetmek istiyorum size. Bu raporda ve uluslararası anlaşmalarda gözönünde bulundurulmuş hadise şu: Bu yolculuk hizmetini ya da bu hizmeti almak isteyen insanların, en konforlu, en ucuz, en rahat ve en güvenilir hizmeti, en çabuk şekilde almasını sağlamak gerekir. Bu gereklilik, bu kanun tasarısında olduğu gibi uluslararası bütün sözleşmelerde de vardır; fakat, şurada anlatacağım olaydan sonra, bir hadiseyi sizlerle paylaşmak istiyorum. 11 Eylül olaylarından sonra, sivil havacılığın Avrupa Birliği standartlarına uygun hale getirildiği, güvenlik ve emniyeti düzenleyecek yeni bir yapılanmaya girildiği, tüm ulaştırma sektöründe olduğu gibi sivil havacılığa da uçuş emniyetinin yeterli düzeyde sağlanmasının büyük önem arz ettiği...

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'den başka bir ülkeye gitmiş olan insanlara güvenlik sebebiyle uygulanan zulmü, hangi kritere, hangi uluslararası kanuna, hangi uluslararası anlaşmaya sığdıracamız? Türkiye'ye dışarıdan gelmiş yabancı konukları, yabancı heyetleri ve turistleri -elbette ki misafirperverliğimizin, elbette ki insanlığımızın en önde gelen unsurlarından bir tanesidir- en doğru şekilde karşılayacağız; ama, Türkiye'den dışarıya gidecek heyetlerimize, insanlarımıza orada zulmedecek ülkelere gerekli tedbiri almayacağız!.. Hangisi; en önemlilerinden bir tanesi, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin yapmış olduğu bir seyahatle Rusya'ya gittik. Bakanlarımızın olduğu, Başbakanımızın olduğu, milletvekillerimizin olduğu, odaların ve Odalar ve Borsalar Birliğinin çok değerli başkanlarının olduğu bir heyetle Rusya'ya gittik. Rusya'ya giden heyeti Rusya'ya kabul ederken hiçbir problem yaşamadık; ama, aynı heyetin -içinde milletvekillerinin bulunduğu, oda başkanlarının bulunduğu- Moskova'dan ayrılırken yaşadığı eziyeti ve oradaki perişanlığı hepimizin bilmesini ve bugün de, burada, tutanaklara geçmesini arzu ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'ye dönüyoruz, Türk uçağına biniyoruz ve Türk heyetiyiz, sadece biziz, sadece biz, başka hiç kimse yok. Bu uçağına binerken, insanların ayakkabısının çıkarılmasını, kemerinin çıkarılmasını kabul edemiyorum, etme şansım da hiçbir zaman olmadı!.. Uluslararası taşımacılıksa, sivil havaysa ve uluslararası anlaşmalar varsa, Ulaştırma Bakanlığımızın ya da Türkiye Cumhuriyetini yöneten insanlarımızın, bu konularda da hassas olması gerektiğine inanıyorum.

Değerli arkadaşlarım, son günlerde, gazetelerde, bazı sivil havayolu şirketlerimizin de ciddi problemler ve sıkıntılar yaşadığını görüyoruz. 9 uncu madde de, bu konuda, aynen şunu söylüyor: "Trafikçi yoğun havaalanlarında slot uygulamasını sağlamak, bu konuda gerekli düzenlemeleri yap-

mak ve takip etmek." Gönül arzu eder ki, bu slot uygulamasında düne kadar yapılan yanlışlığın, bu kanun tasarısından sonra, artık, yapılmaması ve slot uygulamasından doğan, bazı özel hava firmalarının, havayolu şirketlerinin, aslında, bu ülkenin şirketi olduğunu ve ülke halkına hizmet ettiğini, ülkeye turist taşıdığını, döviz taşıdığını, onlara hizmet etmek için ellerini taşın altına soktuğunu, hem Bakanlığımız hem de hükümetimiz unutmasın.

Sayın Bakanımızın, bir İzmir gazetesi olan Yeni Asır Gazetemize bir beyanatu var. Bu beyanatta, Türk Hava Yollarının yurdun çeşitli yerlerine seferlerinde söz konusu olacak bazı gelişmeleri aktarıyor; ama, unutmamalı ki Ulaştırma Bakanımız, sadece Türk Hava Yollarının bakanı değil, Türkiye'de sivil havacılığa hizmet veren bütün ulaştırma şirketlerinin bakanı.

Yüce Meclisi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Özkan.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

10 uncu maddeyi okutuyorum:

Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığı

MADDE 10 . - Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Sivil terminal ve kontrol sahaları, hava trafik hizmetleri ile ilgili hava sahası düzenleme çalışmaları yapmak, ilgili sivil ve askeri kurum ve kuruluşlar ile koordinasyonu sağlamak.

b) Hava trafik yönetim hizmetlerinin düzenli, emniyetli, süratli ve ekonomik bir şekilde yürütülmesi için ilgili kuruluşlar ile koordinasyon içinde planlamalar yapmak, kural koymak ve uygulanmasını sağlamak.

c) Hava hadiselerini incelemek, incelemek ve değerlendirmek, konuyla ilgili kişi ve kurumlarla gerekli uyarıları yapmak ve gerekli önlemleri alarak koordinasyonu sağlamak.

d) Uçuş operasyonu ile ilgili personele herhangi bir havacılık kolaylığı, hizmeti, yöntemi ya da bir tehlikenin varlığı, koşulları ve değişikliğine ilişkin bilgileri zamanında duyurmak amacıyla Havacılık Bilgi Yayınının güncel olarak yayınlanmasını sağlamak.

e) Hava arama kurtarma konusunda koordinasyonu sağlamak.

f) Hava trafik yönetimi ile ilgili yapılan anlaşmaların uygulanmasını takip etmek.

g) Havacılık haberleşmesi ve uygulamalarını takip etmek ve bu çerçevede frekans koordinasyonunu sağlamak.

h) Havacılık meteorolojisi ile ilgili çalışmaları koordine etmek, uygulanmasını sağlamak.

i) Sivil hava araçlarının kamu ve uçuş emniyeti ile hava seyrüsefer güvenliği bakımından uyması gereken düzenlemeleri yapmak, denetlemek, hava trafik yönetim hizmetleriyle ilgili önlemler almak ve ilgili personelin lisanslandırılma esaslarını belirlemek, takibini yapmak, yenilemek ve iptal etmek.

j) Yasak, tahditli ve tehlikeli sahaların belirlenmesi aşamasında askeri ve sivil kuruluşların görüşlerini alarak gerekli işlemleri başlatmak.

k) Hava trafik personeline eğitim verecek kurumların eğitim esaslarını belirlemek, bunları ruhsatlandırmak, denetlemek ve kayıtlarını tutmak.

l) Genel Müdür tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

BAŞKAN - Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu ve şahsı adına, Balıkesir Milletvekili Sayın Ali Kemal Deveciler; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ KEMAL DEVECİLER (Balıkesir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısının

10 uncu maddesi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu ve şahsım adına söz almış bulunmaktayım; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sivil havacılık faaliyetlerine 1912-1913 yıllarında İstanbul Yeşilköy Havaalanında başlayan ülkemiz, uzun yıllar Avrupa ülkelerinin önünde, uçak sayısı ve yolcu taşımacılığı ile uçak imalatında büyük gelişmeler içinde bulunmuş; ancak, İkinci Dünya Savaşının sonrasında, 1980'li yıllara kadar süren uzun bir duraklama devresi içine girmiştir.

1983 yılında yayımlanan 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunuyla, özel sektöre de hava taşımacılığı ve havaalanı işletmeciliği hakkı verilmesi suretiyle Türk sivil havacılığında yeni bir dönem başlamıştır. Son yıllarda sivil havacılık faaliyetlerinin mümkün olan her ile yaygınlaştırılması çalışmalarının etkisiyle, sivil hava taşıyıcıları, genel havacılık işletmeleri, eğitim ve sportif amaçlı kuruluşlar ve uçak, helikopter, planör gibi hava araçları sayısındaki artışlar yanında, havaalanlarımızın sayısı da hızla artmaya başlamıştır.

1933 yılında, ülkemiz sivil hava taşımacılık faaliyetlerinin düzenlenmesi için, bugünkü Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü oluşumunda ilk adım sayılan Hava Yolları İşletme İdaresi kurulmuştur. 1954 yılında da, sivil havacılık faaliyetlerinin düzenlenmesi, denetlenmesi ve yönlendirilmesi amacıyla Sivil Havacılık Dairesi Başkanlığı kurulmuştur. 1983 yılına kadar sadece kamu kuruluşları tekelinde kalan sivil havacılık faaliyetlerinin bu tarihten sonra özel sektöre de açılması sonucu hızla artan sivil havacılık işletmeleri, hava araçları ve havaalanları sayısına rağmen, bugünkü adıyla Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün mevcut yapısı ve yetkilerinde bir değişiklik olmamıştır. Bunun yanında, artan sorumluluklarını karşılayabilecek yeterli deneyimli personel teminindeki güçlükler nedeniyle de, personel sayısında artış değil, ne yazık ki, azalmalar meydana gelmiştir.

Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı tarafından yayımlanan üye ülkelerin sivil havacılık teşkilâtlarının yapıları incelendiğinde, adı ve yapısı ne olursa olsun, sivil havacılık birimleri otorite olarak kabul edilmektedir. Otorite kabul edilen bu sivil havacılık birimlerinin otoritelerinin yaptırım gücü, ilgili ülkeler tarafından yasal düzenlemelerle sağlanmış ve böylece, uçuş ve can emniyetinin en üst düzeyde temini için imkân yaratılmıştır.

Hızla gelişmekte olan dünyamızda, ülkeler arasındaki sosyal, kültürel ve ekonomik ilişkilerde önemli unsurlardan birisi, belki de en önemlisi, ülkelerarası düzenli hava ulaşım olanağının sağlanmasıdır. Bugün için Türkiye ile 59 ülke arasında ikili hava ulaştırma anlaşması mevcut olup, daha birçok ülkeyle anlaşma yapılması gerekmektedir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün, taraf olunan uluslararası mevzuat, yabancı ülkelerle ilişkiler, bu ülkelerin hava taşıyıcılarının ticarî hak ile uçuş faaliyetlerinin belirlenmesi ve denetlenmesi, ülkemiz hava taşıyıcılarının ve havacılık şirketlerinin kurulması, izlenmesi, denetlenmesi ve havacılık standartlarının tespiti, yenilenmesi ve denetlenmesi gibi temel faaliyetlerin sürdürülmesi için ve hepsinden önce uçuş ve can emniyetinin istenen gerekli düzeyde sağlanmasını teminen, uygun yaptırım gücüne sahip yeni bir yapılanma içine girilmesi kaçınılmaz görünmektedir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün bu yeni yapılanması tek başına istenen sonucu getirecek özellikte olmayıp, mevcut tüm sivil havacılık mevzuatının günün şartlarına göre yeniden düzenlenmesi, kamu sektöründeki sivil havacılıkla ilgili faaliyette bulunan diğer kuruluşların, devlet otoritesi altında yapılması gerekli faaliyetlerinin Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bünyesine aktarılması gerekli görülmektedir.

Ulaştırma Bakanlığı, 2-3-4 Kasım 1998 tarihlerinde 1. Yüksek Havacılık Şûrasını gerçekleştirmiştir. Şûra Genel Kurulu, askerî ve sivil havacılık kurum ve kuruluş temsilcileri ile havacılığın çeşitli alanlarında uzmanlık ve üstün tecrübeye sahip delegelerin iştirakiyle İstanbul Askerî Müzesinde çalışmalarını tamamlamıştır.

Havacılığın uluslararası bir karakter taşıması nedeniyle, globalleşen dünyada uçuş emniyetinin en üst seviyede temini bakımından, ülkemiz havacılığının uluslararası uygulamalarla tam bir paralellüğünün sağlanması esastır.

Tarafı olduğumuz uluslararası anlaşmalar ile ülkemiz tarafından verilmiş bulunan taahhütler gereğince, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı dokümanlarının gerektirdiği standartlarda, tüm sivil havacılık ana hizmetlerini tek bünyede toplayan, teknik ve ekonomik uygulamalarda gerekli yetki kullanımı ile otoriteye sahip, özel statülü yeni bir sivil havacılık yönetim yapılanması gerekli görülmüştür. Bu yapılanmada esas alınması için bir organizasyon ve yasa taslağı örneği (1) nolu alt-komisyon raporunda sunulmuş ve benimsenmiştir.

Kurulması önerilen bu yeni özel statülü sivil havacılık yönetimi ile bağlı bulunduğu bakanlık makamı arasında, gerek strateji belirlemede gerekse belirlenen stratejilerini ve hükümet politikalarını hayata geçirmede ülke genelinde eşgüdümü sağlama ve bunu kurumsallaştırma fonksiyonunu yerine getirebilecek ve aynı zamanda, sivil havacılık otoritesini denetleyebilecek, kamu ve özel sektörün eşit ağırlıklı temsil edildiği Havacılık Yüksek Kurulunun oluşturulması uygun bulunmuştur.

Türk sivil havacılığının dünya standartlarına uyum sağlayabilmesi için, bu yeni havacılık yönetimi, Türkiye Cumhuriyetinin (JAA) Uluslararası Havacılık Birliğine tam üye olması için gerekli düzenlemeleri yapacaktır, yapması gerekmektedir.

Uluslararası kuruluşlar tarafından verilen eğitime uygun personelin gönderilmesi ve havacılık sektöründeki hiçbir eğitim ihtiyacı, tasarruf tedbirleriyle engellenmemelidir.

Kurumların eğitim üniteleri ile eğitim kurumları arasında ne planlama ne de işleyiş olarak sağlıklı koordinasyon bulunmadığından, eğitim verimi de istenilen düzeyde değildir. Bu nedenle, devletin yapmış olduğu yatırımlar atıl kalmaktadır.

Ülkemizin hava savunmasından ve uçuş güvenliğinden taviz verilemeyeceği cihetiyle, havacılık camiasını ilgilendiren yetişmiş personelin elde tutulması konusuna mutlaka çözüm getirilmeli, personelin yaşam standartları günümüzün koşullarına uygun hale acilen getirilmelidir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, mevcut idarî ve fiziksel yapısı, personel durumu itibarıyla kendisine verilen görevlerin birçoğunu yapacak durumda olmayıp, kendisine atfedilen bu görevlerinin birçoğunu Bakanlığın diğer ilgili kurum ve kuruluşlarına devretmektedir; ama, getirilen bu tasarıyla sivil havacılığın sorunlarının çözüme ulaşacağı konusunda ciddi endişeler vardır. Havacılık sektöründe görev yapan sektör temsilcileri, bu alanda örgütlü sendikalar, sivil havacılık konusunda eğitim veren akademik çevreler de bu endişeyi paylaşmaktadır. Neden; çünkü, bu tasarı gündeme gelirken onların görüş ve düşünceleri alınmamıştır. Bir yasa tasarısı hazırlanırken, hepimizin bildiği gibi, diğer yasaların hazırlanmasında da olduğu üzere, izlenen aşamalar burada ne yazık ki atlanmıştır.

Bu tasarı, ne yazık ki, dünyadaki uygulamalara bakılıp, Avrupa Birliğine bakılıp, alalecele, diğer sektör uzmanlarının görüşleri alınmadan ortaya getirilmiş bir tasarıdır.

Sivil havacılık sektörünün sorunlarına yönelik olarak yıllardır beklenen bu tasarı aceleyle önümüze geldiğinden, sektörün sorunlarını gidermekten çok uzak bir yapıdadır. Sivil havacılığın genel sorunlarını kucaklayan ve çözüm olabilecek bir tasarı kesinlikle değildir. Tasarı, bu haliyle, sivil havacılığın sorunlarını çözmekten çok uzaktır.

Bu tasarı Plan ve Bütçe Komisyonuna geldiğinde, bizler, Cumhuriyet Halk Partisinin Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri olarak altkomisyon kurulması yönünde önerge vermiştik; ancak, ne yazık ki, bu önergemiz, maalesef, İktidar Partisi komisyon üyelerince reddedilmiştir, kabul edilmemiştir.

Tasarıda bazı meslek gruplarıyla sınırlandırılmış bir personel yapısından bahsedilmekte; ama, burada, tanımlanmayan meslek gruplarından olan insanlar, 4 yıllık fakültelerden mezun olmuş kişiler çalışmaktadır. Neden tasarıda belli meslek gruplarıyla sınırlandırılıyor; bilemiyorum.

Sayın Bakanım, Sivil Havacılık Yasa Tasarısından bahsederken, ben, kendi bölgemle ilgili de bazı şeyleri size söylemek istiyorum: Nisan ayında, Sayın Bakanım ile birlikte Edremit Körfezine gittik. Orada, bölgenin, Balıkesir'in, hatta Kuzey Ege'nin faal tek havaalanı olan Edremit Körfez Havaalanını birlikte inceledik, turizmcilerle birlikte toplantı yaptık. Kendisine, bu duyarlılığından dolayı teşekkür ediyorum. Sayın Bakan da, turizmcilerimize... Çünkü, bizim o bölge de, sörf, deniz, termal, güneş, dağ turizminin yapıldığı bir bölge. Bu bölgenin turizmcileriyle yapılan toplantıda, bu bölgenin dışturizme açılabilmesi için bu havaalanının uluslararası olarak çalışması gerektiğini söylemişti turizmciler ve Sayın Bakanım da, bu havaalanının, 2006 yılında yapılacak çalışmalardan sonra, 2007 sezonunda uluslararası havaalanı niteliğine getirileceğinin müjdesini verdi. O günkü yapılan hesaplamayla 18 trilyon liralık bir ödemeye gerekiyordu. Ondan dolayı kendisine teşekkür ediyorum. Şu anda, havaalanımızın 2 300 metre uzunluğunda bir pisti var, ancak, RJ 100 tipinde 100 kişilik uçakların inmesine müsait. Tabii, uluslararası havaalanına açılabilmesi için, turizme açılabilmesi için, bu havaalanının tüm uçakların inişine müsaadeli olabilmesi için 3 000 metreyi geçiyor; ama, bakıyoruz, bütün turizmciler... "Bu dönem, belki, havaalanının inşaatına başlanır, uçaklarınız inmez" demişti Sayın Bakanım; doğru, uçaklar inmiyor. Ne yazık ki, her yıl, yedi yıldan beri yapılan, İstanbul-Edremit arası 15 Haziran ve 15 Eylül tarihlerinde yapılan İstanbul seferlerinin kaldırıldığını üzüntüyle öğrenmiş bulunmaktayız.

Kaldı ki, yapmış olduğumuz araştırmayla, Türkiye'deki havaalanları içerisinde en fazla kâr eden havaalanı. Şu anda, uçakların doluluk oranı yüzde 99 olan bir havaalanı. Turizmcilerimiz diyorlar ki, biz havaalanımızın uluslararasına açılacağını ve turistleri buraya direkt indireceğimizi beklerken, bu sezon İstanbul seferlerinin dahi kaldırıldığından dolayı şikâyetle bulunuyorlar.

Sayın Bakanım, Körfezli adına, Edremit, Ayvalık, Burhaniye, Havran, Gömeç, Altınova'dan Altınoluk'a kadar, kış aylarında 250 000 nüfusu barındıran, yaz aylarındaysa 1 250 000 nüfusu olan bu bölge halkı adına sizlerden rica ediyorum; yedi yıldan beri devam eden İstanbul seferlerinin yüzde 99 dolulukla, kârla gerçekleşen İstanbul seferlerinin derhal yapılmasını Körfez halkı istiyor, Körfez turizmcileri istiyor. Bununla ilgili gerekeni yapacağınıza da sonsuz olarak güveniyorum. İnşallah, bunları düşünerek, en kısa zamanda, yedi yıldan beri devam eden, Körfez'den devam eden İstanbul seferlerinin başlayacağını ümit ediyorum.

Ayrıca, yine buradaki halkımızın, İstanbul seferlerinin yanında, başka bir isteği de var. Bizim, İzmir'in Bergama İlçesi, Çanakkale İlimizin, Balıkesir İlimizin, bu yörede tek faaliyette bulunan havaalanı Körfez Havaalanı. Körfez'den Ankara 650 kilometre, Çanakkale'den 800 kilometre, Bergama'dan 750 kilometre. İstanbul seferlerini başlatırsanız; bunun yanında, vatandaşlarımız, Körfez halkımız, Ankara seferlerini istiyor ve gerekli olduğuna da inanıyor.

Sayın Bakanım, bu söylediklerimin dikkate alınacağını ümit ediyorum. Körfez turizmine büyük katkı sağlayacağını... Tüm Körfez'deki turizmciler, sizlerden, müjdenizi bekliyorlar.

Yine, nisan ayında, birlikte, beraberce Körfez halkına vermiş olduğunuz söz gerçekleştirilerek, 2007 yılında, Körfez Havaalanından uluslararası seferlere başlanacağını ümit ediyorum.

Şimdiden, sizlere, Körfez Halkı için teşekkür ediyorum.

Tüm milletvekillerimize ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarımıza sevgi ve saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Deveciler.

Sayın milletvekilleri, madde üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

1 önerge var; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/995) sıra sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısının 10 uncu maddesinin (d) bendindeki "Havacılık Bilgi Yayınının" ibaresinden önce gelmek üzere "NOTAM ile" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Salih Kapusuz

Abdullah Çalışkan

Abdulkadir Kart

Ankara

Adana

Rize

Yahya Baş

Fikret Badazlı

İstanbul

Antalya

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, çalışma süremiz bitmek üzere; ancak, maddenin sonuna geldik.

Bu madde üzerindeki görüşmeler tamamlanıncaya kadar çalışma süresinin uzatılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SAİT AÇBA (Afyonkarahisar) - Uygun görüşle takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?

ULAŞTIRMA BAKANİ BİNALİ YILDIRIM (İstanbul) - Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Genel Müdürlüğün yetkileri arasında NOTAM'ın yayınlanmasını da sağlamak olduğundan, bu amaca dönük olarak gerekli ibare değişikliğine ihtiyaç duyulmuştur.

HALUK KOÇ (Samsun) - Sayın Başkan, karar yetersayısının aranılmasını istiyorum.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Komisyonun uygun görüş belirttiği, Hükümetin katıldığı, gerekçesini dinlediğimiz önergeyi oylarınıza sunuyorum ve karar yetersayısı arayacağım: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yetersayısı vardır; önerge kabul edilmiştir.

Şimdi, kabul edilen önerge doğrultusunda 10 uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, gündemdeki kanun tasarısı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için, 23 Haziran 2005 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum; hayırlı geceler.

Kapanma Saati: 23.03

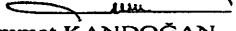
VIII.- SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Denizli Milletvekili Ümmet KANDOĞAN'ın, devlet memurları için kullandığı iddia edilen bir ifadeye ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali COŞKUN'un cevabı (7/5789)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi Bakanı Ali COŞKUN tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini arz ederim.
Saygılarımla.

Ümmet KANDOĞAN
DYP Denizli Milletvekili

Fatih Üniversitesi Genç Girişimciler Kulübü'nün düzenlediği 2'nci Ulusal Girişimcilik Kongresi'nde yaptığınız konuşmada 800 bin kişinin hiçbir iş yapmadan devletten maaş aldığını açıklamanız üzerine Star gazetesi 25 Mart 2005 tarihli gazetesinde devlette 800 bin asalak var başlığını atmıştır.

- 1- Devlet memurları için asalak ifadesini kullandınız mı? Kullanmadı iseniz gazetenin bu haberini tekzip ettiniz mi?
- 2- Devlette 800 bin kişinin hiçbir iş yapmadan maaş aldığı yönündeki rakamların kaynağı nedir ? Bu rakamlar doğru ise 800 bin kişinin bakanlıklar ve kurumlar bazındaki dağılımı nedir?
- 4- Sizin bakanlığınızda hiçbir iş yapmadan maaş alan personelin sayı nedir?
- 5- Bu personelin çalıştırılması ve verimli kılınması konusunda siz bakan olarak 2.5 yılda ne gibi bir çalışma yaptınız?
- 6- Sözümlü ettiğiniz tarzda çalışmıyan memur var ise burada suçlu olan memur mudur? Yoksa onu çalıştıramayan yada çalıştırmak istemeyen hükümet yetkilileri ve bakanlarda mıdır ?
- 7- Devlette bu kadar atıl personel var ise buna rağmen 58. hükümet zamanında devlete toplam kaç kişi alınmıştır ?

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

22 HAZ 2005

SAYI : B 14.0.BHİ 01-346
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 25.04.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5789-10553/31881 sayılı yazınız.

Denizli Milletvekili Ümmet KANDOĞAN'ın, "devlet memurları için kullandığı iddia edilen bir ifadeye" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/5789) esas nolu yazılı soru önergesine ait cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

EK: Önerge cevabı

Ali COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

**DENİZLİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ÜMMET KANDOĞAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ**

Fatih Üniversitesi Genç Girişimciler Kulübü'nün düzenlediği "II.Ulusal Girişimcilik Kongresi"nde, "Küreselleşme Sürecinde Türkiye Ekonomisinde KOBİ'lerin Yeri; Finansmanı, Ekonomik Problemleri, Çözüm Önerileri" konulu yaptığım konuşmam sırasında, "800 bin kamu personelinin hiçbir iş yapmadan her ay devletten maaş aldığı, çalışmadan devlete yük olmaya kimsenin hakkı olmadığı, hatır gönülle, adama göre değil, işe göre adam alma döneminin çoktan geçtiği" yönündeki sözlerime karşılık yönelttiğiniz sorulara ilişkin cevaplara aşağıda yer verilmiştir.

Cevap 1: II.Ulusal Girişimcilik Kongresi'nde, tarafımdan, "Devlet Memurları" için kesinlikle "asalak" şeklinde bir ifade kullanılmamıştır. Nitekim o tarihteki diğer gazetelere bakıldığında böyle bir ifadenin yer almadığı görülecektir. Star Gazetesi haberinde yer alan "asalak" ibaresi gazetenin, tamamen okuyucu üzerinde dikkat çekmek için kullandığı, kendi haber başlığından ibarettir.

Öte yandan, malumları olduğu üzere milletvekilleri ve hele hele bakanlara ilişkin olarak basın-yayın organlarında hemen hemen her gün değişik haber ve yorumlar yer almaktadır. Yoğun çalışma temposu içerisinde, her haberin ince ince değerlendirilerek tezkip edilmesi elbetteki mümkün olamamaktadır. Dolayısıyla bu haber de yoğun çalışma temposu içerisinde tezkip edilememiştir.

Cevap 2, 3, 4, 5, 6, 7:

Bilindiği üzere, ülkemizde personel rejimine yönelik uygulamalar, 1965 yılında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Bu sistem, zaman içerisinde çok sayıdaki değişiklik ile günümüze kadar devam etmiştir. Geçen bu süre içerisinde personel sisteminde yapılan iyileştirme ve reformlar, daha çok maddi konularla sınırlı kalmıştır.

Oysa, tüm dünyada bir değişim ve dönüşüm süreci yaşanmaktadır. Bu süreçte, kamu yönetimi ve personel sisteminin de günün şartlarına göre yeniden yapılanması gereği ortaya çıkmıştır. Ayrıca, girmeye çalıştığımız Avrupa Birliğine üye ülkeler, 1980'li yıllardan itibaren bu değişimi başlatmışlardır. AB üyelik sürecinde hızla ilerleyen ülkemizin bu yönde ciddi adımlar atması elbetteki kaçınılmazdır.

Nitekim, kamunun hantal yapısından kurtarılması, hizmetin etkinlik ve verimlilik ilkeleri çerçevesinde yürütülmesi, liyakat ve kariyer ilkelerine uyan, eşit işe eşit ücret (maaş) prensibinin uygulandığı ve böylece maaş dengesizliğinin giderildiği, yeterli, sorumluluk sahibi, ehliyetli kişilerin işe alındığı, verimli bir personel sisteminin kurulması; Beş Yıllık Kalkınma Planlarında yer almıştır. Ayrıca, değişik zamanlarda hazırlanmış olan Mehtap Projesi, Kaya Projesi gibi araştırma projelerinde, sivil toplum kuruluşları ve Milli Prodüktivite Merkezi gibi kuruluşlarca da yapılan çalışmalarda da personele yönelik yaşanan sorunlar enine boyuna tartışılmış olmasına rağmen, bu proje ve çalışmalarla getirilen öneriler bir türlü uygulamaya konulamamıştır.

Yine, Avrupa Birliği'ne üyelik süreci ile ilgili programlar, 8. Beş Yıllık Kalkınma Planı, Hükümet Programı ve buna paralel olarak hazırlanmış olan Acil Eylem Planı çerçevesinde; kamu yönetiminin iyileştirilmesi, personel sisteminin yeniden düzenlenmesi ve bunun sonucunda vatandaş ve ilgili kesim memnuniyeti odaklı bir teşkilat yapısı ve çalışma anlayışı, hedefi benimsenmiştir.

Bu çerçevede, Hükümetimiz; zaman zaman bir takım kayırmalarla, liyakat ve yeterlilik ilkelerine uyulmadan alınan ve atanana, verimsiz, hantal ve ülkemiz geneline ihtiyaç gözetilmeden dağıtılmış olan personel yapısını düzeltmeye ve belli bir sisteme oturtmaya yönelik çalışmalar tamamlanmak üzeredir. Nitekim, Kamu Personel Rejimi Reformu çalışmalarında sona yaklaşmıştır.

Halen, 2,4 milyona ulaşan kamu personelinin, bir kısmının gerçekten işinin ehli olduğu ve görevini layıkıyla yerine getirmeye çalıştığı, bir kısmının da asıl yeteneklerine uygun olmayan işlerde istihdam edildiği, dolayısıyla da çalıştığı kuruma verimlilikten ziyade yük getirdiği hepimizin malumudur. Yine, ülkemizde personel dağılımı düzensizdir. Gerçekten ihtiyaç olan yerlerde doktor, hemşire ve öğretmen gibi personel bulunamazken, büyük şehirlerimizdeki yığılma herkesçe bilinen bir gerçektir. Yaşanan bu olumsuz süreç, üç beş yılın birikimi değil, yılların birikimidir.

Artık yılların verdiği alışkanlıkları bir tarafa bırakmanın zamanı gelmiştir. Bu şekilde kronikleşmiş olan bir sorunun çözümü elbetteki sancısız olmayacaktır. Yeni modern yönetim tekniklerini uygulamanın, her hizmeti tanımlamanın, süreçlerini belirlemenin ve o işi en iyi şekilde yerine getirecek nitelikte personeli istihdam etmenin zamanı gelmiştir. Ülke yararı ve geleceği açısından da bu durum bir gerekliliktir. Öte yandan, teknolojik gelişmelerin yaşandığı ve etkin bilgisayar kullanımının hayatın bir parçası haline geldiği bu dönemde, bilgi toplumuna dönüşüm sürecini eş zamanlı olarak gerçekleştirmek ülkemiz açısından öncelikli hedefler arasındadır. Bu süreci gerçekleştiremeyen ülkeler ise geri kalmaya mahkumdurlar.

Bu nedenle, eski dikey örgütlenmenin dışında yatay ve uzmanlaşmayı öne çıkaran bir örgütlenme modelini, kamu yönetimi anlayışında benimseyerek; "hizmetin, hizmetten yararlananlara en yakın yerden verilmesi" anlayışı (yerinden yönetim ilkesi) çerçevesinde; Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yapılması Hakkında Kanun ile merkezi idarelerce yürütülen bir kısım görev ve hizmetler ile bunların yürütülmesine ilişkin yetkileri ve personeli mahalli idarelere devrederek etkinlik ve verimliliği yükseltmeyi amaçlıyoruz.

Dolayısıyla, tarafımdan ifade edilen yaklaşık 800 bin personel kamu da gerçekleştirilecek yeni personel yapılıması sonucunda ortaya çıkabilecek fazla istihdama yönelik bir tahmini içermektedir. Nitekim bu kişiler hak etmedikleri bir parayı da almaktadırlar.

Burada işinin ehli, dürüst, verimli personele yönelik olarak herhangi bir olumsuz durum söz konusu olamaz. Sözlerimle kast ettiğim kişiler; iş sorumluluğu olmayan, verilen işi savsaklayan ya da olması gerektiği yerde istihdam edilmeyerek istihdam fazlası niteliğinde hiçbir iş yapmayan personeldir.

Diğer yandan, Bakanlığımızda çalışan personelinin moral ve motivasyonunun artırılmasına yönelik zaman zaman tanışma ve kaynaşma toplantıları ve gezileri düzenlenmekte, bayramlar vesile edilerek bire bir görüşmeler gerçekleştirilmektedir. Herhangi bir sorunu olan personelinin, öncelikle birim amirleriyle, gerektiğinde de Müsteşarım ve Müsteşar Yardımcılarımla, hatta benimle görüşmesi temin edilerek sorununun giderilmesine gayret edilmekte ve bir aile ortamı içerisinde çalışılmaktadır. Yine, mesleğe yarışma sınavı ile giren, Bakanlığımızın ihtiyacı olan ancak ücret yetersizliği nedeniyle ayrılan veya ayrılmaya noktasına gelen kariyer meslek personelinin (müfettiş, kontrolör, uzman vb) ücret durumunun iyileştirilmesi yönünde çalışmalar başlatılmıştır. Bu çalışmalar sonucunda; 4822 sayılı Kanunla değişik 4077 sayılı Tüketici ve Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 29. maddesi çerçevesinde (14.03.2003 tarihinden itibaren) mevcut konumları da dikkate alınarak, tüm personele ek ücret ödemesi gerçekleştirilmektedir. Böylelikle nitelikli personelin istihdamı ile verimli ve kaliteli hizmet anlayışı uygulama alanı bulmaktadır. Ayrıca, yapılan düzenleme ile mevcut personelin de maddi açıdan biraz olsun rahatlatılarak daha verimli olmalarına çalışılmıştır.

Ancak, yeri gelmişken burada bir konuya da değinmekte yarar görüyorum. Bakanlığımıza son beş yıl içerisinde özelleştirilen kurum ve kuruluşlardan 887 personel (çoğunluğu araştırmacı kadrosunda) gelmiştir. Gelen bu personelin büyük bir kısmının nitelikleri Bakanlığımız ihtiyaçlarını yönelik değildir. Bu kişilerin bir çoğu daha önceden buldukları kurumlarda mutlaka önemli ve verimli işler yapan kişilerdi. Ancak, bir planlama eksikliği sonucu, daha verimli olabilecekleri kurumlar yerine Bakanlığımıza gönderilmeleri neticesinde istihdam fazlası konuma gelmişlerdir. Ayrıca, Merkez Teşkilatı hizmet binasının yer yetersizliği nedeniyle personelin yerleşimi konusunda da büyük sıkıntılar çekilmektedir. Bu kişilerin durumu diğer çalışan personel açısından da moral ve motivasyon konusunda sıkıntılar doğurmaktadır. Vurgulamak istediğim hususlardan biri de budur.

Öte yandan, Hükümetimiz zamanında devlet dairelerine kaç kişinin alındığına ilişkin bilginin Bakanlığımızdan değil, Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığından sorulması gerekmektedir. Nitekim, geçtiğimiz haftalarda Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Mehmet Ali ŞAHİN bu konuda kamuoyuna gerekli açıklamaları yapmıştır.

Sonuç itibariyle; ülkemiz, son iki buçuk yıllık süreçte, ekonomik ve sosyal alanda önemli gelişmelere imza atmıştır. Bu gelişmelerin benzerini personel sistemi için de oluşturma kararlılığımızdır. Nitekim, yeni "Kamu Personel Rejimi Reformu"yla ilgili çalışmalar hız kazanmış ve bu konuda yürütülen çalışmalar Bakanlar Kurulumuzca da görülmüş olup, kısa bir süre içerisinde kamuoyu ile paylaşılacaktır. Yeni sistemle, performansın esas alınması, maaş sistemindeki haksızlık ve adaletsizliğin giderilmesi, liyakat sistemine uyulması, ihtiyaç fazlası personel alımının önlenmesi gibi hususları içeren, kamuda verimliliği ön plana çıkaran, israfi önleyen bir yapılanmaya getirmeyi planlıyoruz. Böylece, vatandaşın memnuniyetini ve ülkemiz kaynaklarının etkinliğini artırmayı hedefliyoruz.

Kamu kurumlarındaki istihdam ve memurlarımız konusunda göstermiş olduğunuz duyarlılık ve hassasiyetten dolayı tebrik ediyor, çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum.

2.- Adana Milletvekili Atilla BAŞOĞLU'nun, Türkiye'nin Irak'taki petrol arama çalışmalarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mehmet Hilmi GÜLER'in cevabı (7/6145)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Mehmet Hilmi GÜLER tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu saygılarımla arz ederim.

Atilla BAŞOĞLU
Adana Milletvekili

1. Son 5 yıllık dönemde Irak'ta petrol arama faaliyetlerimiz nasıl bir seyir izlemiştir?
2. Petrol arama faaliyetleri amacıyla gönderilen sondaj makinelerinin adedi ve derinlik kapasiteleri nedir?
3. Bu makinelerimizden sözkonusu bölgede çalışan veya tahrip edilen olmuş mudur?
4. Çalışan veya tahrip edilenlerin derinlik kapasiteleri nelerdir?
5. Elimizde halihazırda, faal durumda, 5000 metre ve derinine inebilen sondaj makineleri mevcut mudur?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.15.O.APK.0.23-300-908
Konu : Yazılı Soru Önergesi

Ankara

20 Haziran 2005

8758

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M. Başkanlığı'nın 17.05.2005 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-11154 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın Atilla BAŞOĞLU'nun tarafıma tevcih ettiği, 7/6145 esas no.lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99. Maddesi gereği, Türkiye Petrolleri A.O. Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

EKLER:

1 - Önerge Cevabı

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN ATILLA BAŞOĞLU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**
7/6145

Soru-1:

Son 5 yıllık dönemde Irak'ta petrol arama faaliyetlerimiz nasıl bir seyir izlemiştir?

Cevap 1:

TPAO'nun 1995 yılından bu yana ilgilendiği, Gharraf Petrol Sahasının geliştirilmesine ilişkin servis modelini esas alan saha geliştirme anlaşması müzakereleri Mart 2003 tarihinde başlayan ABD'nin askeri müdahalesi nedeniyle kesilmiş durumdadır.

Bununla beraber, Irakta savaş sonrası elverişli bir yatırım ortamının oluşmasıyla ortaya çıkabilecek iş fırsatlarını en iyi şekilde değerlendirebilmek amacıyla, TPAO'nun Irak'a yönelik çalışmaları devam etmektedir.

Ayrıca, Türkiye Petrolleri A.O. Genel Müdürlüğünün bağlı kuruluşu TPIC vasıtası ile 2004 yılı içerisinde arama ve üretim sahası almak üzere girişimlerde bulunulmuş olup, konu ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Soru-2:

Petrol arama faaliyetleri amacıyla gönderilen sondaj makinelerinin adedi ve derinlik kapasiteleri nedir?

Cevap-2:

Irak'ta bağlı kuruluşumuz TPIC aracılığıyla, sondaj servis hizmeti vermek amacıyla yönelik olarak 2000 yılında MOU (Memorandum of Understanding) kapsamında teklif verilip ihale kazanılmıştır. Birleşmiş Milletlerin gerekli kontrollerinden sonra 2001 Eylül ayında kontrat onaylanmıştır. Bunun üzerine gerekli çalışmalar 2002 Mart ayına kadar tamamlanıp, 3 adet sondaj makinası ve aksesuarları Kerkük'teki Khurmala sahasına nakledilerek işe başlanmıştır. Katalog kapasitelerine göre sondaj makinaları 4.000 metre sondaj yapmaya uygundur.

Soru-3:

Bu makinelerimizden söz konusu bölgede çalışan veya tahrip edilen olmuş mudur?

Cevap-3 :

Yukarıda adı geçen servis işlerinin tamamlanması sonrasında Irak NOC şirketi ile yeni bir sondaj servisi anlaşması yapılmış olup, işe başlamak için beklenirken 8 Şubat 2003 tarihinde TC. Dışişleri Bakanlığının resmi yazısı üzerine Irak'ta bulunan tüm Türk personel Türkiye'ye dönüş yapmıştır. Kulelerin güvenliği lokal elemanlar vasıtasıyla sağlanmaya devam edilmiştir. Mart 2003 'te başlayan belirsiz ortam esnasında, kulelerde bulunan bazı malzeme ve ekipmanlar Irak'ın kendi kulelerinde olduğu gibi talan ve tahrip edilmiştir. Haziran 2003 tarihinde Irak'a gidilerek kuleler için güvenlik hizmeti oluşturulmuştur. Bu tarihten itibaren herhangi bir talan olayı gerçekleşmemiştir. Kule ve ekipmanlarına verilen zarar ve ziyan ile ilgili olarak gerekli tutanaklar tanzim edilmiştir. Bu konu hakkında Dış Ticaret Müsteşarlığı ile koordineli bir şekilde çalışılmakta olup; uygun zamanlama ile tahsilatı yapılacaktır.

Soru-4:

Çalışan veya tahrip edilenlerin derinlik kapasiteleri nelerdir?

Cevap-4:

Tahrip edilen makinelerin 1978 yılı satın alma dosyalarında belirtilen delme kapasiteleri 4.000 metre'dir.

Soru-5:

Elimizde hali hazırda, faal durumda, 5.000 metre ve derine inebilen sondaj makineleri mevcut mudur?

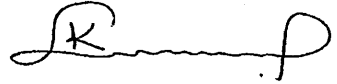
Cevap-5:

Ortaklığımızda hali hazırda faal durumda 5.000 metre ve daha derin sondaj yapabilme kapasitesine sahip 7 adet sondaj makinesi bulunmaktadır.

3.- *Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, 2003-2004 yıllarında Erzurum İline yapılan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mehmet Hilmi GÜLER'in cevabı (7/6148)*

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sn. Hilmi GÜLER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemal DEMİREL
Bursa Milletvekili

Erzurum ilimiz, tarihi yapısı ve sahip olduğu doğal zenginlikleri bakımından ülkemizin sayılı kentleri arasında yer almaktadır.

Büyüme için sürekli çaba harcayan ilimizin, daha iyi bir düzeye gelmesi için hak ettiği değeri de alması gerekmektedir.

Sahip olduğu kaynakların daha iyi kullanımı ve gelişmesi için ülke ekonomisinden uygun yatırımları alması büyük önem taşımaktadır.

1. Erzurum ilinde, Bakanlığınızla ilgili kuruluşlarınıza yönelik olarak, 2003 – 2004 yılları arasında ne tür yatırımlarınız olmuştur?
2. Bu yatırımlar için ayrılmış olan ödenek miktarı ne kadardır?
3. Ayrılan ödeneklerin ne kadarlık bölümü kullanılmıştır?
4. Belirtilen süre içerisinde, tamamlanması planlandığı halde, tamamlanmamış olan projelerin tamamlanamama sebepleri nelerdir?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Ankara

Sayı : B.15.0.APK.0.23.300-

Konu : Yazılı Soru Önergesi

20 Haziran 2005

8755
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: T.B.M.M. Başkanlığı'nın 17.05.2005 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-11154 sayılı yazısı.

Bursa Milletvekili Sayın Kemal DEMİREL'in tarafıma tevcih ettiği, 7/6148 esas no.lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99'uncu Maddesi gereği, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Türkiye Elektrik İletim A.Ş. Genel Müdürlüğü, Türkiye Petrolleri A.O.Genel Müdürlüğü ve Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgileri doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :
I-Önerge Cevabı

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL DEMİREL'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI
(7/6148)**

Sorular 1,2,3,4:

Erzurum İlimiz, tarihi yapısı ve sahip olduğu doğal zenginlikleri bakımından ülkemizin sayılı kentleri arasında yer almaktadır.

Büyüme için sürekli çaba harcayan ilimizin, daha iyi bir düzeye gelmesi için hak ettiği değeri de alması gerekmektedir.

Sahip olduğu kaynakların daha iyi kullanımı ve gelişmesi için ülke ekonomisinden uygun yatırımları alması büyük önem taşımaktadır.

-Erzurum ilinde, Bakanlığınızla ilgili kuruluşlarınıza yönelik olarak, 2003-2004 yılları arasında ne tür yatırımlarınız olmuştur?

-Bu yatırımlar için ayrılmış olan ödenek miktarı ne kadardır?

-Ayrılan ödeneklerin ne kadarlık bölümü kullanılmıştır?

-Belirtilen süre içerisinde, tamamlanması planlandığı halde, tamamlanmamış olan projelerin tamamlanmama sebepleri nelerdir)

Cevaplar 1,2,3,4:

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Erzurum İlinde 2003 ve 2004 yıllarında Büyük Su İşleri kapsamında, tarım sektöründen 5, enerji sektöründen 1, hizmetler sektöründen de 1 adet olmak üzere toplam 7 adet, Küçük Su İşleri Projeleri kapsamında ise 44 adet taşkın koruma 2 adet taşkın ve rusubat kontrolü, 1 adet yerüstü suyu sulaması ve 1 adet alçak baraj (gölet) olmak üzere toplam 48 adet iş yer almıştır. 2003 ve 2004 yıllarında küçük su işleri kapsamında 13 adet iş tamamlanmış olup, Erzurum İlinde yer alan projelerin ödenek ve harcama durumları aşağıda verilmiştir.

DSİ ERZURUM İLİ 2003-2004 YILI YATIRIMLARI

(YTL.)

PROJENİN ADI	2003 YILI YATIRIMI		2004 YILI YATIRIMI	
	Ödeneği	Harcama	Ödeneği	Harcama
TARIM SEKTÖRÜ				
BÜYÜK SU İŞLERİ				
Erzurum (Kuzgun Daphan 1.mrh)	4 232 000	4 227 000	4 517 000	4 517 000
Demirdöven 1.merhale	8 043 000	7 784 000	8 467 000	8 467 000
Hınıs 1.merhale	1 000	-	1 000	-
Pazaryolu	1 000	-	1 000	-
Erzurum-Palandöken	1 634 000	1 619 000	570 000	570 000
KÜÇÜK SU İŞLERİ	2 271 850	2 224 862	3 229 463	3 133 896
ENERJİ SEKTÖRÜ				
BÜYÜK SU İŞLERİ				
Yk. Çoruh Havzası 1.merhale(Laleli Barajı ve HES)	1 000	-	1 000	-
HİZMETLER SEKTÖRÜ				
BÜYÜK SU İŞLERİ				
Erzurum içmesuyu	8 600 000	103 000	1 091 000	1 070 000
İLT O P L A M I	24 783 850	15 957 862	17 877 463	17 757 896

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Erzurum İlinde yürüttüğü yatırımlara, 2003 yılında 24,784 milyon YTL ödenek ayrılmış olup, 15,958 milyon YTL'si harcanmıştır. 2004 yılında ise 17.877 milyon YTL ödenek ayrılmış olup, 17,758 milyon YTL'si harcanmıştır.

Projelerin planlandığı sürelerde tamamlanarak ekonomiye kazandırılması bütçe imkanlarına bağlı bulunmaktadır. Ancak, yatırım programının rasyonelleştirilmesi çalışmaları neticesinde, DSİ Genel Müdürlüğü yatırım programında yer alan projelerin ortalama bitiş yılı 2002 yılında 35 yıl iken 2003 yılında 20 yıla, 2004 yılında ise 19 yıla çekilmiştir.

Elektrik İşleri Etüt idaresi Genel Müdürlüğünce Erzurum İlinde yürütülen "Binalarda Enerji Verimliliğinin Artırılması" ile ilgili proje EİE Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde yapılmaktadır. Kasım 2002 tarihinde EİE Ulusal Enerji Tasarruf Merkezi, Erzurum Büyükşehir Belediyesi ve Alman Teknik İşbirliği Kurumunun (GTZ) işbirliği ile "Binalarda Enerji Verimliliğinin Artırılması" projesi başlatılmıştır. Üç yıl süreli olarak planlanan proje 31 Ekim 2005 tarihinde tamamlanacaktır. Bu güne kadar projeye 600 000 Euro harcanmıştır

MTA Genel Müdürlüğü ve TEİAŞ Genel Müdürlüğünce 2003 ve 2004 yıllarında Erzurum'da yapılan yatırımlara ait tablo Ek'de verilmiştir.

T.Petrolleri A.O. Genel Müdürlüğünün Erzurum İlinde 2003 yılı Yatırım gerçekleşmesi olmamıştır. 2004 yılı Sondaj Öncesi Arama Yatırımları Projesi kapsamında, jeolojik saha çalışması karşılığı olarak toplam 146.000 YTL. harcama yapılmıştır.

Boru Hatları İle Petrol Taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğünün Erzurum İline yönelik 2003 yılı Yatırım Programında "Doğu Anadolu Doğal Gaz Ana İletim Hattı Projesi" nin detayında 8.495 milyar TL. ödenek ile yer alan "İşletme ve Karakol Bina Güvenlik Yolları Projesi" kapsamında,

a-Eleşkirt ile Horasan arası yaklaşık 70 km. lik Güvenlik Yolu,

b-Erzurum'da İşletme Tesisleri adı altında idari bina, bakım onarım binası, ambar binası, yemekhane binası, sundurma yapılması ve çevrenin düzenlenmesi,

c-Erzurum Horasan Alagöz Mevkii'nde Karakol ve Lojman yapılması. işleri yapılmıştır. Söz konusu işlerin 28.10.2003 tarihi itibari ile geçici kabulü, 28.10.2004 tarihi itibari ile de kesin kabulü yapılmıştır.

Bu doğrultuda, Erzurum İşletme Tesisleri inşaatı tamamlanarak Erzurum Şube Müdürlüğüne, Horasan'da yapılan karakol binasının inşaatı da tamamlanarak Jandarma Komutanlığı'na teslim edilmiştir.

EK- 1 (2 Tablo) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ERZURUM İLİ 2003 YILI YATIRIMLARI

Proje No	Proje Adı	Ödenek (milyon TL)	Harcama (milyon TL)	Gerçekleşme (%)	Programlanan İş	Miktarı	Gerçekleşen İş
2003-13M4	Maden ve Jeotermal Kaynak Aramaları Gümüşhane-Bayburt Yöresi Polimetal Ara.	46.666	29.907	64,09	Sondaj Prospeksiyon Revizyon Yol	200 m 66 km2 0,3 km2 166 m	213 m 66 km2 0,3 km2 -
2003-14J9	Jeolojik ve Jeofizik Araştırmalar Tematik Haritalar	4.286	1.129	26,34	Prospeksiyon	2357 km2	2321 km2

ERZURUM İLİ 2004 YILI YATIRIMLARI

Proje No	Proje Adı	Ödenek (milyon TL)	Rev.Ödenek (milyon TL)	Harcama	Gerçekleşme (%)	Programlanan İş	Miktarı	Gerçekleşme
2004-13M5	Maden ve Jeotermal Kaynak Aramaları Polimetal Maden Aramaları	66.667	58.000	15.099	26,03	Prospeksiyon Detay Jeolojik Etüt Jeoşimik Etüt	200 km2 9 km2 209 km2	200 km2 9 km2 209 km2
2004-14J7	Jeolojik ve Jeofizik Araştırmalar Tematik Haritalar	4.734	4.122	3.083	74,79	Haritalama	10000 km2	10000 km2

EK- 2 (2 Tablo) TÜRKİYE ELEKTRİK İLETİM A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

PROJE NUMARASI	PROJENİN ADI	KARAKTERİSTİK	PROJENİN TUTARI	PROGRAM YILI ÖDENEĞİ	DÖNEM SONUNA KADAR		UYGULAMADA ORTAYA ÇIKAN PROBLEMLER VEYA ÇEŞİTLİ GÜÇLÜKLERLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR
					NAKİT HAR. (TL.)	FİZ.GERÇ. %	
99.D.03.0080	Yusufoeli HES - Erzurum EİH (Toprak Teli Fiber Optikil) (DOKAP)	380 kV, 3 B 954 MCM, 130 km.	35050	16000	1498	10	H.184/A Referansıyla ihale edildi. 28.05.2003'de sözleşme imzalandı Teslim devam ediyor. (DB Kredili)
01.D.03.0180	Erzurum 380 TM'ne Ototrafo ve Fider İlavei (Ototrafo, Yusufoeli, Ağı, Reaktör)	380/154 kV, 250 MVA ve 380 kV, 4 Fider	7500	1900		4	Dünya Bankası Kredisiyle ihaleye (DB.ATT.4) çıkıldı ve teklif alındı.
03.D.03.0020	Horsan-Ağrı EİH (Toprak Teli Fiber Optikil) (DAP)	380 kV, 3B 954 MCM, 86 km.	16000	3500			H.192 Referansıyla ihale edilecek (DB Kredili)
02.D.03.0180	Alpaslan HES-Hırs TM ENH (Toprak Teli Fiber Optikil) (DAP)	154 kV, 795 MCM, 47 km	5700	600			H.177 Referansıyla ihale edilecek.
03.D.03.0220	Aşkale TM'ne Fider İlavei (Transfer) (DAP)	154 kV, 1 Fider	250	50			2004 Yatırım Programında iptal edilecek.
03.D.03.0360	Hırs TM'ne Fider İlavei (Erzurum, Alpaslan HES, Transfer) (DAP)	154 kV, 1 Fider	750	150			ITM.25 Referansıyla ihale edilecek.
97.D.07.0290	Yük Tevzi SCADA Sistemleri ve Uzaktan Kumandeli TM'leri için İşletme Merkezleri (Işıklar, Erzurum, Varsak ve Diğer (AP)	İnşaat+Teçhizat+Montaj+ Tetris	2700	600		60	Erzurum Yük Tevzi Binası tamamlanmış olup, diğer işler devam ediyor.
TOPLAM			67.950	22.800	1.502		

PROJE NUMARASI	PROJENİN ADI	KARAKTERİSTİK	PROJENİN TUTARI	PROGRAM YILI ÖDENEĞİ	DÖNEM SONUNA KADAR		UYGULAMADA ORTAYA ÇIKAN PROBLEMLER VEYA ÇEŞİTLİ GÜÇLÜKLERLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR
					NAKİT HAR. (TL.)	FİZ.GERÇ. %	
99.D.03.0080	Yusufoeli HES - Erzurum EİH Yusufoeli HES-Tortum HES-Ölütü EİH. (Toprak Teli Fiber Optikli) (DOKAP)	380 kV, 3 B 954 MCM, 130 km. 154 kV 2x1272x1272 MCM, 80 km	27500	6890	75	15	H.184/A Referansıyla ihale edildi. 28.05.2003'de sözleşme imzalandı Teslat devam ediyor. (DB Kredili)
01.D.03.0100	Erzurum 380 TM'ne Ototrafo ve Fider lavesi (Ototrafo,Yusufoeli,Açın,Reaktör) (DAP)	380/154 kV,250 MVA ve 380 kV, 4 Fider	6300	3400	1303	33	Dünya Bankası Kredisiyle ihale (DB,ATT,4) edildi. 12.04.2004'de sözleşme imzalandı. Teslat devam ediyor.
03.D.03.0020	Horasan-Açın EİH. (Toprak Teli Fiber Optikli) (DAP)	380 kV, 3B 954 MCM, 86 km.	14000	3000	1147	15	H.192 Referansıyla ihale edildi. 28.06.2004'de sözleşme imzalandı Teslat devam ediyor. (DB Kredili)
02.D.03.0180	Alpaslan HES-Hıms TM EİH (Toprak Teli Fiber Optikli) (DAP)	154 kV,795 MCM,47 km	4900	300	16		H.177 Referansıyla ihale edilecek. ÇED çalışmaları devam ediyor.
03.D.03.0360	Hıms TM'ne Fider lavesi (Erzurum, Alpaslan HES, Transfer,2.Trafo) (DAP)	154 kV, 4 Fider	1200	300		19	İT.25 Referansıyla ihale edildi. 11.06.2004'de sözleşme imzalandı Teslat devam ediyor.
07.D.07.0290	Yük Tevzi SCADA Sistemleri ve Uzaktan Kumandalı TM'leri için işletme Merkezi (Işıklar,Erzurum,Varsak ve Diğer) (DAP)	İnşaat*Teçhizat*Montaj* Tefriş	2700	150		75	Erzurum Yük Tevzi Binası tamamlanmış olup, diğer işler devam ediyor.
TOPLAM			56.800	14.040	2.541		

4.- Antalya Milletvekili Feridun Fikret BALOĞLU'nun, Antalya ve Karaman'ın bazı köylerinde sıkça görülen kanser hastalığına ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Recep AKDAĞ'ın cevabı (7/6171)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Sn.Başkanlığına

Aşağıda sunulan sorularımın, Anayasa'nın 98. ve T.B.M.M İçtüzüğü'nün 96. vd. maddelerine göre Sağlık Bakanı Sayın Recep Akdağ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
Saygılarımla.

06.05.2005
Feridun F. BALOĞLU
Antalya Milletvekili

ANTALYA'nın GAZİPAŞA İlçesi KARALAR Köyü ile yayla sınırı olan KARAMAN'ın Sarıveliler İlçesi CİVLER Köyü'nde yüksek yoğunlukta kanser hastalığı görüldüğü bildirilmektedir.

Bölgedeki hastaların, Ankara Onkoloji, Antalya Akdeniz Üniversitesi hastaneleri ile Karaman, Alanya, Gazipaşa devlet hastanelerinde tedavi gördükleri bilinmektedir.

Bu çerçevede;

1- Bakanlığınız, Civler Köyü merkez olmak üzere, çevre köylerde görülen ve hızla yaygınlaşan kanser hastalığına ilişkin bilgilerin ulaşmasından sonra bir araştırma yapmış mıdır?

2- Araştırma yapılmış ise sonuçları ne olmuştur? Hastalığın yaşlılardan çok 25-50 yaş arasındaki kuşakta yoğunlaşmasının nedenleri tespit edilmiş midir?

3- Araştırma yapılmamışsa, Civler Köyü'nü merkez olmak üzere bölge köylerde bilimsel çalışma başlatılması düşünülmekte midir?

4- Son 5 yılda kanser hastalığına yakalanan yeni hasta sayısı nedir? Hangi tür kanser daha çok görülmektedir? Türkiye Kanser Haritası çıkarılmış mıdır? İllere ve bölgelere göre, durum nedir?

5- Kanser hastalarına yapılan tedavi giderlerine ilişkin bir çalışma var mıdır? Kanser hastalıklarında kullanılan ilaçlar için yılda ne kadarlık bir harcama yapılmaktadır?

Uz. Dr. Feridun F. BALOĞLU

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
2. Nispetiye 19200 06050

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Kanserle Savaş Dalresi Başkanlığı

SAYI : B100KSD0000007-5030/ 289
KONU : Yazılı Soru Önergesi

15 HAZİRAN 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 17.05.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11154 sayılı yazıları.

Antalya Milletvekili Sayın Feridun Fikret BALOĞLU tarafından verilen "Antalya ve Karaman'ın bazı köylerinde sıkça görülen kanser hastalığı" konulu 7/6171 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.
Arz ederim.

EKLER:

Ek-1. Önerge cevabı

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Sağlık Bakanı

Antalya Milletvekili Sayın Feridun Fikret BALOĞLU tarafından verilen "Antalya ve Karaman'ın bazı köylerinde sıkça görülen kanser hastalığı" konulu yazılı soru öngesinin cevabıdır.

SORULAR

ANTALYA'nın GAZİPAŞA İlçesi KARALAR Köyü ile yayla sınırı olan KARAMAN'ın Sarıveliler İlçesi CIVLER Köyü'nde yüksek yoğunlukta kanser hastalığı görüldüğü bildirilmektedir.

Bölgedeki hastaların, Ankara Onkoloji, Antalya Akdeniz Üniversitesi hastaneleri ile Karaman, Alanya, Gazipaşa devlet hastanelerinde tedavi gördükleri bilinmektedir.

Bu çerçevede;

1- Bakanlığınız, Civler köyü merkez olmak üzere, çevre köylerinde görülen ve hızla yaygınlaşan kanser hastalığına ilişkin bilgilerin ulaşmasından sonra bir araştırma yapılmış mıdır?

2- Araştırma yapılmış ise sonuçları ne olmuştur? Hastalığın yaşlılardan çok 25-50 yaş arasındaki kuşakta yoğunlaşmasının nedenleri tespit edilmiş midir?

3- Araştırma yapılmamışsa, Civler köyünü merkez olmak üzere bölge köylerde bilimsel çalışma başlatılması düşünülmekte midir?

4- Son 5 yılda kanser hastalığına yakalanan yeni hasta sayısı nedir? Hangi tür kanser daha çok görülmektedir? Türkiye Kanser Haritası çıkarılmış mıdır? İllere ve bölgelere göre durum nedir?

5- Kanser hastalarına yapılan tedavi giderlerine ilişkin bir çalışma var mıdır? Kanser hastalarında kullanılan ilaçlar için yılda ne kadarlık bir harcama yapılmaktadır?

CEVAPLAR

1- Karaman ili Sarıveliler ilçesi Civler köyünde kanser hastalığının normalden daha fazla görüldüğüne veya yaygınlaştığına dair bir bilgi Bakanlığımıza ulaşmadığı gibi Bakanlığımız kayıtlarına göre de bu yerlerde kanser hastalığında herhangi bir artış bulunmamaktadır.

2- Tüm dünya'da kanser bir yaşlılık hastalığı olarak bilinmekte ve 65 yaş üstünde yoğunlaşmaktadır. Ülkemizde yoğunluğun 60 yaş civarında olması son dönemde dikkat çekmekte ise de; hastalığın 25-50 yaş arasındaki kuşakta yoğunlaşması gibi bir durum sözkonusu değildir. Hastalığın 60 yaş civarındaki kuşakta yoğunlaşması ve yaş aralığının aşağıya düşmesinde çeşitli faktörler etkili olmakla birlikte bunun en önemli nedeni erken yaşta başlanan sigara alışkanlığıdır.

3- Bu bölgede epidemiyolojik araştırma başlatılmıştır.

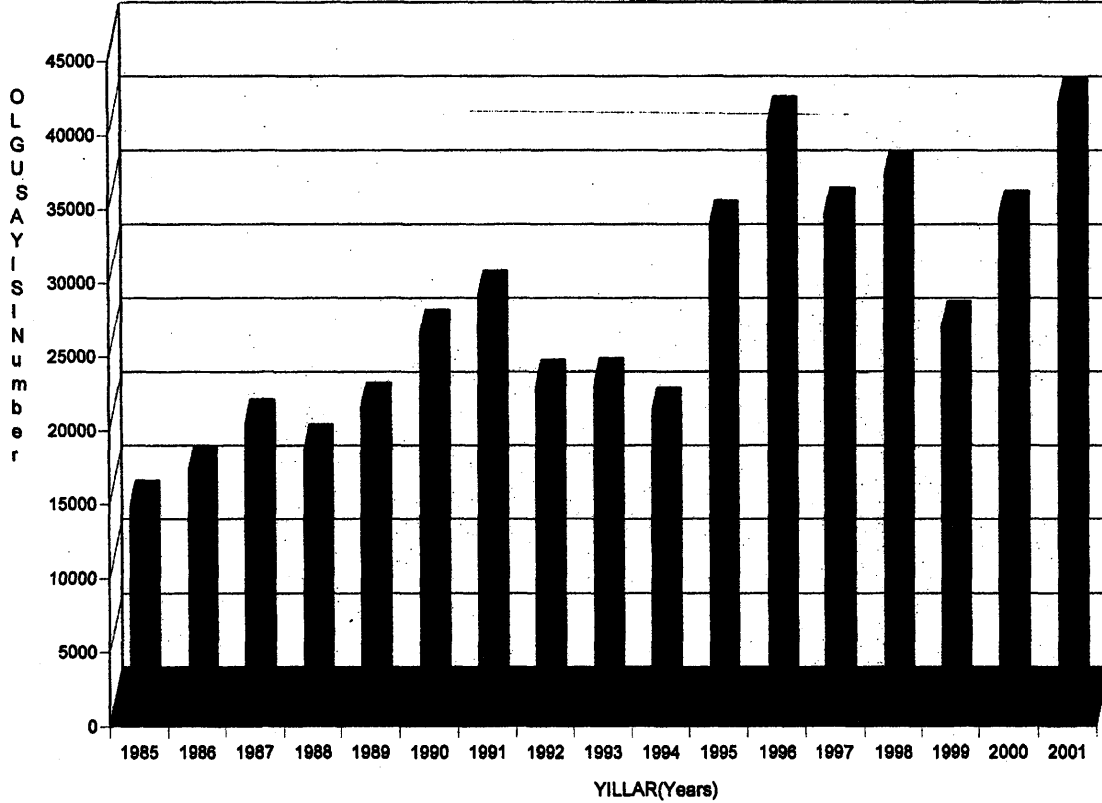
4- Bakanlığımızca kanser kayıtları düzenli olarak tutulmakta, kanser kayıtlarının yaşlara, cinse ve bölgelere göre dağılımları ortaya konularak kitapçık halinde yayınlanmaktadır. Son 5 yıla ait kanser verilerimizin illere ve bölgelere göre dağılımı ile ilk beş sırada yer olan kanser türüne ilişkin tablolar yazımız ekinde bilgilerinize sunulmaktadır. Ülkemiz geneli için en sık görülen kanser türü akciğer kanseridir ve bunun en büyük nedeni sigaradır. Son 5 yılda kansere yakalanan hasta sayısı yaklaşık 500.000 civarındadır.

5- Bir hasta maliyeti her kanser türüne göre değişmektedir. İlaçların ithal olması nedeni ile USD (\$) olarak ortaya konacak maliyetler daha iyi bir fikir verebilecektir. Buna göre cilt kanseri 2.000-3.000.-\$ civarında iken Akciğer kanserinin 1 yıllık maliyeti 200.000.-\$'a kadar yükselebilmektedir. Yatak hizmetleri, yurt dışına giden hastaların maliyetleri, üniversitelerdeki harcamalar karmaşık olduğundan, kesin rakam tespiti konusunda çalışmalar, halen devam etmektedir.

EKLER :

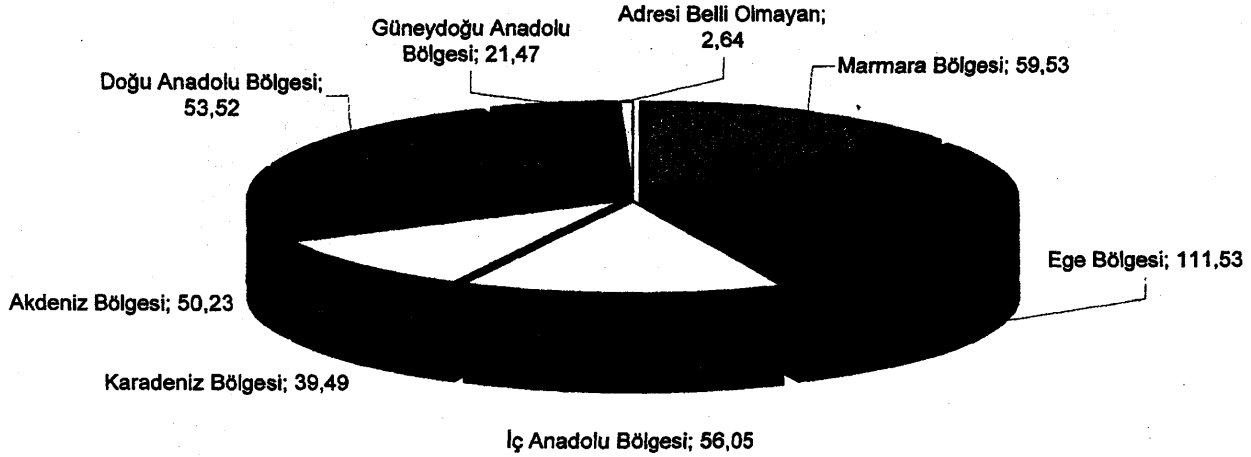
Ek-1. Tablo (5 adet)

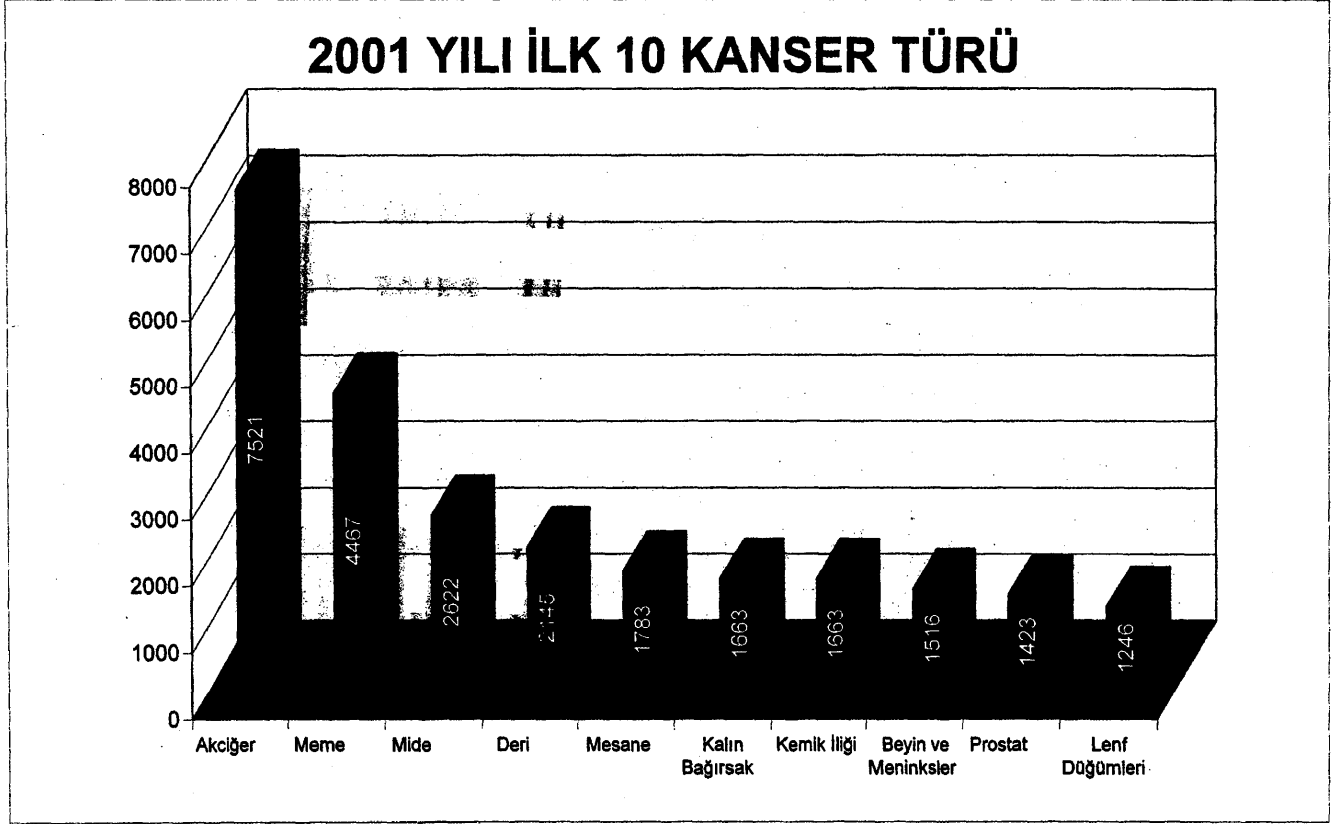
GRAFİK 1: 1985 YILINDAN İTİBAREN BAŞKANLIĞIMIZA YAPILAN KANSER BİLDİRİMLERİNİN YILLARA GÖRE DAĞILIMI (1985-2001 Graphic 1: Numerical Distribution of Cancer Notification Reaching Cancer Registration Center (1985-2001))

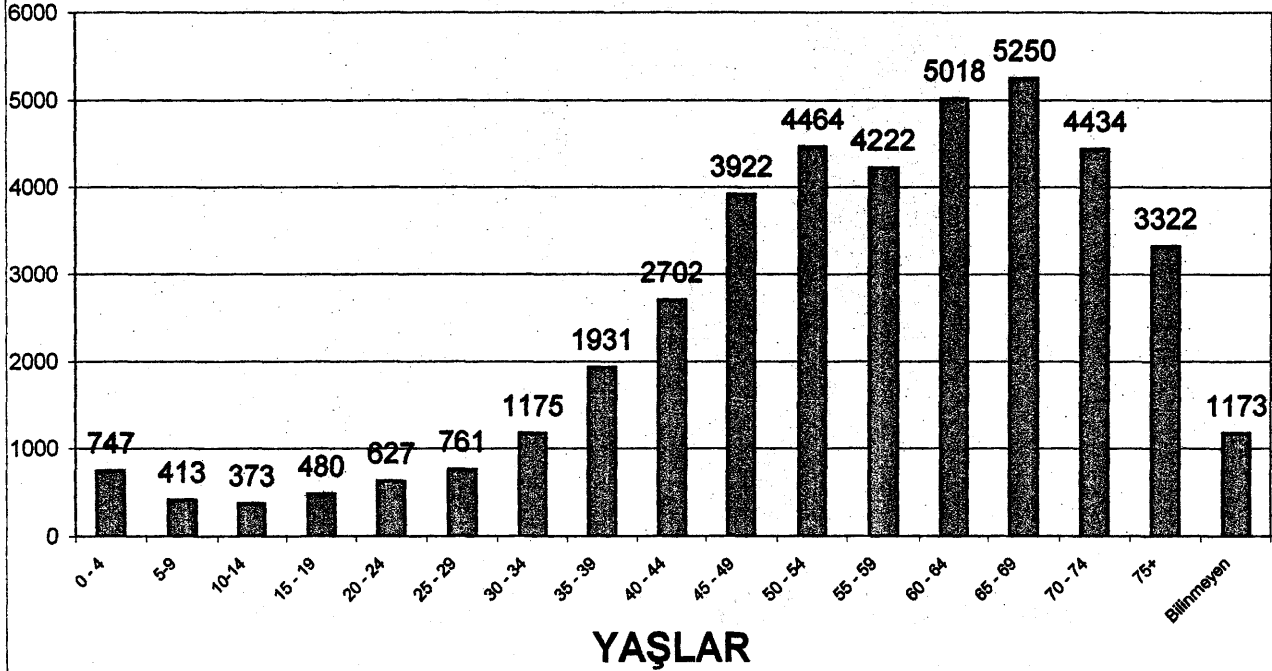
YILLAR	VAKA
1985	13754
1986	16129
1987	19304
1988	17595
1989	20411
1990	25352
1991	28015
1992	21962
1993	22079
1994	20100
1995	32772
1996	39806
1997	33611
1998	36082
1999	25942
2000	33419
2001	41014

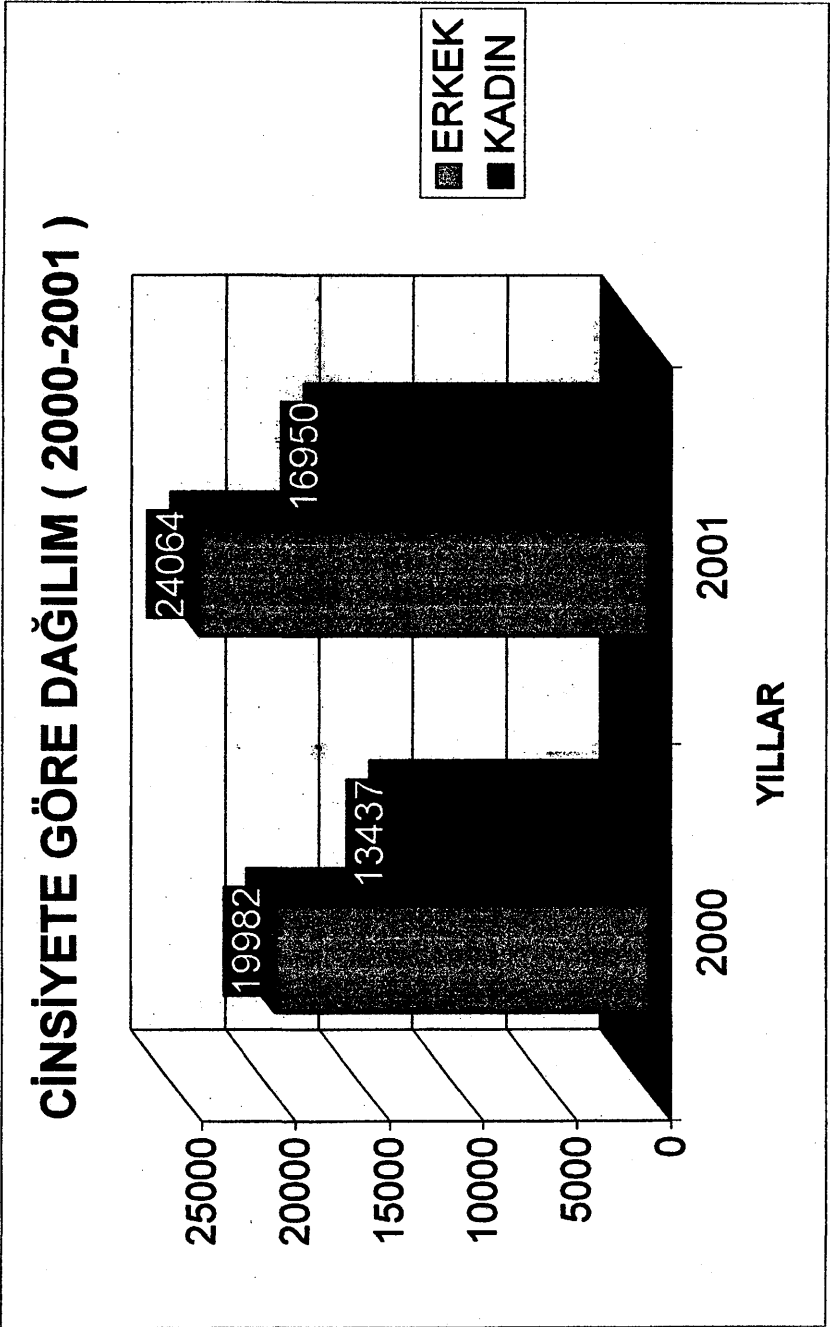
GRAFİK 2: KANSER İNSİDANSININ BÖLGELERE GÖRE DAĞILIMI (Yüzbinde-2001)
Graphic 2: Cancer Incidence According to Regions in Turkey (per 100000-2001)

2001 YILI YAŞ GRUPLARINA GÖRE KANSER DAĞILIMI

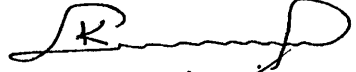

5.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, 2003-2004 yıllarında Aksaray İline yapılan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına,

2003-2004 yıllarında Erzurum İline yapılan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına,
İlişkin soruları ve Ulaştırma Bakanı Binali YILDIRIM'ın cevabı (7/6194, 6195)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Sn. Binali YILDIRIM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemal DEMİREL
Bursa Milletvekili

Aksaray her geçen gün büyüyen bir ilimizdir. İlimizin daha iyi bir düzeye gelmesi için hak ettiği değeri de alması gerekmektedir.

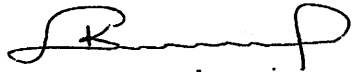
Sahip olduğu kaynakların daha iyi kullanımı ve gelişmesi için ülke ekonomisinden uygun yatırımları alması büyük önem taşımaktadır.

1. Aksaray ilinde, Bakanlığınızla ilgili kuruluşlarınıza yönelik olarak, 2003 – 2004 yılları arasında ne tür yatırımlarınız olmuştur?
2. Bu yatırımlar için ayrılmış olan ödenek miktarı ne kadardır?
3. Ayrılan ödeneklerin ne kadarlık bölümü kullanılmıştır?
4. Belirtilen süre içerisinde, tamamlanması planlandığı halde, tamamlanmamış olan projelerin tamamlanamama sebepleri nelerdir?

06.05.2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Sn. Binali YILDIRIM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemal DEMİREL
Bursa Milletvekili

Erzurum ilimiz, tarihi yapısı ve sahip olduğu doğal zenginlikleri bakımından ülkemizin sayılı kentleri arasında yer almaktadır.

Büyümek için sürekli çaba harcayan ilimizin, daha iyi bir düzeye gelmesi için hak ettiği değeri de alması gerekmektedir.

Sahip olduğu kaynakların daha iyi kullanımı ve gelişmesi için ülke ekonomisinden uygun yatırımları alması büyük önem taşımaktadır.

1. Erzurum ilinde, Bakanlığınızla ilgili kuruluşlarınıza yönelik olarak, 2003 – 2004 yılları arasında ne tür yatırımlarınız olmuştur?
2. Bu yatırımlar için ayrılmış olan ödenek miktarı ne kadardır?
3. Ayrılan ödeneklerin ne kadarlık bölümü kullanılmıştır?
4. Belirtilen süre içerisinde, tamamlanması planlandığı halde, tamamlanmamış olan projelerin tamamlanamama sebepleri nelerdir?

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

21 HAZİRAN 2005

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.610-01/-1078 - 25339
KONU : Bursa Milletvekili
Sayın Kemal DEMİREL'in
2 adet yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi:TBMM Başkanlığının 17.05.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11154 sayılı yazısı.

Bursa Milletvekili Sayın Kemal DEMİREL'in 7/6194-11143 ve 7/6195-11182 sayılı yazılı soru önergelerinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

EK:
2 Cevap formu

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL DEMİREL'İN
7/6194-11143 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

Aksaray her geçen gün büyüyen bir ilimizdir. İlimizin daha iyi bir düzeye gelmesi için hak ettiği değeri de alması gerekmektedir.

Sahip olduğu kaynakların daha iyi kullanımı ve gelişmesi için ülke ekonomisinden uygun yatırımları alması büyük önem taşımaktadır.

SORU 1- Aksaray ilinde, Bakanlığınızla ilgili kuruluşlarınıza yönelik olarak, 2003-2004 yılları arasında ne tür yatırımlarınız olmuştur?

SORU 2- Bu yatırımlar için ayrılmış olan ödenek miktarları ne kadardır?

SORU 3- Ayrılan ödeneklerin ne kadarlık bölümü kullanılmıştır?

SORU 4- Belirtilen süre içerisinde, tamamlanması planlandığı halde, tamamlanmamış olan projelerin tamamlanamama sebepleri nelerdir?

CEVAP:

TELEKOM

Telekomünikasyon alanında; Aksaray İlimize, 2003-2004 yılları arasında Santral, Şebeke, Transmisyon, Fiber-Optik Kablo ve Smart Kartlı Ankesör telefon alanlarında yatırımlar yapılmıştır.

Telekomünikasyon hizmetleri çerçevesinde Aksaray İlimize 2003-2004 yıllarında planlanan tüm projeler tamamlanmış olup, 2003 yılında 250 Milyar TL harcama yapılmıştır. 2004 yılı harcama tutarı ise 2,1 Trilyon TL'ye ulaşmıştır.

PTT

Aksaray İlimize 2003 yılında "PTT Bilgi İşlem Sistemleri", "İdame-Yenileme," "Taşıt Alımı" ve "Makine ve Teçhizat Alımı" projeleri kapsamındaki yatırımlar için 21 Milyar 266 Milyon TL harcama yapılmıştır.

Ayrılan ödenekle, 2003 yılında Ağaçören, Eski, Gülağaç, Güzelyurt ve Sarıyahşi PTT Merkezlerinin Otomasyonu ile Personel İşlemleri Yönetim Sistemleri Yazılım, Donanım ve Montaj işlemleri, taşıt alımları, işletme hizmetlerinin idame ve yenilenmesi ile poliklinik ihtiyaçlarının giderilmesi hizmetlerine yönelik ihaleler gerçekleştirilmiştir. İhalelerin büyük çoğunluğu yıl sonuna tekabül ettiğinden harcamalar 2004 yılına sarkmıştır.

2004 yılında ise; "PTT Bilgi İşlem Sistemleri", "İdame ve Yenileme" ile "Makine ve Teçhizat Alımı" projeleri kapsamındaki hizmetler için 56 Milyar 30 Milyon TL harcama yapılarak, 2003 yılında ihaleleri gerçekleştirilen Ağaçören, Eski, Gülağaç, Güzelyurt ve Sarıyahşi Merkezleri otomasyona açılmıştır. Bugün itibarıyla Başmüdürlüğe bağlı 7 Merkez ve 1 Şube olmak üzere 8 işyeri otomasyon hizmetine açık bulunmaktadır.

DEMİRYOLU:

TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün Yatırım Programında yer alan Ankara-Aksaray-Ulukışla Yeni Yol Yapımı Projesi etüd-proje olarak yer almakta olup, etüd hizmetlerinin 2006 yılında tamamlanması programlanmıştır.

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL DEMİREL'İN
7/6195-11182 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

Erzurum ilimiz, tarihi yapısı ve sahip olduğu doğal zenginlikleri bakımından ülkemizin sayılı kentleri arasında yer almaktadır.

Büyüme için sürekli çaba harcayan ilimizin, daha iyi bir düzeye gelmesi için hak ettiği değeri de alması gerekmektedir.

Sahip olduğu kaynakların daha iyi kullanımı ve gelişmesi için ülke ekonomisinden uygun yatırımları alması büyük önem taşımaktadır.

SORU 1- Erzurum ilinde, Bakanlığınızla ilgili kuruluşlarınıza yönelik olarak, 2003-2004 yılları arasında ne tür yatırımlarınız olmuştur?

SORU 2- Bu yatırımlar için ayrılmış olan ödenek miktarı ne kadardır?

SORU 3- Ayrılan ödeneklerin ne kadarlık bölümü kullanılmıştır?

SORU 4- Belirtilen süre içerisinde, tamamlanması planlandığı halde, tamamlanmamış olan projelerin tamamlanamama sebepleri nelerdir?

CEVAP:TELEKOM

Telekomünikasyon alanında; Erzurum İlimize, 2003-2004 yılları arasında Şebeke, Transmisyon, Fiber-Optik Kablo ve Smart Kartlı Ankesör telefon alanlarında yatırımlar yapılmıştır.

Telekomünikasyon hizmetleri çerçevesinde Erzurum İlimize 2003-2004 yıllarında planlanan tüm projeler tamamlanmış olup, 2003 yılında 5,4 Trilyon TL harcama yapılmıştır. 2004 yılı harcama tutarı ise 6,1 Trilyon TL'ye ulaşmıştır.

PTT

Erzurum İlimize 2003 yılında "PTT Bilgi İşlem Sistemleri", "İdame-Yenileme," ve "Makine ve Teçhizat Alımı" projeleri kapsamındaki yatırımlar için 36 Milyar 388 Milyon TL harcama yapılmıştır.

Ayrılan ödenekle, 2003 yılında Çat, Ilıca, İspir, Karaçoban, Karayazı, Narman, Posta İşleme Merkezi ve Tekman PTT Merkezlerinin Otomasyonu ile Personel İşlemleri Yönetim Sistemleri Yazılım, Donanım ve Montaj işlemleri, taşıt alımları, işletme hizmetlerinin idame ve yenilenmesi ile poliklinik ihtiyaçlarının giderilmesi hizmetlerine yönelik ihaleler gerçekleştirilmiştir. İhalelerin büyük çoğunluğu yıl sonuna tekabül ettiğinden harcamalar 2004 yılında yapılmıştır.

2004 yılında ise; "PTT Bilgi İşlem Sistemleri", "İdame ve Yenileme", "Taşıt Alımı" ile "Makine ve Teçhizat Alımı" projeleri kapsamındaki hizmetler için 181 Milyar 535 Milyon TL harcama yapılarak, 2003 yılında ihaleleri gerçekleştirilen Çat, Ilıca, İspir, Karaçoban, Karayazı, Narman, Posta İşleme Merkezi ve Tekman Merkezleri otomasyona açılmıştır. Bugün itibariyle Başmüdürlüğe bağlı 19 Merkez ve 16 Şube olmak üzere 35 işyeri otomasyon hizmetine açık bulunmaktadır.

HAVAYOLU

"Erzurum Havaalanı Yeni Terminal Binası" projesi kapsamında; apron, taksirut, ısı-güç merkezi, garaj, kaza-yangın merkezi ve akaryakıt tesislerinin inşaatı %50 gerçekleşme seviyesinde iken 17.09.2001 tarihinde tasfiye edilmiştir. Bakiye işlerin tamamlanması amacıyla 07.10.2003 tarihinde yeniden ihale edilen işin fiziki gerçekleşmesi %87 seviyesindedir. Söz konusu işin sözleşmesi Şubat-2004 tarihinde imzalandığından, 2003 yılı için ayrılan ödenek harcanmamıştır. 2004 yılında ayrılan 13 Trilyon 500 Milyar TL'lık ödeneğin tamamı harcanmıştır. Projenin 2005 yılı program ödeneği 3 Milyon YTL olup, 1 Milyon 200 Bin YTL'lık ilave ödenek temini hususundaki çalışmalar sürdürülmektedir. Söz konusu işin bütçe imkanları çerçevesinde 2006 yılında bitirilmesi planlanmaktadır.

DEMİRYOLU:

Demiryolu ulaşımı alanında Erzurum İlimize, 2003 yılında Mevcut Lokomotif Depoları ile Revizörlük Atölyelerinin Modernizasyonu, Gar, İstasyon ve Diğer Hizmet Binaları yatırımları gerçekleştirilerek 154 Milyar 500 Milyon TL harcama yapılmıştır.

2004 yılında da Yol Yatırımları, Gar, İstasyon ve Diğer Hizmet Binaları ile Sinyalizasyon, Elektrifikasyon, Haberleşme ve Emniyet Tesisleri Tevsii ve Yenileme yatırımlarına toplam 56 Milyar 300 Milyon TL. harcama gerçekleştirilmiştir.

6.- Konya Milletvekili Atilla KART'ın, 58 ve 59 uncu hükümetler döneminde vekâleten görevlendirilen bürokratlara ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Ali ŞAHİN'in cevabı (7/6211)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sn.R.Tayyip Erdoğan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince saygıyla talep ederim.

Atilla Kart
CHP Konya Milletvekili

İlgi ; 7/5326 esas sayılı yazılı soru önergem.

İlgi önergemde ayrıntılı olarak ifade edildiği üzere; 58 ve 59. Hükümetler döneminde, "vekaleten görevlendirme" uygulaması, kadrolaşma amacıyla kullanılır hale gelmiş ve süreklilik kazanmıştır.

Oysa, hem doktrine ve hem de yargı kararlarına göre, bu tür görevlendirmelerin "geçici ve istisnai" olarak uygulanması gerekir. Kamu hizmetinde verimliliği, istikrarı ve güveni sağlamak amacıyla da, vekaleten görevlendirmelerin zorunlu hallerde ve sınırlı bir süreyle uygulanması gerekir. Bunun aksine olan uygulamalar hukuka açıkça aykırı olduğu gibi, beraberinde yargı kararlarının uygulanmaması sonucunu da yaratmaktadır.

Siyasi İktidar, hukuka aykırı olan bu uygulamalarına kendince yasal gerekçe yaratabilmek için, Anayasa'nın âmîr hükümlerini ihlâl etmekten de kaçınmamaktadır. Cumhurbaşkanlığı Makamının yetkilerine müdahale sonucunu yaratacak arayışların da içine girildiği görülmekte ve Anayasa'nın 8. maddesi açıkça ihlâl edilmektedir. Bu sürecin sonunda; Sn.Cumhurbaşkanı'nın Anayasa'dan doğan yetkilerini özenle ve kararlılıkla kullanmasına tahammül edemeyen Siyasi İktidarın; bu defa da hukuka aykırı davranışlarını kamufler etmek amacıyla, yanlış değerlendirmeler yaparak Cumhurbaşkanlığı Makamı'nı hedef aldığı ve kamuoyunu yanıltmağa çalıştığı görülmektedir.

Siyasi İktidar'ın hukuk tanımaz tavrı, soru önergeleri sürecinde de görülmektedir. Bütün bu hususları irdeleyen ilgi önergemize İçtüzük'teki ek sürelerle rağmen, süresi içinde cevap verilmemiştir.

Bu gelişmeler karşısında iş bu önergenin yeniden verilmesi ve aşağıdaki hususların cevaplandırılmasını talep etmek gereği doğmuştur;

1-58 ve 59. Hükümetler döneminde vekâleten görevlendirilen bürokrat sayısı nedir? Bu kişiler, hangi makamlarda görev yapmaktadır? Hangi tarihlerde vekâleten görevlendirilmişlerdir? Bu kişilerden asaleten atanmaları Sn.Cumhurbaşkanı tarafından veto edilenlerin sayısı nedir? Bu kişiler kimlerdir ve hangi makamlarda bu görevlerini sürdürmektedirler?

Vekâleten görevlendirmeyle ilgili yasal hükümler ve idari yargı kararlarına göre; bu tür görevlendirmenin geçici olduğu ve sınırlı bir süreyle yapılması gerektiği (bu sürenin makûl sınırının 3 ay civarında olduğu kabul edilmektedir.) halde, 2 yılı aşacak bir şekilde vekâleten görevlendirme yapılmasının yasal dayanağı nedir? Bu tür işlemlerde, işlemin başlangıcında süre durumu belirtilmesi zorunluluğu bulunmasına rağmen, neden bu unsur belirtilmemektedir?

2-Kamu yetkisi ve görevinin açık bir şekilde kötüye kullanılması sonucunu yaratan bu tür hukuk tanımaz uygulamalara ne zaman son vereceksiniz?

Bu tür uygulamalar, hukuk tanımaz bir şekilde "kadrolaşma yapılması" anlamına gelmez mi?

“Niteliksiz ve vasıfsız” bir yapılaşmayı yaratan bu tür kadrolaşmaların sonucunda, kamu hizmetinin verimsizliği ve kötü işlemesi kaçınılmaz olmasına göre; hukuka aykırı olan bu tür uygulamalara devam etmekte ısrarlı olacak mısınız?

3- Asaleten görev yapmakta iken, yapılan vekaleten görevlendirmeler sebebiyle görevlerinden alınanlardan kaç kişi idari yargı yoluna başvurmuştur?

Bu yargı kararlarının sonucu ne olmuştur?

Bu yargı kararları uygulanmış mıdır?

Bu yargı kararları kaç gün süreyle uygulanmıştır? Bu uygulamadan sonra, yine-bu kişilerin yerine vekaleten görevlendirme yapılmış mıdır? Aynı kişiler mi görevlendirilmiştir?

4-Mersin Emniyet Müdürlüğü görevini vekaleten sürdürdüğü ifade edilen Süleyman Ekizer, hangi tarihten bu yana bu görevi sürdürmektedir? Adı geçen vekaleten bu görevi bu kadar uzun bir süre sürdürmesinin yasal gerekçesi nedir? Hangi takdiri yetkiyle bu kadar uzun bir süre görevlendirilmesi gerekmiştir? Adı geçenin, Emniyet Genel Müdür Yardımcısı olarak görevlendirilmesine dair kararnamenin Sn.Cumhurbaşkanı tarafından veto edildiği yolundaki bilgiler doğru mudur?

58 ve 59. Hükümetler döneminde 3 defa çıkartılmış olan Emniyet Müdürleri Kararnamesinde, bu kişinin görevlendirmesi neden yapılmamıştır?

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı :B.02.0.002/ 3986
Konu :

21.6/2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : a) TBMM Başk.nın, 24.05.2005 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6211-11273/33515 sayılı yazısı.

b) Başbakanlığın 30.05.2005 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-446-16/2429 sayılı yazısı.

Konya Milletvekili Sayın Atilla KART'ın, Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği, 7/6211 esas nolu yazılı soru önergesi cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet Ali ŞAHİN
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

Ek: Soru Önergesi Cevabı

**KONYA MİLLETVEKİLİ SN. ATILLA KART'IN SN. BAŞBAKANIMIZA TEVCİH ETTİĞİ
SAYIN BAŞBAKANIMIZIN DA KENDİLERİ ADINA BAKANLIĞIM
KOORDİNATÖRLÜĞÜNDE CEVAPLANDIRILMASINI İSTEDİĞİ SORU ÖNERGESİ
CEVABIDIR.**

SORU 1-

58 ve 59. Hükümet döneminde vekaleten görevlendirilen bürokrat sayısı nedir. Bu kişiler, hangi makamlarda görev yapmaktadır. Hangi tarihlerde vekaleten görevlendirilmişlerdir. Bu kişilerden asaleten atanmaları Sn. Cumhurbaşkanı tarafından veto edilenlerin sayısı nedir. Bu kişiler kimlerdir ve hangi makamlarda bu görevlerini sürdürmektedirler.

Vekaleten görevlendirmeye ilgili yasal hükümler ve idari yargı kararlarına göre; bu tür görevlendirmenin geçici olduğu ve sınırlı bir süreyle yapılması gerektiği (bu sürenin makul sınırının 3 ay civarında olduğu kabul edilmektedir.) halde, 2 yılı aşacak bir şekilde vekaleten görevlendirme yapılmasının yasal dayanağı nedir? Bu tür işlemlerde, işlemin başlangıcında süre durumu belirtilmesi zorunluluğu bulunmasına rağmen, neden bu unsur belirtilmemektedir.

CEVAP:1

BAKANLIĞIN VE BAĞLI KURULUŞUNUN ADI	ATANMA KARARLARI CUMHURBAŞKANI TARAFINDAN VETO EDİLEN BÜROKRAT SAYISI	GÖREVLERİNİ VEKALETEN, TEDVİREN ATANAN VEYA YÜRÜTEN BÜROKRAT SAYISI
Başbakanlık	10	1
Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı Doç.Dr.Abdüllatif ŞENER		
Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı	2	2
Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı Mehmet Ali ŞAHİN		
Yüksek Denetleme Kur.Bşk		1
Vakıflar Genel Müdürlüğü	2	2
Gençlik ve Spor Gen.Müd.	1	1
Devlet Bakanlığı Prof.Dr.Beşir ATALAY	1	1
Devlet Bakanlığı Ali BABACAN		
Hazine Müsteşarlığı	4	4
Devlet Bakanlığı Kürşat TÜZMEN		
Gümrük Müsteşarlığı	8	8

Devlet Bakanlığı Nimet ÇUBUKÇU		
Sosyal Hiz. Çocuk Esg. G.M.	1	1
Özürlüler İd. Bşk.	1	1
Adalet Bakanlığı	2	19
İçişleri Bakanlığı	1	1
Maliye Bakanlığı	5	5
Milli Eğitim Bakanlığı	21	21
Bayındırlık ve İskan Bakanlığı	7	7
Sağlık Bakanlığı	1	1
Ulaştırma Bakanlığı		2
Tarım ve Köyşileri Bakanlığı	7	7
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	1	1
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	3	3
Kültür ve Turizm Bakanlığı	2	2
Çevre ve Orman Bakanlığı	6	6
TOPLAM	86	97

Vekaleten görevlendirme uygulaması sadece 58 ve 59 uncu Hükümetler döneminde uygulama alanı bulan bir çözüm modeli değildir. Yıllardan beri her hükümet döneminde ihtiyaç durumuna göre tercih edilen hukuki bir müessesedir. Hukuki dayanağı da 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesidir.

Söz konusu Kanunun 86 ncı maddesinde "Memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabilir.

.....

Yukarıda sayılan haller dışında, boş kadrolara ait görevler lüzum görüldüğü takdirde memurlara ücretsiz olarak vekaleten gördürülebilir." hükmü yer almaktadır.

Yukarıdaki madde hükmünden de anlaşılacağı üzere boş kadrolara yapılacak atamalarda her hangi bir süre kaydı bulunmamaktadır. Ancak, görevden uzaklaştırma halinde, uzaklaştırma süreci kanunun 3 ayı geçemeyeceği için bu gibi durumlarda görevinden uzaklaştırılan personel, hakkında iadesine engel teşkil etmeyecek tarzda disiplin cezası verilmemesi kaydıyla 3 ay içerisinde görevine döndürülme durumu söz konusudur. Bunun dışında her hangi bir süre kaydı bulunmamaktadır. Dolayısıyla, hizmet kalitesinden ve liyakatinden emin olunan ve hali hazırda Devlet memuru sıfatıyla kamu kurumlarında istihdam edilen personelin her hangi bir süre belirtilmeksizin vekaleten atanmasında hukuken bir sakınca bulunmamaktadır.

Yine aynı Kanunun, 4.7.2001 tarih ve 631 sayılı KHK'nın 5 inci maddesiyle değişik 175 inci maddesinde "Ancak, kurum içinden veya diğer kurumlardan vekalet edenlere vekalet aylığı ödenebilmesi için, vekilin asilde aranan şartları taşıması zorunludur." hükmü yer almaktadır. Bu hüküm mucibince, genel hükümler ve kurumsal mevzuat hükümleri gereğince aranan şartları ve liyakat gereklilerini taşımayan personelin vekil olarak atanması hukuken zaten mümkün bulunmamaktadır. Dolayısıyla 58 ve 59 uncu Hükümetler döneminde atanan 86 vekil bürokratin, ilgili mevzuat çerçevesinde asaleten atanacaklarda aranan şartları ve bunun dışında arzu edilen mesleki hassasiyetleri de taşıdıkları kuşkusuzdur.

SORU 2- Kamu yetkisi ve görevinin açık bir şekilde kötüye kullanılması sonucunu yaratan bu tür hukuk tanımaz uygulamalara ne zaman son vereceksiniz.

Bu tür uygulamalar, hukuk tanımaz bir şekilde “ kadrolaşma yapılması” anlamına gelmez mi?

“Nitelsiz ve vasıfsız” bir yapılaşmayı yaratan bu tür kadrolaşmaların sonucunda, kamu hizmetinin verimsizliği ve kötü işlemesi kaçınılmaz olmasına göre; hukuka aykırı olan bu tür uygulamalara devam etmekte ısrarlı olacak mısınız?

CEVAP 2- Yukarıdaki hükümlerden de anlaşılacağı üzere, 58 ve 59 uncu Hükümetler döneminde yapılan vekil atamaları hukuka uygun idari işlem niteliğinde karardır. Diğer taraftan, vekil olarak atanan personel mevcut mevzuat gereğince zaten Devlet memuru statüsünde olup aslin gerektirdiği liyakat ve diğer şartları taşıması hukukten zorunluluk arz etmektedir.

SORU 3- Asaleten görev yapmakta iken, yapılan vekaleten görevlendirmeler sebebiyle görevlerinden alınanlardan kaç kişi idari yargı yoluna başvurmuştur.

Bu yargı kararlarının sonucu ne olmuştur. Bu yargı kararları uygulanmış mıdır. Bu yargı kararları kaç gün süreyle uygulanmıştır. Bu uygulamadan sonra, bu kişilerin yerine vekaleten görevlendirme yapılmış mıdır. Aynı kişiler mi görevlendirilmiştir.

CEVAP 3- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesi gereğince vekaleten görevlendirme gerekçeleri tek tek sayılmıştır. Bunlar; kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılan personelin yerine yapılan vekalet atamalarıdır. Diğer bir atama şekli de yine aynı Kanun maddesinde hükme bağlandığı gibi, boş olan kadrolara yapılan vekalet atamalarıdır. Dolayısıyla, yapılan vekalet atamaları keyfilikten uzak, objektif kriterler doğrultusunda hukuki normlara uygun bir şekilde gerçekleştirilmektedir. İdarenin her türlü eylem ve işlemleri yargı denetimine tabidir. Bu tür işlemlere yönelik idari yargı makamlarınca verilen her türlü yargı kararları, hukuk Devleti olmanın bir gereği olarak, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’nda öngörülen süre ve prosedür çerçevesinde titizlikle yerine getirildiği kuşkusuzdur. Modern, çağdaş ve Avrupa Birliği uyum süreci çerçevesinde Kamu yararının ön plana alındığı bir değerlendirme modelinde, atama şekillerinden ziyade görev başında bulunan ve kamu erkini kullanan bürokratların sergiledikleri icraatların kaliteli, verimli ve vatandaş odaklı olup olmadığı bakımından değerlendirme konusu yapılması yöntemi daha uygun düşmektedir.

SORU 4- Mersin Emniyet Müdürlüğü görevini vekaleten sürdürdüğü ifade edilen Süleyman EKİZER, hangi tarihten bu yana bu görevi sürdürmektedir. Adı geçen vekaleten bu görevi bu kadar uzun süre sürdürmesinin yasal gerekçesi nedir. Hangi takdiri yetkiyle bu kadar uzun bir süre görevlendirilmesi gerekmiştir. Adı geçen Emniyet Genel Müdür Yardımcısı olarak görevlendirilmesine dair kararnamenin Sn. Cumhurbaşkan tarafından veto edildiği yolundaki bilgiler doğru mudur.

58 ve 59 uncu Hükümetler döneminde 3 defa çıkartılmış olan Emniyet Müdürleri kararnamesinde bu kişinin görevlendirilmesi neden yapılmamıştır.

CEVAP 4- Mersin İl Emniyet Müdür Vekili olarak görevli 34445 sicil sayılı 1 inci sınıf Emniyet Müdürü Polis Baş Müfettişi Süleyman EKİZER’in Emniyet Genel Müdür Yardımcısı olarak atanmasına dair her hangi bir kararname hazırlanmamış ve ilgili hakkında Cumhurbaşkanlığı makamına gönderilerek geri iade edilen kararname metni olmamıştır.

Polis Teftiş Kurulu Başkanlığı kadrosunda Polis Baş Müfettişi olarak görevli Süleyman EKİZER, 10.12.2002 tarihinden bu yana Mersin İl Emniyet Müdür Vekilliği görevini, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesi ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununu 96 ncı maddesi hükümleri uyarınca yürütmektedir.

7.- Bursa Milletvekili Ertuğrul YALÇINBAYIR'ın, "Dünya Çevresel Sürdürülebilirlik İndeksi"ne ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Osman PEPE'nin cevabı (7/6229)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın yazılı olarak cevaplandırılmak üzere Çevre ve Orman Bakanına yöneltilmesini arz ederim.10.05.2005

Ertuğrul YALÇINBAYIR
Bursa Milletvekili

SORULAR:

2005 yılında Davos'ta "Dünya Çevresel Sürdürülebilirlik İndeksi" açıklandı. Türkiye'nin 146 üye ülke arasında 91 nci sırada yer aldığı indeksin ABD'deki Yale ve Columbia Üniversiteleri tarafından hazırlandığı ve Davos Dünya Ekonomik Forum'u tarafından desteklendiği biliniyor. Bu bağlamda:

- 1- İndekste yer aldığı ifade edilen kriterler nelerdir? Bu kriterler karşısında Türkiye'nin durumu nedir? Türkiye'nin durumunu nasıl yorumluyorsunuz?
- 2- Gelişmiş ülkelerle aramızdaki açığı kapatmak için projeleriniz ve kaynakları nelerdir? AB sürecinde "Çevre" konusundaki durumumuzu nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 3- Dünya Çevresel Sürdürülebilirlik İndeksini tüm ülkeler itibarıyla verebilir misiniz?

**T. C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı**

Sayı : B.18.0.APK.0.03-02-090.01- 858 - 1778

22/6/2005

Konu : Sayın Ertuğrul YALÇINBAYIR'ın
Yazılı Soru Önergisi

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)**

İlgi : TBMM'nin 24/05/2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11279 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan Bursa Milletvekili Sayın Ertuğrul YALÇINBAYIR'ın "Dünya Çevresel Sürdürülebilirlik İndeksi"ne ilişkin " 7/6229 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Osman PEPE
Bakan

EK:

- 1- Cevabi yazı
- 2- Dünya Çevresel Sürdürülebilirlik İndeksi Ülke Sıralama Listesi
- 3- Dünya Çevresel Sürdürülebilirlik İndeksi Haritası
- 4- İndeks Oluşturulmasında Kullanılan 5 Temel Bileşen ve Bunlara Ait 21 Gösterge Tablosu

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERTUĞRUL YALÇINBAYIR'IN
"DÜNYA ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İNDEKSİ'NE İLİŞKİN"
7/6229 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞININ CEVABI**

1- Dünya Çevresel Sürdürülebilirlik İndeksinde yer alan kriterler;

- Çevresel Sistemler,
- Baskıların azaltılması,
- Halkın korunması,
- Sosyal, kültürel ve kurumsal kapasite,
- Global yardımlaşma,

Olarak belirlenmiş olup, bu kriterler çerçevesinde AB tarafından Çevresel Göstergeler başlığı altında 130 adet indikatör (gösterge) belirlenmiştir.

114 ülke içerisinde Türkiye'nin Çevresel Sürdürülebilirlik İndeksi içerisinde belirlenen indikatörleri gerçekleştirme sıralamasında % 46.6 ile 91 inci sırada olması gelişmiş bir ülke olan Fransa'nın % 55.2 lik gerçekleştirme yüzdesi ile karşılaştırıldığında dikkate değer bir orandır.

2- Akdeniz Eylem Planı altında faaliyet gösteren Mavi Plan Bölgesel Aktivite Merkezi önderliğinde, Akdeniz ülkeleri, 2005 yılı için öncelikli seçilen su indikatörünü çalışmışlardır. Ülkemiz için hazırlanan "Su Talep Yönetimi" isimli Rapor ilgili kurum ve kuruluşların katkılarıyla, Mavi Plan Bölgesel Aktivite Merkezi tarafından düzenlenen toplantıda sunulmuştur. Tüm Akdeniz ülkelerinin katılım sağladığı bu toplantıda rapora ilişkin olumlu izlenimler alınmış ve ülkemizin performansı takdir edilmiştir.

Önümüzdeki yıllarda, tüm Akdeniz ülkelerinin çalışması gereken konular içinde, tarım, şehirleşme gelişiminin güçlendirilmesi, enerji ve iklim değişikliği, taşımacılık, turizm, deniz ve kıyı alanlarının sürdürülebilir yönetimi, kıyı bölgesi bozumunun durdurulması konuları ile bunlarla ilgili ekonomik indikatörlerin belirlenmesi yer almaktadır. Bu amaçla ülkemizde gerekli çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Bilindiği üzere, Türkiye-AB ilişkilerinde bir dönüm noktası olan, 10-11 Aralık 1999 tarihlerinde Helsinki'de yapılan AB Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'nde ülkemiz oybirliği ile Avrupa Birliği'ne aday ülke olarak kabul ve ilan edilmiş, diğer aday ülkelerle eşit konumda olacağı açık ve kesin bir dille ifade edilmiştir. Adaylık sürecinde diğer aday ülkelerle birlikte ülkemize de uygulanan en önemli strateji belgeleri; Katılım Ortaklığı Belgesi ve AB Müktesebatının Üstenilmesine İlişkin Ulusal Program olarak belirlenmiştir.

Çevre dahil tüm sektörler için ülkemizin kısa ve orta vadeli taahhütlerini ortaya koyan Ulusal Program'ın kabul edilmesinin ardından, ülkemizin Avrupa Birliği (AB) uyum sürecindeki mevzuat uyumlaştırma ve uygulamaya dönük yükümlülüklerini karşılayabilmesine destek sağlamak amacıyla çevre başlığı altında Bakanlığımızca, AB Çevre mevzuatının uyumlaştırılması ve uygulanması çalışmalarına yoğun ve sistemli bir şekilde başlanmıştır.

AB çevre müktesebatıyla tam uyum sağlamak ve diğer aday ülkeler için olduğu gibi Türkiye için de önemli bir görev olacaktır. Çevre, müktesebatın en zorlayıcı bölümlerinden biridir ve ülke çapında büyük çaplı yatırım gerektirdiği gibi yasal yansıtma ve kurumsal güçlendirme için de çok çaba gerektirmektedir.

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Ulusal Program'da yer alan öncelikler çerçevesinde ilk olarak "Türkiye Çevre Mevzuatının Analizi Projesi" gerçekleştirilmiştir. Avrupa Birliği MEDA Fonunca desteklenen proje, 28 Haziran 2001 tarihinde başlatılmış ve Nisan 2002'de tamamlanmıştır. Proje ile Türkiye ve AB mevzuatı arasındaki yasal farklılıkların analizi gerçekleştirilmiş, yasal boşluklar ve mevcut uygulamalar ortaya konmuş, yüksek yatırım gerektiren direktifler baz alınarak AB mevzuatı ile uyumun maliyetinin bir ön tahmini belirlenmiştir.

Türkiye Çevre Mevzuatının İncelenmesi Projesi'nin sonuçları doğrultusunda, İdari İşbirliği Fonu kapsamında 150.000 Euro bütçeli "Türkiye Cumhuriyeti İçin Çevre Alanında Entegre Uyumlaştırma Stratejisi Projesi" adlı ikinci projeye, Ocak 2003 tarihinde başlanmış ve proje 2004 yılı Nisan ayı sonunda bitirilmiştir. Söz konusu Proje ile; Türkiye çevre mevzuatının AB mevzuatına uyumuna yönelik öneri ve stratejiler ortaya konulmuş ve Avrupa Birliği ile uyuma yönelik olarak her bir sektör bazında hazırlanan sektörel öneri ve stratejiler entegrasyon aşamasında uyumlu bir şekilde bir araya getirilerek çevre alanının tümünü kapsayan entegre uyumlaştırma stratejisi raporu oluşturulmuştur.

Avrupa Birliği, Türkiye'nin mevzuat uyumlaştırma ve uygulamaya dönük yükümlülüklerini karşılayabilmesine destek sağlamak amacıyla Katılım Öncesi Mali Yardım Programları aracılığı ile Mali İşbirliği Programlaması adı altında 2002 yılından bu yana destek sağlamaktadır. Söz konusu yardımlar kapsamında, AB ile uyumunun sağlanması için gerekli yatırım miktarının ön tahmini miktarı olan yaklaşık 28 milyar Euro (2001 yılı verilerine göre) da gözönüne alınarak ilk olarak "Türkiye İçin Çevre Alanında Kapasite Geliştirilmesi Projesi" hazırlanmıştır. Mali İşbirliği 2002 yılı Programı çerçevesinde; 16,6 milyon Euro bütçeli söz konusu Proje, 2003-2005 yıllarını kapsamakta olup, proje "Yüksek Maliyetli Çevresel Yatırımların Planlanması", "Çok Ülkeli Programlar", "Doğa" ve "Kurumsal Yapılanma ve Çevresel Bilgiye Erişim" başlıklı dört bileşenden oluşmaktadır. Bu projelerden, AB yüksek maliyetli direktiflerine ilişkin olması nedeniyle "Yüksek Maliyetli Çevresel Yatırımların Planlanması" projesi ayrı bir önem arz etmekte olup, söz konusu Proje kapsamında su, hava, katı atık ve endüstriyel kirlenme sektörleri gibi "AB Yüksek Maliyetli Çevre Direktifleri" için ülke çapında yapılması gerekli yatırımlar bir öncelik sırasına konularak gerekli finansman stratejisi ve uygulama planı hazırlanması çalışmaları devam etmektedir. Proje ile ayrıca, öncelikli 6 adet çevre altyapı projesinin fizibilite, çevresel etki değerlendirmeleri ve tasarım çalışmaları yapılmakta olup, bu projelerden 4'ünün AB katılım öncesi mali yardımları 2005 programından finanse edilmiş, öngörülmektedir. Söz konusu 4 yatırım projesi, yatırım konusunda AB desteği ile uygulanacak ilk projeler olması ve AB'ne uyum sürecinde gerekli tüm yatırımların finansmanı için etkin bir finans mekanizmasının geliştirilmesine yönelik bir katalizör etkisi sağlayacak olması nedeniyle ülkemiz için önemli bir adım teşkil edecektir.

Türkiye'nin, mevzuat uyumlaştırma ve uygulamaya dönük yükümlülüklerini karşılayabilmesine destek sağlamak amacıyla yine, 2003 Mali İşbirliği Programlamasında 5,4 milyon Euro bütçeli ve Almanya ile Twinning (eşleştirme) mekanizması çerçevesinde yürütülen bir proje yer almakta olup; Proje 2004-2006 yıllarını kapsamakta ve "Hava Kalitesi", ve "Türkiye'de Atık Yönetimi Kapasitesinin Güçlendirilmesi" adlı bileşenlerden oluşmaktadır. Söz konusu projelerin çalışmaları Eylül 2004 tarihinden itibaren başlamıştır.

2004 Mali İşbirliği Programlaması kapsamında ise, 6 milyon Euro bütçeli ve 2005-2007 yıllarını kapsayacak olan bir diğer projede; "Gürültü Yönetimi", "Özel Atık Yönetimi" bileşenleri için Twinning (eşleştirme) mekanizmasından yararlanılacak olup, proje çalışmalarının bu yıl içerisinde başlatılması planlanmaktadır.

2005 Yılı AB Türkiye Mali İşbirliği programı çerçevesinde ise, yukarıda anılan 2002 Yılı Programı 1 inci bileşeni kapsamında hazırlanan 4 adet çevre yatırım projelerinin yanı sıra, su sektöründeki temel AB Direktifi olan "Su Çerçeve Direktifi"nin uyumlaştırılması ve uygulanmasına ilişkin bir proje önerisi sunulmuş olup, söz konusu projelere ilişkin görüşmeler Avrupa Birliği Genel Sekreterliği(ABGS) koordinasyonunda sürdürülmektedir.

Tüm bu çalışmalar çerçevesinde; 2002-2004 döneminde çevre alanında yürütülen projeler vasıtasıyla ülkemize yaklaşık 25,1 milyon Euro yardım sağlanmıştır.

Bunun yanı sıra "İkili İşbirliği Projeleri" çerçevesinde, Hollanda Hükümeti himayesinde yürütülen MATRA (Sosyal Dönüşüm Katılım Öncesi Projeler Programı) Programı kapsamında, Avrupa Birliği Mevzuat Uyum çalışmaları çerçevesinde

2001 yılında Bakanlığımızın önerdiği projelerden;

- 500.000 Euro bütçeli "Türkiye'de ÇED Direktifinin Uyumlaştırılması ve Uygulanması Projesi" 2002 yılında başlamış ve 2004 yılında tamamlanmıştır.
- 500.000 Euro bütçeli "Türkiye'de Su Çerçeve Direktifinin Uygulanması Projesi" 2002 yılında başlamış ve 2004 yılı başında tamamlanmıştır.

2003 yılında başlamak üzere; Bakanlığımızın önerdiği;

- 400.000 Euro bütçeli “Türkiye’deki Stratejik Çevresel Değerlendirme Direktifinin Üstlenilmesi ve Uygulanması Projesi,”
- 525.000 Euro bütçeli “Entegre Kirliliği Önleme ve Kontrol Direktifinin (IPPC) Üstlenmesine İlişkin Kapasite Geliştirilmesi Projesi,”

2005 yılı başında tamamlanmışlardır.

“LIFE Üçüncü Ülkeler Programı” kapsamında Türkiye, AB tarafından çevre politikalarının uygulanması ve sürdürülebilir kalkınma perspektifinde 1992 yılından bu yana Programdan faydalanmaktadır. Ulusal Koordinasyonundan Bakanlığımızın sorumlu olduğu LIFE Üçüncü Ülkeler Programı kapsamında, ülkemizde, bu güne kadar 20 proje uygulamaya konulmuştur. LIFE 2003 ve 2004 Programları çerçevesinde 4 adet proje kabul edilmiş olup, AB’den toplam 1.4 milyon Euro kaynak sağlanmıştır. Program kapsamında,

2003 yılında;

- Bakanlığımız tarafından önerilen “Türkiye’de Seveso II Direktifi’nin Yakınlaştırılması Projesi” (AB katkısı 276.000 Euro),
- Çukurova Üniversitesi tarafından önerilen “Türkiye’de Zirai Artıkların Kullanımı Projesi” (AB katkısı 383.000 Euro),

2004 yılında;

- Bölgesel Çevre Merkezi (BÇM) Türkiye Ofisi tarafından önerilen “Türkiye’de Sürdürülebilir Kalkınma Etkinlikleri için Eğitimin Desteklenmesi” (AB katkısı 375.000 Euro),
- Hacettepe Üniversitesi tarafından önerilen “AB Çevre Mevzuatı konusunda KOBİ’ler için Bilgi Sistemi Oluşturulması” (AB katkısı 375.000 Euro),

adlı projeler kabul görmüş olup, çalışmalar sürdürülmektedir.

Tüm bu projelerin başarılı bir şekilde tamamlanması; hem ülkemizin çevre sektöründe Avrupa Birliği standartlarına tam uyumunun sağlanmasına hem de vatandaşlarımızın daha sağlıklı ve temiz bir çevrede yaşaması ve yaşam kalitesinin artırılmasına katkı sağlayacaktır.

Bununla birlikte, Ülkemiz ile AB Arasında 3 Ekim 2005 tarihinde başlaması öngörülen müzakere sürecine hazırlık mahiyetinde, AB’ne 1 Mayıs 2004 tarihinde katılan Merkezi ve Doğu Avrupa ülkelerinin müzakere sürecinde yaşadıkları tecrübeleri paylaşmak, bilgi alışverişinde bulunmak ve yapılan çalışmalar hakkında bilgi sahibi olmak ve ülkemizin müzakere sürecinde yürüteceği çalışmalara ışık tutmak amacıyla Bakanlığımız Müsteşarı başkanlığında oluşturulan bir heyet tarafından Bulgaristan ve Macaristan’a çalışma ziyaretinde bulunulmuş, son olarak Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti ve Polonya ülkelerinin temsilcileri deneyimlerini aktarmak üzere ülkemize davet edilerek 28-29 Nisan 2005 tarihlerinde Bölgesel Çevre Merkezi Türkiye Ofisi’nin düzenlediği “AB Çevre Müktesebatının Uyumlaştırılması İçin Stratejiler ve Türkiye’yi Neler Bekliyor” başlıklı toplantıda AB Müzakere Sürecinde karşılaşılan darboğazlar ve bunların aşılması için yürüttükleri çalışmalar konusunda kendilerinden bilgiler alınmıştır.

AB ile müzakerelere başlanması ile birlikte doğru hedeflere ve özellikle acil önem arzeden konulara yönelik olarak proje ve diğer çalışmalar artarak devam edecektir. Ancak, çevre sektörü yanında diğer tüm sektörlerin de AB’den sağlanan mali yardımlardan azami derecede faydalanma konusunda gerekli hassasiyeti göstermeleri ve üye olma yolunda yükümlülüklerini yerine getirme çabası içinde olmaları önem arz etmektedir.

3- Konu ile ilgili detaylı bilgilerin www.eea.eu.int web adresinden temin edilmesi mümkündür.

Dünya Çevresel Sürdürülebilirlik İndeksi Ülke Sıralama Listesi ile İndeksin oluşturulmasında kullanılan 5 Temel Bileşen ve bunlara ait 21 göstergely gösteren tablolar ektedir.

2005 Environmental Sustainability Index Report

Table 1: 2005 Environmental Sustainability Index – Scores and Rankings

ESI Rank	Country Name	ESI Score	OECD Rank	Non-OECD Rank	Comp- onents	ESI Rank	Country Name	ESI Score	OECD Rank	Non-OECD Rank	Comp- onents
1	Finland	75.1	1			38	Malaysia	54.0		23	
2	Norway	73.4	2			39	Congo	53.8		24	
3	Uruguay	71.8		1		40	Netherlands	53.7	16		
4	Sweden	71.7	3			41	Mali	53.7		25	
5	Iceland	70.8	4			42	Chile	53.6		26	
6	Canada	64.4	5			43	Bhutan	53.5		27	
7	Switzerland	63.7	6			44	Armenia	53.2		28	
8	Guyana	62.9		2		45	United States	52.9	17		
9	Argentina	62.7		3		46	Myanmar	52.8		29	
10	Austria	62.7	7			47	Belarus	52.8		30	
11	Brazil	62.2		4		48	Slovakia	52.8	18		
12	Gabon	61.7		5		49	Ghana	52.8		31	
13	Australia	61.0	8			50	Cameroon	52.5		32	
14	New Zealand	60.9	9			51	Ecuador	52.4		33	
15	Latvia	60.4		6		52	Laos	52.4		34	
16	Peru	60.4		7		53	Cuba	52.3		35	
17	Paraguay	59.7		8		54	Hungary	52.0	19		
18	Costa Rica	59.6		9		55	Tunisia	51.8		36	
19	Croatia	59.5		10		56	Georgia	51.5		37	
20	Bolivia	59.5		11		57	Uganda	51.3		38	
21	Ireland	59.2	10			58	Moldova	51.2		39	
22	Lithuania	58.9		12		59	Senegal	51.1		40	
23	Colombia	58.9		13		60	Zambia	51.1		41	
24	Albania	58.8		14		61	Bosnia & Herze.	51.0		42	
25	Central Afr. Rep.	58.7		15		62	Israel	50.9		43	
26	Denmark	58.2	11			63	Tanzania	50.3		44	
27	Estonia	58.2		16		64	Madagascar	50.2		45	
28	Panama	57.7		17		65	United Kingdom	50.2	20		
29	Slovenia	57.5		18		66	Nicaragua	50.2		46	
30	Japan	57.3	12			67	Greece	50.1	21		
31	Germany	56.9	13			68	Cambodia	50.1		47	
32	Namibia	56.7		19		69	Italy	50.1	22		
33	Russia	56.1		20		70	Bulgaria	50.0		48	
34	Botswana	55.9		21		71	Mongolia	50.0		49	
35	P. N. Guinea	55.2		22		72	Gambia	50.0		50	
36	France	55.2	14			73	Thailand	49.7		51	
37	Portugal	54.2	15			74	Malawi	49.3		52	

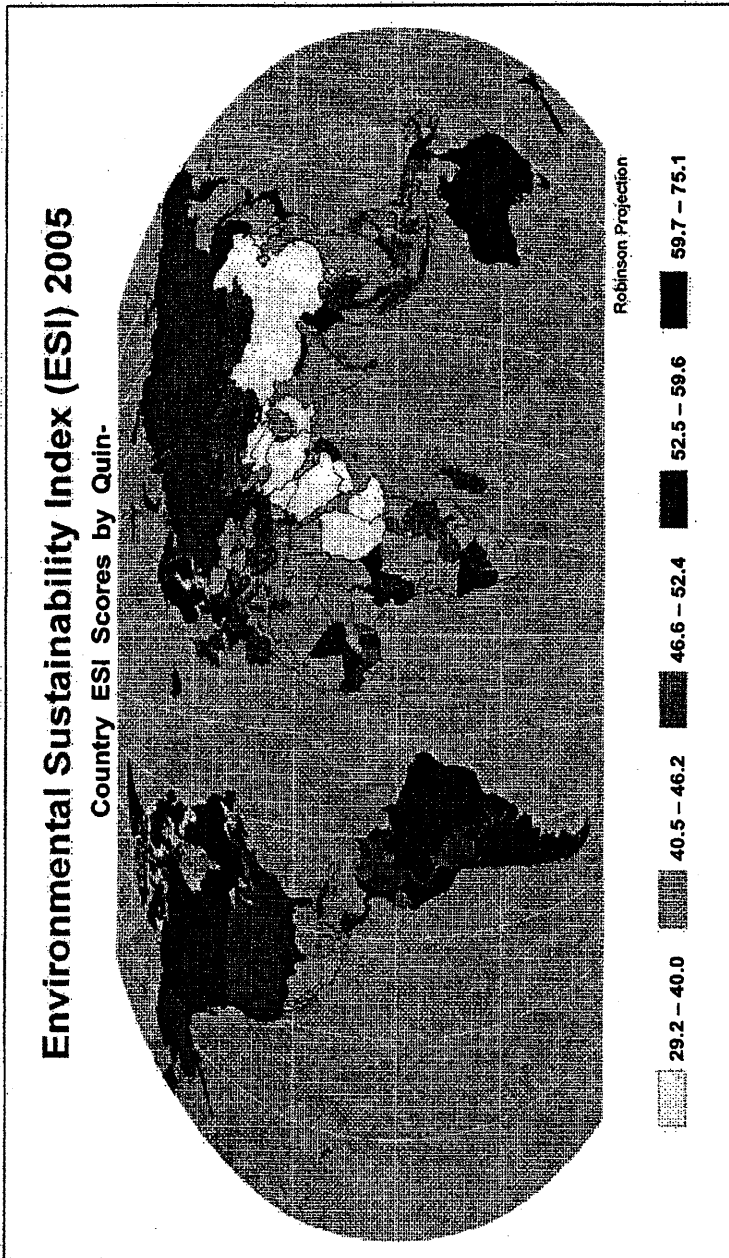
The column labeled "components" contains bar charts for the five ESI core components – Systems, Stresses, Vulnerability, Capacity, and Global Stewardship – that shows the relative strengths and weaknesses for each country. Higher bars correspond to higher levels of sustainability. The relative heights are comparable across components and across countries.

2005 Environmental Sustainability Index Report

ESI Rank	Country Name	ESI Score	OECD Rank	Non-OECD Rank	Compon-ents	ESI Rank	Country Name	ESI Score	OECD Rank	Non-OECD Rank	Compon-ents
75	Indonesia	48.8		53		111	Togo	44.5		84	
76	Spain	48.8	23			112	Belgium	44.4	28		
77	Guinea-Bissau	48.6		54		113	Dem. Rep. Congo	44.1		85	
78	Kazakhstan	48.6		55		114	Bangladesh	44.1		86	
79	Sri Lanka	48.5		56		115	Egypt	44.0		87	
80	Kyrgyzstan	48.4		57		116	Guatemala	44.0		88	
81	Guinea	48.1		58		117	Syria	43.8		89	
82	Venezuela	48.1		59		118	El Salvador	43.8		90	
83	Oman	47.9		60		119	Dominican Rep.	43.7		91	
84	Jordan	47.8		61		120	Sierra Leone	43.4		92	
85	Nepal	47.7		62		121	Liberia	43.4		93	
86	Benin	47.5		63		122	South Korea	43.0	29		
87	Honduras	47.4		64		123	Angola	42.9		94	
88	Côte d'Ivoire	47.3		65		124	Mauritania	42.6		95	
89	Serbia & Monteneg.	47.3		66		125	Philippines	42.3		96	
90	Macedonia	47.2		67		126	Libya	42.3		97	
91	Turkey	46.6	24			127	Viet Nam	42.3		98	
92	Czech Rep.	46.6	25			128	Zimbabwe	41.2		99	
93	South Africa	46.2		68		129	Lebanon	40.5		100	
94	Romania	46.2		69		130	Burundi	40.0		101	
95	Mexico	46.2	26			131	Pakistan	39.9		102	
96	Algeria	46.0		70		132	Iran	39.8		103	
97	Burkina Faso	45.7		71		133	China	38.6		104	
98	Nigeria	45.4		72		134	Tajikistan	38.6		105	
99	Azerbaijan	45.4		73		135	Ethiopia	37.9		106	
100	Kenya	45.3		74		136	Saudi Arabia	37.8		107	
101	India	45.2		75		137	Yemen	37.3		108	
102	Poland	45.0	27			138	Kuwait	36.6		109	
103	Niger	45.0		76		139	Trinidad & Tobago	36.3		110	
104	Chad	45.0		77		140	Sudan	35.9		111	
105	Morocco	44.8		78		141	Haiti	34.8		112	
106	Rwanda	44.8		79		142	Uzbekistan	34.4		113	
107	Mozambique	44.8		80		143	Iraq	33.6		114	
108	Ukraine	44.7		81		144	Turkmenistan	33.1		115	
109	Jamaica	44.7		82		145	Taiwan	32.7		116	
110	United Arab Em.	44.6		83		146	North Korea	29.2		117	

Note: The 2005 ESI scores are not directly comparable to the 2002 ESI Scores. See Appendix A for details on the methodology.

2005 Environmental Sustainability Index Report

21 Indicators	5 Components
Air Quality	Environmental Systems
Biodiversity	
Land	
Water Quality	
Water Quantity	
Reducing Air Pollution	Reducing Environmental Stresses
Reducing Ecosystem Stresses	
Reducing Population Growth	
Reducing Waste & Consumption Pressures	
Reducing Water Stress	
Natural Resource Management	
Environmental Health	Reducing Human Vulnerability
Basic Human Sustenance	
Reducing Environment-Related Natural Disaster Vulnerability	
Environmental Governance	Social and Institutional Capacity
Eco-Efficiency	
Private Sector Responsiveness	
Science and Technology	
Participation in International Collaborative Efforts	Global Stewardship
Greenhouse Gas Emissions	
Reducing Transboundary Environmental Pressures	

8.- Antalya Milletvekili Feridun Fikret BALOĞLU'nun, alerjik tepkilere neden olduğu gerekçesiyle kavak ağaçlarının kesilmesine ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Osman PEPE'nin cevabı (7/6231)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Sn.Başkanlığına

Aşağıda sunulan sorularımın, Anayasa'nın 98. ve T.B.M.M İçtüzüğü'nün 96. vd. maddelerine göre Çevre ve Orman Bakanı Sayın Osman Pepe tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
Saygılarımla.

12.05.2005
Feridun F. BALOĞLU
Antalya Milletvekili

Bir süreden beri ülkemizin bir çok bölgesinde, kavak ağaçlarının yaygın biçimde kesilmekte olduğu haberleri alınmaktadır. Ağaçların kesilme gerekçesi olarak, polenlerini ve tozlarını dökmesi ve bunun alerjik hastalıklara neden olduğu iddiası gösterilmektedir.

- 1- Tüm kavak türlerinin benzer alerjik tepkilere neden olduğuna ilişkin bilimsel bir tespit var mıdır?
Örneğin Kanada kavağı ile sınırlı bir iddia mı söz konusudur?
- 2- Kavak ağaçlarının kırsal alandaki etkisi ile kentteki etkilerinin farklı olabileceği iddiası gerçeği yansıtmakta mıdır?
- 3- Kavak ağacı kesen yöneticilerin, Bakanlığınızdan görüş isteği olmuş mudur? Varsa ne tür bir yanıt verilmiştir?
- 4- Bakanlığınızın kavak ya da diğer ağaç türleri ile ilgili tercihleri ve önerileri kamuoyuna açıklanmış mıdır? Açıklanacak mıdır?

T. C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.18.0.APK.0.03-02-090.01- 861-1779

2216/2005

Konu : Sayın Feridun Fikret BALOĞLU'nun
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 24/05/2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11279 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan Antalya Milletvekili Sayın Feridun Fikret BALOĞLU'nun "alerjik tepkilere neden olduğu gerekçesiyle kavak ağaçlarının kesilmesine ilişkin" 7/6231 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Osman PEPE
Bakan

EK:

1- Cevabi yazı

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN FERİDUN FİKRET BALOĞLU'NUN
"ALERJİK TEPKİLERE NEDEN OLDUĞU GEREKÇESİYLE KAVAK
AĞAÇLARININ KESİLMESİNE İLİŞKİN" 7/6231 ESAS SAYILI YAZILI SORU
ÖNERGESİ HAKKINDA ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞININ CEVABI**

1- Kavak ağacı, bir cinsli ve iki evcikli dir. Yani dişi ve erkek çiçekler farklı bireylerde yer alırlar doğadaki tohumdan gelen bir kavak bireyi, bazı istisnaların dışında ya erkektir ya da dişidir. Dişi kavaklar tohum, erkek kavaklar polen üretirler. Kavaklar ve tüm diğer ağaçlardan dağılan polen ve pamukçuklar sağlıklı insanları alerji hastası yapmaz. Aksine, alerjik hastalığı olanları rahatsız eder. Polen alerjisinin nedeni sadece kavaklar değildir. Doğal olarak ülkemizde yetişen veya ithal edilerek belediyeler tarafından şehirlerimizin yeşillendirilmesi için şehir ağaçlandırmalarında kullanılan hemen hemen tüm bitkiler polen ürettikleri için hepsi alerjik potansiyele sahiptir. Örneğin, çok sayıda türü şehir ağaçlandırmalarında kullanılan Akçaağaçların bütün türlerinin potansiyel olarak alerjik oldukları ve en çok kullanılan Dişbudak yapraklı Akçaağaç (Negundo Akçaağacı)'ın ise en alerjik tür olduğu görülmektedir. Aynı zamanda yeşil alanları oluşturan çim türleri de polen kaynağıdır ve alerjik hastalıklara sebep olabilmektedir. Aşağıda bazı ağaç türleri ve alerji dereceleri görülmektedir.

Bitki Türü	Alerjik özellikleri ile ilgili Açıklamalar
Akçaağaç	Bütün türleri potansiyel alerjiktir. En alerjik olan türü ise Acer negundo'dur.
Ardıç	Kış ve ilkbahar başında etkilidir.
Ceviz	Orta derecede alerjiktir.
Çam	Orta derecede alerjiktir.
Çınar	Orta derecede alerjiktir.
Dişbulak	Orta derecede alerjiktir.
Huş	Orta derecede zararlıdır.
İhlamur	Orta derecede alerjiktir.
Karaağaç	Orta derecede alerjiktir.
Kavak	Orta derecede alerjiktir.
Meşe	Ortadan şiddetliye kadar alerjilerden sorumludur.
Söğüt	İki türü büyük ölçüde alerjiktir.

Dişi kavak klonlarının Mayıs ayı sonunda çiçekleri olgunlaşır ve açılan kapsüllerden etrafa pamuklu küçük tohumlar uçuşup yayılmaya başlar. Bu pamukçukların yayılması 7-10 günlük bir sürede olup, kar yağışına benzer. Bu görüntü çevre kirliliği yanında alerjik hastalıklara hassas kişileri de etkileyebilmektedir. Önergedeki Kanada kavağı dişi bir klon olup, polen üretmez sadece pamukçuk oluşturur.

2- Kent içinde yapılan kavak ağaçlandırmalarında kullanılan kriterler ile kırsal alanda yapılan ağaçlandırma kriterleri farklıdır. Kırsal alanda hedef, sanayinin ihtiyacını karşılamak için kısa idare süreli ve verimli kavak ağaçlandırmaları tesis edilerek (hektarda 20-25 m³/yıl artım, 10-12 yıllık idare süresi) ülke ekonomisine katkı sağlamaktır. Bu tür ağaçlandırmalarda kullanılan kavak klonlarında erkek-dişi özelliği aranmaz. Hangi klon daha hızlı büyüyebiliyorsa hastalıklara daha dayanıklıysa o klonlar ağaçlandırmalarda kullanılır.

Özel kişilerin, özel mülkiyetlerinde tesis ettikleri kavak ağaçlandırmalarında her yıl ülke bazında 3.5 milyon m³ odun hammaddesi üretilerek ülkenin odun ihtiyacına katkıda bulunulmakta ve doğal ormanlara yapılan baskı azaltılmaktadır. Kent içinde ise endüstriyel odun üretimine yönelik klonlar yerine, ağacın dayanıklılığı, estetiği, uzun ömürlü oluşu gibi faktörler ön plana çıkmakta ve genelde şehir içi peyzajına uygun kavak türleri ve bunların

erkek klonları kullanılmalıdır. Bir örnek verecek olursak dekoratif özelliğe sahip olan Karakavak ve Akkavaklar bir çok Avrupa şehirlerinde parklarda ve yol kenarlarında galeri ağacı olarak kullanılmaktadır.

Yetiştirme kolaylığı, idare müddetinin kısa oluşu ve ekonomiye katkısıyla kavak ağacı, Anadolu'da 1000 yıldır yetiştirilen önemli bir türümüzdür. Kent merkezleri dışında ekonomik amaçlı kavak plantasyonlarının yetiştirilmesine devam edilmelidir.

Kent merkezlerindeki ortak kullanım alanlarında yapılacak yeni ağaçlandırmalarda ise kavak ağacı tavsiye edilmemektedir. Zira alerjik etkisinin yanında, kavak ağaçlarının yayvan kök yapısı ve kök yoğunluğu yeraltı şebekeleri için ciddi tehdit oluşturmaktadır. Ayrıca bu yayvan kök yapısı rüzgarlarda devrilme riski ve can güvenliği yönüyle kent merkezlerinde tehlike arz etmektedir.

3- Tamamına yakını özel sektörce yetiştirilen kavak ağaçlarının kesilmesi ve değerlendirilmesinde ormancılık mevzuatı yönüyle bir sınırlama yoktur ve izne tabi değildir.

Kent merkezlerindeki okul bahçesi, park, yol gibi ortak kullanım alanlarında yetişen kavaklarla ilgili olarak; kurum yöneticileri zaman zaman Bakanlığımız birimlerinden yaşlanma, tehlike oluşturma v.b. nedenlerle kesim için görüş istemektedirler. Bu tür taleplere Bakanlığımız uzman teknik elemanlarınca gerekli incelemeler yapıldıktan sonra görüş bildirilmektedir.

4- Bakanlığımızca yürütülen veya Bakanlığımız denetiminde gerçekleştirilen ağaçlandırmalar projeye dayalı yapılmaktadır. Bu projelerde; iklim, topografya, toprak yapısı gibi temel faktörler dikkate alınarak dikilecek ağaç türleri belirlenmektedir. Bu konularda vatandaşlardan gelen talepler üzerine de ilgililere gerekli teknik bilgiler verilerek yönlendirme yapılmaktadır.

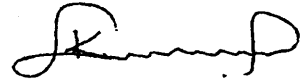
Ayrıca, Bakanlığımıza bağlı İzmit'te bulunan ve tüm ülke düzeyinde görev yapan Kavak ve Hızlı gelişen Orman Ağaçları Araştırma Müdürlüğü WEB sitesinde şehir içi park bahçelerde kavak ağacının kullanımı konusunda bilgi ve tavsiyeler yer almaktadır. Burada melez kavaklar yerine daha uzun ömürlü ve estetik olan karakavak ve akkavakların kullanılmasının uygun olacağı belirtilmektedir.

9.- *Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bursa İli çevresindeki plajların kirliliğine ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Osman PEPE'nin cevabı (7/6232)*

11.05.2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularının Çevre ve Orman Bakanı Sayın Osman PEPE tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Kemal DEMİREL
Bursa Milletvekili

Bursa coğrafi yapısı gereği turizm açısından çok şanslı bir ilimizdir. Denize kıyısı olan ilçeleri, yazın yoğun ilgi nedeniyle dolup taşmaktadır. Bursa'nın sahip olduğu güzel deniz kıyılarının turizm açısından büyük değer taşıdığı muhaldir.

Özellikle yaz aylarında ilimizdeki nüfus sayısında büyük bir artış yaşanmaktadır. Yerli ve yabancı turistlerin, sahillerimizi gönül rahatlığı ile kullanmaları büyük önem taşımaktadır. Bu yüzden henüz deniz mevsimi açılmadan, plajlarımızın sağlık açısından ne düzeyde olduğunun saptanması, halkımızın bilgilendirilmesi açısından yararlı olacaktır.

1. Bursa ilimizin sahip olduğu plajlardan hangileri denize girmeye elverişli, hangileri değildir?
2. Denize girmenin, sağlık açısından sakıncalı olduğu plajlarımızın kirlenmesine sebep olan etkenler nelerdir?
3. Bursa ilinde bulunan plajlarımızın temiz tutulması veya kirlenmeye sebep olan etkenlerden korunması için neler yapılmaktadır?
4. Bursa sahillerinin kirlenmesine sebep olan sorunların çözümüne yönelik olarak neler yapmayı planlıyorsunuz?

T. C.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI

Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.18.0.APK.0.03-02-090.01- 862-1780

22/6/2005

Konu : Sayın Kemal DEMİREL'in
Yazılı Soru Önergisi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 24/05/2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11279 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan Bursa Milletvekili Sayın Kemal DEMİREL'in "Bursa İli çevresindeki plajların kirliliğine ilişkin " 7/6232 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Osman PEPE
Bakan

EK:

1- Cevabi yazı

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL DEMİREL'İN
"BURSA İLİ ÇEVRESİNDEKİ PLAJLARIN KİRLİLİĞİNE İLİŞKİN "
7/6232 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞININ CEVABI**

1- Bursa İlinin sahip olduğu plajlarda insan sağlığı açısından denize girilip girilemeyeceği konusunda Bursa İl Sağlık Müdürlüğüne "Fekal Koliform" parametresi dikkate alınarak aylık bazda ölçümler yapılmakta olup, yapılan bu çalışmaların sonuçları yıllara göre web sayfasında yayımlanmaktadır. Bu çerçevede Nisan 2005 ayına ait çalışma sonuçlarına aşağıda yer verilmektedir. Bu sonuçlara göre Büyükkumla Halk Plajı, Kurşunlu Köyaltı Halk Plajı, Kumkaya Özel İdare Kampı ve Kurşunlu Halk Plajlarındaki 100 mililitredeki Fekal Koliform değerleri Normal değer olan 200'ün altında olup, diğer plajlarımızda Nisan ayı itibariyle bu değer in yüksek olduğu gözlenmektedir.

Değerler 100 mililitredeki Fekal Koliform sayısıdır (Normal Değer <200)

İSTASYONLAR	DEĞER
Gemlik Sahili	
Narlı Halk Plajı	1100
Karacaali İzçilik Kampı	1100
Büyükkumla Halk Plajı	150
Küçükumla Siteler Önü	----
Küçükumla Orman Kampı	1100
Hasanağa izçilik Kampı	1100
Sunipek Fabrika Önü	----
Gemsaz Halk Plajı	460
Kumsaz Halk Plajı	2400
Kurşunlu Siteler Önü	----
Kurşunlu Köyaltı Halk Plajı	150
Mudanya Sahili	
Kızılay Kampı	2400
Burgaz Altın Kum Halk Plajı	2400
Burgaz Halk Plajı	2400
Altıntaş Halk Plajı	----
Burgaz Kırkdaireler Önü	----
Motel Köksal Önü	----
Demirhane Halk Plajı	----
Arnavutköy Halk Plajı	----
Kumyaka Tatil Sitesi	----
Kumyaka Özel İdare Kampı	4
Zeytinbağı Halk Plajı	2400
Eşkel Halk Plajı	2400
Eğerce Halk Plajı	1100
Karacabey Sahili	
Bayramdere Halk Plajı	2400
Yeniköy Halk Plajı	2400
DSİ Kampı	---
Kurşunlu Halk Plajı	4

2- Denize girmenin sağlık açısından sakıncalı olduğu plajlarımızın kirlenmesine sebep olan etkenleri karasal ve deniz kaynaklı kirlilik etkenleri olarak iki grupta incelediğimizde;

a) Karasal Kaynaklı Kirlilik etkenleri

-Bursa İli sınırları dahilinde üç önemli su havzası bulunmakta olup, bu havzalardan Susurluk ve Marmara havzaları Marmara Denizine deşarj olmaktadır. Bu su havzalarında yer alan akarsu sistemleriyle Marmara Denizine önemli miktarda özellikle Havzadaki mevcut yerleşim birimlerinden kaynaklanan arıtılmamış evsel atıksu deşarjları taşınmakta olup, bu kirlilik yüküne arıtılmamış sanayi atıksu deşarjlarının dahil olmasıyla mevcut kirliliği daha da artırmaktadır.

- Bursa İli her ne kadar sanayinin yoğun baskısı altında kalsa da ilde önemli ölçüde tarımsal faaliyetler de gerçekleştirilmekte olup, bu faaliyetler sırasında kullanılan gübre ve tarım ilaçları kalıntıları yüzeysel akışlarla Marmara Denizine taşınmaktadır.

b) Deniz Kaynaklı Kirlilik Etkenleri

Özellikle deniz taşımacılığında kullanılan gemilerin kirli balast ve sintine sularını denize deşarj etmeleri sonucu oluşan kirlilik ve deniz taşımacılığı esnasında meydana gelen kazalar sonucu oluşan kirlilik bu kategoride ele alınabilir.

3- Bursa İlinin Gürsu, Kestel, Yıldırım, Osmangazi, ve Nilüfer ilçelerinden kaynaklanan evsel ve endüstriyel nitelikli atıksular mevcut durum itibari ile önemli bir kısmı arıtılmadan Nilüfer Çayı vasıtasıyla Kocasu Çayına oradan da Marmara Denizine taşınarak kirlilik yaratmaktadır. Bu kirliliğin önlenmesi için Bursa Büyükşehir Belediyesince kentin atıksularının toplanıp arıtılacağı Batı ve Doğu atıksu arıtma tesisi inşaatı büyük bir hızla sürdürülmekte olup, 2006 yılı sonunda tamamlanması planlanmaktadır. Ayrıca, Gürsu, Kestel ilçelerinin ve Barakfakih Beldesinin evsel ve bu İlçe ve Belde çevresindeki sanayi tesislerinin evsel ve endüstriyel atıksularının arıtılması amacıyla Valilik önderliğinde kurulan Yeşil Çevre Arıtma Tesisi İşletme Kooperatifince yatırımı devam eden atıksu arıtma tesisinin 2006 Nisan ayında tamamlanarak devreye alınması planlanmaktadır. Yine önemli ölçüde sanayi tesislerinin bulunduğu Demirtaş Organize Sanayi Bölge Müdürlüğüne yatırımı devam eden ve 2005 sonuna kadar devreye alınması planlanan atıksu arıtma tesisinin tamamlanmasıyla Marmara Denizine taşınan İl merkezinden kaynaklanan kirliliğin önlenmesine yönelik yapılan kapsamlı projelerdir.

Diğer yandan 31/12/2004 tarih ve 25687 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği'nin geçici 4 üncü maddesiyle getirilen hüküm gereğince atıksu arıtma tesisi olmayan, inşaatına başlayan ve inşaatı devam eden Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri ile il, ilçe ve belde belediyelerine atıksu arıtma tesislerini yapmaları yönünde iş termin planı sunma ve arıtma tesislerini inşa edip devreye almaları konusunda süre verilmiş olup, söz konusu Yönetmelik maddesi gereği gerekli çalışmalar başlatılmıştır.

-Bursa İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne yaz aylarında tatil beldelerimizde vatandaşlarımızın rahat huzur içinde daha temiz bir ortam da tatillerini geçirebilmesi için gece-gündüz hafta sonları da dahil olmak üzere nöbetçi denetim ekipleri oluşturulmuş olup, intikal eden şikayetler zaman geçmeden değerlendirilmektedir.

4- Bilindiği üzere çevre hassas dengeler üzerine kurulu bir olgudur ve çevre koruma faaliyetlerine küresel yaklaşımlar getirildiğinde başarılı sonuçlar alınmaktadır. Bu çerçevede Bursa İli dahilindeki mevcut plajların kirlenme etkilerden korunması için;

- Marmara Denizini etkileyen su havzalarında "Havza Koruma Planlarının" bir an önce yapıp hayata geçirilmesi,

- Havza içerisinde yer alan yerleşim birimlerinden kaynaklanan evsel ve endüstriyel nitelikli atıksuların artıdıktan sonra alıcı ortamlara deşarj edilmesinin sağlanması,

- Özellikle yerleşim yerlerinden kaynaklanan evsel ve endüstriyel atıksuların arıtılması için belediyelerce bir an önce atıksu arıtma tesislerinin yapılarak devreye almalarının sağlanması,

- Mevcut durumda birçok yerleşim yerinin düzenli çöp deponi sahaları bulunmakta olup, vahşi depolama yapılmakta bu alanlardan kaynaklan sızıntı sular bir şekilde alıcı ortamlara ulaşmaktadır. Yerleşim yerlerinden kaynaklanan evsel nitelikli katı atıkların düzenli bir şekil de toplanıp depolanıp bertarafının sağlanması,

- Bursa İlinin 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı yapılmıştır. Ancak, bu Plana bağlı alt ölçekli planlarla kıyı kenar çizgilerini gösterir haritalar oluşturulmamıştır. Bu Plan ve haritaların en kısa zamanda oluşturularak uygulamaların Plan esaslarına uygun olarak yapılmasının ilgili kurumlarca taviz verilmeden sağlanması,

- Tarım alanlarında aşırı gübre ve tarım ilaçlarının kullanımının kontrol altına alınması,

- Liman işletmelerince Liman bünyesinde gemilerin katı ve sıvı atıklarını alıp depolayacakları, artıracakları sistemleri inşa ederek devreye almalarının sağlanması,

- Bilindiği üzere 5216 sayılı yasa ile büyükşehir belediye sınırlarının genişlemesiyle plajlarımızın büyük bir kısmı büyükşehir sınırları dahilinde yer almakta olup, bu konuda görevli kurum yada kuruluşlarca gemileri kontrol edecek, denetleyecek, kaza halinde kirliliği önleyici tedbirleri alabilecek tam donanımlı, uzmanlardan oluşmuş bir birimin olaylara en kısa sürede müdahale edecek şekilde konuşlandırılması,

gerekmektedir.

10.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, 2003-2004 yıllarında Bartın İline yapılan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Binali YILDIRIM'ın cevabı (7/6263)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Sn. Binali YILDIRIM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemal DEMİREL
Bursa Milletvekili

Bartın ilimiz, Karadeniz bölgesinin batısında yer almaktadır. Tarihi yapılarıyla, coğrafi konumunun birleşmesi sonucunda, ülkemizin sayılı turizm merkezleri arasında yer almaktadır.

Her geçen gün büyüyen ilimizin daha iyi bir düzeye gelmesi için hak ettiği değeri de alması gerekmektedir.

Sahip olduğu kaynakların daha iyi kullanımı ve gelişmesi için ülke ekonomisinden uygun yatırımları alması büyük önem taşımaktadır.

1. Bartın ilinde, Bakanlığınızla ilgili kuruluşlarınıza yönelik olarak, 2003 – 2004 yılları arasında ne tür yatırımlarınız olmuştur?
2. Bu yatırımlar için ayrılmış olan ödenek miktarı ne kadardır?
3. Ayrılan ödeneklerin ne kadarlık bölümü kullanılmıştır?
4. Belirtilen süre içerisinde, tamamlanması planlandığı halde, tamamlanmamış olan projelerin tamamlanamama sebepleri nelerdir?

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

21 HAZİRAN 2005

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.610-01/-1077 - 25343
KONU : Bursa Milletvekili
Sayın Kemal DEMİREL'in
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi:TBMM Başkanlığının 24.05.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11279 sayılı yazısı.

Bursa Milletvekili Sayın Kemal DEMİREL'in 7/6263-11322 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

E.K.:
1 Cevap formu(2 Sayfa)

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL DEMİREL'İN
7/6263-11322 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

Bartın ilimiz, Karadeniz bölgesinin batısında yer almaktadır. Tarihi yapısıyla, coğrafi konumunun birleşmesi sonucunda, ülkemizin sayılı turizm merkezleri arasında yer almaktadır.

Her geçen gün büyüyen ilimizin daha iyi bir düzeye gelmesi için hak ettiği değeri de alması gerekmektedir.

Sahip olduğu kaynakların daha iyi kullanımı ve gelişmesi için ülke ekonomisinden uygun yatırımları alması büyük önem taşımaktadır.

SORU 1- Bartın ilinde, Bakanlığınızla ilgili kuruluşlarınıza yönelik olarak, 2003-2004 yılları arasında ne tür yatırımlarınız olmuştur?

SORU 2- Bu yatırımlar için ayrılmış olan ödenek miktarı ne kadardır?

SORU 3- Ayrılan ödeneklerin ne kadarlık bölümü kullanılmıştır?

SORU 4- Belirtilen süre içerisinde, tamamlanması planlandığı halde, tamamlanmamış olan projelerin tamamlanamama sebepleri nelerdir?

CEVAP:

TELEKOM

Telekomünikasyon alanında; Bartın İlimize, 2003-2004 yılları arasında Santral. Şebeke, Transmisyon, Fiber-Optik Kablo ve Smart Kartlı Ankesör telefon alanlarında yatırımlar yapılmıştır.

Telekomünikasyon alanında Bartın İlimize 2003-2004 yıllarında planlanan tüm projeler tamamlanmış olup, 2003 yılında 38,2 Milyar TL harcama yapılmıştır. 2004 yılı harcama tutarı ise 828 Milyar TL'ye ulaşmıştır.

PTT

Bartın İlimize 2003 yılında "PTT Bilgi İşlem Sistemleri", "İdame-Yenileme," "Taşıt Alımı" ve "Makine ve Teçhizat Alımı" projeleri kapsamındaki yatırımlar için 8 Milyar 678 Milyon TL harcama yapılmıştır.

Ayrılan ödenekle, 2003 yılında PTT Merkezlerinin Otomasyonu ile Personel İşlemleri Yönetim Sistemleri Yazılım, Donanım ve Montaj işlemleri, taşıt alımları, işletme hizmetlerinin idame ve yenilenmesi ile poliklinik ihtiyaçlarının giderilmesi hizmetlerine yönelik ihaleler gerçekleştirilmiştir. İhalelerin büyük çoğunluğu yıl sonuna tekabül ettiğinden harcamalar 2004 yılında yapılmıştır.

2004 yılında ise; "PTT Bilgi İşlem Sistemleri", "İdame ve Yenileme" ile "Makine ve Teçhizat Alımı" projeleri kapsamındaki hizmetler için 38 Milyar 502 Milyon TL harcama yapılarak, Artık PTT Şubesi otomasyona açılmıştır. Bugün itibariyle Başmüdürlüğe bağlı 5 Merkez ve 3 Şube olmak üzere 8 işyeri otomasyon hizmetine açık bulunmaktadır.

DENİZYOLU ULAŞIMI

Bartın İlimizde denizyolu ulaşımı kapsamında Tarlaağzı Balıkçı Barınağı projesi olup, inşaat faaliyeti devam etmektedir.

Söz konusu Balıkçı Barınağı inşaatına 2003 yılında 1 Trilyon 501 Milyar TL, 2004 yılında 1 Trilyon 864 Milyar TL ödenek ayrılarak ödeneklerin tamamı harcanmıştır. 2005 yılı ödeneği 1 Milyon 498 Bin YTL olan inşaatın 31.05.2005 tarihindeki fiziki gerçekleşme durumu %97,93 olup, 2005 yılında bitirilerek hizmete verilecektir.

11.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Gümüşhane İlinde 2003-2004 yıllarında gerçekleştirilen yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Osman PEPE'nin cevabı (7/6342)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Orman Bakanı Sn. Osman PEPE tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemal DEMİREL
Bursa Milletvekili

Gümüşhane her geçen gün büyüyen bir ilimizdir. İlimizin daha iyi bir düzeye gelmesi için hak ettiği değeri de alması gerekmektedir.

Sahip olduğu kaynakların daha iyi kullanımı ve gelişmesi için ülke ekonomisinden uygun yatırımları alması büyük önem taşımaktadır.

1. Gümüşhane ilinde, Bakanlığınızla ilgili kuruluşlarınıza yönelik olarak, 2003 - 2004 yılları arasında ne tür yatırımlarınız olmuştur?
2. Bu yatırımlar için ayrılmış olan ödenek miktarı ne kadardır?
- 3.-Ayrılan ödeneklerin ne kadarlık bölümü kullanılmıştır?
4. Belirtilen süre içerisinde, tamamlanması planlandığı halde, tamamlanmamış olan projelerin tamamlanamama sebepleri nelerdir?

T. C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.18.0.APK.0.03-02-090.01- 859 - 1781

22/6/2005

Konu : Sayın Kemal DEMİREL'in
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 27/05/2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11367 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan Bursa Milletvekili Sayın Kemal DEMİREL'in "2003-2004 yıllarında Gümüşhane İline yapılan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarlarına ilişkin" 7/6342 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Osman PEPE
Bakan

EK:

1- Cevabi yazı

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL DEMİREL'İN
"2003-2004 YILLARINDA GÜMÜŞHANE İLINE YAPILAN YATIRIMLARA VE
AYRILAN ÖDENEK MİKTARLARINA İLİŞKİN" 7/6342 ESAS SAYILI YAZILI
SORU ÖNERGESİ HAKKINDA ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞININ CEVABI**

1,2,3,4- Bakanlığımız ve bağlı kuruluşlarında Gümüşhane İline yönelik 2003 ve 2004 yılları yatırım programı ve gerçekleştirmeleri aşağıdaki gibidir.

FAALİYETİN TÜRÜ		2003 YILI		2004 YILI	
		PROGRAM	GERÇEK.	PROGRAM	GERÇEK.
Ağaçlandırma Yatırımları	Milyon TL.	570.300	169.078	1.210.950	160.276
Ağaçlandırma	Ha.	-	-	-	3
Ağaçlandırma Bakım	Ha.	-	-	-	30
Erozyon Kontrolü	Ha.	700	750	900	600
Erozyon Kontrolü Bakımı	Ha.	1.300	70	2.430	2.400
Rehabilitasyon	Ha.	-	-	100	130
Mera Islahı	Ha.	150	-	-	-
Tohum Üretimi	Ton	0,7	-	-	-
Or-Köy Yatırımları	Milyon TL.	-	-	6.822	1.626
Doğa Koruma ve Milli Parklar Yatırımları	Milyon TL.	6.000	-	31.600	19.940
Ormançılık Yatırımları	Milyon TL.	683.000	416.000	686.000	649.600
Kadastro	Ha.	4.000	4.000	10.000	-
Amenajman	Ha.	170.000	-	170.000	-
Yeni Yol	Km.	8	6	10	23
Büyük Onarım	Km.	3	2	4	-
Üst Yapı	Km.	5	1	-	-
Sanat Yapısı	Km.	18	5	20	7
Köprü	m.	8	8	10	11
Meteorolojik Yatırımları	Milyon TL.	23.600	23.600	-	-

OR-KÖY kredileri kapsamında 2003 yılında 180 milyar TL.; 2004 yılında 326 milyar TL. ferdi kredi verilmesi programlanmış ve tamamı kredi olarak verilmiştir.

Bakanlığımız ve taşra birimlerinin yeniden yapılanması ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun uygulanmasında kaynaklanan aksaklıklar ile personel yetersizliğinden dolayı yatırımların gerçekleştirme oranı düşük olmuştur.

12.- İzmir Milletvekili Ahmet ERSİN'in, THY'nin, Adnan Menderes Havalimanının doğrudan yurtdışı seferlerine açılması için gösterdiği çabaya ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Atilla KOÇ'un cevabı (7/6383)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Atilla KOÇ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını talep ederim. Saygılarımla,

Ahmet ERSİN
İzmir Milletvekili

THY, 8 yıldan beri İzmir Uluslararası Adnan Menderes Havalimanından, yurtdışına direkt sefer yapmamaktadır. Bu durum, hem İzmir'i, hem seçtiğiniz ili ve hem de Ege Bölgesini, olumsuz etkilemektedir.

Çünkü İzmir, seçtiğiniz il olan Aydın ve Ege Bölgesi, Kültür Turizmi, İnanç Turizmi ve Sağlık Turizmi bakımından dünyaca tanınan zenginliklere sahiptir. Bu zenginliklerden önemli bir kısmı, seçtiğiniz il olan Aydın'dadır. Ancak, THY'nin İzmir Uluslararası Adnan Menderes Havalimanından, yurtdışına doğrudan sefer yapmaması, Bölge turizmini ve seçtiğiniz il Aydın'ı da olumsuz etkilemektedir.

1- Hem Turizm Bakanı ve hem de Ege Bölgesinin, Hükümetteki temsilcisi olarak, THY'nin İzmir Uluslararası Adnan Menderes Havalimanından, direkt yurtdışı seferleri başlatması için, çaba gösteriyor musunuz?

2- THY'nin bu tutumunun, İzmir'in, seçtiğiniz il Aydın'ın ve dolayısıyla Türkiye'nin tanıtımına olumsuz etki yaptığının farkında mısınız?

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B16APK6101ARGE-090 - 85462
Konu : Soru Önergesi

21 106 / 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığı Genel Sekreterliği KAN.KAR.DAL.BAŞK.'nın 30/05/2005 tarihli ve A.01.0.GNS.010.00.02-11480 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Ahmet ERSİN'in 7/6383-11381 Esas No'lu yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Atilla KOÇ
Bakan

EKLER :
1- Cevap

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET ERSİN'İN 7/6383- 11381 ESAS NO'LU SORU ÖNERGESİNE İSTİNADEN HAZIRLANAN BAKANLIĞIMIZ CEVABI

THY, 8 yıldan beri İzmir Uluslar arası Adnan Menderes Havalimanı'ndan, yurtdışına direkt sefer yapmamaktadır. Bu durum, hem İzmir'i, hem seçtiğiniz ili ve hem re Ege Bölgesini, olumsuz etkilemektedir.

Çünkü İzmir, seçtiğiniz il olan Aydın ve Ege Bölgesi, Kültür Turizmi, İnanç Turizmi ve Sağlık Turizmi bakımından dünyaca tanınan zenginliklere sahiptir. Bu zenginliklerden önemli bir kısmı seçtiğiniz il olan Aydın'dadır. Ancak THY'nın İzmir Uluslar arası Adnan Menderes Havalimanı'ndan yurtdışına doğrudan sefer yapmaması bölge turizmini ve seçtiğiniz il Aydın'ı da olumsuz etkilemektedir.

SORU 1.- Hem Turizm Bakanı ve hem de Ege Bölgesi'nin Hükümetteki temsilcisi olarak, THY'nın İzmir Uluslar arası Adnan Menderes Havalimanından direkt yurtdışı seferleri başlatması için çaba gösteriyor musunuz?

SORU 2.- THY'nın bu tutumunun, İzmir'in, seçtiğiniz il Aydın'm ve dolayısıyla Türkiye'nin tanıtımına olumsuz etki yaptığının farkında mısınız?

CEVAP 1.2.- THY'nın sefer planlanması THY Genel Müdürlüğünce yapılmaktadır.

13.- Yozgat Milletvekili Emin KOÇ'un, Kral FM'in bazı DJ'lerinin işlerine son verilme gerekçesine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdüllatif ŞENER'in cevabı (7/6393)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Yardımcısı ve Devlet bakanı Abdüllatif ŞENER tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Emin KOÇ
Yozgat Milletvekili

1. Kral FM, DJ'lerinden 9 kişinin işine son verildiği haberleri doğru mudur? Bu haberler doğru ise 9 DJ'nin iş akidleri hangi gerekçeyle fesh edilmiştir?
2. İş akidleri fesh edilen DJ'ler ile ilgili yolsuzluk iddiaları doğru mudur? Doğruluğu konusunda TMSF'nin ya da İşverenin elinde belge var mıdır? Belge var ise doğruluğu araştırılmış mıdır?
3. DJ'lerin işlerine son verilirken Kral TV'nin yayınlarının etkileneceği düşünülmüş müdür? Neden önce tedbir alınmamıştır?
4. DJ'ler ile ilgili iddialar yanlış çıkarsa bu kişileri işe döndürmeyi düşünüyor musunuz? Düşünmüyorsanız bu bir anlamda Kral FM kadrosunu boşaltıp kendi yandaşlarınıza yer açma anlamına gelmez mi?

T.C.
DEVLET BAKANLIğI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIğI

Sayı : B.02.0.001/01-2290

22/062005

Konu : 7/6393-11466 esas sayılı
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

İlgi : 30.05.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6393-11466/33962 sayılı yazınız.

Yozgat Milletvekili Sayın Emin KOÇ tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na sunulan 7/6393-11466 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun 20/06/2005 tarih ve TMSF.BHİ.223/25099 sayılı yazısı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç. Dr. Abdullatif ŞENER
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

EKLER :

1- TMSF Başkanlığı'nın 20.06.2005 tarih ve 223-25099 sayılı yazısı (

TASARRUF MEVDUATI SİGORTA FONU

SAYI : TMSF.BHİ.223/25039

20/06/2005

KONU : Soru Önergesi

DEVLET BAKANLIğI ve
BAŞBAKAN YARDIMCILIğI'NA
(Sn. Doç. Dr. Abdullatif ŞENER)

İLGİ: 02/06/2005 tarih ve B.02.0.001/(01) 2039 - 7/6393 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazınız ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Emin Koç'un soru önergesinde cevaplanması talep edilen sorulara ilişkin Kurumumuzun görüşleri ve konu ile ilgili bilgiler aşağıda değerlendirmelerinize sunulmaktadır

- 1) Kral FM'de çalışan 9 kişinin iş akidleri 4857 Sayılı İş Kanunu'nun 17. maddesinde yer alan "yeniden yapılanma" ve tasarruf tedbirleri uyarınca feshedilmiştir.
- 2) DJ'lerin iş akidlerinin feshedilmesinin ardından bu yönde şikayetler ve iddalar ulaşmıştır.
- 3) DJ'ler Kral FM'de çalıştıklarından Kral TV'nin yayınları etkilenmemiştir.
- 4) Sözkonusu kişilerin iş akidleri 4857 Sayılı İş Kanunu'nun 17. maddesi uyarınca feshedildiğinden, "iddiaların yanlış çıkması" ile işe iddeleri veya "kadroyu boşaltıp kendi yandaşlarınıza yer açma" durumu sözkonusu değildir.

Bilgilerinize arz ederim.

Ahmet ERTÜRK
Başkan

14.- İzmir Milletvekili Erdal KARADEMİR'in, İzmir-Aydın çevre yolunun tamamlanmasına ve Kordon Otoyolu Projesine ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Faruk Nafiz ÖZAK'ın cevabı (7/6416)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Bayındırlık ve İskan Bakanı sayın Zeki ERGEZEN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Erdal KARADEMİR
İzmir Milletvekili

İzmir ilimizde yapmış olduğunuz ve 23.05.2005 tarihli gazetelerde yer alan haberlerde, İzmir ilimizin "en sorunlu il" olduğu ve "burada herkesin mahkemelik olduğu"na ilişkin görüşleriniz yer almıştır.

Mahkemelik olduğunu iddia ettiğiniz proje; hukuka, imar planlarına, koruma kurullarına, çağdaş şehirleşme ilkelerine aykırı olarak gündeme getirilen kordon otoyolu projesidir. Bu projede İzmirlilerin imza kampanyaları ile karşı çıktıkları ve sonuçta duyarlı kesimlerin, meslek odalarının, bağımsız mahkemelerde açtıkları davalarla durdurduğu bir projedir. Ve bu proje, "kentli" sorumluluğunun bilinciyle, duyarlı kesimlerin, meslek odalarının bağımsız mahkemelerde açtıkları davalarla durdurulmuştur. Diğer bir deyimle, bağımsız yargı organları bu projede, kamu ve toplum yararı görmemişlerdir.

Ayrıca, yasama ve yürütme organları ile idare Anayasasının 138. maddesinin 4. fıkrasına göre "mahkeme kararlarına uymak zorundadır"

Bu anlamda;

- 1- Bir kentte, kamu davalarının varlığı, o kentin sorunlu bir kent olduğunu mu, yoksa kentte yaşayanların kentte olan bitene karşı duyarlı olduğunu ve hukuk yoluyla doğruyu aradığını mı göstermektedir?
- 2- "Gelin hükümet, valiler, belediye başkanları ve kooperatifler el ele versinler. Direnilirliği etkin kılalım" sözleriniz, yasalara, hukuka ve yargıya karşı bir kamplaşma anlamına gelmiyor mu?
- 3- "İzmir'de yol yapmak istiyorum. İzmir'de birçok kesim bana yol yaptırmak istemiyor. Şuça aykırıymış, buna aykırıymış. Benim yaptığım milletin menfaatine aykırı mı değil mi? Ben ona bakarım. Şu mevzuat dediğiniz şeyleri kim hazırlıyor? Bizler hazırlamıyor muyuz? Yanlış yapmışsak düzeltelim" sözlerinizle mahkeme kararı ile durdurulan "kordon yolu projesi" kastedilmektedir. Oysa, bu açıklamanız, Anayasanın 138. maddesinde yer alan "TBMM, bir mahkeme kararının etkisini ortadan kaldıracak yada sınırlayacak bir yasa yapamaz" hükmüne aykırılık içermiyor mu?
- 4- İzmir ilinin öncelikli yol sorununun "kordon otoyol projesi" olmadığı İzmir İli halkı tarafından bilinmektedir. Buna ilişkin yaklaşık 10 ay önce, vermiş olduğum soru önergesinde, asıl önceliğin "Günde 105 bin aracın geçtiği Karşıyaka-Aliğa arasındaki İzmir Çevre Yolu Kuzey aksının bitirilmesi olduğundan bahisle. öngörülen yeterli ödeneği sormuştum. Verilen yanıtta, 2004 yılında 36 Milyon USD ödenek ayrıldığı ayrıca, 15 Milyon USD ek ödenek telebinde bulunduğu yer almıştı. Görüldüğü gibi, bu iş vaadlerle ne yazık ki gerçekleşmemektedir. Bu anlamda, 24.05.2005 tarihinde basınımızda yer alan ve sayın Başbakan tarafından vaadedilen 136 Trilyon liranın İzmir- Aydın Çevre Yoluna verilmesi ne zaman gerçekleşecektir?

BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.APK.0.21.00.00.17/ 1127
Konu : İzmir Milletvekili
Erdal KARADEMİR'in
Yazılı Soru Önergesi

22 HAZİRAN 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 07/06/2005 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-11559 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan, İzmir Milletvekili Erdal KARADEMİR'in, Bakanlığuma yöneltmiş olduğu T.B.M.M. 7/6416 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilginizi ve gereğini arz ederim.

Faruk Nafiz ÖZAK
Bakan

EK :

- Cevap Yazısı

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN ERDAL KARADEMİR'İN
T.B.M.M. 7/6416 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

1- Bir kentte, kamu davalarının varlığı, o kentin sorunlu bir kent olduğunu mu, yoksa kentte yaşayanların kentte olan bitene karşı duyarlı olduğunu ve hukuk yoluyla doğruyu aradığını mı göstermektedir?

2- "Gelin hükümet, valiler, belediye başkanları ve kooperatifler el ele versinler Direnirliği etkin kılalım" sözleriniz, yasalara, hukuka ve yargıya karşı bir kamplaşma anlamına gelmiyor mu?

3-"İzmir'de yol yapmak istiyorum İzmir'de birçok kesim bana yol yaptırmak istemiyor. Şuna aykırıymış, buna aykırıymış. Benim yaptığım milletin menfaatine aykırı mı değil mi? Ben ona bakarım. Şu mevzuat dediğiniz şeyleri kim hazırlıyor? Bizler hazırlamıyor muyuz? Yanlış yapmışsak düzeltelim" sözlerinizle mahkeme kararı ile durdurulan "kordon yolu projesi" kastedilmektedir. Oysa, bu açıklamamız, Anayasanın 138. maddesinde yer alan "TBMM, bir mahkeme kararının etkisini ortadan kaldıracak yada sınırlayacak bir yasa yapamaz" hükmüne aykırılık içermiyor mu?

4- İzmir İlinin öncelikli yol sorununun "kordon otoyol projesi" olmadığı İzmir İli halkı tarafından bilinmektedir. Buna ilişkin yaklaşık 10 ay önce, vermiş olduğum soru önergesinde, asıl önceliğin "Günde 105 bin aracın geçtiği Karşıyaka-Aliağa arasındaki İzmir Çevre Yolu Kuzey aksının bitirilmesi olduğundan bahisle, öngörülen yeterli ödeneği sormuştum. Verilen yanıtta, 2004 yılında 36 Milyon USD ödenek ayrıldığı ayrıca, 15 Milyon USD ek ödenek telebinde bulunduğu yer almıştı. Görüldüğü gibi, bu iş vadilerle ne yazık ki gerçekleşmemektedir. Bu anlamda, 24.05.2005 tarihinde basınımızda yer alan ve sayın Başbakan tarafından vaadedilen 136 Trilyon liranın İzmir-Aydın Çevre Yoluna verilmesi ne zaman gerçekleşecektir?

CEVAPLAR:

İzmir Konak Kordon Kentiçi Karayolu Geçişinin Yapımına, 1996 yılında Karayolları Genel Müdürlüğü'nce başlanılmış ve onaylı 1/1000 ve 1/5000 ölçekli imar planlarının bulunmaması nedeniyle yargı kararları sonunda durdurulmuştur.

İzmir Konak Köprütlü Kavşağı hakkında İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 19/02/2004 gün ve 11072 sayılı kararı uyarınca İzmir Büyükşehir Belediyesi'nce hazırlanan 1/1000 ölçekli İzmir Konak Meydanı Koruma Amaçlı İmar Planı 3621 sayılı Kıyı Kanunu kapsamında gereği yapılmak üzere Bakanlığımıza gönderilmiştir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı, İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Müdürlüğü'nün 13/01/2005 gün ve 266 sayılı kararı ile İzmir Büyükşehir Belediyesi'nce hazırlanan 1/1000 ölçekli Konak-Kordon Karayolu kentiçi karayolu geçişi imar planına ilişkin olumlu kararı alınmıştır.

3621 sayılı Kıyı Kanunu gereğince ilgili kurumlardan görüşler sorulmuş, bu kurumlardan gelen olumlu görüşler doğrultusunda 3621 sayılı Kıyı Kanunu gereği ilgili kurum görüşleri tamamlandığından Konak-Kordon kentiçi geçişine ilişkin 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Dolgu İmar Planı Bakanlığımızca 02/05/2005 tarihinde onaylanmıştır.

2004 yılı yatırım programında yer alan ve yapımı devam etmekte olan İzmir Çevreyolu-Aydın Otoyolu inşaatı işinde, 2004 yılında baz fiyat + fiyat farkı 44,3 Milyon ABD Doları bazı + fiyat farkı + KDV dahil toplam 52.3 Milyon ABD Doları ödenek verilmiş olup ödeneğin tamamı 2004 yılı içerisinde harcanmıştır. 2005 yılı yatırım programında Otoyolları Dairesi Başkanlığına ayrılan tavan ödenekler çerçevesinde bu projeye 33,915.000 YTL ödenek tahsis edilmiştir. İzmir trafiği için son derece önem arz eden Çevre Yolunun Kuzey Dalı Kesiminin tamamlanma sürecini kısaltmak amacıyla 2005 yılı ödeneği haricinde 75.000.000 YTL ek ödenek tahsis edilmesi talebinde bulunulmuştur.

15.- İzmir Milletvekili Enver ÖKTEM'in, yabancı uyruklulara satılan arazilere ve elde edilen gelire ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Faruk Nafiz ÖZAK'ın cevabı (7/6418)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Bayındırlık ve İskan Bakanı Sayın Zeki ERGEZEN tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Enver ÖKTEM
İzmir Milletvekili

- 4916 sayılı Çeşitli Kanunlarda ve Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 19. maddesi gereğince; yabancı uyruklu gerçek kişiler ile yabancı ülkelerde bu ülkelerin kanununa göre kurulan tüzel kişiliğe sahip ticaret şirketlerine Türkiye'de mal edinme hakkı verilmiştir. Bu bağlamda, ülke topraklarının ne kadarlık bir bölümünün yabancı uyruklu gerçek veya tüzel kişilere satışı gerçekleştirilmiştir?
- Ülke topraklarının yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişilere satışı sonucunda elde edilen gelir miktarı ne kadardır? Bu miktar ülke ekonomisine nasıl bir yarar sağlamıştır?

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.APK.0.21.00.00.17/ 1126
Konu : İzmir Milletvekili
Enver ÖKTEM'in
Yazılı Soru Önergesi

22 HAZİRAN 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 07/06/2005 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-11559 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan, İzmir Milletvekili Enver ÖKTEM'in, Bakanlığımıza yönelmiş olduğu T.B.M.M. 7/6418 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur. Bilginizi ve gereğini arz ederim.

Faruk Nafiz ÖZAK
Bakan

EK :
- Cevap Yazısı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN ENVER ÖKTEM'İN
T.B.M.M. 7/6418 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

1- 4916 sayılı Çeşitli Kanunlarda ve Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 19. maddesi gereğince; yabancı uyruklu gerçek kişiler ile yabancı ülkelerde bu ülkelerin kanununa göre kurulan tüzel kişiliğe sahip ticaret şirketlerine Türkiye'de mal edinme hakkı verilmiştir. Bu bağlamda, ülke topraklarının ne kadarlık bir bölümünün yabancı uyruklu gerçek veya tüzel kişilere satışı gerçekleştirilmiştir?

2- Ülke topraklarının yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişilere satışı sonucunda elde edilen gelir miktarı ne kadardır? Bu miktar ülke ekonomisine nasıl bir yarar sağlamıştır?

CEVAPLAR:

1- 4916 sayılı kanunun yürürlüğe girdiği 19/07/2003 tarihinden günümüze kadar yabancı uyruklu gerçek kişilere satılan taşınmazların toplam alanı 7.549 dönüm, yabancı ülke kanunlarına göre kurulmuş olan yabancı ticaret şirketlerine satılan taşınmazların toplam alanı 71 dönümdür.

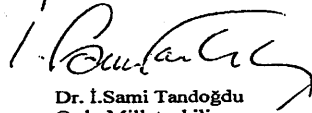
2- Yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişilere satışı yapılan bu taşınmazların tapu işleminde harca esas olmak üzere bildirilen satış değerlerinin toplamı 494.282.276.048.854.-TL'dir.

16.- Ordu Milletvekili İdris Sami TANDOĞDU'nun, yeşilkart sahiplerinden ilaç katılım payı alınmasıyla ilgili düzenlemeye ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Recep AKDAĞ'ın cevabı (7/6419)

24.05.2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanımız Sayın Recep AKDAĞ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince arz ve talep ederim.

Dr. İ.Sami Tandoğdu
Ordu Milletvekili
Sağlık-Aile-Çalışma ve Sosyal
Komisyon Üyesi

Maliye Bakanlığı, yeşil kart sahiplerinden yüzde 20 oranında ilaç katılım payı alınmasını kararlaştırdı. Bu hüküm çerçevesinde, yeşil kart sahiplerinin ayakta veya meskende tedavisi sırasında resmi sağlık kurum ve kuruluşlarındaki hekimlerce gerekli görülen ilaçlara ait bedellerin yüzde 20'sinin yeşil kart sahipleri tarafından karşılanmasının kararlaştırıldığı vurgulanan yazıda, "Hasta katılım payına tekabül eden bu tutarlar, eczacılar tarafından ilacın verilmesi sırasında ilgililerden tahsil edilecek ve buna ilişkin perakende satış fişinin tarih ve numarası reçetenin arkasına yazılacağı" belirtilmiştir.

25 Mayıs'tan itibaren yürürlüğe girecek bu uygulamayla, katılım payı bedelleri ödeme gücünü aşan yeşil kartlıların bu ödemesi Sosyal Yardımlaşmayı ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'ndan karşılanacağı belirtilmektedir. Yeşil kart kullanımında yaşanan bazı istismarların önüne geçmek için yapılan bu uygulamanın, birçok kart mağdurunu sıkıntıya sokacağı belirtilmektedir.

1. Maliye Bakanlığı tarafından yeşil kart sahiplerinden yüzde 20 oranında katılım payı istenmesinin gerekçeleri nelerdir?
2. Yeşil kart uygulamasından yararlanan vatandaşlarımız maddi durumunun yeterli olmamasından dolayı bu kartı kullanmaktadır. Bu durumdaki vatandaşlarımızdan katılım payı almak yanlış bir davranış değil midir?
3. Katılım payı ödeyemeyecek durumda olanlar için ne yapılması planlanmaktadır?
4. Yeşil kart kullanımında yaşanan bazı istismarların önüne geçilmesi için farklı bir uygulama yapılması düşünülmekte midir? Bu uygulama durdurulabilir mi? Bu konuda yeni bir düzenlemeye gidilecek midir?

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B100THG0740007
Konu: Soru Önergesi

22.06.05 • 12317

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 07.06.2005 tarih ve KAN.KAR.MD. A.01.0.GNS.0.10.00.02-11559 sayılı yazınız.

Ordu Milletvekili Dr.İ.Sami TANDOĞDU tarafından, Bakanlığımızca cevaplandırılması istenen Yazılı Soru Önergesinin cevabı ilişikte sunulmuştur.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

EK:

1-Yazı

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
BAKAN

7 / 6419

Ordu Milletvekili Sn. Dr. İ. Sami TANDOĞDU Tarafından Verilen " Yeşil kart sahibi yurttaşlardan ilaç katkı payı alınması" ile alakalı Soru Önergisinin Cevabıdır.

SORU:

- 1- Maliye Bakanlığı tarafından yeşil kart sahiplerinden yüzde 20 oranında katılım payı istenmesinin gerekçeleri nelerdir?
2. Yeşil kart uygulamasından yararlanan vatandaşlarımız maddi durumunun yeterli olmamasından dolayı bu kartı kullanmaktadır. Bu durumdaki vatandaşlarımızdan katılım payı almak yanlış bir davranış değildir?
3. Katılım payı ödeyemeyecek durumda olanlar için ne yapılması planlanmaktadır?
4. Yeşil kart kullanımında yaşanan bazı istismların önüne geçilmesi için farklı bir uygulama yapılması düşünülmekte midir? Bu uygulama durdurulabilir mi? Bu konuda yeni bir düzenlemeye gidilecek midir?

CEVAP:

Bilindiği gibi Yeşil Kart Uygulaması, 1992 yılında başlamış ve Genel Sağlık Sigortasına geçilinceye kadar ödeme gücü olmayan vatandaşlarımızın sağlık hizmeti alması ile ilgili düzenlemeler getirmiştir. Ancak 10 yılı aşkın bir süredir yatarak yapılan tedaviler uygulama kapsamında iken ayaktan ilaç bedelleri ödeme kapsamı dışında tutularak yeşil kartlı vatandaşlarımızın uzun yıllar süren mağduriyeti söz konusu olmuştur. Hükümetimiz iş başına geldiğinden itibaren vatandaşlarımıza eşit, kaliteli ve ulaşılabilir bir sağlık hizmeti sunulmasına yönelik çalışmalar başlatılmıştır. Bu çalışmaların bir sonucu olarak yıllardır mağdur olan yeşil kartlı vatandaşlarımızın sadece ayaktan ilaç giderlerinin ödenmesi değil aynı zamanda muayene, tetkik, tahlil, pansuman, diş çekimi ile diş protez ve gözlük hizmetlerinin de kanun kapsamına alınması ile çok önemli bir adım atılarak mağduriyetleri giderilmiştir.

Ayrıca yine vatandaşlarımıza eşit, kaliteli ve ulaşılabilir bir sağlık hizmeti sunulmasına yönelik olarak sosyal güvenlik ve geri ödeme kuruluşları arasında uygulama birliğini sağlamak üzere ayaktan tedavide % 20 ilaç katılım payı alınması uygulaması 25.05.2005 tarihi itibarıyla başlamıştır. Bu oranı karşılama imkanı bulunmayan kimselerin katılım payı bedellerinin Sosyal Yardımlaşma Vakıflarınca kendi mevzuatları dahilinde karşılanması mümkün olabilecektir.

Yeşil kart kullanımında yaşanan istismların önüne geçilmesi için kanunun ilgili maddesindeki hususlar titizlikle takip edilmektedir.

Göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

17.- Ankara Milletvekili Zekeriya AKINCI'nın, Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Başkan-vekilinin yurtiçi ve yurtdışı görev seyahatlerine ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Recep AKDAĞ'ın cevabı (7/6420)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın Recep AKDAĞ tarafından yazılı olarak yanıtlanması hususunu bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla.

Zekeriya AKINCI
Ankara Milletvekili

1-Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Başkanvekilliğine Zonguldak Karaelmas Üniversitesinden geçici görevle atanan Doç. Dr. Turan ASLAN göreve başladığı kasım 2003'ten itibaren kaç gün yurt dışında görevlendirilmiştir?

2- Doç. Dr. Turan ASLAN Yurtdışında hangi ülkelere gitmiştir.Bu ülkelerde kaç gün kalmıştır?

3-Bu görevler karşılığında ne kadar harcırah almıştır?

4-Doç. Dr. Turan ASLAN mevcut görevinin dışında bir görevde çalışmaktadır? Çalışmakta ise bu çalışma iznini kim vermektedir?

5-Doç. Dr. Turan ASLAN yurtiçinde nerelere görevli gitmiştir?Gittiği süreler için harcırah almış mıdır? Almış ise ne kadar almıştır?

6-Yurt içi görevlendirmelerinde makam aracı kullanmış mıdır? Kullanmış ise nerelere gitmiştir?

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Başkanlığı

Sayı :B.101.RSH.0.00.0071-01/
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı.

7956 20.06.2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi:07/06/2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11559 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Sayın Zekeriya AKINCI tarafından, Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Başkanlığı'nda yapılan yurt içi ve yurt dışı görev seyahatleriyle ilgili olarak verilen 7/6420 numaralı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr.Recep AKDAĞ
Sağlık Bakanı

EKLER:
1- Soru Önergesi Cevabı

Ankara Milletvekili Sayın Zekeriya AKINCI Tarafından, Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı'nda Yapılan Yurt İçi ve Yurt Dışı Görev Seyahatleriyle İlgili Olarak Verilen 7/6420 Numaralı Yazılı Soru Önergelerinin Cevabıdır:(Sayfa-1)

SORULAR:

Soru 1) Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkan Vekilliğine Zonguldak Karaelmas Üniversitesinden geçici görevle atanan Doç.Dr.Turan ASLAN göreve başladığı kasım 2003'ten itibaren kaç gün yurt dışında görevlendirilmiştir?

Soru 2) Doç.Dr.Turan ASLAN yurt dışında hangi ülkelere gitmiştir. Bu ülkelerde kaç gün kalmıştır?

Soru 3) Bu görevler karşılığında ne kadar harcırah almıştır?

Soru 4) Doç.Dr.Turan ASLAN mevcut görevinin dışında bir görevde çalışmakta mıdır? Çalışmakta ise bu çalışma iznini kim vermektedir?

Soru 5) Doç.Dr.Turan ASLAN yurt içinde nerelere görevli gitmiştir? Gittiği süreler için harcırah almış mıdır? Almış ise ne kadar almıştır?

Soru 6) Yurt içi görevlendirmelerinde makam aracı kullanmış mıdır? Kullanmış ise nerelere gitmiştir?

CEVAPLAR:

Cevap 1) Kasım 2003'ten Haziran 2005 tarihleri arasında toplam 21 gün yurt dışında görevlendirilmiştir

Cevap 2)ABD'de 7 gün, Almanya'da 6 gün, Hollanda'da 2 gün, Danimarka'da 6 gün görevlendirilmiştir.

Cevap 3) Bu görevler karşılığında (5,488)YTL harcırah ödenmiştir.

Cevap 4) Doç.Dr.Turan ASLAN genel hükümler çerçevesinde Kızılay Genel Müdürlüğü Denetçi görevini yürütmektedir.

Cevap 5) Yurt içinde Erzurum, İzmir, İstanbul, Antalya, Adana, Samsun, Zonguldak, Bolu, Burdur, Muş ve Aydın'a görevlendirilmiştir. Bu illerden sadece İstanbul ve Adana illeri için toplam (586) YTL harcırah ödenmiş olup, diğer iller için yapılan görevlendirmelerde harcırah ödenmemiştir.

Cevap 6) Yurt içinde Zonguldak, Bolu, Burdur, İzmir, İstanbul ve Antalya illerine resmi amaçlı yapılan görevlerde makam aracı kullanılmıştır.

Gösterilen ilgiye teşekkür eder, başarılar dilerim.

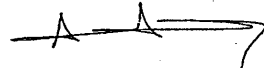
18.- Ankara Milletvekili Zekeriya AKINCI'nın, Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığının ihalelerine ve dönersermaye prim ödemelerine ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Recep AKDAĞ'ın cevabı (7/6421)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın Recep AKDAĞ tarafından yazılı olarak yanıtlanması hususunu bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla.

Zekeriya AKINCI
Ankara Milletvekili

1-Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanvekilliğine Zonguldak Karaelmas Üniversitesinden geçici görevle atanan Doç. Dr. Turan ASLAN göreve başladığı kasım 2003'ten itibaren kaç tane ihale yapmıştır? İhaleler hangi usule göre yapılmıştır?

2- Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Başkanvekilliğine Zonguldak Karaelmas Üniversitesinden geçici görevle atanan Doç. Dr.Turan ASLAN 2004 yılında döner sermayeden kaç TL pirim almıştır? 2004 yılı bütçe kanunda geçici görevli çalışanların döner sermayeden pirim alabileceklerine dair bir hüküm var mıdır?

3- Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezinde döner sermayeden alınan pirimler hangi kriterlere göre verilmektedir? Merkezde çalışan bir memur ile Başkanvekilinin döner sermayeden aldıkları pirimler arasındaki fark ne kadardır?

4- Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Başkanlığına neden'asaleten' atama yapılmamaktadır? Başkanvekilliğini sürdüren Doç. Turan ASLAN'ın asaleten atanması için yasal bir engel var mıdır? Bu görevi Zonguldak Karaelmas Üniversitesinden geçici görevle atanan birinin sürdürmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Başkanlığı

Sayı :B.101.RSH.0.00.0071-01/

Konu : Yazılı Soru Önergisi Cevabı.

7957 20.06.2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi:07/06/2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11559 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Sayın Zekeriya AKINCI tarafından, Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Başkanlığı'nın ihaleleri ve döner sermaye prim ödemeleriyle ilgili olarak verilen 7/6421 numaralı yazılı soru önergisinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr.Recep AKDAĞ
Sağlık Bakanı

EKLER:

1- Soru Önergisi Cevabı

Ankara Milletvekili Sayın Zekeriya AKINCI Tarafından, Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığının İhaleleri ve Döner Sermaye Prim Ödemeleriyle İlgili Olarak Verilen 7/6421 Numaralı Yazılı Soru Önergelerinin Cevabıdır:(Sayfa-1)

SORULAR:

Soru 1) Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkan Vekilliğine Zonguldak Karaelmas Üniversitesinden geçici görevle atanan Doç.Dr.Turan ASLAN görevle başladığı kasım 2003'ten itibaren kaç tane ihale yapmıştır? İhaleler hangi usule göre yapılmıştır?

Soru 2) Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkan Vekilliğine Zonguldak Karaelmas Üniversitesinden geçici görevle atanan Doç.Dr.Turan ASLAN 2004 yılında döner sermayeden kaç TL prim almıştır? 2004 yılı bütçe kanunda geçici görevli çalışanların döner sermayeden prim alabileceklerine dair hüküm var mıdır?

Soru 3) Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezinde döner sermayeden alınan primler hangi kriterlere göre verilmektedir?Merkezde çalışan bir memur ile Başkanvekilinin döner sermayeden aldıkları primler arasındaki fark ne kadardır?

Soru 4) Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığına neden asaleten atama yapılmamaktadır? Başkanvekilliğini sürdüren Doç.Dr.Turan ASLAN'ın asaleten atanması için yasal engel var mıdır? Bu görevi Zonguldak Karaelmas Üniversitesinden geçici görevle atanan birinin sürdürmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

CEVAPLAR:

Cevap 1) Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığında Kasım 2003'ten itibaren; 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun; 3. maddesinin (e) bendi çerçevesinde (11) adet mal alımı yapılmış, 19. maddesi çerçevesinde (22) adet açık ihale, 21. maddesinin (b) ve (f) bentleri çerçevesinde (16) adet pazarlık usulü ile ihale gerçekleştirilmiş, 22. maddesinin (a),(c),(d) ve (f) bentleri çerçevesinde (512) adet doğrudan temin suretiyle ihtiyaçlar karşılanmıştır.

Cevap 2)5027 sayılı 2004 Mali Yılı Bütçe Kanununun 35. maddesi çerçevesinde Doç.Dr.Turan ASLAN'a 2004 Mali Yılı Bütçe Kanununun 49'uncu maddesinin (k) fıkrasında belirtilen tavan oranlar dikkate alınarak ek ödeme yapılmıştır.

Cevap 3)2004 Mali Yılı Bütçe Kanununun 49'uncu maddesinin (k) fıkrası hükmü çerçevesinde, Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı Merkez ve Taşra Teşkilatında çalışan personelin; niteliği, kadro unvanı, görevi, hizmete katkısı, bilimsel çalışma yapıp yapmadığı, çalışma şartları ve süresi, performansı ile serbest çalışıp çalışmaması gibi kriterler dikkate alınarak döner sermaye gelirlerinden personele ek ödeme yapılmaktadır.Yaklaşık olarak Başkan ile Başkan Yardımcısına yapılan ek ödeme arasındaki fark (1,35) , Başkan ile Ana Hizmet Birim Müdürlerine yapılan ek ödeme arasındaki fark (2,45), Başkan ile Uzman Tabiplere yapılan ek ödeme arasındaki fark (2,7), Başkan ile en alt kademedeki bir memura yapılan ek ödeme arasındaki fark ise (7,9) katır.

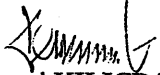
Cevap 4) Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı görevinc asaleten atanmak için herhangi bir yasal engel bulunmamaktadır. Doç.Dr.Turan ASLAN'ın yurt dışı bilimsel deneyiminin olması, akademik kariyerinin bu Başkanlığın görev alanıyla ilgili olması nedeniyle, Başkanlık görevinin adı geçen tarafından yürütülmesi, kamu yararı bakımından önem arz etmektedir.

Dösterilen ilgiye teşekkür eder, başarılar dilerim.

19.- İstanbul Milletvekili Kemal KILIÇDAROĞLU'nun, akaryakıt ve LPG istasyonlarında yapılan denetimlere ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali COŞKUN'un cevabı (7/6429)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımı Sanayi ve Ticaret Bakanı sayın Ali Coşkun'un yazılı olarak yanıtlamasını bilgilerine sunarım.

Kemal KILIÇDAROĞLU
İstanbul Milletvekili

1. Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca 2003, 2004 ve 2005 yıllarında akaryakıt ve LPG istasyonlarında yapılan denetimlerin istatistiksel sonucu nedir? Kaç istasyonda, hangi tür yasa dışılıklar saptanmıştır?
2. Yasa dışı işlemlerin saptandığı benzin istasyonlarına uygulanan yaptırımlar nelerdir, bunların yıllar itibarıyla parasal boyutları nedir?

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

SAYI : B 14.0.BHİ 01- 368
KONU : Yazılı Soru Önergesi

22 HAZ 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 07.06.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6429/1546/34214 sayılı yazınız.

Istanbul Milletvekili Kemal KILIÇDAROĞLU'nun, " Akaryakıt ve LPG istasyonlarında yapılan denetimlere " ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/6429) esas nolu yazılı soru önergesine ait cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ali COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

EK: Önerge cevabı

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL KILIÇDAROĞLU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ**

Akaryakıtların Piyasa Gözetimi ve Denetimi başlığı altında "Ülkemizde akaryakıtların piyasa gözetimi ve denetimleri 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 20.12.2003 tarihine kadar Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından mecburi yürürlüğe konulan TS 2885 Kurşunlu Benzin, TS EN 228 Kurşunsuz Benzin ve TS 3082 EN 590 Dizel standartlarına göre yapılmakta idi. Bu görev adı geçen Bakanlığın taşra teşkilatları bulunmaması nedeniyle Bakanlığımız Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü ve Sanayi ve Ticaret İl Müdürlükleri tarafından müştereken yürütülmüştür. Standartlara aykırılık halinde 1705 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde ilgililer hakkında yasal işlem yapılmakta idi.

20.12.2004 tarihinden itibaren Cezalar 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanun ve ilgili yönetmelikler gereğince Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna aittir.

Akaryakıt denetimlerinde alınan numunelerin analizleri ise Orta Doğu Teknik Üniversitesi bünyesindeki Petrol Araştırma Merkezi (PAL) nda yapılmıştır. 2000-2004 yılları arasında Bakanlığımız ve İl Müdürlüklerimizce alınan akaryakıt numunelerinin sayıları ve analiz sonuçları ilişikte gönderilmiştir (Ek-2).

EK - 1

Akaryakıt Sayaçları Muayenesi

		2003	2004	2005 (Ocak-Şubat-Mart-Nisan)	TOPLAM
Akaryakıt Sayaçları	Denetlenen İşyeri Sayısı	3.843	7.787	1.781	13.411
	Denetlenen Sayaç Sayısı	24.279	46.935	9.525	80.739
	Mevzuata uygun olmayan Sayaç Sayısı	1.779	2008	368	4.155
	Ceza uygulanan işyeri sayısı	384	759	133	1.276
Tanker Sayaçları	Denetlenen Tanker Sayacı Sayısı	416	476	219	1.111
	Hakkında zabıt tutulan Tanker Sayacı sayısı	74	46	49	169
3516 SAYILI ÖLÇÜLER ve AYAR KANUNUNA AYKIRI DAVRANAN İŞYERLERİNE UYGULANAN CEZA MİKTARI		68.218.710.000._TL	139.198.381.000._TL	47.009.5._YTL (Ocak-Şubat-Mart)	207.417.561.095._TL

**AKARYAKIT ANALİZ
SONUÇLARI**

Analiz Yapılan Numune Sayıları

YILLAR	Motorin	Süper Benzin	Kurşunsuz Benzin	Normal Benzin
2000	1476	398	358	569
Standarda Uygun Olmayan	% 26	% 11.1	% 14	% 16.7
2001	1584	291	480	483
Standarda Uygun Olmayan	% 19.1	% 5.2	% 7.9	% 9.3
2002	1922	239	425	337
Standarda Uygun Olmayan	% 19.5	% 7.2	% 6.8	% 11.6
2003	1482	300	492	3
Standarda Uygun Olmayan	% 19.6	% 8.7	% 8.1	-
2004	1269	254	690	-
Standarda Uygun Olmayan	% 20.6	% 8.0	% 13	-

20.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Düzce İlinde 2005 yılı için planlanan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Osman PEPE'nin cevabı (7/6433)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Orman Bakanı Sn. Osman PEPE tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemal DEMİREL
Bursa Milletvekili

Düzce geçirdiği büyük deprem felaketinden sonra kısa sürede kalkınması sağlanması amacıyla il yapılmıştır. Düzce, bulunduğu coğrafi konum ve sahip olduğu doğal zenginlikleri bakımından ülkemizin sayılı kentleri arasında yer almaktadır.

Her geçen gün büyüyen ilimizin daha iyi bir düzeye gelmesi için hak ettiği değeri alması gerekmektedir.

Sahip olduğu kaynakların daha iyi kullanımı ve gelişmesi için ülke ekonomisinden uygun yatırımların alması büyük önem taşımaktadır.

1. Düzce ilimizde Bakanlığınızla ilgili kuruluşlarınıza yönelik olarak, 2005 yılı için planlanmış olan yatırımlarınız nelerdir?
2. Bu yatırımlar için ayrılmış olan ödenek miktarları ne kadardır?
3. Ayrılan ödeneklerin ne kadarlık bölümü kullanılmıştır?
4. Yıl sonuna kadar bu yatırımlardan hangilerinin tamamlanması hedeflenmektedir?

T. C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.18.0.APK.0.03-02-090.01- 853 - 1782

22/6/2005

Konu : Sayın Kemal DEMİREL'in
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 07/06/2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11559 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan Bursa Milletvekili Sayın Kemal DEMİREL'in "Düzce İline 2005 yılı için planlanan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarlarına ilişkin" 7/6433 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

EK:

1-Cevabi yazı

Osman PEPE
Bakan

BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL DEMİREL'İN
"DÜZCE İLINE 2005 YILI İÇİN PLANLANAN YATIRIMLARA VE AYRILAN
ÖDENEK MİKTARLARINA İLİŞKİN" 7/6433 ESAS SAYILI YAZILI SORU
ÖNERGESİ HAKKINDA ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞININ CEVABI

1,2,3,4- Bakanlığımız ve bağlı kuruluşlarında 2005 yılı Düzce İli yatırım programı ve bu güne kadarki gerçekleşme durumunu gösterir tablo aşağıdadır. Bakanlığımız yatırım programları yıllık olup, yılı içerisinde programların tamamının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

FAALİYET ADI	BİRİMİ	2005 YILI	
		PROGRAM	GERÇEKLEŞME
Ağaçlandırma Yatırımları	YTL.	33.500	-
Özel Ağaçlandırma	Ha.	30	-
Tohum Üretimi	Ton	3	-
Or-Köy Yatırımları	YTL.	8.000	-
Doğa Koruma ve Millî Parklar Yatırımları	YTL.	60.000	-
Ormançılık Yatırımları	YTL.	1.498.500	3.400
Kadastro	Ha.	15.000	-
Amenajman	Ha.	30.000	-
Yeni Yol	Km.	20	-
Büyük Onarım	Km.	20	1
Üst Yapı	Km.	70	-
Sanat Yapısı	Km.	50	-

OR-KÖY kredileri kapsamında 2005 yılında 300.000 YTL. ferdi kredi, 25.000 YTL. kooperatif kredisi olmak üzere toplam 325.000 YTL kredi verilmesi programlanmış ve tamamının yıl sonuna kadar verilmesi hedeflenmektedir.

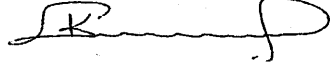
Ayrıca, 2005 yılında Düzce İlinde Hava Kalitesi İzleme Ağı kapsamında, hava kirliliği ölçümünü yapmak üzere yaklaşık maliyeti 65.000 YTL. Olan, otomatik olarak çalışan, verileri On-line aktarma özelliğine sahip 1 adet hava kalitesini izleme istasyonu kurulacaktır.

21.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Sakarya İlinde 2005 yılı için planlanan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Osman PEPE'nin cevabı (7/6467)

27.06.2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Orman Bakanı Sn. Osman PEPE tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemal DEMİREL
Bursa Milletvekili

Sakarya ilinin, geçirdiği büyük deprem felaketinden sonra, kalkınma yönünde çalışmalarına hız verilmiştir. Sakarya ilimiz, bulunduğu coğrafi konum ve sahip olduğu doğal zenginlikleri bakımından ülkemizin sayılı kentleri arasında yer almaktadır.

Her geçen gün büyüyen ilimizin daha iyi bir düzeye gelmesi için hak ettiği değeri de alması gerekmektedir.

Sahip olduğu kaynakların daha iyi kullanımı ve gelişmesi için ülke ekonomisinden uygun yatırımları alması büyük önem taşımaktadır.

1. Sakarya ilimizde Bakanlığınızla ilgili kuruluşlarınıza yönelik olarak, 2005 yılı için planlanmış olan yatırımlarınız nelerdir?
2. Bu yatırımlar için ayrılmış olan ödenek miktarları ne kadardır?
3. Ayrılan ödeneklerin ne kadarlık bölümü kullanılmıştır?
4. Yıl sonuna kadar bu yatırımlardan hangilerinin tamamlanması hedeflenmektedir?

T. C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.18.0.APK.0.03-02-090.01- 854-1776

22/6/2005

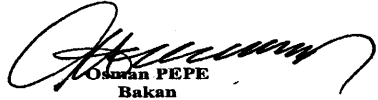
Konu : Sayın Kemal DEMİREL'in
Yazılı Soru Önergisi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 07/06/2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11611 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan Bursa Milletvekili Sayın Kemal DEMİREL'in "Sakarya İline 2005 yılı için planlanan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarlarına ilişkin" 7/6467 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Osman PEPE
Bakan

EK:
1- Cevabi yazı

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL DEMİREL'İN
"SAKARYA İLİNE 2005 YILI İÇİN PLANLANAN YATIRIMLARA VE AYRILAN
ÖDENEK MİKTARLARINA İLİŞKİN" 7/6467 ESAS SAYILI YAZILI SORU
ÖNERGESİ HAKKINDA ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞININ CEVABI**

1,2,3,4- Bakanlığımız ve bağlı kuruluşlarında 2005 yılı Sakarya İli yatırım programı ve bu güne kadarki gerçekleştirme durumunu gösterir tablo aşağıdadır. Bakanlığımız yatırım programları yıllık olup, yılı içerisinde programların tamamının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

FAALİYET ADI	BİRİMİ	2005 YILI	
		PROGRAM	GERÇEKLEŞME
Ağaçlandırma Yatırımları	YTL.	197.940	22.345
Ağaçlandırma Bakım	Ha.	690	-
Erozyon Kontrolü	Ha.	50	-
Erozyon Kontrolü Bakımı	Ha.	160	-
Rehabilitasyon	Ha.	200	-
Fidan Üretimi	Adet	1.600.000	1.600.000
Özel Ağaçlandırma	Ha.	100	-
Tohum Üretimi	Ton	2	0.013
Or-Köy Yatırımları	YTL.	8.000	-
Doğa Koruma ve Milli Parklar Yatırımları	YTL.	86.500	-
Ormancılık Yatırımları	YTL.	832.600	-
Kadastro	Ha.	10.000	-
Yeni Yol	Km.	10	-
Büyük Onarım	Km.	20	-
Üst Yapı	Km.	26	-
Sanat Yapısı	Km.	30	-
Meteoroloji Yatırımları	YTL.	24.360	-

OR-KÖY kredileri kapsamında 2005 yılında 600.000 YTL. ferdi kredi verilmesi programlanmış ve tamamının yıl sonuna kadar verilmesi hedeflenmektedir.

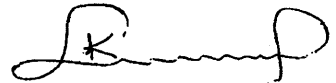
Ayrıca, 2005 yılında Sakarya İlinde Hava Kalitesi İzleme Ağı kapsamında, hava kirliliği ölçümünü yapmak üzere yaklaşık maliyeti 65.000 YTL. Olan, otomatik olarak çalışan, verileri On-line aktarma özelliğine sahip 1 adet hava kalitesini izleme istasyonu kurulacaktır.

22.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Kütahya İlinde 2005 yılı için planlanan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Osman PEPE'nin cevabı (7/6468)

27.05.2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Orman Bakanı Sn. Osman PEPE tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemal DEMİREL
Bursa Milletvekili

Kütahya ilimiz, sahip olduğu doğal zenginlikler ve üretimini yaptığı porselen ve seramiklerle adını dünyaya duyurmayı başarmış, ülkemizin sayılı kentleri arasında yer almaktadır.

Her geçen gün büyüyen ilimizin daha iyi bir düzeye gelmesi için hak ettiği değeri de alması gerekmektedir.

Sahip olduğu kaynakların daha iyi kullanımı ve gelişmesi için ülke ekonomisinden uygun yatırımları alması büyük önem taşımaktadır.

1. Kütahya ilimizde Bakanlığınızla ilgili kuruluşlarınıza yönelik olarak, 2005 yılı için planlanmış olan yatırımlarınız nelerdir?
2. Bu yatırımlar için ayrılmış olan ödenek miktarları ne kadardır?
3. Ayrılan ödeneklerin ne kadarlık bölümü kullanılmıştır?
4. Yıl sonuna kadar bu yatırımlardan hangilerinin tamamlanması hedeflenmektedir?

T. C.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI

Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.18.0.APK.0.03-02-090.01- 856 -1776

22 / 6 / 2005

Konu : Sayın Kemal DEMİREL'in
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 07/06/2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11611 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan Bursa Milletvekili Sayın Kemal DEMİREL'in "Kütahya İline 2005 yılı için planlanan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarlarına ilişkin" 7/6468 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Osman PEPE
Bakan

EK:

1- Cevabi yazı

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL DEMİREL'İN
"KÜTAHYA İLİNE 2005 YILI İÇİN PLANLANAN YATIRIMLARA VE AYRILAN
ÖDENEK MİKTARLARINA İLİŞKİN" 7/6468 ESAS SAYILI YAZILI SORU
ÖNERGESİ HAKKINDA ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞININ CEVABI**

1,2,3,4- Bakanlığımız ve bağlı kuruluşlarında 2005 yılı Kütahya İli yatırım programı ve bu güne kadarki gerçekleşme durumunu gösterir tablo aşağıdadır. Bakanlığımız yatırım programları yıllık olup, yılı içerisinde programların tamamının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

FAALİYET ADI	BİRİMİ	2005 YILI	
		PROGRAM	GERÇEKLEŞME
Ağaçlandırma Yatırımları	YTL.	1.139.494	279.467
Ağaçlandırma	Ha.	700	200
Ağaçlandırma Bakım	Ha.	1.918	-
Erozyon Kontrolü	Ha.	200	100
Erozyon Kontrolü Bakımı	Ha.	400	-
Rehabilitasyon	Ha.	450	90
Fidan Üretimi	Adet	2.000.000	964.000
Özel Ağaçlandırma	Ha.	150	-
Tohum Üretimi	Ton	3	2
Or-Köy Yatırımları	YTL.	10.000	-
Doğa Koruma ve Milli Parklar Yatırımları	YTL.	78.000	-
Ormancılık Yatırımları	YTL.	1.669.500	-
Kadastro	Ha.	60.000	-
Yeni Yol	Km.	20	-
Büyük Onarım	Km.	40	-
Üst Yapı	Km.	50	-
Sanat Yapısı	Km.	75	-
Meteoroloji Yatırımları	YTL.	25.000	-

OR-KÖY kredileri kapsamında 2005 yılında 980.000 YTL. ferdi kredi verilmesi programlanmış ve tamamının yıl sonuna kadar verilmesi hedeflenmektedir.

Ayrıca, 2005 yılında Kütahya İlinde Hava Kalitesi İzleme Ağı kapsamında, hava kirliliği ölçümünü yapmak üzere yaklaşık maliyeti 65.000 YTL. Olan, otomatik olarak çalışan, verileri On-line aktarma özelliğine sahip 1 adet hava kalitesini izleme istasyonu kurulmuştur.

23.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Gümüşhane İlinde 2005 yılı için planlanan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Osman PEPE'nin cevabı (7/6479)

27.05.2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Orman Bakanı Sn. Osman PEPE tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemal DEMİREL
Bursa Milletvekili

Gümüşhane her geçen gün büyüyen bir ilimizdir. İlimizin daha iyi bir düzeye gelmesi için hak ettiği değeri de alması gerekmektedir.

Sahip olduğu kaynakların daha iyi kullanımı ve gelişmesi için ülke ekonomisinden uygun yatırımları alması büyük önem taşımaktadır.

1. Gümüşhane ilimizde Bakanlığınızla ilgili kuruluşlarınıza yönelik olarak, 2005 yılı için planlanmış olan yatırımlarınız nelerdir?
2. Bu yatırımlar için ayrılmış olan ödenek miktarları ne kadardır?
3. Ayrılan ödeneklerin ne kadarlık bölümü kullanılmıştır?
4. Yıl sonuna kadar bu yatırımlardan hangilerinin tamamlanması hedeflenmektedir?

T. C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.18.0.APK.0.03-02-090.01- 855 -1775

22 / 6 / 2005

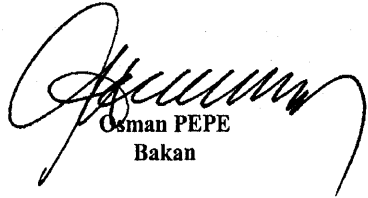
Konu : Sayın Kemal DEMİREL'in
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 07/06/2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11611 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan Bursa Milletvekili Sayın Kemal DEMİREL'in "Gümüşhane İline 2005 yılı için planlanan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarlarına ilişkin" 7/6479 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Osman PEPE
Bakan

EK:

1- Cevabi yazı

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL DEMİREL'İN
"GÜMÜŞHANE İLİNE 2005 YILI İÇİN PLANLANAN YATIRIMLARA VE
AYRILAN ÖDENEK MİKTARLARINA İLİŞKİN" 7/6479 ESAS SAYILI YAZILI
SORU ÖNERGESİ HAKKINDA ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞININ CEVABI**

1,2,3,4- Bakanlığımız ve bağlı kuruluşlarında 2005 yılı Gümüşhane İli yatırım programı ve bu güne kadarki gerçekleşme durumunu gösterir tablo aşağıdadır. Bakanlığımız yatırım programları yıllık olup, yılı içerisinde programların tamamının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

FAALİYET ADI	BİRİMİ	2005 YILI	
		PROGRAM	GERÇEKLEŞME
Ağaçlandırma Yatırımları	YTL.	696.450	52.400
Erozyon Kontrolü	Ha.	1.100	300
Erozyon Kontrolü Bakımı	Ha.	1.700	-
Rehabilitasyon	Ha.	50	-
Özel Ağaçlandırma	Ha.	40	-
Tohum Üretimi	Ton	2	-
Or-Köy Yatırımları	YTL.	8.000	-
Doğa Koruma ve Milli Parklar Yatırımları	YTL.	35.500	-
Ormanlık Yatırımları	YTL.	548.250	-
Kadastro	Ha.	45.000	-
Amenajman	Ha.	45.000	-
Yeni Yol	Km.	10	-
Büyük Onarım	Km.	5	-
Sanat Yapısı	Km.	10	-

OR-KÖY kredileri kapsamında 2005 yılında 350.000 YTL. ferdi kredi verilmesi programlanmış ve tamamının yıl sonuna kadar verilmesi hedeflenmektedir.

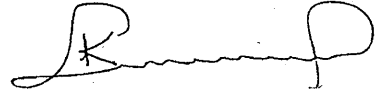
Ayrıca, 2005 yılında Gümüşhane İlinde Hava Kalitesi İzleme Ağı kapsamında, hava kirliliği ölçümünü yapmak üzere yaklaşık maliyeti 65.000 YTL. Olan, otomatik olarak çalışan, verileri On-line aktarma özelliğine sahip 1 adet hava kalitesini izleme istasyonu kurulmuştur.

24.- Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in, Bolu İlinde 2005 yılı için planlanan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Çevre ve Orman Bakanı Osman PEPE'nin cevabı (7/6480)

26.05.2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Orman Bakanı Sn. Osman PEPE tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemal DEMİREL
Bursa Milletvekili

Bolu ilimiz, bulunduğu coğrafi konum ve sahip olduğu doğal zenginlikleri bakımından ülkemizin sayılı kentleri arasında yer almaktadır.

Her geçen gün büyüyen ilimizin daha iyi bir düzeye gelmesi için hak ettiği değeri de alması gerekmektedir.

Sahip olduğu kaynakların daha iyi kullanımı ve gelişmesi için ülke ekonomisinden uygun yatırımları alması büyük önem taşımaktadır.

1. Bolu ilimizde Bakanlığınızla ilgili kuruluşlarınıza yönelik olarak, 2005 yılı için planlanmış olan yatırımlarınız nelerdir?
2. Bu yatırımlar için ayrılmış olan ödenek miktarları ne kadardır?
3. Ayrılan ödeneklerin ne kadarlık bölümü kullanılmıştır?
4. Yıl sonuna kadar bu yatırımlardan hangilerinin tamamlanması hedeflenmektedir?

T. C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.18.0.APK.0.03-02-090.01- 857-1777

22/ 6 /2005

Konu : Sayın Kemal DEMİREL'in
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 07/06/2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11611 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan Bursa Milletvekili Sayın Kemal DEMİREL'in "Bolu İline 2005 yılı için planlanan yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarlarına ilişkin" 7/6480 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Osman PEPE
Bakan

EK:
1- Cevabi yazı

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL DEMİREL'İN
"BOLU İLİNE 2005 YILI İÇİN PLANLANAN YATIRIMLARA VE AYRILAN
ÖDENEK MİKTARLARINA İLİŞKİN" 7/6480 ESAS SAYILI YAZILI SORU
ÖNERGESİ HAKKINDA ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞININ CEVABI**

1,2,3,4- Bakanlığımız ve bağlı kuruluşlarında 2005 yılı Bolu İli yatırım programı ve bu güne kadarki gerçekleşme durumunu gösterir tablo aşağıdadır. Bakanlığımız yatırım programları yıllık olup, yılı içerisinde programların tamamının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

FAALİYET ADI	BİRİMİ	2005 YILI	
		PROGRAM	GERÇEKLEŞME
Ağaçlandırma Yatırımları	YTL.	932.670	65.968
Ağaçlandırma	Ha.	200	-
Ağaçlandırma Bakım	Ha.	200	-
Erozyon Kontrolü	Ha.	250	50
Erozyon Kontrolü Bakımı	Ha.	2.100	-
Fidan Üretimi	Adet	3.500.000	2.200.000
Mera Islahı	Ha.	100	-
Özel Ağaçlandırma	Ha.	50	-
Tohum Üretimi	Ton	4	2
Or-Köy Yatırımları	YTL.	9.000	-
Doğa Koruma ve Milli Parklar Yatırımları	YTL.	1.603.500	-
AR- GE Yatırımları	YTL.	123.000	-
Ormancılık Yatırımları	YTL.	3.148.750	3.000
Kadastro	Ha.	30.000	-
Amenajman	Ha.	105.000	-
Yeni Yol	Km.	20	4
Büyük Onarım	Km.	45	-
Üst Yapı	Km.	100	-
Sanat Yapısı	Km.	160	-
Köprü	Mt.	10	-

OR-KÖY kredileri kapsamında 2005 yılında 725.000 YTL. ferdi kredi verilmesi programlanmış ve tamamının yıl sonuna kadar verilmesi hedeflenmektedir.

Ayrıca, 2005 yılında Bolu İlinde Hava Kalitesi İzleme Ağı kapsamında, hava kirliliği ölçümünü yapmak üzere yaklaşık maliyeti 65.000 YTL. Olan, otomatik olarak çalışan, verileri On-line aktarma özelliğine sahip 1 adet hava kalitesini izleme istasyonu kurulacaktır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

GÜNDEMİ

DÖNEM: 22 YASAMA YILI: 3

115 İNCİ BİRLEŞİM
22 HAZİRAN 2005 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

KISIMLAR

01 BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

02 ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

03 SEÇİM

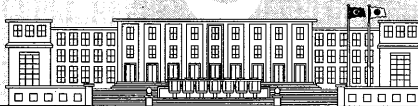
04 OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

05 MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

06 GENEL GÖRÜŞME ve MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

07 SÖZLÜ SORULAR

08 KANUN TASARI ve TEKLİFLERİ İLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün Denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde Birleşimin başında bir saat süre ile Sözlü Soruların görüşülmesi, Sunuşlar ve İşaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılmasının Genel Kurulun onayına sunulması, Danışma Kurulunca uygun görülmüştür.

(Genel Kurulun 11.12.2002 tarihli 8 inci birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun; 22.6.2005 Çarşamba günü Birleşiminde Sözlü Soruların görüşülmemesinin, 22.6.2005 Çarşamba ve 23.6.2005 Perşembe günleri 14.00-23.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesinin Genel Kurulun onayına sunulması Danuşma Kurulunca uygun görülmüştür.

(Genel Kurulun 21.6.2005 tarihli 114 üncü birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonu

22.6.2005 Çarşamba - Saat: 10.00

23.6.2005 Perşembe - Saat 10.00

* (10/185) Esas Numaralı

Meclis Araştırması Komisyonu

22.6.2005 Çarşamba - Saat 14.00

* Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu

22.6.2005 Çarşamba - Saat: 11.30

* (10/16, 262) Esas Numaralı

Meclis Araştırması Komisyonu

23.6.2005 Perşembe - Saat 14.30

* Plan ve Bütçe Komisyonu

22.6.2005 Çarşamba - Saat: 15.00

* Dışişleri Komisyonu

23.6.2005 Perşembe - Saat: 10.00

* Dilekçe Komisyonu

23.6.2005 Perşembe - Saat: 10.00

* Adalet Komisyonu

23.6.2005 Perşembe - Saat: 10.30

* Avrupa Birliği Uyum Komisyonu

23.6.2005 Perşembe - Saat: 14.00

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

115 İNCİ BİRLEŞİM 22 HAZİRAN 2005 ÇARŞAMBA SAAT: 14.00

01 - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının 2005 Yılı Ocak, Şubat ve Mart Ayları Hesabına Ait Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu Raporu (5/15) (S. Sayısı: 947) (Dağıtma tarihi: 20.6.2005)

02 - ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

03 - SEÇİM

04 - OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

05 - MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

06 - GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

07 - SÖZLÜ SORULAR

08 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. - Çanakkale Milletvekilleri Mehmet Daniş ve İbrahim Köşdere'nin; Gelibolu Yarımadası Tarihi Millî Parkı Kanununa Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/212) (S. Sayısı : 305) (Dağıtma tarihi : 15.12.2003)

2. X - Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/995) (S. Sayısı: 940) (Dağıtma tarihi: 15.6.2005)

3. X - Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/950) (S. Sayısı: 920) (Dağıtma tarihi: 7.6.2005)

4. - Çevre Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu Raporu (1/322) (S. Sayısı: 871) (Dağıtma tarihi: 20.4.2005)

5. X - Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu Tasarısı ve Çevre ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonları Raporları (1/949) (S. Sayısı: 878) (Dağıtma tarihi: 25.4.2005)

6. X - Bazı Kamu Alacaklarının Tahsil ve Terkinine İlişkin Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/1030) (S. Sayısı: 904) (Dağıtma tarihi: 24.5.2005)

7. X - Karadeniz Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Hükümetleri Arasında Doğal ve İnsanlardan Kaynaklanan Afetlerde Acil Yardım ve Acil Müdahale Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/930) (S. Sayısı: 740) (Dağıtma tarihi: 28.1.2005)

8. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/886) (S. Sayısı: 786) (Dağıtma tarihi: 8.2.2005)

9. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ticareti Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/892) (S. Sayısı: 788) (Dağıtma tarihi: 8.2.2005)

10. X - Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı ile İspanya Krallığı Turizm ve Ticaret Devlet Sekreterliği Arasında Turizm Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/893) (S. Sayısı: 789) (Dağıtma tarihi: 8.2.2005)

11. X - 9 Mayıs 1980 Tarihli Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Sözleşme (COTIF)'ye Değişiklik Getiren 3 Haziran 1999 Tarihli Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/910) (S. Sayısı: 790) (Dağıtma tarihi: 8.2.2005)

12. X - İnsan Haklarını ve Temel Özgürlükleri Koruma Sözleşmesine Ek Ölüm Cezasının Her Koşulda Kaldırılmasına Dair 13 Nolu Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/940) (S. Sayısı: 793) (Dağıtma tarihi: 16.2.2005)

13. X - Avrupa Orman Enstitüsüne İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/838) (S. Sayısı: 795) (Dağıtma tarihi: 17.2.2005)

14. X - Gıda ve Tarım İçin Bitki Genetik Kaynakları Uluslararası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/863) (S. Sayısı: 797) (Dağıtma tarihi: 18.2.2005)

15. X - Ölüm Cezasının Kaldırılmasını Amaçlayan, Medenî ve Siyasî Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Ek İkinci İhtiyarî Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/919) (S. Sayısı: 798) (Dağıtma tarihi: 21.2.2005)

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

16. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Çevre Koruma Alanında İbirligi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/859) (S. Sayısı: 806) (Dağıtma tarihi: 25.2.2005)

17. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Oman Sultanlığı Hükümeti Arasında Çevre Koruma Alanında İbirligi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/867) (S. Sayısı: 807) (Dağıtma tarihi: 25.2.2005)

18. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Çevre Koruma Alanında İbirligi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/868) (S. Sayısı: 808) (Dağıtma tarihi: 25.2.2005)

19. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Koruma Alanında İbirligi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/869) (S. Sayısı: 809) (Dağıtma tarihi: 25.2.2005)

20. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında İbirligi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/870) (S. Sayısı: 810) (Dağıtma tarihi: 25.2.2005)

21. X - A400M Uçağının Geliştirilmesi, Üretimi ve Başlangıç Desteğine İlişkin Tek Aşamalı Bir Programda İbirligi Konusunda Mutabakat Muhtırası ile A400M Uçağının İbirligi İçerisinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/889) (S. Sayısı: 811) (Dağıtma tarihi: 25.2.2005)

22. X - Viyana ve Paris Sözleşmelerinin Uygulanmasına İlişkin Ortak Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/904) (S. Sayısı: 812) (Dağıtma tarihi: 25.2.2005)

23. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Koruma Alanında İbirligi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/908) (S. Sayısı: 813) (Dağıtma tarihi: 25.2.2005)

24. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Kosova Geçici Özyönetim Kurumları (Çevre ve Mekansal Planlama Bakanlığı) Adına Görev Yapan Birleşmiş Milletler Kosova Geçici Yönetimi Arasında Çevre Alanında İbirligi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/938) (S. Sayısı: 814) (Dağıtma tarihi: 25.2.2005)

25. X - Müşterek Taarruz Uçağı Sistem Geliştirme ve Gösterimi İçin İbirligi Çerçevesi ile İlgili Mutabakat Muhtırası ve Buna İlişkin Tamamlayıcı Anlaşma, Malî Yönetim Usulleri Dokümanı ve Ek Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/953) (S. Sayısı: 815) (Dağıtma tarihi: 25.2.2005)

26. - Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Nevşehir Milletvekilleri Mehmet Elkatmış ve Osman Seyfi'nin; 6968 Sayılı Ziraî Mücadele ve Karantina Kanununun 16 ncı Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonu Raporu (1/923, 2/346) (S. Sayısı : 697) (Dağıtma tarihi : 2.12.2004)

27. X - Tohumculuk Kanunu Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonu Raporu (1/822) (S. Sayısı : 662) (Dağıtma tarihi : 14.9.2004)

28. - Özel Öğretim Kurumları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/857) (S. Sayısı: 682) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

29. - Elektrik Piyasası Kanunu, Doğal Gaz Piyasası Kanunu ve Petrol Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/834) (S. Sayısı : 647) (Dağıtma tarihi : 12.7.2004)

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

30. - Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/621) (S. Sayısı : 633) (Dağıtma tarihi : 2.7.2004)

31. - Dahiliye Memurları Kanunu, İl İdaresi Kanunu, İçişleri Bakanlığı Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun ve Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/802) (S. Sayısı : 461) (Dağıtma tarihi : 1.6.2004)

32. - Şanlıurfa Milletvekili Yahya Akman ve 14 Milletvekilinin; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılması Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/182) (S. Sayısı : 300) (Dağıtma tarihi : 8.12.2003)

33. - 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerin Diyanet İşleri Başkanlığına Ait Bölümünde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/622) (S. Sayısı: 201) (Dağıtma tarihi: 2.7.2003)

34. - Konya Milletvekili Atilla Kart'ın; 24.2.1983 Tarih ve 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/121) (S. Sayısı: 210) (Dağıtma tarihi: 3.7.2003)

35. - Mardin Milletvekili Muharrem Doğan ve 22 Milletvekilinin; Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/23) (S. Sayısı: 129) (Dağıtma tarihi: 1.5.2003) (*)

36. - Denizli Milletvekili Mustafa Gazalıcı ve 53 Milletvekilinin; 3 Mart'ın Her Yıl "Laiklik ve Öğretim Birliği Bayramı" Olarak Kutlanması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/93) (S. Sayısı: 139) (Dağıtma tarihi: 20.5.2003) (*)

37. - Bayburt Milletvekili Ülkü Güney'in; Bayburt İlinde Konursu, Gökçedere ve Masat Adıyla Üç Yeni İlçe Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/17) (S. Sayısı: 140) (Dağıtma tarihi: 22.5.2003) (*)

38. - Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Ankara Milletvekilleri Salih Kapusuz ve Haluk İpek, Bursa Milletvekili Faruk Çelik, Hatay Milletvekili Sadullah Ergin ile Ordu Milletvekili Eyüp Fatsa'nın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılması Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/140) (S. Sayısı: 161) (Dağıtma tarihi: 11.6.2003)

39. - Bitlis Milletvekili Edip Safder Gaydalı'nın; Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/114) (S. Sayısı: 176) (Dağıtma tarihi: 17.6.2003)

40. - Konya Milletvekili Atilla Kart'ın; 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununa "Geçici Ek Madde" Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/139) (S. Sayısı: 245) (Dağıtma tarihi: 24.7.2003)

41. - Artvin Milletvekili Orhan Yıldız ve Üç Milletvekilinin; Kamulaştırma Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/173) (S. Sayısı: 256) (Dağıtma tarihi: 28.7.2003)

42. - Niğde Milletvekili Orhan Eraslan'ın; Küçük Esnaf ve Sanatkârlar ile Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletme Kredilerinde 1.1.2003 Tarihine Kadar Olan Senet Protestolarının ve Karşılıksız Çeklerin Nazara Alınmaması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/110) (S. Sayısı: 278) (Dağıtma tarihi: 13.11.2003)

43. - Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt ve 56 Milletvekilinin; Atatürk Millî Parkı Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/159) (S. Sayısı: 279) (Dağıtma tarihi: 13.11.2003)

44. - İzmir Milletvekili Canan Arıtman'ın; Türk Ceza Kanununun 492 nci Maddesinin Yedinci Bendinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/54) (S. Sayısı: 404) (Dağıtma tarihi: 16.4.2004)

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

45. - Denizli Milletvekili Mustafa Gazalci ve 96 Milletvekilinin; 17 Nisan'ın Her Yıl "Eğitim Bayramı" Olarak Kutlanması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/126) (S. Sayısı: 417) (Dağıtma tarihi: 26.4.2004)

46. - Kocaeli Milletvekili İzzet Çetin ve 9 Milletvekilinin; 4736 Sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/248) (S. Sayısı: 418) (Dağıtma tarihi: 26.4.2004)

47. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/243) (S. Sayısı: 581) (Dağıtma tarihi: 11.6.2004)

48. - Bitlis Milletvekili Vahit Kiler'in; Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/249) (S. Sayısı: 615) (Dağıtma tarihi: 25.6.2004)

49. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/137) (S. Sayısı: 483'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 12.11.2004)

50. - Aydın Milletvekili Mehmet Semerci'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Aydın Milletvekili Mehmet Semerci'nin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/167) (S. Sayısı: 487'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 12.11.2004)

51. - Artvin Milletvekili Orhan Yıldız'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/168) (S. Sayısı: 488'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 12.11.2004)

52. - Konya Milletvekili Atilla Kart'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Konya Milletvekili Atilla Kart'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/176) (S. Sayısı: 489'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 12.11.2004)

53. - Denizli Milletvekili Mehmet Salih Erdoğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/180) (S. Sayısı: 490'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 12.11.2004)

54. - Afyonkarahisar Milletvekili Ahmet Koca'nın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/186) (S. Sayısı: 491'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 12.11.2004)

55. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/187) (S. Sayısı: 492'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 12.11.2004)

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

56. - Trabzon Milletvekili Asım Aykan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/192) (S. Sayısı: 493'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 12.11.2004)

57. - Çorum Milletvekili Muzaffer Külcü'nün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/222) (S. Sayısı: 499'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 12.11.2004)

58. - Elazığ Milletvekili Mehmet Kemal Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/91) (S. Sayısı: 468'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

59. - Elazığ Milletvekili Mehmet Kemal Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/92) (S. Sayısı: 469'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

60. - Kayseri Milletvekili Abdullah Gül'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/93) (S. Sayısı: 470'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

61. - İstanbul Milletvekili Abdülkadir Aksu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/94) (S. Sayısı: 471'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

62. - Elazığ Milletvekili Mehmet Kemal Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/95) (S. Sayısı: 472'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

63. - Elazığ Milletvekili Mehmet Kemal Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/96) (S. Sayısı: 473'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

64. - Elazığ Milletvekili Mehmet Kemal Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/97) (S. Sayısı: 474'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

65. - Elazığ Milletvekili Mehmet Kemal Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/98) (S. Sayısı: 475'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

66. - Elazığ Milletvekili Mehmet Kemal Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/99) (S. Sayısı: 476'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

67. - Amasya Milletvekili Akif Gülle'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 14 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/100) (S. Sayısı: 477'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

68. - Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/101) (S. Sayısı: 478'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

69. - Kahramanmaraş Milletvekili Ali Sezal'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/102) (S. Sayısı: 479'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

70. - Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/104) (S. Sayısı: 480'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

71. - Mersin Milletvekili Dengir Mir Mehmet Fırat'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/105) (S. Sayısı: 481'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

72. - Trabzon Milletvekili Asım Aykan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/132) (S. Sayısı: 482'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

73. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/138) (S. Sayısı: 484'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

74. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/146) (S. Sayısı: 485'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

75. - Düzce Milletvekili Metin Kaşıkoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/162) (S. Sayısı: 486'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

76. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/211) (S. Sayısı: 494'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

77. - Yozgat Milletvekili Mehmet Erdemir'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/212) (S. Sayısı: 495'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

78. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/214) (S. Sayısı: 497'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

79. - Çorum Milletvekili Muzaffer Külcü'nün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/220) (S. Sayısı: 498'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

80. - İzmir Milletvekili Hakkı Ülkü'nün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve İzmir Milletvekili Hakkı Ülkü'nün İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/223) (S. Sayısı: 500'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

81. - Çorum Milletvekili Muzaffer Külcü'nün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/224) (S. Sayısı: 501'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

82. - Malatya Milletvekili Muharrem Kılıç'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Malatya Milletvekili Muharrem Kılıç'ın İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/225) (S. Sayısı: 502'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

83. - Tunceli Milletvekili Hasan Güyüldar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Tunceli Milletvekili Hasan Güyüldar'ın İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/230) (S. Sayısı: 503'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

84. - Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

Raporu ve Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Raporu İtirazı (3/231) (S. Sayısı: 504'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

85. - Hatay Milletvekili Sadullah Ergin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Raporu İtirazı (3/244) (S. Sayısı: 505'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

86. - Kahramanmaraş Milletvekili Hanefi Mahçiçek'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Raporu İtirazı (3/245) (S. Sayısı: 506'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

87. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Raporu İtirazı (3/247) (S. Sayısı: 507'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

88. - Mersin Milletvekili Mustafa Eyiceoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Oya Araslı ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Raporu İtirazı (3/248) (S. Sayısı: 539'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 19.11.2004)

89. - Kütahya Milletvekili Hüsni Ordu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Raporu İtirazı (3/249) (S. Sayısı: 510'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

90. - Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Hatay Milletvekili Gökhan Durgun'un İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Raporu İtirazı (3/250) (S. Sayısı: 511'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

91. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Raporu İtirazı (3/251) (S. Sayısı: 512'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

92. - Mersin Milletvekili Mustafa Eyiceoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Raporu İtirazı (3/259) (S. Sayısı: 513'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

93. - Kocaeli Milletvekilleri Nihat Ergün ve Osman Pepe'nin Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporları ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/268) (S. Sayısı: 516'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

94. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/269) (S. Sayısı: 517'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

95. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/270) (S. Sayısı: 518'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

96. - Karaman Milletvekili Fikret Ünlü'nün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Karaman Milletvekili Fikret Ünlü'nün İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/271) (S. Sayısı: 519'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

97. - Kocaeli Milletvekili Nevzat Doğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/272) (S. Sayısı: 520'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

98. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/273) (S. Sayısı: 521'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

99. - Gaziantep Milletvekili Mehmet Sarı'nın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/282) (S. Sayısı: 529'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

100. - Kütahya Milletvekili Soner Aksoy'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/283) (S. Sayısı: 530'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

101. - Kocaeli Milletvekilleri Mehmet Vecdi Gönül, Osman Pepe ve Nevzat Doğan'ın Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporları ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/284) (S. Sayısı: 531'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

102. - Kocaeli Milletvekili Nevzat Doğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/285) (S. Sayısı: 532'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

103. - Kocaeli Milletvekilleri Nevzat Doğan ve Nihat Ergün'ün Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporları ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İttüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/286) (S. Sayısı: 533'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

104. - Kocaeli Milletvekilleri Nihat Ergün ve Muzaffer Baştopçu'nun Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporları ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İttüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/287) (S. Sayısı: 534'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

105. - Kocaeli Milletvekilleri Nevzat Doğan ve Nihat Ergün'ün Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporları ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İttüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/288) (S. Sayısı: 535'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

106. - Kocaeli Milletvekilleri Osman Pepe, Mehmet Vecdi Gönül, Nevzat Doğan ve Muzaffer Baştopçu'nun Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporları ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İttüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/289) (S. Sayısı: 536'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 23.11.2004)

107. - Kocaeli Milletvekilleri Nihat Ergün, Mehmet Vecdi Gönül ve Muzaffer Baştopçu'nun Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporları ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İttüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/261) (S. Sayısı: 515'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 24.11.2004)

108. - Zonguldak Milletvekili Polat Türkmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İttüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/299) (S. Sayısı: 537'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 24.11.2004)

109. - Tokat Milletvekili Feramus şahin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Tokat Milletvekili Feramus şahin'in İttüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/305) (S. Sayısı: 538'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 24.11.2004)

110. - Mardin Milletvekili Süleyman Bölünmez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İttüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/306) (S. Sayısı: 540'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 24.11.2004)

111. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İttüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/260) (S. Sayısı: 514'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 25.11.2004)

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

112. - Kocaeli Milletvekilleri Nevzat Doğan ve Osman Pepe'nin Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemeğine Dair Raporları ve Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu ve 15 Milletvekilinin İÇtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/274) (S. Sayısı: 522'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 25.11.2004)

113. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemeğine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İÇtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/276) (S. Sayısı: 523'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 25.11.2004)

114. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemeğine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İÇtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/277) (S. Sayısı: 524'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 25.11.2004)

115. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemeğine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İÇtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/278) (S. Sayısı: 525'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 25.11.2004)

116. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemeğine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İÇtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/279) (S. Sayısı: 526'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 25.11.2004)

117. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemeğine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İÇtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/280) (S. Sayısı: 527'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 25.11.2004)

118. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemeğine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İÇtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/281) (S. Sayısı: 528'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 25.11.2004)

119. - Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu ve 22 Milletvekilinin; 4077 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun 10/A Maddesine Bir Fıkra İlave Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İÇtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/186) (S. Sayısı: 719) (Dağıtma tarihi: 21.12.2004)

120. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın; 3067 Sayılı Kalkınma Planlarının Yürürlüğe Konması ve Bütünlüğün Korunması Hakkında Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İÇtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/235) (S. Sayısı: 720) (Dağıtma tarihi: 21.12.2004)

121. - Tokat Milletvekili Feramus Şahin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemeğine Dair

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

Raporu ve Tokat Milletvekili Feramus Şahin'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/307) (S. Sayısı: 541'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 27.12.2004)

122. - Trabzon Milletvekili Asım Aykan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Malatya Milletvekili Muharrem Kılıç ve 7 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/309) (S.Sayısı: 543'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 27.12.2004)

123. - Kars Milletvekili Selami Yiğit'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kars Milletvekili Selami Yiğit'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/310) (S.Sayısı: 544'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 27.12.2004)

124. - Kayseri Milletvekili Adem Baştürk ile Kahramanmaraş Milletvekili Nevzat Pakdil'in, Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporları ve Malatya Milletvekili Muharrem Kılıç ve 7 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/311) (S.Sayısı: 545'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 27.12.2004)

125. - Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün'ün İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/312) (S.Sayısı: 546'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 27.12.2004)

126. - Edirne Milletvekili Ali Ayağ'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Malatya Milletvekili Muharrem Kılıç ve 7 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/313) (S.Sayısı: 547'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 27.12.2004)

127. - Mersin Milletvekili Ali Er'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Malatya Milletvekili Muharrem Kılıç ve 7 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/328) (S.Sayısı: 548'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 27.12.2004)

128. - Trabzon Milletvekili Şevket Arz'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Trabzon Milletvekili Şevket Arz'ın İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/334) (S.Sayısı: 549'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 27.12.2004)

129. - İstanbul Milletvekili İdris Naim Şahin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Malatya Milletvekili Muharrem Kılıç ve 7 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/335) (S.Sayısı: 550'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 27.12.2004)

130. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/339) (S.Sayısı: 553'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 27.12.2004)

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

131. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/340) (S.Sayısı: 554'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 27.12.2004)

132. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/341) (S.Sayısı: 555'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 27.12.2004)

133. - Kayseri Milletvekili Adem Baştürk, Kahramanmaraş Milletvekili Nevzat Pakdil ile İstanbul Milletvekilleri Mehmet Mustafa Açıkalm ve Hüseyin Besli'nin Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporları ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 4 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/352) (S.Sayısı: 565'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 27.12.2004)

134. - İstanbul Milletvekili Kemal Unakıtan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 4 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/452) (S.Sayısı: 586'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 27.12.2004)

135. - Ağrı Milletvekili Naci Aslan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ağrı Milletvekili Naci Aslan'ın İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/337) (S.Sayısı: 551'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 28.12.2004)

136. - İstanbul Milletvekili Mehmet Sekmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Malatya Milletvekili Muharrem Kılıç ve 7 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/338) (S.Sayısı: 552'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 28.12.2004)

137. - Samsun Milletvekili Mustafa Çakır'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Malatya Milletvekili Muharrem Kılıç ve 7 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/342) (S.Sayısı: 556'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 28.12.2004)

138. - Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Vedat Melik'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Vedat Melik'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/345) (S.Sayısı: 559'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 28.12.2004)

139. - Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Yıldız'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Yıldız'ın İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/346) (S.Sayısı: 560'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 28.12.2004)

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

140. - Şanlıurfa Milletvekili A. Müfit Yetkin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 4 Milletvekilinin İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/347) (S.Sayısı: 561'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 28.12.2004)

141. - İstanbul Milletvekili Mehmet Mustafa Açıklalın ile Kayseri Milletvekili Adem Baştürk'ün Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporları ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 4 Milletvekilinin İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazları (3/350) (S.Sayısı: 563'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 28.12.2004)

142. - İstanbul Milletvekilleri Mehmet Mustafa Açıklalın, İdris Naim Şahin, Kayseri Milletvekili Adem Baştürk, Elazığ Milletvekili Zülfü Demirbağ, Sivas Milletvekili Selami Uzun ve Erzurum Milletvekili Mustafa İlcıal'nın Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporları ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 4 Milletvekilinin İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/351) (S.Sayısı: 564'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 28.12.2004)

143. - Karaman Milletvekili Yüksel Çavuşoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 4 Milletvekilinin İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/377) (S.Sayısı: 567'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 28.12.2004)

144. - Düzce Milletvekili Fahri Çakır'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 4 Milletvekilinin İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/378) (S.Sayısı: 568'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 28.12.2004)

145. - Ankara Milletvekili İsmail Değerli'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili İsmail Değerli'nin İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/380) (S.Sayısı: 570'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 28.12.2004)

146. - İzmir Milletvekili Hakkı Ölkü'nün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve İzmir Milletvekili Hakkı Ölkü'nün İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/389) (S.Sayısı: 571'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 28.12.2004)

147. - Kayseri Milletvekili Adem Baştürk'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 4 Milletvekilinin İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/390) (S.Sayısı: 572'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 28.12.2004)

148. - Kayseri Milletvekili Adem Baştürk'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 4 Milletvekilinin İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/403) (S.Sayısı: 573'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 28.12.2004)

08 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

149. - Tunceli Milletvekili Hasan Güyüldar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertenlenmesine Dair Raporu ve Tunceli Milletvekili Hasan Güyüldar'ın İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/404) (S.Sayısı: 574'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 28.12.2004)

150. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertenlenmesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/410) (S.Sayısı: 577'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 28.12.2004)

151. - Siirt Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertenlenmesine Dair Raporu ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 4 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/420) (S.Sayısı: 578'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 28.12.2004)

152. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertenlenmesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/421) (S.Sayısı: 585'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 28.12.2004)

153. - Konya Milletvekili Atilla Kart'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertenlenmesine Dair Raporu ve Konya Milletvekili Atilla Kart'ın İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/453) (S.Sayısı: 587'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 28.12.2004)

154. - Burdur Milletvekili Bayram Özçelik'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertenlenmesine Dair Raporu ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 4 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/454) (S.Sayısı: 588'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 28.12.2004)

155. - Bursa Milletvekili Mehmet Emin Tutan ve Giresun Milletvekili Ali Temür'ün Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertenlenmesine Dair Raporları ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 4 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazları (3/455) (S.Sayısı: 589'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 28.12.2004)

156. - Tokat Milletvekili Feramus Şahin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertenlenmesine Dair Raporu ve Tokat Milletvekili Feramus Şahin'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/308) (S. Sayısı: 542'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 29.12.2004)

157. - Erzurum Milletvekili Mustafa Ilıcalı ile Kayseri Milletvekili Adem Baştürk'ün Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertenlenmesine Dair Raporları ve Malatya Milletvekili Muharrem Kılıç ve 7 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/343) (S. Sayısı: 557'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 29.12.2004)

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

158. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/344) (S. Sayısı: 558'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 29.12.2004)

159. - Ankara Milletvekili İsmail Değerli'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili İsmail Değerli'nin İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/349) (S. Sayısı: 562'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 29.12.2004)

160. - Erzincan Milletvekili Erol Tınastepe'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Erzincan Milletvekili Erol Tınastepe'nin İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/365) (S. Sayısı: 566'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 29.12.2004)

161. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/379) (S. Sayısı : 569'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 29.12.2004)

162. - Kayseri Milletvekili Adem Baştürk'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/405) (S. Sayısı : 575'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 29.12.2004)

163. - Siirt Milletvekili Öner Gülyeşil'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/406) (S. Sayısı : 576'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 29.12.2004)

164. - Ağrı Milletvekili Naci Aslan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ağrı Milletvekili Naci Aslan'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/456) (S. Sayısı : 590'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 29.12.2004)

165. - Zonguldak Milletvekili Nadir Saraç'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Zonguldak Milletvekili Nadir Saraç'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/457) (S. Sayısı : 591'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 29.12.2004)

166. - Düzce Milletvekili Fahri Çakır'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 4 Milletvekilinin İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/462) (S. Sayısı : 592'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 29.12.2004)

167. - Zonguldak Milletvekili Nadir Saraç'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

Raporu ve Zonguldak Milletvekili Nadir Saraç'ın İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/463) (S. Sayısı : 593'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 29.12.2004)

168. - İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu'nun İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/464) (S. Sayısı : 594'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 29.12.2004)

169. - Çanakkale Milletvekili İbrahim Köşdere'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 4 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/465) (S. Sayısı : 595'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 29.12.2004)

170. - Siirt Milletvekili Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul Milletvekilleri Mehmet Mustafa Açıklalın ve İdris Naim Şahin ile Kırşehir Milletvekili Mikail Arslan'ın Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporları ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 4 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/466) (S. Sayısı : 596'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 29.12.2004)

171. - Mardin Milletvekili Muharrem Doğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 6 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/467) (S.Sayısı: 597'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 3.1.2005)

172. - Elazığ Milletvekili Mehmet Kemal Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 6 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/468) (S.Sayısı: 598'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 3.1.2005)

173. - Yozgat Milletvekili Mehmet Erdemir'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 6 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/480) (S.Sayısı: 599'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 3.1.2005)

174. - Mersin Milletvekili Vahit Çekmez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 6 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/494) (S.Sayısı: 600'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 3.1.2005)

175. - Denizli Milletvekili Osman Nuri Filiz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 6 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/495) (S.Sayısı: 601'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 3.1.2005)

176. - Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Yıldız'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

Raporu ve Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Yıldız'ın İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/496) (S.Sayısı: 602'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 3.1.2005)

177. - Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertenmesine Dair Raporu ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 6 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/497) (S.Sayısı: 603'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 3.1.2005)

178. - Kütahya Milletvekili Hüsnü Ordu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertenmesine Dair Raporu ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 6 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/498) (S.Sayısı: 604'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 3.1.2005)

179. - Tokat Milletvekili Feramus Şahin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertenmesine Dair Raporu ve Tokat Milletvekili Feramus Şahin'in İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/500) (S.Sayısı: 605'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 3.1.2005)

180. - Mardin Milletvekili Süleyman Bölünmez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertenmesine Dair Raporu ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 6 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/501) (S.Sayısı: 606'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 3.1.2005)

181. - Şanlıurfa Milletvekili Abdurrahman Müfit Yetkin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertenmesine Dair Raporu ve Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık ve 6 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/502) (S.Sayısı: 607'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 3.1.2005)

182. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın; 3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/227) (S. Sayısı: 732) (Dağıtma tarihi: 13.1.2005)

183. X - Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu ve 24 Milletvekilinin, 2108 No.lu Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Kanununda Yapılması Gereken Değişiklikle İlgili Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/185) (S. Sayısı: 735) (Dağıtma tarihi: 17.1.2005)

184. - Bayburt Milletvekili Ülkü Güney'in; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesi ve 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/269) (S. Sayısı: 792) (Dağıtma tarihi: 16.2.2005)

185. - Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in; Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/263) (S. Sayısı: 800) (Dağıtma tarihi: 22.2.2005)

186. - İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu ve 58 Milletvekilinin; "3069 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliği ile Bağdaşmayan İşler Hakkında Kanun" ile "3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu"nda Değişiklik Yapılması ve "TBMM Etik Komisyonunun Kurulmasına" İlişkin Yasa (SİYASİ AHLÂK YASASI) Teklifi

08 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

ve İttüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/22) (S. Sayısı : 801) (Dağıtma tarihi: 22.2.2005)

187. - Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksudıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/563) (S. Sayısı: 816) (Dağıtma tarihi: 2.3.2005)

188. X - Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/572) (S. Sayısı: 817) (Dağıtma tarihi: 2.3.2005)

189. - Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Millî Savunma ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/630) (S. Sayısı: 818) (Dağıtma tarihi: 2.3.2005)

190. X - Gümrük Rejimlerinin Basitleştirilmesi ve Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşme Hakkında Değişiklik Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/894) (S. Sayısı: 820) (Dağıtma tarihi: 2.3.2005)

191. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moğolistan Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı Program Koordinasyon Ofisinin Faaliyetine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/900) (S. Sayısı: 821) (Dağıtma tarihi: 2.3.2005)

192. X - T.C. Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA) ile Moğolistan Maliye ve Ekonomi Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/912) (S. Sayısı: 822) (Dağıtma tarihi: 2.3.2005)

193. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) Devletleri Arasında Anlaşma Çerçevesinde Oluşturulan Türkiye-EFTA Ortak Komitesinin 1/2004 ve 2/2004 Sayılı Kararlarının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/928) (S. Sayısı: 823) (Dağıtma tarihi: 2.3.2005)

194. X - Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı ile Suriye Arap Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Yapılan Lokomotif, Vagon ve Diğer Ray Hizmetlerini de Kapsayan Demiryolu Araç ve Gereçlerinin Yapımı, Geliştirilmesi, Yenilenmesi, Bakımı ve Onarımı ile İlgili Karşılıklı Anlaşma Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/936) (S. Sayısı: 824) (Dağıtma tarihi: 2.3.2005)

195. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/945) (S. Sayısı: 825) (Dağıtma tarihi: 2.3.2005)

196. - Malatya Milletvekilleri Ferit Mevlüt Aslanoğlu, Ali Osman Başkurt, Süleyman Sarıbaş, Muharrem Kılıç, Fuat Ölmeztoprak ve Miraç Akdoğan ile 8 Milletvekilinin; 78 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/100) (S. Sayısı: 826) (Dağıtma tarihi: 2.3.2005)

197. - Sıtma ve Frengi İlaçları İçin Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/567) (S. Sayısı: 828) (Dağıtma tarihi: 4.3.2005)

198. - Tekirdağ Milletvekili Tefvik Ziyaeddin Akbulut'un; Yolsuzlukla Mücadele Günü Hakkında Kanun Teklifi ile İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci ve 27 Milletvekilinin;

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

Yolsuzlukla Mücadele Günü Düzenlenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/369, 2/204) (S. Sayısı: 830) (Dağıtma tarihi: 8.3.2005)

199. - Devlet Memurları Kanunu ve İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/948) (S. Sayısı: 834) (Dağıtma tarihi: 10.3.2005)

200. - Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt ile 46 Milletvekilinin; 14.9.1971 Tarihli ve 1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/352) (S. Sayısı: 841) (Dağıtma tarihi: 24.3.2005)

201. X - Adaletle Uluslararası Erişim Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/922) (S. Sayısı: 843) (Dağıtma tarihi: 29.3.2005)

202. - Polis Yüksek Öğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/932) (S. Sayısı: 844) (Dağıtma tarihi: 29.3.2005)

203. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Slovakya Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/939) (S. Sayısı: 845) (Dağıtma tarihi: 29.3.2005)

204. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Makedonya Eski Yugoslav Cumhuriyetindeki Avrupa Birliği Polis Misionuna (EUPOL-PROXIMA) Katılımına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ile İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/944) (S. Sayısı: 846) (Dağıtma tarihi: 29.3.2005)

205. X - Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Bosna-Hersek Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/964) (S. Sayısı: 847) (Dağıtma tarihi: 29.3.2005)

206. - Emniyet Genel Müdürlüğüne Ait Araç, Gereç, Mal ve Malzemenin Satış, Hibe, HEK ve Hurda Durum ve İşlemleri ile Hizmet Satışına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/981) (S. Sayısı: 848) (Dağıtma tarihi: 29.3.2005)

207. X - Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile Özbekistan Cumhuriyeti Dış Ekonomik İlişkiler Ajansı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/970) (S. Sayısı: 853) (Dağıtma tarihi: 7.4.2005)

208. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İktisadi Kalkınma İşbirliği Fonu Kredilerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/986) (S. Sayısı: 857) (Dağıtma tarihi: 7.4.2005)

209. - Diyarbakır Milletvekili Cavit Torun'un; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/338) (S. Sayısı: 859) (Dağıtma tarihi: 7.4.2005)

210. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Savunma Sanayii, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/885) (S. Sayısı: 860) (Dağıtma tarihi: 7.4.2005)

211. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/952) (S. Sayısı: 852) (Dağıtma tarihi: 8.4.2005)

212. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Devletleri Örgütü Genel Sekreterliği Arasında Çerçeve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/983) (S. Sayısı: 856) (Dağıtma tarihi: 8.4.2005)

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

213. - Tokat Milletvekili Zeyid Aslan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Adana Milletvekili Ziya Yergök ve 6 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/524) (S. Sayısı: 742'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

214. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/525) (S. Sayısı: 743'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

215. - Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Mersin Milletvekili Hüseyin Güler'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/527) (S. Sayısı: 744'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

216. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/528) (S. Sayısı: 745'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

217. - İstanbul Milletvekili Memduh Hacıoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve İstanbul Milletvekili Memduh Hacıoğlu'nun İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/549) (S. Sayısı: 746'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

218. - Antalya Milletvekili Deniz Baykal'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Deniz Baykal'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/557) (S. Sayısı: 747'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

219. - Zonguldak Milletvekili Polat Türkmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Adana Milletvekili Ziya Yergök ve 6 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/560) (S. Sayısı: 748'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

220. - Tokat Milletvekilleri Orhan Ziya Diren ile Feramus Şahin ile Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporları ve Tokat Milletvekilleri Orhan Ziya Diren ile Feramus Şahin'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/574) (S. Sayısı: 749'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

221. - Konya Milletvekilleri Hasan Anđı, Remzi Çetin, Kerim Özkul, Mehmet Kılıç ve Muharrem Candan'ın Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporları ve Adana Milletvekili Ziya Yergök ve 6 Milletvekilinin İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/584) (S. Sayısı: 750'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

222. - Tokat Milletvekili Mehmet Ergün Dağcıoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Adana Milletvekili Ziya Yergök ve 6 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/594) (S. Sayısı: 751'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

223. - Yozgat Milletvekili Mehmet Erdemir'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve İzmir Milletvekili Yılmaz Kaya ve 4 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/624) (S. Sayısı: 767'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

224. - Ordu Milletvekili İdris Sami Tandoğdu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Ordu Milletvekili İdris Sami Tandoğdu'nun İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/625) (S. Sayısı: 768'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

225. - Sakarya Milletvekili Ayhan Sefer Üstün'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve İzmir Milletvekili Yılmaz Kaya ve 4 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/626) (S. Sayısı: 769'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

226. - Afyonkarahisar Milletvekilleri Ahmet Koca ve Sait Açıba'nın Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporları ve İzmir Milletvekili Yılmaz Kaya ve 4 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/627) (S. Sayısı: 770'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

227. - Sivas Milletvekili Orhan Taş'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve İzmir Milletvekili Yılmaz Kaya ve 4 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/629) (S. Sayısı: 771'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

228. - Niğde Milletvekili Mahmut Uğur Çetin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve İzmir Milletvekili Yılmaz Kaya ve 4 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/630) (S. Sayısı: 772'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

229. - Karabük Milletvekili Mehmet Ceylan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve İzmir Milletvekili Yılmaz Kaya ve 4 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/631) (S. Sayısı: 773'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

230. - Karabük Milletvekili Ali Öğüten'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve İzmir Milletvekili Yılmaz Kaya ve 4 Milletvekilinin İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/632) (S. Sayısı: 774'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

231. - Karabük Milletvekili Hasan Bilir'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma

08 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

Komisyunun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertilenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Atıla Emek ve 4 Milletvekilinin İÇTÜZÜĞÜN 133 ÜNCÜ Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/633) (S. Sayısı: 775'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

232. - Çorum Milletvekili Ali Yüksel Kavuştu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertilenmesine Dair Raporu ve İzmir Milletvekili Yılmaz Kaya ve 4 Milletvekilinin İÇTÜZÜĞÜN 133 ÜNCÜ Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/634) (S. Sayısı: 776'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

233. - Adana Milletvekili Tacidar Seyhan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertilenmesine Dair Raporu ve Adana Milletvekili Tacidar Seyhan'ın İÇTÜZÜĞÜN 133 ÜNCÜ Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/636) (S. Sayısı: 777'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

234. - Karabük Milletvekili Mehmet Ceylan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertilenmesine Dair Raporu ve İzmir Milletvekili Yılmaz Kaya ve 4 Milletvekilinin İÇTÜZÜĞÜN 133 ÜNCÜ Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/637) (S. Sayısı: 778'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

235. - Kütahya Milletvekili Soner Aksoy'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertilenmesine Dair Raporu ve İzmir Milletvekili Yılmaz Kaya ve 4 Milletvekilinin İÇTÜZÜĞÜN 133 ÜNCÜ Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/638) (S. Sayısı: 779'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

236. - Mersin Milletvekili Vahit Çekmez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertilenmesine Dair Raporu ve Mersin Milletvekili Vahit Çekmez'in İÇTÜZÜĞÜN 133 ÜNCÜ Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/639) (S. Sayısı: 780'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

237. - Konya Milletvekili Halil Ürün'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertilenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Feridun Fikret Baloğlu ve 4 Milletvekilinin İÇTÜZÜĞÜN 133 ÜNCÜ Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/642) (S. Sayısı: 782'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

238. - Karabük Milletvekili Ali Öğüten'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertilenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Atıla Emek ve 4 Milletvekilinin İÇTÜZÜĞÜN 133 ÜNCÜ Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/643) (S. Sayısı: 783'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

239. - Mardin Milletvekili Süleyman Bölünmez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertilenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Atıla Emek ve 4 Milletvekilinin İÇTÜZÜĞÜN 133 ÜNCÜ Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/573) (S. Sayısı: 784'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

240. - İzmir Milletvekili Muharrem Toprak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertilenmesine Dair Raporu ve İzmir Milletvekili Muharrem Toprak'ın İÇTÜZÜĞÜN 133 ÜNCÜ Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/628) (S. Sayısı: 785'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

241. X - Avrupa İmar ve Kalkınma Bankasının Kuruluş Anlaşmasında Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/976) (S. Sayısı: 855) (Dağıtma tarihi: 11.4.2005)

242. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/958) (S. Sayısı: 862) (Dağıtma tarihi: 13.4.2005)

243. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Denizlerde Karasuların Ötesindeki Olayların Önlenmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/959) (S. Sayısı: 863) (Dağıtma tarihi: 13.4.2005)

244. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/963) (S. Sayısı: 864) (Dağıtma tarihi: 13.4.2005)

245. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İkili İş Birliği Süresince Mübadele Edilen veya Oluşturulan Gizlilik Dereceli Bilgi ve Malzemelerin Karşılıklı Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/965) (S. Sayısı: 865) (Dağıtma tarihi: 13.4.2005)

246. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında İki Tarafı Askeri Teknik İşbirliği Çerçevesinde Kullanılan ve Elde Edilen Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının Karşılıklı Korunmasına İlişkin Müsterek Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/973) (S. Sayısı: 866) (Dağıtma tarihi: 13.4.2005)

247. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/931) (S. Sayısı: 881) (Dağıtma tarihi: 26.4.2005)

248. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/941) (S. Sayısı: 882) (Dağıtma tarihi: 26.4.2005)

249. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/962) (S. Sayısı: 883) (Dağıtma tarihi: 26.4.2005)

250. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/987) (S. Sayısı: 884) (Dağıtma tarihi: 26.4.2005)

251. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1000) (S. Sayısı: 885) (Dağıtma tarihi: 26.4.2005)

252. - Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay ile Denizli Milletvekili Mustafa Gazalci ve 34 Milletvekilinin; Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifleri ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/59, 2/281) (S. Sayısı: 886) (Dağıtma tarihi: 26.4.2005)

253. - Kamulaştırma Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (1/1001) (S. Sayısı: 887) (Dağıtma tarihi: 2.5.2005)

08 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

254. - Er Kazanından İlaşe Edileceklere İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/778) (S. Sayısı: 889) (Dağıtma tarihi: 5.5.2005)

255. - Mesleki Eğitim Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/1010) (S. Sayısı: 892) (Dağıtma tarihi: 5.5.2005)

256. - İzmir Milletvekili Zekeriya Akçam'ın; Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/414) (S. Sayısı: 893) (Dağıtma tarihi: 5.5.2005)

257. - Türkiye İstatistik Kanunu Tasarısı, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında 219 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında 219 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci Maddesinin (d) Fıkrasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/820, 1/62, 1/124, 1/153) (S. Sayısı: 890) (Dağıtma tarihi: 10.5.2005)

258. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine Dair Raporu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Sefa Sirmen'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/213) (S. Sayısı: 496'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi: 16.5.2005)

259. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilim ve Teknoloji Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/903) (S. Sayısı: 905) (Dağıtma tarihi: 24.5.2005)

260. X - Türkiye Cumhuriyeti ile İsvet Krallığı Arasında 30 Haziran 1978 Tarihinde İmzalanın Sosyal Güvenlik Sözleşmesini Değiştiren Ek Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/906) (S. Sayısı: 906) (Dağıtma tarihi: 24.5.2005)

261. X - Türkiye Cumhuriyeti Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı ile Romanya KOBİ'ler ve Kooperatifler Ulusal Kurumu Arasındaki Mutabakat ve İşbirliği Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/934) (S. Sayısı: 907) (Dağıtma tarihi: 24.5.2005)

262. X - Türkiye Hükümeti ile Avrupa Uzay Ajansı Arasında Dış Uzayın Barışçıl Amaçlarla İncelenmesi ve Kullanılması .Konusunda İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/956) (S. Sayısı: 908) (Dağıtma tarihi: 24.5.2005)

263. X - Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/957) (S. Sayısı: 909) (Dağıtma tarihi: 24.5.2005)

264. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moğolistan Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/982) (S. Sayısı: 910) (Dağıtma tarihi: 24.5.2005)

265. X - Türkiye Cumhuriyeti Devlet Planlama Teşkilatı ile Suriye Arap Cumhuriyeti Devlet Planlama Komisyonu Arasında Anlayış Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1013) (S. Sayısı: 912) (Dağıtma tarihi: 24.5.2005)

266. - Türkiye Sahillerinde Nakliyatı Bahriye (Kabotaj) ve Limanlarla Kara Suları Dahilinde İcrayı San'at ve Ticaret Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (1/1018) (S. Sayısı: 913) (Dağıtma tarihi: 24.5.2005)

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

267. - Bilgi Edinme Hakkı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/955) (S. Sayısı: 914) (Dağıtma tarihi: 26.5.2005)

268. - Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/663, 1/738) (S. Sayısı: 917) (Dağıtma tarihi: 31.5.2005)

269. - 4.5.2005 Tarihli ve 5344 Sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/1032) (S. Sayısı: 918) (Dağıtma tarihi: 2.6.2005)

270. - Çanakkale Milletvekilleri Mehmet Daniş ve İbrahim Köşdere'nin; 2873 Sayılı Millî Parklar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifleri ve Çevre ile Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonları Raporları (2/433, 2/489) (S. Sayısı: 919) (Dağıtma tarihi: 2.6.2005)

271. - İl Özel İdaresi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/1031) (S. Sayısı: 921) (Dağıtma tarihi: 7.6.2005)

272. X - Darülaceze Müessesesi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile İçişleri Komisyonları Raporları (1/988) (S. Sayısı: 922) (Dağıtma tarihi: 7.6.2005)

273. - Çavuş ve Uzman Çavuş Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/795) (S. Sayısı: 923) (Dağıtma tarihi: 7.6.2005)

274. - Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/881) (S. Sayısı: 924) (Dağıtma tarihi: 7.6.2005)

275. - Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/985) (S. Sayısı: 925) (Dağıtma tarihi: 7.6.2005)

276. - Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/998) (S. Sayısı: 926) (Dağıtma tarihi: 7.6.2005)

277. - Diyarbakır Milletvekili Cavit Torun'un; Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/401) (S. Sayısı: 928) (Dağıtma tarihi: 7.6.2005)

278. X - Muğla Milletvekili Orhan Seyfi Terzibaşoğlu ile 18 Milletvekilinin; Telsiz Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Adalet Komisyonları Raporları (2/428) (S. Sayısı: 929) (Dağıtma tarihi: 8.6.2005)

279. - Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/1036) (S. Sayısı: 930) (Dağıtma tarihi : 13.6.2005)

280. - Doğal Gaz Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/1041) (S. Sayısı: 931) (Dağıtma tarihi : 13.6.2005)

281. X - Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı; Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı; Manisa Milletvekili Hasan Ören'in 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi; Yalova Milletvekili Şükrü Önder'in, Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi; Tekirdağ Milletvekili Tevfik Ziyaeddin Akbulut'un, Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi; İzmir Milletvekili Erdal Karademir ile 18 Milletvekilinin, 13.10.1983 Tarihli ve 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununa Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Avrupa Birliği Uyum ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/905, 1/347, 2/287, 2/330, 2/353, 2/507) (S. Sayısı: 933) (Dağıtma tarihi : 16.6.2005)

08 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

282. X - Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesinin Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1014) (S. Sayısı: 935) (Dağıtma tarihi : 16.6.2005)

283. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1015) (S. Sayısı: 936) (Dağıtma tarihi : 16.6.2005)

284. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan ve Karadağ Bakanlar Konseyi Arasında Askeri-Bilimsel ve Askeri-Teknik İşbirliği Konusunda Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1020) (S. Sayısı: 938) (Dağıtma tarihi : 16.6.2005)

285. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1023) (S. Sayısı: 939) (Dağıtma tarihi : 16.6.2005)

286. X - Asya Karayolları Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonları Raporları (1/1016) (S. Sayısı: 937) (Dağıtma tarihi: 20.6.2005)

287. - Kütahya Milletvekili Abdullah Erdem Cantimur ile 13 Milletvekilinin; 17.7.1964 Tarihli 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/501) (S. Sayısı: 942) (Dağıtma tarihi: 20.6.2005)

288. - Trabzon Milletvekili Cevdet Erdöl ile Uşak Milletvekili Alim Tunç'un; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/503) (S. Sayısı: 943) (Dağıtma tarihi: 20.6.2005)

289. X - Belediye Kanunu Tasarısı; Adana Milletvekili Atilla Başoğlu'nun; Belediye Kanununa ve Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanuna Birer Bend Eklenmesine Dair Kanun Teklifi; İzmir Milletvekili Kemal Anadol ile 37 Milletvekilinin; 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması ile 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ile 1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunlarına Birer Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/1038, 2/272, 2/482) (S. Sayısı: 944) (Dağıtma tarihi: 20.6.2005)

290. - Çorum Milletvekili Agah Kafkas ile 9 Milletvekilinin; Sendikalar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/500) (S. Sayısı: 946) (Dağıtma tarihi: 20.6.2005)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

(*) Hükümet bulunamadığından, görüşmeleri bir defaya mahsus olmak üzere ertelenmiştir.

T.B.M.M.

(S. Sayısı: 947)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının 2005 Yılı Ocak, Şubat ve Mart Ayları Hesabına Ait Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu Raporu (5/15)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu Raporu

*Türkiye Büyük Millet Meclisi
Hesaplarını İnceleme Komisyonu*

Esas No.: 5/15

16.6.2005

Karar No.: 22

Sayı: A.01.1.HEK/89

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2004 Yılı Aralık Ayından

Devreden Para 4 834 586,62. -YTL

2005 Yılı Ocak-Şubat-Mart Ayları

Borç Toplamı + 64 451 386,78. -YTL

Toplam 69 285 973,40. -YTL

2005 Yılı Ocak-Şubat-Mart Ayları

Alacak Toplamı - 64 254 882,19. -YTL

2005 Yılı Nisan Ayı Başında

Mevcut Para 5 031 091,21. -YTL

Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının 2005 Yılı Ocak-Şubat-Mart Aylarına ait hesapları incelendi;

2005 Yılı Ocak ayında Ziraat Bankasındaki hesabımızda; 2004 Yılı Aralık ayından devreden mevcut para 4 834 586,62. -YTL'dir. 2005 Yılı Ocak-Şubat-Mart dönemi itibariyle Hazineden ve Saymanlıkça yapılan tahsilatlarla birlikte 64 451 386,78. -YTL'lik bir giriş olup Banka borç toplamı 69 285 973,40. -YTL olmuştur. Mevcut paradan bu üç aylık dönemde yapılan harcamalar 64 254 882,19. -YTL, kalan paramız 5 031 091,21. -YTL olup Saymanlıktaki defterlerle sarf evrakının birbirine uygun olduğu görülmüştür.

Genel Kurulun bilgisine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>İsmail Özgün</i>	<i>İsmail Ericekli</i>	<i>Fahri Keskin</i>
Balıkesir	Çankırı	Eskişehir
Denetçi	Üye	Üye
<i>Mehmet Emin Tutan</i>	<i>Ahmet Işık</i>	<i>Mustafa Zeydan</i>
Bursa	Konya	Hakkâri
Üye	Üye	Üye
<i>Fetani Battal</i>	<i>Abdullah Çalışkan</i>	<i>Gökhan Durgun</i>
Bayburt	Adana	Hatay
	Üye	
	<i>İsmet Atalay</i>	
	İstanbul	

T.B.M.M.

(S. Sayısı: 940)

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/995)

Not: Tasarı, Başkanlıkça Adalet; Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Plan ve Bütçe komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG/101-684/1229

18.3.2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 14.2.2005 tarihinde kararlaştırılan "Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Ülkemizce taraf olunan uluslararası anlaşmalar çerçevesinde, yabancı ülkelerle ilişkiler, bu ülkelerin hava taşıyıcılarının ticari hak ile uçuş faaliyetlerinin belirlenmesi ve denetlenmesi ile Ülkemiz hava taşıyıcılarının ve havacılık şirketlerinin kurulması, havacılık standartlarının belirlenmesi ve hepsinden önemlisi uçuş emniyetinin yeterli düzeyde sağlanmasına ilişkin faaliyetler Ulaştırma Bakanlığı ana hizmet birimlerinden birisi olan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

Sivil havacılığın sağlıklı gelişiminin sağlanması ve sivil havacılık faaliyetlerinin emniyetli bir şekilde yürütülebilmesi için, düzenleme ve denetim görevini etkin biçimde yerine getirebilecek teçhizat, personel ve idari yapıya sahip merkezi bir sivil havacılık otoritesi oluşturulması günümüz ihtiyaçları karşısında bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır.

Gelişmiş ülkelerin hava ulaştırma sektörü üzerinde yapılan incelemelerde sivil havacılık otoritelerinin yaptırım gücü daha yüksek bir yapıda örgütlendikleri görülmektedir.

Dünyada yaşanan gelişmeler karşısında ülkemizde de sivil havacılık hizmetlerinin daha etkin ve güvenli bir ortamda verilebilmesi amacıyla kamu tüzel kişiliğini haiz özel bütçeli olarak Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün yeniden teşkilatlanması amacıyla bu Tasarı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1.- Madde ile Kanunun amacı belirtilmektedir. Ulaştırma Bakanlığı ana hizmet birimlerinden biri olan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, anılan Bakanlığa bağlı özel bütçeli bir genel müdürlük olarak yeniden yapılandırılmaktadır.

Madde 2.- Madde ile Kanunda geçen bazı ifadelerin tanımı yapılmaktadır.

Madde 3.- Madde ile Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün teşkilat yapısı belirtilmektedir. Buna göre, Genel Müdürlük, merkez teşkilatı ile İstanbul ve Antalya temsilciliklerinden oluşmaktadır. Anılan temsilcilikler taşra teşkilatı olmayıp doğrudan merkeze bağlı olarak bir müdürün emrinde faaliyet gösterecektir. Maddede ayrıca sivil havacılık faaliyetlerinin yoğun olduğu illerde

sayısı dördü geçmemek üzere yeni temsilcilikler kurulabilmesine yönelik olarak Ulaştırma Bakanına yetki verilmektedir.

Madde 4.- Madde ile Genel Müdürlüğün görev ve yetkileri belirtilmektedir.

Madde 5.- Madde ile Genel Müdürün görev ve yetkileri belirtilmektedir.

Madde 6.- Madde ile Genel Müdürlükte iki genel müdür yardımcısı görevlendirilmesi öngörülmektedir.

Madde 7.- Madde ile Genel Müdürlüğün ana hizmet birimleri belirtilmektedir.

Madde 8.- Madde ile Genel Müdürlüğün ana hizmet birimlerinden Uçuş Standartları Daire Başkanlığının görevleri belirtilmektedir.

Madde 9.- Madde ile Genel Müdürlüğün ana hizmet birimlerinden Hava Ulaşım Daire Başkanlığının görevleri belirtilmektedir.

Madde 10.- Madde ile Genel Müdürlüğün ana hizmet birimlerinden Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığının görevleri belirtilmektedir.

Madde 11.- Madde ile Genel Müdürlüğün ana hizmet birimlerinden Hava Alanları Daire Başkanlığının görevleri belirtilmektedir.

Madde 12.- Madde ile Genel Müdürlüğün ana hizmet birimlerinden Havacılık Güvenliği Daire Başkanlığının görevleri belirtilmektedir.

Madde 13.- Madde ile Genel Müdürlüğün danışma birimleri belirtilmektedir.

Madde 14.- Madde ile Genel Müdürlüğün danışma birimlerinden Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının görevleri belirtilmektedir.

Madde 15.- Madde ile Genel Müdürlüğün danışma birimlerinden Hukuk Müşavirliğinin görevleri belirtilmektedir.

Madde 16.- Madde ile Genel Müdürlüğün yardımcı hizmet birimleri belirtilmektedir.

Madde 17.- Madde ile Genel Müdürlüğün yardımcı hizmet birimlerinden İnsan Kaynakları Müdürlüğünün görevleri belirtilmektedir.

Madde 18.- Madde ile Genel Müdürlüğün yardımcı hizmet birimlerinden Destek Hizmetleri Müdürlüğünün görevleri belirtilmektedir.

Madde 19.- Madde ile Genel Müdürlüğün yöneticilerinin sorumlulukları düzenlenmektedir.

Madde 20.- Madde ile Genel Müdürlük yöneticilerinin yetki devri düzenlenmektedir.

Madde 21.- Madde ile Genel Müdür, Genel Müdür yardımcılığı, daire başkanlığı ve temsilciliklerde müdürlüğe atanacaklarda aranacak şartlar düzenlenmektedir.

Madde 22.- Madde ile Genel Müdürlüğün düzenleme yetkisi belirtilmektedir.

Madde 23.- Madde ile Genel Müdürlük personelinin teknik denetçi olarak görevlendirilecekler ile bunlarda aranacak nitelikler belirlenmektedir.

Madde 24.- Madde ile Genel Müdürlükte havacılık uzmanı ve havacılık uzman yardımcısı istihdam edilmesi öngörülerek havacılık uzmanı ve havacılık uzman yardımcılığına atanabileceklerde aranacak şartlar belirlenmektedir.

Madde 25.- Madde ile Genel Müdürlük personelinin statüsü belirlenmektedir. Genel Müdürlükte, havacılık uzmanı, havacılık uzman yardımcısı, kontrol pilotu, mühendis ve hava trafik kontrolörlerinin idarî hizmet sözleşmesiyle istihdam edilebilmesi hükme bağlanmakta ve idarî hizmet sözleşmesiyle istihdam edilenlerin özlük ve emeklilik hakları ile ilgili usul ve esaslar öngörülmektedir.

Maddede ayrıca teknik denetçi olarak görevlendirilenlerden idarî hizmet sözleşmesi ile istihdam edilmeyenlere her ay aylıkla birlikte, en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarının yüzde ikiyüzünü geçmeyecek şekilde Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenecek miktarda sivil havacılık denetleme tazminatı ödeneceği öngörülmektedir.

Madde 26.- Madde ile Genel Müdürlüğün gelirleri belirlenmektedir.

Madde 27.- Madde ile Genel Müdürlük, görev kapsamı içinde kalmak kaydıyla bedeli karşılığında sözleşmelerle hizmet yapmaya veya yaptırmaya yetkili kılınmaktadır.

Madde 28.- Madde ile Genel Müdürlükle ilgili olarak bazı parasal sınırları aşmayan anlaşmazlıkların çözüm usulü belirlenmektedir.

Madde 29.- Madde ile Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne yapılan atıfların Genel Müdürlüğe yapılmış sayılacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde 30.- Madde ile bu Kanunda yapılan düzenleme nedeniyle Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün Ulaştırma Bakanlığı ana hizmet birimleri arasından çıkarılmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Madde 31.- Madde ile Ulaştırma Bakanlığında sürekli bir kurul olarak faaliyet göstermek üzere Ulaştırma Kurulu kurulmakta ve kurulun oluşumu, görevleri ve Kurul üyelerine ödenecek huzur hakkına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 32.- Madde ile 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 27 nci maddesinde değişiklik yapılarak Genel Müdürlük tarafından görevlendirilen teknik denetçilerin yetkileri ile sivil havacılık alanında faaliyet gösteren tüm işletmeler ve yeterlilik belgesine sahip olması gereken personelin sorumlulukları belirlenmektedir.

Madde 33.- Madde ile Kanunda yapılan düzenlemeler nedeniyle gerekli kadro iptal ve ihdasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Madde 34.- Madde ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun özel bütçeli idarelerin sıralandığı (II) sayılı cetvele Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü eklenmektedir.

Geçici Madde 1.- Madde ile Ulaştırma Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatına ait taşıyıcı, araç, gereç, malzeme, demirbaş ve taşıtların; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünde geçici olarak görevlendirilen personelin ve Bakanlığa ait her türlü hak ve yükümlülüklerden Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü ilgilendirenlerin Genel Müdürlüğe devredileceği öngörülmektedir.

Geçici Madde 2.- Madde ile Kanunla yapılan teşkilatlanma nedeniyle personele ilişkin geçiş düzenlemesi yapılmaktadır.

Geçici Madde 3.- Madde ile Genel Müdürlüğün İstanbul ve Antalya temsilciliklerinin kurulup faaliyete geçeceği tarihe kadar, anılan yerlerdeki görev ve hizmetlerin daha önce bu görev ve hizmetleri yapmakta olan birimler veya personel tarafından yapılmaya devam edileceği öngörülmektedir.

Geçici Madde 4.- Madde ile Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Bakanlık Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü hizmetleri ile ilgili olarak Bakanlığa karşı açılan davalardan, adli davaların Maliye Bakanlığınca, idari davaların Ulaştırma Bakanlığınca takip edilip ve sonuçlandırılarak, sonuçlanan ve kesinleşen kararların gereği için Genel Müdürlüğe intikal ettirileceği hükme bağlanmaktadır.

Geçici Madde 5.- Madde ile Bakanlığın doğrudan sivil havacılık konularıyla ilgili birimlerinde çalışanların havacılık uzmanı pozisyonlarına atanabilmelerine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Geçici Madde 6.- Madde ile Kanunla öngörülen bütün geçiş, devir, temlik ve intikal işlemleriyle düzenlenecek protokollerin her türlü vergi, resim, harç, ücret ve fonlardan müstesna olduğu hükme bağlanmaktadır.

Geçici Madde 7.- Madde ile Kanunda öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, aynı konuları düzenleyen tüzük ve yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağı öngörülmektedir.

Madde 35.- Yürürlük maddesidir.

Madde 36.- Yürütme maddesidir.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve

29.4.2005

Turizm Komisyonu

Esas No.: 1/995

Karar No.: 70

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başbakanlıkça 18.3.2005 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulan, Bakanlıklarınca esas komisyon olarak Plan ve Bütçe, tali olarak da Adalet Komisyonuna ve Komisyonumuza havale edilen 1/995 esas numaralı "Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 20.4.2005 tarihli 32 nci ve 27.4.2005 tarihli 33 üncü birleşimlerinde Hükümeti temsilen Ulaştırma, Maliye, Adalet ve Millî Savunma Bakanlıkları, Hava Kuvvetleri Komutanlığı, Türk Hava Yolları Genel Müdürlüğü, Devlet Personel Başkanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ile sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımları ile incelenip görüşüldü.

Tasarı ile Ulaştırma Bakanlığı ana hizmet birimlerinden birisi olan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün; sivil havacılık hizmetlerinin, dünyadaki gelişmelere paralel olarak daha emniyetli yürütülebilmesi, düzenleme ve denetim görevini daha etkin bir biçimde yerine getirebilecek teşhizat, personel ve idari yapıya sahip merkezi bir sivil havacılık otoritesi oluşturulması için özel bütçeli bir genel müdürlük olarak yeniden yapılandırılması öngörülmektedir.

Ayrıca yine bu düzenleme ile;

- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün, merkez teşkilatı ile İstanbul ve Antalya temsilciliklerinden oluşması öngörülmekte,

- Sivil havacılık faaliyetlerinin yoğun olduğu illerde sayısı dördü geçmemek üzere yeni temsilcilikler kurulabilmesine yönelik olarak Ulaştırma Bakanına yetki verilmekte,

- Genel Müdürlükte havacılık uzmanı ve havacılık uzman yardımcısı istihdam edilmesi öngörülmekte,

- Genel Müdürlük, görev kapsamı içinde olmak üzere sözleşmelerle hizmet yapmaya ve yapmaya yetkili kılınmakta,

- Ulaştırma Bakanlığında sürekli bir kurul olarak faaliyet göstermek üzere Ulaştırma Kurulu kurulmakta,

- Yeni oluşum nedeniyle kadro iptal ve ihdasına yönelik düzenlemeler yapılmakta,

- Genel Müdürlükçe bazı şartları taşıyan personelin teknik denetçi olarak görevlendirilebileceği hususu ile ilgili hükümler getirilmektedir.

Tasarının tümü üzerinde 20.4.2005 tarihli toplantıda yapılan görüşmelerde Hükümet adına yapılan açıklamalarda özetle;

- Ülkemiz hava trafiğinde yıllık olarak %7'ler civarında artışların görüldüğü, bu artışların önümüzdeki yıllarda %10'lara kadar çıkmasının beklendiği, bu nedenlerle sivil havacılıkta bir değişim ve gelişim yaşanmasının kaçınılmaz olduğu,

- Bütün dünyada sivil havacılığın teşkilat yapılarında değişikliklerin yaşandığı, devletin gerek mali gerek teknik yönden denetici rolünün ön plana çıktığı,

- Burada radikal ve önemli değişiklik olarak sivil havacılık uzman ve uzman yardımcısı istihdamının görüldüğü,

- Sivil havacılık alanında verilecek belgelerden ücret alınması ve döner sermaye oluşturulmasının amaçlanması nedeniyle bu kurum için özel bütçenin öngörüldüğü,

İfade edilmiştir.

Müteakiben Tasarımın maddeleri üzerinde 27.4.2005 tarihli 33 üncü birleşimde yapılan görüşmelerde;

Tasarımın;

1,2,3,5,6,7,11,13,14,16,17,18,19,20,23,25,28,29,30,31,32,33,34; Geçici 2, 3, 4, 5, 6,7; 35 ve 36 ncı maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarımın değişiklik yapılan maddeleri ve bu değişikliklerin gerekçelerini içerir bilgiler aşağıda verilmiştir.

Tasarımın 4 üncü maddesi;

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün yasa dışı müdahalelere ve diğer tehlikelere karşı önlem alabilmesi ve bu Genel Müdürlüğün oluşum amaçlarına uygun olarak sivil havacılık alanındaki etkinliğini artırmak, Tasarımın 26 ncı maddesine paralellik sağlamak amaçlarıyla verilen önergelerin ve (e) bendindeki redaksiyonel düzenlemenin de kabulü doğrultusunda değiştirilmiştir.

Tasarımın 8 inci maddesi;

Yerli hava araçlarının zorunlu olarak denetlenmesi şeklindeki halihazırdaki uygulamanın bu düzenlemede yerini alması, yabancı bir ülke sicilinde kayıtlı olan sivil hava araçlarının, Türkiye'de Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından yetkilendirilmiş bir işletme bünyesinde operasyon yapması durumuna ilişkin düzenlemelerin yapılabilmesi amacıyla verilen önergenin kabulü doğrultusunda değiştirilmiştir.

Tasarımın 9 uncu maddesi;

Acentelerin faaliyetlerinin sivil havacılık faaliyetleri ile sınırlı olmayıp faaliyetlerin TURSAB koordinasyonunda, Turizm Bakanlığından alınan işletme ruhsatı ile gerçekleşmesi nedeniyle acentelere ilişkin düzenlemenin bu Tasarıdan çıkartılmasını öngören önergenin kabulü doğrultusunda değiştirilmiştir.

Tasarımın 10 uncu maddesi;

Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığınca yerine getirilmesi gereken bazı görevlerin bu daireye tevdi olunması amacıyla verilen önergenin kabulü doğrultusunda değiştirilmiştir.

Tasarımın 12 nci maddesi;

Güvenlik standartlarının tüm sektörde uygulanmasını temin etmek ve ilgililerin güvenlik konusunda periyodik olarak eğitilebilmesi amacıyla verilen önergenin kabulü doğrultusunda değiştirilmiştir.

Tasarımın 15 inci maddesi;

Bu maddede geçen 4353 sayılı Kanunun Genel Bütçeye tabi kuruluşları ilgilendirmesi, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün özel bütçeli olması nedeniyle verilen önergenin kabulü doğrultusunda değiştirilmiştir.

Tasarımın 21 inci maddesi;

Sivil havacılık sektörünün insan kaynağını oluşturmak amacıyla verilen önergenin kabulü doğrultusunda değiştirilmiştir.

Tasarımın 22 nci maddesi;

Tüzük çıkarma yetkisinin sadece Bakanlar Kurulunda olması nedeniyle verilen önergenin kabulü doğrultusunda değiştirilmiştir.

Tasarının 24 üncü maddesi;

Daha kalifiye personel istihdamına imkan sağlamak, 21 inci maddedeki düzenlemeye paralellik sağlamak ve bu maddede yer alan bazı örgün eğitim kurumlarına yenilerinin eklenmesi amacıyla verilen önerenin kabulü doğrultusunda değiştirilmiştir.

Tasarının 26 ncı maddesi;

Uygulanacak idari para cezalarının genel bütçeye aktarılması zorunluluğu, bu Genel Müdürlüğe yapılacak bağışların kötüye yorumlanabileceği nedenleri, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün gelirlerini desteklemek ve artırmak, bu amaçla DHMİ'nin Eurocontrol'den aldığı gelirin bir kısmının Genel Müdürlüğün kullanılabilmesine imkan sağlamak amacıyla verilen önerenin kabulü doğrultusunda değiştirilmiştir.

Tasarının 27 nci maddesi;

Tasarının 23 üncü maddesinde teknik denetçiler için aranan şartların bağımsız denetim kuruluşlarından temin edilerek görevlendirilecek denetçiler için de asgariden şart olması, denetçilerin rekabet ve gizlilik bakımından denetledikleri kuruluşa rakip bir kuruluştaki çalışan kişiler olmaması amacıyla verilen önerenin kabulü doğrultusunda değiştirilmiştir.

Tasarının Geçici 1 inci maddesi;

İbare mükerrerliğini önlemek amacıyla verilen önerenin kabulü doğrultusunda değiştirilmiştir.

Komisyonumuzca kabul edilen değişiklikler sonucu kanun tekniğine uygunluk sağlanması amacıyla yapılması gereken redaksiyonel düzenlemeler, Komisyon Başkanlığına verilen yetki doğrultusunda yapılarak kabul edilen Tasarı metni hazırlanmıştır.

Raporumuz, havalesi gereği Esas Komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>Mustafa Demir</i>	<i>Mustafa Ilıcalı</i>	<i>Mehmet Sarı</i>
Samsun	Erzurum	Gaziantep
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Tuna</i>	<i>Naci Aslan</i>	<i>Fikret Badazlı</i>
Ankara	Ağrı	Antalya
Üye	Üye	Üye
<i>Kemal Demirel</i>	<i>Osman Aslan</i>	<i>Zülfü Demirbağ</i>
Bursa	Diyarbakır	Elazığ
Üye	Üye	Üye
<i>Ali İbiş</i>	<i>Nusret Bayraktar</i>	<i>Mehmet Parlakyağıt</i>
İstanbul	İstanbul	Kahramanmaraş
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Yıldırım</i>	<i>Niyazi Özcan</i>	<i>Recep Yıldırım</i>
Kastamonu	Kayseri	Sakarya
	Üye	
	<i>Orhan Taş</i>	
	Sivas	

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEŞKİLAT VE
GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1.- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2.- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3.- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Görevler ve yetkiler

MADDE 4.- Genel Müdürlüğün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Sivil havacılık faaliyetlerinin kamu yararına, ekonomik ve sosyal gelişmelere ve millî güvenlik amaçlarına uygun olarak düzenlenmesi ve gelişmesini sağlamak amacıyla, Bakanlık tarafından oluşturulacak politikaları uygulamak ve takip etmek,

b) Sivil havacılık faaliyetlerinin uluslararası sivil havacılık kural ve standartlarında düzenlenmesi, sürdürülebilirliğini ve gelişmesini sağlayacak esasları tespit etmek,

c) Uluslararası sivil havacılık alanındaki gelişmeleri takip etmek, ilgili uluslararası kuruluşlara üye olmak, katkı veya katılma paylarını ödemek, bu kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak; üyesi olduğumuz uluslararası kuruluşlarca kabul görmüş kural ve standartların güncel olarak uygulanması için gerekli düzenlemeleri yapmak ve uygulanmasını sağlamak,

d) Sivil havacılık faaliyetlerine yönelik mevzuata aykırı eylemlerin önlenmesi amacıyla gerekli tedbirleri almak,

e) Türk hava sahası ve uluslararası anlaşmalar gereğince hizmet sorumluluğu üstlenilen uluslararası hava sahalarının kullanımına ilişkin strateji ve politikalara esas teşkil edecek ilkelerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapmak; hava trafik yönetim faaliyetleri konusunda sivil-asker koordinasyonunu sağlamak,

f) İlgili kuruluşların görüşlerini almak suretiyle, Türk hava sahasını kullanan sivil hava araçlarının uyması gereken hava trafik yönetim hizmetleriyle ilgili düzenlemeler yapmak,

g) Türk hava sahasında hava arama ve kurtarma hizmetlerinin ilgili kuruluşlarla koordineli bir şekilde mevzuata ve uluslararası standartlara uygun olarak yapılmasını sağlamak,

h) Yurt içinde ve yurt dışında hava ulaştırma faaliyetlerinde bulunmak isteyen Türk ve yabancı gerçek veya tüzel kişilere verilecek izinlerin esaslarını ve şartlarını hazırlamak, gerekli görülmesi halinde ilgili bakanlık ve kamu kurum ve kuruluşları ile koordinasyonu sağlamak,

ı) Sivil hava ulaştırması konusunda ülke politikalarını belirlemek; ikili ve çok taraflı anlaşmaların çalışmalarına katılmak ve bunları sonuçlandırmak,

j) Sivil havacılığın yasadışı müdahaleler ile diğer tehlikelere karşı, yangın, sel, deprem gibi doğal afetlerden korunması için gerekli politikaları belirlemek, önlemleri almak, aldırılmak ve uygulamaları takip etmek,

k) Bakanlık tarafından verilen yetki kapsamında sivil havacılık kazalarının ve olaylarının soruşturmasını yapmak veya yaptırmak, sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak, bu konuda kamuoyunu bilgilendirmek,

l) Türk hava aracı siciline kaydedilecek sivil hava araçlarının tescil ve sicil işlemlerini uluslararası standartlara uygun olarak yapmak, ilgili uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak, sicilleri bildirmek ve siciller üzerindeki hukuki düzenlemelere uygun kayıtları tutmak,

m) Sivil hava araçlarıyla emniyetli uçuş operasyonları yapmak için gerekli olan önlemleri almak, denetimler yapmak ve belge düzenlemek, onaylamak, yenilemek, iptal etmek ve kayıtları tutmak,

n) Sivil havacılık alanında faaliyette bulunan ve kurallara aykırı hareket eden gerçek ve tüzel kişilere uygulanacak idari ve teknik yaptırımlara ilişkin esasları belirlemek ve bunlar hakkında yasal işlem yapmak,

o) Uçuş emniyetinin veya uluslararası standartlar ve kuralların ihlal edildiğinin tespit edilmesi halinde, uçuş operasyonlarını ve faaliyetlerini yasaklamak, gerektiğinde işletme ruhsatlarını askıya almak veya iptal etmek ve cezai yaptırım da dahil gereken her türlü önlemi almak,

p) Bu Kanunda öngörülen görev ve yetkileri yerine getirmek üzere yönetmelik ve genelgeleri hazırlamak,

r) Sivil havacılıkla ilgili teknik alt yapıyı düzenlemek, geliştirmek ve koordinasyonu sağlamak,

s) Genel Müdürlüğün hizmet alanı, görev ve yetkileriyle ilgili konularda Bakanlıkça belirlenen esaslar dahilinde, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mahalli idarelerle gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamak,

t) Sivil havacılık sektörünün gelişimini sağlayacak tedbirleri almak ve gerekli düzenlemelerin yapılması hususunda ilgili kuruluşlara önerilerde bulunmak,

u) Kurum gelirlerinin oranlarını yıllık bazda belirlemek ve Bakan onayına sunmak,

v) 14.10.1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu hükümleri ve uluslararası uygulamalar çerçevesinde, hava alanları, hava araçları, yolcu, yük ve üçüncü şahıslara yönelik sigorta sorumluluk limitlerinin belirlenmesi çalışmalarına katılmak, sigorta şartlarının sağlanmasını kontrol ve takip etmek,

y) Genel Müdürlüğün imkan ve kabiliyetleri kapsamında sivil havacılıkla ilgili yurt içi ve yurt dışı kurumlara müşavirlik hizmeti vermek, kurs, toplantı, konferans, seminer ve eğitim faaliyetleri düzenlemek,

z) Bakanlık tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

MADDE 5.- Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6.- Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7.- Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Uçuş Standartları Daire Başkanlığı

MADDE 8.- Uçuş Standartları Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Sivil havacılık faaliyetlerinde bulunmak isteyen gerçek ve tüzel kişilere verilecek izin, ruhsat ve diğer yetkilendirmelerin esaslarını ve şartlarını uluslararası standartlara uygun olarak düzenlemek, gerekli izinleri vermek; bu işletmelerin faaliyetlerini denetlemek, yetkilerini yenilemek ve gerektiğinde iptal etmek, bu amaçla yapılan uygulamalara ait kayıtları tutmak,

b) Hava araçları ile gövde, motor, pervane, elektrik ve elektronik cihaz ve sistemleri ve parçaları ile hava araçlarında kullanılan diğer teçhizatın uluslararası mevzuata uygun olarak uçuşa elverişlilik standartlarını belirlemek, bu kapsamda gerekli belge ve sertifikaları düzenlemek, denetlemek, yenilemek, iptal etmek ve kayıtlarını tutmak,

c) Ülkemizde üretilen hava aracı gövde, motor ve pervane ile diğer komponentlerin sivil hava araçlarında kullanımına imkan sağlayacak uçuşa elverişlilik ve gürlütü standartlarını belirlemek; tasarım, üretim, bakım, onarım, tadilat ve yenileme yapan işletmeleri belirlenen standartlara uygun olarak yetkilendirmek, bu konuda denetlemeler yapmak, ilgili belgeleri düzenlemek, onaylamak, yetkileri yenilemek, gerektiğinde iptal etmek ve kayıtlarını tutmak,

d) Sivil havacılık alanında yeterlik belgesi gerektiren personelin, lisans ve sertifika işlemlerine esas olan düzenlemeleri yapmak, belgeleri vermek, onaylamak, yenilemek, gerektiğinde iptal etmek ve kayıtlarını tutmak,

e) Yeterlik belgesi gerektiren personelin ihtiyaç duyduğu eğitimlere ve sağlık koşullarına ait standartları belirlemek, bu personeli yetiştiren eğitim ve sağlık kuruluşlarını yetkilendirmek, yapılan uygulamaların uluslararası standartlara uygunluğunu denetlemek, gerektiğinde iptal etmek ve kayıtlarını tutmak,

f) Sivil havacılık işletmelerinin her türlü faaliyetleri ile bu faaliyetlerinde kullandıkları sistem, tesis, donanım ve belgelerini, uluslararası sivil havacılık standartlarına uygun olarak, mevzuatla belirlenmiş usul ve esaslar içinde yürütmelerini denetlemek,

g) Sivil hava trafiğine açık hava alanlarını kullanan yerli ve yabancı tescilli hava araçları ve bunların mürettebatını, uçuş emniyetinin sağlanmasını teminen uluslararası kurallar çerçevesinde denetlemek, gerekli önlemleri almak ve yaptırımlar uygulamak,

h) Türk hava aracı sicilinde kayıtlı olan sivil hava araçlarının Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşmasına uygun olarak başka bir Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı üyesi ülke tarafından yetkilendirilmiş olan işletme bünyesinde operasyon yapma şartlarını belirlemek, ilgili ülke ile operasyon sorumluluklarını belirlemek, yetki devri yapmak veya almak, denetlemek, yaptırım uygulamak ve kayıtları tutmak, başka bir Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı üyesi ülke sicilinde kayıtlı olan sivil hava araçlarının, Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşmasına uygun olarak Türkiye'de Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından yetkilendirilmiş olan bir işletme bünyesinde operasyon yapma şartlarını belirlemek, ilgili ülke ile operasyon sorumluluklarını belirlemek, yetki devri yapmak veya almak, denetlemek, yaptırım uygulamak ve kayıtları tutmak,

ı) Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatına üye başka bir ülke ya da uluslararası bir kuruluş tarafından tanzim edilmiş ya da geçerli kılınmış bir uçuşa elverişlilik sertifikasını, bu sertifikaların tanzim ya da validasyon gerekliliklerini Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı standartlarının üzerinde ya da eşit olması koşuluyla geçerli kılmak,

j) Ülkemiz tescilindeki tüm uçakların, belirlenen kurallara göre her zaman uçuşa elverişli olup olmadığını denetlemek, uygunluk sağlanmayan durumlarda uçuşa elverişlilik sertifikalarını askıya almak veya iptal etmek,

k) Yeterlik belgesi alacak personelin belge alması ile ilgili usul ve esasları belirlemek, bunların yürütülmesini sağlamak,

l) Yeterlik belgesi alacak personeli yetiştiren kurumların eğitim esaslarını belirlemek, bunları ruhsatlandırmak, denetlemek ve kayıtlarını tutmak,

m) Yeterlik belgesi verilmesi ile yenilenmesi hususunda teorik ve uygulamalı sınavların yapılması veya yaptırılması için yetki verilecek kuruluşları belirlemek ve uygunluğunu denetlemek,

n) Uçucu personelin uçuş görev saatlerine ve çalışma şartlarına ilişkin düzenlemeleri yapmak ve uygulamalarını denetlemek,

o) Alkol, uyuşturucu ve diğer uyarıcı maddelerin etkisi altında iken uçuş operasyon ya da hizmetleri ile ilgili görevlerin ifa edilmemesi için gerekli önlemleri almak,

p) Kurulmuş veya kurulacak olan tüm havacılık işletmelerini, organizasyon, mali yapı ve personel yapısı ile ilgili olarak belirlenen şartlara uygunluğu bakımından denetlemek veya denetletmek,

r) Havacılık işletmelerine işletme ruhsatı vermek için oluşturulacak inceleme komisyonunun sekreterlik hizmetlerini yürütmek,

s) Sivil hava araçlarının tescil işlemlerini yapmak, tescilden düşmek ve kayıtlarını tutmak, yasal yollardan konulması istenen her türlü hukuki kısıtlamaları işlemek, uçuşlarını durdurmak,

t) Genel Müdürlük tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

Hava Ulaşım Daire Başkanlığı

MADDE 9.- Hava Ulaşım Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Tüm uçuş operasyonlarının milli kurallar, ikili ve çok taraflı anlaşmalar ve ilgili mevzuat çerçevesinde yapılmasını sağlamak ve denetlemek,

b) Türkiyeye sefer yapan yabancı hava taşıma işletmelerinin uçuş tarifelerini ve seferlerini incelemek, onaylamak ve izinlerini vermek,

c) Türkiye üzerinden geçen tüm sivil uçaklara uçuş izni vermek,

d) Hava taşıma işletmelerinin hat taleplerini değerlendirmek,

e) İkili veya çok taraflı hava ulaştırma anlaşmalarını yapmak ve anlaşma hükümlerine uyulup uyulmadığını denetlemek,

f) Hava aracı hareketleri, yolcu, kargo ve posta trafiği ile ilgili istatistiksel veri ve eğilimleri değerlendirmek,

g) Yolcu hakları ile ilgili uluslararası alanda belirlenen kuralları uygulamak için gerekli düzenlemeleri yapmak ve denetlemek,

h) Trafiği yoğun uluslararası hava alanlarında slot uygulanmasını sağlamak, bu konuda gerekli düzenlemeleri yapmak ve takip etmek,

ı) Genel Müdürlük tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığı

MADDE 10.- Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Sivil terminal ve kontrol sahaları, hava trafik hizmetleri ile ilgili yol ve hava sahası düzenleme çalışmaları yapmak, ilgili sivil ve askeri kurum ve kuruluşlar ile koordinasyonu sağlamak,

b) Hava trafik yönetim hizmetlerinin düzenli, emniyetli, süratli ve ekonomik bir şekilde yürütülmesi için ilgili kuruluşlar ile koordine ederek planlamalar yapmak, kural koymak ve uygulanmasını sağlamak,

c) Hava hadiselerini incelemek ve değerlendirmek, konuyla ilgili kişi ve kurumlara gerekli uyarıları yapmak ve gerekli önlemleri alarak koordinasyonu sağlamak,

d) Uçuş operasyonu ile ilgili personele herhangi bir havacılık kolaylığı, hizmeti, yöntemi ya da bir tehlikenin varlığı, koşulları ve değişikliğine ilişkin bilgileri zamanında duyurmak amacıyla NOTAM ile Havacılık Bilgi Yayınını güncel olarak yayınlamak,

e) Hava arama kurtarma konusunda koordinasyonu sağlamak,

- f) Hava trafik yönetimi ile ilgili yapılan anlaşmaların uygulanmasını takip etmek,
- g) Havacılık haberleşmesi ve uygulamalarını takip etmek ve bu çerçevede frekans koordinasyonunu sağlamak,
- h) Havacılık meteorolojisi ile ilgili çalışmaları koordine etmek, uygulanmasını sağlamak,
- ı) Sivil hava araçlarının kamu ve uçuş emniyeti ile hava seyrüsefer güvenliği bakımından uyması gereken düzenlemeleri yapmak, denetlemek, hava trafik yönetim hizmetleriyle ilgili önlemler almak ve ilgili personelin lisanlandırılma esaslarını belirlemek, takibini yapmak, yenilemek ve iptal etmek,
- j) Yasak, tahditli ve tehlikeli sahaların belirlenmesi aşamasında askeri ve sivil kuruluşların görüşlerini alarak gerekli işlemleri başlatmak,
- k) Hava trafik personeline eğitim verecek kurumların eğitim esaslarını belirlemek, bunları ruhsatlandırmak, denetlemek ve kayıtlarını tutmak,
- l) Genel Müdürlük tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

MADDE 11.- Tasarının 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Havacılık Güvenliği Daire Başkanlığı

MADDE 12.- Havacılık Güvenliği Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Sivil havacılık güvenliğini tehdit eden her türlü yasa dışı müdahalelerin önlenmesi için gerekli tedbirleri almak,
- b) Uluslararası güvenlik standartlarının sivil havacılık sektöründe uygulanması için gerekli tedbirleri almak, takip etmek ve denetlemek, uluslararası standartlara uygun nitelikte "Temel Havacılık Güvenliği" eğitimlerinin periyodik olarak verilmesini sağlamak, uygulamasını takip etmek,
- c) Kuraldışı ve kabul edilmeyen yolcuların taşınması ile ilgili düzenlemeler yapmak ve denetlemek,
- d) Tehlikeli maddelerin hava yolu ile taşınması ile ilgili düzenlemeler yapmak ve denetlemek,
- e) Hava alanı giriş kartlarının usul ve esaslarını belirlemek, basımını yapmak veya yaptırmak, ücreti karşılığında dağıtımını sağlamak,
- f) Hava kargo acentelerinin güvenlik kurallarına uymaları konusunda gerekli düzenlemeleri ve denetimleri yapmak,
- g) Genel Müdürlük tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

MADDE 13.- Tasarının 13 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14.- Tasarının 14 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Hukuk Müşavirliği

MADDE 15.- Hukuk Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

- a) Genel Müdürlüğün görev alanına giren konulardaki mevzuatı hazırlamak, Genel Müdür, Genel Müdürlük birimleri ve Bakanlık tarafından gönderilen kanun, tüzük ve yönetmelik tasarıları ile diğer hukuki konular hakkında görüş bildirmek,
- b) Genel Müdürlüğün menfaatlerini koruyucu, anlaşmazlıkları önleyici hukuki tedbirleri zamanında almak, anlaşma ve sözleşmelerin bu esaslara uygun olarak yapılmasına yardımcı olmak,
- c) Adli ve idari davalarda gerekli bilgileri hazırlamak, taraf olduğu davalarda ve icra takiplerinde Genel Müdürlüğü temsil etmek veya Genel Müdürlükçe hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilen dava ve icra işlemlerini takip ve koordine etmek,

d) Genel Müdürlük personeli hakkında düzenlenip gönderilen inceleme ve soruşturma raporlarını inceleyerek mevzuat gereği kovuşturmalara ilgili işlemleri yapmak,

e) Genel Müdür tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

MADDE 16.- Tasarının 16 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 17.- Tasarının 17 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 18.- Tasarının 18 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 19.- Tasarının 19 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 20.- Tasarının 20 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Atama

MADDE 21.- Genel Müdür, Genel Müdür yardımcılığı, daire başkanlığı ve temsilciliklerde müdürlüğe atanmak için, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yer alan şartlara ilave olarak; havacılık, uçak/uzay, makine, elektrik-elektronik, inşaat, mekatronik, bilgisayar, endüstri, fizik, meteoroloji mühendisliği ve mimarlık, hukuk, iktisat, uluslararası ilişkiler, maliye, işletme ve kamu yönetimi dalında en az dört yıllık örgün eğitim veren yüksek öğretim kurumlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olduktan sonra, sivil havacılık alanında en az beş yıllık deneyime sahip olmak ve iyi derecede İngilizce dilini bilme şartı aranır.

Genel Müdürlüğün merkez teşkilatında ve temsilciliklerinde görevlendirilecek personelin atama, yer değiştirme, görevde yükselme usul ve esasları ile Genel Müdür, Genel Müdür yardımcılığı, daire başkanlığı ve temsilciliklerde müdürlüğe atanacaklarda aranacak yabancı dil seviyesine ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Düzenleme görev ve yetkisi

MADDE 22.- Genel Müdürlük, bu Kanunla yerine getirmekle yükümlü olduğu hizmetleri, yönetmelik, tebliğ ve genelgelerle düzenlemekle görevli ve yetkilidir.

MADDE 23.- Tasarının 23 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Havacılık uzmanlığı ve havacılık uzman yardımcılığı

MADDE 24.- Genel Müdürlükte, bu Kanunda belirtilen görevlerin yerine getirilmesinde havacılık uzmanı ve havacılık uzman yardımcısı istihdam edilir. Havacılık uzmanı ve havacılık uzman yardımcılığına atanabilmek için, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ek olarak aşağıdaki nitelikler aranır:

a) En az dört yıllık eğitim veren örgün yüksek öğretim kurumlarının havacılık, uçak/uzay, makine, elektrik-elektronik, inşaat, mekatronik, bilgisayar, endüstri, fizik mühendisliği ve mimarlık, hukuk, iktisat, uluslararası ilişkiler, maliye, işletme, kamu yönetimi dallarında veya bunlara denkliği kabul edilen yurt içindeki ve yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olmak,

b) Yapılacak yarışma ve yeterlik sınavında başarılı olmak,

c) Sınavın yapıldığı yılın ocak ayının ilk gününde kırk yaşını doldurmamış olmak,

d) İngilizce Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından asgari 60 puan veya uluslararası kabul görmüş yabancı dil seviye tespit sınavlarından bu puana denk puan almak.

Havacılık uzman yardımcılığına atanalar; üç yıl çalışmak, olumlu sicil almak ve Genel Müdürlüğün görev alanıyla ilgili tez hazırlamak kaydıyla açılacak yeterlik sınavına girme hakkını

elde ederler. Sınavda başarılı olanlar havacılık uzmanı unvanını kazanırlar. Yeterlik sınavında başarı gösteremeyenler bir yıl içinde ikinci kez sınava tâbi tutulurlar. İki defa başarı gösteremeyenlerin sözleşmeleri feshedilir.

Havacılık uzmanları ve havacılık uzman yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez konularının belirlenmesi, tez hazırlama, tez değerlendirme ve yeterlik sınavı ile eğitimleri yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 25.- Tasarının 25 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Gelirler

MADDE 26.- Genel Müdürlüğün gelirleri şunlardır:

a) Genel Müdürlükçe, bu Kanun ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve yönetmelikler gereğince verilen ruhsatlar, sertifikalar, tescil belgeleri, lisanslar, her türlü izin ve diğer yetki belgeleri, anılan belgelerin yenilenmesi ile tescil işlemleri karşılığında elde edilecek gelirler,

b) Yeterlik belgesini haiz sivil havacılık personeli sınavları ve bunların denetimleri için yapılacak çalışmalar karşılığında elde edilecek gelirler,

c) Genel Müdürlüğün görevi kapsamında bulunan ve uluslararası kural ve standartlar ile kanunlar ve yönetmeliklerle belirlenmiş her türlü denetlemelerden elde edilecek gelirler,

d) Genel Müdürlükçe verilecek kurs, toplantı, konferans, seminer ve eğitim faaliyetlerinden elde edilecek gelirler,

e) Her türlü basılı evrak, form ve yayınlardan elde edilecek gelirler,

f) Müşavirlik hizmetlerinden elde edilecek gelirler,

g) Genel Müdürlük lehine takdir edilen ve dağıtımına tabi tutulan bölüm dışında kalan vekalet ücretleri,

h) Genel Müdürlük görev kapsamında sözleşmelerle yapılan hizmetlerden elde edilen gelirler,

ı) Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü ile Genel Müdürlük arasında yapılacak protokol çerçevesinde Eurocontrol gelirlerinden alınacak pay.

Genel Müdürlük gelirlerinin giderlerini karşılaması esastır. Gelirlerin giderleri karşılamada yetersiz kalması halinde doğabilecek açık, genel bütçeden karşılanabilir.

Ücretlerin tahsil zaman ve yöntemleri, Genel Müdürlükçe hazırlanıp Bakanlıkça onaylanacak yönetmelikle belirlenir.

Anlaşmalarla hizmet yapma, sınavlar, denetlemeler

MADDE 27.- Genel Müdürlük, görev kapsamı içinde kalmak kaydıyla bedeli karşılığında sözleşmelerle hizmet yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir.

Genel Müdürlük görev ve yetki kapsamı içinde bulunan, yeterlik belgesini haiz veya yeni belge alacak sivil havacılık personelinin sınavları ve bunların denetimleri ile sivil havacılık işletmelerinin uluslararası sivil havacılık kural ve standartları, kanunlar ve yönetmeliklerle belirlenmiş her türlü denetim, yetkilendirme, ruhsat, sertifika ve lisans hizmetlerini, Bakanlık tarafından belirlenecek ücretler karşılığında yapar. Sivil havacılık işletmelerinin uluslararası sivil havacılık kural ve standartlarına uygunluğunun denetimi bağımsız denetim kuruluşlarına yaptırılabilir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından bağımsız denetim kuruluşlarından temin edilerek görevlendirilecek denetçilerin, bu Kanununun 23 üncü maddesinde belirtilen özellikleri taşıması ve 2 nci maddesinin (d) fıkrasında tanımlanmış kuruluşlarda fiilen çalışıyor olmaması şartı aranır.

MADDE 28.- Tasarının 28 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 29.- Tasarının 29 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 30.- Tasarının 30 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 31.- Tasarının 31 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 32.- Tasarının 32 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 33.- Tasarının 33 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 34.- Tasarının 34 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1.- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Bakanlık merkez ve taşra teşkilatına ait taşınır, araç, gereç, malzeme, demirbaş ve taşıtlardan fiilen Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne kullanılanlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte fiilen görev yapan personel ile Bakanlığa ait her türlü hak ve yükümlülüklerden Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü ilgilendirenler hiçbir işleme gerek kalmaksızın Genel Müdürlüğe devredilmiş ve taşınmazlar ise tahsis edilmiş sayılır.

Genel Müdürlüğün 2005 mali yılı harcamaları, 5277 sayılı 2005 Mali Yılı Bütçe Kanununun 15 inci maddesinin (a) fıkrasının (8) numaralı bendine istinaden yeni bir düzenleme yapılmıca kadar Bakanlığın 2005 yılı bütçesinde yer alan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne ait ödeneklerden karşılanır.

Bu Kanunun uygulanmasında teşkilat, personel, kadro, demirbaş devri ile taşınmazların tahsisi ve benzeri hususlarda ortaya çıkabilecek sorunları gidermeye Bakan yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 2.- Tasarının Geçici 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3.- Tasarının Geçici 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 4.- Tasarının Geçici 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 5.- Tasarının Geçici 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 6.- Tasarının Geçici 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 7.- Tasarının Geçici 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 35.- Tasarının 35 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 36.- Tasarının 36 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No.: 1/995

Karar No.: 40

14.6.2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 18.3.2005 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 23.3.2005 tarihinde tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu ile Adalet Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 1/995 esas numaralı "Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 9.6.2005 tarihinde yapmış olduğu 59 uncu birleşimde Hükümeti temsilen Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım ile Ulaştırma Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Devlet Personel Başkanlığı ve Türk Hava Yolları Genel Müdürlüğü temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi; Ülkemizce taraf olunan uluslararası anlaşmalar çerçevesinde, yabancı ülkelerle ilişkiler, bu ülkelerin hava taşıyıcılarının ticari hak ve uçuş faaliyetlerinin belirlenmesi, denetlenmesi ile ülkemiz hava taşıyıcılarının ve havacılık şirketlerinin kurulması, havacılık standartlarının belirlenmesi ve uçuş emniyetinin yeterli düzeyde sağlanmasına ilişkin faaliyetler 1954 yılında Ulaştırma Bakanlığı bünyesinde Daire Başkanlığı olarak kurulan ve 1987 yılında Genel Müdürlük olarak günün koşullarına göre yeniden yapılandırılan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

Havayolu ulaştırması sektörü; 14.10.1983 tarihinde kabul edilen 2920 sayılı Sivil Havacılık Kanununun yürürlüğe girmesiyle, özellikle 1980'lerin ikinci yarısından itibaren belirgin bir gelişme göstermiştir. Bu dönemde Türk Hava Yollarının bir modernizasyon ve standardizasyon programı çerçevesinde filosunu geliştirmeye başladığı ve hizmet standartlarını yükseltme çabasına girmiş olduğu görülmektedir. Yolcu trafiğinde yoğunluk görülen meydanların kapasitelerinin artırılmasına yönelik yatırımlar ile hizmet standartlarının yükseltilmesi ve hava trafik kontrolü hizmetlerinin modernize edilmesi sektör açısından önem ve önceliğini korumaktadır. Uçaklarda kullanılan akaryakıttaki özel tüketim vergisinin sıfırlanması ile hava yolu şirketlerinin maliyetlerindeki düşüş iç hatlardaki talebin artmasını ve yeni firmaların pazara girmesini sağlamıştır. Sektörün gelişimi son beş yılın bütünü itibariyle değerlendirildiğinde gelişmenin halen sürdüğü görülmektedir.

Sivil havacılık faaliyetlerinin emniyetli bir şekilde yürütülebilmesi için düzenleme ve denetim görevini etkin biçimde yerine getirebilecek idari ve teknik kapasitesi yüksek merkezi bir sivil havacılık otoritesinin oluşturulması günümüz ihtiyaçları karşısında bir zorunluluk haline gelmiştir. Nitekim gelişmiş ülkelerin sivil havacılık otoritelerinin de yaptırım gücü daha yüksek bir yapıda örgütlendikleri görülmektedir. Dünyada yaşanan bu gelişmelerin takip edilebilmesi adına ve sivil havacılık hizmetlerinin daha etkin ve güvenli bir ortamda verilebilmesi amacıyla Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün kamu tüzel kişiliğini haiz özel bütçeli bir kamu kurumu olarak örgütlendirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün, Ulaştırma Bakanlığına bağlı, kamu tüzel kişiliğini haiz, özel bütçeli bir birim olarak yeniden örgütlenmesinin,

- Genel Müdürlüğün, merkez teşkilatı ile doğrudan merkeze bağlı İstanbul ve Antalya temsilciliklerinden meydana gelmesinin, sivil havacılık faaliyetlerinin yoğun olduğu illerde Bakan onayı ile sayısı dördü geçmemek üzere yeni temsilcilikler kurulabilmesinin,

- Genel Müdürlüğün, teşkilat, görev ve yetkilerinin düzenlenmesinin,

- Genel Müdür, Genel Müdür yardımcılığı, daire başkanlığı ve temsilciliklerde müdürlüğe atanmak için gerekli olan şartların tespit edilmesinin,

- Teknik denetçi olarak görevlendirilecek personelde aranacak şartların belirlenmesinin,

- Genel müdürlükte havacılık uzmanı ve havacılık uzman yardımcısı istihdam edilmesinin ve bu görevlerde istihdam edileceklerde aranacak niteliklerin ve atanma şartlarının,

- Genel Müdürlük personelinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olmasının, idari hizmet sözleşmesiyle teknik personel çalıştırılmasının, özel bir meslek bilgisi ve ihtisası gerektiren işlerde, zaruri hallere münhasır olmak üzere,

- Genel hükümlere tabi olmaksızın geçici olarak yabancı uyruklu sözleşmeli personel çalıştırılabilmesinin,

- Genel Müdürlüğün görev kapsamı içinde olmak üzere sözleşmeyle hizmet yapmaya ve yaptırmaya yetkili kılınmasının,

- Anlaşmazlıkların halli konusunda yetkili olan karar mercilerinin tespit edilmesinin,

- Kara, hava, deniz ve demiryolu ulaştırması ile ilgili konularda inceleme ve araştırmalar yapmak, ulusal ve uluslararası ölçekte stratejiler geliştirmek, projeler ortaya koymak, ulaştırma politikalarının hazırlanmasına ve yürütülmesine ilişkin konularda tavsiyelerde bulunmak, kazaların önlenmesi ve ulaşım emniyetinin geliştirilmesine yönelik çalışmalarda bulunmak, kazaların sebeplerini ortaya çıkarmak üzere inceleme ve soruşturmalar yapmak ve Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yerine getirmek üzere doğrudan Bakana bağlı bir Ulaştırma Kurulu oluşturulmasının, Kurula yapılacak atamalara ilişkin usul ve esasların, Kurul üyelerinin görev sürelerinin, Kurulda görev yapacakların niteliklerinin, ve üyelere yapılacak ödemelerin belirlenmesinin,

- Yeni teşkilatlanma nedeniyle kadro iptal ve ihdasına ilişkin düzenleme yapılmasının, Öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- On yılı aşkın süredir sivil havacılık konusunda çalışmalar yapıldığı, bu çalışmaların neticesinin bir kanun tasarısı şeklinde Meclise sunulmuş olmasının olumlu bir adım olduğu, ancak yeni oluşturulan Genel Müdürlüğe özerklik tanınmamasının bir eksiklik teşkil ettiği,

- Denetim yapacak ve lisans verecek bir kurumun aynı zamanda denetim yaptığı ve lisans verdiği kuruluşlara müşavirlik hizmeti vermesinin çeşitli sakıncalar doğurabileceği,

- Genel Müdürlüğe tanınan ceza verme yetkisinin sınırlarının tespit edilmesi gerektiği,

- Genel Müdürlüğün başış ve yardım alması konusunda da bir sınırlandırma getirme ihtiyacı bulunduğu, nitekim böyle bir düzenlemenin önemli bir sektöre hizmet sunacak böyle bir kurumun çeşitli baskılara maruz kalmasına yol açabileceği,

- Tasarının çeşitli eksiklikleri ve düzeltilmesi gereken yanları bulunduğu bu nedenle bir alt komisyonda görüşülmesinin yararlı olacağı,

- Genel Müdürlüğe özerklik tanınmasının daha yerinde bir düzenleme olacağı, sivil havacılık sektöründe daha bağımsız bir kuruma ihtiyaç bulunduğu,

- Sivil havacılık alanında görüş bildiren pek çok sivil toplum kuruluşu olduğu, ayrıca Devlet Planlama Teşkilatı'nın geçen yıllarda sivil havacılık özel ihtisas komisyonu oluşturduğu, Sivil

Havacılık Şurasının da yapmış olduğu toplantılar neticesinde ortaya çıkan görüşleri bir sonuç bildirgesi haline getirdiği, bu çalışmaların neticesinin Tasarıya yansıtılmasında yarar gördüğü,

- Tasarıyla kurulması öngörülen Ulaştırma Kurulunun öngörülen yapısıyla verimsiz çalışacağı, özerk ve sivil toplum örgütlerinin yaygın katılımının sağlandığı yapılanmanın daha verimli bir çalışma ortaya koyabilme imkanının bulunduğu,

- Tasarının önemli bir gelişme seyri izleyen sektörün daha da gelişmesine katkı sağlayacağı,

- Önemli hizmetleri yürütecek olan böyle bir Genel Müdürlükte daha fazla personel istihdamının öngörülmesi gerektiği,

Şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- 1983 yılında yürürlüğe giren 2920 Sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile ülkemizde sivil havacılığın ivme kazandığı, sarf edilen büyük çabalar ve sağlanan bazı kolaylıklar ile de son iki yılda büyük mesafe kat edildiği, sivil uçak işletmelerinin Türk Hava Yolları dahil 16'yı bulduğu, sivil uçak sayısının 209, koltuk sayısının ise 35.000'e ulaştığı,

- Sektörde kısa zamanda gerçekleştirilen büyüme ile iç ve dış hat seferlerinde önemli oranda artış yaşandığı, önceden sefer düzenlenmeyen pek çok meydana seferler düzenlenmeye başlandığı, Türk Hava Yollarının yanı sıra özel sektörün de sefer sayısının artmasıyla ekonomik açıdan da canlanmanın sağlandığı, istihdamın arttığı ve atıl hava meydanlarının işlerlik kazandığı,

- Filonun büyümesinin ve eleman ihtiyacının sektörde yeni bir düzenleme yapmayı zorunlu kıldığı,

- 11 Eylül olayından sonra sivil havacılığın Avrupa Birliği standartlarına uygun hale getirildiği, güvenliği ve emniyeti düzenleyecek yeni bir yapılanmaya gidildiği,

- Tüm ulaştırma sektöründe olduğu gibi, sivil havacılıkta da uçuş emniyetinin yeterli düzeyde sağlanmasının büyük önem arz ettiği,

- Tasarıyla Bakanlık merkez teşkilatında yer alan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün, Bakanlığa bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz özel bütçeli bir kuruluş haline getirilmesinin öngörüldüğü, bu düzenlemenin Genel Müdürlüğe daha fazla serbestlik ve bağımsızlık sağlayacağı,

- Genel Müdürlük merkez teşkilatının, bir genel müdür iki genel müdür yardımcısı, beş ana hizmet birimi, iki danışma birimi ve iki de yardımcı birimden oluşacağı, sivil havacılık faaliyetlerinin yoğun olduğu illerde sayısı dördü geçmemek üzere yeni temsilcilikler kurulabileceği,

- Genel Müdürlüğün, genel olarak sivil havacılık alanında düzenleme, denetleme ve müeyyide görevini yürüteceği,

- Sektörde nitelikli personelin büyük önem arz ettiği, sektörün gelişmesiyle nitelikli elemana olan ihtiyacın daha da arttığı, bu nedenle yapılan düzenlemelerde uzmanlık gerektiren kadrolara atama yapılabilmesi ve özlük hakları konusu üzerinde önemle durulduğu,

- Kara, hava, deniz ve demiryolu ulaştırması ile ilgili konularda inceleme ve araştırmalar yapmak, ulusal ve uluslararası ölçekte stratejiler geliştirmek, projeler ortaya koymak, ulaştırma politikalarının hazırlanmasına ve yürütülmesine ilişkin konularda tavsiyelerde bulunmak, kazaların önlenmesi ve ulaşım emniyetinin geliştirilmesine yönelik çalışmalarda bulunmak, kazaların sebeplerini ortaya çıkarmak üzere inceleme ve soruşturmalar yapmak ve Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yerine getirmek üzere doğrudan Bakana bağlı Ulaştırma Kurulu oluşturulmasının öngörüldüğü,

- Kurulun; ilgili kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör, akademik kuruluşlar ve sivil toplum örgütlerinde görev yapan kişiler arasından seçilecek ulaştırma konularında uzman üyelerden oluşacağı ve Kurul başkanının üyeler arasından Bakan tarafından atanacağı,

- Genel Müdürlüğün giderlerini gelirleriyle karşılamasının amaçlandığı, ancak yeterli olmaması durumunda genel bütçeden kaynak aktarılabilceği,

- Tasarının hazırlanmasında ulusal ve uluslararası pek çok kurum ve kuruluşun görüşünün alınmış olduğu, Sivil Havacılık Şurasının en önemli görüşünün yeni bir Sivil Havacılık Kanunu çıkarılmasının gerekliliği olduğu,

- Dünyada sivil havacılık alanında yetkili olan kurumlara ilişkin çeşitli modeller bulunduğu, bu modellerde kurumlara tanınan özerklik derecesinin ülkeden ülkeye değiştiği, Tasarıyla oluşturulan Genel Müdürlüğe nispi bir özerklik sağlandığı,

- Mevcut Genel Müdürlük örgütlenmesinde uzmanlık ve üst düzey görevlere atanabilmek için her hangi bir kriter bulunmadığı, Tasarıyla bu görevler için önemli kriterler öngörüldüğü, uzman ve uzman yardımcısı çalıştırılmasına imkan sağlandığı,

- Mevcut personelin işsiz kalmayacağı, Bakanlıkta veya başka kamu kurum ve kuruluşlarında durumlarına uygun kadrolara atanacağı,

- Bağış ve yardımlar konusunun çeşitli sakıncalar doğurabilecek nitelikte bulunduğu, bu nedenle tali komisyon olan Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda gelirler kısmından bu hükmün çıkarıldığı,

- Genel Müdürlüğün asıl gelirlerini Eurocontrolden sağlanan kaynakların oluşturacağı,

- Mevcut personel eliyle maksimum hizmet sunumunun sağlanmasının amaçlandığı, ihtiyaç doğması halinde yeni personel alımına gidilebileceği,

İfade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeleri takiben Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir. Ancak kabul edilen bir önerge doğrultusunda maddelerin görüşülmesinde tali komisyon olan Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun Tasarıda yapmış olduğu değişiklikler Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

Tasarının;

- 1, 2 ve 3 üncü maddeleri aynen,

- 4 üncü maddesi; (e) bendinin hava trafik hizmetleri konusunda 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununda var olan sivil-asker koordinasyonuna açıklık getirilmesi amacıyla "hava trafik yönetim" ibaresinden sonra gelen kısmın "hizmetleri konusunda 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa uygun olarak sivil-asker koordinasyonuna ilişkin esasları belirlemek ve uygulanmasını sağlamak." şeklinde değiştirilmesi; (j) bendinin, tali komisyonca bende eklenen "yasadışı müdahaleler ile diğer tehlikelere karşı" ibaresinin cümledeki anlam bütünlüğünün sağlanması amacıyla "yasadışı müdahaleler ile diğer tehlikelerden" şeklinde redaksiyona tabi tutulması; (r) bendinin sivil havacılıkla ilgili ve teknik altyapıya ilişkin düzenlemelere açıklık getirilmesi amacıyla yeniden düzenlenmesi, tali komisyonca Tasarıya eklenen (u) bendinin, kurum gelirlerinin oranlarının belirlenmesi yetkisinin Genel Müdürlüğün yetki alanına giremeyeceği ve sınırlandırıcı bir biçimde ifade edilmesi amacıyla "Kurum faaliyet alanları ile ilgili fiyat tarifelerini belirlemek ve Bakan onayına sunmak," şeklinde değiştirilerek bende açıklık kazandırılması, (y) bendinin ifade düzgünlüğünün sağlanması amacıyla "Genel Müdürlüğün imkan ve kabiliyetleri kapsamında" ibaresinin "Genel Müdürlüğün imkanları dahilinde" şeklinde redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 5, 6 ve 7 nci maddeleri aynen,

- 8 inci maddesi; (c) bendindeki "komponentlerin" ibaresinin Türkçe ifadeye daha uygun düşeceği gerekçesiyle "donanımların" olarak değiştirilmesi; (d) bendi, bentte ifade edilen

personelin hangi personel olduğuna açıklık getirilmesi amacıyla "personelin" ibaresinin "hava trafik hizmetleri personelinin" şeklinde değiştirilmesi; (h) bendi, metindeki tekrarların önlenmesi ve ifadeye akıcılık kazandırılması amacıyla bentte geçen ve tali komisyonca bendin sonuna eklenen kısımdaki birinci "belirlemek" ibarelerinin "ve" şeklinde değiştirilmesi; (ı) bendi, bentte yer alan "validasyon" ibaresinin "geçerlik şartları" şeklinde değiştirilmesi ve bendin numarasının kanun yapma tekniğine uygun olarak "i" olarak değiştirilmesi, (t) bendi, bentte yer alan "Genel Müdürlük" ibaresinin, belirtilen konularda Genel Müdürün yetkili olması nedeniyle "Genel Müdür" olarak değiştirilmesi suretiyle,

- 9 uncu maddesi; (h) bendinde yer alan "uluslararası" ibaresinin, slot uygulaması tüm havaalanlarında yapıldığından düzenlemenin tüm havaalanlarını kapsamasının sağlanması amacıyla metinden çıkarılması, (ı) bendinde yer alan "Genel Müdürlük" ibaresinin "Genel Müdür" olarak değiştirilmesi ve bendin numarasının "i" olarak değiştirilmesi suretiyle,

- 10 uncu maddesi; (a) bendinde yer alan "yol ve" ibaresinin metinden çıkarılması, (b) bendinin anlatıma açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması (c) bendine "incelemek" ibaresinden sonra "incelemek" ibaresinin eklenmesi ve "NOTAM" yayımlamanın bu Kanunla kurulan Genel Müdürlüğün görevi olmadığı ve Devlet Hava Meydanları İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirildiği gerekçesiyle "NOTAM"a ilişkin hükmün metinden çıkarılması, (l) bendindeki "Genel Müdürlük" ibaresinin ""Genel Müdür" olarak değiştirilmesi suretiyle,

- 11 inci maddesi; (ı) bendinde yer alan "Genel Müdürlük" ibaresinin "Genel Müdür" olarak değiştirilmesi ve bendin numarasının (i) şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- 12 nci maddesi; Tasarı metninde uyum sağlanması amacıyla 4 üncü maddedeki düzenlemeye paralel olarak (a) bendinde yer alan, "her türlü yasa dışı müdahalelerin" ibaresinin "yasadışı müdahaleler ile diğer tehlikelerin" şeklinde değiştirilmesi, (g) bendinde yer alan "Genel Müdürlük" ibaresinin "Genel Müdür" olarak değiştirilmesi suretiyle,

- 13 üncü maddesi aynen,

- 14 üncü maddesi; hükümet programına ilişkin düzenlemelerin kanun metinleri içinde yer almasının uygun olamayacağı gerekçesiyle (a) bendinde yer alan "ve hükümet programı" ibaresinin metinden çıkarılması suretiyle,

- 15 inci maddesi; Genel Müdürlük hukuk müşavirleri ve avukatlarına ödenecek vekalet ücretlerini düzenleyen bir metnin maddede ikinci fıkraya ilave edilmesi suretiyle,

- 16, 17, 18, 19 ve 20 nci maddeleri aynen,

- 21 inci maddesi; birinci fıkrası, maddede belirtilen üst düzey görevlere atanabilecekler arasına metalurji mühendislerinin ve en az dört yıllık eğitim veren hava harp okulundan mezun olanların da ilave edilmesi, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit sınavından en az (B) düzeyinde puan alınması şartı getirilmesi, "örgün eğitim veren yüksek öğretim kurumu" ibaresinden "örgün" ibaresinin çıkarılması; ikinci fıkrasında geçen "temsilcilikler" ibarelerinin metinden çıkarılması, birinci fıkrada yabancı dile ilişkin ayrıntılı düzenleme yapıldığı için yabancı dil seviyesine ilişkin hükmün fıkradan çıkarılması ve maddenin redaksiyona tabi tutularak yeniden düzenlenmesi suretiyle,

- 22 nci maddesi; maddenin kanun tekniğine uygun olarak Genel Müdürlüğün yalnızca yönetmelik çıkarma yetkisinin düzenleme konusu yapılmasına yönelik olarak yeniden düzenlenmesi suretiyle,

- 23 üncü maddesi; teknik denetçi olarak çalıştırılacakların görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esaslarının belirlenmesi hususunun yönetmelikle yapılmasını sağlamaya yönelik olarak ikinci fıkraya "Genel Müdürlükçe" ibaresinden sonra gelmek üzere "çıkartılacak yönetmelikle" ibaresinin eklenmesi suretiyle,

- 24 üncü maddesi; uzman ve uzman yardımcıları kadrolu olarak istihdam edilmeyeceğinden ve bu unvanların pozisyon olarak ihdas edilmesi nedeniyle birinci fıkrada yer alan "Havacılık uzmanı ve uzman yardımcılığına atanabilmek" ibaresinin "Havacılık uzmanı ve uzman yardımcılığı pozisyonlarında görev alabilmek" şeklinde değiştirilmesi ve "657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ek olarak" ibaresindeki "sayılan şartlara" ibaresinin kanun tekniğine uygun olarak "belirtilen genel şartlara" şeklinde değiştirilmesi, (a) bendinin, 21 inci maddede yapılan değişikliklere paralel olarak havacılık uzmanı ve uzman yardımcılığı için de bu maddede belirtilen şartların bende taşınarak yeniden düzenlenmesi ve "yüksek öğretim kurumlarının" ibaresinin başına tali komisyonca ilave edilen "örgün" ibaresinin metinden çıkarılması, (d) bendindeki İngilizce bilgisi düzeyinin (C) düzeyinde puan almak olarak yeniden belirlenmesi, uzman yardımcılığından uzmanlığa atanmak için gereken şartlar yönetmelikle belirleneceği için ikinci fıkranın madde metninden çıkarılması suretiyle,

- 25 inci maddesi aynen,

- 26 ncı maddesi; ikinci fıkranın kanun tekniğine uygun olarak redaksiyona tabi tutulması, üçüncü fıkranın başında yer alan "ücret" ibaresinin, tahsil olunacak şeyin gelir olması nedeniyle "Gelirlerin" olarak değiştirilmesi suretiyle,

- 27 nci maddesi; sivil havacılık işletmelerinin denetimine ve denetimi yapacak kuruluşlara açıklık getirilmesi amacıyla ikinci fıkranın son cümlesinde yer alan "denetimi bağımsız denetim kuruluşlarına yaptırabilir." ibaresinin "denetimi bağımsız dış denetim kuruluşlarına ve teknik gözetim şirketlerine yaptırabilir." şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- 28 inci maddesi; anlaşmazlıkların hallinin daha kolay gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla ve kanun tekniğine uygun olarak yeniden düzenlenmesi suretiyle,

- 29 ve 30 uncu maddeleri aynen,

- 31 inci maddesi; Kurulun oluşumuyla ilgili Bakanlık teşkilat kanununda değişiklik yapıldığı, bu Kurulun önemli görevleri yerine getireceği bu nedenle daha ayrıntılı bir tartışma ve düzenleme yapılması gerektiği gerekçesiyle maddenin Tasarı metninden çıkarılması suretiyle,

- 32 nci maddesi 31 inci madde olarak aynen,

- 33 üncü maddesi; kanun tekniğine uygun olarak bu Tasarıya ekli; (III) sayılı cetvelin (1) sayılı liste ve (IV) sayılı cetvelin (2) sayılı liste olarak değiştirilmesi suretiyle 32 nci madde olarak,

- 34 üncü maddesi, 33 üncü madde olarak aynen,

- Geçici 1 inci maddesi, son fıkranın madde metninden çıkarılması suretiyle,

- Geçici 2 nci maddesi; maddede yer alan hususların bir bütünlük arz etmesi ve maddenin uygulanmasında tereddütlerin yaşanmaması, ayrıca görevi sona erenler ile bu Kanunda öngörülen şartları taşımayanlar hariç kadro ve görev unvanı değişmeyenlerin Genel Müdürlüğe ait aynı unvanlı kadrolara atanmalarını sağlamak amacıyla yeniden düzenlenmesi suretiyle,

- Geçici 3 ve 4 üncü maddeleri aynen,

- Geçici 5 inci maddesi, "Ekli (II) sayılı listede" ibaresinin, ekteki cetvelle uyumun sağlanması için "ekli (II) sayılı cetvelde" şeklinde redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- Geçici 6 ncı maddesi, redaksiyona tabi tutulmak suretiyle,

- Geçici 7 nci maddesi aynen,

- Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 35 ve 36 ncı maddeler, 34 ve 35 inci maddeler olarak aynen, Kabul edilmiştir.

Ayrıca metnin tamamı kanun tekniğine uygunluğun sağlanması ve yazım yanlışlıklarının giderilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutulmuştur.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Sait Açıba</i>	<i>M. Altan Karapaşaoğlu</i>	<i>Sabahattin Yıldız</i>
Afyonkarahisar	Bursa	Muş
Üye	Üye	Üye
<i>Halil Aydoğan</i>	<i>Mehmet Zekai Özcan</i>	<i>A. Kemal Deveciler</i>
Afyonkarahisar	Ankara	Balıkesir
Üye	Üye	(Ayrışık oy yazısı ektedir)
<i>Ali Osman Sali</i>	<i>Ahmet İnal</i>	<i>Osman Nuri Filiz</i>
Balıkesir	Batman	Denizli
Üye	Üye	Üye
<i>Alaattin Büyükkaya</i>	<i>A. Kemal Kumkumoğlu</i>	<i>Kemal Kılıçdaroğlu</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	(Karşı oy yazım ektedir)	(Ayrışık oy ektedir)
<i>M. Mustafa Açıkalın</i>	Üye	Üye
İstanbul	<i>Bülent Baratalı</i>	<i>Fazıl Karaman</i>
Üye	İzmir	İzmir
<i>Y. Selahattin Beyribey</i>	(Ayrışık oy ektedir)	Üye
Kars	Üye	<i>Taner Yıldız</i>
Üye	<i>Mustafa Elitaş</i>	Kayseri
<i>Mikail Arslan</i>	Kayseri	Üye
Kırşehir	Üye	<i>Hasan Fehmi Kinay</i>
Üye	<i>Muzaffer Baştopçu</i>	Kütahya
<i>Muharrem Doğan</i>	Kocaeli	Üye
Mardin	Üye	<i>Gürol Ergin</i>
Üye	Mustafa Özyürek	Muğla
<i>O. Seyfi Terzibaşoğlu</i>	Mersin	(Ayrışık oy yazısı ektedir)
Muğla	(İmzada bulunamadı)	Üye
Üye	Üye	<i>Cemal Uysal</i>
Kazım Türkmen	<i>Osman Seyfi</i>	Ordu
Ordu	Nevşehir	Üye
(İmzada bulunamadı)	Üye	<i>Musa Uzunkaya</i>
Üye	<i>İmdat Sütüoğlu</i>	Samsun
<i>Sabahattin Cevheri</i>	Rize	Üye
Şanlıurfa	Üye	<i>Enis Tütüncü</i>
Üye	<i>M. Ergun Dağcıoğlu</i>	Tekirdağ
Üye	Tokat	(Ayrışık oy ektedir)
<i>M. Akif Hamzaçebi</i>	Üye	
Trabzon	<i>M. Akif Hamzaçebi</i>	
(Ayrışık oy yazısı ektedir)	Trabzon	

AYRIŞIK OY

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile ilgili olarak yapılan görüşmelerde, tasarının alt komisyon oluşturularak olgunlaştırılması istenmiş, ancak bu talep uygun görülmemiştir. Ancak Komisyon Başkanlığı, hemen hemen her madde ile ilgili olarak redaksiyon yetkisi alarak, tasarımı olgunlaştırmaya ve ifade bozukluklarını gidermeye çalışmıştır. Bu uygulamanın da, Tasarının ne denli yetersizlikler içinde Parlamente'ye sevk edildiğini göstermektedir.

Ayrıca:

1. Öncelikle belirtmek isteriz ki, özel bütçeli, kamu tüzel kişiliğine haiz, söz konusu bağlı kuruluşun, Genel Müdür dışında ayrıca bir yönetim kuruluşuyla güçlendirilmesi gerekirdi. Ancak bu yapılmamıştır.

2. Daha önce gelen teşkilat yasalarında "genel müdür yardımcıları" yer almazken, bu tasarıda genel müdür yardımcılıklarına yer verilmiştir. Böylece, kamu kuruluşlarında örgütlenme açısından farklılıkların oluşmasına ortam sağlanmıştır. Bu tutum, Hükümetin örgütlenme konusunda farklı standartlar oluşturmaya başladığını ve kendi içinde tutarlı davranmadığını göstermektedir.

3. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünde; genel müdür, genel müdür yardımcılığı ve daire başkanlığına atanacaklar arasında "inşaat mühendisi" ve "mimar" da sayılmıştır. Bu düzenleme söz konusu Genel Müdürlüğün uğraşı alanıyla bağdaşmamaktadır.

4. Yapılan düzenleme ile getirilen koşullara uymayan mevcut personelin kazanılmış hakları korunmamıştır.

Kemal Kılıçdaroğlu
İstanbul

Ali Kemal Kumkumoğlu
İstanbul

Bülent Baratalı
İzmir

Enis Tütüncü
Tekirdağ

Gürol Ergin
Muğla

M. Akif Hamzaçebi
Trabzon

A. Kemal Deveciler
Balıkesir

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA
KANUN TASARISI
BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç ve Tanımlar**

Amaç

MADDE 1.- Bu Kanunun amacı; Ulaştırma Bakanlığına bağlı, kamu tüzel kişiliğini haiz, özel bütçeli Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün teşkilat, görev, yetki ve sorumlulukları ile ilgili esasları düzenlemektir.

Tanımlar

MADDE 2.- Bu Kanunda geçen;

- a) Bakan: Ulaştırma Bakanını,
- b) Bakanlık: Ulaştırma Bakanlığını,
- c) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,
- d) Sivil havacılık işletmeleri: Genel Müdürlükten işletme veya çalışma ruhsatı almış işletmeleri,
- e) Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşması: 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanun ile onaylanmış olan Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşması ve eklerini,
- f) Yeterlik belgesi gerektiren personel: Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşması ile diğer uluslararası ve ulusal mevzuatta belirtilen niteliklere sahip olması gereken ve bu kapsamda Genel Müdürlükten yeterlilik belgesi alması gereken personeli,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Teşkilat, Görevler ve Yetkiler

Teşkilat yapısı

MADDE 3.- Genel Müdürlük, merkez teşkilatı ile doğrudan merkeze bağlı İstanbul ve Antalya temsilciliklerinden meydana gelir. Sivil havacılık faaliyetlerinin yoğun olduğu illerde Bakan onayı ile sayısı dördü geçmemek üzere yeni temsilcilikler kurulabilir.

Temsilcilikler bir müdüre bağlı olarak faaliyet gösterirler. Temsilciliklerin birimleri

**PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA
KANUN TASARISI
BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç ve Tanımlar**

MADDE 1.- Tasarının 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2.- Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Teşkilat, Görevler ve Yetkiler

MADDE 3.- Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

Genel Müdürlüğün merkez teşkilatı ana hizmet, danışma ve yardımcı hizmet birimlerinden oluşur.

Genel Müdürlük merkez teşkilatı ekli (I) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

Görevler ve yetkiler

MADDE 4.- Genel Müdürlüğün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Sivil havacılık faaliyetlerinin kamu yararına, ekonomik ve sosyal gelişmelere ve millî güvenlik amaçlarına uygun olarak düzenlenmesi ve gelişmesini sağlamak amacıyla, Bakanlık tarafından oluşturulacak politikaları uygulamak ve takip etmek,

b) Sivil havacılık faaliyetlerinin uluslararası sivil havacılık kural ve standartlarında düzenlenmesi, sürdürülebilirliğini ve gelişmesini sağlayacak esasları tespit etmek,

c) Uluslararası sivil havacılık alanındaki gelişmeleri takip etmek, ilgili uluslararası kuruluşlara üye olmak, katkı veya katılma paylarını ödemek, bu kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak; üyesi olduğumuz uluslararası kuruluşlarca kabul görmüş kural ve standartların güncel olarak uygulanması için gerekli düzenlemeleri yapmak ve uygulanmasını sağlamak,

d) Sivil havacılık faaliyetlerine yönelik mevzuata aykırı eylemlerin önlenmesi amacıyla gerekli tedbirleri almak,

e) Uluslararası anlaşmalar gereğince hizmet sorumluluğu üstlenilen uluslararası hava sahalarının kullanımına ilişkin strateji ve politikalara esas teşkil edecek ilkelerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapmak; hava trafik yönetim faaliyetleri konusunda sivil-asker koordinasyonunu sağlamak,

f) İlgili kuruluşların görüşlerini almak suretiyle, Türk hava sahasını kullanan sivil

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Görevler ve yetkiler

MADDE 4 . - Genel Müdürlüğün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Sivil havacılık faaliyetlerinin kamu yararına, ekonomik ve sosyal gelişmelere ve millî güvenlik amaçlarına uygun olarak düzenlenmesi ve gelişmesini sağlamak amacıyla, Bakanlık tarafından oluşturulacak politikaları uygulamak ve takip etmek,

b) Sivil havacılık faaliyetlerinin uluslararası sivil havacılık kural ve standartlarında düzenlenmesini, sürdürülebilirliğini ve gelişmesini sağlayacak esasları tespit etmek,

c) Uluslararası sivil havacılık alanındaki gelişmeleri takip etmek, ilgili uluslararası kuruluşlara üye olmak, katkı veya katılma paylarını ödemek, bu kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak; üyesi olduğumuz uluslararası kuruluşlarca kabul görmüş kural ve standartların güncel olarak uygulanması için gerekli düzenlemeleri yapmak ve uygulanmasını sağlamak,

d) Sivil havacılık faaliyetlerine yönelik mevzuata aykırı eylemlerin önlenmesi amacıyla gerekli tedbirleri almak,

e) Türk hava sahası ve uluslararası anlaşmalar gereğince hizmet sorumluluğu üstlenilen uluslararası hava sahalarının kullanımına ilişkin strateji ve politikalara esas teşkil edecek ilkelerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapmak; hava trafik yönetim hizmetleri konusunda 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa uygun olarak sivil-asker koordinasyonuna ilişkin esasları belirlemek ve uygulamasını sağlamak,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

hava araçlarının uyması gereken hava trafik yönetim hizmetleriyle ilgili düzenlemeler yapmak,

g) Türk hava sahasında hava arama ve kurtarma hizmetlerinin ilgili kuruluşlarla koordineli bir şekilde mevzuata ve uluslararası standartlara uygun olarak yapılmasını sağlamak,

h) Yurt içinde ve yurt dışında hava ulaştırma faaliyetlerinde bulunmak isteyen Türk ve yabancı gerçek veya tüzel kişilere verilecek izinlerin esaslarını ve şartlarını hazırlamak, gerekli görülmesi halinde ilgili bakanlık ve kamu kurum ve kuruluşları ile koordinasyonu sağlamak,

ı) Sivil hava ulaştırması konusunda ülke politikalarını belirlemek; ikili ve çok taraflı anlaşmaların çalışmalarına katılmak ve bunları sonuçlandırmak,

j) Sivil havacılığın yangın, sel, deprem gibi doğal afetlerden korunması için gerekli politikaları belirlemek, önlemleri almak, aldirtmak ve uygulamaları takip etmek,

k) Bakanlık tarafından verilen yetki kapsamında sivil havacılık kazalarının ve olaylarının soruşturmasını yapmak veya yaptırmak, sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak, bu konuda kamuoyunu bilgilendirmek,

l) Türk hava aracı siciline kaydedilecek sivil hava araçlarının tescil ve sicil işlemlerini uluslararası standartlara uygun olarak yapmak, ilgili uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak, sicilleri bildirmek ve siciller üzerindeki hukuki düzenlemelere uygun kayıtları tutmak,

m) Sivil hava araçlarıyla emniyetli uçuş operasyonları yapmak için gerekli olan önlemleri almak, denetimler yapmak ve belge düzenlemek, onaylamak, yenilemek, iptal etmek ve kayıtları tutmak,

n) Sivil havacılık alanında faaliyette bulunan ve kurallara aykırı hareket eden gerçek

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

f) İlgili kuruluşların görüşlerini almak suretiyle, Türk hava sahasını kullanan sivil hava araçlarının uyması gereken hava trafik yönetim hizmetleriyle ilgili düzenlemeler yapmak,

g) Türk hava sahasında hava arama ve kurtarma hizmetlerinin ilgili kuruluşlarla koordineli bir şekilde mevzuata ve uluslararası standartlara uygun olarak yapılmasını sağlamak,

h) Yurt içinde ve yurt dışında hava ulaştırma faaliyetlerinde bulunmak isteyen Türk ve yabancı gerçek veya tüzel kişilere verilecek izinlerin esaslarını ve şartlarını hazırlamak, gerekli görülmesi halinde ilgili bakanlık ve kamu kurum ve kuruluşları ile koordinasyonu sağlamak,

ı) Sivil hava ulaştırması konusunda ülke politikalarını belirlemek; ikili ve çok taraflı anlaşmaların çalışmalarına katılmak ve bunları sonuçlandırmak,

j) Sivil havacılığın yasadışı müdahaleler ile diğer tehlikelerden, yangın, sel, deprem gibi doğal afetlerden korunması için gerekli politikaları belirlemek, önlemleri almak, aldirtmak ve uygulamaları takip etmek,

k) Bakanlık tarafından verilen yetki kapsamında sivil havacılık kazalarının ve olaylarının soruşturmasını yapmak veya yaptırmak, sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak, bu konuda kamuoyunu bilgilendirmek,

l) Türk hava aracı siciline kaydedilecek sivil hava araçlarının tescil ve sicil işlemlerini uluslararası standartlara uygun olarak yapmak, ilgili uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak, sicilleri bildirmek ve siciller üzerindeki hukuki düzenlemelere uygun kayıtları tutmak,

m) Sivil hava araçlarıyla emniyetli uçuş operasyonları yapmak için gerekli olan önlemleri almak, denetimler yapmak ve belge düzen-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ve tüzel kişilere uygulanacak idari ve teknik yaptırımlara ilişkin esasları belirlemek ve bunlar hakkında yasal işlem yapmak,

o) Uçuş emniyetinin veya uluslararası standartlar ve kuralların ihlal edildiğinin tespit edilmesi halinde, uçuş operasyonlarını ve faaliyetlerini yasaklamak, gerektiğinde işletme ruhsatlarını askıya almak veya iptal etmek ve cezai yaptırım da dahil gereken her türlü önlemi almak,

p) Bu Kanunda öngörülen görev ve yetkileri yerine getirmek üzere yönetmelik ve genelgeleri hazırlamak,

r) Sivil havacılıkla ilgili teknik alt yapıyı düzenlemek, geliştirmek ve koordinasyonu sağlamak,

s) Genel Müdürlüğün hizmet alanı, görev ve yetkileriyle ilgili konularda Bakanlıkça belirlenen esaslar dahilinde, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mahalli idarelerle gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamak,

t) Bakanlık tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

lemek, onaylamak, yenilemek, iptal etmek ve kayıtları tutmak,

n) Sivil havacılık alanında faaliyette bulunan ve kurallara aykırı hareket eden gerçek ve tüzel kişilere uygulanacak idari ve teknik yaptırımlara ilişkin esasları belirlemek ve bunlar hakkında yasal işlem yapmak,

o) Uçuş emniyetinin veya uluslararası standartlar ve kuralların ihlal edildiğinin tespit edilmesi halinde, uçuş operasyonlarını ve faaliyetlerini yasaklamak, gerektiğinde işletme ruhsatlarını askıya almak veya iptal etmek ve cezai yaptırım da dahil gereken her türlü önlemi almak,

p) Bu Kanunda öngörülen görev ve yetkileri yerine getirmek üzere yönetmelik ve genelgeleri hazırlamak,

r) Sivil havacılıkla ilgili teknik alt yapıya ilişkin düzenlemeler yapmak ve uygulanmasını sağlamak,

s) Genel Müdürlüğün hizmet alanı, görev ve yetkileriyle ilgili konularda Bakanlıkça belirlenen esaslar dahilinde, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mahalli idarelerle gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamak,

t) Sivil havacılık sektörünün gelişimini sağlayacak tedbirleri almak ve gerekli düzenlemelerin yapılması hususunda ilgili kuruluşlara önerilerde bulunmak,

u) Kurumun faaliyet alanları ile ilgili fiyat tarifelerini belirlemek ve Bakan onayına sunmak,

v) 14.10.1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu hükümleri ve uluslararası uygulamalar çerçevesinde, hava alanları, hava araçları, yolcu, yük ve üçüncü şahıslara yönelik sigorta sorumluluk limitlerinin belirlenmesi çalışmalarına katılmak, sigorta şartlarının sağlanmasını kontrol ve takip etmek,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Genel Müdür

MADDE 5.- Genel Müdür, Genel Müdürlüğün en üst amiri olup;

a) Genel Müdürlüğü, mevzuat hükümlerine, uluslararası sivil havacılık kural ve standartlarına, hükümet programına ve Bakanlar Kurulunca belirlenen politika ve stratejilere uygun olarak yönetir,

b) Genel Müdürlüğün görev alanına giren hususlarda politika ve stratejiler geliştirir, bunlara uygun olarak yıllık amaç ve hedefler oluşturur, performans ölçütleri belirler, Genel Müdürlük bütçesini hazırlar, gerekli kanunî ve idarî düzenleme çalışmalarını yapar, belirlenen stratejiler, amaçlar ve performans ölçütleri doğrultusunda uygulamayı koordine eder, izler ve değerlendirir,

c) Genel Müdürlüğün faaliyetlerini ve işlemlerini denetler, yönetim sistemlerini gözden geçirir, kurumun yapısı ve yönetim süreçlerinin etkililiğini gözetir ve yönetimin geliştirilmesini sağlar,

d) Genel Müdürlüğün orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarının belirlenmesinde katılımcı bir anlayışla üniversite, meslek kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği konusunda gerekli ortamı oluşturur,

e) Faaliyet alanına giren konularda diğer kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği ve koordinasyonu sağlar.

Genel Müdür yukarıda belirtilen hizmetlerin yürütülmesinden doğrudan Bakana karşı sorumludur.

Genel Müdür yardımcısı

MADDE 6.- Hizmetlerin yürütülmesinde Genel Müdüre yardımcı olmak üzere iki Genel

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

y) Genel Müdürlüğün imkanları dahilinde sivil havacılıkla ilgili yurt içi ve yurt dışı kurumlara müşavirlik hizmeti vermek, kurs, toplantı, konferans, seminer ve eğitim faaliyetleri düzenlemek,

z) Bakanlık tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

MADDE 5.- Tasarının 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6.- Tasarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Müdür Yardımcısı görevlendirilir. Genel Müdür Yardımcısı Genel Müdüre karşı sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ana Hizmet Birimleri

Ana hizmet birimleri

MADDE 7.- Genel Müdürlüğün ana hizmet birimleri şunlardır:

- a) Uçuş Standartları Daire Başkanlığı,
- b) Hava Ulaşım Daire Başkanlığı,
- c) Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığı,
- d) Hava Alanları Daire Başkanlığı,
- e) Havacılık Güvenliği Daire Başkanlığı.

Uçuş Standartları Daire Başkanlığı

MADDE 8.- Uçuş Standartları Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Sivil havacılık faaliyetlerinde bulunmak isteyen gerçek ve tüzel kişilere verilecek izin, ruhsat ve diğer yetkilendirmelerin esaslarını ve şartlarını uluslararası standartlara uygun olarak düzenlemek, gerekli izinleri vermek; bu işletmelerin faaliyetlerini denetlemek, yetkilerini yenilemek ve gerektiğinde iptal etmek, bu amaçla yapılan uygulamalara ait kayıtları tutmak,

b) Hava araçları ile gövde, motor, pervane, elektrik ve elektronik cihaz ve sistemleri ve parçaları ile hava araçlarında kullanılan diğer teçhizatın uluslararası mevzuata uygun olarak uçuşa elverişlilik standartlarını belirlemek, bu kapsamda gerekli belge ve sertifikaları düzenlemek, denetlemek, yenilemek, iptal etmek ve kayıtlarını tutmak,

c) Ülkemizde üretilen hava aracı gövde, motor ve pervane ile diğer komponentlerin sivil hava araçlarında kullanımına imkan sağlayacak uçuşa elverişlilik ve gürültü standartlarını belirlemek; tasarım, üretim, bakım, onarım, tadilat ve yenileme yapan işletmeleri belirlenen standartlara uygun olarak yetkilendirmek, bu konuda denetlemeler yapmak, ilgili belgeleri

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ana Hizmet Birimleri

MADDE 7.- Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Uçuş Standartları Daire Başkanlığı

MADDE 8 . - Uçuş Standartları Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Sivil havacılık faaliyetlerinde bulunmak isteyen gerçek ve tüzel kişilere verilecek izin, ruhsat ve diğer yetkilendirmelerin esaslarını ve şartlarını uluslararası standartlara uygun olarak düzenlemek, gerekli izinleri vermek; bu işletmelerin faaliyetlerini denetlemek, yetkilerini yenilemek ve gerektiğinde iptal etmek, bu amaçla yapılan uygulamalara ait kayıtları tutmak,

b) Hava araçları ile gövde, motor, pervane, elektrik ve elektronik cihaz ve sistemleri ve parçaları ile hava araçlarında kullanılan diğer teçhizatın uluslararası mevzuata uygun olarak uçuşa elverişlilik standartlarını belirlemek, bu kapsamda gerekli belge ve sertifikaları düzenlemek, denetlemek, yenilemek, iptal etmek ve kayıtlarını tutmak,

c) Ülkemizde üretilen hava aracı gövde, motor ve pervane ile diğer donanımların sivil hava araçlarında kullanımına imkan sağlayacak uçuşa elverişlilik ve gürültü standartlarını belirlemek; tasarım, üretim, bakım, onarım, tadilat ve yenileme yapan işletmeleri belirlenen standartlara uygun olarak yetkilendirmek, bu konuda denetlemeler yapmak, ilgili

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

düzenlemek, onaylamak, yetkileri yenilemek, gerektiğinde iptal etmek ve kayıtlarını tutmak,

d) Sivil havacılık alanında yeterlik belgesi gerektiren personelin, lisans ve sertifika işlemlerine esas olan düzenlemeleri yapmak, belgeleri vermek, onaylamak, yenilemek, gerektiğinde iptal etmek ve kayıtlarını tutmak,

e) Yeterlik belgesi gerektiren personelin ihtiyaç duyduğu eğitimlere ve sağlık koşullarına ait standartları belirlemek, bu personeli yetiştiren eğitim ve sağlık kuruluşlarını yetkilendirmek, yapılan uygulamaların uluslararası standartlara uygunluğunu denetlemek, gerektiğinde iptal etmek ve kayıtlarını tutmak,

f) Sivil havacılık işletmelerinin her türlü faaliyetleri ile bu faaliyetlerinde kullandıkları sistem, tesis, donanım ve belgelerini, uluslararası sivil havacılık standartlarına uygun olarak, mevzuatla belirlenmiş usul ve esaslar içinde yürütmelerini denetlemek,

g) Sivil hava trafiğine açık hava alanlarını kullanan yabancı tescilli hava araçları ve bunların mürettebatını, uçuş emniyetinin sağlanmasını teminen uluslararası kurullar çerçevesinde denetlemek, gerekli önlemleri almak ve yaptırımlar uygulamak,

h) Türk hava aracı sicilinde kayıtlı olan sivil hava araçlarının Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşmasına uygun olarak başka bir Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı üyesi ülke tarafından yetkilendirilmiş olan işletme bünyesinde operasyon yapma şartlarını belirlemek, ilgili ülke ile operasyon sorumluluklarını belirlemek, yetki devri yapmak veya almak, denetlemek, yaptırım uygulamak ve kayıtları tutmak,

1) Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatına üye başka bir ülke ya da uluslararası bir kuruluş tarafından tanzim edilmiş ya da geçerli kılınmış bir uçuşa elverişlilik sertifikasını, bu sertifikaların tanzim ya da validasyon gerekliliklerini Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

belgeleri düzenlemek, onaylamak, yetkileri yenilemek, gerektiğinde iptal etmek ve kayıtlarını tutmak,

d) Sivil havacılık alanında yeterlik belgesi gerektiren hava trafik hizmetleri personelinin, lisans ve sertifika işlemlerine esas olan düzenlemeleri yapmak, belgeleri vermek, onaylamak, yenilemek, gerektiğinde iptal etmek ve kayıtlarını tutmak,

e) Yeterlik belgesi gerektiren personelin ihtiyaç duyduğu eğitimlere ve sağlık koşullarına ait standartları belirlemek, bu personeli yetiştiren eğitim ve sağlık kuruluşlarını yetkilendirmek, yapılan uygulamaların uluslararası standartlara uygunluğunu denetlemek, gerektiğinde iptal etmek ve kayıtlarını tutmak,

f) Sivil havacılık işletmelerinin her türlü faaliyetleri ile bu faaliyetlerinde kullandıkları sistem, tesis, donanım ve belgelerini, uluslararası sivil havacılık standartlarına uygun olarak, mevzuatla belirlenmiş usul ve esaslar içinde yürütmelerini denetlemek,

g) Sivil hava trafiğine açık hava alanlarını kullanan yerli ve yabancı tescilli hava araçları ve bunların mürettebatını, uçuş emniyetinin sağlanmasını teminen uluslararası kurullar çerçevesinde denetlemek, gerekli önlemleri almak ve yaptırımlar uygulamak,

h) Türk hava aracı sicilinde kayıtlı olan sivil hava araçlarının Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşmasına uygun olarak başka bir Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı üyesi ülke tarafından yetkilendirilmiş olan işletme bünyesinde operasyon yapma şartlarını ve ilgili ülke ile operasyon sorumluluklarını belirlemek, yetki devri yapmak veya almak, denetlemek, yaptırım uygulamak ve kayıtları tutmak, başka bir Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı üyesi ülke sicilinde kayıtlı olan sivil hava araçlarının, Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşmasına uygun olarak Türkiye'de Sivil

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

standartlarının üzerinde ya da eşit olması koşuluyla geçerli kılmak,

j) Ülkemiz tescilindeki tüm uçakların, belirlenen kurallara göre her zaman uçuşa elverişli olup olmadığını denetlemek, uygunluk sağlanmayan durumlarda uçuşa elverişlilik sertifikalarını askıya almak veya iptal etmek,

k) Yeterlik belgesi alacak personelin belge alması ile ilgili usul ve esasları belirlemek, bunların yürütülmesini sağlamak,

l) Yeterlik belgesi alacak personeli yetiştiren kurumların eğitim esaslarını belirlemek, bunları ruhsatlandırmak, denetlemek ve kayıtlarını tutmak,

m) Yeterlik belgesi verilmesi ile yenilenmesi hususunda teorik ve uygulamalı sınavların yapılması veya yaptırılması için yetki verilecek kuruluşları belirlemek ve uygunluğunu denetlemek,

n) Uçucu personelin uçuş görev saatlerine ve çalışma şartlarına ilişkin düzenlemeleri yapmak ve uygulamalarını denetlemek,

o) Alkol, uyuşturucu ve diğer uyarıcı maddelerin etkisi altında iken uçuş operasyon ya da hizmetleri ile ilgili görevlerin ifa edilmemesi için gerekli önlemleri almak,

p) Kurulmuş veya kurulacak olan tüm havacılık işletmelerini, organizasyon, mali yapı ve personel yapısı ile ilgili olarak belirlenen şartlara uygunluğu bakımından denetlemek veya denetletmek,

r) Havacılık işletmelerine işletme ruhsatı vermek için oluşturulacak inceleme komisyonunun sekreterlik hizmetlerini yürütmek,

s) Sivil hava araçlarının tescil işlemlerini yapmak, tescilden düşmek ve kayıtlarını tutmak, yasal yollardan konulması istenen her türlü hukuki kısıtlamaları işlemek, uçuşlarını durdurmak,

t) Genel Müdürlük tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından yetkilendirilmiş olan bir işletme bünyesinde operasyon yapma şartlarını ve ilgili ülke ile operasyon sorumluluklarını belirlemek, yetki devri yapmak veya almak, denetlemek, yaptırım uygulamak ve kayıtları tutmak,

i) Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatına üye başka bir ülke ya da uluslararası bir kuruluş tarafından tanzim edilmiş ya da geçerli kılınmış bir uçuşa elverişlilik sertifikasını, bu sertifikaların tanzim ya da geçerlik şartlarını Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı standartlarının üzerinde ya da eşit olması koşuluyla geçerli kılmak,

j) Ülkemiz tescilindeki tüm uçakların, belirlenen kurallara göre her zaman uçuşa elverişli olup olmadığını denetlemek, uygunluk sağlanmayan durumlarda uçuşa elverişlilik sertifikalarını askıya almak veya iptal etmek,

k) Yeterlik belgesi alacak personelin belge alması ile ilgili usul ve esasları belirlemek, bunların yürütülmesini sağlamak,

l) Yeterlik belgesi alacak personeli yetiştiren kurumların eğitim esaslarını belirlemek, bunları ruhsatlandırmak, denetlemek ve kayıtlarını tutmak,

m) Yeterlik belgesi verilmesi ile yenilenmesi hususunda teorik ve uygulamalı sınavların yapılması veya yaptırılması için yetki verilecek kuruluşları belirlemek ve uygunluğunu denetlemek,

n) Uçucu personelin uçuş görev saatlerine ve çalışma şartlarına ilişkin düzenlemeleri yapmak ve uygulamalarını denetlemek,

o) Alkol, uyuşturucu ve diğer uyarıcı maddelerin etkisi altında iken uçuş operasyon ya da hizmetleri ile ilgili görevlerin ifa edilmemesi için gerekli önlemleri almak,

p) Kurulmuş veya kurulacak olan tüm havacılık işletmelerini, organizasyon, mali yapı ve personel yapısı ile ilgili olarak belirlenen şartlara uygunluğu bakımından denetlemek veya denetletmek,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Hava Ulaşım Daire Başkanlığı

MADDE 9.- Hava Ulaşım Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Tüm uçuş operasyonlarının milli kural- lar, ikili ve çok taraflı anlaşmalar ve ilgili mev- zuat çerçevesinde yapılmasını sağlamak ve denetlemek,

b) Türkiye'ye sefer yapan yabancı hava taşıma işletmelerinin uçuş tarifelerini ve sefer- lerini incelemek, onaylamak ve izinlerini ver- mek,

c) Türkiye üzerinden geçen tüm sivil uçak- lara uçuş izni vermek,

d) Her türlü hava taşıma acente ve komis- yonculuğu yapan kuruluşları yetkilendirmek, faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemek,

e) Hava taşıma işletmelerinin hat talep- lerini değerlendirmek,

f) İkili veya çok taraflı hava ulaştırma an- laşmalarını yapmak ve anlaşma hükümlerine uyulup uyulmadığını denetlemek,

g) Hava aracı hareketleri, yolcu, kargo ve posta trafiği ile ilgili istatistiksel veri ve eğilim- leri değerlendirmek,

h) Yolcu hakları ile ilgili uluslararası alan- da belirlenen kuralları uygulamak için gerekli düzenlemeleri yapmak ve denetlemek,

i) Trafiği yoğun uluslararası hava alan- larında slot uygulanmasını sağlamak, bu konuda gerekli düzenlemeleri yapmak ve takip etmek,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

r) Havacılık işletmelerine işletme ruhsatı vermek için oluşturulacak inceleme komis- yonunun sekreterlik hizmetlerini yürütmek,

s) Sivil hava araçlarının tescil işlemlerini yapmak, tescilden düşmek ve kayıtlarını tut- mak, yasal yollardan konulması istenen her türlü hukuki kısıtlamaları işlemek, uçuşlarını durdurmak,

t) Genel Müdür tarafından verilecek ben- zeri görevleri yapmak.

Hava Ulaşım Daire Başkanlığı

MADDE 9. - Hava Ulaşım Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Tüm uçuş operasyonlarının milli kural- lar, ikili ve çok taraflı anlaşmalar ve ilgili mev- zuat çerçevesinde yapılmasını sağlamak ve denetlemek,

b) Türkiye'ye sefer yapan yabancı hava taşıma işletmelerinin uçuş tarifelerini ve sefer- lerini incelemek, onaylamak ve izinlerini ver- mek,

c) Türkiye üzerinden geçen tüm sivil uçaklara uçuş izni vermek,

d) Hava taşıma işletmelerinin hat talep- lerini değerlendirmek,

e) İkili veya çok taraflı hava ulaştırma an- laşmalarını yapmak ve anlaşma hükümlerine uyulup uyulmadığını denetlemek,

f) Hava aracı hareketleri, yolcu, kargo ve posta trafiği ile ilgili istatistiksel veri ve eğilimleri değerlendirmek,

g) Yolcu hakları ile ilgili uluslararası alan- da belirlenen kuralları uygulamak için gerekli düzenlemeleri yapmak ve denetlemek,

h) Trafiği yoğun hava alanlarında slot uy- gulanmasını sağlamak, bu konuda gerekli düzenlemeleri yapmak ve takip etmek,

i) Genel Müdür tarafından verilecek ben- zeri görevleri yapmak.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

j) Genel Müdürlük tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığı

MADDE 10.- Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Sivil terminal ve kontrol sahaları, hava trafik hizmetleri ile ilgili yol ve hava sahası düzenleme çalışmaları yapmak, ilgili sivil ve askeri kurum ve kuruluşlar ile koordinasyonu sağlamak,

b) Hava trafik yönetim hizmetlerinin düzenli, emniyetli, süratli ve ekonomik bir şekilde yürütülmesi için ilgili kuruluşlar ile koordine ederek planlamalar yapmak, kural koymak ve uygulanmasını sağlamak,

c) Hava hadiselerini incelemek ve değerlendirmek, konuyla ilgili kişi ve kurumlara gerekli uyarıları yapmak ve gerekli önlemleri olarak koordinasyonu sağlamak,

d) Uçuş operasyonu ile ilgili personele herhangi bir havacılık kolaylığı, hizmeti, yöntemi ya da bir tehlikenin varlığı, koşulları ve değişikliğine ilişkin bilgileri zamanında duyurmak amacıyla NOTAM ile Havacılık Bilgi Yayımını güncel olarak yayınlamak,

e) Hava arama kurtarma konusunda koordinasyonu sağlamak,

f) Hava trafik yönetimi ile ilgili yapılan anlaşmaların uygulanmasını takip etmek,

g) Havacılık haberleşmesi ve uygulamalarını takip etmek ve bu çerçevede frekans koordinasyonunu sağlamak,

h) Havacılık meteorolojisi ile ilgili çalışmaları koordine etmek, uygulanmasını sağlamak,

i) Sivil hava araçlarının kamu ve uçuş emniyeti ile hava seyrüsefer güvenliği bakımından uyması gereken düzenlemeleri yapmak, denetlemek, hava trafik yönetim hizmetleriyle ilgili önlemler almak ve ilgili personelin lisanslandırılma esaslarını belirlemek, takibini yapmak, yenilemek ve iptal etmek,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığı

MADDE 10 . - Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Sivil terminal ve kontrol sahaları, hava trafik hizmetleri ile ilgili hava sahası düzenleme çalışmaları yapmak, ilgili sivil ve askeri kurum ve kuruluşlar ile koordinasyonu sağlamak,

b) Hava trafik yönetim hizmetlerinin düzenli, emniyetli, süratli ve ekonomik bir şekilde yürütülmesi için ilgili kuruluşlar ile koordinasyonu içinde planlamalar yapmak, kural koymak ve uygulanmasını sağlamak,

c) Hava hadiselerini incelemek, incelemek ve değerlendirmek, konuyla ilgili kişi ve kurumlara gerekli uyarıları yapmak ve gerekli önlemleri olarak koordinasyonu sağlamak,

d) Uçuş operasyonu ile ilgili personele herhangi bir havacılık kolaylığı, hizmeti, yöntemi ya da bir tehlikenin varlığı, koşulları ve değişikliğine ilişkin bilgileri zamanında duyurmak amacıyla Havacılık Bilgi Yayımını güncel olarak yayınlanmasını sağlamak,

e) Hava arama kurtarma konusunda koordinasyonu sağlamak,

f) Hava trafik yönetimi ile ilgili yapılan anlaşmaların uygulanmasını takip etmek,

g) Havacılık haberleşmesi ve uygulamalarını takip etmek ve bu çerçevede frekans koordinasyonunu sağlamak,

h) Havacılık meteorolojisi ile ilgili çalışmaları koordine etmek, uygulanmasını sağlamak,

i) Sivil hava araçlarının kamu ve uçuş emniyeti ile hava seyrüsefer güvenliği bakımından uyması gereken düzenlemeleri yapmak, denetlemek, hava trafik yönetim hizmetleriyle ilgili önlemler almak ve ilgili personelin lisanslandırılma esaslarını belirlemek, takibini yapmak, yenilemek ve iptal etmek,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

j) Genel Müdürlük tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

Hava Alanları Daire Başkanlığı

MADDE 11.- Hava Alanları Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) İnşa edilecek sivil hava alanları, helikopter iniş-kalkış alanları, deniz hava tesisleri ve sivil havacılıkta kullanılacak her türlü iniş kalkış pistlerinin yer seçimine ait kriterleri belirlemek, uygulamaları denetlemek,

b) Mevcut sivil hava alanları ile helikopter iniş-kalkış alanları ve deniz hava tesislerinin işletilmesine ve geliştirilmesine ait esasları belirlemek ve uygulamaları denetlemek,

c) Sivil hava trafiğine açık hava alanlarının sertifikalandırılma esaslarını belirlemek ve uygulamaları denetlemek,

d) Sivil hava alanlarının mania planlarını hazırlamak, planlara uyulması konusunda ilgili kuruluşlar ile işbirliği yapmak, yerel yönetimlerin mania planı kapsamında hazırlayacakları imar planlarına uygun görüş vermek,

e) Sivil hava alanlarının diğer amaçlarla kullanılmasına ilişkin esasları belirlemek, ilgili kuruluşlara bildirmek ve işbirliği sağlamak,

f) Hava alanlarında görev alacak hizmet sağlayıcılarının yetkilendirilmesi ile ilgili düzenlemeleri yapmak, ulusal mevzuat hükümlerine uygun olarak emniyetli ve güvenli bir şekilde yürütülmesini sağlamak üzere gerekli önlemleri almak veya aldirtmak, denetlemek ve uygulamaları takip etmek,

g) Hava alanı kolaylıkları konusunda uluslararası standartların uygulanmasını sağlamak ve takip etmek,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

j) Yasak, tahditli ve tehlikeli sahaların belirlenmesi aşamasında askeri ve sivil kuruluşların görüşlerini alarak gerekli işlemleri başlatmak,

k) Hava trafik personeline eğitim verecek kurumların eğitim esaslarını belirlemek, bunları ruhsatlandırmak, denetlemek ve kayıtlarını tutmak,

l) Genel Müdür tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

MADDE 11.- Hava Alanları Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) İnşa edilecek sivil hava alanları, helikopter iniş-kalkış alanları, deniz hava tesisleri ve sivil havacılıkta kullanılacak her türlü iniş kalkış pistlerinin yer seçimine ait kriterleri belirlemek, uygulamaları denetlemek,

b) Mevcut sivil hava alanları ile helikopter iniş-kalkış alanları ve deniz hava tesislerinin işletilmesine ve geliştirilmesine ait esasları belirlemek ve uygulamaları denetlemek,

c) Sivil hava trafiğine açık hava alanlarının sertifikalandırılma esaslarını belirlemek ve uygulamaları denetlemek,

d) Sivil hava alanlarının mania planlarını hazırlamak, planlara uyulması konusunda ilgili kuruluşlar ile işbirliği yapmak, yerel yönetimlerin mania planı kapsamında hazırlayacakları imar planlarına uygun görüş vermek,

e) Sivil hava alanlarının diğer amaçlarla kullanılmasına ilişkin esasları belirlemek, ilgili kuruluşlara bildirmek ve işbirliği sağlamak,

f) Hava alanlarında görev alacak hizmet sağlayıcılarının yetkilendirilmesi ile ilgili düzenlemeleri yapmak, ulusal mevzuat hükümlerine uygun olarak emniyetli ve güvenli bir şekilde yürütülmesini sağlamak üzere gerekli önlemleri almak veya aldirtmak, denetlemek ve uygulamaları takip etmek,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

h) Hava kargo acentelerinin yetkilendirilme usul ve esaslarını belirlemek ve denetimler yapmak,

ı) Genel Müdürlük tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

Havacılık Güvenliği Daire Başkanlığı

MADDE 12.- Havacılık Güvenliği Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Sivil havacılık güvenliğini tehdit eden her türlü yasa dışı müdahalelerin önlenmesi için gerekli tedbirleri almak,

b) Uluslararası güvenlik standartlarının hava alanlarında uygulanması için gerekli tedbirleri almak, takip etmek ve denetlemek,

c) Kuraldışı ve kabul edilmeyen yolcuların taşınması ile ilgili düzenlemeler yapmak ve denetlemek,

d) Tehlikeli maddelerin hava yolu ile taşınması ile ilgili düzenlemeler yapmak ve denetlemek,

e) Hava alanı giriş kartlarının usul ve esaslarını belirlemek, basımını yapmak veya yaptırmak, ücreti karşılığında dağıtımını sağlamak,

f) Hava kargo acentelerinin güvenlik kurallarına uymaları konusunda gerekli düzenlemeleri ve denetimleri yapmak,

g) Genel Müdürlük tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Danışma Birimleri

Danışma birimleri

MADDE 13.- Genel Müdürlüğün danışma birimleri şunlardır:

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

g) Hava alanı kolaylıkları konusunda uluslararası standartların uygulanmasını sağlamak ve takip etmek,

h) Hava kargo acentelerinin yetkilendirilme usul ve esaslarını belirlemek ve denetimler yapmak,

ı) Genel Müdür tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

Havacılık Güvenliği Daire Başkanlığı

MADDE 12 . - Havacılık Güvenliği Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Sivil havacılık güvenliğini tehdit eden yasa dışı müdahaleler ile diğer tehlikelerin önlenmesi için gerekli tedbirleri almak,

b) Uluslararası güvenlik standartlarının sivil havacılık sektöründe uygulanması için gerekli tedbirleri almak, takip etmek ve denetlemek, uluslararası standartlara uygun nitelikte "Temel Havacılık Güvenliği" eğitimlerinin periyodik olarak verilmesini sağlamak, uygulamasını takip etmek,

c) Kuraldışı ve kabul edilmeyen yolcuların taşınması ile ilgili düzenlemeler yapmak ve denetlemek,

d) Tehlikeli maddelerin hava yolu ile taşınması ile ilgili düzenlemeler yapmak ve denetlemek,

e) Hava alanı giriş kartlarının usul ve esaslarını belirlemek, basımını yapmak veya yaptırmak, ücreti karşılığında dağıtımını sağlamak,

f) Hava kargo acentelerinin güvenlik kurallarına uymaları konusunda gerekli düzenlemeleri ve denetimleri yapmak,

g) Genel Müdür tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Danışma Birimleri

MADDE 13.- Tasarının 13 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

- a) Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı,
- b) Hukuk Müşavirliği.

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

MADDE 14.- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Ulusal kalkınma strateji ve politikaları, yıllık program ve hükümet programı çerçevesinde Genel Müdürlüğün orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek, amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak,

b) Genel Müdürlüğün görev alanına giren konularda performans ve kalite ölçütleri geliştirmek ve bu kapsamda verilecek diğer görevleri yerine getirmek,

c) Genel Müdürlük bütçesini stratejik plana ve yıllık hedeflere göre hazırlamak; Genel Müdürlük faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek,

d) Genel Müdürlüğün yönetimi ile hizmetlerin geliştirilmesi ve performansla ilgili bilgi ve verileri toplamak, analiz etmek, yorumlamak ve yıllık faaliyet raporlarını hazırlamak,

e) Genel Müdürlük üst yönetiminin iç denetime yönelik işlevinin etkililiğini ve verimliliğini artırmak için gerekli hazırlıkları yapmak,

f) Genel Müdürlüğün görev alanına giren konularda, hizmetleri etkileyecek dış faktörleri incelemek, kurum içi kapasite araştırması yapmak, hizmetlerin etkililiğini ve tatmin düzeyini analiz etmek ve genel araştırmalar yapmak,

g) Yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri yerine getirmek,

h) Genel Müdürlük hizmet ve faaliyetleri ile ilgili gerekli verileri, istatistik teknik ve yöntemleri çerçevesinde toplamak, geliştirmek, tasnif etmek, analiz ve değerlendirmelerini yapmak, ileriye dönük tahminlerde bulunmak ve elde edilen sonuçları ilgili mercilere göndermek ve yayımlamak,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

MADDE 14.- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Ulusal kalkınma strateji ve politikaları ile yıllık program çerçevesinde Genel Müdürlüğün orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek, amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak,

b) Genel Müdürlüğün görev alanına giren konularda performans ve kalite ölçütleri geliştirmek ve bu kapsamda verilecek diğer görevleri yerine getirmek,

c) Genel Müdürlük bütçesini stratejik plana ve yıllık hedeflere göre hazırlamak; Genel Müdürlük faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek,

d) Genel Müdürlüğün yönetimi ile hizmetlerin geliştirilmesi ve performansla ilgili bilgi ve verileri toplamak, analiz etmek, yorumlamak ve yıllık faaliyet raporlarını hazırlamak,

e) Genel Müdürlük üst yönetiminin iç denetime yönelik işlevinin etkililiğini ve verimliliğini artırmak için gerekli hazırlıkları yapmak,

f) Genel Müdürlüğün görev alanına giren konularda, hizmetleri etkileyecek dış faktörleri incelemek, kurum içi kapasite araştırması yapmak, hizmetlerin etkililiğini ve tatmin düzeyini analiz etmek ve genel araştırmalar yapmak,

g) Yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri yerine getirmek,

h) Genel Müdürlük hizmet ve faaliyetleri ile ilgili gerekli verileri, istatistik teknik ve yöntemleri çerçevesinde toplamak, geliştirmek, tasnif etmek, analiz ve değerlendirmelerini yapmak, ileriye dönük tahminlerde bulunmak ve elde edilen sonuçları ilgili mercilere göndermek ve yayımlamak,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

1) Genel Müdür tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

Hukuk Müşavirliği

MADDE 15.- Hukuk Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

a) Genel Müdürlüğün görev alanına giren konulardaki mevzuatı hazırlamak, Genel Müdür, Genel Müdürlük birimleri ve Bakanlık tarafından gönderilen kanun, tüzük ve yönetmelik tasarıları ile diğer hukuki konular hakkında görüş bildirmek,

b) Genel Müdürlüğün menfaatlerini koruyucu, anlaşmazlıkları önleyici hukuki tedbirleri zamanında almak, anlaşma ve sözleşmelerin bu esaslara uygun olarak yapılmasına yardımcı olmak,

c) 8/1/1943 tarihli ve 4353 sayılı Kanun hükümlerine göre adli ve idari davalarda gerekli bilgileri hazırlamak, taraf olduğu davalarda ve icra takiplerinde Genel Müdürlüğü temsil etmek veya Genel Müdürlükçe hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilen dava ve icra işlemlerini takip ve koordine etmek,

d) Genel Müdürlük personeli hakkında düzenlenip gönderilen inceleme ve soruşturma raporlarını inceleyerek mevzuat gereği kovuşturmalara ilgili işlemleri yapmak,

e) Genel Müdür tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yardımcı Hizmet Birimleri

Yardımcı hizmet birimleri

MADDE 16.- Genel Müdürlüğün yardımcı hizmet birimleri şunlardır:

- a) İnsan Kaynakları Müdürlüğü,
- b) Destek Hizmetleri Müdürlüğü.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

i) Genel Müdür tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

Hukuk Müşavirliği

MADDE 15. - Hukuk Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

a) Genel Müdürlüğün görev alanına giren konulardaki mevzuatı hazırlamak, Genel Müdür, Genel Müdürlük birimleri ve Bakanlık tarafından gönderilen kanun, tüzük ve yönetmelik tasarıları ile diğer hukuki konular hakkında görüş bildirmek,

b) Genel Müdürlüğün menfaatlerini koruyucu, anlaşmazlıkları önleyici hukuki tedbirleri zamanında almak, anlaşma ve sözleşmelerin bu esaslara uygun olarak yapılmasına yardımcı olmak,

c) Adli ve idari davalarda gerekli bilgileri hazırlamak, taraf olduğu davalarda ve icra takiplerinde Genel Müdürlüğü temsil etmek veya Genel Müdürlükçe hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilen dava ve icra işlemlerini takip ve koordine etmek,

d) Genel Müdürlük personeli hakkında düzenlenip gönderilen inceleme ve soruşturma raporlarını inceleyerek mevzuat gereği kovuşturmalara ilgili işlemleri yapmak,

e) Genel Müdür tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

Genel Müdürlük lehine sonuçlanan dava ve icra takipleri nedeniyle hükme bağlanarak karşı taraftan tahsil olunan vekalet ücretlerinin hukuk müşaviri ve avukatlara dağıtılmasında, 2.2.1929 tarihli ve 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekalet Hakkında Kanun hükümleri kıyas yolu ile uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yardımcı Hizmet Birimleri

MADDE 16.- Tasarının 16 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

İnsan Kaynakları Müdürlüğü

MADDE 17.- İnsan Kaynakları Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Genel Müdürlüğün insan gücü politikası ve planlaması konusunda çalışmalar yapmak ve tekliflerde bulunmak,
- b) Genel Müdürlük personelinin atama, nakil, sicil, terfi, ücret, emeklilik ve benzeri özellik işlemlerini yürütmek,
- c) Genel Müdürlüğün eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek,
- d) Genel Müdür tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

Destek Hizmetleri Müdürlüğü

MADDE 18.- Destek Hizmetleri Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Genel Müdürlüğün ihtiyacı olan her türlü yapım, satın alma, kiralama, bakım ve onarım, arşiv, sağlık ve benzeri her türlü idari ve mali hizmetleri yürütmek,
- b) Taşınır ve taşınmaz kayıtlarını tutmak,
- c) Genel Müdürlüğün sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek,
- d) Genel Müdür tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

ALTINCI BÖLÜM

Sorumluluk, Yetki Devri, Atama ve Düzenleme Yapma

Yöneticilerin sorumlulukları

MADDE 19.- Genel Müdürlüğün her kademedeki yöneticileri, görevlerini mevzuata, stratejik plan ve programlara, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak yürütmekten üst kademelere karşı sorumludur.

Yetki devri

MADDE 20.- Genel Müdür ve her kademedeki Genel Müdürlük yöneticileri, sınırlarını açıkça belirtmek ve yazılı olmak şartıyla yetkilerinden bir kısmını astlarına dev-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 17.- Tasarının 17 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 18.- Tasarının 18 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

ALTINCI BÖLÜM

Sorumluluk, Yetki Devri, Atama ve Düzenleme Yapma

MADDE 19.- Tasarının 19 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 20.- Tasarının 20 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

rededebilir. Yetki devri, uygun araçlarla ilgililere duyurulur.

Atama

MADDE 21.- Genel Müdür, Genel Müdür yardımcılığı, daire başkanlığı ve temsilciliklerde müdürlüğe atanmak için, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yer alan şartlara ilave olarak; havacılık, uçak/uzay, makine, elektrik-elektronik, mekatronik, bilgisayar, endüstri, fizik, meteoroloji mühendisliği, hukuk, iktisat, maliye, işletme ve kamu yönetimi dalında en az dört yıllık örgün eğitim veren yüksek öğretim kurumlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olduktan sonra, sivil havacılık alanında en az beş yıllık deneyime sahip olmak ve iyi derecede İngilizce dilini bilme şartı aranır.

Genel Müdürlüğün merkez teşkilatında ve temsilciliklerinde görevlendirilecek personelin atama, yer değiştirme, görevde yükselme usul ve esasları ile Genel Müdür, Genel Müdür yardımcılığı, daire başkanlığı ve temsilciliklerde müdürlüğe atanacaklarda aranacak yabancı dil seviyesine ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Düzenleme görev ve yetkisi

MADDE 22.- Genel Müdürlük, bu Kanunla yerine getirmekle yükümlü olduğu hizmetleri, tüzük, yönetmelik, tebliğ ve genelgelerle düzenlemekle görevli ve yetkilidir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Teknik Denetçiliğe Görevlendirme, Havacılık Uzmanlığı, Personelin Statüsü

Teknik denetçiliğe görevlendirme

MADDE 23.- Hava aracı uçuşa elverişlilik, hava aracı bakım ve imalat, personel lisansları, hava alanları, hava trafik yönetim

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Atama

MADDE 21.- Genel Müdürlüğe, Genel Müdür Yardımcılığına, Daire Başkanlığına ve Müdürlüğe atanmak için, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda belirtilen genel şartlara ilave olarak; en az dört yıllık eğitim veren yüksek öğretim kurumlarının veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarının uçak/uzay, makine, elektrik-elektronik, inşaat, mekatronik, bilgisayar, endüstri, fizik, metalurji, meteoroloji mühendislikleri ile havacılık, mimarlık, hukuk, iktisat, uluslararası ilişkiler, maliye, işletme ve kamu yönetimi bölümlerinden veya en az dört yıllık eğitim veren hava harp okulundan mezun olduktan sonra, havacılık alanında en az beş yıllık deneyime sahip olmak ve İngilizce'den Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından (B) düzeyinde puan almış olmak şartı aranır.

Genel Müdürlüğün merkez teşkilatında görevlendirilecek personelin atama, yer değiştirme, görevde yükselme usul ve esaslarına ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Düzenleme görev ve yetkisi

MADDE 22.- Genel Müdürlük, bu Kanunun uygulanması ile ilgili yönetmelik, çıkarmaya yetkilidir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Teknik Denetçiliğe Görevlendirme, Havacılık Uzmanlığı, Personelin Statüsü

Teknik denetçiliğe görevlendirme

MADDE 23.- Hava aracı uçuşa elverişlilik, hava aracı bakım ve imalat, personel lisansları, hava alanları, hava trafik yönetim

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

hizmetleri, yer hizmetleri, sivil havacılık güvenliği, havacılık işletmeleri, havacılık bakım, sağlık ve eğitim kuruluşları ile havacılıkla ilgili diğer inceleme ve denetimleri yapmak üzere; havacılıkla ilgili eğitim görmüş ve uluslararası geçerliliği olan sertifikaya sahip Genel Müdürlük personelinden sivil havacılık alanında en az üç yıl çalışmış olanlar teknik denetçi olarak görevlendirilebilir.

Teknik denetçi olarak görevlendirileceklerin görev ve yetkileri, çalışma usul ve esasları Genel Müdürlükçe belirlenir.

Havacılık uzmanlığı ve havacılık uzman yardımcılığı

MADDE 24.- Genel Müdürlükte, bu Kanunda belirtilen görevlerin yerine getirilmesinde havacılık uzmanı ve havacılık uzman yardımcısı istihdam edilir. Havacılık uzmanı ve havacılık uzman yardımcılığına atanabilmek için, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ek olarak aşağıdaki nitelikler aranır:

a) En az dört yıllık eğitim veren yüksek öğretim kurumlarının havacılık, uçak/uzay, makine, elektrik-elektronik, mekatronik, bilgisayar, endüstri, fizik mühendisliği dallarında veya bunlara denkliği kabul edilen yurt içindeki ve yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olmak,

b) Yapılacak yarışma ve yeterlik sınavında başarılı olmak,

c) Sınavın yapıldığı yılın ocak ayının ilk gününde otuz yaşını doldurmamış olmak,

d) İngilizce Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından asgari 60 puan veya uluslararası kabul görmüş yabancı dil seviye tespit sınavlarından bu puana denk puan almak.

Havacılık uzman yardımcılığına atananlar; üç yıl çalışmak, olumlu sicil almak ve Genel

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

hizmetleri, yer hizmetleri, sivil havacılık güvenliği, havacılık işletmeleri, havacılık bakım, sağlık ve eğitim kuruluşları ile havacılıkla ilgili diğer inceleme ve denetimleri yapmak üzere; havacılıkla ilgili eğitim görmüş ve uluslararası geçerliliği olan sertifikaya sahip Genel Müdürlük personelinden sivil havacılık alanında en az üç yıl çalışmış olanlar teknik denetçi olarak görevlendirilebilir.

Teknik denetçi olarak görevlendirileceklerin görev ve yetkileri, çalışma usul ve esasları Genel Müdürlükçe çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Havacılık uzmanlığı ve havacılık uzman yardımcılığı

MADDE 24.- Genel Müdürlükte, bu Kanunda belirtilen görevlerin yerine getirilmesinde havacılık uzmanı ve havacılık uzman yardımcısı istihdam edilir. Havacılık uzmanı ve uzman yardımcılığı pozisyonlarında görev alabilmek için, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen genel şartlara ek olarak aşağıdaki nitelikler aranır:

a) En az dört yıllık eğitim veren yüksek öğretim kurumlarının veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarının uçak/uzay, makine, elektrik-elektronik, inşaat, mekatronik, bilgisayar, endüstri, fizik, metalurji, meteoroloji mühendislikleri ile havacılık, mimarlık, hukuk, iktisat, uluslararası ilişkiler, maliye, işletme ve kamu yönetimi bölümlerinden veya en az dört yıllık eğitim veren hava harp okulundan mezun olmak,

b) Yapılacak yarışma ve yeterlik sınavında başarılı olmak,

c) Sınavın yapıldığı yılın ocak ayının ilk gününde otuz yaşını doldurmamış olmak,

d) İngilizce Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından asgari (C) düzeyinde puan veya uluslararası kabul gör-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Müdürlüğün görev alanıyla ilgili tez hazırlamak kaydıyla açılacak yeterlik sınavına girme hakkını elde ederler. Sınavda başarılı olanlar havacılık uzmanı unvanını kazanırlar. Yeterlik sınavında başarı gösteremeyenler bir yıl içinde ikinci kez sınava tâbi tutulurlar. İki defa başarı gösteremeyenlerin sözleşmeleri feshedilir.

Havacılık uzmanları ve havacılık uzman yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez konularının belirlenmesi, tez hazırlama, tez değerlendirme ve yeterlik sınavı ile eğitimleri yönetmelikle düzenlenir.

Personelin statüsü

MADDE 25.- Genel Müdürlük personeli 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbidir. Genel Müdürlükte, bu Kanunun eki (II) sayı cetvelde yer alan pozisyonlarda belirtilen unvan ve sayıda teknik personel idarî hizmet sözleşmesiyle istihdam edilebilir. İdarî hizmet sözleşmesiyle istihdam edilenler, ücret ve mali haklar dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabidir.

İdarî hizmet sözleşmesi ile çalıştırılanlar emeklilik ve sosyal güvenlik yönünden 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tâbidir. Bunlar emeklilik açısından Bakanlık bağlı genel müdürlüklerinin emsali personeline denk statüde olduğu kabul edilir.

İdarî hizmet sözleşmesi ile istihdam edilenlerin sözleşme usul ve esasları ile ücret miktarı ve her çeşit ödeme tutarı, Genel Müdür için belirlenen her türlü ödemeler dahil mali ve sosyal haklar tutarını geçmeyecek şekilde, Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenir.

İdarî hizmet sözleşmesi ile çalıştırılan personel, Türk Ceza Kanununun uygulanmasında memur sayılır ve bu personelin ifa ettikleri görevlerinden doğan suçlardan dolayı haklarında memurlarla ilgili hükümler uygulanır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

müş yabancı dil seviye tespit sınavlarından bu puana denk puan almak.

Havacılık uzmanları ve havacılık uzman yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez konularının belirlenmesi, tez hazırlama, tez değerlendirme ve yeterlik sınavı ile eğitimleri yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 25.- Tasarının 25 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Ayrıca, özel bir meslek bilgisi ve ihtisası gerektiren işlerde, zaruri hallere münhasır olmak üzere, genel hükümlere tabi olmaksızın geçici olarak yabancı uyruklu sözleşmeli personel çalıştırılabilir. Ancak, bu şekilde çalıştırılacakların sayısı (II) sayılı cetvelde belirtilen pozisyon sayısının yüzde onunu geçemez.

23 üncü maddeye göre teknik denetçi olarak görevlendirilenlerden idarî hizmet sözleşmesi ile istihdam edilmeyenlere her ay aylıkla birlikte, en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarının yüzde ikiyüzünü geçmeyecek şekilde, Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenecek miktarda sivil havacılık denetleme tazminatı ödenir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Gelirler, Anlaşmalarla Hizmet Yapma ve Anlaşmazlıkların Halli

Gelirler

MADDE 26.- Genel Müdürlüğün gelirleri şunlardır:

a) Genel Müdürlükçe, bu Kanun ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve yönetmelikler gereğince verilen ruhsatlar, sertifikalar, tescil belgeleri, lisanslar, her türlü izin ve diğer yetki belgeleri, anılan belgelerin yenilenmesi ile tescil işlemleri karşılığında elde edilecek gelirler,

b) Yeterlik belgesini haiz sivil havacılık personeli sınavları ve bunların denetimleri için yapılacak çalışmalar karşılığında elde edilecek gelirler,

c) Genel Müdürlüğün görevi kapsamında bulunan ve uluslararası kural ve standartlar ile kanunlar ve yönetmeliklerle belirlenmiş her türlü denetlemelerden elde edilecek gelirler,

d) Genel Müdürlükçe verilecek kurs, toplantı, konferans, seminer ve eğitim faaliyetlerinden elde edilecek gelirler,

e) Her türlü basılı evrak, form ve yayınlardan elde edilecek gelirler,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Gelirler, Anlaşmalarla Hizmet Yapma ve Anlaşmazlıkların Halli

Gelirler

MADDE 26 . - Genel Müdürlüğün gelirleri şunlardır:

a) Genel Müdürlükçe, bu Kanun ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve yönetmelikler gereğince verilen ruhsatlar, sertifikalar, tescil belgeleri, lisanslar, her türlü izin ve diğer yetki belgeleri, anılan belgelerin yenilenmesi ile tescil işlemleri karşılığında elde edilecek gelirler,

b) Yeterlik belgesini haiz sivil havacılık personeli sınavları ve bunların denetimleri için yapılacak çalışmalar karşılığında elde edilecek gelirler,

c) Genel Müdürlüğün görevi kapsamında bulunan ve uluslararası kural ve standartlar ile kanunlar ve yönetmeliklerle belirlenmiş her türlü denetlemelerden elde edilecek gelirler,

d) Genel Müdürlükçe verilecek kurs, toplantı, konferans, seminer ve eğitim faaliyetlerinden elde edilecek gelirler,

e) Her türlü basılı evrak, form ve yayınlardan elde edilecek gelirler,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

f) Müşavirlik hizmetlerinden elde edilecek gelirler,

g) Genel Müdürlük lehine takdir edilen ve dağıtım tabi tutulan bölüm dışında kalan vekalet ücretleri,

h) Genel Müdürlük tarafından uygulanacak idari para cezaları,

ı) Genel Müdürlük görev kapsamında sözleşmelerle yapılan hizmetlerden elde edilen gelirler,

j) Yapılacak her türlü bağış, yardım ve diğer gelirler.

Genel Müdürlük gelirlerinin giderlerini karşılaması esastır. Gelirlerin giderleri karşılamada yetersiz kalması halinde doğabilecek açık, genel bütçeden karşılanabilir.

Ücretlerin tahsil zaman ve yöntemleri, Genel Müdürlükçe hazırlanıp Bakanlıkça onaylanacak yönetmelikle belirlenir.

Anlaşmalarla hizmet yapma, sınavlar, denetlemeler

MADDE 27.- Genel Müdürlük, görev kapsamı içinde kalmak kaydıyla bedeli karşılığında sözleşmelerle hizmet yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir.

Genel Müdürlük görev ve yetki kapsamı içinde bulunan, yeterlik belgesini haiz veya yeni belge alacak sivil havacılık personelinin sınavları ve bunların denetimleri ile sivil havacılık işletmelerinin uluslararası sivil havacılık kural ve standartları, kanunlar ve yönetmeliklerle belirlenmiş her türlü denetim, yetkilendirme, ruhsat, sertifika ve lisans hizmetlerini, Bakanlık tarafından belirlenecek ücretler karşılığında yapar. Sivil havacılık işletmelerinin uluslararası sivil havacılık kural ve standartlarına uygunluğunun denetimi bağımsız denetim kuruluşlarına yaptırılabilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

f) Müşavirlik hizmetlerinden elde edilecek gelirler,

g) Genel Müdürlük lehine takdir edilen ve dağıtım tabi tutulan bölüm dışında kalan vekalet ücretleri,

h) Genel Müdürlük görev kapsamında sözleşmelerle yapılan hizmetlerden elde edilen gelirler,

i) Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü ile Genel Müdürlük arasında yapılacak protokol çerçevesinde Eurocontrol gelirlerinden alınacak pay.

Genel Müdürlük gelirlerinin giderlerini karşılaması esastır. Gelirlerin giderleri karşılayamaması halinde doğabilecek açık, genel bütçeden karşılanabilir.

Gelirlerin tahsil zaman ve yöntemleri, Genel Müdürlükçe hazırlanıp Bakanlıkça onaylanacak yönetmelikle belirlenir.

Anlaşmalarla hizmet yapma, sınavlar, denetlemeler

MADDE 27.- Genel Müdürlük, görev kapsamı içinde kalmak kaydıyla bedeli karşılığında sözleşmelerle hizmet yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir.

Genel Müdürlük görev ve yetki kapsamı içinde bulunan, yeterlik belgesini haiz veya yeni belge alacak sivil havacılık personelinin sınavları ve bunların denetimleri ile sivil havacılık işletmelerinin uluslararası sivil havacılık kural ve standartları, kanunlar ve yönetmeliklerle belirlenmiş her türlü denetim, yetkilendirme, ruhsat, sertifika ve lisans hizmetlerini, Bakanlık tarafından belirlenecek ücretler karşılığında yapar. Sivil havacılık işletmelerinin uluslararası sivil havacılık kural ve standartlarına uygunluğunun denetimi bağımsız dış denetim kuruluşlarına ve teknik gözetim şirketlerine yaptırılabilir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından bağımsız dış denetim kuruluşlarından ve

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Anlaşmazlıkların halli

MADDE 28.- Bir sözleşme olsun olmasın Genel Müdürlük ile devlet daireleri, müessese ve teşekkülleri veya gerçek ve tüzel kişiler arasında çıkan ve henüz kaza mercilerine, mahkeme veya icraya intikal etmemiş bulunan uyuşmazlıkların sulh yoluyla hallinde, anlaşma veya sözleşmelerin değiştirilmesinde veya bozulmasında, maddi ve hukuki sebeplerle dava ve icra takibi açılmasında veya açılan dava ve icra takibine devam edilmesinde veya aleyhte neticelenenlerin yüksek dereceli merci ve mahkemelerce incelenmesini istemekte fayda umulmayan hallerde bunlardan vazgeçilmesinde, açılmış dava ve icra takiplerinin sulh yoluyla hallinde yarar görüldüğü takdirde hukuk müşavirliğinin görüşü alınarak, tanınacak veya terkin olunacak hak ve işin kapsadığı menfaatlerin;

a) 50.000 YTL'ye kadar olanları, Genel Müdürün kararı,

b) 50.000 YTL'den 300.000 YTL'ye kadar olanları, Bakanın kararı,

c) 300.000 YTL'den fazla olanları, Danıştayın görüşü üzerine müşterek karar,

ile halledilir. Yukarıda belirtilen parasal sınırlar, her yıl bütçe kanunları ile tespit edilir.

Mevzuu kalmayan veya yanlışlıkla açıldığı anlaşılan veya Genel Müdürlüğe ait hak ve menfaati muhtevi bulunmayan davalarla, icra takipleri miktar veya değeri yukarıda belirtilen parasal sınırlara tabi olarak iptal edilerek dava ve icra kayıtları terkin olunur.

Dava ve icra takiplerinde aleyhte verilen kararlara karşı yüksek dereceli merci ve mahkemelere başvurmadan vazgeçilmesi ile

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

teknik gözetim şirketlerinden temin edilerek görevlendirilecek denetçilerin, bu Kanunun 23 üncü maddesinde belirtilen özellikleri taşıması ve 2 nci maddesinin (d) fıkrasında tanımlanmış kuruluşlarda fiilen çalışıyor olmaması şartı aranır.

Anlaşmazlıkların halli

MADDE 28.- Genel Müdürlük ile devlet daireleri, müessese ve teşekkülleri veya gerçek ve tüzel kişiler arasında çıkan ve henüz yargı mercilerine veya icraya intikal etmemiş bulunan uyuşmazlıkların sulh yoluyla hallinde, anlaşma veya sözleşmelerin değiştirilmesinde veya bozulmasında, açılmış dava ve icra takiplerinin sulh yoluyla hallinde yarar görüldüğü takdirde hukuk müşavirliğinin görüşü alınarak, tanınacak veya terkin olunacak hak ve işin kapsadığı menfaatlerin;

a) 50.000 YTL'ye kadar olanları, Genel Müdürün kararı,

b) 50.000 YTL'den 300.000 YTL'ye kadar olanları, Bakanın kararı,

c) 300.000 YTL'den fazla olanları, Danıştayın görüşü üzerine müşterek karar,

ile halledilir. Yukarıda belirtilen parasal sınırlar, her yıl bütçe kanunları ile tespit edilir.

Konusu kalmayan, yanlışlıkla açıldığı anlaşılan veya Genel Müdürlüğe ait hak ve menfaati bulunmayan davalar ile icra takipleri miktar veya değeri yukarıda belirtilen parasal sınırlara tabi olarak iptal edilerek dava ve icra kayıtlarının silinmesi veya dava ve icra takiplerinde aleyhte verilen kararlara karşı üst mahkemelere başvurulmasından vazgeçilmesinde Genel Müdür yetkilidir.

Yukarıdaki hükümlere uygun bir karar alınmış olmadıkça, dava ve icra takiplerinin açılması ve tamamen veya kısmen aleyhte sonuçlanan davalarla, icra takiplerinde kanun yollarına gidilmesi mecburidir. Bu mecburiyeti yerine getirmemek suretiyle hukuki veya maddi sebeplerle bozulması mümkün bir hükmün

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

idarece müdahale olunan ceza davalarında suçun sabit olmaması, failinin tutulan şahıs olmadığının sübut bulması sebebiyle verilen beraat ve takipsizlik kararları hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

Zaman aşımı ve hak düşürücü sürenin geçmesini önleyecek tedbirleri ilgililer almakla mükelleftir. Yukarıdaki fıkralar hükümlerine uygun bir karar alınmış olmadıkça, dava ve icra takiplerinin açılması ve tamamen veya kısmen aleyhe sonuçlanan davalarla, icra takiplerinde yüksek dereceli mercilerce incelenmesi mümkün olanlar hakkında kanun yollarına gidilmesi mecburidir. Bu mecburiyeti yerine getirmemek suretiyle hukuki veya maddi sebeplerle bozulması mümkün bir hükmün kesinleşmesine ve bir hakkın kaybolmasına sebep olan avukatlarla daire amirleri hakkında kanuni takibat yapılmakla beraber, meydana gelen zarar kendilerine on yıl içinde tazmin ettirilir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümleri saklıdır.

Atıflar

MADDE 29.- 9.4.1987 tarihli ve 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda ve diğer mevzuatta Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne yapılan atıflar Genel Müdürlüğe yapılmış sayılır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Değiştirilen ve Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

MADDE 30.- 9.4.1987 tarihli ve 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 8 inci maddesinin (d) bendi ile 12 nci maddesi yürürlükten kaldırılmış, anılan Kanunun eki (1) sayılı cetvelin ana hizmet birimlerine ilişkin bölümünde yer alan "Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü" ibaresi metinden çıkarılmıştır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

kesinleşmesine ve bir hakkın kaybolmasına sebep olan avukatlarla daire amirleri hakkında kanuni takibat yapılmakla beraber, meydana gelen zarar kendilerine tazmin ettirilir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümleri saklıdır.

MADDE 29.- Tasarının 29 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Değiştirilen ve Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

MADDE 30.- Tasarının 30 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 31.- 3348 sayılı Kanunun beşinci bölümünün başlığı "Sürekli Kurullar" olarak değiştirilmiş ve Kanuna 30 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Ulaştırma Kurulu

MADDE 30/A.- Kara, hava, deniz ve demiryolu ulaştırması ile ilgili konularda inceleme ve araştırmalar yapmak, ulusal ve uluslararası ölçekte stratejiler geliştirmek, projeler ortaya koymak, ulaştırma politikalarının hazırlanmasına ve yürütülmesine ilişkin konularda tavsiyelerde bulunmak, kazaların önlenmesi ve ulaşım emniyetinin geliştirilmesine yönelik çalışmalarda bulunmak, kazaların sebeplerini ortaya çıkarmak üzere inceleme ve soruşturmalar yapmak ve Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yerine getirmek üzere doğrudan Bakana bağlı Ulaştırma Kurulu oluşturulmuştur.

Kurul; ilgili kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör, akademik kuruluşlar ve sivil toplum örgütlerinde görev yapan kişiler arasından, Bakan tarafından seçilecek ulaştırma konularında uzman üyelerden oluşur. Kurul başkanı üyeler arasından Bakan tarafından atanır.

Kurul üyelerinin görev süreleri üç yıldır. Görev süresi sona erenlerin üyelikleri en çok iki kez yenilenebilir. Görev süresi dolmadan görevinden ayrılan üyenin yerine Bakan tarafından seçilen üye, yerine seçildiği üyenin görev süresini tamamlar. Yeni seçilen Kurul göreve başlayıncaya kadar önceki Kurul görevine devam eder.

Kurul çalışma sonuçlarını yazılı olarak doğrudan Bakana sunar. Bunlar tavsiye niteliğinde olup Bakan tarafından uygun görülenler, gereği yerine getirilmek üzere ilgili kuruluşlara talimatla bildirilir.

Kurul, ulaştırma alt sektörleri itibarıyla birinci fıkrada belirlenen görevleri yerine getirmek üzere Bakan onayı ile kendi içinden

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

seçilecek üyelere oluşun sürekli veya geçici komisyonlar veya çalışma grupları oluşturabilir.

Kurul üyelerine, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla fiilen görev yaptıkları her gün için, uhdelerinde kamu görevi bulunanlara (1000), kamu görevi bulunmayanlara ise (2000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda huzur hakkı ödenir. Ancak, bir ayda fiilen görev yapılan gün sayısının onu aşması halinde, aşan günler için huzur hakkı ödenmez.

Kurulun oluşumu, üyelerinin sayısı ve nitelikleri, çalışma usul ve esasları ile sekretarya hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili hususlar Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 32.- 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 27 nci maddesinin, birinci fıkrasında yer alan "Ulaştırma Bakanlığının" ibaresi "Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün", ikinci fıkrasında yer alan "Ulaştırma Bakanlığınca" ibaresi "Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce" olarak değiştirilmiş ve maddeye ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Sivil havacılık alanında faaliyet gösteren tüm işletmeler ve yeterlilik belgesine sahip olması gereken personel, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından yürürlüğe konulan düzenlemeleri takip etmek, Genel Müdürlüğün verdiği talimatlara uymak, Genel Müdürlük yetkililerince talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi vermek ve istenen ekipmana her zaman erişebilmelerini sağlamakla yükümlüdür.

Genel Müdürlük tarafından görevlendirilen teknik denetçiler, denetimlerde,

- a) Hava aracının uçuşa elverişli olmaması,
- b) Mürettebatın o hava aracı tipi için gerekli nitelikleri taşımaması veya uçuşu

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 31.- Tasarının 32 nci maddesi 31 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

yürütecek fiziksel ya da zihinsel kapasiteye sahip olmaması,

c) Operasyonun can ve mal emniyeti için tehlike oluşturması,

d) Tespit edilen eksiklik veya bulguların can ve mal emniyeti ile uçuş emniyetini doğrudan ilgilendirmesi,

durumlarında işletmecinin ya da yeterlilik belgesi gerektiren personelin uçuş operasyonunu ve/veya işletmecinin faaliyetini durdurmaya yetkilidir."

MADDE 33.- Ekli (III) sayılı cetvelde yer alan kadrolar iptal edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki Ulaştırma Bakanlığına ait cetvelden çıkarılmış, ekli (IV) sayılı cetvelde yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (III) sayılı Cetvele Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bölümü olarak eklenmiştir.

MADDE 34.- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (II) sayılı cetvele "51- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü" ibaresi eklenmiştir.

ONUNCU BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

GEÇİCİ MADDE 1.- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Bakanlık merkez ve taşra teşkilatına ait taşınır, araç, gereç, malzeme, demirbaş ve taşıtlardan fiilen Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne kullanılanlar, 1/1/2005 tarihinden önce Genel Müdürlükte geçici olarak görevlendirilen ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte fiilen görev yapan personel ile Bakanlığa ait her türlü hak ve yükümlülüklerden Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü ilgilendirenler hiçbir işleme gerek kalmaksızın Genel Müdürlüğe devredilmiş ve taşınmazlar ise tahsis edilmiş sayılır.

Genel Müdürlüğün 2005 mali yılı harcamaları, 5277 sayılı 2005 Mali Yılı Bütçe Kanununun 15 inci maddesinin (a) fıkrasının

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 32.- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki Ulaştırma Bakanlığına ait cetvelden çıkarılmış, ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (III) sayılı Cetvele Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bölümü olarak eklenmiştir.

MADDE 33.- Tasarının 34 üncü maddesi 33 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

ONUNCU BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

GEÇİCİ MADDE 1.- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Bakanlık merkez ve taşra teşkilatına ait taşınır, araç, gereç, malzeme, demirbaş ve taşıtlardan fiilen Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne kullanılanlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte fiilen görev yapan personel ile Bakanlığa ait her türlü hak ve yükümlülüklerden Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü ilgilendirenler hiçbir işleme gerek kalmaksızın Genel Müdürlüğe devredilmiş ve taşınmazlar ise tahsis edilmiş sayılır.

Genel Müdürlüğün 2005 mali yılı harcamaları, 5277 sayılı 2005 Mali Yılı Bütçe Kanununun 15 inci maddesinin (a) fıkrasının (8) numaralı bendine istinaden yeni bir düzen-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(8) numaralı bendine istinaden yeni bir düzenleme yapılıncaya kadar Bakanlığın 2005 yılı bütçesinde yer alan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne ait ödeneklerden karşılanır.

Bu Kanunun uygulanmasında teşkilat, personel, kadro, demirbaş devri ile taşınmazların tahsisi ve benzeri hususlarda ortaya çıkabilecek sorunları gidermeye Bakan yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 2.- Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünde; Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcısı, Daire Başkanı ve Şube Müdürü unvanlı kadrolarda bulunanların görevleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sona erer. Bunlar, kadrolarına yeni atama yapılıncaya kadar görevlerine devam eder ve durumlarına uygun yeni bir kadroya atanıncaya kadar eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer mali haklarını aynen alırlar. Bunlar yeni bir kadroya atanıncaya kadar Genel Müdürlükte ihtiyaç duyulan işlerde görevlendirilebilir.

Birinci fıkraya uyarınca görevleri sona erenler üç ay içinde Bakanlık ve bağlı veya ilgili kuruluşlarında durumlarına uygun diğer kadrolara atanır. Bu çerçevede ihtiyaç duyulan kadro değişiklikleri 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesinin son fıkrası hükmü uygulanmaksızın anılan Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre yapılır. Anılan personelden atandıkları kadroların aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer mali hakları toplamının net tutarının, eski kadrolarına bağlı olarak en son ayda almakta oldukları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer mali hakları toplamı net tutarından az olması halinde aradaki fark, farklılık giderilinceye kadar atandıkları kadrolarda kaldıkları sürece herhangi bir kesintiye tabi tutulmaksızın tazminat olarak ödenir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

leme yapılıncaya kadar Bakanlığın 2005 yılı bütçesinde yer alan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne ait ödeneklerden karşılanır.

GEÇİCİ MADDE 2.- Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünde; Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcısı, Daire Başkanı ve Şube Müdürü unvanlı görevlerde bulunanların görevleri, bu Kanunun yayımı tarihinde sona erer. Bu Kanuna göre görevleri sona eren, kadro ve görev unvanları değişen yahut kaldırılan veya bu Kanunda öngörülen şartları taşımayan personel ile kadro unvanı değişmeyip bu Kanunda öngörülen şartları taşıyanlardan idarî hizmet sözleşmesi ile istihdam edilmek istemeyenler en geç altı ay içinde derece ve kademelerine uygun olmak kaydıyla Genel Müdürlük veya Bakanlıkta ihtiyaç duyulan diğer kadrolara atanırlar. Bu personel, atama işlemi yapılıncaya kadar Genel Müdürlükçe ihtiyaç duyulan işlerde görevlendirilebilir. Bunlar, yeni bir kadroya atanıncaya kadar, eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali haklarını almaya devam ederler. Söz konusu personelin, atandıkları yeni kadroların aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali hakları toplamının net tutarı, eski kadrolarına bağlı olarak en son ayda almakta oldukları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali hakları toplamı net tutarından az olması halinde, aradaki fark, farklılık giderilinceye kadar atandıkları kadrolarda kaldıkları sürece herhangi bir kesintiye tabi tutulmaksızın tazminat olarak ödenir. Bu madde uyarınca yapılacak atamalarda ihtiyaç duyulan kadro değişiklikleri 190 sayılı Kanun

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bu Kanuna göre kadro unvanları değişen, yahut kaldırılan veya gerekli şartları taşımayan personel ile kadro unvanı değişmeyip bu Kanunda öngörülen şartları taşıyanlardan idarî hizmet sözleşmesi ile istihdam edilmek istemeyenler Bakanlıktaki durumlarına uygun kadrolara en geç bir yıl içinde atanırlar; bunlar atama işlemi tamamlanmaya kadar Genel Müdürlükçe ihtiyaç duyulan işlerde görevlendirilebilir. Bunlar, yeni bir kadroya atanmaya kadar, eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali haklarını almaya devam ederler. Söz konusu personelin, atandıkları yeni kadroların aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali haklar toplamının net tutarının, eski kadrolarına bağlı olarak en son aldıkları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali haklar toplamının net tutarından az olması halinde, aradaki fark, farklılık giderilinceye kadar atandıkları kadrolarda kaldıkları sürece herhangi bir kesintiye tabi tutulmaksızın tazminat olarak ödenir.

GEÇİCİ MADDE 3.- Genel Müdürlüğün bu Kanunda belirlenen esaslara göre teşkilatlanmasının tamamlanacağı, İstanbul ve Antalya temsilciliklerinin kurulup faaliyete geçeceği tarihe kadar, anılan yerlerdeki görev ve hizmetler daha önce bu görev ve hizmetleri yapmakta olan birimler veya personel tarafından yapılmaya devam edilir.

GEÇİCİ MADDE 4.- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Bakanlık Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü hizmetleri ile ilgili olarak Bakanlığa karşı açılan davalardan,

- a) Adli davalar 4353 sayılı Kanuna göre Maliye Bakanlığınca,
  - b) İdari davalar Ulaştırma Bakanlığınca,
- takip edilir ve sonuçlandırılır. Sonuçlanan ve kesinleşen kararlar gereği için Genel Müdürlüğe intikal ettirilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesinin son fıkrası hükmü uygulanmaksızın anılan Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre yapılır.

Bu Kanunun yayımı tarihinde Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne ait kadrolarda bulunanlardan, birinci fıkraya uyarınca görevi sona erenler ile bu Kanunda öngörülen şartları taşımayanlar hariç kadro ve görev unvanı değişmeyenler Genel Müdürlüğe ait aynı unvanlı kadrolara atanmış sayılırlar.

GEÇİCİ MADDE 3.- Tasarının geçici 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 4.- Tasarının geçici 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 5.- Ekli (II) sayılı listede yer alan havacılık uzmanı unvanlı pozisyon adedinin beşte birini geçmemek üzere; Bakanlığın doğrudan sivil havacılık konularıyla ilgili birimlerinde çalışan ve 24 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (d) bentlerinde belirtilen şartları taşıyanlar, Genel Müdürlük tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yaptırılacak en fazla iki yarışma sınavından birinden en az yetmiş puan almak, Genel Müdürlüğün görev alanıyla ilgili tez hazırlamak ve Genel Müdürlükçe açılacak yeterlik sınavında başarılı olmak kaydıyla, başarı sıralamasına göre durumlarına uygun havacılık uzmanı pozisyonlarına atanabilirler.

GEÇİCİ MADDE 6.- Bu Kanunla öngörülen bütün geçiş, devir, temlik ve intikal işlemleriyle düzenlenecek protokoller her türlü vergi, resim, harç, ücret ve fonlardan müstesnadır.

GEÇİCİ MADDE 7.- Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, aynı konuları düzenleyen tüzük ve yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 5.- Ekli (II) sayılı cetvelde yer alan havacılık uzmanı unvanlı pozisyon adedinin beşte birini geçmemek üzere; Bakanlığın doğrudan sivil havacılık konularıyla ilgili birimlerinde çalışan ve 24 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (d) bentlerinde belirtilen şartları taşıyanlar, Genel Müdürlük tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yaptırılacak en fazla iki yarışma sınavından birinden en az yetmiş puan almak, Genel Müdürlüğün görev alanıyla ilgili tez hazırlamak ve Genel Müdürlükçe açılacak yeterlik sınavında başarılı olmak kaydıyla, başarı sıralamasına göre durumlarına uygun havacılık uzmanı pozisyonlarına atanabilirler.

GEÇİCİ MADDE 6.- Bu Kanunla öngörülen bütün geçiş, devir, temlik ve intikal işlemleriyle düzenlenecek protokoller her türlü vergi, resim, harç, ücret ve fonlardan müstesnadır.

GEÇİCİ MADDE 7.- Tasarının geçici 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 35.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 34.- Tasarının 35 inci maddesi 34 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 36.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 35.- Tasarının 36 ncı maddesi 35 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

G. Akşit

Millî Savunma Bakanı V.

O. Pepe

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köyişleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Mumcu

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METNE EKİLİ CETVELLER
(I) SAYILI CETVEL
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEŞKİLATI

Genel Müdür	Genel Müdür Yardımcısı	Ana Hizmet Birimi	Danışma Birimi	Yardımcı Hizmet Birimi
Genel Müdür	1. Genel Müdür Yardımcısı	1. Uçuş Standartları Daire Başkanlığı	1. Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	1. İnsan Kaynakları Müdürlüğü
	2. Genel Müdür Yardımcısı	2. Hava Ulaşım Daire Başkanlığı	2. Hukuk Müşavirliği	2. Destek Hizmetleri Müdürlüğü
		3. Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığı		
		4. Hava Alanları Daire Başkanlığı		
		5. Havacılık Güvenliği Daire Başkanlığı		

(II) SAYILI CETVEL

POZİSYON UNVANI	ADET
Havacılık Uzmanı	20
Havacılık Uzman Yardımcısı	20
Kontrol Pilotu	5
Mühendis	40
Hava Trafik Kontrolörü	5
TOPLAM:	90

(III) SAYILI CETVEL
İPTAL EDİLEN KADROLARIN

KURUMU : ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
GİH	Genel Müdür	1	1
GİH	Genel Müdür Yardımcısı	1	2
GİH	Daire Başkanı	1	4
GİH	Şube Müdürü	1	11
GİH	Şube Müdürü	2	1
TH	Kontrol Pilotu	1	2
TH	Kontrol Pilotu	2	1
TH	Matematikçi	1	1
TH	Matematikçi	5	1
TH	Mühendis	1	3
TH	Mühendis	2	2
TH	Mühendis	5	8
TH	Mühendis	6	22

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>ADEDİ</u>
TH	Mühendis	7	15
GİH	Şef	3	9
GİH	Şef	4	2
GİH	Şef	5	1
GİH	Şef	6	1
GİH	Programcı	2	1
GİH	Programcı	7	2
TH	Teknik Ressam	3	1
GİH	Hava Trafik Kontrolörü	6	2
GİH	Hava Trafik Kontrolörü	5	2
GİH	Mütercim	4	1
GİH	Mütercim	6	1
GİH	Bilgisayar İşletmeni	7	1
GİH	Bilgisayar İşletmeni	5	1
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	7	1
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	8	1
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	11	1
GİH	Çözümleyici	8	1
TH	Ekonomist	5	1
TH	İstatistikçi	5	1
GİH	Memur	8	3
GİH	Memur	7	2
GİH	Memur	6	2
GİH	Memur	5	7
GİH	Daktilograf	5	1
GİH	Daktilograf	8	1
TOPLAM:			121

(IV) SAYILI CETVEL
İHDAS EDİLEN KADROLARIN
KURUMU: SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEŞKİLATI: MERKEZ

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>ADEDİ</u>	<u>TUTULU KADRO ADEDİ</u>	<u>TOPLAM KADRO ADEDİ</u>
GİH	Genel Müdür	1	1	-	1
GİH	Genel Müdür Yardımcısı	1	2	-	2
GİH	Uçuş Standartları Daire Başkanı	1	1	-	1
GİH	Hava Ulaşım Daire Başkanı	1	1	-	1
GİH	Hava Seyrüsefer Daire Başkanı	1	1	-	1
GİH	Hava Alanları Daire Başkanı	1	1	-	1
GİH	Havacılık Güvenliği Daire Başkanı	1	1	-	1
GİH	Strateji Geliştirme Daire Başkanı	1	1	-	1
GİH	I. Hukuk Müşaviri	1	1	-	1
GİH	İnsan Kaynakları Müdürü	1	1	-	1
GİH	Destek Hizmetleri Müdürü	1	1	-	1
AH	Avukat	6	1	-	1
AH	Avukat	7	2	-	2
SH	Tabip	1	1	-	1
SH	Tabip	2	1	-	1
SH	Tabip	3	1	-	1
GİH	Müdür	1	12	-	12
GİH	Müdür	2	2	-	2
TH	Matematikçi	1	1	-	1
TH	Matematikçi	5	1	-	1
GİH	Programcı	2	1	-	1
GİH	Programcı	7	2	-	2
TH	Teknik Ressam	3	1	-	1
GİH	Mütercim	4	1	-	1
GİH	Mütercim	6	1	-	1
GİH	Bilgisayar İşletmeni	7	1	-	1
GİH	Bilgisayar İşletmeni	5	1	-	1
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	7	1	-	1
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	8	1	-	1
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	11	1	-	1
GİH	Çözümleyici	8	1	-	1
TH	Ekonomist	5	1	-	1
TH	İstatistikçi	5	1	-	1
GİH	Memur	8	3	-	3
GİH	Memur	7	4	-	4
GİH	Memur	6	2	-	2
GİH	Memur	5	7	-	7

TOPLAM:

64

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ CETVELLER

(I) SAYILI CETVEL : Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(II) SAYILI CETVEL : Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

İPTAL EDİLEN KADROLAR

KURUMU : ULAŞTIRMA BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>ADEDİ</u>
GİH	Genel Müdür	1	1
GİH	Genel Müdür Yardımcısı	1	2
GİH	Daire Başkanı	1	4
GİH	Şube Müdürü	1	11
GİH	Şube Müdürü	2	1
TH	Kontrol Pilotu	1	2
TH	Kontrol Pilotu	2	1
TH	Matematikçi	1	1
TH	Matematikçi	5	1
TH	Mühendis	1	3
TH	Mühendis	2	2
TH	Mühendis	5	8
TH	Mühendis	6	22
TH	Mühendis	7	15
GİH	Şef	3	9
GİH	Şef	4	2
GİH	Şef	5	1
GİH	Şef	6	1
GİH	Programcı	2	1
GİH	Programcı	7	2
TH	Teknik Ressam	3	1
GİH	Hava Trafik Kontrolörü	6	2
GİH	Hava Trafik Kontrolörü	5	2
GİH	Mütercim	4	1
GİH	Mütercim	6	1
GİH	Bilgisayar İşletmeni	7	1
GİH	Bilgisayar İşletmeni	5	1
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	7	1
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	8	1
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	11	1
GİH	Çözümleyici	8	1
TH	Ekonomist	5	1
TH	İstatistikçi	5	1
GİH	Memur	8	3
GİH	Memur	7	2

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>ADEDİ</u>
GİH	Memur	6	2
GİH	Memur	5	7
GİH	Daktilograf	5	1
GİH	Daktilograf	8	<u>1</u>
	TOPLAM		121

(2) SAYILI LİSTE

İHDAS EDİLEN KADROLAR

KURUMU : SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TEŞKİLATI : MERKEZ

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>ADEDİ</u>	<u>TUTULU KADRO ADEDİ</u>	<u>TOPLAM KADRO ADEDİ</u>
GİH	Genel Müdür	1	1	-	1
GİH	Genel Müdür Yardımcısı	1	2	-	2
GİH	Uçuş Standartları Daire Başkanı	1	1	-	1
GİH	Hava Ulaşım Daire Başkanı	1	1	-	1
GİH	Hava Seyrüsefer Daire Başkanı	1	1	-	1
GİH	Hava Alanları Daire Başkanı	1	1	-	1
GİH	Havacılık Güvenliği Daire Başkanı	1	1	-	1
GİH	Strateji Geliştirme Daire Başkanı	1	1	-	1
GİH	I. Hukuk Müşaviri	1	1	-	1
GİH	İnsan Kaynakları Müdürü	1	1	-	1
GİH	Destek Hizmetleri Müdürü	1	1	-	1
AH	Avukat	6	1	-	1
AH	Avukat	7	2	-	2
SH	Tabip	1	1	-	1
SH	Tabip	2	1	-	1
SH	Tabip	3	1	-	1
GİH	Müdür	1	12	-	12
GİH	Müdür	2	2	-	2
TH	Matematikçi	1	1	-	1
TH	Matematikçi	5	1	-	1
GİH	Programcı	2	1	-	1
GİH	Programcı	7	2	-	2
TH	Teknik Ressam	3	1	-	1
GİH	Mütercim	4	1	-	1
GİH	Mütercim	6	1	-	1
GİH	Bilgisayar İşletmeni	7	1	-	1
GİH	Bilgisayar İşletmeni	5	1	-	1
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	7	1	-	1
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	8	1	-	1
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	11	1	-	1
GİH	Çözümleyici	8	1	-	1
TH	Ekonomist	5	1	-	1
TH	İstatistikçi	5	1	-	1
GİH	Memur	8	3	-	3
GİH	Memur	7	4	-	4
GİH	Memur	6	2	-	2
GİH	Memur	5	7	-	<u>7</u>
	TOPLAM				64